

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG24277	ImageGroup:	I1KG24577
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་འབུམ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་། gsung 'bum/ 'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje/
Author:	འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་། 'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	mundgod, karnataka
Publisher:	'bras spungs bkra shis sgo mang dpe mdzod khang /
Date:	2015
Volume:	8
Total Volumes:	16
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 10/2016

43

D34937

ཀུན་མཁྱིལ་འཇམ་དཔལ་འཁྱེད་པའི་

ཐུང་ཐུང་།

ཡེ་ཤེས་འཇམ་དཔལ་འཁྱེད་པའི་

འཇམ་དཔལ་འཁྱེད་པའི་འཇམ་དཔལ་འཁྱེད་པའི་

2015

གཞིན་ལྷིའི་དུས་ནས་མྱོན་སྤངས་ལག་ཆགས་སང།། དདུས་གཙུག་གཉིས་སྤྱི་མཐོ་སྤྱུགས་གཞུང་ལ་སྤྱངས།།
 གོམས་ལའི་ཉམས་སྤྱོད་ཟེ་ཟེའི་སྤང་བ་ཅན།། འཇམ་དབྱངས་གཞན་ལའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
 མཐའ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
 རོན་ཀྱན་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་
 བཞུགས་སོ། །

སྒྲེགས་བམ་བརྒྱད་པ།
 དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Drepung Gomang Library
 2015

Copyright © 2015 by Drepung Gomang Library

First Print. 1,000 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

These books (*Kunkhyen Sungbum*) are dedicated to the memory of the Venerable Geshe Kalsang Monlam, Benjamin Cohen and Gerald Esner.

Ama-Sandra Esner, Geshe Ngawang Samten and His Eminence Drepung
Tripa Khensur Rinpoche Geshe Lobsang Tenpa.

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Tel: 0091-8301-245687

Email: gomanglibrary@yahoo.com

དཀར་ཆག

སྐབས་བཞི་པ།

མཆོད་བརྗོད།.....	1
མཁུན་གསུམ་བསྐྱེད་བསྐྱོལ།.....	3
རྣམ་པ་མདོར་བསྟན།.....	13
གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད།.....	25
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད།.....	43
རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་མདོར་བསྟན།.....	55
ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་སོ་བདུན།.....	61
བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སོ་བཞི།.....	83
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་སོ་དགུ།.....	99
ཐྱོར་བའི་སྟོང།.....	113
ཐྱོར་བ།.....	117
ཐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན།.....	123
ཐྱོར་བའི་སྟོན།.....	127
ཐྱོར་བའི་མཆན་ཉིད།.....	129
ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན།.....	137

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།	143
སྒྲོམ་སྒྲོང་།	147
ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་རྟགས།	151
སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད།	159
ཞིང་དག་སྒྲོར་བ།	169
ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ།	171

སྐབས་ལྔ་པ།

ཅེསྒྲོར་སྒྲིར་བཤད།	175
སྒྲོར་ལམ་ཅེསྒྲོར།	183
མཐོང་ལམ་ཅེསྒྲོར།	189
སྒྲོམ་ལམ་ཅེསྒྲོར།	209
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེསྒྲོར།	221
བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ།	223

སྐབས་དྲུག་པ།

མཐར་ཕྱིས་སྒྲོར་བ།	231
-------------------------	-----

སྐབས་བདུན་པ།

སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ།	239
----------------------------	-----

སྐབས་བརྒྱད་པ།

མཆོད་བརྗོད།.....	253
མཚམས་སྦྱོར།.....	255
ཆོས་སྐུའི་མྱེ་དོན།	259
རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བཤད་པ།	303
ལོངས་སྐྱུ།.....	345
སྐྱུ་སྐྱུ།.....	383
འཕྲིན་ལས།.....	389

སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་སྐུལ་བཟང་མིག་འབྱེད།

འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ།.....	399
རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ།	411
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ།.....	415
ལོངས་སྐྱུ་བཤད་པ།	433
སྐྱུ་སྐྱུ།.....	447
འཕྲིན་ལས་བཤད་པ།	489
མཇུག་ཚུལ།	491
པར་བྱང་སློན་ཆིག་.....	493

དཔེ་སྟུང་གསལ་བཤད།

ཇི་སྐད་དུ་ སྟུང་པའི་དམ་ཆོས་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་
པ་སྟུང་བྱེད་དང་། །སྟུང་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའི་མཐུས་གཏུགས་པའི་
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་མཐའ་དག་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་
པོའི་གཞན་དབང་དུ་བྱུང་ཏེ། སྟུང་པ་སྟུང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུང་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞེས་བསྟུས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷག་པའི་བསྟུང་བ་
པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་འདུལ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྟུང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འཇིག་
རྟེན་དུ་གནས་པ་ནི་བཤད་པ་དང་སྟུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བ་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་པེས་
བ་ལགས་པས། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྟུ་སྟུབ་ལབ་སྟེས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འཕགས་ལུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་
གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་རིམ་བར་བྱོན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟུང་བཙོན་
མཐའ་གྲས་པ་ཡིག་འཛོག་མཛད་ཅིང་། བཤད་སྟུང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟུང་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ལུལ་
དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྟུ་བྱིན་ནི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་
བར་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུང་བའི་མཐར་ཡང་བཀའ་དྲིན་གཙོ་བར་མི་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟུང་བཙོན་
མད་དུ་བྱུང་བ་དག་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་སྟུག་འཕགས་པོད་ལོ་བཎ་དག་གིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྟག་
ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ལེགས་སྟུར་ལྟ་ལྟ་སྐད་ལས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྟུར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་
པའི་ཉེར་ལེན་ལས། མྱོངས་པའི་སྟག་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་འང་
ཐུབ་བསྟུང་ཉིན་བྱེད་ལོད་ཀྱི་སྟངས་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པས། གངས་ལྗོངས་སྟེ་འགྲོའི་མན་བདེའི་
ལེགས་ཆོགས་དཔག་བསམ་ལྟོན་པའི་རྩ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན་ཅིང་། ཤེས་བརྩོན་དད་པའི་ཁོ་ལག་རབ་ཏུ་རྒྱས་
ཤིང་གཏན་བདེའི་འབྲས་བཟང་གཡུང་དུ་བྲ་བའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟོག་གྱི་སྟེས་བུ་
དམ་པ་མཁའ་ཡི་རྒྱ་སྐར་དང་། ས་ཡི་ཅི་ཤིང་ལྟ་བུར་བབྱང་གིས་མི་ལང་བ་རིམ་བར་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་སྒྲན་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བས་ལུང་དང་རྟོགས་
པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་གླིང་ལོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་བྱེད་པར་སྤེལ་བ་ལགས་ལ།

དེ་དག་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་པོ་བྱི་བ་བྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་མཆོད་དཔེ་མེ་རྟོག་གངས་
ཅན་སྤེལ་པའི་སྟན་ལྗོངས་སུ་བཞག་ཅིང་། སྤེ་སྟོད་གསུམ་དང་། སྐྱ་ཆད་སྤེབ་སྟོར་སྟན་དང་གས་མཛོན་བརྗོད་
ལ་སོགས་པའི་སྟན་མོང་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཚད་ཚུལ་པར་
འགྲན་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འཕགས་ལུལ་པའ་ཆེན་དག་གི་སྒྲ་བོར་གྱུར་པ་ལུལ་གངས་ཅན་པའི་
གནས་ལྟ་རིག་པའི་པར་ཉ་ཆེན་པོ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་
པར་བྱུག ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དུ་མས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཟབ་ལམ་རྟོ་རྟེན་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱལ་
པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྟེན་ཐུགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གཞན་པན་དབང་པོའི་སྤེ་ཞེས་གྲགས་སྟན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྱད་པ་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་
གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཞིང་འདྲིར་མཁས་བྱལ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བྱོན་
ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལུང་
རིགས་ཀྱི་མ་མེད་པས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་པལ་པའི་
བཞེད་སྟོལ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལྟ་སྟོད་གཅིག་གོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང་དབྱུང་འཛོག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པའི་
སྒོམ་ཚུལ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ། ཐོས་བསམ་ཐུགས་རེར་མ་སོང་ཞིང་སྒོམ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉམས་སྟོང་ཆད་མར་
སོན་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྟོལ། སྟོབ་དཔོན་བླ་
སྤེལ་ཏེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒྲ་བ་གྲགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་
འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་སོགས་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་
འབྱུམ་གྱིས་བྱུག་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་
རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འགྲལ་བ་མེད་པར་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་ཆང་ལ་མ་རྟོར་བའི་ལུགས་བཟང་།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་། ལོ་གསུམ་ཐུགས་གསུམ་ཅམ་ལའང་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་

བདེ་ཆུག་ཏུ་སྒྲེར་བའི་མུར་ལམ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཡང་ཁྱུན་ལྷ་བྱ་འདི་ཉིད་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱིས་སྒྲེལ་བར་མཛད་པ་འདི་ག་ལགས་
 ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 དོན། །རི་བཞིན་འདོམས་པ་ཆེས་དཀོན་ཡང་། །འབྲུལ་བྲལ་ཁྱོད་གསུང་སྒྲེགས་བམ་རྣམས། །གདུང་སེལ་
 དབྱགས་དབྱང་མཆོག་སྦྱིན་འབྲེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་ཐུན་མོང་གི་བགོ་སྐལ་
 དུ་གནང་བའི་ཅོམ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲེས་བཟང་པོ་འདི་དག་ནི་སྦྱེ་དགུའི་རྫོངས་པ་སེལ་བའི་ས་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོན་མེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ། སྦྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
 འཕགས་ལུལ་པཎ་བྱུང་དག་གི་དགོངས་འབྲེལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དག་གི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་དཀའ་ལགས་
 མཐའ་དག་བདེ་ཆུག་ཏུ་འབྲེད་པའི་ལྗེ་མིག་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་དག་ལ་བསྟོན་
 མེད་དུ་གྲུབ་ལ། པོ་ཉི་ལྗེའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྷ་བྱར་མཆོན་ནའང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེའི་བྱི་
 ཅོམ་ཡིན་གཤིས། སྟོན་སྟོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་གི་བཅུད་འདུས་ཤིང་། ཆོག་གི་འབྲི་བ་
 སྤ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་བདར་གཅོད་ཅིང་། མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཐུབ་པོད་སྐད་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཅོག་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་གནད་ལ་འདྲིལ་བའི་དབྱང་པ་མཐེལ་བྱིན་མཛད་པ་ཤིག་ལྟ་ཡིན་པས་
 སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་དཀྱུས་ལུང་ཅམ་
 གཡོས་པས་ཀྱང་མཁྱེན་བར་འགྱུར་པོ། །

སྟོན་ཚུ་ཡོས་དུས་འབྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་པར་བྱིན་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འཛོར་གྱུར་
 དུ་སོང་སྟེ་བརྒྱགས་པ་ལྷ་བྱས་མཆོན་བཀའ་ཅོམ་རྣམས་ལས་རྒྱུན་སྦྲ་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བོར་བརྒྱགས་
 སུ་སོང་བའང་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། དབྱ་མའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད། འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས་ལོ་
 ཆེན་རྫོ་བཟང་འོད་ཟེར་བས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ། ཅན་བྲ་བའི་རྒྱ་ཀ་ཅོམ་འཕྲོ། བསྟན་ཅེས་ཆོགས་བཅད།
 སྦྲ་ཆོགས་ལུམ་གྱི་བུམ་ཆོག་གཏོར་མའི་བཤད་པ། འབྲུལ་འཁོར་དང་ལྷགས་མཁར་སྟོར་གྱི་དོགས་
 གཅོད་ཡིག་རྒྱང་མང་པོ། ཁོ་བཅུའི་ཆོག་མི་འདྲ་བ། ཉག་པོ་མདའ་འཁོངས་ཀྱི་སྟོར་ལེ་ཆོན་མང་པོ། རྣམ་
 འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཀ་སོགས་དང་། གཞན་མཆོན་མ་ཐོས་པའང་དུ་མ་ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་། དེང་དུས་མ་ཉམས་
 པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལས་སྒྲ་བྱང་བཀའིས་འབྲིལ་གྱི་ཤིང་དཔར་མ་སྒྲེགས་བམ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པ་

འདི་ཉིད་ཆ་ཚད་ཤོས་སུ་སྒྲུང་ལ། ད་ལམ་གསུང་འབུམ་དེ་བ་ཐེང་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་པར་དུ་
 བཞེངས་ཆེད། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་རེ་སྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན། མཁས་བཙུན་
 བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་པ། འབྲས་སྒྲུངས་ཁྱིམ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ལྟུང་སྒོ་བཟང་བསྟན་
 པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ཨ་རིར་བཞུགས་པ་རང་གྲ་ཆུ་བཟང་དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་ནས་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཨ་རི་པ་ལྷག་བསམ་དང་གཏོང་མོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཨ་
 མ་(Ama- Sandra Esner) མེན་ཏེ་རྒྱ་ལགས་ལ་གཞན་བསྐུལ་དང་། ལམ་སྟོན་མཆོམས་སྦྱོར་
 གནང་བས་སྟེན་བྱས། ཨ་མ་རང་ཡང་གསུང་རབ་པར་སྦྱོན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ལ་ཏུ་ཅང་དགའ་ཆོར་ཆེན་
 པོས་དང་ལེན་གྱིས། ཁོ་མོར་བཀའ་བློན་མཆུངས་མེད་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་དགེ་བཤེས་སྐུལ་བཟང་སྟོན་
 ལམ་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཀའ་བློན་རྗེས་དྲན། ཆེ་ལས་འདས་པ་
 བུ་རྟེན་རྒྱ་མིན་ཁྲོ་ཉེན་(Benjamin Cohen)དང་། བཟའ་ཟླ་རྗེ་རྒྱ་ལ་ཏེ་ཨི་སུའུ་ནར་(Gerald
 Esner) གཉིས་ཀྱི་དགེ་ཅར་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་ཀུན་མཁྱེན་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆར་གྲངས་
 ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་པར་དུ་བཞེངས་རྒྱུའི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚད་གི་སྦྱིན་བདག་མཛད་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པའི་
 དེན་ལས། གསུང་འབུམ་དཔེ་རིང་མར་པོ་ཏེ་བཙོ་ལྷ་བཞུགས་པ་ལས་ད་རེས་གསུང་འབུམ་༼ཐ༽པར་
 ཉོད་སྟངས་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་པོ་ཏེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་པར་ཅ་སྒྲར་སྟོག་མྱེད་དུ་བཞུགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཞུས་དག་བསྐྱར་མ་ཐེངས་གསུམ་ཅམ་དང་། སྒར་མེད་གསར་དུ་བཅུག་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་
 ལན་གྲངས་བདུན་ཅམ་རེ་འགྲོ་ཞུལ་བགྱིས་ཀྱང་། མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་དཔེའི་ཆིག་ཟེན་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྷ་བྱ་ལ། མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡིན་ཀྱང་ལྷ་བྱ་ལ། ཡིན་ཡང་དང་། འགྲེལ་བ་ལྷ་བྱ་
 ལ། འགྲེལ་བ་དང་། སྦྱིང་ག་ལྷ་བྱ་ལ། སྦྱིང་ཁ་སོགས་མིང་མཐའ་དང་ཆིག་སྟངས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བརྗོད་བདེ་དང་
 ཉགས་མཆུངས་འདེན་རྩལ་གྱི་བྱང་ལས་རུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་ཆེར་མི་
 གཞོད་པས་དེ་རིགས་ལ་མཆོན་ཉགས་བཀོད་མེད་ལ། མ་དཔེ་༡༩༧༧ལོར་ལྷོ་ཡི་གསར་བར་པར་དུ་བཏབ་
 པའི་བྱི་དེབ་གཞུགས་དང་ནང་དཔེ་རིང་ཤོག་ངོས་ཉིན་སྤོབ་ལྷ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མདོ་སྟངས་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་
 པར་རྟིང་གི་བསྐྱར་པར་ཡིན་འདུག་པས་ཁྱེད་པར་ཅན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་དབུས་པར་གང་
 བཞུགས་དང་སྐག་སའི་རྫོང་པར་མ་གང་བཞུགས། རྩོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལྷས་མཆོན་པའི་སྒར་ཡོད་དེ་བ་

གཞུགས་པར་མ་སོགས་བསྐྱར་དཔེ་དུ་བཟུང་སྟེ་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་མཆན་རྟགས་སུ་(དབུས་པར་)(སྐག་ས་)
 (པར་ཐངས་གཉིས་པ་)ཞེས་བཀོད་ཅིང་། རོགས་གནས་ཅན་རེ་བུང་དབུང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གྲགས་རྟགས་སུ་
 བཞག་ཅིང་གཤམ་མཆན་དུ་(ཡིན་ནམ་སྟམ་)ཞེས་སོགས་བཀོད་ཡོད། གསུང་འབྲམ་ཚྭ་གས་སྒྲིག་གི་ལས་
 གཞི་འདི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་དེད་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་གསར་ཉིད་མང་པོ་ཞིག་ནས་འབད་
 འབྲངས་རྒྱས་པ་གཅིག་དུ་སྦྱངས་པའི་བྲལ་འབྲས་ངོམ་རི་བ་ཞིག་དུ་རྫོམ་མོད། འོན་ཀྱང་དེད་དཔེ་མཛོད་པ་
 རྣམས་ལ་ཁྱེད་དག་གི་ཉམས་སྦྱོང་དང་། གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་འཕང་གཙོད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འདབ་གཤོག་
 དམན་པས། རོར་འབྲུགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ལགས་ན། མཁས་པའི་སྤྱན་སྐར་
 བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

མདོར་ན་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་
 པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བྲུ་སྒྲི་དང་། བྱང་པར་དུ་རྒྱལ་
 བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡཔོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡ་སྦྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
 མཆོག་གི་སྦྱ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་སྤྱགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མ་ལུས་གཤམ་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པ་
 དང་། རྣམ་དཀར་གྱི་བགྱི་བ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཚོགས་སྒྲི་དང་བྱང་པར་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཨ་མ་སེན་ཁེ་
 ར་དང་། དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཡིད་བསམ་ལྟར་འབྲུབ་
 པ། གསུང་རབ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་གནང་བའི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྦྱངས་བགྱིས་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 མཆོན་པའི་ཚྭ་གས་བརྩའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་རྣམས་སྤྱགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བའི་ངོས་ནས། ལམ་བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། བྱང་སྟེ་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། བཤད་སྦྱབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲ་བ་
 རྣམས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཉེར་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་འབྲན་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༧༩༣རབ་བྱུང་
 ༡༧རབ་གནས་ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ་༡༩༠༧༥༣་ཆེས་༡༧ ཡཔོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡ་སྦྱབས་མགོན་རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་མཆོག་གྱི་ལུགས་དགྲུང་གངས་བརྒྱད་རྩུར་ཐེབས་པའི་སྤྱིའི་གྲ་སྟོན་ཉིན་སྟེལ་བ་དགེ་ལེགས་
 སུ་གྱུར་ཅིག་གྱ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྦྱངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

མཛད་པ་པོའི་ནུས་ཐར་མདོར་བསྟུས།

སྤང་མཐའི་སྤྱ་འབྲུལ་བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དཔལ་གྱི་གསུང་ལས། དག་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཡི། །མདོ་སྟགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེལ་བ་ལ། །བཙུན་འབྲུས་སྟོང་པ་མེད་པའི་སྟིང་སྟོབས་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བསྟགས་པ་སྟེང་གསུམ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་བྱུང་བའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩི་རྩེ་དག་དབང་བཙུན་འབྲུས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་བྱི་མུ་ལོ་༡༩༩༤ལོའི་ཉིང་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ཨ་མདོ་བསང་གི་རྩི་གོར་ཞེས་པ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཀན་གྱི་རྩིང་རིང་ལྷས་ཁྱེད་ཞེས་པར་སྟོང་ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དཔལ་ལྷ་གི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་ཡབ་དཔལ་འབྲུས་ཟེར་བ་དང་ཡུམ་ཐར་མོ་བྱམས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱས་སུ་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་སྤྱ་བལྟམས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆེ་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་མོ་རྒྱ་པེབས་སྤྲེལ་མཚོ་སྟོན་པོའི་ཁར་མཇལ་ཉེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་ཕྱག་དབང་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བདུན་པའི་ཆེ་ཁུ་པོ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྱུབ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ལྟོག་རི་མོ་འབྲི་བ། སྤྱབ་ཐབས། སྟན་དབྱང་། ཟ་ཡིག་ས་དབྱང་། སྟགས་འབྲུལ། མཁྱེད་དབྱང་སོགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་སྟགས་སུ་རྒྱུད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ལས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩིས་གནང་གསན་ནས་སྤྱབ་ཐབས་ཆག་མེད་དང་སྤྱ་མཆོམས་མཛད་དེ་ཡ་མ་ར་ཇ་བྱེ་ཆེན་སོང་སྤྲེལ་མཆོན་ལས་དུ་རྩ་ལོ་རྩི་རྩེ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་དུས་དགེ་སྟོར་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྱ་ཆེད་ས་བསྟོལ་ནས་མི་གཟིམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉིང་གཅིག་པར་ཡབ་ཡུམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཉེ་དབུས་སུ་པེབས་ཁར་སྤྱ་བསྟན་པར་གྱུབ་པའི་དབང་ཕྱག་སྤྲེལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་ནས་འཇམ་དཔལ་ལྷན་པོའི་རྩིས་གནང་ཞུས་པས་ཉམས་ཀྱིབ་ཐམས་ཅད་རང་སར་དེད་ས་པར་གྱུར། དགྲུང་ལོ་ཉིང་གཅིག་པར་དབུས་གཙང་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་མཛད་པར་སྤྱ་ཉིན་ནས་བྱི་ཉིན་གང་དུ་འབྱོན་པའི་རི་ཐང་སོགས་འཆར་བ་དང་། གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུ་

སྐྱེལ་བསྐྱེན་བཀུར་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་ལར་ཕེབས་མཆམས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་ཞལ་
 གཟིགས་པ་སོགས་ལ་མཆོན་པའི་ལྷས་མང་པོ་བྱུང་། ལྷ་སར་མཆོད་མཇལ་སྐབས་རྩོམ་ཤྱ་ཕྱི་དང་།
 འཇམ་དབྱངས་གྲང་ཐེམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ་ཞལ་འཇུམ་པ་མཛད་ཅིང་གསུང་
 བྱོན་པའི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་། འཛིག་ཉེན་དབང་ཕྱག་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་བར་ཕེབས་སྒོ་དང་དབྱེས་བཅེ་
 ཆད་མེད་མཛད། འབྲས་སྤངས་སུ་ཕེབས་པར་འབྲས་སྤངས་ཆོགས་དྲུང་བཏང་བ་དང་། དན་འབག་སྒྲན་ས་
 དགོན་པ་མཇལ་བ་དུས་མཚུངས་བྱུང་། འབྲས་སྤངས་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཡ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ལྷེར་སྐྱ་
 ཞིག་བཞུགས་པ་སྐྱ་དངོས་སུ་གྱུར་ཏེ་གསུང་མང་པོ་བྱོན། ཡ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་བཞེངས་
 པའི་རྩེ་ཚོང་ཁ་པའི་སྐྱ་བརྟན་ཡང་རྩེ་དངོས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་ལུང་བསྐྱན་གནད། ལོ་དེའི་རྟོར་རྒྱ་དབྱ་པའི་
 ཆོས་ཉེར་ལྡེའི་ཉིན་སྒོ་གསལ་བྱེ་བའི་བསྐྱེ་གནས་དཔལ་ལྷན་བཀུ་གིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲར་ཞུགས། སྒོ་མང་
 མཁན་ཆེན་སྐྱ་འབུམ་སྒོ་མོས་རྒྱ་མཆོའི་དྲུང་ནས་བཅེ་བཞག་གསལ། ཆོས་སུན་གཉིས་གསུམ་ནས་ཚོད་གྲ་
 རྟེན་ཅིང་སྒོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཚུགས་དུས་བཟོ་སྒྲིང་ཤར་ཤར་བྱེད་བྱལ་བ་བྱུང་།

དབྱང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གསར་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསམ་སྒོ་ལྷང་སྐྱུང་ག་དབང་ཆོས་ལྷན་དགེ་
 ཀན་དུ་བསྐྱེན་ནས་སྐུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གྱིས་སྐྱགས་གྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས། ལྷགས་
 ཁྱིའི་ལོ་དབྱང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པའི་དུས་འཛིན་གྲ་སྐབས་དང་པོར་ཕེབས། ལྷར་བཀོལ་བཞེད་དང་། རྣམ་བཤད་
 སྐབས་དང་པོ་པལ་ཆེར་སྐྱགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིང་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་
 ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་སྐྱགས་སྒྲིད་ཆེ་བར་བྱུང་། བཅེ་བཞག་སྒྲོར་ལམ་དུ་སྐེབས་དུས་འཇམ་དབྱངས་
 མིའི་པོངས་ཆོད་ཅམ་པ་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་གཟིགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱན་གྱི་
 རོན་ལྷག་མ་མེད་པར་སྐྱགས་སུ་རྒྱུད། དེ་ནས་བཟུང་མདོ་རྒྱུད་གང་ལ་གཟིགས་ཀྱང་རྒྱ་དངས་རྟེན་ལྷར་
 སྐྱགས་ལ་འཆར་བ་བྱུང་། ཆོས་གྲར་འཕྱོན་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱ་ཆས་བཞེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྒྲན་མ་རྒྱར་
 སྤངས་ནས་བཞེས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་མཛད། དབྱང་ལོ་ཉེར་བཞེ་བར་འཛིན་གྲ་པར་ཕྱིན་ཏུ་ཕེབས། རྣམ་
 བཤད་གསེར་སྒྲིང་གི་དཀའ་བཀུན་དང་། འབྲེལ་རྒྱུད་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་
 བཅས་བཟུང་། ལོ་དེར་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྒྲོད་ཆ་པལ་ཆེར་སྐྱགས་འཛིན་མཛད་ཅིང་།
 ཞར་ལ་རྩེ་བརྟན་པ་དང་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་གྱི་འདུལ་མཛོད་ལ་སྐྱུངས་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྒྲོང་བཞོལ།

དེ་གཤེན་ཞུ་ལ་ལམ་རིམ་སྒྲགས་རིམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚོགས་སོགས་གཞུང་དང་མན་ངག་དུ་མ་ལ་
སྦྱངས་ཤིང་། སྦྱངས་སྟན་ངག་ལ་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པས་ལེགས་པར་དགོངས།
པར་ཕྱིན་སྟོན་མེད་དམ་བཅའ་དཔེ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་ཚུ་བྱི་ལ་འཛིན་བྲ་དབུ་མར་ཐེབས། རྣམ་
བཤའ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་སྒྲགས་པར་རྗེའི་དབུ་མའི་གཞུང་
ལྷ། རྟོང་བྱན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ལྷ་བའི་གནད་ལ་དབུད་པ་རྩོགས་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་
ཉིར་དབུ་མར་གསང་ཕྱ་ནེ་ཕྱ་ཐོག་དུ་དཀའ་བ་ཅུའི་བྲ་སྟོར་མཛད། བསེ་བྲབ་པ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟན་
གྲགས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་བྲབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་གསུངས།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་བདུན་པ་ཤིང་སྒྲགས་ལོར་ལོ་བྱང་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ལས་བསྟེན་
རྩོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཛོས། དགྲུང་ལོ་ཉིར་དགྲུ་བར་རྒྱད་སྟངས་ལེབས། རྩོ་རྩེ་འཆར་སྟོ་ལོས་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན་
ནས་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་བདག་གིར་བཞེས། ལོ་དེར་འཁྲུངས་པའི་སྟོར་དཔོན་མཛད། ཚུ་མིག་
ལུང་དུ་ཁྱི་ཁང་བཅི་བཞག་དུ་གྲགས་པ་རིམ་ལུང་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་བྲག་ལེན་མཛད་པས་ཉམས་སྟོང་བྱུང་བར་
ཅན་སྟེས།

དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ནས་འབྲས་སྦྱངས་རྒྱལ་འི་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྱོད་དུ་སྦྱབ་པ་མཛད། ཁྱི་སྟོན་
པ་རྒྱ་མཚོ། སྟོན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་
མན་ངག་མང་དུ་གསལ། དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྱོད་དུ་བྱང་པའི་མཐའ་དཔྱད་ཆེན་མོ་
བཅུམས། དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱུད་པ་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་བཅུམས། གཞན་ཡང་གནས་
དེ་ཉིད་དུ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་སྦྱལ་ལོར་བྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་བཅུམས་ཤིང་། དེའི་རང་འབྲེལ་བྲུབ་མཐའ་
ཆེན་མོ་རྩེ་མའི་དབུ་བཅུགས། དགྲུང་ལོ་དང་གཉིས་པ་ས་མོ་ལོས་ཀྱི་ལོར་བྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྩོགས་པར་
བཅུམས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་པག་ལོར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ཆེན་མོ་ལུང་རིགས་གཉིར་མཛོད་
བཅུམས། རྟེ་སྤྱིང་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱུས་ཆོད་དུ་ཡོད་ཁྱིས་པའི་ལན་དུ་བསྐྱུས་ལྷའི་རྩ་ཆོག་བཅུམས་
པར་བཤའ། གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་མཆོན་འབྲེལ་གསེར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བྲ་བ་ཡང་
ལོ་དེར་མཛད། དགྲུང་ལོ་དང་གསུམ་པར་སྟེ་སྤྱིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་འོར་རྣམ་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱད་རྩེ་མ་འཁོར་ལུས་
པ་དེ་མཛད། ཤར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་སྦྱལ་སྦྱུང་འོར་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་སྦྱབ་ཐབས་མཛད། དེ་

ལྟར་དགྲའ་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཅིང་སྒྲ་མ་
དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོང་བརྗོད། ཞར་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་
ལྷ་བཅུར་ཉེ་བ་དང་། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་།

སྒོ་མང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་། ལྒྱལ་བ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བརྒྱུག་མ་
རྒྱས་པར་དགྲའ་ལོ་ང་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་གྱི་ལོ་༡༧༠༠ རྟོར་སྒྲ་བཅུ་པའི་ཆོས་ལྷ་ལ་དཔལ་ལྷན་བཟླ་
ཤིས་སྒོ་མང་གི་མི་འདིགས་མེད་གཤེ་ཁྱི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད། བཀའ་རམས་འདྲིན་གྲུས་སྒྲགས་ཁུར་
བཞེས་ཏེ་ཁང་ཆོན་སོ་སོའི་དགེ་ཀན་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་གྲུར་མཛུལ་རྟེན་གསུམ་འབྲུལ་ཆོན་བཅས་ལུལ་ཏེ་
གྲ་ཆང་གི་བཅི་བཞག་ལ་གཏོར་རྒྱུའི་ཆེད་འདུལ་མཛོད་པར་ཕྱིན་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩོམ་བསྐྱལ་ཞུས་པ་
ལྟར་བཅུམས། གཞན་ཡང་གྲག་གཡཔ་སྐུལ་སྐུས་ཞུས་པོར་འདིགས་བྱེད་ཆོས་འབྲུང་བཅུམས་པ་སོགས་
གསུང་རྩོམ་མང་དུ་མཛད། དགྲའ་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་གྱི་ལོ་༡༧༠༧ལོར་གྲ་ཆང་གི་སྒྲ་མར་ཉེ་ཐང་བ་སྒོ་
བཟང་ཤིས་རབ་བསྐྱོས་ཏེ་རང་ཉིད་སེ་ཆེན་ཞབས་བྱུང་གི་ཁང་པར་སྒོས་ནས་བུར་བཞུགས་མཛད། དེ་ལྟར་
དགྲའ་ལོ་ཉིར་གཅིག་ནས་སོ་གཉིས་བར་དབུས་གཅིང་དུ་མདོ་སྐགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་
སྒྲོང་མཐའ་ཆོད་པར་མཛད། དགྲའ་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་བར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་བསྐྱེདས་ཤིང་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པའི་རེ་བ་བསྐྱངས།
དགྲའ་གྲངས་ང་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་བར་སྒོ་མང་སྒྲ་མ་མཛད་ནས་ཆོས་སྲིད་
གཉིས་ཀྱིས་གྲ་ཆང་ལེགས་པར་བསྐྱངས། དེ་གཅིག་ནས་རེ་གཉིས་བར་པ་བོད་ཁའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་པ་སོགས་དབུས་གཅིང་གི་ཚྭགས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མདོ་སྐད་དུ་རྒྱལ་
པའི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་ཆོས་སྒྲེ་ཆེན་པོ་བཟླ་ཤིས་འབྲེལ་བྱག་འདེབས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། དཔོན་རྩ་
ནང་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྲུམས་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་དང་།
རབ་འབྲུམས་པ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུག་སྐགས་སྐས་ངག་དབང་བཟླ་ཤིས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཇ་
པོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་མདོ་སྐད་དུ་བྱགས་བཏེགས།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གྲང་གྱི་ལོ་༡༧༠༩ལོར་སྒྲ་བྲང་བཟླ་ཤིས་འབྲེལ་བྱག་བཏབ། དགྲའ་
ལོ་དོན་གཅིག་པར་གཏོར་ལུང་དུ་གཏོར་བུམ་བཞེས། སྐགས་སྐས་གཙོ་བོ་ནི། ཁྱི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན

ཆོགས། ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྟན། ལྷགས་སྤྲུལ་དག་དབང་བཟའིས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྟོ་
 རྟེ། སྤྲེའི་ཁྱི་ཆོ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཐང་སྐག་བ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་སོགས་ཤིན་
 ཏུ་མང། དེ་ལྟར་ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་མེ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་སྤྲུ་དངོས་གྱི་གདུལ་གྱི་རྩོགས་བ་ན་དགྲུང་ལོ་དོན་
 བཞི་བ་ལྷགས་མོ་སྤྲང་གི་ལོ་ཕྱི་ལོ་༡༧༥༡ཉོར་རྒྱ་གཉིས་བའི་ཆོས་ལུ་ཉིན་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་བ་ཉེ་བར་
 བསྐྱུས་སོ། །ལེགས་བཤད་མཛད་ལྷན་གྱི་བའི་བཀའ་ཚུལ་མོད་བཙུ་བ་བཞུགས། འདིར་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་
 བཀོད་བ་ལས་རྒྱས་བར་ཤེས་འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བ་
 དང། ལྷགས་སྤྲུལ་དག་དབང་བཟའིས་གྱིས་མཛད་བའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་གཟིགས་འཆོལ།

འབྲས་སྤྱངས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༣ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༡ ལ།
 མདྲ་ལོ།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འབྲུལ་སེལ་
གཏུལ་ཆུ་རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་ལས་སྐྱབས་བཞི་པའི་
མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ཡ།

སྤེད་ཞིའི་མིག་གཅིག་ཐུབ་པས་ང་ཉིད་འདས་རྗེས་སྟ། །

ཁྱོད་ནི་བྱིས་པའི་ཆུལ་བཟུང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་རུ། །

ལྷ་ལྷ་མི་སོགས་འཁོར་དབྱས་དགོན་གནས་ལུང་བསྟན་པའི། །

ཡབ་གཅིག་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ་ཁྱོད་སྤྱི་བོར་བཞུགས། །

བྱམས་མགོན་བཞེད་ཡངས་མཁའ་ངོས་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འོད་སྟོང་རབ་སྟོ་འཕགས་སེང་རང་
ལུགས་ང། །ལུང་གི་རིན་ཆེན་དབྱུག་གུ་ལེགས་བཀྱག་པས། །རྟོ་འཇམ་བསྟན་པའི་ཆུ་འཇིན་སྤུལ་
བཞིན་སྟན། །གངས་ཅན་མཁས་དབང་སོ་སོས་རབ་འབད་ཀྱང་། །མ་ཐེགས་འཕགས་ལུལ་པཎ་
ཆེན་ཐེ་ཆོམ་ལུལ། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མས་སྟོད་སྟོད་ལེགས་བཤད་པའི། །གསེར་འབྲེང་རྣམ་བཤད་
ཇི་བཞིན་འཆད་འདི་ཉོན། །

གཉིས་པ་སྒྲོར་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། བརྟན་པ་རྒྱ་
འབྲས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཚོགས་སྒྲོར་བ། འབྲས་བྱ་ཅེ་སྒྲོར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྒྲུར་བ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསྐྱེད་
བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་
དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་ཚོགས་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་བྱུང་།
འདི་ལ་འཕྲོས་དང་། སྒྲོར་བ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་
དང་། །ནས། ཚོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་མཁྱེན་གསུམ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་
པ་ལ། དེ་ལ་སེམས་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོམ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་
ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་བའམ་ཀུན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐུན་གཅིག་ལ་སྒྲོར་བའི་ཡུལ་
དུ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ་འདི་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི། གླུ་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་ནས། གླུ་བ་
 བཞི་བ་འདིར་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་སྒྲིབ་བ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་
 གླུ་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱོམས་
 བསྐྱོམས་སུ་སྒྲུབ་ཏེ་གོམས་པ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བར། ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་
 དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོན་པ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་
 ཀྱན་མངོན་པར་རྒྱུ་གསུམ་པར་རྒྱུ་གསུམ་པ། ཞེས་སོ། །ཡང་སྤྱི་ཐོས་བསམ་དུ་མ་ཟད་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུས་
 རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་པ་དང་། མཁུན་
 གསུམ་སོ་སོར་སྒྲོམ་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་འདིར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུན་གཅིག་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་རྣམ་པ་རྒྱུ་གསུམ་པར་
 བསྐྱོམ་པས་རྣམ་པ་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་
 རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྒྱུ་གསུམ་པར་རྒྱུ་གསུམ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་ཞེས་པ་མཐའི་
 གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་ལ་ཡང་སྒྱུར།

གསུམ་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཞི་བ་འདིར་ཡང་མཁུན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བསྐྱུས་པར་ཐལ། དེ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བསྐྱུས་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་
 བ། དང་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུ་གསུམ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཅོད་ཚུལ་འཆད་པར།
 འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཡང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྒྱུ་གསུམ་པར་

རྟོགས་པའི་བྱང་པར་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཆེན།
དེའི་སྒྲོས་སྟོན་མེད་དེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཅམ་དུ་བསྟན་
ཅིང་། བཞི་པ་འདིར་དེ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་བར།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་
སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་
ཡང་སོ་སོའི་སྒྲོམ་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ལས། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྲབ། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་ལས་ཐོས་བསམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དང་
པོ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་བསྒྲོམ་བྱ་ལ་དང་
པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་དབང་དུ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དང་
དེ་ལས་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་
བར་ཐལ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་དང་། བཞི་པས་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྦྱོར་བཞི་མཐོང་སྒྲོམ་ས་བཅུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
སྟེ། དེ་པལ་ཆེར་སྒྲོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོམ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བྱམས་པ་ངས་ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་
མདོའི་སྟེ་དང་། ནས། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྟེ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལེགས་པར་ཐོས། ལེགས་པར་བཟུང་། ཁ་ཏོན་བྱང་
བར་བྱས། ཡིད་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས། མཐོང་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་གཅིག་ལ་
དཔེན་པར་འདུག་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་

པར་བྱས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་བསྐྱེད་ན། བྱང་ཏུ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་སྒྲོམ་
 ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་
 པར་བྱེད་ལ། སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཀྱང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པར་རིགས་པ་ཁོན་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་པ་འདིར་ཡང་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འདི་དང་། །སོགས་ཅ་འབྲེལ་
 དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔོངས་འབྲེལ་ལས། རི་ལྷར་ལེགས་པར་
 བསམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་ཏུ་
 རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །ནས། ཞི་གནས་ཞེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས། གཉིས་ཀ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞུང་སོ་སོར་གཅོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་རིགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་གསུམ་དང་བཞི་པར་སྒྲོམ་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོ་
 གསུམ་ཏུ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། བཞི་པར་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་གསལ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལོན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོར་ཆོས་བརྩ་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁའ་པར་གསལ་བར་བཤད། གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རོ་
 བོ་ལམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་དང་
 པོར་རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པར་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གསུམ་
 པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསྐྱེད་

ནས་སྒྲོམ་པའི་དོན་སྒྲོན་གྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཉམས་སྦྲེལ་སྒྲོམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་སྟོང་
ཉིད་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ། མཁའ་ལྔ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ཏེ། རྣམ་པ་འདད་ལས།
སྒྲོན་གྱི་ཐོད་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རས། དེས་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་
བས་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པ་མཁའ་ལྔ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་ནི།
ཞེས་སོ། །རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་སོགས་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་
པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་གཉིས་ཡོད་པར་བྱེད་རང་འདོད་པ་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་བའི་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་སྒྲོམ་པ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་མ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག །མི་སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། རྣམ་པ་དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་
རྣམ་དབྱེ་གཅིག་སྐབས་འདིར་བཞག་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་རམ་མ་
ལུས་པར་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ཞི་ལྷག་རྩུང་
འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་བའི་འཛིན་སྟངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པར་ཐལ། དེའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཙམ་
གཉིས་ཀྱང་སྒྲོམ། དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡང་སྒྲོམ་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོ་སོ་ནས་ཁས་གླངས། འདོད་ན། འབྲེལ་པའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་
མཁའ་ལྔ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་
གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པ་མཁའ་ལྔ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་འདད་
ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྩུང་རྒྱུབ་སེམས་དཔས་ཞི་ལྷག་རྩུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོར་བས་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་
ཤར་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ན་དེའི་དབྱེ་བ་མི་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་བྱུང་ན། དེ་མི་སྒྲོམ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མི་
སྒྲོམ་ན་འཕགས་པས་རྟག་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ།

འབྲེལ་བ་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཅ་བ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱེ། ཉི་ལྔ་ལས། གྲེ་བྲག་ནི། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་
 གྱེ། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པས། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། ཉོན་མོངས་སྐུལ་ལ་སྤངས་པ་མེད། །ཅེས་
 པའི་དོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་གྱེ། འབྲེལ་བ་ལས། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་
 མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་གྱེ། ཅ་བར། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་གྲེ་བྲག་རྣམས། །ནས། སུམ་ཅུ་བདུན་དང་
 སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་པས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་གྱེ། དེ་མི་སྒྲོམ་ན་དེའི་དབྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བརྒྱ་དང་དོན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་
 རྱུང་འབྲེལ་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་འདོད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་རིགས་ངེས་གསུམ་ལ་སྒྱུར་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གང་རུང་གི་ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། རྩོ་བར་
 གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་གྱེ། སྦྱིར་ཆོགས་སྒྱུར་
 གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོམ་རྱུང་ཡོད་ཀྱང་རྩོད་སོགས་བཞི་སྒྱུར་ལམ་གྱི་ཡིན་ལ་ཆོགས་
 ལམ་ལ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། སྒྱུར་བའི་ཡིན་ལ་ཆོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་
 པ་ཡོད་དེ། ཆོགས་བསགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་

ཏེ། དེ་ནི་རྩོ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་
 ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཉེས་པ་ཡིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 པ་ནས། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲེད་པ་མོས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་
 ལ་དགག་པ་འབྲེལ་མེད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་སྤྲོད། །ཡང་ཁ་ཅིག །མཁེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་
 ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཁེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སློམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་
 རྩོགས་སྦྱོར་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་ཆོས་ཙན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྣམ་རྩོགས་
 སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་བཞག་ན་རི་བཞིན་སྟོང་དབྱེད་ན་ཕ་
 མོ་ལའང་འགོ་ལ་མ་བསམ་པར་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ལས། བསམ་གཏན་
 སེམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །བཏང་ན་དགེ་
 པའི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམ་རྩོགས་སྦྱོར་བ་སྐབས་
 བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྩོགས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་རྩོགས་སྦྱོར་
 བ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 རྣམ་རྩོགས་སྦྱོར་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མཛོགས་པའི་བྱང་སེམས་དང་མ་དེས་པའི་རིགས་ཙན་གྱི་བྱང་སེམས་དང་།
 དག་བཙུགས་རྩོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལམ་རྣམས་བསྟན་བྱ་ལལ་བའི་ཚུལ་

གྲིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་འདིར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་དང་རིགས་དེས་
 གྱི་ལམ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད། དབང་རྣམས་དང་མ་དེས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཞུར་ལ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱུ་འོ་ལ་ནི་དེས་བ་མེད་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་རྣམས་རྒྱུར་བ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན། བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་
 མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་མགོ་རྩམ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱ་བ་མེད་ན། མཆན་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་རྒྱུར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྣམས་སྤྱི་
 འདོད་ན། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་པ་བསགས་པའི་ཐོག་མའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོག་པ་རྣམས་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་རིགས་དེས་དབང་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁའ་འགྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། བཞི་པར་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ། དང་པོ་གསུམ་
 དང་བཞི་པས་དེ་བཞིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག་རང་གི་འོ་བོ་
 དང་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོག་ཆའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་ཚུལ་
 དང་། གཉིས་པོའི་ཕྱོག་ཆའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་
 དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁའ་འགྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལུལ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་སོ་སོར་བཤད་ལ། མཁའ་འགྲུ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་མ་བཤད། བཞི་པ་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲུལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ་ཐམས་ཅད་མཁའ་འགྲུ་གསུམ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པས་རྣམ་པའི་ལུལ་སོ་སོར་དེས་

བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ཀོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལའང་བརྗོད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་
མི་གཅིག་སྟེ། བརྗོད་ཚུལ་སྤྲིང་དགོས་པ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སོ་སོར་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་དང་། འདིར་
རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྤུན་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་འདད་
ལས། སྤར་རང་རྒྱུད་ལ། ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ཤེས་
ནས་སྒྲོམ་པ་དང་འདིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་སྒྱུར་བ་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཆོན་
ཉིད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྒྱུར་བ་ཡིན་
ཀོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་བྱའི་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་
ཤེས་པའི་དགོས་པ་མི་གཅིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་འདད་ལས། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་
དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། སྐབས་འདིར་སྒྲོམ་བྱེད་
ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིས་བསྐྱན་ཚུལ་
མི་གཅིག་པ་རྫོགས་སྤྲིང་དགོས་པ་སྤྲ་མ་དང་མི་གཅིག་སྟེ། བསྒྲོམ་བྱ་དང་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོངས་
པ་བསལ་ནས་དེ་གཉིས་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྲ་མ་དང་མི་གཅིག་པའི་བྱིར། འདིའི་སྤྲ་འགྲེལ་དུ། རྣམ་
པ་འདད་ལས། འོ་ན་བྱི་མ་ཉིད་བསྐྱན་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་
ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་རང་རང་
གི་སྤང་བྱ་དང་བལ་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། བཞི་པར་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་
སོ་སོར་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱན་པའི་བྱིར་རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་དང་གཉེན་པོར་བཞག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་

བ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་ཚུལ་མི་
 གཅིག་པ་དང་དགོས་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་གསུམ་པ་བྱུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 འདིར་སྤར་བྱ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲོམ་པར་བསྟན་པའི་
 བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་
 སྒྲོམ་པ་བསྟན་ནས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་མཁུན་གསུམ་
 བསྟན་པ་ནི་བརྗོད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་དུ་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་
 བ་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པར་སྒྲ་ཆོགས་གཅིག་བཤད་དོ། །

རྣམ་རྗོགས་སྐྱོར་བ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། སྐྱ་བཤད་དང་བཞི། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
 པའི་སེམས་དཔའི་སྐྱོར་བ་དེ། རྣམ་རྗོགས་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆ་བཞག་སྒྲོམ་
 པས་མ་ངེས་པ་དང་དབང་རྒྱལ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡང་སྤྱད་ཅིང་། ཟིན་པ་
 སྒྲོམ་པས་གྲོགས་དང་སྒྲོམ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྤྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་བ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་
 ཅ་གསུམ། གསུམ་པ་ནི། ས་མཆོམས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོགས་
 ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོགས་ལམ་
 རྒྱང་དུ་ནས་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་བ་སྐྱ་དོན་སྤར་
 བཤད་པས་ཤེས་སོ། །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་རྣམ་རྗོགས་སྐྱོར་བའི་
 འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་དེ་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤོང་ཉིད་ཞི་ལྷག་གིས་སྒྲོམ་པའི་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་
 ལམ་རྗོད་ཆོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་

དཔའི་རྒྱལ་འཁྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཆོག་ས་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁོན་ཏུ་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། རྣམ་ཆོག་ས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པས་
བྱལ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པས་བྱལ་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཟིན་ཅིང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་
གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཆོག་ས་སྤྱོད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་
བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་
དེས་ཉོག་ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་ཆོག་ས་སྤྱོད་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞི་
ལྷག་ཐོབ་པས་བྱལ་པར་ཐལ། མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ཐོབ་པས་
བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་
གྱིས་འཛིན་སྐྱངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པ་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་
སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །དེས་འབྱུང་གི་སེམས་
དང་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཞི་གནས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་
རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྐྱངས་པ་ལ་ཡིད་འགྱུར་པའི་སྤྱོད་བ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་རྣམ་གཞག་དང་། ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱད་
ལ་སྒྲིབ་རིམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲིབ་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབ་
ཡོན། སྒྲིབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ། དང་པོ་ལ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་
པའི་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་པའི་སྒྲིབ་བ་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དང་། རོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གཞི་ཤེས་པ་
ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཅ་འབྲེལ་བྱུང་། སྒྲིབ་བ་དང་མཐའ་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། བདེན་བཞིས་བསྟུས་པའི་གཞི་མི་རྟག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་འགལ་ཆེ་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་འགལ་ཆེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དེ་དང་དེའི་
གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་
སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། སྟག་བདེན་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་
འདོགས་དང་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན། རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
འདོགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཆེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་མཐུན་གསུམ་གང་རུང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
འདོད་དེ། གང་གི་རྣམ་ཅན་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་བྱིར།

མཐའ་དབྱུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་བྱས་
པར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་རྣམ་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་བྱས་ན་ལོག་བཤད་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་

བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་པས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞི་བདེན་བཞི་སོགས་དང་དོན་དང་གཉེན་སོ་དང་སྦྱོར་བ་གང་
རུང་ལ་མ་སྦྱར་བར་ཡན་གར་བར་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་བཤད་ན་ལོག་བཤད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དོན་མེད་པའི་ལོག་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལས། གསུམ་
པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་མེད་པ་ཅན་ཞིག་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པས་རུང་ཟད་
ཀྱང་མ་བཤད་པའི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆམས་ཀྱི་རྟགས་
བྱུང་སྟེ། རྣམ་པ་གཞི་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་
ཆེས་འདིར་བསྟན་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་བཞེད་པ་གང་ཞིག །རྒྱལ་ཆབ་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་
སོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྣམས་དང་། །ཞེས་པའི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། དང་སོ་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ལམ་མཐུན་པའི་བྱད་པར་གང་སྦྱོར་
པའི་བསྟོམ་བྱར་གྱུར་པའོ། །དབྱེ་ན་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དང་སོ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ནི། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་བྱེ་
བྱུང་སྟེ། དབྱེ་ན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བེན་རུ་མ་ཐུན། བོང་ལོག་
བསྐྱེག་མི་ཤེས་པའི་སྒྲན་སོ་ཁ་བཅུ་མ་སྟེ་བསྐྱད་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།
རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་མཆོན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཁ་སྐྱོང་བ་ནི།
རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆན་ཉིད་དེ། །ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མ་འབྲེལ་བར་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་མི་རུང་ཞེས་པ་ཡིན་
ཏེ། དོན་བདུན་ཅུ་འབྲེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བཅུ་གཅིག་
གི་དང་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་ན་གཞི་དང་གཉེན་

པོ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ག་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་པའི་སྐབས་དོན་སྟོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས་རེ་རེ་ཙམ་བསྟན་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་སྒྲ། ཡང་
ཆོག་གསལ་བ་ན་རེ། གཞི་ཞེས་པས་གཞི་ཤེས་དང་། ཤེས་པ་ཞེས་པས་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་
པ་ཞེས་པས་རྣམ་མཐུན་བསྟན་ཟེར། འོ་ན། རྣམ་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་གཉེན་པོ་མཐུན་གསུམ་
གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཐུན་
ཁོ་ནའི་ཤེས་རྣམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཅ་བར། ཀུན་མཐུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་
ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། དེ་དག་བསྐྱུས་ན་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་གསུམ་དུ་འདོད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་
དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཅེས་པ་རྟག་འཛིན་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་
གཉེན་པོ་ལ་སྟེགས་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས། ཀུན་མཐུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་
ཤེས་རྣམ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་གཞི་ཞེས་པ་གཞི་ཤེས་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་མཐུན་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་
དང་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྟོར་བ་སོགས་ལ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཤན་ཏི་བས། གཞི་ནི་དམིགས་པ་སྟེ་བདེན་བཞེ་སོགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤན་ཏི་བས། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་བདེན་
བཞེ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་

ནམ་པ་ལ་དོན་ནམ་ཤེས་ནམ་གཉིས་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག །ཤེས་ནམ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་ལ་དོན་
ནམ་མིན་ཟེར། ལ་ལ་དོན་ནམ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་ལ་ཤེས་ནམ་མིན་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་སྐྱོམ་
ལ་དོན་སྦྱི་མ་ཤར་བའི་ཆོག་སྐྱམ་ཡིན་པས་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པར་འདོད་བ་དེས་ཀྱང་སྤྱག་བདེན་མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་པར་འདོད་དགོས། སྟོང་
ཉིད་སྐྱོམ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བའི་སྐྱོ་སྐྱོམ་པར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་
བྱུང་སྟེ། སྤྱག་བདེན་མི་རྟག་པའི་ནམ་པ་མ་ཤར་བར་སྤྱག་བདེན་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་
བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ནམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱག་བདེན་
དངོས་སུ་རྟོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ནམ་བཤད་ལས། མི་རྟག་པ་རྟོགས་བའི་ཡེ་
ཤེས་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་བ་དེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ནམ་པར་ཤར་བར་བྱས་ཏེ། བསྐྱོམ་བྱར་བཙོན་
བ་ཡིན་ན་དེ་རྟོགས་བའི་ལམ་ཤེར་བྱིན་སྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་བཙོན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར།
བདེན་བཞིར་གདམས་པའི་ཤེར་མདོ་ལས། བཙོན་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབང་སེམས་
དབང་ཆེན་པོས་རི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བཙོན་པར་བགྱིས་ན་བཙོན་ཞེས་བརྗོད་
པར་བགྱི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། མདོ་ལས། སྤྱ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་
ཆེན་པོ་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
དང་། ནམ་བཤད་ལས། མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་བ་དེས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པར་
ཁས་མི་ལེན་ན་གཞི་སྟོར་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པའི་
ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་

ན། ཤེས་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ས་ལ་འགོ་མ་པའི་གང་
 ཟག་དངོས་པོ་འགོ་མ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་
 གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས་སུ་འགལ་
 ལོ། །ཁྱབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ།
 རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་ཆེས་མཐུན་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་མི་སྒྲོམ་པར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་
 སྒྲོམ་པར་ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་དེའི་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་ན། ལམ་དེའི་འཛིན་
 སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཅག་གིས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གང་རུང་རེ་
 ཁོ་ན་བསྒྲོམ་བྱར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གསེར་
 འཕེང་ལྟར་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་གཅིག་དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་
 རས་སྒྲོམ་པ་གཅིག་དང་། ཆེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པས་སྒྲོམ་པ་གཅིག་དང་། དེའི་ཆོག་ས་རིགས་
 གྱིས་སྒྲོམ་པ་དང་། མཆན་ཉིད་ཆེས་སུ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པས་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་
 སྒྲོམ་པ་དང་དུག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་དང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་
 སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་ཆེ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོམ་བྱེད་སྟོ་
 དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་ས་ལམ་ན་དང་
 སོགས་དབང་པོ་ལྟ་སྟོབས་ལྟ་མེད་ཀྱང་དེ་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོད་པ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་བྱང་སེམས་གྱིས་དེ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལྟ་བུ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་ས་ལམ་དུ་སྒྲོར་ལམ་དང་མཐོང་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དཔྱད་ནས་སྒྲོམ་

བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསང་གསུམ་འགྲུབ་པའི་དམིགས་པ་
བྱས་ནས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོན་པ་སྦྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་མ་ཐུ་⁽¹⁾མ་ཐོབ་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལས། གང་དག་མོས་པའི་
ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེ་བ། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་རྟག་ཕྱིན་བརྒྱབས། །གང་དག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་
ཕྱིན་བརྒྱབས་པ། །དེ་དག་བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་འཛིན་སྟངས་
དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་
བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་གཞོམ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྤང་པོ་
བདེན་འཛིན་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་
ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས།
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བརྒྱད་ནས་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་རྟག་ལས་ནི་
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་
ཡིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ཆགས་པ་དང་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱ། འདོད་ན། ཆགས་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་
ཀ་དང་སྤྱི་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་རིགས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་

1 པར་ཐེངས་གཉིས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་ཐུ་མཐོང་པས།

མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱོང་སྐྱོང་ལག་ལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ། རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དེའི་
དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ནའང་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཆགས་པ་དང་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་
སྤང་བྱ་ཆགས་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤང་ལྟར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་ཟེར་ན། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་དེ་སྤོང་
བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། གཉེན་པོ་
རྒྱལ་པོ་ཞི་སྤོང་བ་དང་། །གཞི་དང་བསྐྱེད་ཉིད་རྒྱལ་པོར་ནི། །སུན་འབྱེད་ཞེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཀྱི་སྤོང་གཉེན་དང་། གཞི་གཉེན་དང་། ཐག་བསྐྱེད་གཉེན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོར་སུན་འབྱེད་
པའི་གཉེན་པོ་བཞི་མེད་པར་ཐལ། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྤོང་གཉེན་གཅིག་ལུས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར།
རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་པོ་སྤོང་གཉེན་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས།
སྤོང་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤོང་གཉེན་ཡང་ཡོད། གཞི་གཉེན་ཡང་ཡོད། ཐག་
བསྐྱེད་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད། རྒྱལ་པོར་སུན་འབྱེད་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱལ་པོར་སུན་པོ་འབྱེད་མཁན་ལྟ་བུ་སྤོང་གཉེན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་
གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤོང་གཅོད་མཁན་ལྟ་བུ་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
འགྲེལ་ལས། གཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོར་སྤོང་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་རྒྱལ་པོར་ཉོན་མོངས་ཐག་བསྐྱེད་
པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཐག་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོའི་གཉེན་པོ་ནི་བྱེད་པར་
གྱི་ལམ་མོ་ཞེས་བྲ། བ་འདི་ནི་ཆེས་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེས་
ལེགས་པ་སྒྲིམ་པ་ནི་བྱེད་སྤྱིའི་འདོད་པ་ལས་རྒྱུ་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་རང་གི་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་

པའོ། །བཞི་པ་གྲུབ་ཤིང་། ལམ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་དེའི་སྒྲིན་མཐོང་ནས་སུན་འབྲིན་པ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ལམ་གང་གིས་ཁམས་དེ་
ལ་སྒྲིན་དུ་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
མཛོད་ལས། མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡུལ་རྣམས་ཆད་དང་དུས་ཀྱིས་ཏེ། །འབྲུང་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱོགས་དང་ནི། །དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་
ཉིད་མི་མཐུན་པས་རིང་བ་འབྲུང་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། གཉེན་པོས་རིང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་འཆལ་
ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་གྱི་རིང་བ་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལྟ་བུ། དུས་ཀྱི་རིང་བ་འདས་མ་འོང་ལྟ་བུ་
རིང་བ་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཉེན་པོས་རིང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཚུལ་
འཆལ་གྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རྣམ་པའདད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་པོ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱོད་པ་ཏུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་
མ་ཞུགས་ན་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཆོལ་སྡོན་བཏང་སྟེ། །དོན་
དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྡོན་གྱི་དོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་རྩེ་
ཆེན་པོའི་སྡོན་དུའང་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཙུ་བར། སངས་རྒྱུས་
སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །ནས། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་རྣམ་ལུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དད་སོགས་ཡུལ་ལྟ་ལ་མཁས་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཞུགས་
ཞུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དེ་ལྟ་ལ་མཁས་པ་ཅེས་དུ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའདད་ལས། རྒྱན་གྱི་

གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀ་དང་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། ལམ་མ་ཁྱལ་ན་མཁེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཁྱལ་ན་དེ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒོམ་བས་རྣམ་པ་
 བརྒྱ་དོན་གསུམ་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཁྱལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ལམ་མ་ཁྱལ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ན་གཉེན་པོ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །དེ་སོགས་སྟོ་སྟོའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་སྐབས་
 གྱི་མདོ་ལས་དོན་རྣམ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཟེར། ཁ་ཅིག །རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རྣམ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དོན་རྣམ་བསྟན་ཟེར། ལ་ལ་དེ་ལས་ལྟོག་ནས་བསྟན་ཟེར་བ་གསུམ་ག་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རབ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་
 དངོས་ལྟགས་ཅི་རིགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་རྣམ་པ་དང་པོ་ལ་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བས་དོན་རྣམ་དང་། བ་རོལ་དུ་བྱིན་བས་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སྐྱས་ཟེན་ལ་
 བསྟན་པ་གང་ཞིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བས་རྟག་པར་
 མེད་པའི་དོན་རྣམ་དངོས་དང་ཤེས་རྣམ་ལྟགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་
 ལས། རབ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་ཅི་རིགས་པར་
 གསུངས་ཉེ། དཔེར་ན་མ་མཆིས་བས་དོན་རྣམ་དང་། དེའི་པར་བྱིན་གྱིས་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སྐྱས་
 ཟེན་པར་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རྣམ་མཁའ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བས་དངོས་སུ་རྟག་པར་མེད་པའི་དོན་རྣམ་དང་ལྟགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལྟགས་ལ། རང་གི་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོ་ནས་རང་

གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རིག་པ་དེ། གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཆ་
བཞག་སྒོས་པས་འཛིན་སྤངས་མི་གསལ་བའི་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་དང་མོས་སྒོམ་ཁ་ཅིག་
དང་རྣམ་མཁུན་ཡང་སྤྱད་དོ། །སྤྱིར་གཉེན་པོ་ལ་སྤང་བྱ་ལ་གཞོད་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་སྤོང་གཉེན།
གཞི་གཉེན། ཐག་བསྐང་གཉེན་པོ། སུན་འབྱེན་གཉེན་པོ་བཞི་ཡོད། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་
རང་གི་འཛིན་སྤངས་གི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་གི་རིག་
པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལམ་ཁྱལ་ས་དང་ལམ་མ་ཁྱལ་ས་གྱི་
དེ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་གྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་གསུམ་ཡོད། གཞུང་གིས་
བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་པས་ཤེས་རྣམ་དེ་བསྟན། རྣམ་པ་ཞེས་
པས་གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན། མཆོན་ཉིད་ཅེས་པས་བྱི་མ་སྤྱི་མའི་འཛིན་བྱེད་དུ་ཆོག་གིས་
བསྟན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གི་སྐད་དོད་པེ་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་རྣམ་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། བྱེ་བྲག་ནི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤར་ལས། མཁུན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་
པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ལེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་
གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་
དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། བྱང་པོ་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་དང་།
མཁུན་གསུམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་བརྒྱ་དོན་གསུམ་འཛིན་སྤངས་སུ་བྱེད་པའི་བྱང་ལེན་གྱི་སྦྱོར་
བའི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་བྱས་པ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར་
ཉི། མདོ་ལས་བཤད་ཚུལ་དེའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཙྰ་མོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇིན་སྒྲུངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ཡུལ་དངོས་ཡུལ་ཤུགས་ཡུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྲལ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཡུལ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོས་བྲལ་པའི་བྱིར། དེས་ལྷག་མ་ཀུན་ཤེས་སྒྲ། ཡང་ཁ་ཅིག །འགྲེལ་ཚུངས་སྐབས་འདིའི་ཆོག་ལ་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པས། ལོ་ཆེན་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་ཟེར་བ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། དོན་རྣམ་གྱི་ཐ་སྙད་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག །ཤེས་རྣམ་ལ་ཡང་དེའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི །རྣམ་པ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། །སྒྲོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་བྱིར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དིགས་འབྱེན་གྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་གཉིན་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱང་བར་རོ། །ཞེས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་དུ་མས་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རྣམ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་གྱིས་ཤེས་རྣམ་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ། མདོར་བསྟན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་དངོས་བསྟན་དོན་རྣམ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་མདོར་བསྟན་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་ལྟར་བཤད། །ཅེས་དང་། ཉི་སྒྲུང་ལས། བདེན་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་རྗེ་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལྟར་བཤད་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་རྟོགས་

བར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་བར་
ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འཛིན་སྤངས་རྣམ་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་ཡུལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྲིན་རྒྱས་བཤད་གསུམ། དང་པོ་
 རི། ཅུ་བར། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། །ནས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་ལྟར་བཤད། །ཅེས་བྱུང་།
 འདི་ལ་འཕྲོས་སྒྲུབ་སྒྲི་དོན་མཐའ་དབྱུང་བཞི། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། བཙོ་ལྟར་
 འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །ནས། བཙོ་ལྟར་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། པར་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་པར་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཙོ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལས་འཕྲོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་དང་ཤེས་རྣམ་ཉེར་བདུན་གསུམ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དོན་རྣམ་མེད་པ་ནས་མི་སྦྱེ་བའི་བར་
 རིམ་པས་བཞི་བཞི་དང་། དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བཞི་བཞི་དང་། དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
 བཞི་བཞི་དང་། ལམ་བདེན་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནས། མི་གཡོ་བའི་བར་དོན་རྣམ་བཙོ་ལྟར་དང་།
 དེའི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བཙོ་ལྟར་དང་། དེའི་སྒྲུབ་པ་བཙོ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྦྱིད་དོན་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བདེན་
 ཀྱི་དེའི་རྣམ་པ་དང་། གངས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟུག་བསྟུལ་རྟག་པར་མེད་པ་
 དང་། དོན་དམ་པར་མི་སྦྱེ་བ་དང་། བདག་གིས་དབེན་པ་དང་བདག་གིས་མི་རྗེ་བ་བཞི་སྟོན་པའི་
 མདོ་ཆོས་ཅན། སྟུག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། སྟུག་བདེན་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་
 པས་སྟུག་བསྟུལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲེལ་
 པ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མེད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་དང་དབེན་པ་དང་།

མི་རྒྱུ་བ་དང་། ཞེས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པས་གནས་མེད་པ་དང་།
ཀྱན་འབྱུང་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱད་དོན་དམ་པར་བརྟུན་པ་མེད་པ་
དང་། ཡང་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ཆོར་བ་དོན་དམ་པར་མིང་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་འབྱུང་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལས། གནས་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། བརྟུན་པ་མེད་པ་དང་། མིང་
མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་དོན་དམ་པར་འགོ་བ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བ་
རྒྱུ་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། བྱལ་པོ་མེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། རི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་
ཅེས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། རིམ་བསྐྱེལ་འགོག་པ་ཞི་བ་
བྱལ་པོ་མེད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལས། འགོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་
འཕྲོག་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་གི་
སྤང་བྱ་ཉོན་སྤྱི་བ་གྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དང་། རང་གི་སྤང་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤོང་བའི་
ཤེས་སྤྱི་བ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་སྟོན་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེའི་
ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཤེས་སྤྱི་བ་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། གཞི་
ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་རང་གི་སྤང་བྱའི་ཤེས་སྤྱི་བ་གྱི་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་དེའི་
ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུག་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ལ་
བཞི། སྟོན་ལམ་ཟག་བཅས་ལ་ལྟ། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ལ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་སྤང་ལས། ལམ་
གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཙུག་ལས། བཞི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་
ལ། ལྷག་མ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མདོ་
ལས། ཁྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། འཕྲོ་བ་

བོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། འདུལ་བ་བོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཐོང་ལམ་བཞི་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དང་པོ་དེའི་ལམ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པ་རིག་པའི་དང་། གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་དང་། བཞི་པ་ངེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཉི་ལྔ་ལས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་བྱུང་སྟེ། ཉི་ལྔ་ལས། རིག་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་འཕོ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལམ་གྱིས་དམན་པ་སྤོང་ཞིང་ཁྱད་
 འཕགས་ལེན་པ་སོ་སོར་སྐྱབ་པའི་བྱིར། ཉི་ལྔ་ལས། སྤོང་བ་དང་ལེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དེ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་
 པ་བྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཉོན་མོངས་བརྟུལ་ནས་ཐུང་འདས་སུ་འགོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་འདུལ་བ་མེད་པའི་
 བྱིར། ཉི་ལྔ་ལས། ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། མི་ལམ་ལྟར་བྱེད་མེད་པ་
 དང་། སྐྱ་བརྟན་ལྟར་བྱེད་མེད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟར་བྱེད་མ་བཀག་པ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་
 ལྟར་བྱེད་མེད་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་བྱེད་མེད་
 བཞིན་དུ་སྤང་བར་རྟོགས་པའི་སྟོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་ལྔ་ལས། སྟོམ་
 པའི་ལམ་རྣམ་པ་ལྟའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་
 པའི་རྟགས་གསུམ་པ་རང་གི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ལ་རྟུག་ཡོད་དེ། བྱི་
 རོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། བྱི་རོན་གྱི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། བྱི་རོན་གྱི་བག་ཆགས་
 བགོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱི་རོན་གྱི་དབྱེ་བའི་སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱི་རོན་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོམ་པ་མེད་

པ་དང་། བྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་ནས་ཉམས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་
རྒྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
རྒྱག་སྒྲོང་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་ན་དེ་ལ་ཉེར་བདུན་
ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པ་དེ། གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་
པའི་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
སྒྲོ་འདོགས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེས་
དངོས་སུ་ཟིན་པ་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
ཟིན་བྱེད་དེས་དངོས་སུ་ཟིན་ན་ཟིན་བྱེད་དེ་དེ་དུས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཐབས་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡང་
གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་སྒྲོམ་པོ་ལའང་། ཡང་ཟུར་གཉིས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པ་ཟེར་ན། དེ་འབྲས་ཟིན་པའི་སྤྱག་བདེན་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡང་གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོའི་དེ་ལྟར་ཟེར་ནའང་། སྒྲར་ལྟར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་སོགས་བཞི་གང་ཡང་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་སྡོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་ཉེས་
 པ་ཚར་གཙོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོགས་སྡོངས་ནས་འདོན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་
 ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་བྱུང་བེར་ན། ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་བྱུར་པའི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་སངས་འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཉེར་བདུན་བཤད་པ་རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་སོ་
 སོར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་སོ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འཕགས་པས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཉིད་གསུངས་
 པས་གྲང་སངས་རྒྱས་ལ་རི་ལྟར་སྐྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་འབྲེང་ལས། མཐུན་གསུམ་གྱི་
 རང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ་མ་འདི་
 ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ན་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 སྒྲོན་གྱི་ཆེན་སོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་
 པར་འདོད་པ་འབྲེལ་མེད་དེ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙོ་ལྷའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱི་གཉེན་སོ་དང་

ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་བཤད་པ་འདི་རྟོགས་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་
ནའང་མི་འཐད། དེ་རྟོགས་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ནའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་པོར་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་
ལས། འདིར་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ལ་དེར་འདུ་བས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ཤེས་སྒྲིབ་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་⁽¹⁾ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བསྟན་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཙོ་ལྷ་གང་
རུང་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་
དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་ཁྲབ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་བསྟུས་
མ་བསྟུས་བསྟུབ་མི་བྱུང་བར་ཐལ། ཡིན་མིན་བསྟུས་རྒྱུ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ནས་ཕྱི་དོན་
ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟེན་མི་ཉམས་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་བཙོ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞེས་བཤད་པའི་དགར་
ཆོག་གི་རྣམ་བཅད་མེད་པར་ཐལ། འདིར་མཁྱེན་གསུམ་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་སྟོན་པའི་
སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། དེས་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀ་གཙོ་
པོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་
ཞིག་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་
འདུ་བས་མ་ཁྲབ་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་འདུ་དགོས་རྟེ། འདི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཟག་མེད་བསྟན་ཟེར།

གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་
 འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་འཛོག་པ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། དེ་ལ་འཕགས་པས་ཀྱང་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་
 ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། འཕགས་པས་
 མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཉིད་གསུངས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟར་སྟུག། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 བོད་གི་མ་བྱབ་མཆོམས་ལ་རྟགས་བྱུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་
 རྣམ་པ་བཙུག་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གང་རུང་གཅིག་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཙུག་ལྡེད་དང་པོ་
 བཞི་མཐོང་ལམ་གང་ཞིག །དེའི་འོག་མ་ལྟ་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་⁽¹⁾ཅིང་ལྟག་མ་དུག་མཐོང་ལམ་
 ཟག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཙུག་
 ལས། བཞི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ལྟག་མ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་གཉིས་བྱུབ་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས།
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། མཐོང་པའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་
 འདིར་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གཙོ་
 བོར་བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་ཅིང་། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཉིར་
 བདུན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉིར་བདུན་སྐབས་འདིར་དངོས་
 སུ་མ་བསྟན་ན་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་དུ་མ་འོངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 རྣམ་ཛོགས་སྒྲོར་བས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མི་སྒྲོམ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་མཐོང་གིས་
 བལྟས་ནས་འདའ་བའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་

1 དཔར་མེད་ས་གཉིས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཞིང་།

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་
རྣམ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུ་རྒྱལ་བའི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་རྣམ་ཇོགས་སྟོར་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་
མ་ལུས་བ་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིབ་བ་གང་ཞིག །ཐར་བ་ཐོབ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཉོན་སྤྱིབ་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཐོབ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དེ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་
མཐུན་བ་ཐོབ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཐོབ་བ་ལ་
དེ་བཙམ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་སྤྱིབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་སྤངས་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་
ཐོབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན་ ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐར་
བ་ཐོབ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྱིབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་ཀྱིས་
ཐར་བ་ཐོབ་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེས་ཐར་བ་ཐོབ་བ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཐོབ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བཏུས་ལས། དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
བ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་བ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་བ་ཅིག་ཅར་སྟོང་ངོ་། ཅིག་ཅར་དགྲ་བཙམ་བ་
དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་མཛོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་དགྲ་བཙམ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐར་བ་ཐོབ་བ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་
ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་སྤྱིབ་དེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་
ལམ་ཐོབ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་རྣམ་
མཐུན་ཐོབ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གང་ཞིག །རྣམ་མཐུན་ཐོབ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཐོབ་
བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་སྤྱིབ་ཙམ་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་སྤངས་མི་

ཐུབ་ཀྱང་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཐོབ་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་
 པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་ཐལ། དེས་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། གཞོད་
 པ་ཅ་མ་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་གཤགས་བྱེད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིབ་
 པ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁུབ་ཐེར་ན། འོ་ན་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག་ཉོན་སྒྲིབ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁྱོད་
 སྤངས་པས་ཁུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་སྒྲི་ཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཐེར་ན། འོ་ན་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་
 སྒྲོམ་པ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དེ་སྟོབས་བཅུ་ལ་དངོས་བརྒྱད་ཅེ་རིགས་པས་སྒྲིབ་ཚུལ་སྟོན་ས་
 གསུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་སྟ་མ་ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དུག་དང་། །གསུམ་
 དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྟོབས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་
 ཀྱན་བསལ་བས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མིན་མཆེན་པའི་དང་།
 །ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཆེན་པའི་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཆེན་པའི་དང་། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བུ་
 མཆེན་པའི་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆེན་པའི་སྟོབས་དུག་གིས་ཤེས་བྱི་གོ་ཆ་
 ལྟ་བུ་འཛོམས་པས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་མཆེན་པའི་དང་། སྟོན་གནས་
 རྗེས་ཐོན་མཆེན་པའི་དང་། འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་མཆེན་པའི་སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྟོབས་འཇུག་གི་
 སྒྲིབ་པ་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་འཛོམས་པ་དང་། ཟག་ཟད་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཤིང་ལྟ་བུ་
 འཛོམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱད་སྟ་དར་རྟེན་ལས། གནས་དང་གནས་མིན། ཞེས་པ་

ནས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁུན་པ་དུག་གིས། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་
གོ་ཆ་ཤེས་སླིབ་འཕྲིམས་པར་བྱེད་པ་ལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་མའི་དར་ལྗིང་ལས། བསམ་གཏན་དང་། ནས། འཆི་འཕོ་དང་སྤྱི་བ་མཁུན་པའི་
སྟོབས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སླིབ་པ་ཅིག་པ་བཟན་པོ་གཞིག་པ་ལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་གང་
ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སླིབ་པའི་ཤིང་རྣམས་གཅོད་པའི་བྱིར་དོ་རྩེ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཤེས་སླིབ་ཡིན་ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། ཉོན་སླིབ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་སླིབ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཉོན་སླིབ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་སླིབ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དག་བཅོམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉོན་སླིབ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གི་སླིབ་པ་ལས་མ་གྲོལ་པའི་དག་བཅོམ་པ་འཇུག་
དག་བཅོམ་རྒྱན་མེད་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་སླིབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལས་སླིབ་སླིབ་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སླིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། དེ་གཉིས་སླིབ་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོམས་འཇུག་གི་སླིབ་པ་ཡིན་ན་སླིབ་པ་མ་ཡིན་པས་
ཁྲབ་པར་ཐལ། ལས་སླིབ་ལ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་བྱིར་ཞོད་གཉིས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་མའི་ལས། གཉིས་མེད་ལས་
སུ་རུང་བའི་བྱིར། རྒྱུབ་པའི་རིག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་དར་ལྗིང་ལས། སྟོམས་
འཇུག་གི་སླིབ་པས་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་ཞོད་གཉིས་མེད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་པ་ལས་སུ་རུང་བའི་

ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་གཉིས་གང་རྒྱུང་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁྲལ་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་པ་ལ་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲལ། ཏྲགས་བྱུ་མེ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་ཤེས་སྤྱི་བ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་
 མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྤྱི་བ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡི་ནི་སྤྱི་བ་པ་མེ། དེར་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་
 ཅད་བསྟན། དེ་ཐད་པས་ན་ཁོ་ལ་བར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག སྤྱི་བ་པ་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཤེས་སྤྱི་བ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། གསུམ་དུ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཏྲགས་བྱུ་བེན། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་སུ་འདྲ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས། དེར་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་མེ། སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནས་སྤྱི་བ་པ་ཆེན་པོ་ནས་
 ཁྲལ་པར་དུ་འགོ་བ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་བར་བཅུ་བའདད་པའི་ཕྱིར། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱི་བ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་མེ། སྤྱི་བ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྲལ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ནས། དེ་ཁྲལ་པར་
 དུ་འགོ་བ་ལ་སྤྱི་བ་པ་ནི་ས་རྣམས་ལ་སྤྱི་བ་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྒྱ་མོངས་པ་ནི་དུ་མཆིས། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ནི་དུ་མཆིས། ཞེས་པའི་ལན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྒྱ་མོངས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་དང་།
 གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅུ་གཅིག་མེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བཅུ་
 པ་རྒྱན་མཐའི་ངོས་སྒྲིལ་ཀྱི་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་ཉི་ཉེར་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་རེ་རེ་
 བྱས་པས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུ་བ་ན། ས་བཅུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནས་
 ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་གཉིས་གང་རྒྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲལ་པ་ཁས། ཏྲགས་བྱུ་མེ། དབྱས་མཐའ་ལས། དེར་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན། ཞེས་པའི་

སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས། དགེ་བ་སྒྲུབ་མེད་པ་ལ་སྐྱིབ་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ནམས་ལ་སྐྱིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཁོ་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་ནི་ས་ནམས་ལ་སྐྱིབ་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱིབ་པ་འཛོག་ཚུལ་དུ་མ་དགོས་པར་དབུ་མའི་མཐའ་
དཔྱོད་དུ་ཡང་མདོར་བསྡུས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ལས་བྱེད་པས་བྱུང་བའོ། །བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན།
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པར་ཐལ། ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་
སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དག་བཙུངས་པ་ལྟར་ཞི་བར་བྱེད་ཀྱི་མ་ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འོད་སྤང་གིས་ཁུས་པ་ལས། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད། །དེ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཆོས་ནམས་སྐྱེད་ལ་པན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གུན་བརྟུས་ལས། ས་བཅུ་ནམས་སུ་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱོམ་ལམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། ནས། དེས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་སུ་ཟེན་ཡང་སྤགས་དང་སྤན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་
བྱ་དང་། དཔེར་ན། དེ་སྤངས་པའི་དག་བཙུངས་པ་ལྟར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་
སྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་ཁྲིལ་ལས། སྲིད་པའི་ཟག་པ་མཛོན་གྱུར་ཡོད་
ཀྱང་སྤགས་དང་སྤན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་བྱང་སེམས་སྐྱོམ་ལམ་པ་ལ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མ་
ཐག་ནས་རྩང་བར་བཤད་ན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ལ། བོད་དག་གིས་མི་སྤངས་པའི་
ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་དག་གིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་སོ་སྟེ་དང་
ཉན་ཐོས་ལྟར་བཤད་པས་སྐྱོ་སྤྱར་གྱི་མཐར་ལྷུང་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
དེ་ལ་གཉེས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཆགས་སྐྱིབ་དང་ཐོགས་སྐྱིབ་གཉེས་ཀྱང་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་བྱུང་ཞེ། དེ་གཉེས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ནམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རིམ་ལ་ལྟོངས་པས་ཆགས་སྐྱབ་དང་། རིམ་ལྟོངས་པས་ཐོགས་སྐྱབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དེ་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། ཐོགས་མེད་ཕྱིར་ན་དག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོག་རྒྱ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཐུན་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རིམ་ལྟོངས་བཞེན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རིམ་ལྟོངས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་སོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག དེ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ཆེན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ལྟའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་པའི་དམན་སྐྱབ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དམན་སྐྱབ་དང་བཞི་ཡང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་སྟེང་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཆ་དང་རྟེན་གང་ཟག་གི་སྒྲོན་ས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེགས་ཆད་འདོད་ཆེན་པ་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་པའི་བདག་ལྟ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཛིགས་སྟེང་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་དོན་ཁོ་ནར་སྟེང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་འཛིགས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། འདོད་ཆེན་ལུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་རྣམ་བཞི། ཞེས་དང་། དར་རྟེན་ལས། རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཐོགས་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆེན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་རྟོགས་པ་དང་། མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་པར་གནས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དེ་

དག་སྲིད་ཞིའི་མཐར་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དར་རྒྱུག་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་དུ་བཤོད་པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་འདི་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྲིད་པའི་མཐར་
ལྷུང་བ་དང་། ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་ཕྱི་
མ་གཉིས་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་ཆེན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་སྤང་
བ་དང་། སྤྱི་བའི་ཕྱི་བདག་ལྟ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ཀྱི་འཇིགས་སྲིད་དང་། རང་རྒྱལ་
ཀྱི་རྒྱལ་བས་སེམས་ཅན་ལ་མི་སྣོས་པའི་བརྟེན་ཀྱི་སྤྱི་བ་བཞི་པོ་དེ་པར་བྱིན་ལ་སྤྱི་བ་པའི་
སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་བཞིའི་གཉེན་པོ་པར་བྱིན་བཞི་དང་། འབྲས་བུར་ཡང་གཙང་བ་
དང་། བདག་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དམ་པའི་པར་བྱིན་བཞི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་
སྟེ། དང་པོའི་གཉེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། གཉིས་པའི་གཉེན་
པོར་ཤེར་བྱིན་དང་། གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིག་དང་། བཞི་པའི་
གཉེན་པོར་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱི་བ་ལས། ཐེག་
མཆོག་ལ་མོས་པ་པོ་ན། ཞེས་དང་། དར་རྒྱུག་ལས། འདིར་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དང་པའི་དད་པ་དང་། འདོད་པའི་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱི་བ་ལས། ཤེས་
རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུ་བ་སྟེ། རྒྱུད་
སྤྱི་བ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུ་བ་
སྟེ། རྒྱུད་སྤྱི་བ་ལས། སྤྱི་བ་པའི་མ་མཐུག་ཏེ། ཞེས་དང་། དར་རྒྱུག་ལས། སྤྱི་བ་པ་རེ་དང་གཉེན་པོ་
རེ་སྤྱི་བ་ཏེ་བཤད་པ། ཞེས་དང་། ཐོགས་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་གཉེན་པོར་མོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་འདི་བཞི་བསྐྱེད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་ག་སོ་སོར་སྤྱི་བ་ཀྱང་མང་དོགས་
ནས་མ་བྱིས་ལ། དབྱས་མཐའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བ་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱི་བ་པ་ནི་པ་རྣམས་

ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱིབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་
ལ་ཕར་བྱིན་མེད་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅེ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་
ལས། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་བྱིན་པ་འབྲས། །ཞེས་དང་། ཐོགས་
འབྲེལ་ལས། གང་གི་གཉེན་པོར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བདེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དང་། བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམས་ཉན་རང་གི་དེ་སྐྱིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་པོ་མི་རྟག་པར་
རྟགས་པ་ལོག་ཤེས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་། རས། དེ་
བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་
སྟེ། ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་པོ་བདེན་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཆོས་སྒྲུ་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་ཤེས་སུ་བསྐྱར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དར་རྒྱུག་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་བྱང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཞི་བདེ་
དོན་གཉེར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འདིའི་ཉན་རང་གི་སྐྱིབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་
ཀྱང་འདིའི་སྐྱིབ་པ་བཞི་ག་དངོས་གཉེན་གྱིས་སྤང་རྒྱུའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་
གི་དེ་ཞེན་ཚུལ་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་བདེན་འཛིན་དུ་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིར། དར་རྒྱུག་
ལས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞེ་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉམས་སུ་སྤངས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བཤད་པའི་སྐྱིབ་པ་དེ་བཞི་འཛོམས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། མ་རིག་པས་བསྐྱར་པར་ངི་མ་མ་བྱེད་ཅིག །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཞིན་དུ་རང་གི་དམིགས་རྣམ་བྱས་

ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་མཆོན་པ་དེ། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་མཆོན་ཉིད། ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་སྒྲོས་
བས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིན་པར་སྟོན། དབྱེ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་པ་གསུམ་
ཡོད་དེ། དམིགས་པ་བདེན་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཉིད་
བདུན་གང་རུང་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་པ་དེ། འདིར་དངོས་སྲུ་
གཙུག་པོར་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉིད་བདུན། རང་
གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སྲུ་བསྟན་པའི་རྟོག་བྲལ་
ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སྲུ་བསྟན་པའི་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉོན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞི་ཡོད།
འདིར་དངོས་སྲུ་བསྟན་པའི་རང་གི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཞེན་རིག་རྗེས་ལ་
མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སྲུ་བསྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་
རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷ་ཡོད། འདིར་དངོས་སྲུ་བསྟན་པའི་རང་གི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སྲུ་བསྟན་པའི་
རང་རྒྱལ་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་དྲུག་ཡོད། ལམ་འབྲས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་དངོས་གཉེན་གྱི་གཞོམ་པར་བྱ་བ་དེ་སྒྲིབ་
པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱས་མཐའ་ཅ་འགྲེལ་ལྟར་བཅུ་དང་། ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། སྒྲོབས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སོགས་གསུམ་དང་། གཙང་བདེ་རྟོག་བདག་དམ་པའི་པར་ཕྱིན་བཞི་ལ་
སྒྲིབ་པའི་བཞི་ཡོད། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲིབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཆ་བཞག་སྒྲོས་པས་བྱང་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་མེད་ཀྱི་ཟག་པ་སྟུང་། སེམས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། སེམས་མ་ཞི་བ་དང་། སེམས་དཀྲུག་པ་དག་འདྲ་ལ། སེམས་རྣལ་མ་དང་། ཞི་བ་

དང་། གྲོལ་བ་དང་། ཐར་པ་དག་འདྲ་བས། ཉོན་མྱེབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་མཚན་ཉིད་དེས་ཤེས་སོ། །ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་སྒྲིབ་པ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤྱད་ཅིང་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་
བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་བཤད་ཅིང་ཉོན་ཐོས་དག་བཙུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ལྟན་པ་དང་
སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། ཅ་བར། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། ཉམས་བྱེད་སྒྲོལ་མ་
བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཉི་མུང་ལས། རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཚུགས་གཅིག་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་དང་། འབྲེལ་བ་
ལས་ཀྱང་། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཚུགས་གཅིག་པོ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། ལྷག་མ་བཤད་ཟིན། མདོ་དང་བསྟན་བཙུག་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་
ཚན་ཉེར་བདུན་གྱིས་དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་བདེན་པ་སོ་སོར་མི་གསལ་བ་
ཇི་བཙུན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལམ་བདེན་ལ་བཙུག་བཤད་པའི་བྱེད། གསེར་
འབྲེང་ལས། མདོ་དེ་དག་ལ་ཇི་བཙུན་གྱིས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འདི་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ས་
གཙོད་མཇུག་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

ཙོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་ཚོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་
སྒྲིབ་རགས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཉོན་མྱེབ་རགས་པ་ཚོས་ཅན། ཉོན་མྱེབ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཉོན་མྱེབ་རགས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཁྱབ་པ་འགྲིག་ཡང་ཁོ་ན་དེ། བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་
པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། ལྟན་པ་འདིའི་བསྟོམ་བྱའི་
ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙུག་བཤད། །ཅེས་པའི་དོན་རྣམ་
ཡིན་པའི་བྱེད། ཉམས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ཞེས་པའི་བསྟོམ་བྱ་དོན་རྣམ་

ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གི་བྱང་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བསྐྱོམ་བྱ་ལམ་བདེན་གྱི་སྤྲེང་གི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 སྐབས་འདིའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་
 པོ་བདག་མེད་པ་དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་ལ་དེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མིན། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་མ་ཡིན་པའི་
 བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པ་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་
 སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་
 སྟེ། དེའི་འཛིན་སྤངས་སྐྱོམ་ན་དེའི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། དེ་
 འབྲའི་མཐོང་ལམ་སྐྱོམ་པ་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་
 སྤངས་སྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་འབྲའི་མཐོང་ལམ་སྐྱོམ་པ་
 དེ་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་གཉིས་ཀ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དོན་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་བྱལ་མཉམ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལམ་བདེན་
 གྱི་རིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། དེས་འབྲིན་སྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 དེའི་ལམ་གྱི་འཛིན་སྤངས་སྐྱོམ་པར་དེ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལམ་གྱི་རྣམ་
 པ་སྐྱོམ་ཆེ་བྱེད་པ་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་སྐྱོམ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་མཐོང་ལམ་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དེ། དེ་འབྲའི་མཐོང་ལམ་
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་གོ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱལ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས།
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་རིགས་སྐྱབ་འབྲིན་གསུམ་ལ་འང་ཞེས་ཆ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྲུལ་པ།

སྤྲུལ་པ་ས་ལྟོ་དང་བར་ཉ་ན་དང་བྱང་ནས་བྱང་། །ཤེར་ཕྱིན་འབྲི་མཆོད་ཐོས་བསམ་ཡིད་
བྱེད་དགེ་སྦྲོང་སོགས། །ངས་དགོངས་གཟིགས་བཞིན་རྒྱལ་ཀྱན་གཟིགས་ཤིང་དགོངས་གསུངས་
པ། །སྤྲིང་ལ་བསམ་ནས་དུས་འདིར་ཕན་པར་དཀའ་ཡང་བཤད། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་
ཤེར་དོན་དུས་རིང་ཞིག །།རྟོགས་པར་གསུངས་བཞིན་རེ་ཞིག་མ་རྟོགས་ཀྱང་། །ཡིད་ཆད་མི་
བགྱི་རྟོགས་ན་ཆེ་རབས་ཀྱི། །རང་གཞན་དོན་ཀྱན་འབྲུབ་པས་བཙོན་པ་སྤྱེད། །དོན་འདི་རྟོགས་
དང་སེམས་ལ་གྲུས་ཅི་སྦྲོས། །སྤྲེགས་བམ་བགྱིད་དང་མཆོད་བསྟོད་གོས་འབྲུལ་སོགས། །ཉན་
རང་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་སྤུབ་དབང་གིས། །འཇུ་མ་བཞིན་འོད་སྟོང་འབྱེད་བཞིན་བཀའ་
བསྟུལ་རྟོ། །མཐོང་ན་ངོམས་པ་མེད་པའི་སྤུབ་དབང་སྒྲ། །བསམ་ཁིང་བསམ་ཁིང་སྤྲུལ་པ་མཆི་
མ་བྱུལ། །དད་ཅིང་དད་ཀྱང་མ་ཆིམ་མགོན་ཁྲོད་ཀྱིས། །ཟབ་མོའི་དབྱངས་ཀྱིས་དབྱགས་དབྱང་
དུས་ལ་བབས། །ཞེས་བའང་བར་སྒྲབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྲུལ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཅ་བར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་དང་། །ནས། ལྷ་
དང་བཙུ་བྱག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་ལས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཅིག་
ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བཏེན་ནས། །ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་ཅ་བྱག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་
འཕྲོས། སྦྱོར་བ། སྦྱི་དོན། མཐའ་དབྱང་པ་བཞི། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཙོན་ལྷན་འདས་ཡུམ་འདི་
ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། བཀའ་བསྟུལ་པ། དངོས་སོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བཏིད་དམིགས་སྤྲུལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་མདོ་ཆན་སོ་བྱག་ཡོད་པ་
དེ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བདེན་པ་སོ་སོར་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་དང་ལམ་དང་། །སོགས་བྱང་། སྦྱོབ་
དཔོན་གྱིས་དེ་བས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་སོ་སོ་ལ་གྲངས་འདི་ལྟར་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱངས་

མ་ཐག་པ་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་དེ་བདུན་དང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་དེ་ལྔ་དང་། འགོག་
བདེན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས་འདི་ནི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕར་ཕྱིན་ནས། སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། ཆད་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས། ཆགས་པ་མ་མཆིས་
པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་བདུན་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས་མི་རྟག་པའི་ཕར་
ཕྱིན་ནས། མཆོན་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་ལྔ་ས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་
ལས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཕྱིན་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཕྱིན་གྱི་བར་བརྒྱ་
དྲུག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཙུགས་ལས་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་མཐའི་ས་མཆོམས་
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་ཐོག་མཐའི་ས་མཆོམས་བཟུང་བས་རྟོགས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ས་གཙོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟེ་དོན་ལ། གསུང་རབ་གཞན་ལས། རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་དེ་
འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་གཉིས་སྟོན་ལ་སྟོན་ཀྱང་འདིར་
ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་སྟོན་ལ་སྟོན་པ་དགོས་པ་དུ་མ་ལ་དགོངས་པས་སྟོན་མེད་དེ།
གཞན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མདོར་རྟོགས་སྟེ་རིམ་ཡིན་ལ། འདིར་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐོག་མར་བསྟན་
པ་ནི་ཡུལ་ཅན་མདོན་ཕར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བར་འབྱུག་རིམ་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱ་དང་སྤྱག་བདེན་འབྲས་བྱར་ཤེས་
 ཆེད་དང་། འཁོར་བར་ལྷོག་རིམ་ལ་ལམ་བདེན་རྒྱ་འགོག་བདེན་བྲལ་འབྲས་སྤྱཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉམས་སྤྱལ་ཆེ་བ་སྟོན་ཚུལ་རེ་རེའི་ཆ་ལ་འང་དོན་རིམ་དང་། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 རིམ་པའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་དགོས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་ནི་སྟེ་
 རིམ་དང་མ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཆ་རེ་རེ་ནས་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་གཉེན་སྟོན་ས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་
 པའི་སྟོན་ས་རྣམ་པ་བདུན་བཤད་པ་དང་། སྤྱག་བདེན་རང་སྤྱིའི་སྟོན་ས་རྣམ་པ་ལྔ་བཤད་པ་དང་།
 འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་ས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཀྱན་འབྱུང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་མ་འོངས་ལ་
 སྟེང་པའི་འདུན་པ་དང་། མི་འབྲལ་བར་སྟེང་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་སྟེང་ལ་དགའ་བའི་སྟེང་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ཆགས་
 ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སྟེང་པ་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འཆད་པར།
 འགྲེལ་པར། དེ་ལ། ཞེས་བྱུང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི། འགྲེལ་པར། རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདུན་པ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཞེས་བྱུང་། རྟགས་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐོང་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་
 ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 ཏེ། ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ནི། འགྲེལ་བ་
 ལས། ཀྱན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱག་དང་། ཞེས་བྱུང་།
 རྟགས་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཉི་སྤྱག་མེད་པ་དང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་དེ་ལྟར་རུང་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་བདེན་འདོན་
གི་ཆགས་སོགས་ཡོད་པས་ཞིབ་ཆ་བྱུང་། །མཐོང་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། གུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རབ་
སྐྱེའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་གུན་ཏུ་རྟོག་པའི་གཉེན་སོ་ཡིན་ཏེ། དེས་གུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། རབ་ཏུ་
སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་གུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པས་ཆོས་
དང་རྟགས་རིམ་བཞིན་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་རང་དབང་བའི་
སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་སོ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་དང་རྟགས་གཉིས་རིམ་བ་བཞིན་དུ། འགྲེལ་བ་
ལས། རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་
དག་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་
གི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་སྤོང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་གཉེན་སོར་གསུམ་དང་གསུམ་དང་
གཅིག་དང་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེའི་བྱིར། མདོ་ལས། ཕར་བྱིན་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ནས། ཕར་བྱིན་འདི་ནི་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །སེམས་
ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། དེ་ལྟར་ན་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་གུན་འབྱུང་བདེན་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་དེ་སྤང་
བྱུང་ཤེས་ཆད་ཡིན་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་མ་
བསྟན་པར་གཉེན་སོ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་
འཐད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལས་

ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གོ་སྐབས་འབྱེད་ཅེ་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་
 མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཉིས་ནི་རིམ་བ་བཞིན་
 ཏུ་འབྲེལ་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྟགས་གཉིས་རིམ་བ་བཞིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལས།
 ཆད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཞེས་སོ། །

བདེན་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་ཡིན་
 པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱན་བདེན་མེད་ཏུ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པར་བདེན་
 ལྟངས་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །གསེར་འབྲེང་ལས། མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པ་མེད་པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བསྟན་ཏེ་གསུངས་པ་ལེགས་ཏེ། ཉི་ལྟངས་ལས། ཡང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན། འབྲེལ་བ་ལས། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ཞེས་དང་། རྟགས་གཉིས་རིམ་བཞིན། འབྲེལ་བ་ལས། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་
 པ་དང་། ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་ཐར་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐབས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 འོན་ཏེ་ཐར་པར་གཞལ་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཉིས་དང་རྟགས་གཉིས་རིམ་བ་བཞིན་

དུ། འགྲེལ་བ་ལས། སྐྱབ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་སྐྱབ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
མངོ་ལས། འདི་ནི་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །བཀའ་བསྩལ་པ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆད་མ་དམིགས་སུ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་། གཞལ་དུ་
མེད་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆད་མ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་
བ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐྱབ་བ་བྱ་བའི་སྟོན་པ་འཛིན་ བོད་འདིར་ཡོད་ཀྱང་ཆད་མ་
མེད་ཟེར་བའི་ཐལ་རང་དང་། ཆད་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་མེད་ཟེར་བ་ཀུན་གྱིས་ལེགས་སོ་
སྟེར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། གང་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་ཆགས་པ་མེད་པར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ནི་འགྲེལ་བ་ལས། ངེས་པར་འབྱེན་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ། ཞེས་དང་། རྟགས་ནི་འགྲེལ་བ་ལས། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། འདི་ལ་འཐད་པ་མ་བསྟན་བ་གདུལ་བྱ་ཉི་བས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
སྟོན་པའི་མངོ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བདུན་བསྟན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྐྱབ་བ་
གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས་དང་ངེས་འབྱེན་ལ་གཅིག་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། མངོ་ལས། ཆད་མེད་པའི་
རྣམ་པ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་བདུན་བཤད་པ་དེའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས་སོ། །གསུམ་
པ་སྟུག་བདེན་གྱི་ལྷ་རང་སྤྱིའི་སྟེང་ནས་བཤད་དེ། མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་བཞི་རང་གི་
ངོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ལྷ་མ་
བཞི་རང་གི་ངོ་བོ། ཞེས་སོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་ལོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྤང་ཅིག་གིས་འཛིན་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན།
སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དོར་བར་བྱ་བའི་བྱིར། ཉི་སྤང་ལས། བདེ་
བར་བྱིན་ཅི་ལོག་པས། ཞེས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་པའི་

ཕྱིར། ཉི་མུང་ལས། རྟེན་པར་བྱེད་པའི་བདག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱི་ཙམ་ཡང་མེད། ཅེས་དང་།
གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་ཆོས་ཙན། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཉི་མུང་ལས། རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསེར་འབྲེང་ལས་སོ། །དེ་ཆོས་ཙན།
མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །མདོ་ལས་
མི་རྟག་པ་ནས་མཆོན་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་བར་ལྷ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་འགོག་བདེན་པའི་ཡོན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། རང་
གི་དགག་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བས་བསྐྱུས་པའི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཆོས་ཙན། རང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་
ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མུང་ལས། འགོག་པའི་རྣམ་
པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོ། །ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཙན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་འདས་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་བྲལ་བ་དང་། སྟོང་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་ལ་དང་། རོན་དམ་པ་སྤང་འདས་ལ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དང་།
རྟག་པ་དང་ཆད་མཐའ་ལ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལ་དང་། རྟགས་པའི་ཆོས་དོར་བ་མེད་པ་
ལ་བདེན་པར་ཞེན་པར་དགག་པས་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ནི་འབྲེལ་བ་ལས།
སྟོང་པ་དང་། རྣམ། རྟོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱུད་དང་། ཞེས་དང་། རྟགས་ནི།
འབྲེལ་བ་ལས། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་པ་དང་། རྣམ། ཞེན་པ་དགག་
པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་མུང་ལས་ཀྱང་། མདོན་པར་ཞེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོར་
བཏགས་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱ་ཚོམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི།

དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་
བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་དགག་པས་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་སྟངས་ལས། ཇི་ལྟར་གྲུ་ལོ་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་བ་དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཇི་
ལྟར་དེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་བའི་བདེན་
བཏགས་དང་། གཟུགས་རྒྱུ་སོགས་མཆན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་འབྱུལ་བ་དང་། འདས་སོགས་དུས་
སྟེན་བདེན་པར་འབྱུལ་བ་དགག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས།
དེས་པར་འབྱུང་བའི། རྣམ། རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཞེས་སོ། །གང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་
ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྟོ་བཏགས་
པའི་ཐར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་
རབ་དུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་ལས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དགག་
པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་དང་
ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོར་བ་ཡིན་ན། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཅན། འོ་ན། དེ་དག་བརྒྱུད་དང་། ཞེས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཡུལ་
མ་འོངས་པ་ལ་སྟེད་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོར་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་བྱིར། བྲལ་བ་ཁས། དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་མེད་
པ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། བྲལ་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
པ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཁོ་ནས་
 ཁུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་ལས།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་
 རོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བ་ལ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་གཉིས་པོའི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྐབས་འདིར་དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་
 སྐབས་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོར་
 བ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁུབ་ཐེར་ན། འདིར་བསྐྱར་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་ལམ་ཤེས་
 སྒྲོར་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅད་ཆད་མེད་པ་ལ་
 ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་རིགས་སྐྱབ་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཡང་སྒྲོང་ཉིད་རྣམ་ཅན་གྱིས་མ་ཁུབ་ཚུལ་
 ཤེས་པར་གྱིས། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་གྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་
 གོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བ་གཅིག་གྲངས་ལ་
 འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། འདིར་འཛིན་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྤར་སྤྱི་དོན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་སྐྱབ་བདེན་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་འདིར་བཤད་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བ་ལ་ལྷ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་སུ་རུང་ཡང་། དང་པོ་བཞི་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྒྲོར་བ་དང་པོ་བཞི་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སེམས་དབང་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་ལམ་
 ཤེས་སྒྲོར་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་བ་དང་གོ་

སྐབ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བ་
ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སེམས་དཔའི་དེ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདྲེན་མི་རུས་ཏེ། ཉན་རང་
གི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
གི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བ་བཅུ་དྲུག་འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དག་ཆོས་
ཅན། སྒལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལམ་
ཤེས་དེའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། ལམ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། གསེར་འཕྲེང་གི་མཁྱེན་གསུམ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་
ཤེས་ཡིན་ན་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་གངས་པའི་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འདྲོད་མེད་ཀྱི་ཟག་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་མི་སྒྲོང་བར་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཁོ་ནའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་གང་རུང་ཤར་བར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་
དཔའི་སྒྱུར་བ་དེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་སོ་བྱུག་ཡོད། འདིར་
བསྟན་རྣམ་པ་ལ་འདྲེན་རྣམ་དང་སྒྱུར་བའི་ཤེས་རྣམ་སོགས་ཡོད། ལམ་ཤེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་སེམས་དཔའི་མཛོན་
རྟོགས་དོན་གཅིག་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད།

གསུམ་པ་ཙོད་སྒྲོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་རྣམས་
རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱིས་སྒྲོམ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་དག་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱུང་
སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་སྒྲོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཞིག །ལམ་
ཤེས་སྒྱུར་བར་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་བྱུང་སྟེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སེམས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་ལམ་ལ་མཁས་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆོམས་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྲིད་རྗེས་ཞི་
ལ་མི་གནས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྲིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་བསམ་
ཀྱི་སྲིད་རྗེས་ཟེན་པའི་ལམ་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་ཀ་བསལ་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་ཆེན་པོ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ནི་སེམས་ཅན་ཆད་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འོ། །ནས། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་
སྤང་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གོང་འོག་གི་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་
པའི་བྱང་བར་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་བྱེ་བ་ལེགས་སོ། །

སྤྲུལ་པ།

ཡང་ཡང་རྒྱ་ཆེན་ལམ་དང་བསམ་པ་སྤྲངས། །

ལྷོ་ལྷོ་སེམས་ཅན་ཁྱར་བྱེད་རྒྱལ་སྤྲུལ་ནམས། །

མཐོ་མཐོའི་ས་ལམ་རིམ་བཞོད་སངས་རྒྱས་པ། །

བསམ་བསམ་ཀུན་འབྱུང་ཐོབ་པའི་དགའ་སྟོན་ཆད། །

མཁས་ཀྱང་ཕྱགས་དཀའ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གནད། །འཆད་མཁན་མང་ཡང་ཆིག་དོན་འདབ་
སྟོང་གི། །དོན་གྱི་གནད་ཐོར་ཆིག་གི་ལོ་མའི་ཁྱར། །མཐོང་ནས་འཕགས་སེང་གནད་དོན་ཞོར་
བྱ་འཛིན། །སོ་དྲུག་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་པའི་རྒྱན་ལྷན་པའི། །ལམ་ཤེས་སྒྲ་དབང་ཁྱོད་གྱི་ནམ་པའི་
སྤྲུལ། །འབྲུལ་པའི་མི་འཇུག་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཡོངས་འདུ་ལ། །ཐེག་ཆེན་ལག་ལྷན་སྟེང་ནས་གཟིགས་
སམ་སྟུང། །ཞེས་བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བ་ཤད་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར།
 ཅ་བར། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །ལམ་གྱི་
 བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། །ཞེས་བྱུང་། འཕྲོས་སྒྲོར་བ་མཐའ་
 དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་
 རྒྱལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་བྱང་སྟོགས་
 སོ་བདུན་མདོ་བདུན་གྱིས། ལམ་ཤེས་གྱི་སོ་བཞི་མདོ་བརྒྱ་དྲུག་གིས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སོ་དགུ་
 མདོ་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐོག་མཐའི་མཆམས་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་འཆད་
 པར་བྱངས་མ་ཐག་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་པར། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སོགས་བྱུང་།
 གསེར་འཕྲེང་ལས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་པོ་སྟེ་ཆན་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་དང་།
 སོ་བཞི་ལ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་གཅིག་ སྟོམས་འདུག་དགུ་ལ་གཅིག་ སྟོང་ལམ་ལ་གཅིག་ གཞན་
 བརྒྱ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བརྒྱ་དྲུག་དང་། སོ་དགུ་ལ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རེ་རེ། གཞན་སྟེ་ཆན་བཞི་ལ་
 རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུམ་འདི་ནི་དྲན་པ། ནས།
 སངས་རྒྱལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་
 བཤད་དེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་སོ་བདུན།
 བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱལ་ཁོ་
 ཀའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དང་སྒྲོར་བ་སོ་དགུ་བཤད་པའི་བྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྟངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་

པོ་ལ། ཁ་ཅིག་རེ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཀྱན་མཆོན་གསུམ་དུ་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། འདིའི་རྣམ་པ་རྣམ་མཆོན་ཁོ་ན་དང་རྟེན་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཚིག་ཚུལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཚིག་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེའི་ལན་
བོད་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འགལ་ཏེ། དངོས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་མཆོན་
ཡིན་ཀྱང་། རྟེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཆོན་པ་གསུམ་དུ་སྤེལ་བ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱས་པས་ན། དེའི་མཆོན་པ་གཉིས་ལ་རྣམ་མཆོན་བཏགས་ཟེར། ཡང་
འགྲེལ་བཤད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ...རྣམ་པ་ཞེས། དེ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་རྣམ་མཆོན་གྱི་
རྒྱར་བཞག་གི་རྣམ་མཆོན་ལ་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་མི་ཟེར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་དག་
ནི། རས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་བཞག་གི་དངོས་སུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
དང་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གོང་དུ་དྲངས་ཏེ་ཅི་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་སོ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱུ་མའི་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་བཏགས་པ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་
གྱི་མཆོན་པ་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ལམ་གྱི་བདེན་
པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྗེས་མཐུན་དེ་ལམ་དེ་ཡིན་པ་ལ་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱུ་
གྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ལམ་ཡིན་
པའི་སྟོན་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཉི་མྱང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ནི་གསུམ་
སྟེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཆོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལུགས་གཉིས་པ་རྒྱར་བཤད་པ་ཡང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཡུལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་མཆོན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡང་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་ལ་

ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ནམ་མཁུན་
 བེ་ཡུལ་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མཁུན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་པ་མཐའ་དག་གི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་འདིའི་ནམ་པ་སྟོན་པ་ན་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པ་ཡང་སྟོན་
 དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ནམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་མཁུན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དང་པོར་ལམ་འོག་མ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 མཁུན་པ་གསུམ་དུ་འབྲེང་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་མི་ཤེས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། འཕགས་པ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ་དེ། ཐུན་མོང་པའི་ནམ་མཁུན་
 གྱི་ནམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་འཕགས་པ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ནམ་མཁུན་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་ནམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཕགས་པ་འོག་མའི་ནམ་མཁུན་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་བར། སྟོབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་
 སྟོབས་བརྩ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱང་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་གི་ཆོས་སམ་ཡོན་ཉན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཉན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདིའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁུན་གཉིས་གང་ཟག་དེའི་
 ཉོགས་རིགས་སྟོན་པ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉེན་བྱང་སེམས་ལ་བཞག་པའི་སོ་བཞི་གང་རུང་ལ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཉོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། གཉེན་པོའི་ལམ་ནམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་ཉོགས་པའི་ནམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཉགས་སྟེ། འདོད་ན། མི་ཉག་སོགས་བརྩ་དུག་ཉོགས་པའི་ནམ་མཁུན་ཐེག་ཆེན་ཉོགས་རིགས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་མེད་པར་ཉོགས་པའི་ནམ་
 མཁུན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཉོགས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ས་

ན་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་གང་ལ་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འདིར་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མིན་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བྱང་
སྟོགས་སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། ལུན་མོང་གི་དོན་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་
རུས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་བླ་བ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཁོ་ནས་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན་ཁུབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བླ་བ་ཉེར་བཞག་གྱང་
ཐེག་དམན་གྱི་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ལས་ཁྱད་པར་བཅུ་བཞིས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒྲོ་
ལྷན་བླ་བ་ཉེར་བཞག་པ། སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཡིས། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དེ་
ལས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་ཁུབ་མཆོམས་ལ་རྟོགས་
བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཉན་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཁུན་པ་གསུམ་ཐ་དད་
པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་སུ་བཞག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་།
སྐབས་འདིར་བླ་བ་ཉེར་བཞག་དང་བོར་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ཆུ་ལ་འདི་དག་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཀྱི་དོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་བྱང་སེམས་དང་ལུན་མོང་བའི་
རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཐེར་ན། འོ་ན། དེ་བཅུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བསྒྲོམ་བྱ་
ལུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ལུན་མོང་ཡིན་པ་འཛིག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་
བཅུ་དེ་གཉིས་ཀའི་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཉམས་
ལེན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་པོ་གང་རུང་གི་དོན་རྣམ་ལེགས་པར་
ཤར་བས་དེའི་སྒྲོག་ཆེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་

གཙོ་བོའི་གཉིན་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཡོད། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བསྟོམ་བྱའི་
རྣམ་མཁྱེན་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་དེ་སོ་བདུན་དང་། བྱང་
སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་སོ་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་
དང་མཐུན་པའི་སོ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྡེ་ཆཅན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་
འཛོགས་ཐུན་མོང་བའི་དོན་ཡང་སྡེ་ཆཅན་མཚན་ཉིད་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉན་
ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་རིགས་ཐོག་མར་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་
པ་དང་། རྣམ་གཞག་གི་ཉིན་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་
འཕགས་ཀྱི་བྱང་སྟོན་སྡེ་ཆཅན་བདུན་བཞིན་ནོ། །

ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་བྱང་སེམས་དང་ཐུན་མོང་
བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་
མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན།
ཐུན་མོང་བའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྡེ་ཆཅན་མཚན་ཉིད་པ་བྱང་འཕགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བྱང་སེམས་ས་དགུ་བ་བས་དེ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོ་
བཟང་། །ས་དེ་ལོགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རེས་སུ་མཐུན་
པ་ལ་མིང་བཏགས་པའོ། །འོ་ན་ས་བརྒྱ་བ་བ་སངས་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ཉོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་
གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སོ་སོ་
ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ། ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྟོབ་པ་གཉིས་སྟངས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་

ས་དགུ་བ་ན་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་བ་གང་ཞིག །འཕགས་
བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འདིའི་མདོ་ལས། བཀའ་བསྟུན་པ། ཡེ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་བ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུ་
སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་བ་
དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། སོ་སོ་
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉོགས་པའི་རོ་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་པས་ན་ཆགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་།
ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་སྤངས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཆགས་སྤྱི་བ་
ཐོགས་སྤྱི་བ་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། དེ་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སོ་བདུན་དང་། སོ་བཞི་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་སོ་དགུ་
 བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་ལ།
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། སྒྲོམ་
 ཚུལ་དང་། ས་མཆོམས་དང་། རྣམ་བཟགས་དང་། སྒྲ་བཤད་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིའི་
 ཤེས་རྣམ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡོད་དེ། དན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་དང་། ཡང་དག་སྒྲོང་བ་བཞི་
 དང་། རྩ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
 བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོམ་ཚུལ་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ན་དན་ཉིད་དང་། འབྲིང་ན་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་དང་། ཆེན་པོ་
 ན་རྩ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་། རྩོད་ཅེ་གཉིས་ན་དབང་པོ་ལྟ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ན་སྒྲོམ་
 ལྟ་དང་། མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ལག་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོགས་ལམ་ན་སྟེ་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཞེས་
 དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་དང་པོ་ན་དན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲོམ་ལ། གཉིས་
 པ་ན་ཡང་དག་སྒྲོང་བའོ། །གསུམ་པ་ན་རྩ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་
 དང་ལྟ་བ་གྲུབ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྒྲོམ་རྣམས་ལ། །དེས་འབྲེད་ཆ་
 མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩག་པ་དང་བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་ཆེ་བས་
 དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ན་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ཡང་
 མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ལག་དང་སྒྲོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཛོགས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་དང་
 པོ་ན་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ས་མཆོམས་

ཡོད་དེ། སྒོམ་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དང་པོ་གསུམ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་ག་ཚོ་གསལ་ལམ་ཚུང་དུ་ན་ཡོད། དབང་པོ་ལྟ་བུ་ནས་ཐོབ། སྟོབས་ལྡན་བཟོད་པ་ནས་ཐོབ། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་དང་ལམ་ཡན་ལག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དང་ལྟན་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཡང་ཡོད་པས། རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཡོད་ན་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་ཅི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལས། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །དེ་པ་ཉིར་བཞག་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་ས་མཆོམས་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་དག་རྩ་འབྲལ་འབྲུབ་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལོ། །འདི་ཡང་ལམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འབྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱར་ཡང་ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུ་འགན་སྐབས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཡང་དག་སྟོང་པའི་ས་མཆོམས་ཀྱང་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ན་ཡང་དག་སྟོང་པའི་དད་པ་དང་བཙུན་འབྲུས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། མགོ་འཕྲོ་ལོ་ལྟོ་བྱུར་མེ་ཤོར་ན། །སོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སྟོན་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྟེ་ཞིང། །ཉིན་མཆོན་ཀྱང་རྩ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་སྟོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆེ་རིས་འབྱུང་སྟེས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་དག་སྟོང་པ་རྣམས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྟེན་པ་དང་། དེ་པ་ཉིར་བཞག་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་དང་སྦྱར་ཡང་མཆོན་ཉིང་ཆང་བ་ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཐོབ་པས་རྩབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྤྱ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་

ནི། རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། རྟན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱེད་ཀྱི་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
 དན་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཐོབ་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞེ་བ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་འབྲེད་པ་མིང་གི་ལྷོག་ཆས་
 འབྲེད་ཀྱང་ཇས་སུ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་བདུན་ལ་དག་དང་། ལས་མཐའ་དང་།
 འཆོ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དན་པ་དང་། ཤེས་རབ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། དགའ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་དང་།
 ཤིན་སྐྱེད་པ་བཅུར་འདུས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། མིང་གི་སྟོན་པ་ཇས་སུ་བཅུ། དད་དང་བརྩོན་
 འགྲུས་དན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་དགའ། རྟོག་དང་རྩལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་
 སྐྱེད་པ། ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། དབང་པོ་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ། ཞེས་པ་ནས། སྐྱུས་པ། སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་གྱི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་སུམ་ཅུ་
 ཙུ་བདུན་མ་བསྐྱུས་སོ། །གང་དག་མ་བསྐྱུས་ཤིན། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
 འཆོ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུག་པོ་དེ་དག་གམ་ཆོས་བཞེ་མ་བསྐྱུས་
 སོ། ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ནི། དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟད་མི་སྤྱེ་ཤིང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཐུན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྤྱེ་ཤིང་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་
 ཙུ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། ཁྱེད་ཀྱི་སོ། །

འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ས་མཚམས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དན་ཉེ་ཆོགས་
 ལམ་དང་། ཡང་དག་སྟོང་བཟོད་དང་། རྩལ་སྐྱེད་ཀྱང་པ་ཅེ་མོ་དང་། དབང་པོ་བཟོད་པ། སྐྱབས་ཆོས་
 མཆོག་འཕགས་ལམ་མཐོང་ལམ་དང་། བྱང་ལག་སྟོན་ལམ་ནས་འཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་

ལས། སྡེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་རྣམས་
དང་ནི། །སྒྲོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་བྱེ་མདོའི་ལུགས་
ཅམ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ལ། མཛོད་ཀྱི་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཚུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་བྱེ་སྦྱེའི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱེ་
ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོས་སོ་བདུན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འབྲེལ་པའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་སྡེ་ཆོན་བདུན་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་དང་
ཆོགས་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱང་པར་ཅན་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཅམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བདུས་དང་འབྲེལ་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་ལམ་ན་སྡེ་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྟོད་ཅེན་ས་
དབང་པོ། བཟོད་མཆོག་ནས་སྟོབས་སྒྲོམ་པར་ཀུན་བདུས་སོགས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྦྱེའི་རྣམ་
གཞག་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ན་བྲན་ཉེ་རྩ་འབྲུལ་རྟེན་
བ་དང་ཡང་དག་སྟོང་བ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཆོགས་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་ཅན་
ཁོ་ནར་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཡང་སྒྲོམ་པ་ནི་འདུན་པ་དང་། བཙོན་
འབྲུས་དང་། ཚོལ་བ་དང་། སྒྲོ་བ་དང་། མཐུན་པ་དང་། ཕྱིར་བྱུར་བ་མེད་པ་དང་། བྲན་པ་དང་། ཤེས་
བཞིན་དང་། བག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉེས་པ་དགའི་གཉེན་པོར་དེ་དགུ་
སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། རོན་སྦྱི་ཆགས་པ་གཅིག་གིས་བལྟས་ན་ལྟར་མོ་ཡོད་དོ། །ཆོག་མི་གཅིག་པས་
རོན་ཐ་དད་པར་རྩས་སུ་བཅུར་བཤད། གཞན་ཡང་། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྡེ་ཆོན་
གསུམ་སྒྲོམ་དུས་ཅིག་ཅར་སྒྲོམ་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ལ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་
སྟེ། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་བ་ཡིན་ན་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས།
རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བཙོན་འབྲུས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་། ཀུན་བདུས་ལས། སྒྲོམ་པ་གང་

ཞེན། གང་འདུན་པ་སྤྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙོན་འབྲས་ཚུ་མ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་
འཛིན་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་ཟེར་ན། ཚེགས་ལམ་པ་དེ་
ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱང་དགེ་བ་ཤེས་ཤིག་གོ། །དེ་དག་དབྱུད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། སྡེ་ཚན་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི།
འབྲེལ་པ་ལས། དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མཐའ་
དབྱུད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་
བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྟགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དེ།
འན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན་ལུས་འན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འབྲེལ་པ་ལས། རྟགས་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་
ལྟར་འཛིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། ལུས་འན་པ་ཉེར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འབྲེལ་
པ་ལས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་འན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འན་པ་
ཉེར་བཞག་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
པར་ཐལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་འབྲེལ་ན་ཐུས་མཚུངས་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་། ལུས་འན་པ་ཉེར་
བཞག་གི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར།
འབྲེལ་པ་ལས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་པའི་འན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་
གྱི་འན་པ་ཉེར་བཞག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་
ནི་འབྲེལ་དང་དམིགས་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འབྲེལ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་དང་

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བའི་བླ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་པར་ཐལ། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས། ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེ་བཞི་
ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སྤར་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། ཐོས་བྱུང་གི་དང་། བསམ་བྱུང་གི་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁབ་
བ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གའི་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་
ལས། ཤེས་རབ་ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་
ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
བ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ན་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་
འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་དེ་ཐོབ་ཁ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲུ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སྟོགས་
སོ་བདུན་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུས་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་གཙང་བའི་ལྗས་སོ་
གཉིས་ཙམ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཚོས་ཅན། དེ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བླ་བ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁབ་བ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་སོར་དང་། བྱིན་པ་དང་། ནས། མགོ་
བཞེ་ཐོད་པ་འདུས་པ་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁབ་སྟེ། བསྐྱབ་བདུས་ལས། མི་སྤྱག་པའི་
སྐབས་ལས་ལུས་བླ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། དེའི་དབྱེ་བ་བག་ཙམ་གྱིས། ཞེས་ལུང་
དེ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དམིགས་བཤད་དེ་བཞི་ག་མ་དམིགས་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་
གཉིས་སུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམིགས་པ་ལུས་ཙམ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ལ་
བརྟགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་གི་ལུས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སུ་བསམ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིལ་གནས་སུ་བསམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲན་པ་
 ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྦྱིལ་མཆན་ཉིད་གཉིས་
 སུ་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་རྩ་ཐལ་ལོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་
 ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་སྒྲོམ་པ། བདག་གི་ལུས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུས་ཉི་བར་འདོགས་ཤིང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྦྱིལ་གནས་ལ་གནས་པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དམིགས་པ་བཞི་
 ལ་མ་ཡིན་ལ་སྦྱིལ་མཆན་ཉིད་ཅམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ལུས་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལའང་ཕྱིའི་
 ལུས་ནང་གི་ལུས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་དམིགས་པས་མ་རྒྱབ་པའང་ཤེས་པར་བྱལོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་
 བྱུར་པའི་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་སྟེ། ལུས་སྦྱི་མཆན་གྱི་
 སྒྲོན་སྟོན་རྟོགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ལུས་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཡང་
 དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། དེས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ན་འདི་སྦྱུང་དུ་སེམས་ཏེ། ལུས་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་
 དང་མཚུངས་སོ་སྦྱུང་ནས། དེ་ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྲན་པ་ཉི་བར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་མ་ཟད་བསམ་བྱུང་ལ་ཡང་
 ཆོས་ཅན་མི་སྤང་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་
 སྟེ། དེ་ལུས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ཡང་བྲན་པ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་སྦྱོར་བས་སྦྱོར་གྱི་སེལ་འཇུག་གྱུང་མི་ཤེས་པའོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོར་
 བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོར་བ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། དེ་བཞི་ལ་རང་སྦྱིལ་མཆན་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

ཀུས། དེས་སེམས་ཚོས་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རང་ལུགས་ལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ། དབྱེ་བ། གྲོགས། སྒོམ་ཚུལ།
འབྲས་བྲུ། སྒྲ་བཤད་དང་བདུན། དམིགས་པ་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་
རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅི་རིགས་སུ་བརྟགས་ཏེ་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐུན་པ་
དེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་སྒོས་པས་རྣམ་མཐུན་གྱི་དེ་ཡང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཀུན་བརྟས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། དམིགས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་གསུམ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྒོམས་གསུམ་
དང་། རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་། དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟས་ལས།
དམིགས་པ་གང་ཞེན། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་
པ་ནི། དབྱེ་ན་ཉེན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་གསུམ་དང་། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞི་ཡིན་ནོ། །བཞི་
པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གྲོགས་སེམས་བྱང་དང་
སེམས་ཀུན་དེར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟས་ལས། གྲོགས་གང་ཞེན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས་
ཀྱང་། གཙུ་བོ་སྒོས་པ་དེ་དག་ནི། །སྒྲིར་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདི་བཞིས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་སྟེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་སྤྱག་བདེན་དང་། ཚོར་བ་དྲན་
པ་ཉེར་བཞག་གིས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་འགོག་བདེན་དང་།
ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དབྲས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་
ཕྱིར་སྟེན་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་ཚོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་
བར་བཞག་པ་སྒོམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་དང་
པོར་བདག་གི་གནས་དང་། དེ་ནས་ཚོར་བ་པོ་ལ་ཡོངས་སྟོན། དེ་ནས་སེམས་ལ་བདག་གི་དངོས་

སོ་དང་། ཚས་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་གི་གཞིར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། བཟོད་ལས། དེ་མེད་ཅི་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་
 བ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚས་བཞི་
 རེ་རེ་ལ་འདར་བྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཕྱེ་ནས་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་
 ལས། སྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟོ། །ནང་
 ར་ཇི་ལྟར་བྱི་དང་། རང་དང་བྱི་ལ་འདར་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐུན་མོང་དང་ཐེག་
 ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ཉན་རང་གིས་རང་
 ལུས་སོགས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། ཉན་
 རང་གིས་མི་རྟག་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཚས་ཀྱི་མཚན་མ་དེར་མི་
 དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ཉན་རང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གྱི་ལུས་སོགས་བྲལ་བ་
 ཁོ་ན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་དག་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མི་གནས་པའི་
 བྱང་འདས་འཕོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཟོད་སྟེ་རྒྱུན་ལས། རྟེན་དང་གཉེན་སོ་
 དག་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབྲུག་པ་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཐོབ་པས་སྒྲོམ་པ་
 བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དམིགས་པས་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་
 པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྗེ་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། ལུས་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་པ་
 ལས། ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན། མི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་བརྩུ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་སོ། །དྲུག་པ་འབྲས་
 བུ་དེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་སྐྱབ་བཤད་ཡོད་དེ། ལུས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལ་དྲན་བཞེ་བར་
 བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་དེར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་སྤྲུལ་བྱན་པ་ཉིར་བཞག་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ནམ་ཙན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
ཁྲབ་པར་ཐལ། ནམ་བཤད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དང་རྗེས་
སུ་མ་ཐུན་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབས་བསྐྱོམ་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདིར་
བསྟན་མི་རྟག་སྟག་བསྟུལ་སྟོང་བདག་མེད་ནམ་ཙན་ཀྱི་ཉིར་བཞག་ལ་དགོངས་ཀྱི་འདིར་བསྟན་
ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚེ་ལ་བའི་ལམ་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་བཞི་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་
བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བའི་ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྒྲོར་བ་དང་མཐའ་དབྱེད་
བ་གཉིས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཛ་བ་ཉེར་བཞག་འོག་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་བཞི་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཡོད་དེ། འཛ་བ་ཉེར་བཞག་སྒྲིམ་པས་སྤང་གཉེན་སྤང་དོར་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
མཐའ་དབྱེད་བ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་
པར་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡང་དག་སྒྲོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མཆན་ཉིད་དེ་རྒྱད་ལྡན་ཡིན་ན་
ཡང་དག་སྒྲོང་བ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྤང་གཉེན་ལ་སྒྲོ་བའི་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཡང་དག་སྒྲོང་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་འཛ་བ་ཉེར་བཞག་གཅིག་སྒྲོན་
དུ་སོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཛ་
བ་ཉེར་བཞག་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་སྒྲོང་བ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་
རབ་དང་དེ་གཉིས་རྩིས་རྒྱན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་བྱུང་སྟོགས་སོ་

བདུན་སྟོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྟོམ་པའི་སྤྱང་བ་ཅིག་ཅར་སྟེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟེ་
ཆོན་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྤྱང་བ་ཅིག་ཅར་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྟེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤང་གཉིན་གྱི་སྤང་དོར་ལ་སྟོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་མཐུན་པ་དེ། ཡང་དག་སྤྱང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། བཙོན་འགྲུས་
ཡང་དག་འཛོག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན་བཙོན་འགྲུས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཞག་གི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟོགས་ཡང་དག་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱད་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། རྟོགས་གང་ཞེན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་བཞི་ཡོད་དེ། མི་དགོ་
བ་སྟེས་པ་སྤྱང་བའི་དེ། མ་སྟེས་པ་མི་སྟེད་པའི་དེ་དང་། དགོ་བ་སྟེས་པ་སྟེལ་བའི་དེ་དང་། མ་སྟེས་
བ་སྟེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལས། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་
དགོ་བ་དང་དགོ་བ་སྟེས་པ་དང་མ་སྟེས་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱང་བ་དང་། མི་སྟེད་
པ་དང་། སྟེལ་བ་དང་། སྟེད་པའི་རྒྱའི་བཙོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ཆོགས་ལམ་རྒྱ་དུ་ན་ཡོད། སྟོམ་རྩལ་ཡོད་དེ། རྒྱ་འདུན་པ་དང་།
གཉིན་པོ་འབད་བ་ཞི་གནས་དང་རབ་འཛིན་དང་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་
ལས། འདུན་པ་སྟེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་སོ། །སེམས་རབ་དུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་བཞི་
ཀ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཙོན་པ་སྤྱང་བ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་ལ་ཆ་བཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཙོན་འགྲུས་
ཀྱིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། བཙོན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་སྤྱང་བ་རོས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཉགས་བྱུང་ལྟེ། སྒྲིགས་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལམ་ལ་འདུན་བ་དང་།
ནས། རྩ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་བྱུང་། སྤྱོད་བ་དང་མཐའ་དབྱེད་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་འོག་ཏུ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་འཆད་པའི་རྩ་མཚན་ཡོད་
དེ། སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་བཙུན་འབྲུས་གྱི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྤངས་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་
རུང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། མཐའ་དབྱེད་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉེས་བ་ལྟེ་གཉེན་
པོར་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ། རྩ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཞེ་གནས་སྒྲིབ་དུས་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཉེས་བ་ལྟེ་གཉེན་
པོར་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་མཚན་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་
རྒྱུད་གྱི་རྩ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་བྱིར། ཉགས་སྤྱོད་
འདོད་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་ཉེས་བ་ལྟེ་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ན་སྒྲོམ་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཉེས་བ་ལྟེ་དང་བྲལ་བའི་
ཆེ་ཡང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀ་སྒྲོམ་དགོས་པར་ཐལ། རྩ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ལ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་
ལྡན་པས་ཁུབ་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཆིག་སྤྱི་ཙམ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་བྱིང་ཚོད་གྱི་གཉེན་
པོ་འདུ་བྱེད་བ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དབུས་མཐའ་ལས། ཞི་ཆེ་རྣལ་
དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ་
འདུ་བྱེད་པའམ་རྩིས་ལྡན་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁུབ་ལྟེ། སྒྲོམ་རིམ་བྱི་མ་གཉིས་
ལས། གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་རྩིས་བ་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་གཡོང་བར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱལ་བསྐྱར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་དེ་པའི་རང་གི་དམིགས་པ་
ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
རྩ་འབྲུལ་གྱིས་མ་ངེས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་གཉིས་སོགས་གྱི་འབྱོར་པའི་གནས་ཀྱི་དེ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐུན་
པ་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། ཀུན་བཏུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཉིང་རེ་
འཛིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྩ་འབྲུལ་འབྱོར་བ་དང་། རྒྱུ་པ་གནས་དང་འགྲོ་བྱེད་
ལ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབྱུས་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སྤྱད་བཞིན། །དོན་རྣམས་
ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གནས་དང་འབྱོར་པའི་སྐད་དོད་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྩི་སྤྱད་ཞེས་པའི་རི་རྩི་རྩ་འབྲུལ་ལས་འབྱོར་བ་སོགས་དང་། སྤྱད་
གནས་སམ་རྒྱུ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བཤད་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆ་བཞག་གིས་རོ་བོ་ཉིད་
གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པའི་གྲོགས་གྱི་དེ་ཡང་སྤྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས།
གྲོགས་གང་ཞེ་ན། འདུན་པ་དང་། བཙོན་འབྱུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱེད་པ་དང་། དེ་དག་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དཔྱེན་བཞི་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། བཙོན་འབྱུས་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
རྒྱུ་པ་དང་། སེམས་གྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་སྒྲ། སྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པ་སྐྱངས་དུས་ཉེས་པ་ལྟའི་
གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་གྱིས་སྒྲོམ་ཡང་། དེ་སྒྲོབ་ཟེན་སྒྲོམ་ངེས་གྱིས་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བཞེན་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་སྤང་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་པ་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲོན་སྤ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་སྐྱངས་དུས་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར།

ཚུད་སྤྱོད་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ལ་འང་དེ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །ཞེས་
སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུན་པ་
དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱུད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་སྡེ་བ་རྣམ་
བ་བཞིའོ་ཐབས་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན་འོ། །མདོན་པར་སྦྱབ་པ་རྣམ་པ་བྱུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཐབས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཞིར་བསྟུས་པ་ཀུན་བརྟུས་ལྟར་དང་། མདོན་པར་སྦྱབ་པ་བྱུག་ནི།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཐོང་བ་དང་ནི་གདམས་ངག་དང་། །གནས་པས་རྣམ་པར་རྟེན་བ་དང་། །སྟོན་
ལམ་དང་ནི་དབང་དག་དང་། །ཆོས་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། མདོན་པར་རྟོགས་པར་
སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་རྩོད་དང་རྟེན་མཐོང་འོ་བོ་ཉིད་དད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་
དབྱུད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་འོག་ཏུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་སྤངས་པས་བདེན་བཞི་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་མི་རྩི་བའི་དབང་པོ་ལྟ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་
འབྲས་འཕགས་ལམ་སྦྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཐེན་པ་དེ། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ནང་
ཆོན་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཙོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྟོགས་རྣམ་བྱུང་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོ་ལྟ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་གང་རུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྟོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་འཕགས་ལམ་སྦྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལམ་དེ་

དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅ་བར། གཞན་གྱི་སྦྲེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འདིའི་རྣམ་བུར་དབང་པོ་ལ་སེམས་བྱུང་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་འདོད་ཟེར་ན། དང་པོ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བུར་དབང་པོ་ལ་སེམས་བྱུང་ལྟར་དེས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་བདུན་རྣམས་བརྟུར་དེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ལམ་མ་ཞུགས་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་འཇམ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། དབང་པོར་འཛོགས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གཞོན་ཅིང་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྣམ་པར་བྱུང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། རང་ལུལ་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པའི་དད་སོགས་ལྟ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། བྱུང་སྟོགས་ནང་ཆོན་གྱི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞེ་བོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་ལྟ་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྩོན་པ་དང་འཇམ་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིམ་པའི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོད་ལོད་དེ། འཕགས་ལམ་འགྲུབ་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཕགས་ལམ་འགྲུབ་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ཞེས་སོ། །

རྩོད་སྲོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དང་བ་མི་སྡོག་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ན་དང་པའི་དབང་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་
ངེས་དབང་རྣོན་ལམ་ལ་འཇུག་ཁ་མའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སངས་རྒྱས་སོགས་
དམིགས་དང་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལམ་ཞུགས་གྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་བ་དང་ཆོས་
མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྦྱོར་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་འོག་དུ་
མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོབས་ལྷ་བ་ཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྩོད་ཅེའི་དང་སོགས་
ལས་བཟོད་མཆོག་གི་སྟོབས་ལྷ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་སོགས་
གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན། དང་སོགས་གྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྩོད་ཅེའི་གནས་སྐབས་གྱི་
དང་སོགས་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཡིན་པར་ཐལ། དང་སོགས་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡང་མི་མཐུན་ཚུགས་མ་དང་བ་སོགས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་སྟེ། དང་སོགས་དབང་པོ་ལྷའི་མཉམ་བཞག་དུ་མ་དང་བ་སོགས་མི་འབྱུང་ཡང་རྗེས་ཐོབ་དུ་
འབྱུང་བས་སྟེལ་མ་དང་སྟོབས་གྱི་དུས་མཉམ་རྗེས་གང་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། མ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་དང་། དང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་
པོ་གཉིས་སུ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་གྱིས་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་
སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདི་ལ་འཁྲལ་ནས་དང་དབང་ལ་དེ་འདྲ་བས་
ཁྲབ་ཟེར་ན། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་བ་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲ་བར་ཐལ། དང་པའི་
དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དང་པའི་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཡང་དབང་པོ་ཡིན་ལ་སྟོབས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་སྦྱོན་མེད་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་དབང་འཕེན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱ་གར་པ་རྒྱུ་ཉའི་ཚྭ་ཚུལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་པ་བཙུག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
བཟོད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དད་སོགས་གང་རུང་གི་མཐུན་པ་དེ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། དབང་པོ་རྣམས་རྩི་ལྟ་བུར་སྟོབས་རྣམས་ལ་འདེད་བཞེན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ངེས་པར་སྤབ་པས་མི་རྩི་བའི་ཕྱིར་སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་བྱེ་བའི་ལྟ་
ཡོད། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ལ་དད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས།
དད་པའི་དབང་པོའི་གཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཙུན་འབྱུང་ཀྱི་དབང་
པོའི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་སྟོང་པའོ། །དུས་པའི་དབང་པོའི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པའི་
ཐོས་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོའི་ནི་ཞི་གནས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་གཞི་ནི་ལྷག་
མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ཚུལ་འདྲ། སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་དང་
ལྷན་པས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ནི་སྤབ་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ལྷན་འབྲས་བྱ་བྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་དུན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་།
སྟོར་བའི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་རྩིས་སུ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
བདུན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྟོད་སོགས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་རྟོགས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་མཐོང་
ལམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དེ། བྱང་
ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན།

མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་བཞིའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལམ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་བའི་འཛིག་རྟོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས། འཛིག་རྟོག་པའི་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་འབྲས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་
ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྟེ།
འདས་ལམ་གྱི་འབྲས་སོགས་རྟོག་བྱལ་དང་། འཛིག་རྟོག་པའི་འབྲས་སོགས་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་
ཡིན་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གང་རུང་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་ཟེར་ན། མཐོང་
ལམ་པའི་འབྲས་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་རྒྱལ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་སྟེ་ལས། བྱང་རྒྱལ་ནི་གཉིས་
ཏེ། སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཟེན་པའི་འབྲས་སོགས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སར་ཞུགས་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་
བརྗོད། །ཚོས་རྣམས་དང་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ་འབྲས་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ །ཚོས་
རབ་རྟུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ །བཙུན་འབྲས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་

ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་། དག་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་། ཉིང་རེ་
འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་པ་གནས་ཀྱི་དང་། བཙུན་འགྲུལ་ངེས་འབྱུང་
གི་དང་། དག་པ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་
ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་
ཡན་ལག་། གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་པ་ཡན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། རྣམ་གསུམ་ཉོན་
མོངས་མེད་ཡན་ལག་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བདུན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་བདུན་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
དེ། ཅན་པས་རྒྱལ་བྱེད་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་མཆོན་འཛིན་གཞིམ་པ་སྒྲུབ་པོ་ལྟ་བུ་
དང་། བཙུན་པས་ཆོས་སྒྲུབ་མོར་བྱ་བྱ་བུ་དང་། དག་པ་པས་ས་ལམ་བཟོད་སྒྲུབ་རྟ་མཆོག་ལྟ་བུ་དང་།
ཤིན་ཏུ་ཡང་གྱིས་བདེ་བ་བཙུན་མོ་ལྟ་བུ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་འབྱོར་ཀྱན་སྦྱེད་པ་ཁྲིམ་བདག་ལྟ་བུ།
བཏང་སྟོམས་གྱིས་འདོར་ལེན་སྟོན་པོ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱལ་ལས། ཉག་ཏུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་
བུའི། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམས་གྱིས་བསྟོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། ཟད་
མི་སྟེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཙུན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའི་
འགྲེལ་བཤད་ལས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་
ལ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
བ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱང་། སྟོར་བ་ནི་དེའི་ལོག་ཏུ་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
མཐོང་ལམ་དུ་ཡན་ལག་བདུན་སྟོམ་པ་ལས་སྟོམ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་ཟིན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་ཀྱི་མཁུན་པ་དེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་
འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རགས་པ་མངོན་སུམ་
དུ་གསར་ཤོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ལ་ཤོག་པར་གྱུར་པའི་དེ་དང་
ཤོག་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་
ལག་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཤོག་པར་གྱུར་པའི་ལམ་དང་འདས་ལམ་ཤོག་བྲལ་གྱི་ལམ་
གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གང་དག་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་
བར་བྱའོ། །གང་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྲེལ་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
མཐོང་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་མཐོང་
ལམ་དུ་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་པ་
མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་མཐའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཆེ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། སྒྲོམ་སྤང་དག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དེ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། འདི་ལ་དབྱེད་རྒྱ་མང་ཡང་
ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཁུན་པ་དེ།
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་པའི་དབང་

དུ་བྱས་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་རྗེས་སོ་བ་ཏུ་དཔྱོད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་།
 དེ་དང་མདོ་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རྩོམ་སོགས་དག་པའི་དག་དང་། ལུས་ཀྱི་
 ལས་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩིས་འཆོས་དག་གི་ཁ་གསལ་དག་པའི་ཡང་དག་
 འཆོ་བ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་རྩིས་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་མི་བརྗེད་པའི་
 དན་བ་དང་། མདོན་ཤེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀྱན་བརྟུས་
 ལས། རོ་སོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་རྩིས་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དན་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུས་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཙུག་བྱེད་དང་། ཡང་དག་པའི་
 རྟོག་པ་གོ་བྱེད་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་གསུམ་
 གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལྟ་བ་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་བཞིར་འདུ་བའི་
 ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཙུག་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་
 བྱེད། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱབ་ཤེད་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཚོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་ལམ་གྱིས་ཁྲབ་པར་
 ཐལ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་བྱིང་ཚོད་དང་། དབང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་
 གསུམ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
 དབང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པའི་རྩིས་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་

པོར་སྒོམ་པ་སྟེ། དུན་རིང་པོར་མི་སྟོ་བར་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་གཞི་ཤེས་སྐབས་ཡིན་པས། འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་མོང་ཙམ་བཤད་
ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་སྟོགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ཆེད་དུ་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་
བྲིས་ཏེ་རྒྱས་བར་ཤེས་སོ། །

སྒྲུབ་པ།

ཐེག་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མ་སྤྱོད་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། །

ཐོས་བསམ་འོད་སྟོང་ཤར་བས་རབ་བཞད་པའི། །

ལེགས་བཤད་ནི་བསྐྱེད་ས་གསུམ་ཡོངས་བྱུང་པའི། །

མདོན་བར་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་རི་མོ་བཀྲ། །

ཞེས་བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱང་ལེན་པ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ལ་གཉིན་པའི་ལམ་དང་། སྤྱུལ་པའི་
 ལམ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་། འདས་ལམ་དང་། སྤོང་པའི་ལམ་དང་།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཉིན་པའི་
 ལམ། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉིན་པོ། སོགས་བྱུང་། འཕྲོས་སྒྲུབ་པ་མཐའ་དབྱུང་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། དུམ་བར་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་
 བྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བཤད་པ་ལས། ཅ་བར། སུམ་ཅུ་བཞི། །ཞེས་
 པའི་དང་པོ་གསུམ་འབྲེལ་པ་འདིར་འཆད་པར་བྱངས་མ་ཐག་བྱུང་། སྤྱུལ་པ་དེའི་གཉིན་པའི་ལམ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱུག་བདེན་ཀྱི་སྤོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་། འཕོག་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱུག་བདེན་ཀྱི་མི་རྟག་དང་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་
 བདེན་པའི་རོ་བོ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྤོང་པ་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཐར་བཤད་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནས་བྱུང་པར་ཐལ། འབྲེལ་
 པ་དང་ཤེར་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྤོང་པའི་དོན་དེ་གང་
 ཞིག །མཚན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། སྤོང་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་
 བྱུང་སྟེ། དུམ་བར་པ་ལས། ལྟ་བུས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། བྱུང་སྟེ། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་
 པར་ཤར་པའི་སྒོ་སྤོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དུམ་

བར་མ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་
སྟེ། ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཚུལ་མེན་གྱི་མཆན་འཛིན་དེ་བསལ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་དེ་མེལ་བྱེད་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མུང་ལས། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཆན་མ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
བྱུང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ལ་སྟོངས་པའི་གཉེན་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་བར་མ་ལས། སྟོན་ལམ་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། ཉི་མུང་ལས། མི་རྟག་པ་དང་
སྤྱུག་བསུལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་
འཕྲེང་ལས་སྟོ་གསུམ་ལ་འཛོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉི་མུང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཤོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་དེར་
ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱུས་བཤད་པ་དེར་སྟོམ་བྱུང་ཁོ་ནས་
འབྲེལ་ལ། རྣམ་ཐར་ཅམ་གྱི་སྤྱུས་བསྟན་པ་དེར་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱུང་སྟེ། བསྐྱུ་བ་ལས། གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པར་བྱེ་བྲག་
མེད་པར་བསྟན་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་
བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་བྱེད་པར་མ་སྦྱར་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་
བྱུང་སྟེ། བསྐྱུ་བ་ལས། གང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱུ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་སྟོམ་པ་ལས་
བྱུང་བ་འཛིག་ཉེན་པ་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱུ་བ་ལས། གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོམ་སྤྱི་གསུངས་
པ་དེར་ནི། དེ་དག་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་བཤད་ཟིན་ཀྱང་བརྟུས་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་འཕགས་སེང་གིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། མདོ་
ལས་སྟོང་ཉིད་མཆོད་མེད་སློན་མེད་ཅན་ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐྱས་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཐུབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བའི་ལུང་དེས་སོ། །

ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱིས་ཐུབ་པར་ཐལ། འགྲེལ་པའི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། ཐེག་
དམན་དང་ཐུན་མོང་གི་སློ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལས། ཉིང་འཛིན་
གསུམ་གྱི་སྟོད་ལུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འགྲེལ་
པ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ནི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་པོས་བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་པར་
བྱེད། སློན་མེད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཅིག་སྟོང་། མཆོད་མེད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་སྤངས་པ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱུ་
འགྲེལ་ལས། སློན་པ་མེད་པ་ནི། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་ཅིང་། དེ་སྐད་དུ་རྒྱུ་ལས། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་དང་། །མངོན་
སུམ་དུ་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། སྤུལ་པའི་ལམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞིགས་
པ་དང་བཞིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིར་འཕྲོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཕྲོས་
ནི། ལུས་བར་པ་ལས། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་

བཤད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་འཆད་པར། སྤྱལ་བའི་ལམ་ལ། ཞེས་བ་ནས། རྣམ་བ་གསུམ་
མོ། ཞེས་དང་། བྱི་མ་ལྔ་འཆད་པར། འགྲེལ་བ་ལས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་
ལམ་ལ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་བ་ལྔའོ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱལ་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཅན་
གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། སྤྱག་པའི་རྣམ་
ཐར་གསུམ་དང་པོ་དང་། གཞུགས་མེད་དངོས་གཞིའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཆོར་འདུ་རགས་བ་འགོག་
པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་སྟེ་རྣམ་ཐར་བྱི་མ་ལྔ་གཉིས་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་སྟེ་དོན་དང་མཐའ་
དབྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟེ་དོན་ཡོད་དེ། རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་དང་། དུལ། སྟེ་ཚུལ། དེས་ཆོག་
དགོས་བ་བྱུག་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་
དང་། ཐེག་དམན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དག་བཙུག་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
གྱིས་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་
མི་ལ་སྟེ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་བཤད་ཀྱང་།
ཀུན་བཏུས་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་རི་
ལྟར་མངོན་པར་སྦྱབ་ཅེ་ན། ཞེས་དང་། དེའི་ལན་དུ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་ནི་ཉན་ཐོས་
སམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཡང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པའི་བསམ་
གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྦྱབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་ནི། དུལ་
ཡོད་དེ། གཞུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་སོགས་གང་འདོད་ཀྱི་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་བ་རྣམ་ཐར་
གསུམ་གྱིས་སྤྱལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་རྟེན་བསམ་གཞུགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འབྱེད་
བ་རང་ལ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་བྱི་རོལ་ཏུ་གཞུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་གང་འདོད་སྤྱལ་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དེ། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། སེམས་རྟེན་

དེས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལ་མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་བཞིའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་རི་འདོད་
 སྒྲུལ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དེ། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། སེམས་
 རྟེན་དེས་གཟུགས་སྤྱག་པ་ཡིད་འོང་སྒྲུལ་པ་ལ་དགལ། མི་སྤྱག་པ་ཡིད་མི་འོང་ལ་སྒྲུལ་པར་མི་དགལ་
 བའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་སྤྱག་མི་སྤྱག་པའི་ཚུན་ཚུན་བཅས་དང་། བདག་གཅིག་པར་གོམས་པར་
 བྱས་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་བསལ་ནས་མཐར་
 གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་པ་ཡིད་འོང་དུ་མོས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དེ་གཟུགས་སྤྱག་པའི་རྣམ་
 ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་རྣམས་འདི་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ལ་ལན་མང་གནས་པས་
 འདི་གཉིས་སྟོན་པ་ན། མདོ་ལས། ལུས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་གནས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ་གཞན་ལ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་ཕྱི་མ་ལྟའི་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟེན་
 རྣམ་ཐར་དང་པོ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་རྟེན་དང་ཡུལ་འདྲ་ཞིང་ལྟ་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་
 མ་ཡིན་པ་ནས་མཁའི་མིང་བཞིའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་མོས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཟུགས་
 མེད་པའི་དངོས་གཞི་དང་། ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་
 དེས་ཆོག་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོམས་པའམ་སེམས་སེམས་བྱང་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་ན་
 སྟོམས་འཇུག་དང་། རང་སའི་ཀྱན་དཀྱིས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་
 སྟེ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་འདོད་
 ལྟའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་དང་
 འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྟོམ་ཏུས་སམ་སྟམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འདས་ལམ་ནི། འགྲེལ་པར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞེ་

དང་། གཞུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འཁོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དགུ་ལོ། །ཞེས་བྱང་།
འཕྲོས་སྟོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དུམ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འབྲེལ་པ་ལས་འཆད་
པར་འདི་བྱང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་
འཇུག་དགུ་ཡོད་དེ། འདས་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་
འཇུག་བརྒྱད་དང་འཁོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདས་ལམ་གྱི་རོ་བོར་
གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། འཁོག་སྟོམས་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་འཇུག་
གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྲོད་ཡོད་དེ། སྟོམས་པར་འཇུག་ཆེ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
སྟེ། མཐར་གྱིས་ཏེ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་ཐོབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་མཛོད་པ་སངས་འཕགས་
འཁོག་སྟོམས་ལ་མི་འཇུག་ཟེར་ན། ཅ་བར། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
མི་འཇུག་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲེལ་སྟེ། མདོ་དུ་མས་དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་
པའི་བྱིར། མདོ་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོག་སྟོམས་ལྷན་མིན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་
འཁོག་སྟོམས་དང་འཁོག་པའི་རྣམ་ཐར་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། འོ་ན། འཁོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་ལམ་
གྱིས་བྱིར་ཅིང་། འཁོག་སྟོམས་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པས་བྱིར་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ནི་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་ལམ་གྱི་རོ་བོར་བསྐྱེད་བྱས་པ་དང་། འཁོག་སྟོམས་འདས་
ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུག། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཁོག་སྟོམས་གསར་སྐྱེ་ཡོད་ཟེར་

ན། འོ་ན། མཛོད་ལས། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགྲོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་
 ཏུ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསར་སྐྱེ་ལ་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་རྟེན་ལ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྟོམ་
 པའི་རྟེན་ལ་མིས་བྱུང་བའི་ན། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། འགྲོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དང་
 བོར་མི་དག་གི་ནང་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཕྱིས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟོམ་པའི་རྟེན་ལ་མིས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །འགྲོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་མེད་
 ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིང་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་དགའི་འགྲོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་སེམས་སྤྲ་
 མོ་གཅིག་ཡོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་སེལ་ལས།
 འགྲོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་སེམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་ཡང་
 ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བྱུང་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱུ་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གནས་གྱུར་པས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐར་མའོན་པར་བཛོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཆ་བཤད་པ་འདས་ལས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་མི་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འགྲོག་སྟོམས་འདས་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་འདས་ལས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བཤད་ཅིང་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་
 དུལ་སེམས་མེད་ལྡན་མིན་ལ་ཡང་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདས་ལས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་
 པའི་འགྲོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་དགའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འཛིན་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་ལམ་གྱི་རོ་པོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འཕྱོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ཆེ་གཤམ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་བ་དང་། འཕགས་སེང་
གཉིས་ཆོར་འདྲ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་ལ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། འཕྱོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་མདོ་སྟེ་ས་བརྩ་པའི་དོན་དུ་མཛད་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་བ་གཅིག་ལ་མཛད་ལ། འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་
པ་གཉིས་ཀས་ཆོགས་དུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་གྱི་བྱད་
པར་ལ་བཞེད་པར་གསལ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡུལ་ཆོར་འདྲ་རགས་
པ་འཕྱོག་པའམ། ཡུལ་དེ་རགས་པ་བཀག་པའི་འཕྱོག་སྟོམས་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ས་བརྩ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་འཕྱོག་པ་ཆོར་འདྲ་
རགས་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པས་གཞི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་
སྟེང་དུ་ཆོར་འདྲ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་གྱི་རོ་པོར་བསྐྱེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་བཞེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་བདུན་རྒྱན་ལས། འཕྱོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་བཞིན་པའི་སྟེས་བྱའི་རྒྱད་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གསལ་བའི་ཆ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཅུང་ཞིག་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྦྱངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་པ་སྤས་མཆོག་ཆེ་བལ་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞོད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས་མི་གསལ་བ་ཆོར་འདྲ་རགས་པ་བཀག་པའི་སེམས་སྤ་
མོར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕྱོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་

འགོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཚོར་བ་བཀག་ན་སེམས་མེད་
 གྱུར། ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་སེམས་དང་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པ་འདད་ལས། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཞི་བས་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
 ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལས་རགས་པ་མ་སྦྱར་ཡང་དོན་རགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། དེ་ཤེས་སམ། སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པས་སྟོམས་འཇུག་དགའའི་འགོག་པའི་
 སྐབས་སུ་བྱུང་བར་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་ཐར་དུས་སུ་བཤད་ཟིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་གྱིས་ཚོར་འདུ་རགས་པ་མི་སྦྱོར་བ་ཚོར་
 འདུ་བཀག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཚོར་འདུ་དང་སེམས་གཏན་མེད་ལྷང་རིགས་དུ་མས་
 མི་རུང་བས་རགས་པ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་གྱང་
 དེའི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། སྟོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་འཁོར་བཅས་
 མ་ལུས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་གཏན་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྷང་རིགས་ལྟ་སོགས་གྱིས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཉི་སྤང་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་
 བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འདི་ཞི་
 བ་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐབས་བསྟན་པ་འཕགས་ལམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས།
 གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་སྟོན་པ་ན་རྣམ་པ་འདད་ལས། འདི་
 ལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་དག་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོས་པས་ཚོག་གོ། །ཡང་

ཁ་ཅིག ། ཀུན་གཞིའི་སྡེ་དུ་ཆོག་ས་དུག་འཁོར་བཅས་བཀག་པ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཆེན་དུ་ཡང་གཤེགས་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་པར་
 ཐར་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། ཞེས་དངས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་བཤད་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཕགས་སེང་དང་སྟེ་བདུན་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་སྟུན་མདའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞི་འཆོས་ཀྱང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་གིས་ནི་གང་སྟེ་མེད་པར་
 སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། ། རྣམ། ཕྱང་དང་འགལ་བ་བརྒྱུག་དགའོ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཉོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟེ་
 བདུན་རྒྱན་ལས། སྟེ་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་མ་
 རིག་པའི་དཔྱད་ལོང་ཞེས་སོ། ། འཕགས་ཡུལ་དུ་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་སོ་སོར་
 བརྟགས་འཕོག་གི་ངོ་བོ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བཀག་ཙམ་ལ་འདོད། ཁ་ཅིག་སེམས་དང་ལྡན་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདོད། ཁ་ཅིག་རྟེན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཕོག་པའི་གནས་སྐབས་
 དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་
 སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འཕོག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མི་སྟེ་
 བ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐལ་འབྱུར་བས་ས་དུག་པར་འདོད་
 པའི་ཡུལ་དང་འགྲིག་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
 པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་རྟེན་གྱི་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཕོག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་ཡང་མི་འཐད། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཕོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་འཕོག་
 པའི་སྟོམས་འབྲུག་གི་གོ་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དོན་གསང་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་

བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས་འདུ་བྱེད་
 གྱི་ཕུང་པོར་བཞད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། སྤྱབ་བྱེད་ཕྱ་ཕྱི་བསྟོམས་པས་རྣམ་ཐར་ཡིན་
 བས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མིན་ཡང་ཁེགས་པས་ལོག་རྟོག་ཕྱ་མ་གཉིས་བསལ་བའི་ཕྱིར།
 རྟོན་གསང་ལས། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷན་བ་མིན་བ་རྣམས་ཀྱང་
 བསལ་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་རྟོག་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་བ་སྤངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་བ་བྱུབ་སྟེ། རྟོན་གསང་ལས། རྟོགས་བ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདིས་ནི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་འགལ་བར་འདོད་བ་བསལ་བ་ཡིན་
 རོ། མེད་ཆལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ནང་གི་འགོག་སྟོམས་ལ་ཁྱེད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་གཞི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟེང་
 དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་དུག་རགས་བ་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ལྷན་མིན་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
 འོ་ན་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དུས་སུ་སེམས་རགས་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེའི་
 དུས་སུ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་མིན་དུ་འདོད་བ་འབྲེལ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོན་གསང་གིས་གསུམ་བ་
 བཀག་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་བ་རྣམས་འདུ་ཤེས་མེད་བ་གཡང་ས་
 དང་འགོག་བ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟོན་གསང་ལས། སྟོམས་བར་འཇུག་བ་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འདིར་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འདིར་འགྱུར་ཞེས་བ་གཡང་ས་དང་། ཞི་བར་ཇི་
 ལྟར་ལྟ་ཞེས་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དུས་སུ་སེམས་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཞད་པའི་ཕྱིར། མཆོད་སྦྱིན་མས་ཁུས་བ་ལས། དགེ་སྟོང་

འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལུས་ལས་འདས་པ་ལགས་སམ་
ལུས་དང་མ་བུལ་བ་ལགས། ཞེས་བྱས་པའི་ལན་དུ། མདོ་ལས། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་
མ་བུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་འདོད་པས་འདི་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་བྱེད་
དང་མི་འདོད་པས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་འཇུག་ཤེས་རགས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་
བྱིར། མཛོད་ལས། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་སྤྱོད་
མོ་ཡང་མེད་ན་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཤི་ལུས་སུ་ཐལ་བ་དང་།
གྲུབ་མཐས་གང་ཟག་ངོས་འཛིན་དང་འགལ་བའི་སྟོན་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱོད་པ་དུན་རྒྱུ་ལས།
ཤེས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བུལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་པོའི་ལུས་རུལ་བ་ལ་སོགས་
པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། སྟེས་བྱ་ཡིན་ན་ལུང་པོ་བཞེད་པའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་
མཐའ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་སེམས་ཐལ་རང་ཀུན་གྱིས་
བྱངས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་ལྟར་བཞོད་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཤེས་
པ་ཡོད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད། ཤེས་མདོ་
ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འགོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་ཆོར་བ་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་གསུམ་
ཡོངས་སུ་གཙོད་དེ། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་མེད་པར། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཆོར་འདུ་རགས་པ་གསུམ་གཙོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར། རྣམ་ཐར་

བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
 མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་སྟེ་གནས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། རྣམ་ཐར་ལ་འང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་
 གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུས་
 ལས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་སྟེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
 དེ། ཞེས་དང་། ཡང་ཤེས་མཛོད་ལས། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་
 མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་
 སྟེ། འདི་དག་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤྲོད་པ་ལ་
 བཀག་པ་ན་དམིགས་པ་མེད་པས་སེམས་འགག་ནས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། འདུ་
 ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་སེམས་སྟོང་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སེམས་དེ་དེ་ལས་བསྟོད་པ་ན་
 དམིགས་པ་མི་རྟེན་དོ། །མ་རྟེན་ན་འགག་ཅིང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་འཇུག་
 ལས། འགག་པ་སྤར་ཡང་སྟེ་འབྱུང་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ན་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་དེ་ལྟར་སྤང་མོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མ་ཁུབ་སྟེ། སེམས་སྤྲོ་མའི་
 དམིགས་པ་ཐོར་བས་སེམས་སྤྲོ་མ་དེ་འགག་ནས་སེམས་སྟེང་དུ་ཚོར་འདུ་རགས་པའི་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྤེ་བདུན་རྒྱན་ལས། འོ་
 བ། ཡིད་ཤེས་ཡོད་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཡོད་དགོས་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཚོར་འདུ་རགས་པ་མ་
 ལུས་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཅིང་། རགས་པ་ངས་ཀྱང་མི་འདོད་ལ་མི་གསལ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དགོས་
 བ་ཀྱང་གཞི་དེའི་ཆེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་དག་ལ་ཡང་སྟོན་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལེགས་

བཤད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པར་གྱིས། དེས་ན་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་
ལེན་འཐད་ཅིང་། མེད་ན་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོམས་པར་འཇུག་ཁ་མའི་
སེམས་དང་དེའི་བར་དངོས་པོ་གཞན་ལོ་དང་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉིང་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འབྲུག། །ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་
པོ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་ཡོད་མེད། ཅེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་སྟོམས་འཇུག་ལས་
ལྟངས་པའི་ཡིད་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ། ལངས་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཉིང་ལེན་དང་
དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཡིན་པར་བྱུང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེད་པ་རྫོགས་པར་གནང་འདུག་
པས་ལེགས་པར་དབྱེད་པར་གོ་ནས་གྲིས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཞག་བདུན་ལས་
ལྷག་སྟོམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། གཞན་དོན་དུ་དེ་ལས་རིང་བར་ཞུགས་པའི་རྟོགས་བརྫོད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་རྩེ་
པད་དཀར་ལས། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོག་པའི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་
སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག །འགོག་སྟོམས་སེམས་མེད་དང་། དེ་སྟེད་བྱེད་སྲིད་ཅིའི་སེམས་ཁོ་ན་དེའི་སེམས་
རྟེན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སེམས་རྟེན་ཡོད་ལ་འགོག་སྟོམས་ལ་སེམས་
རྟེན་དུས་ཀུན་དུ་མེད་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སེམས་རྟེན་ཐོག་མར་སྲིད་ཅིའི་
སེམས་དང་རྩེས་སུ་ཐག་མེད་ས་དགའའི་སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་ཀྱང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། སྤ་བ་སྤ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས།
འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་ཅིའི་སེམས་དེ་ཕྱིན་དུ་སྤ་བས། རྣམ། མདོན་

བ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དམིགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུམ་
ལས། བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། །ནས། དེ་ལས་ལངས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མེན་སྟེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་ས་དགྲ་
གའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པས་སྡུ་མ་ནི་རྩམ་པ་དང་པོའི་ཆེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོར་འདུ་སྤྱ་བའང་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རགས་པ་
འགོག་རྒྱུའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོར་འདུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རགས་པ་
མི་དབེན་པར་མཐོང་ནས། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་
ཞི་བས་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བྱང་པར་བདུན་ཡོད་དེ། ཉེན་གང་
ཟག་དང་། སེམས་རྟེན་དང་། ཡིད་བྱེད་གང་གིས། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། རོ་བོ་དང་། དུས་རི་
ཅམ་དང་། ཁམས་གང་དུ་བྱེད་པ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་སོ་བཞིའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་
བཤད་ཟིན་པ་དེའི་བྱིར། རོ་བོ་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དག་གིས་མདོ་སྡེ་ས་བཙུ་
པར་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་འདོད།
འཕགས་སེང་གཉིས་འགོག་པ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་མཉམ་བཞག་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་
འདོད་པ་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་རུང་ལ། ཡུལ་ལྡན་མིན་ཡང་བཞེད། མདོ་སེམས་གཉིས་དེ་དུས་
སེམས་ཡོད་ཀྱང་འགོག་སྟོམས་ནི་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མིན་དུ་ས་སྡེ་
དང་སྡོམ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། ལྷག་མ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་བྱིར།

ཚད་སྤྱོད་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དང་པོ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་ས་དྲུག་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་
གནས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འགོག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་དུས་སྤང་དུ་གཅིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབང་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བ་ལ་ནི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ། ཅེས་དང་། གྲུན་བརྒྱས་དར་རྟེན་ལས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སོང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ས་དྲུག་པ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་
ཁྲབ་སྟེ། དུལ་ཅན་ཁྲད་པར་བ་ཡུན་སྤང་དུའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་
བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་སྟེ་ས་བདུན་
པར་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབང་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་ལ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་འགོག་པར་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ལྷག་ཞུགས་ན་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མདོ་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས། ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ན་
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབང་སྟོང་པ་ལས་དམན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། ཉན་རང་ལྟར་རང་དོན་དུ་ཞི་བདེས་ཞུགས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་དམན་པ་སྟེ་བྲལ་བར་
འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྐྱད་བས་ཤེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ལྟར་མིན་ཡིན་
པར་ཐལ། མདོ་དང་གྲུན་བརྒྱས་སུ་ལྟན་མིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྲལ་མཐའ་དང་
ཁྲུངས་གཏན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུའོ། །

ལྷ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་སོགས་བྱུང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་
བཞི་ཡོད་དེ། ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་བཤེན་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དུག་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་བྱུང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་
རྒྱས་ཁོ་ནར་བཟོད་པའི་ལམ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིས་པ།

མ་དུལ་ཆེར་དང་ཉོན་མོངས་ངི་ངན་བྲལ། །

ལྷག་བསམ་དག་པའི་རིན་ཆེན་ས་དོལ་ནས། །

མད་བྱུང་སྤྱིད་ཞིའི་འདོད་དགུ་ཀུན་སྟེར་བའི། །

ལམ་ཤེས་རྣམ་སད་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན་ཤིང་མཆར། །

ལེགས་བཤད་རང་རང་སྒོ་མ་སྟན་རིན་ཆེན་གྱི། །སྤྱོད་ཆོགས་རྒྱན་འབྱུངས་ཁེངས་བྲལ་འདུད་
པའི་ཤིང་། །རིན་ཆེན་ཀུན་ལས་བྱུང་གྲང་མཉེན་ལྷག་ཅན། །འཇིག་རྟེན་དོན་བྱུང་སྤྱི་བྱེད་སྒྲོན་
འབར། །ཞེས་བཤད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དང་། དོན་བསྟུ་བ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷན་ཏུ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་སུ་ཁོ་ན། ཞེས་བྱུང་། འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དབྱེད་པ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། པར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྟོབས་བཅུའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ནས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོའི་བར་མདོ་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་སྟན་
མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་བྱུང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ཡོད་དེ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི།

སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཀླུ་འདྲ་བའི་ཤེས་
ཀླུ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པའི་བར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཀླུ་མཐུན་གྱི་ཀླུ་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སྤྱ་གནས་
པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཀླུ་མཐུན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་
རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཀླུ་མཐུན་གྱི་ཀླུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པ་ལ་དོན་ཀླུ་དང་ཤེས་ཀླུ་གཉིས་ཡོད་པས་ཤེས་ཀླུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་
བཤད་ལས། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུབ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱུ་ས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུབ་པ། གུན་མཐུན་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག །འདིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པ་དེ་ཀླུ་མཐུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཀླུ་པ་སོ་
དགའི་གཅིག་ལ་འདྲེན་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་
ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཀླུ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐུན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱ་མ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
ཀླུ་མཐུན་གྱི་ཀླུ་པ་དེ། ཐུན་མོང་པའི་ཀླུ་མཐུན་གྱི་ཀླུ་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་རིགས་འདྲ་
སྤྱ་མ་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཀླུ་མཐུན་གྱི་ཀླུ་པ་དེ། ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཀླུ་མཐུན་གྱི་ཀླུ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཟེར་ན། འོ་ན། གནས་དང་གནས་མེན་
མཐུན་པའི་སྟོབས་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་པའི་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་

རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་འཕགས་པ་འོག་མ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་
བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྟོབས་བརྩ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་བཞི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་
ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སུམ་ཅུ་ཅ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལྟེན་ཉི་མུང་ལས། དེ་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྩུ་དང་། བཞི་དང་། བཞི་
དང་། བཅོ་བརྒྱུད་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་ལྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དགུར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་
ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ས་དགུ་བ་ནས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་ལྟའི་དབང་པོའི་རྫོ་
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ། འདིར་བསྟན་
སྟོབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བརྩ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ།
འདིར་བསྟན་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། འདོད་ན་རང་གི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ཀྱི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ།
བྱོད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་ཟེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བ་མེད་པས་མི་འཛིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་

ཐུག་དེ། འདིར་བསྐྱེད་མི་འཇིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་
གྱུར་པའི་བླ་པ་ཉིད་བཞག་བཞི་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྐྱེད་མི་འཇིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
རྣམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོབས་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སོ་སོ་ཡང་
དག་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་
ཤེས་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དགྱེལ་འཁོར་ཀྱང་བྱ་
ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
ཐུན་མོང་གི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་
པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འཁོར་ལོས་སྦྱར་དང་རང་
བྱུང་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། རྟོགས་བྱ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ། རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་

ན། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ་བདུན་དང་ཉེར་བདུན་ལྟ་བུ། རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་
འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཆོན་པ་དེ། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་མཆོན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད། ཐུན་མོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རང་གི་སྡེ་ཆོན་
མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་དགེ་ན། སྟོབས་
བཟུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་
བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ། རང་བྱུང་གི་ཤེས་རྣམ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དང་སྡེ་
ཆོན་བདུན་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་རྟོགས་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་རྒྱལ་
ཞིང་། དེ་དག་གིས་བརྩི་མི་རྣམས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཆོན་པ་དེ། སྟོབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། སྤྱོད་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་དག་གྲང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་
ལས་རྒྱལ་ཞིང་དེ་དག་གིས་མི་རྩི་བས་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་དགེ་ན། བཟུ་ཡོད་དེ།
འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་དང་། རྣམ། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟུ་དང་། ཞེས་སོ། །

འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་
ཐུག་པའི་མཆོན་པ་དེ། མི་འཛིགས་པའི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དགེ་ན། རང་དོན་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་
གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད། འགྲེལ་བ་ལས། ར་ནི་སངས་རྒྱས་
སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་སྟོབས་
པ་སོ་སོར་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་
གི་ལམ་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དགེ་ན། ཆོས་དང་། དོན་དང་། དེས་
ཆོག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་གྲངས་དང་ཆོས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སོགས་བྱུང་། རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་དང་ཅུང་ཟད་གྲང་
མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཆོན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་

པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བཙུག་ཡོད་དེ། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག
 སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག འཕྱིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་བཙུག་
 བཙུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་གི་
 རྣམ་པ་དག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་སྦྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་བསྟན་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་མཁུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
 རང་བྱུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རང་བྱུང་གི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། ཉེར་འགྲོ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སློབ་དཔོན་སུ་ཡང་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་རང་བྱུང་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རང་བྱུང་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་།
 མིད་པ་ཐ་མ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲིར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་རང་བྱུང་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་
 བས་འདྲིར་གཉིས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་
 རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཚུད་སྟོང་ལ་ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་ཀྱིས་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། རང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་བྱུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཛོམས་པ་ལ་ལྟའི་དབང་པོའི་རྗེ་རྒྱུད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སྟོབས་རྣམས་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་རྗེ་རྗེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་བ་ལས། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བྱེ་སྒྲའི་བཅུན་པ་ཆོས་སྒྲིབ་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱབ་གྱུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་ཇེས་མི་འདོར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་སྟོད་བཙོམ་ནས་རྒྱན་བྱེད་པ་ན་དབྱིབས་འདོར་གྱང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ནི་མཆན་ཉིད་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་གྱང་གང་གས་ཆེ་བའི་སྟོན་ནས་འཛོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ནི་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་སྟོགས་དངོས་པོ་གཅིག་གྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱིན་པ་མ་འོངས་པ་ལ་སྟོགས་པར་འཛོག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་རང་བཞིན་གཞན་འགྱུར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་མེད་གཅིག་གི་

ལྷོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་དང་བྱ་མོར་བརྗོད་པ་ལྟར་དངོས་སོ་གཅིག་ཀྱང་སྔ་མ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་
འོངས་པ་དང་བྱི་མ་ལ་ལྷོས་ནས་འདས་པར་འདྲིལ་ཅེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་
བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འབྱུང་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་
འཆོལ་བའི་སྦྱོན་དང་། གསུམ་པ་ལ་བྲ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་སྦྱོན་དང་། བཞི་
པ་ལ་དུས་འཆོལ་བའི་སྦྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདས་མ་
འོངས་དུས་སྟུ་གུའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་སྟུ་གུ་ཞིག་པ་དང་སྟེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཛོད་
སྟེས་ལ་འགག་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་མ་འོངས་པའི་མཚན་
ཉིད། སྟེས་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དུས་གསུམ་དངོས་སོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་ཡིན་
ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདས་པའི་དངོས་སོ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདས་པའི་དངོས་སོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་བའི་
དངོས་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་དང་། རྒྱལ་སོ་སྐྱང་དར་འདས་པ་དང་། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་
བསད་པ་ཡིན་ཟེར། མང་བཀྱར་བ་འདས་པ་དང་། རྒྱལ་སོ་དྲུང་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། དཔེར་ན། རྒྱལ་སོ་ཆེན་སོ་མང་
སོས་བཀྱར་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་སོ་དྲུང་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་སྦྱོན་པ་ན། མངོན་པ་ལས། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་སོགས་ལྟར་སྤང་མང་སོ་སྤྲོད། །འོ་ན། འདས་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པའི་འབྲས་བྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་དང་འབྲས་བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ་
ཡང་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། སྐྱང་དར་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། གསད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྟོག་གིས་མེད་པར་བྱས་པའི་
 བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འཁོར་སྐྱར་དྲུང་ཚོས་ཅན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་
 པ་དང་འཁོར་སྐྱར་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་པར་ཐལ། འཁོར་
 སྐྱར་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་འཛོག་ཆེ་སྤྱ་གུ་ལྷ་བྱ་རང་གི་དུས་ལ་ལྷོས་
 ནས་འདས་མ་འོངས་ཅི་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དུས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོད་དུས་ལ་
 ལྷོས་ནས་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། མང་བཀྱར་དང་འཁོར་སྐྱར་དྲུང་འདས་མ་འོངས་སུ་འཛོག་པ་དེའི་
 བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐལ་བ་ཟང་མེག་འབྱེད་ལས། སྤྱ་གུ་ད་ལྷར་བ་ཡིན་མིན་ནི་སྤྱ་གུའི་རང་
 དུས་ལ་ལྷོས་ནས་ཅི་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་དེའི་རག་བཟོད་
 བཞིན་པའི་དུས་ན་སྤྱ་གུ་མེད་པས་སྤྱ་གུ་ད་ལྷར་བ་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། རོན་འདི་ལྷར་མ་གོ་ནས། ད་ལྷའང་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲོས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །འདས་པ་ལ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་མ་སྐྱེས་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་
 ཅིང་རྒྱ་སྤར་ཡོད་དང་། འབྲས་བུ་བྱིས་འབྱུང་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་རྣམས་འདས་པ་
 དང་སྐྱད་ཅིག་བྱི་མ་རྣམས་མ་འོངས་པར་སྤྱ་བ་ནི་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། བྱམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཐོག་
 མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱམ་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་
 རྟེ། ཚོས་ཅན་དེའི་བྱིར། བྱབ་རྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་དུས་ཆ་གསུམ་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་
 ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། རི་སྤྱི་སྐྱད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱི་ཐོག་མཐའ་དབྱས་བརྟགས་
 དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཞིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟགས་སྤྲ། མ་བྱབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྷར་བ་

མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་
 སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འབྲ་བའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མ་སྐྱེས་
 པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་སྒྲ་བྱི་བར་གསུམ་གྱི་བྱི་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱེས་ལ་འགག་པ་དེ་འདས་
 པའི་མཆན་ཉིད། རྒྱ་ཡོད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་དེ་ད་
 ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་བུས་པས་རྒྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་
 བ་སྐྱེས་པས་རྒྱབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་དང་ཁྱོད་འདས་
 པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་
 ན། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཡོད་འདས་པའི་མཆན་ཉིད། བྱིས་འབྱུང་མ་འོངས་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱ་ལ་འདས་པས་རྒྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མ་འོངས་པས་རྒྱབ་པར་ཐལ།
 མཆན་ཉིད་གཉིས་འཐད་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་སྒྲ་ཡོད་དང་འབྲས་བུ་བྱིས་འབྱུང་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་
 བྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་ཡིན་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པས་རྒྱབ་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་ན་དེ་འཇིག་པ་དང་གནས་པའི་དུས་ཡིན་པས་རྒྱབ་
 པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དུས་གཅིག་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུའི་

གནས་དུས་དང་འཛིག་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་དང་རང་དུས་གང་རུང་དུ་སྐྱེ། རང་དུས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རང་དུས་སུ་རང་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་དངོས་རྒྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཁོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་དུས་གསུམ་མེས་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་དེ་རང་གི་སྐྱེ་དུས་དང་། རང་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་རང་གི་གནས་དུས་དང་། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་དེ་རང་གི་འཛིག་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་དུས་སྐྱེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དུས་སུ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་དུས་དང་རང་གི་གནས་དུས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་འགག་དུས་དང་རང་གི་འཛིག་དུས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དེ་འཛིག་དུས་ལ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོས་པས་ཆོག་གོ། །འཛིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མི་སྟོད་ཟེར་ན། འོ་ན། འོ་ཆོས་ཅན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལས་མི་སྟོད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བགྲང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འོ་དང་། འོང་བགྲང་དང་། བགྲང་གཞི་དང་། འདོར་བྱེད་རྣམས་ལོའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་

ལས། ལོ་དང་ཡོང་བགྲང་བགྲང་གཞི་དང་། །འགྲོ་འོང་དང་ནི་འདོར་བྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་མ་ཐག་དང་ལོ་གྲུབ་མ་ཐག་
 དུས་མཉམ་པར་ཁོ་ཐོས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རབ་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་གྲུབ་མ་ཐག་
 དང་རབ་བྱུང་གི་ལོ་གྲུབ་མ་ཐག་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་མ་
 ཐག་དེ་དེ་གྲུབ་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རབ་བྱུང་གི་ལོ་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་གི་བཅི་གཞི་རྒྱ་
 བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་རིང་སྤང་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་གི་
 དུས་ན་ཁྲོད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ལོ་དེ་གྲུབ་དུས་དང་འགག་དུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཅུས་
 བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། ལོ་རྫོགས་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་དགོས་ཤིང་། དེའི་འོག་
 ཏུ་ལོ་དེ་མི་གནས་པས་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དུས་གསུམ་དང་། དེ་མཁའ་ཚུལ་ལ་དོགས་གཅོད་གཉིས། སྟེས་ཟེན་སྐར་
 འགག་པའི་ཆ་དེ། འདས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་སྟུ་གུ་འདས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐལ་བཟང་མིག་
 འབྱེད་ལས། རྒྱ་ལས་སྟེས་ཟེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐར་ཞིག་པ་དང་། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་
 དང་སྟེ་བདུན་རྒྱན་ལས་སོ། །ཆོས་དེའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྟེ་བའི་ཆ་དེ། མ་
 འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་སྟུ་གུ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མ་སྟེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
 སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་དངོས་པོ་དེ་མ་སྟེས་པ་དང་།
 ཞེས་སོ། །སྟེས་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དེ་ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་སྟུ་གུ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྟེས་ལ་མ་འགག་པ། ཞེས་སོ། །དུས་གསུམ་སོ་སའི་
 མཆན་ཉིད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་དགག་དང་། དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་
 ལ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གསུམ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དུས་

གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་དུ་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་སོར་མེད་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མདོ་སྤེལ་བ་དང་སེམས་ཅམ་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ཀ་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་མཁྲེན་གྱིས་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྲེན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདས་པའི་བྱང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་དེ་དང་དེར་བྱང་ཚུལ་ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་ལ་མཁྲེན་ཀྱང་ད་ལྟར་བྱང་བར་མཁྲེན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་འང་འདྲ་བས་དུས་གསུམ་མ་འདྲེས་པར་མཁྲེན་པ་དང་། ཅིག་ཅར་མཁྲེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཅོད་སྒྲོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། མང་བཀུར་བ་འདས་པའི་མི་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་མི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདས་པའི་མི་བློན་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་བློན་མཁན་དེའི་དུས་སུ་འདས་པ་བློན་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ཅམ་གྱིས་འདས་པར་མི་འཛོག་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། སང་ཉིན་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནངས་དུས་དེ་ལྟར་བློན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཁོར་གསུམ། ཨེ་ཤེས། ཡང་ཁ་ཅིག །བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་འདས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞིག་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཞིག་ཆ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཐལ་བྱེད་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བུམ་པའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་དབང་གིས་དེར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་གྱིས་དེར་བུམ་པ་མ་བྱུང་བའི་ཆ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སྒྲུ། འདོད་ན། ཁྱོད་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་འང་འགལ་བྱུང་སྟེ། བུམ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཐལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་པལ་ཆེར་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛོག་ལ་སོ་སོའི་ཡིན་པ་མེད་ཟེར་

བ་མཚོན་སྟོར་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་མོངས་པའི་དབང་ཕྱག་གི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཚིག་འཁྲིམ་བྲིས་ཏེ་
ཤེས་སྒྲ། བྱང་བྱས་ཆད་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པ་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། གཞི་བྱ་བ་ན་ཉེན་འབྱུང་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་སོགས་བྱ།

ཅ་བའི་དོན་བསྟུན། འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བྱང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་
ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་
ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་གཙོ་
བོར་མི་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཙོ་བོར་མི་སྤྲོང་བས་དེ་དང་
བཅས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་
ལས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་ཐེ་ཡིས། །བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་སྟོང་མཚམས་སྟོར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་
གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་
ལྷགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གྲངས་
པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་སྟོབ་གཙོ་བོར་སྤྲོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
སྟེ། དེ་གཙོ་བོར་སྤྲོང་བ་ལ་དེའི་ཟག་མེད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་
མེད་བཞིན། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་མདའི་དུག་དང་འབྲ་བར་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་ཟག་
མེད་དོ། ཞེས་འཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ཉན་རང་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་

ཀྱི་ཟག་མེད་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་ཟག་བཅས་དང་། སངས་འཕགས་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རྣམས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ། །

སྤྲུལ་པ།

འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་དགའི་བདེ་སྐྱིད་མེ་ཉྱལ་ཆེལ། །

རབ་ཏུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི། །

ཉི་མ་ཐེག་གསུམ་མངོན་རྟོགས་འོད་སྟོན་པས། །

སྤྱི་བ་གཉིས་སུ་འབྲུག་བསལ་སྐྱེ་འཕགས་དགའ་བདེ་རྒྱས། །

སེམས་ཀྱི་ཕྱག་པ་ཆོས་མེན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན། །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སྤྱལ་གདུག་མ་
མཐོང་བར། །གཏི་མུག་ཐེབ་པོར་གཉིད་པའི་བློན་པོ་དག །བསམ་ན་སྟོང་ཇེ་མི་སྐྱེ་དེ་སུ་ཞིག །ཅེས་
བའང་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བདེན་འཛིན་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་སྒྱོར་བ་བཤད་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་།
སྒྱོར་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །སོགས་ཅ་
འབྲེལ་བྱུང་། འཕྲོས་སྒྱོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དུམ་བར་བ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་
རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གྲང་སྟོན་རྒྱལ་བ་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་བ་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་།
དེས་པ་དང་། དེ་དུས་སྐྱིན་སོགས་ལ་སྤྱད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་ཉན་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་། བསྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་དུ་གསུངས་པའི། དང་པོ་འཆད་པར། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། དེ་མ་གཉིས་འཆད་པར། སངས་རྒྱུས་བསྟེན་དང་ཀྱན་འདྲི་
དང་། །སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། སྒྱོར་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྟོན་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྟོད་དྲུ་རུང་སྟེ། སྟོན་སངས་རྒྱས་མང་
པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། དུམ་དོན་ངེས་བ་དང་། ཕྱིན་བྱག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བ་སྟེ་བ་དྲུ་མར་
བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱུང་བ་ལ་དགག་བཞག་སྒྲང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་
ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་སྟོད་རུང་གིས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་
དམན་སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྤར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བདག་ལྟ་དང་། །ནས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་
བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གནས་མ་བྱ་པའི་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱང་ཞེགས། ཡང་
ཁ་ཅིག །ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་སྟོད་རུང་ལ་བསམ་སྒོམ་གྱི་སྟོད་རུང་གིས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སྟོན་སྒྲ་མ་
དང་སངས་རྒྱས་དྲུ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ལ། དུམ་དོན་ངེས་སོགས་བྱེད་མ་སྟོང་པའི་གང་
ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཅ་བར། འདི་མཉན་པ་
ཡི་སྟོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་སྟེ། ཅ་བར། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཀུན་འདི་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་
ཀྱང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་ནང་གི་བཤེས་གཉེན་གཉིས་དང་
སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་དེ། འདིར་བསྟན་སྟོར་བ་བསྟོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
ན། གཞུང་སྤྲ་མའི་བསྟན་དོན་པལ་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་པའི་ཤེར་མདོའི་གདུལ་བྱ་པལ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོར་བ་བསྟོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་

ཅིག །ཡུམ་ཉན་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ན། དེ་ཉན་པའི་སྒྲོན་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སྒྲོན་སངས་རྒྱུ་སོགས་ལ་མ་བསྟེན་པར་གཞི་ལེས་སྒྲོར་ཙམ་ཉན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཙམ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཚུབ་དམ་བ་ཡང་དག་བསྐྱུགས་པར་བསྒྲི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། རི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོག་པ་མི་མོས་བ་དང་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་རུང་ལ་དེ་གསུམ་ཀ་བྱས་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྱུར་བའི་གདུལ་བྱ་བཞི་སོ་སོར་འཕྲེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་པའི་སྒྲོན་གསུམ་དང་བསམ་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལ་སྒྱུར་བ་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཉན་པ། ལེན་པ། འཛིན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། སྒྲོན་སངས་རྒྱུ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་དགོ་ཙམ་སྒྲུན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་པ་གསུམ་ཆང་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཡུམ་ཉན་པའི་སྒྲོན་རུང་གང་ཟག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལམ་ཞུགས་དང་ལམ་མ་ཞུགས་རིགས་ཅན་གསུམ་སོགས་ཡོད་དེ། འདི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གཞན་འདྲ་བ་ལ། གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགོ་པའི་ཙམ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དགོས་པ་སྒྱུར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་སྐབས་ཁོ་ནར་སྒྱུར་བ་འབྲུལ་བ་ཆེ་ཤོས་སོ། །ཁྱད་པར་དེ་

གསུམ་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་དེ། སྐབས་འདིའི་ཡུམ་ཉན་པའི་སྟོད་རུང་གི་བྱང་སེམས་གི་མཚན་
ཉིད། འབྲེལ་བ་ལས། ཉན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་སྟོར་བ་པོ། ཞེས་སོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ།
སངས་རྒྱུ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། རོན་འདྲི་བ་དང་། སྦྱིན་སོགས་བཅུ་སྟུང་བ་དང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཞིས་རིམ་བ་བཞིན་དུ། ཉན་བ་དང་། ཚིག་འཛིན་བ་
དང་། རོན་མི་བརྗེད་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོད་རུང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་
མཐའ་གཉིས་བཞི་ཀ་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་སྦྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སྦྱིར་ཞེས་བ་སྟོར་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡོད་
པར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། བཞི་ཀ་ཡང་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱངས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་ཉན་པའི་སྟོད་རུང་ལ་བྱང་སེམས་གིས་བྲབ་པར་
ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ། མཚན་
གཞི་ཡིན་ཅམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་མ་བྱས་པར་བྱང་སེམས་གི་ལམ་རྒྱད་
ལ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྱུར་བ་ནི། ཅུ་བར། གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ནས། དེ་ནི་དག་པ་
མཆོམས་དང་བཅས། །ཞེས་བྱུང་། འཕྲོས་སྒྱུར་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལས།
གོ་ཕུ་མི་ཀ་བྱང་ཆེན་མེར་ཕྱིན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆེ་གཞུགས་ལ་མི་གནས། །ཞེས་པ་ནས། ཅུ་ལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ལ་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུ་
གསུངས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འཆད་པར་བྱངས་མ་ཐག་ཅུ་འབྲེལ་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། འདིར་
བསྟན་སྒྱུར་བ་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། རོ་པོའི་སྒྲོན་པ་ལྟ་དང། རྟེན་གྱི་སྒྲོན་པ་བརྒྱད། སྒྱུར་བ་རྩོགས་པའི་
སྒྲོན་པ་བཞི། འབྲས་བུའི་སྒྲོན་པ་གཉིས་དང། ཏུས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་
བདེན་སྟོང་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྩོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སྐབས་
འདིར་གཙོ་པོར་བསྟན་པའི་སྒྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ཆོགས་
ལམ་ཆེན་པོ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྩོགས་པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་བྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། རྟགས་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྩོགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་བྱོད་ཐོབ་པ་ཏུས་མཉམ་པའི་བྱིར། ཁྲལ་སྟེ།
སྟོང་ཉིད་རྩོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར།
སྒྱུར་འབྲུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། རྟོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་
པ་ཤེས་བྱ་སྟེ། རོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་ཁྲལ་མཆོམས་ལ་
རྟགས་བྱལ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི་སྒྱུར་
ལམ་བྱོད་མན་ཆད་ན་མེད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སོ་སྒྲེའི་ཆོགས་

ལམ་ནས་རི་སྟོད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡོད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱོད་པ་དང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་
ཆོགས་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་
སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་གི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ།
འདིར་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་སྒྲོར་ལམ་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་གནས་པ་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། གནས་པ་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་སོགས་ལྷག་མཐོང་སྒྲོར་ལམ་ནས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་བྱངས་ཟེན་རྟོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སོ་སྟེའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་སྤྲ་མ་རྣམས་ན་རེ། ཉི་ཤུའི་སྤྲ་མ་སྤྲ་སྒྲོར་བའི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་
བཅུ་བཞི་ཟེར་ན། འོན། སྒྲོར་བ་སྤྲ་མ་སྤེའི་གནས་སྐབས་བཅུ་བཞིར་ཐལ་ལོ། །ཁྱད་པར་མ་བྱེ་
བར་གནས་སྐབས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་
སྒྲོར་བ་ཡང་དེ་སྤེའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲོར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་སྟག་
ནས་ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་ཡུན་རིང་བོར་ལྷུང་བས་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཀུན་ཏུ་སྟག་པས་ཟེན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེར་ངེས་པར་ལྷུང་བས་རྟོགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྟོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་མངོ་ལས། ཐེག་
པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའུ་ནས། ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་སྤངས་ཏེ་ལོག་
པར་ལྷུང་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམས་རྒྱད་
ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟག་པ་ཁོ་ནར་སྒྲོར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་དབང་རྣལ་

དང་ཆོག་མཆོག་པོ་གཉིས་དགོས། དབང་ཚོན་གྱིས་རྟོགས་སྤྲོད་ལ་སྤྲོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་ཤི། གསེར་འཕེང་ལས། དེ་ཡང་དེ་ལ་དབང་པོ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རྟེན་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་
བྱ་ཤི། འདི་སྤྲོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འགལ་རྒྱ་སྒྲག་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་མ་ཆང་བ་སྒྲག་པར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
རྒྱ་གསུམ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་པ་དང་ཡོངས་སུ་མི་འདི་བ་དང་སྤོང་སྤོང་པ་དང་
མི་ལྡན་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ལྷོ་ལ་དང་པོ་ལྷོ་ཆོག་མཆོག་ལས་དང་
བཙུག་པོ་སྤྲོད་ལས་ནས་ས་བཙུལ་སྤྲོད་ཐེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོག་མཆོག་ལྟན་འཛིན་སྤྲོད་
བ་ཐེག་ཆེན་སྤྲོད་ལས་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤོང་ཉིད་ལ་སྒྲག་ནས་སྤོང་བ་གང་
ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩྭ་སྤོང་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པ་རྒྱུད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཐོབ། གཉིས་
པ་གྲུབ་ཤི། སྤྲོད་ལས་སྒྲུབས་སུ་བཤད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲོད་ལས་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆུང་ཆུང་། ཕྱི་མ་བཙུག་
སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཆུང་ལ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། སྤྲོད་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཡུལ་གཏན་ལ་
ཕབ་པས་ཡུལ་ཅན་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབ་དཀའ་ཆད་མེད་ཀྱི་
སྤྲོད་པ་གསུམ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གནས་པ་མི་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་མཛོན་པར་
བཙུག་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཐབ་པ་ཉིད་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་དང་།
ཆད་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤི། ཆོག་མཆོག་
གྱི་དེ་ཆོག་མཆོག་ལས་ན་ཡོད། ལྷང་བརྒྱན་ཐོབ་པའི་དེ། ཕྱིར་མི་སྤྲོད་པའི་དེ། དེས་འབྱུང་གི་དེ། བར་
ཆད་མེད་པའི་དེ་བཞི་སྤྲོད་ལས་བཞིའི་གནས་སྒྲུབས་ན་ཡོད། ལྷང་རྒྱུ་ཉི་བའི་དེ་མཐོང་ལས་ན་
ཡོད། སངས་རྒྱས་སྤྲོད་པའི་དེ་མ་དག་ས་བདུན་ན་ཡོད། གཞན་དོན་གྱི་དེ། འཕྲེལ་འབྱིབ་མེད་
པའི་དེ། ཆོས་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་པའི་དེ། བསམ་མི་བྱུང་གྱི་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་

དེ་ལྟ་ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་གྱིད་ཀྱི་དེ་ས་དགུ་པ་ན་ཡོད། ཉེས་སེལ་དག་
པའི་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད། ས་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། མི་སྐྱལ་པ་ནི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་ཚོགས་ལམ་པ་
དབང་ནོན་དང་ཐོད་ནས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཕྱིར་མི་སྦྱོག་པ་ཉིད་དང་འདི་ཅེ་མོ་ནས་ཏེ། ཞེས་དང་།
རེས་པར་འབྲུང་བ་དང་འདི་བཟོད་པ་ནས། ཞེས་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་འདི་ཚོས་མཚོག་
ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་གསར་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། འདི་མཐོང་ལམ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་
སྟེ། ལྷར་བའི་དེ་མདོ་ལས། བྱད་མེད་འདི་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བཅའ་བར་འབྱུར་རོ། ཞེས་
པ་ནས། བྱང་ཆེན་དེ་དག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེའི་ལུང་བསྟན་ས་བརྒྱད་པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷར་
སྒྲ་མ་ལས། ས་བདུན་རྗེས་འབྲེལ་བྱི་མ་རྣམས། །མངལ་སྤྱབས་བྱི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་
སྤྱབས་དལ་འབྲེལ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་ས་བརྒྱད་པར་གཞོན་ཅུའི་སར་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་
ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཅ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་
བ་སོགས་ལྟ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གཞན་དོན་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། རྣམ་ཀྱན་
དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་གྱིད་
པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པ། ནས། དེ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཅ་རྟགས་ལྟ་ས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པ་དང་འདི་ས་དང་པོ་ནས་
ཡོད་ཀྱང་དགུ་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་དུག་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས།

ནམ་པར་དག་པ་དང་འདི་ས་བརྒྱ་པ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་ཏྲགས་བདུན་པ་བྱུང་སྟེ།
གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཏེ། བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནི་དེ་ལྟར་
ས་མཆོམས་ཀྱིས་བྱེད་ནས་བྱེད་མི་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ནམ་བཤད་ལས།
སྐབས་འདིའི་ལམ་སྒྲོར་བ་དེ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ཡབ་སྐུ་དགོངས་པ་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་
ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོགས་ཆེན་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོང་ཉིང་མ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། སེམས་དཔའ་
དབང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་བྱིར། དབང་པོ་རྟོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀས་དེ་ནས་སྒྲོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་
བྱིར། ནམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུབ་མ་ཐོབ་པས་སྒྲག་པ་ཤས་ཆེར་སྒྲེ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། དུས་ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ལུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེ་བས། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འདིའི་ལུང་བསྟན་འཐོབ་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་ལུང་བསྟན་ཐོབ་ཟེན་པས་
ཁྲུབ་ཟེར། ལ་ལ་དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ལས་ལུང་བསྟན་དངོས་སུ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། གཞན་
དག་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཐོབ་པ་མ་འོངས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་སངས་རྒྱས་གཉིས་སམ་གསུམ་སོགས་ལས་མི་རིང་བར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཉི་མུང་ལས། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྲོར་བ་ནི། ནས། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་ཟེན་གྱང་རང་དུས་སངས་
རྒྱས་མེད་གྱང་སངས་རྒྱས་དུ་མ་དང་འབྲུད་པས་ལུང་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་བྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་དེ་རྣམས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྒྲོམ་བྲལ་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འཁྱོར་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་
ན་ཉི་ཤུ་ཡོད། དང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དང་། ལྔ་ག་པ་ཚོགས་ལམ་ཚུང་
དུ་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་བར་དང་། བཅུ་བཞིའི་ས་མཆོམས་རྒྱན་སྒྲུང་ལྟར་གསལ་འབྲེང་
ལས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཚོད་སྒོར་ལ་ཁོན་རེ། ཁྱོད་གྱི་ས་མཆོམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་འབྱུང་གིས་སྒྲོར་ལམ་ལ་ལྔ་
བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་ལྟའི་མི་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་ཐོས་བྱུང་བསམ་
བྱུང་སྒྲོམ་བྱུང་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བཞི་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གསལ་འབྲེང་
ལྟར་རོ། །འདི་དག་ཐལ་རང་སུའི་ལུགས་ལའང་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུའི་མིང་
དོན་འདི་བཞིན་དགོས་ཤིང་ཕར་ཕྱིན་སྒྲོམ་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཚུང་ཟད་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་བསྐྱོམ་པའི་གོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 བོ། ཅ་བར། བདུད་གྲི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ལོ། །ཞེས་པ་ཅ་
 འགེལ་བྱང་། འསྐོས་སྒྱུར་མཐའ་དབྱེད་གསུམ། དང་པོ་བོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་ན་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་
 པ་གཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྒྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྟེད་གྲང་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་འདི་འབྲི་བ་
 འཆང་བ་སྟོག་པ་ཁ་ཉོན་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོངས་པར་མཛད་པ་ནི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནས། སར་བྱིན་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་འདུག་པ་ལས་བཅོམ་འགྲུས་ཉམས་སར་
 མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཆོན་བཞིས་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་བཤད་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་
 བཅུ་བཞིར་བྱས་ཏེ་འཆད་སར་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་བོ། །རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་བསྐྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཆོས་ཅན། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། བདུད་གྲི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་དགོངས་པ་དང་།
 དེས་གཟིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཉེ་བ་དང་། རོན་ཆེ་བ་དང་། ཡུལ་དབྱེད་པ་དང་། ཡོན་
 ཏན་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱི་བའི་སྤྱེས་བྱ་ཉིད་དང་། མི་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་ཅ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 སྤྱི་བ་དང་། དམ་བཅའ་སྤྱུབ་པ་དང་། འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱུབ་པ་དང་།
 འདོད་དོན་ངེས་སར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྱུར་བ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དབྱེད་བཅོམ་
 རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་མདོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྱུར་

བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་གི་སྒྲོར་བ་བསྒྲོམས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་བ་དང་བདུད་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཉན་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་
བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བདུད་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྷང་ལས། བདུད་གྱི་མཐུ་
བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བདུད་བར་ཆད་བྱེད་བར་བཅོན་པ་ལ་ཞུགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྟོགས་བཅུའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བ་ནི་བདུད་གྱི་མཐུ་
བཅོམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་
ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱའི་འཛོལ་བྱའི་རྣམ་
མཐུན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། བཅུ་
བཞིའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་ཆེ་བ་སོགས་
གྱི་ནང་གི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྷང་ལས། དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ནི། ཞེས་དང་། དེའི་མདོ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བྱིས་ཤིང་འཆང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དོན་
ཆེ་བ་དང་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་
(1)པའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅུ་བཞིའི་དང་པོ་
བཞི་སྒྲོར་ལས་དང་ལྷག་མ་བཅུ་ས་བཅུ་ལ་འཇིག་པར་ཐལ། ཀུ་མ་ར་བྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་འབྲས་སྟེ། དང་པོ་བཞི་གཙོ་ཆེར་རུང་ཡང་བཅུའི་ས་མཆོམས་ངེས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་པས།

མི་རྒྱས་ཏེ། མོས་སྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ན་འདྲ་བའི་དབང་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་གསལ་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བརྒྱུ་མཉམས་ཏེ་ལྷན་མཉམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྱུ་རྒྱུ་མཉམས་སྒྱུར་བ་མི་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཡང་སྒྱུར་བ་སྒྱེ་བའི་རྒྱར་འདྲོད་ཟེར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དེའི་འབྲས་བུའི་ལྷོག་པ་ནས་བཞད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་དང་ལས། སྒྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་བཞད་ཟེར་ན། ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་ཕན་ཡོན་དུ་བཞེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དང་པོ་བཞི་ཚོས་ཅན། ཚོགས་ལམ་པའི་སྒྱུར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུར་བ་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་མ་ཁྲགས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོབ་ལམ་དུ་རྒྱུ་མ་ཁྲེན་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མ་ཁྲེན་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་ཚུལ་བཞི་སོགས་བཞད་ཟེར་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འདིའི་ཕན་ཡོན་དེ་ཚོགས་ལམ་པའི་སྒྱུར་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱས་བ་དང་རྒྱས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་བཞད་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཉམས་ཡང་ཡང་མ་སྒྲོས། གསེར་འཕྲེང་ལས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཁྲགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཕྱི་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད། ས་མཚན་ས་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུའི་དེའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་བཞི་ནས། སངས་རྒྱས་སའི་བཅུ་བཞིའི་བར་ཡོད། ཅོད་སྤྲོད་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཁྲོད་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཚིག་བསྐྱུས་པ་མི་ཤེས་པའི་ཚོངས་སྐད་ཡིན། ཐེག་ཆེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ལམ་
ཤེས་པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་ཡོན་
ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་
སྦྱོར་ལམ་པའི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དམིགས་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཤེས་སལ།
འདིའི་ཡོན་ཏན་རྒྱག་པ་ཡུལ་དབྱུང་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ལ་འགྲེལ་བ་མང་པོའི་
ལྷགས་ཐ་དད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱང་པར་བྱིན་པ་སྤྲ་མ་དག་ལ་དབྱགས་རྒྱ་བ་མི་སྒྲུང་བས་སྒྲོས་
ན་མཁས་འདོད་དུ་འགྲོ་སྟེ་ནས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྱོན་ནི་བཅུ་ཆེན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་
 བ་ལ། འཕྲོས་སྒྱུར་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་སྒྲོབས་པ་ཏ་ཅང་
 འཕྲི་སྟེ་སྒྱོན་དེ་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་བདུད་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་
 ཅི་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
 བར་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྱུབས་པ་དང་སྤྲོ་བར་མཛད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་
 སྒྱོན་ཞེ་དྲུག་བཤད་པ་རྗེ་བཅུན་གྱིས་འཆད་པར་འདི་བྱུང། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བའི་
 སྒྱོན་ཆོས་ཅན། ཞེ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྒྱུར་བའི་འགལ་རྒྱུན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་
 རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཉི་རེ་གསུམ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་
 རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་
 ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་བདུད་གྱི་ལས་དེ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་བའི་སྒྱོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པའི་སྒྲོབས་པ་ཏ་ཅང་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་སྒྱོན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱ་དེའི་བྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། སྒྲོབས་པ་ཏ་ཅང་སྒྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་
 བ། ཆོགས་ལམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྒྱུར་བ་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པའི་གོགས་
 རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས། ཡང་སྤྲ་མ་དང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་
 པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། བདུད་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུར་བ་སྦྱེ་གནས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
 བདུད་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་མཆོན་ཉིད་ལ་ཁས། འདིའི་སྒྱོན་ཞེ་དྲུག་ཀྱན་བདུད་ལས་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདུད་དངོས་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་དེ་བདུད་ལས་དངོས་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་འགའ་ཞིག་འདྲ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་དེའི་བདུད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་བདུད་ལས་སུ་བཤད་

བའི་ཕྱིར། གནོད་འཛམས་ཚུང་བ་ལས། དེ་ལ་བདུད་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ནི་བདུད་ཉིད་གྱིས་
བར་ཆད་བྱས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གྲང་བདུད་གྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་བདུད་གྱི་ལས་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

རང་ལུགས་ནི། བསལ་བྱ་སྐྱོན་དང་། སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱེ་
གནས་གོང་འཕེལ་ཅི་རིགས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདུད་ལས་སུ་བཤད་པ་དེ། སྦྱོར་བའི་
སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཞེ་དྲུག་ཡོད། ས་མཚམས་ཞེ་དྲུག་པོ་པལ་ཆེར་ལས་དང་པོ་བའི་ས་
དང་། སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡོད་ཅིང་། བླ་མོ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད། ཐེག་ཆེན་འདོར་བ་སོགས་
བདུན་ནི་ཆོགས་ལས་མན་ཆད་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། རྟོགས་བརྩའི་འཛིག་
ཉིན་གྱི་ཁམས་གཏུང་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གིས་གྲང་ཤེར་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱན་གྱིས་ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་དགོངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཐབ་མོའི་སྦྱོར་བ་
པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་མང་ཡང་སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་བར་ཆད་མི་སྟབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་གྱིས་
ཁོར་བུ་གཅེས་པ་བཞིན་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་ལས། རྒྱ་ནམས་བཞི་ཡིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དབའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་སྟབ་པར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་ཏེ། །སྟོང་པར་
གནས་དང་སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་དང་། །རི་སྐད་སྒྲིམ་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་
ཕྱིན་རྒྱབས་ཅན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱུ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར།
གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་བྱང་། འཕྲོས་སྒྱུར་མཐའ་
དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དུམ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྱུར་བའི་ཤེས་མཚན་
སོགས་བཞི་བཤད་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བྱེད་སྐྱབ་ལས་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པར་འདི་བྱང་།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་བཤད་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་
བཞི་ཡོད་དེ། གང་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉན་རང་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
དེ་བྱེད་སྐྱབ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་སྐྱབ་ཀྱི་གཅིག་དང་
བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོན་གྱི་བསྐྱེད་དོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །ཤེས་
མཚན་ཕྱོགས་ཆོས། བྱེད་མཚན་རྗེས་བྱེད། བྱེད་མཚན་ཕྱོག་བྱེད། བཞི་པ་དབག་བྱ་ཐེར་ན། མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་མཚན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་སྒྱུར་བའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་སྐྱབ་དང་། ཡོད་སྐྱབ་
གང་བྱས་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་ཤེས་མཚན་མེད་པར་
ཐལ། ཤེས་མཚན་ལ་སྒྱུར་བའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྗེས་ཕྱོག་གཉིས་བྱེད་
པར་བྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དབག་གཞི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མཐེན་གསུམ་མི་རུང་། གཞན་མ་བཤད་
པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཤེས་མཚན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་
པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རུང་བར་ཐལ། ཤེས་མཚན་ལ་མི་སྤྱིད་རྣམ་གཅོད་དང་། བྱེད་མཚན་ལ་གཞན་

ལྷན་རྒྱུ་གཙོད་དང་། བྱེད་མཆན་ལ་མི་ལྷན་རྒྱུ་གཙོད་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ན་ལིན་ཏུ་མ་བྱུང་
སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔག་གཞི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་མི་རུང་
པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སྟོབ་ལམ་ན་རྒྱུ་མཁྱེན་མེད་པས་མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་
བྱུང་པོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་དང་། བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། སྟེ། སྟེ་གྱི་བདེན་བཞིའི་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་གང་ཡིན་རྟོགས་
པས་སྟོར་བ་མཆོན་པ་ཤེས་མཆོན། དེ་ལ་རྒྱུ་དག་སྟེ་བ་བྱེད་མཆན་སོགས་སུ་འདོད་ཟེར་ན། དེ་
ལིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟེ་རྒྱུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་དང་། མིང་འདྲ་ཡང་དོན་གཏན་
ནས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟེ་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་བཤད་ལ།
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་དེ་སྟེ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དང་། བྱེད་མཆན་ཡང་མོར་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཡུལ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་གསུངས་པས་
དེ་གཉིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མིང་མཆོངས་ཀྱང་མཁྱེན་ལུགས་མི་འདྲ་བས། ཞེས་གསུངས་པས་
ཕྱིར། ཡང་སྟོན་གྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆོན་བྱ་ཆོས་སྐྱེད་རྒྱ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོར་བ་ལ།
བྱེད་མཆན་དངོས་དང་བྱེད་མཆན་གྱིས་མཆོན་ཞིང་། སྟེ་མས་རང་དོན་སྟུབ་བྱེད་དང་། ཕྱི་མས་
གཞན་དོན་སྟུབ་ཆོགས་སྟུབ་བྱེད་དུ་མཆོན་པས། དེས་ན་ཤེས་བྱེད་བྱེད་གསུམ་གྱི་གཞུང་གིས་
མཆན་ཉིད་ཁོ་ན་དང་། རོ་སོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་གཞུང་གིས་མཆོན་བྱ་དང་། དེས་བྱེད་ཆད་མ་ལ་
མཆོན་པར་ཟེར་བ་སྟོན་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་བཤད་ལས། མཆོན་བྱ་ནི་བྱེད་མཆན་དང་བྱེད་མཆན་
གྱིས་རྒྱུ་རྟོགས་སྟོར་བར་མཆོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། དེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་འཕངས་
ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཅ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞིས་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པ་གསུམ་གྱི་དང་སོ་གཞི་
ཤེས་གྱི་ཤེས་མཆན་ལམ་ཤེར་བྱེན་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱེད་བྱེད་གསུམ་

གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་བརྒྱད་གྱི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་བཤད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་སེང་
 གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཅ་བར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་
 གྱི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་
 སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དངོས་སུ་མ་ཟད་ཆོག་ལ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་འང་དེ་ལྟར་བྱ།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས་
 ཀྱང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཙུ་བྱག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྒྱུར་བ་
 རྣམས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཆོན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། ཅ་བར། སྒྲིང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་
 མཚན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱད་བྱེད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཁོ་
 རར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅ་བར། ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་སྐབས་གྱི་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེས་དངོས་སུ་ཆོག་ཟིན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་
 བ་ལས། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་བཙུ་བྱག་གིས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྒྱུར་
 བ་དག་མཆོན་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་བ་མཆོན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་
 སྒྲུང་ལས། དེ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཅ་བར། དེ་ནི་ཉིད་གྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །སོགས་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་བའི་ཤེས་
 མཚན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅ་བར། རྣམ་
 པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 སྟེ། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་དགུས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེད་

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་མི་བྱེད་མོགས་བྱེད་པར་
གྱིས། །ནས། བྱེད་པར་མཆོད་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྦྱོར་བའི་བྱེད་མཆོད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱེད་ཅིང་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
འགྲེལ་བ་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དག་མཆོད་པས་ན་བྱེད་པར་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱེད་སྟེ། སྦྱོར་བ་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྟང་ལས། བྱེད་པར་གྱི་
མཆོད་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། བསམ་མི་བྱེད་མོགས་བྱེད་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། བྱེད་པར་གྱི་དོན་ཡང་ཉན་རང་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་
ལྟང་ལས། བྱེད་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་ལྟང་ལས། བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
ཕན་དང་བདེ་དང་སྦྱོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕན་དང་སོགས་གིས་སྦྱོར་
བའི་བྱེད་མཆོད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས། བྱེད་སྟེ། ཅ་བར། ཐ་མ་ཉེན་གྱི་
མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅ་བར།
མཆོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཆོན་པས་ན། །མཆོད་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཆོད་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། མཆོད་ཉིད་
བཞེད་བཤད་པ་བསྟོམ་ན་མཆོད་ཉིད་དགུ་བཅུ་ཅ་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་
སྦྱོར་གཅིག་དུ་བསྟོམས་ན་ནི་དགུ་བཅུ་ཅ་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱེད་མཆོད་དང་མཆོད་གཞི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སངས་འཕགས་ཀྱི་གཞན་
དོན་སྦྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། དེ་དེ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་མཆོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་

ཐོག་མར་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་ཆད་མས་ངེས་རྗེས་སུ་དེ་རྣམ་མཐུན་གྱི་
 རྒྱུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ངེས་ནས་
 འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་དོན་གཉེར་ཅམ་མ་ཡིན་བར་ཆད་མས་ལམ་འབྲས་གྱི་ཤེར་
 ཕྱིན་འབྲེལ་བ་ངེས་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཆད་མས་ངེས་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ལམ་ཤེར་
 ཕྱིན་མཆན་ཉིད་བཞིའི་སྒྲོན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་
 བྱེད་ཡིན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཆོན་བ་མིན་ཏེ། ནས། སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་འདི་དག་ ཅས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་ས་ན་འདིའི་ཤེས་མཆན་ཡོད་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ས་ན་མཐུན་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐུན་གསུམ་གྱི་ཤེས་མཆན་ཅམ་མིན་གྱི། དེའི་སྒྲིབ་བའི་
 ཤེས་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་བཞི་བཤད་པའི་དགོས་བ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཤེས་མཆན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞེད་བ་སོགས་ནི། མཆན་ཉིད་འདི་དག་གི་སྐབས་དོན་
 མ་ཉོགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རྒྱུད་མཆན་གྱིས་ཤེས་མཆན་ཞེ་དུག་རང་རང་གི་ལྷོག་བ་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་
 གི་སྒྲིབ་བ་ལས་རྒྱུད་ཞུགས་པར་བསྟན་བར་ཐལ། དེས་ལམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སོ་གཉིས་རང་ལྷོག་ནས་
 ཀྱང་རྒྱུད་ཞུགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དེ་རང་ལྷོག་གིས་རྒྱུད་མ་ཞུགས་ལ་
 རྗེས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཞུགས་པས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་བསྟན་ལ་ལམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དེ་རང་ལྷོག་ནས་ཀྱང་
 རྒྱུད་ཞུགས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་ཅམ་ནི་རང་གི་ལྷོག་
 པས་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་བ་ལས་རྒྱུད་པར་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་ཤེས་མཆན་བཅུ་དུག་སོ་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་བར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་ཅེས་པའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་
 བྱབ་སྟེ། དེ་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་མེད་བྱེད་ཡིན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་

འདྲོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཙུ་བྱ་གཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཚན་གཞི། མཚན་གྲུ། མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་མཚོན། ས་མཚམས་
ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཙུ་བྱ་དང་སྒྲོར་བ་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
ནི། རྟོང་ཉིད་དམ་བཤག་མེད་ལྷ་རགས་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཇོགས་
པས་ཟིན་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལམ་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། མདོ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པ་ལམ་གྱི་དེ་དང་དོན་རྟོང་ཉིད་གཙོ་བས་ཆ་བཞག་
བྱས་སོ། །འདིར་སྒྲོར་བཅས་བཤད་དོ། །དབྱེ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱ་དང་བདུན་
ཅུ་དང་། མཚན་ཉིད་བཞིའི་ལྷོག་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་གོ་གཅིག་ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
སྒྲིར་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་གངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། མའི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད། བཤག་མེད་ལྟ་
བུ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བྱས་མི་རྟག་དངོས་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟ་བུ་
ལྷོག་ཆ་ནས་ཕྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དེ་ལ་མ་བྲལ་བྲལ་ཆེས་གཉིས་གཙོད་པའི་མཚན་ཉིད་
རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷོག་ཆའི་མཚན་ཉིད་གཙོ་སྟེ།
ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱ་དབྱེད་ངོའི་མཚན་ཉིད་བཞི་བྱས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས། སྒྲོར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་
པ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འདིར་བསྟན་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་མཚན་སྒྲོར་བའི་མཚན་
ཉིད། འབྲེལ་པ་ལས། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོ། །དབྱེ་
ན་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ། ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་བ་གསུམ། གཞི་ཤེས་གྱི་
དམིགས་པ་ལྟར་དམིགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་བཙུ་བྱ་གི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཙུ་བྱ་སོགས་ཡོད། ཅ

བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་བྱུང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ལྟར་དཔྱད་པ་ནས་
 སྒྲིང་ཉིད་མཚན་མེད་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་
 དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡོད། ཅ་བར། སྒྲིང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་
 བྱུང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་དཔྱད་པ་རྣམ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་དེ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་དྲུག་སོགས་
 ཡོད། ཅ་བར། བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་སོགས་བྱུང་། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཅི་
 རིགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་
 ཕྱིན་དེ། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་བྱུང་མཚན་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་དྲུག་སོགས་
 ཡོད། ཅ་བར། བསམ་མི་བྱུང་དང་སོགས་བྱུང་། གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲོབ་སོགས་བྱེད་ཆོས་བཅུ་
 གཅིག་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་དེ། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་བྱེད་མཚན་སྒྱུར་བའི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཅུ་གཅིག་སོགས་ཡོད་དེ། ཅ་བར། ཕན་དང་བདེ་དང་སོགས་སོ། །ཤེས་བྱུང་
 བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ནས་ལས་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ། འདིར་བསྟན་མཚན་གཞིའི་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་དང་བོ་བཞི། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་ལྷ་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་བདུན་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཉོན་མོངས་རྟགས་
 དང་སོགས་བྱུང་། མཚོན་ཚུལ་ནི་སོ་སོ་ལ་མཚོན་སྒྱུར་རེ་བྱ་སྟེ་རྟགས་སྟེ། ལྷ་བ་ས་མཚམས་ཡོད་
 དེ། མཚན་ཉིད་བཞི་ཀ་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད།

རྩྱང་སྒྲིང་ལ་ཁོན་རེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་སྒྱུར་བ་
 ལས་ཤེས་བྱུང་བྱེད་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པར་ཐལ། བྱུང་དེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ནས་བཤད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིའི་རྟགས་རིགས་གང་རུང་ཉན་རང་ལ་མེད་བར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

སྐས་པ།

ཐུབ་དབང་འཇུག་པའི་འོད་ཟེར་ཚྭ་གས་ཀྱན་ཏུ།

སོང་བས་ཉེར་བཀྱག་ཀྱལ་སྐས་མི་མཛེད་ཁམས།

ཁུབ་དབྱས་འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི།

རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་བདུད་ཅི་འབྱེད་བའང་འདི།

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་གཅེས་པར། །ལན་གཉིས་ལམ་གསུམ་གཏད་པས་ས་
གསུམ་གྱི། །རིམས་ཀྱན་ཞི་མཛད་ཟབ་མོའི་ཨ་མྱི་ཏའི། །སྒྲེགས་བམ་གཟུགས་འབྲིལ་འདི་ནི་སྐལ་
བ་བཟང་། །ཞེས་བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སྟེ་རིམ་ལ། བྱངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་
 བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ངོས་བརྒྱུད་བའི་སྟོན་སྟེ་རིམ་ལྟར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་།
 རྒྱུད་སྟེ་བྱེད་ལམ་སྟེ་རིམ་དང་། མཛོན་ཏྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་རིམ་བཤད་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཅ་བར། མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ནས། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་
 ལུ། །ཞེས་བྱུང་། འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སྒྲ་རིའི་བྱ། བྱང་
 ཆེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་
 བར། ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་དུ་
 མས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུད་འབྲིང་བསྟན་པས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་ཡིན་པས་
 དངོས་སུ་དང་གཞན་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་བྱས་ནས་འཆད་པར་བྱངས་མ་ཐག་བྱུང་། གཉིས་པ་
 ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་སྟོན་ཚུལ་དང་། ལམ་ཤེར་བྱིན་
 མཆོན་ཉིད་བཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བསྟོན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྟེ་
 བ་དང་། བསྐྱལ་ཆེན་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ་
 རྟེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱིས་དད་སོགས་ལྷ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ལྟར་བསྟོན་པས་སྦྱོར་བ་ཐོན་པ་
 དང་། ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པས་ལམ་ལས་མི་ལྷོག་པའི་བྱིར། དང་པོ་
 བྱལ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ལས། འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་གི་མཛོན་པར་ཏྟགས་པའི་
 རིགས་མཐའ་དག་ལ། རྣམ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཤེར་བྱིན་དང་ཐབས་མཁས་དང་མ་བྲལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་

དང་དེ་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱང་མཆན་མར་མི་བྱེད།
ནམ་ཐར་སློ་གསུམ་ལ་མཆན་མར་མི་བྱེད་ན། དེ་གཉིས་སུ་མི་ལྟང་ཞིང་མ་སྦྱས་མ་ཉམས་པར་སྦྲ་
མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཁོང་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་
རྫོགས་དེ། འདིར་བསྟན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་དམན་དུ་ལྟང་བར་ངེས་པའི་
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཅ་བར། ཐར་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ཆོགས་ལམ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་དངོས་བསྟན་གཙོ་པལ་དང་། ཉན་རང་གི་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
དེས་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྟན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ། ཉས། ནམ་མཁུན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསློམ་ཞིང་མཆན་མར་མི་
བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་བརྒྱད་མ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་སྦྱིར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་དེ་བསྐྱེད་
པའི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
རྒྱལ། ཉས། སློན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་མཆན་མར་མི་བྱེད་དེ། བྱང་ཆེན་འདི་
ནི་མ་སྟད་ཅིང་མ་སྦྱས་པར་སྦྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཁོང་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
ཉན་རང་དུ་ལྟང་བ་དེ་སྟད་སྦྱས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་སྟང་ལས། སྟད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་སར་ལྟང་བའོ། །སྦྱས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་ངོས་བཟུང་
ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྣོན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་

རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་
 ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདྲིའི་མདོ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ། ཅི་ཡང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤམ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་བྱང་སེམས་བཏགས་པ་བ་དང་། དད་སོགས་རྒྱང་འབྲིང་གཉིས་ཉན་རང་གི་
 ཐེག་པ་རྒྱང་འབྲིང་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དད་སོགས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ།
 དད་སོགས་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་ཐེག་པ་རྒྱང་འབྲིང་ཡིན་ཀྱི་མདོའི་སྒྲིམ་བཞིན་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔལ་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉེ་སྒྲིང་ལས། དེ་ལྟ་ན་འོན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། དོན་དམ་པར་བྱང་སེམས་
 གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉན་རང་གི་བྱང་སེམས་དུ་མ་ཡང་མི་
 འདོད་པའི་བྱིར་ཉེ། ཉེ་སྒྲིང་ལས། བདེན་པ་དང་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གཅིག་དང་དུ་མར་
 ཁས་མི་ལེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་ནོ་རྒྱལ་གཉིས་བཤད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཐེག་དམན་ཡིན་
 ཟེར་ན། འོན། དེ་ནོ་རྒྱལ་དད་སོགས་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དད་བཙོན་སོགས་ལྷ་ལ་སྟེ་
 ལྷར་བ་ནོན་པོ་དང་སྟེ་བྱུལ་བ་རྒྱལ་པོའི་དབང་གིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སྒྲིམ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ཐེག་དམན་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། འབྲེལ་པ་ལས། ཡུལ་རྣམ་པ་ལྷ་ལ་
 ཆེས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིར་རྒྱལ་
 པོ་ཐེག་དམན་ཀྱི་ཡིན་པར་རྒྱ་བོད་ལག་འཁྱེད་བཞེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཚོ་རྒྱལ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དབང་འབྲིང་ཟུར་དུ་བཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་རྣམ་འབྲེལ་གྲགས་ཆ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེ་བརྒྱད་མར་ཆོག་པ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྒྱགས་བྱུབ་སྟེ། གསེར་འབྲིང་ལས། ཉི་སྒྲུང་རྣམ་འབྲེལ་གྲགས་ཆ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བཞད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་དབང་ཚོན་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་དབང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེས་འབྲིང་པོ་ཟུར་དུ་ཅི་མི་དགོས་པར་རྒྱལ་པོ་དབང་པོ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲིང་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པས་ཐེག་ཆེན་དབང་འབྲིང་རྒྱལ་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་གཉིས་སུ་མཇུག་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཞད་ལས། དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ཟུར་དུ་འཆད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཐེག་དམན་པ་ལ་སྟོར་བ་སོགས་ནི་གཞུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཆ་འདི་ཆོག་པ་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་ལམ་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་དགོས།

རང་ལུགས་ལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲ། དད་སོགས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་ཚོན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་ཉི་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་འབྲིང་གི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་དེའི་མཆན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་ཉི་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ལུགས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། ཉི་ཆེ་བ་དང་སྣ་ཆོག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་ཐོས་བསམ་གཙོ་ཆེ་ཡང་སྟོམ་བྱུང་ཡོད་དེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་བཤད་ཡོད་
དེ། ཐར་པ་ནི་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་ཕན་པས་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པར་འཕགས་
པས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལྔ་གང་རུང་དེ་དང་དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་
རིགས་ཅན་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དབང་
པོ་རྣེས་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད། ས་མཆན་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་འཕགས་ལམ་བར་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡན་
ཆད་ན་འང་གདམས་ངག་དང་རྗེས་བསྟན་གང་རུང་རེ་བྱས་ན་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ཉི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྲབ་ཀྱན་རྫོབ་
སྟོ་བ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ལྔ་སོ་སྟེ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཆ་དུ་མ་ཤེས་དགོས། ཡུལ་ལྔའི་དེ་ཡོད་དེ། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་བ་རྟེན་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་དད་བ་ལ་མཁས་ཚུལ་
དང་དེས་གཞན་ལ་འང་འདྲ།

ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་རྫོགས་བྱང་འཕྲོལ་དཀའ་སྟེའི་
ཁྲད་པར་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་དེ་ཐོབ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་དཀའ་
བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དུས་རིང་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་ཡིན་གྱི་སྦྱར་དུ་བཟོད་པའི་གདུལ་བྱ་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་དབྱེ་བཅོམ་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལྔ་བྱའི་ལམ་བཟོད་པ་སྦྱར་བ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་
ན། འོ་ན་རྒྱན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་ངེས་ཟེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་ལ་ཆེད་
དུ་བརྟེན་དགོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། དོན་ཤེས་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
གཟིངས་དང་འདྲ་ཚུལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཆད་མས་ངེས་ཟེན་ཀྱང་ཆེད་དུ་བརྟེན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དང་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། སངས་མ་རྒྱས་བར་
དུ་དེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་དེ་སྐབ་ཀྱི་
ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་དུས་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ་བ་སོགས་མང་པོ་མཐོང་ཡང་སྟོ་བསྟན་བས་ཤེས་སྟེ།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། མངོན་རྟོགས་བྱུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་རྟོག་སྤངས་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། ཅ་བར། རྫོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གསུམ་
 བྱང་། འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། འཕྲོས་ཚུལ་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་འཁོར་རྒྱ་འདོད་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། སོགས་མདོ་ཆོན་བརྩ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་རེ་རེ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམ་བཤད་
 པ་དེ་འདིར་བཤད་དོ། །སྦྱོར་བ་སྟེ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོས་གང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ལམ་རྣམ་པ་དང་བདེན་པ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནོར་བར་ཐལ།
 ཅ་བར། རྫོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། ཅས་དང་། བདེན་ཤེས་
 ལ། །ཞེས་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་བརྩས་འོད་སོགས་
 བཞེས་དམིགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཉེ། རང་གི་དེ་ངན་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོར་བྱུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲིང་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་ནས། ཅ་བའི་
 བདེན་ཤེས་དང་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ན་རེ། སེམས་བརྩའི་དང་པོ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་འོད་རྒྱུང་དུའི་ས་
 ཡིན་ཟེར་ན། དེས་མཉམ་པ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བའི་རྣམ་
 པ་ཅན་མི་བསྟོམ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་སྤང་ལས། རྫོང་དུ་གཏོགས་པ་
 རྒྱུང་དུ་ནི་མཉམ་པ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དག་གིས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གཞན་ལ་ཐོ་འཆོམས་པ་མེད་

བ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལེ་བརྒྱད་
མ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་སྣང་རྗེ་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་སྦྱར་འདུག་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲིང་ལས། ཆོག་གསལ་
ལས་སེམས་དང་པོ་ཉིད་འོད་ཚུང་དུ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་གསུམ་ག་དང་མི་
མ་སྐྱུན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་གྱི་དེ་རུང་བར་ཐལ། ཉི་སྣང་ལས།
འོ་བར་གཏོགས་པ་ཚུང་དུ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
ལ་དམིགས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གསུངས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
ན་མ་བྲལ་སྟེ། སོགས་སྐྱས་བྱམས་པའི་སེམས་དང་སྣང་རྗེའི་སེམས་ཀྱང་འདོན་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། ཉི་སྣང་སོགས་ལས་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དམིགས་པའི་
ཚོགས་རེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཚུང་འབྲིང་སོ་སོར་བཅད་པ་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་
གྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་འོད་སོགས་བཞི་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་
པར་ཆོག་གསལ་ཁ་ཅིག་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཅ་བའི་ཆོག་དང་སྟོ་བསྐྱུན་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གསེར་འབྲིང་ལས། འདིར་ཚུང་འབྲིང་གསུམ་དང་སྟོར་བ་ལྟར་མ་སྒངས་པར་ཅ་བའི་ཆོག་གིས་
ཟེན་ཆོད་བཀལ་ནས་བཞི་པོ་སྟེ་ཅམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་རྣམ་བཤད་
ཀྱིས་ཅ་འབྲེལ་བཤད་ཚུལ་ཡང་དེར་བསྐྱུན་པའོ། །ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཉི་སྣང་དང་རྒྱན་སྣང་
གཉིས་ཀར་སྟོར་ལམ་བཞི་གའི་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་བཤད་པའི་བྱིར་
དང་། མདོར་བསྐྱུན་དུ་འདྲེ་ཉི་སྣང་དང་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྐྱུན་
པ་འདི་དག་ཀྱང་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། མཛོད་ལས། རི་ལྷར་བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་ལ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་དོན་བྱེད་པའི་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྷར་བཤད་ལ་འདི་ལ་གཞན་
དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡོད་པས་བཟོད་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཏེ། ཉི་ལྷང་ལས། འདི་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆུང་དུ་དང་། སོགས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནི་
རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །རྫོད་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
པ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། ཅུ་བར་ཡང་། རྫོད་ལ་བཅུར་བཤད་ཅིང་། ཅེ་མོར་མི་
དགེ་བཅུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་དང་པར་བྱིན་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཟོད་པར་བདེན་བཞི་ལ་
འཇུག་པ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རབ་དགའ་སོགས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་སེམས་
ཅན་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲིབ་མེད་དང་། རབ་དགའ་སོགས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
ཆོས་མཆོག་སྐབས་སུ་སེམས་བཅུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ཚུལ་ཡང་མི་དགེ་
བཅུ་སྤོང་དང་པར་བྱིན་ལ་སྒྲོབ་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་འདྲ་བའི་བྱིར་ དེར་
ཐལ། སྒྱུར་ལམ་རེ་རེའི་སྐབས་ན་སེམས་བཅུས་དམིགས་པ་དང་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་དང་བྱིན་
དུག་ལ་རང་གཞན་འགོད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་ དེར་ཐལ། བཞི་ག་བསྒྲུམས་པས་ཅུ་འགྲེལ་
མདོ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་ནམ་ཆང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གསུམ་
གའི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་ནམ་གྱི་དོན་ཆང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ཆུང་འབྲིང་སོ་སོར་བཅད་པ་མཆོན་པ་ཅུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་།

རང་ལུགས་ལ། གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་
མདོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། འདིར་ཉན་རང་གི་རྫོད་སོགས་
ལུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །དབྱེན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྫོད་སོགས་བཞི་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་
པས་སོ། །འདིར་གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་དང་ཐབས་གཙོ་སྟེ། འདིར་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྤྱང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་

པར་བྱིན་སྐབས་བཞི་པ།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་དང་ལམ་ལ་འགོད་ཚུལ་བཤད་པའི་བྱིར། པར་བྱིན་ལམ་སྤྲིགས་
ལས། སྐབས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་།
འདིར་རྗེས་གྱི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། བོད་ལོག་ཀུན་བསྟོམས་པས་སྒྲོར་ལམ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད། ཅེས་པ་ནས། ཤེས་
 པར་གྱི་ལོ། ཞེས་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་
 རྒྱུ་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་དུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གསུམ་ལན་དུག་
 བསྟན་ཀྱང་སྦྱོར་མེད་དེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་
 དང་། སྐབས་བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་བཏགས་པ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བཞི་པར་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 དུ་བཤད། ལྷ་པར་དགྲ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་
 གསུམ་དུ་བཤད། དུག་པར་ས་བརྒྱུ་པའི་སྦྱོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་
 པའི་ལམ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚུད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མདོན་པར་རྟོགས་
 པ་རེ་རེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཞེས་བྱུང་། དེའི་ལན་བྱས་
 ཚུལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་རྒྱུ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ནས། ཞེས་སོ། །འདོད་
 ཚུལ་དེ་རྒྱུང་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཞི་པར་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད། ལྷ་པར་བཤད་ཚུལ་ཡང་
 མི་འཐད། དུག་པའི་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཆོགས་ལམ་ལས་
 ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། བཞི་པས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 རྟགས་མ་བཤད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་པ་ལས། ཐར་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པའི་སྦྱོར་པ་ཅན་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་གསུངས་
 པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྦྱོར་ལམ་ས་བརྒྱད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། སྦྱོར་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །དེ་ནི་མི་སྦྱོར་

པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ། ཞེས་གསུངས་
བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྱོར་ལམ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ཅུ་བར། ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཆོས་མཆོག་སྒྱོར་
ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཞི་པའི་སྒྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་མ་
གསུམ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་མཐོན་པའི་མཛོད་ལས། རི་ལྟར་བཟོད་ཆེན་སྐད་
ཅིག་མ། གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི། རས། དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་འགལ་སྒྲོང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྱོར་ལམ་མ་
ཡིན་པས་ཁྲབ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་གསུམ་བཏགས་བ་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཅུ་བར། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་བྱེད་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་སྒྲ་མེད་པ། ཞེས་མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྒྱོར་ལམ་ཡང་སྒྱོར་ལམ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུ་བར། དག་དང་དེ་དག་མཆན་མ་མེད། ཅེས་དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་བ་
ཉིད། ལྷང་སྟོན་བ་དང་རྫོམ་བ་ཟད། ཅེས་སོ་སྟེ་ལ་སྟོན་གསུམ་དག་བ་དང་། ཞིང་དག་བ་དང་།
དཔའ་བར་འཁྱོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམ་བ་དང་། ལྷང་སྟོན་བ་དང་། རྫོམ་བ་ཟད་བ་དང་། ཉིང་རེ་
འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་འགྲིག་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་དང་། མོས་
སྟོམ་དང་སྟོག་ཏུ་ལྷང་སྟོན་བ་སོགས་ཡིན་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ཞེས་སྒྲ་བའི་
ལན་བྱ་རོག་གིས་མ་ཟོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དེ་བྱུག་ལ་རྫོམ་སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་
པོ་གསུམ་དུ་སྒྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བཤད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བུའི་དབང་དུ་བྱས། སྐབས་བར་བ་
གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་མི་འགལ། ལོག་རྟོག་གསུམ་
ལྷོག་པའི་དང་སོ་གསུམ་གྱི་དགོས་བ་དང་། རྣམ་རྫོགས་སྒྱོར་བ་སོགས་གསུམ་ས་བརྒྱད་བ་དགུ་

པ་བཅུ་པའི་སྟོད་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རེ་རེ་སྒྲོམ་མཁ་སྟུང་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་ཆེད་དུ་དེར་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་འདི་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣོས་སྒྲོང་ལ་ཡང་
 ཅུང་ཟད་སྒྲུབ་དུ་རུང་མོད། ཅེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། སྤྱི་དང་སོ་སོའི་རྣོས་པ་སྤངས་པ་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར་སྟོགས་འདི་ལ་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་ཀྱས་ཏེ། སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ།
 ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་རྫོགས་སྒྲོར་བ་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 རྣོས་གྱི། ཞེས་པ་ནས། ཅེ་སྒྲོར་ས་དགྲུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སྟོད་འབའ་ཞིག་དང་། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་
 བ་ས་བཅུ་པའི་སྟོད་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཅིག་ཅར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 ལས། ལམ་ལྔ་ཆང་མ་གཅིག་བཤད་པར་འདོད་པ་ལམ་རྒྱང་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རེ་
 རེའི་སྐབས་སུ་ལམ་ལྔ་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལམ་ཁྲག་པར་འདོད་དེ་སྟུང་འབྲེལ་ལས་སོ། །འདིར་
 ལམ་རྒྱང་བའི་ལོག་རྟོག་གཙོ་བོར་བཀག་པའོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་བར་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟུང་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
 གྱི་ལུགས་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྟུང་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་སྔ་མ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆོམས་གྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྟུང་འབྲེལ་ལས། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་
 བཏགས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། སྒྲོར་
 བ་དང་པོ་གསུམ་ས་བརྒྱད་དགྲུ་བཅུའི་སྐབས་ཁོ་ནར་སྟུང་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟུང་འབྲེལ་
 ལས། མི་གཡོ་བ་དེའི་དབྱེ་བ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་
 པར་བསྟན་ཏེ། རས། ལེགས་པའི་རྫོ་གྲོས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཉིས་ནི་ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི། ནས། དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་མཐར་
གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་གནས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་མངོན་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱི་རིམ་ལ། སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
རྟགས། སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སོགས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །ནས། སྒྲོ་ལྟ་མཐོང་
བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་བྱང་། འཕྲོས་སྒྲོར་མཐའ་དབྱེད་
གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣམ་རྟགས་མཆོན་མ་དག་གང་ལགས།
ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བྱང་ཆུལ་དུ་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་མེད་པ་བརྟགས་མེད་པ་མཆོན་མ་མེད་པའོ། །སོགས་སྒྲོར་
མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རྟགས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པར་མདོར་བསྟན་དང་། གཉིས་
པ་འཆད་པར་རྒྱས་བཤད་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཐབས་
མཉམ་པའི་སེམས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་ལྟན་པ་
དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་ཏུ་དེས་ཏེ། བདེན་འཇིན་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་
ལུས་བག་ཡོད་དང་དག་དོན་ལྟན་དང་གཞན་ལ་སྒྲོན་མི་ཆོལ་བར་ལེགས་བཤད་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་
གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རེ་རེ་མེད་གཉིས་སུ་མེད་གཉིས་སུ་
མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་དེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཅམ་
ཡང་བྱང་ཆུལ་དུ་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དང་ལྟན་པའི་ཆོག་སྒྲ་ཡི་དོན་དང་མི་ལྟན་པའི་ཆོག་སྒྲ་བ་མ་
ཡིན། གཞན་གྱི་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་མི་ལྟ་ཞིང་ལེགས་པར་བརྟེན་པ་ཆོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ནས། མི་
ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པ་དབང་རྣམ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
རྟགས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་
སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟགས་ཀྱིས་དཔོགས་པ་རང་བཞིན་
ཀྱི་རྟགས་ཟེར། ལ་ལ་འབྲས་རྟགས་ཟེར། མང་པོ་ཞིག་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས་དཔོགས་པ་མེད་ཟེར་
རོ། །འདི་དག་ལ་སྔ་ཕྱིའི་ལུགས་མང་ཡང་རིགས་པ་རེ་རེ་སྦྲུལ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་འོད་ཐོབ་མ་ཐག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མཛོན་གྱུར་ལོག་པ་དང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་དང་བུལ་བའི་
ཆ་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་གང་རུང་གི་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོར་ལམ་པ་དབང་རྣམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། གཟུགས་ལ་
སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། བྲེ་ཆོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། ལུས་ཀྱི་མ་ཡིན་ངག་གི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་ལ་བདེན་
པར་འཛིན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོར་ལམ་འོད་ཀྱི་རྟགས་ཐོབ་
ན་དེ་གཞན་ལ་དཔོགས་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲོར་ལམ་པ་དབང་རྣམ་འོད་ཐོབ་མ་
ཐག་ལ་རྟགས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འོད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་ལ་སེམས་གྲང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབས་གནས་ཡང་དག་ལ་བྲེ་ཆོམ་མཛོན་གྱུར་ཟད་པ་དང་། བུམས་
པའི་ཡིད་གཉིས་ཆོས་ཅན། འོད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
ཅ་བར། བུམས་ལུས་སོགས་དང་སྤྱིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ། ཅ་བར་འདོད་ན། སྒྲོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་མ་ཐག་ལ་ཅེ་མོའི་རྟགས་ལྡན་པ་མེད་ཅིང་། ཆོས་
མཆོག་ཐོབ་མ་ཐག་ལ་དེའི་རྟགས་ལྡན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོར་ལམ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་
མཆོག་ཐོབ་མ་ཐག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཅེ་མོ་བའི་
རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་གྲུ་གྲུ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

ནམས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཉི་ཤུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཐོབ་མ་ཐག་གི་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་པར་སྒྲ། ལུགས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ། འོན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རྟགས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལ་འབྲས་རང་གང་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་པའི་གཟུང་ཆུལ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཤེས་
 པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུང་བར་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། །རུས་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྒྲེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་
 བྱི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དཔོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་དག་གི་དེ་མི་དཔོགས་པར་ཐལ། གཡོ་ཅན་གྱི་ལུས་དག་
 གི་ཐ་སྙད་དང་ནང་གི་སྒོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། གཡོ་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
 མ་ངེས་ཀྱང་། ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ཅན་ལ་སེམས་དཔོགས་པ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་
 པ་ལས། རང་ལུས་སྒོ་སྒྲོན་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱ་བ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་དེ། །འཛིན་ཕྱིར་གལ་ཏེ་སྒོ་ཤེས་
 འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱ་ཤེས་
 ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་དང་། ཉི་ལྷང་
 ལས། རྟགས་ནི་རང་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མས་བསྐྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་
 པ་སོགས་ཏུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱབ་ཐེར་ན། ཅེ་མོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱབ་པར་ཐལ། བཟོད་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་
 སྟེ། སྒྱོར་ལམ་བྟོན་གྱི་རྟགས་བརྩུ་གཅིག་ཐོབ་ལ་གཞན་མ་ཐོབ་པར་ཅེ་མོ་ཐོབ་མ་ཐག་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྒོ་མ་ལམ་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ། གཟུགས་
 སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་མདོན་གྱུར་པ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་

དཔལ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སེམས་དཔར་ཐལ་ལོ། །མཆོན་ཉིད་དེ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་ན། དབང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སློབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམན་
ལམ་སློན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རྟགས་
མ་ཐོབ་ཀྱང་ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག
།བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ལམ་གཞན་དུ་མི་འདུག་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་
ཟེར་ན། དེ་སློབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སློབ་པ་སྦྱོར་ལམ་ལས་དམན་པ་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ་ཞེས་རལ། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། ཇི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་
སྲིད་ཐེག་པ་དམན་པས་འཇིགས། ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། ལུང་དེ་ལང་ག་ཞེགས་ལས་ཟེར་བ་
གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱད་རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྩེ་རྒྱུ་པ་ན་རེ། མ་
དག་ས་བདུན་སྐབས་སུ་སྦྱོར་པའི་སློན་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་པའི་སློན་ནས་མ་
ཐོབ་སྟེ། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་
ལས། ཇི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྲིད་ཐེག་པ་དམན་པས་འཇིགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འབའ་
ཞིག་གི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག །སྦྱོར་ལམ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་འགགས་
པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྟེས་
མངོན་གྱུར་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་སེམས་དཔལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ཁ་དགུ་བ་བ་ཡིན་ན། སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱུང་བེད་
 བ། སྒྱུར་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ་ཐོབ་པའི་ས་དགུ་བ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དབང་ཚོན་གྱིས་སྒྱུར་
 ལམ་སྐབས་དང་། དབང་འབྲིང་གིས་མཐོང་ལམ་སྐབས་སུ་དང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དབང་པོ་ཚོན་པོས་ནི་སྒྱུར་ལམ་ཐོད་ནས་
 དང་། འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་
 བཞག་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་འོད་ལས། དབང་པོ་འབྲིང་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་ཏེ།
 རས། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་ལས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་
 བ་ལྟོག་བ་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དབའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
 ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཞེ་བཞི་ཡོད་
 དེ། སྒྱུར་ལམ་ཐོད་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་ ཅེ་མོའི་དུག་ བཟོད་པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་གི་གཅིག་སྟེ་
 སྒྱུར་ལམ་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་རྟགས་བཅུ་དུག་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་
 དེ་དག་གིས། ཐོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྐབས་ཀྱི་
 གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་བརྟན་པ་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། དེ་འདྲའི་སྐད་
 ཅིག་བཅུ་དུག་ནི། །སྒྲོ་ལྷན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་

སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟབ་པ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། སྐྱེ་བ་དང་ནི་ལགག་པ་
དང་། །ནས། ཟབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
ལ་སྐྱོར་ལམ་རྟོག་གི་བརྒྱུག་ཅིག་པོ་རེ་རེའི་སྟངས་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་རེ་རེའི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་
ནི་གཉེན་པོའི་ལྟོགས་སམ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྟགས་ནི་རང་ལ་གནས་པའི་མཚན་མཁམ་
ངག་གི་རྟགས་གཉིས་དང་། མཚན་མ་ནི་དེའི་ཡོངས་སྟོང་དམ་ཉམས་སུ་ལེན་འཛིན་སོགས་ལ་བྱེད་
པ་ཉི་སྟངས་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཅུང་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཞེ་
བཞི་གང་རུང་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་
མ་ཐོབ་པའི་བྱང་འཕགས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་འོད་ལས།
འདིར་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ས་ནས་ཀྱང་། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
ལས། འགའ་ཞིག་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འོ་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་ཞེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ཐོབ་ན་ཞེ་བཞི་གང་རུང་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
སྐྱོར་སྤུན་ཆོགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེའི་བསམ་སྐྱོར་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་དཔོག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཟབས་ཤེས་ཁྱད་
པར་ཅན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དང་
གཞན་པ་ལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཟབས་ཤེས་རྒྱན་ལིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་
རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་ཆ་ཅམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱུག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ།
ཅ་བར། མཐོང་པའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་བརྒྱུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་མི་ལྟོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ།
གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བའི་རྗེས་སོབ་ཀྱི་ལུས་ངག་
གི་བྱ་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་རྒྱ་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་བཏགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་
པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་ལ་ཤེས་
བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་ཅེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པས།
ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
སྟེ། སར་གནས་ཀྱི་ལུས་ངག་གཏུལ་བྱའི་དབང་མ་གཏོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་བཞག་
དང་འབྲ་བར་ཤེས་ཆེད་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཐ་སྙད་བཅུ་དྲུག་སོ་
སོར་སྦྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རྒྱལ་སྤྱི་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཉིད་
འདི། །རྟོགས་ནས་མ་དེག་ལྟོངས་རྣམས་ཀྱི། །སྟེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་ནི། །མཐོང་བ་གང་ཡིན་དེ་
སྦྱད་དོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། །འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས། །འཇིག་རྟེན་
དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན། །འཇིག་རྟེན་དེ་མས་མ་གོས་སྟོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
ལས། སེམས་ཅན་གཏུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་
བཞག་གི་རྟོག་པ་དང་མ་ཐུན་པ། ཞེས་སོ། །གསེར་འཕྲེང་ལས་ཀྱང་དེའོ། །དང་པོ་ཉིར་གཉིས་སྟེ།

གསུམ་པ་སྟོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟོམ་ལམ་དང་དེའི་རྟགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
སྟོམ་ལམ་ཀྱི་བྱད་ཆོས་དང་། བྱད་གཞི་སྟོམ་ལམ་དང་། སྟོམ་ལམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ཅ་བར། སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། སོགས་ཆིགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར།
དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །སོགས་ཆིགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གསུམ་པ་ལ་དགྲུང་
བྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་སྟོང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
སོགས་ཆིགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཅོད་སྟོང་དང་། བྱེད་པའི་ཅོད་སྟོང་

གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་བཞི་བྱང་།
གཉིས་པ་ལ། རོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཚྭ་སྟོང་དང་། ཐ་སྟན་ལ་ལྟོས་པའི་ཚྭ་སྟོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་
ཚྭ་བ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བར། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། ཅ་བར། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་། གཉིས་པ་ལ་ཐ་སྟན་པའི་ཚྭ་བ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྡེ་རེ་རེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཆོགས་པ་མ་ཡིན་པས་འཆང་རྒྱ་བ་མི་
འཐད་ཅེས་པའི་ཚྭ་བ་ནི། ཅ་བར། སེམས་ནི་སྡེ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱང་།
གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། མར་མེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རེ་རེ་དང་ཆོགས་པས་མིན་ཀྱང་སྡེ་མས་སྡེ་
མ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྟོན་ས་འཆང་རྒྱལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཅ་བར། མར་མེ་དཔེ་ཡི་ཚུ་
གྱིས་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་བྱང་། གཉིས་པ་སྟེར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
འཆད་པར། ཅ་བར། སྟེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱང་།

གསུམ་པ་སྐྱ་གསུམ་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཆོས་སྐྱ་འབྲུག་བྱེད་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་
 བ་དང་། ལོངས་སྐྱའི་རྒྱ་ཁོང་དག་སྒྲོར་བ་དང་། སྐྱལ་སྐྱའི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ་གསུམ། དང་
 བོ་ནི། ཅ་བར། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་།
 འཕྲོས་སྒྲོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། མདོ་ལས། ལཱ་རིའི་བྱས་རབ་འཕྲོར་ལ་མི་ལམ་དུ་རྣམ་ཐར་
 སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ན་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ། རབ་འཕྲོར་
 གྱིས་ཉིན་པར་བསྒྲོམ་པས་འཕེལ་ན་མི་ལམ་དུ་བསྒྲོམ་པས་ཀྱང་འཕེལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྲིད་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལྷགས་བསྟན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཆད་པར་འདི་བྱུང་། ས་བརྒྱད་པ་བ་
 ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྗེས་སོབ་ཏུ་བདེན་འཛིན་
 མདོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་མཉམ་ཉིད་སྒྲོར་བ་སོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་
 ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། སྲིད་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་པའི་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གསུམ་གང་
 རུང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་། ཆོས་སྐྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤད་ལས། དང་པོ་ཆོས་སྐྱའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བའི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་སྒྲོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་

བདེན་གཉིས་ལ་འབྲེ་དང་བྱང་སོགས་ན་རེ། འདིའི་བདེན་གཉིས་དབུ་མ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲོས་པ་
དང་བྲལ་མ་བྲལ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་རང་མཚན་དང་ལྡོག་པ་སྤྱི་མཚན་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་ལམ་དགུའི་རྒྱང་དུ་ལའང་འབྲས་བྱ་བསོད་ནམས་གངས་
མེད་གཞལ་མེད་ཆོད་མེད་གསུམ་བཞུན་པ་ལྟར་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་བྱས་ནས་རྗེས་གཅིག་
ཉིད་ལྡོག་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་
ཆ་པ་རིག་རལ་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །དེ་འཕགས་སེང་གི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིར་བདེན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་མ་
བྲལ་དབུ་མ་ལ་གྲགས་པའམ་རྟོག་གི་ལ་གྲགས་པའི། ནས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་གི་
བཞེད་པ་བྱི་མ་དང་འབྲེའི་བཞེད་པ་སྤྲ་མར་གྲགས་ཤིང་དཔལ་ལྡན་ཆ་པ་དང་རིག་རལ་ཡང་བྱི་
མ་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱན་སྤང་ལས། ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་སྦྱེད་པ་
སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྦྱེད་པའི་བསོད་
ནམས་སྤྲ་ཆོགས་པ་དེ་རྗེས་གཅིག་ཉིད་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་དེ་དོན་དམ་དུ་དབྱེ་
བ་མེད་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་
ལམ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
སྒྲོར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེས་སོ་སོར་ཏུ་སྤྱི་ཞི་སོ་སོར་
བདེན་པར་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་སྟེ། བ་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉེ་སྤང་ལས། འདི་པན་ཆད་
མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་སོའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས། གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་
པའི་སྐབས་འཁོར་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོ་བསྒྲོམ་པ་གཉིས་

དོན་དམ་པར་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཟད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ལུ་རིའི་བྱ། མི་ལམ་དང་ཉིན་
 པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅ་བར། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་པའི་
 ཕྱིར། །མིང་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོར་ལམ་ན་མིང་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲོར་ལམ་དུ་མ་ཟད་ཆོགས་ལམ་ན་མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་
 དང་། ཞིང་དག་སྒྲོར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་
 འབྲེང་ལས། ཆོགས་ལམ་ནས་བཞག་དགོས་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོས་བྲལ་དུ་སྒྲོམ་
 པ་དང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་མི་བྱེད་
 ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གསུམ་
 བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཅམ་བཤད་ཅིང་། དེ་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་
 བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་སྟེ་བའི་གོ་
 སྐབས་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དམན་
 ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་སྟེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་སྟེ་རུང་གི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མེད་པས་
 གཏན་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 པར་ཐལ། མི་ལམ་གྱི་རྟ་ཡིན་ན་རྟ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་
 ལམ་ཡིན་ན་དགོ་བ་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཅོད་ལན་འདི་དག་ཁ་ཅིག་དངོས་སྟེ་བ་དང་དབྱུ་མ་པའི་ཅོད་པ་དང་ལན་དུ་སྒྲོར་ཟེར།
 ཁ་ཅིག་དེ་བཞག་ནས་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཅོད་པ་དང་ལན་དུ་སྒྲོར་ཟེར་བ་དག་ལ་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གའི་མདོ་ལས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚྭ་བ་དང་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལ་བྱ་བ་མཐའ་བཞི་གའི་
 ཚྭ་བ་དང་པར་ལན་བཏབ་ཚུལ་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚྭ་མཁན་ལ་བྱེ་མདོ་
 སེམས་ཅམ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལན་བྱེད་མཁན་སེམས་ཅམ་པ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་ཚུལ། འབྲེལ་བ་ལས།
 རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲིབ་འཕྲུལ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད། ནས། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་
 སྒྲིབ་འཕྲུལ་ ནས། བྱེ་རོལ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་འཕྲུལ་ལ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་
 འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་དོན་དུ་སྒྲིབ་འཕྲུལ་
 རྟེ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་འཕྲུལ་ལ་དོན་དམ་པར་ཉེ། རྫོ་དོན་དམ་པ་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་
 བས་གཟུང་རོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅམ་པས་བཅད་ཚུལ་བསྐྱུ་བར་
 ཡང་བྱུང་ལ། ཡང་ཅ་བར། རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྒྲིབ་རྣམས་བརྒྱུད་མར་ཁོ་ལ། ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ལ་
 སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚྭ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། དངོས་སུ་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཚྭ་
 པའི་ཁོ་ལ་བ་དོན་སྒྲིབ་གཉིས་བཞེད་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་སྒྲུང་རི་ལྟར་དོན་སྒྲིབ་པས་ཚྭ་བ་
 ལྟར་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཚྭ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལན་
 ནི། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དོན་མེད་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཉེ་བར་སྟོད་པ་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་
 སྒྲུལ་དུ་སོམ་ཉི་བརྒྱུ་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། འཁ་ཉི་པས་ཚྭ་བ་དང་ལན་
 གསུམ་གསུམ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། འཁ་ཉི་པ་ནི་ཀལ་ལན་གསུམ་
 དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་

ཉེ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀྱི་ལན་ནི། རྒྱུ་སྒྲུབ་ལས། དེ་བས་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱིས་
མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འབྲུག་། །ཤི་ནས་རི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡང་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་མ་གཏོགས་མཚུངས་པའི་བྱིར་ གཞན་ཡང་། བྱུ་བ་མཐའ་བཞིའི་བརྒྱུད་
ཚུལ་པལ་ཆེར་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་བཤད་པའི་རྩོད་པ་དབུ་སེམས་སོགས་ཀྱི་
རྩོད་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅ་བར། ལན་ནི་རི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་ ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་པ་བཞུགས་དུས་ནས་བྱུ་བ་མཐའ་བཞིའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་རྩ་སིར་བྱང་སྤོང་སྐྱེ་བ་རི་
དུགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
དེའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་ཉན་ཐོས་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་གཙོ་བའི་བྱིར་ རྣམ་བཤད་
ལས། དུས་དང་པོར་རང་སྤྱེད་དང་གཞན་སྤྱེ་ཁ་ཅིག་ །ཅེས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་ལམ་དུ་སྟོན་གཙོད་པ་མིས་ནས་སད་དུས་ཨ་ལ་ལ་བསད་ཅེས་
མདོན་ཞེན་བྱུག་པོ་བྱས་ན་སྟོན་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན།
མི་ལམ་གྱི་མི་བསད་པའི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་
བསད་པ་མིས་ནས་སད་དུས་སུ་མདོན་ཞེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བསྐྱེད་པ་དེའི་བྱིར་ འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་མི་མི་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་
བྱིར་ ཁྱབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་སོགས་ལ། །སེམས་མེད་བྱིར་ན་སྟེག་
མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ མ་ཁྱབ་མཆོམས་ལ་ཉགས་བྱུ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
གཞུགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ལེགས་ལྷན་སོགས་འདོད་པ་གང་ཞིག་ །རྒྱ་བས་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཞུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། འཇུག་

པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སློབ་དཔོན་ལོགས་ལྷན་གྱིས། རས། ཚས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་
གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ལྷར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ནི་
ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བས་ན། ཞེས་པ་རས། ཚས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
དེའི་གཟུགས་ལྡེའི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། མི་
ལམ་གྱི་གཟུགས་སྒྲིབ་ཅི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་གཙོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
མི་ལམ་གྱི་མི་བསད་པ་མིས་པ་ལ་ངས་བསད་དོ་སྟུམ་དུ་མངོན་ཞེན་བྱག་པོས་གསོས་བཏབ་པས་
མི་བསད་པའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལས་མི་བསད་པའི་ལས་ལམ་འབྱུང་བའི་
བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མི་ལམ་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སེམས་མི་གསལ་བ་དང་འཆོལ་བས་མི་
དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ལམ་ཡོད་ཀྱང་མ་རྫོགས་པས་དམན་པར་བྱེད་དགོས། སད་དུས་མ་འབྲུལ་
ཞིང་སེམས་གསལ་བས་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཉི་
ཤུ་པ་ལས། མི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བྱ་འབྲས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
རྒྱན་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། གཉིད་ནི་སེམས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཁྲ་ལྟ་གྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་གསལ་བ་
དང་འཆོལ་བར་རྫོགས་པས་མི་ལམ་དུ་དམན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱན་སྒྲུང་
ལས། གཉིད་ཀྱིས་མ་ལོག་པའི་སྐབས་སུ་ནི་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་
སེམས་གསལ་ཞིང་⁽¹⁾མ་འཆོལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འབྲས་བྱ་ལྟ་གྱིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྫོགས་པར་ཐལ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་
ཉིད་སྐབས་སུ་ལས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱུང་པར་ཐལ། འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། གསལ་ཞིང་འཆོལ་བར་སྒྲུང་བ།

རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་དག་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ། །སོགས་པས་གཏོང་དཔོགས་མ་
 བྱུར་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འཁོར་འོད་སྤང་སོགས་ཀྱིས་མ་
 རྟོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་བུ་དང་ཚོད་པ་མཛད་པ་གདུལ་བྱའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཞོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་
 འགལ་བར་འཛིན་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅས་ནས་མཛད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རོང་རྒྱུ་པ་ན་རེ། མི་ལམ་དུ་མི་བསད་པ་མིས་པས་ཀྱང་སྤྲིག་
 པ་བསོག་ན་དེའི་ཆེ་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར། མི་ལམ་དུ་
 དགོ་མི་དགོའི་ལས་གསོག་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་གཏོང་མི་དགོས་པར་ཐལ། མི་ལམ་
 ལ་སྤྱོན་པས་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་སྤངས་ལ། བྱུང་སྟེ། སྤྱོན་པའི་བཅས་དབང་
 གིས་སྤྱོམ་པ་ཐོབ་གཏོང་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞོན་ཏུ་བཅུ་བདུན་སྟེ་དང་ཕྱིས་ཉི་ཤུ་མ་
 ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བཞིན། རི་སྐད་དུ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཡང་ལས་དང་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མི་བརྟོག་དེ། བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་པ་དང་འབྲས་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། མི་ལམ་ན་དགོ་མི་དགོའི་ལས་གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡོད་ན་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་
 གཏོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱུང་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཅུ་བུ། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱང་། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་མི་ལམ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལས་
 དང་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེན་ཏུ་སྤྱོ་སྤྱོ།

རང་ལུགས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་མཛོན་གྱུར་སྟེ་བའི་གོ་

སྐབས་བཙུང་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དག་སའི་ལམ་ཞེས་ཕྱིན་དེ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་
བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞི་བདེན་མེད་མཉམ་པར་སྒྲོམ་བ་ཙམ་སོགས་དེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་མིན་ལ། རྗེས་སྐབས་ཏུ་ཡང་སྤྱི་བ་དང་བྱང་འདས་སོ་སོར་བདེན་འཛིན་ཟད་པ་སྐབས་འདིའི་
མཉམ་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་བྱུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྤྱི་ཞི་
མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དང་ཞིང་དག་སྒྲུབ་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྒྲུབ་བ་གསུམ་འབྲས་བུའི་ཐོག་
ཆ་ནས་ཐ་དད་དུ་བཤད་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་སའི་ལུས་བྲན་བ་
ཉེར་བཞག་ཞིང་དག་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག །སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་
བ་སྒྲར་བྲན་བ་ཉེར་བཞག་གི་བྱང་བར་བཅུ་བཞིས་སྒྲུབ་སྒྲ་ཞིང་། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་ལུས་བྲན་བ་ཉེར་བཞག་གིས་ཀྱང་སྟོད་བཅུད་གཉིས་སྒྲུབ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། བྲན་བ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་ལས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐ་དད་
པ། ཞེས་བ་ནས། འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་པར་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་དང་ཉེ་
བ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གྲུག་ཀ་བཞི་ཡོད་དེ། ལས་སོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་
ལམ་ན་ཡང་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་
བ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། ལན་བྱེད་ཚུལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཀྱུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་སྟོས་པའི་ལན་
གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གྲུག་ཀ་དང་པོ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་ཉིན་པར་ཡང་དགེ་སྤྱི་གི་ལས་སོག་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན། ཉི་ཁྱི་ལས།
བྱང་ཆེན་མི་ལམ་དུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་ཕྱིན་འཕེལ་ལམ། ཞེས་དང་།
བརྒྱད་སྟོང་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམ་ཐར་སྒོ། ནས། འཕེལ་ལམ་ཞེས་བྱུང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་

སུན་འབྱེན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་། རོན་དམ་ཏུ་འདོད་ལན་ཐེབ་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་བར་བ་ལས། སྤྱི་ལོ་བུ་ཉིན་པར་བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་
 ལོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལས་སོག་པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གལ་ཏེ་ཉིན་པར་བསྐྱོམ་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་ཆེ་ལམ་ཏུ་
 ཆེས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བསད་པར་འདུ་ཤེས་
 སྐྱེད་དེ་ཨ་ལ་ལ་བསད་དོ། །ནས། ལས་སོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བྱུང་སྟེ། རོན་དམ་པར་འཕེལ་འབྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་ལས། སྤྱི་ལོ་བུ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆེ་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་སོག་པའམ་འབྲི་བ་མེད་
 དོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི། ནས། སོག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་བུས། འོ་ན། ཆེ་ལམ་ན་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་དང་སྦྱིན་བྱ་
 སྦྱིན་བྱེད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སད་པ་དང་ཆེ་ལམ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆེ་ལམ་ཏུ་མི་བསད་པ་ཆེས་པས་ཀྱང་དགེ་སྟོང་གི་སྦྱོམ་པ་གཏོང་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་ལས། ཉིན་པར་སོག་གཅོད་པ་དང་། ཆེ་ལམ་ན་སོག་གཅོད་
 པ་དེ་ལ། ནས། ཁྱོད་ཇི་སྐད་ཟེར། ཞེས་པའི་འཇགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་
 ལས། སྤྱི་ལོ་བུས་སྤྱི་ལོ་བུ་ཆེ་ལམ་ན་སོག་གཅོད་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ལོ་བུ་དེ་དེ་བཞིན་
 ཏེ། ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར་ཐལ་འགྱུར་དེ་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སད་ཆེ་
 གཉིས་ལ་སྦྱོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་ཅིང་མངོན་ཞེན་དག་པོས་གསོས་བཅུ་བཙན་དགེ་མེད་གཉིས་
 ལས་ལམ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་བསད་པ་ཆེས་པས་སྦྱོམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ། དེ་
 ཐོབ་གཏོང་བསྐྱབ་པ་བཅས་དབང་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་ལས། རབ་འབྱོར་ལས་ནི་དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། ལན་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་

ཚོད་ལན་དེ་གཉིས་ཀྱིས། ཞེས་སོ། །

ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་མདོ་ལས་ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སད་མི་གཉིས་ཀར་ལས་བསོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉི་མེ་ལས། རབ་འབྱོར་ལས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་རིམ་ལྷན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྷན། ཞེས་པ་ནས། མི་སྐྱེ། ཞེས་སོ། །ལན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་མདོ་དང་མི་འགལ་བར་ཐལ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉི་མེ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་མཆན་མར་བྱས། ཞེས་པ་ནས། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ། དམིགས་པ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། སེམས་པ་ཡང་མཆན་མས་དབེན་པ་སྐྱེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་སྐྱེ། དམིགས་མེད་དང་མཆན་མས་དབེན་པ་དོན་དམ་ཏུ་དང་། དམིགས་བཅས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་བཞི་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་མི་ལམ་ཏུ་བྱིན་བྱལ་བསྐྱོམ་ཞིང་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་ཏུ་བསྐྱོས་ན་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་ལམ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ལས་ལམ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་བྱུབ་པའི་བྱིར། ཉི་མེ་ལས། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པ། ནས། རྒྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས་སྐྱེས་པ། ནས། སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་ཞེས་བྱ་བའས། ཞེས་སོ། །ལན་གཉིས་ཡོད་དེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་དོན་གྱིས་ལན་སྒར་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རབ་འབྱོར་གཅིག་བྱས་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་ཀྱང་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཉི་མེ་ལས། བྱང་ཆེན་ཆེན་སོ་བྱམས་པ། ནས། ལན་ཕྱོག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། བྱམས་

བ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་འདུག་ན། ཉན། ལན་ལྡོན་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བྱམས་བས་
 གྱང་ལན་ལྡོན་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་སྤྱི་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ལན་
 མངོན་དེ་དངོས་སུ་མི་མངོན་བ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱོན་པའི་དགོས་བར་གཟིགས་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་ལས། བྱམས་བ་ཞེས་པའི་མིང་ལན་ལྡོན་ནས། ཉན། མངོན་བར་རྫོགས་བར་འཆང་
 རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སྙམ་སོ། །ཞེས་དང་། ལེ་བརྒྱད་མ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཀ་བརྒྱད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་ལས། བྱམས་བ་ཞེས་བྱ་བ། སོགས་བྱུང་། གསལ་འཕྲེང་ལས། འདི་ནི་
 སྤྱང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམས་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་བར་སྤྱང་ཡང་རྒྱུ་གྱེད་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐོན།
 ཞེས་གསུངས་བ་སྤྱང་ཡིན་བས་ཉུང་དུས་ལེགས་བར་བཀལ་ཡོད་བས་སློ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་ནོར་བུར་
 ཞེས་བར་བྱའོ། །

ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་བ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཞེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱའི་
 ལག་རྒྱུ་འཛོག་གྱེད་ཡིན་བར་ཐལ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། གཟུགས་སྐྱའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་གྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། གཙོ་མི་གཙོ་ཅམ་ལས་ཆོས་
 སྐྱེ་ལའང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་གྱེད་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་
 དཔེ་རེ་རེ་ལ་ཕྱིན་དུག་གི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ནི། ཅ་བར། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན། སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་བྱུང་། གསུམ་བ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ནི། ཅ་བར། དབྱ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་བ་
 དང་། །སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་བྱུང་། འཕྲོས་སྦྱོར་མཐའ་དབྱེད་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་
 ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་བས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་

པར་བྱིན་སྐབས་བཞི་པ།

བར་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་གནོན་པས་ཞེས་པས་ཐབས་མཁས་
སྟོར་བའི་ཡུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་སྟོར་བ་བརྩའི་སྟོན་ས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བར་མཛད་པ་
སྟོན་པར་འདི་བྱང་།

གཉིས་པ་ནི། ཐབས་མཁས་སྒྲུབ་བ་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། བདུད་
 བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སྤྱིའི་ལག་རྩིས་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ཤེག་དམན་གྱི་མཚོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སྤྱིའི་བྱེད་བཅོམ་ཤེག་ཤེག་དམན་དག་བཅོམ་ཐོབ་
 ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་པས་འཆི་བདག་
 གི་བདུད་ཀྱན་བཅོམ་། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་ནས་སྤྱང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐབས་
 འདིར་ཤེག་དམན་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པས་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་
 པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་སྤང་པོའི་བདུད་བཅོམ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་དང་སྤང་པོ་
 དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱན་བཅོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་
 རྒྱུ་པར་ཐལ། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁྲབ་སྟེ། བདུད་བཞི་མ་
 ལུས་པ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱུ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་པ་དང་
 དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ལགས་སམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་
 ལས་ཀྱང་། ཅིག་ཅར་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་
 གྲུང་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་པ་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བ་བཅོམ་
 ན་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པས་
 འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་
 ཡང་ཐག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་གྲུངས་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཕྲ་མོ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལྷ་མོ་བཙུག་པ་དུས་མཉམ་པའི་
ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་
འཕོ་བ་སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྷོག་པས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཆི་མེད་ཞི་བའི་
གནས་ཐོབ་པ། །འཆི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤང་
པོའི་བདུད་ལ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོས་བྱུང་བར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་པས་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཅམ་གྱིས་སྤངས་
པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡང་སྤང་པོའི་བདུད་ལྷ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས།
སྤང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་དུ་མཛོད་བྲངས་
པ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་པོ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལགག་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
སྟེ། ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་བྱུང་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་འགྲེལ་དུ་
དཔལ་འབྲེང་གི་མཛོད་བྲངས་པ་ལས། དེ་ལ་དག་བཙུག་པ་རང་སངས་རྒྱལ་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་སྤངས་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ངྲི་མའི་ངྲི་ང་བའི་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
བདུད་བཞི་སྤང་བྱ་མིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤངས་པའི་སངས་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དེ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་འཆི་བ་སྤང་པོའི་བདུད་ཉེར་

ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། གང་གིས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད་ཅ་ཉིད་ཉོན་མོངས་དང་། འཆི་བ་གང་
 ཡིན་པ་འཆི་བ་དག་གི་བདུད་ནི་རང་དབང་མེད་པར་སློབ་དབང་འགག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་
 འདའ་བའི་གོགས་ལྟའི་བུའི་བདུད་ནི་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་དང་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་
 གྱི་ཕུང་པོ་སྤར་རགས་གང་རུང་དེ། ཕུང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཉོན་མོངས་དང་དེའི་བག་ཆགས་
 གང་རུང་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ལས་ཉོན་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་
 འཆི་བའི་ཆ་དེ། འཆི་བ་དག་གི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་འདོད་
 ལྟ་དང་དེའི་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་དེ། ལྟའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་དག་རགས་པ་ལས་འདའ་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ནས་དང་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་ལས་
 འདའ། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལས་འདའ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་
 སློལ་བའི་དག་བཅོམ་ནས། འཆི་བ་དག་གི་བདུད་ལས་འདའ། ལྷག་མེད་ཆེ་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་
 པ་ལས་འདའོ། །ཐེག་ཆེན་ས་བརྒྱད་པར་ཕུང་པོ་འཆི་བ་དག་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདུད་གསུམ་པོ་རགས་
 པ་ལས་འདའ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་མཉམ་མོ། །

ཅོད་སྒྲིང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྟའི་བུའི་བདུད་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདུད་བཞི་གང་
 རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་འཆད་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 འཁོར་རྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ངན་འགྲོ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཐལ། འཁོར་རྒྱ་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མདོན་
 དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་ནས་འཆི་བ་དག་གི་དང་
 ཕུང་པོའི་བདུད་གཉིས་བཅོམ་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་
 ཕུང་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྒྱད་བླ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་ཆ་བ་
 དང་། །འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱུ་སྐྱུ་པ།

ཐབས་ཤེས་ལུས་རྒྱས་ཐེག་ཆེན་ས་སྤྱང་སྤྱང་། །
ནམ་རྫོགས་སྤྱོད་པའི་སྤྱན་སྤྱོད་རབ་བཟང་དེ། །
གཉེན་པོ་ཅེ་བརྒྱ་གདེངས་པའི་ལྷ་དབང་འདི། །
སྤྱི་བ་བཞིའི་ལྷ་མིན་འཛོམས་ཚུལ་སྤྱོད་མེད་མད། །

སྤྱི་བཞིའི་ཞལ་ནས་མངགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས། །རིགས་ཅན་ས་གསུམ་དག་བྱེད་ལྷའི་
མཆོད་ཡོན། །ཤེས་བྱ་བྱེད་མཆོན་སྤྱོད་མཁུན་གསུམ་ཀྱི། །སྤྱོད་པའི་རྒྱབས་སྤོང་ཅན་འདིས་
དེ་ཀྱན་འབྱུང་། །མངོན་མཐོའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་ཞུགས་ཐོས་བསམ་ཀྱི། །གོས་བཟང་མཛེས་གྲོན་ལེགས་
བསྐྱོམ་ལྷའི་ཁོར་བུའི། །སེམས་ཀྱི་གཙུག་སྤྱེས་མཛེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་འདིས། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་
གོ་ས་གཞོན་ལ་བེལ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཡུམ་གྱུར་ནམ་པའི་ཆོགས། །བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རི་མོ་
རབ་བཟང་པའི། །བཞི་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དབང་པོ་བྱང་བུ། །སྤྱོད་པའི་དགར་རོལ་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་པོ་པའི། །
ཞེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དབྱེད་བྱས་ཐོན་ཏོ། །
བཟང་ཤིས། དགོལ།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཐའ་དབྱེད་
འབྲུལ་སེལ་གསུམ་ཆུ་རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་ལས་
སྐབས་ལྔ་པའི་མཐའ་དབྱེད་
བཞུགས་སོ། །

རབ་འབྲུལ་སེལ་ཆུ་ལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལུང་པོའི་ཆ། །
གཅིག་གྱུར་ལི་ཁྲིའི་མདངས་ལྡན་གཞོན་ཅུའི་སྒྲ། །
གསུང་དབྱངས་སྤིང་ཞིའི་ཁམས་ན་བྱབ་མཛད་པའི། །
འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །

ཅེ་སྒྲོར་སྐབས་དེ་ལེགས་བཤད་ཅེ་མོ་རུ། །ཞོར་བུའི་ཉོག་བཞིན་བྱད་འཕགས་ཆེས་གསལ་
སྒྲ། །གེ་བར་བསྐྱེལ་ཀྱང་མ་སྐབ་མི་ན་ཀས། །ཁེངས་འཕྲོག་ཆུ་ལ་བའི་གསུང་གི་རྗེས་འགྲོ་ལོན། །

གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བ་འབྲུལ་བུ་ཅེ་སྒྲོར་འཆད་པ་ལ། །འགྲེལ་བཀོད་པས་མཆོམས་སྒྱུར་
བ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་ལ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ནི། །འགྲེལ་བ་ལས། །ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་བྱིན་པའི་རྫོགས་པ་འབྲུང་
བས། །ནས། ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པ། །ཞེས་པའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅེ་སྒྲོར་
ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཟེར་ན། ཅ་བར། ཅེ་སྒྲོར་བདུན་བཤད་པའི་ཐ་མ་སྒྲོར་ལམ་བོད་ལ་སྒྱུར་

བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་ཐེང་ལས། ཅ་བ་ལས་
ཀྱང་ཅེ་མོ་བདུན་བཤད་པའི་ཐ་མ་ཐོད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅེ་
སྒྱུར་ཐོབ་པ་ལ་དབང་ཚོན་གྱིས་བྱ་མེད་ཀྱིས་རྣམ་ཐོགས་སྒྱུར་བ་བསྐྱོམ་
ནས་རྟོགས་པ་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་ཚོན་གྱིས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དབང་པོ་ཚོ་རྩལ་གྱི་བྱང་སེམས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་ཐོགས་སྒྱུར་བར་དབང་ཐོབ་
ན་དེ་ནས་ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་ན་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་ཅམ་གྱི་མ་ཡིན་པར་དེའི་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་པ་ལ་རྟགས་དེ་དག་
ཐོབ་པས་བྱ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དབང་
ཚོན་གྱིས་སྒྱུར་ལམ་ནས། དབང་འབྲིང་གིས་མཐོང་ལམ་ནས། དབང་རྩལ་གྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་
སྐྱོམ་ལམ་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་དབང་པོ་ཚོན་པོས་ནི་སྒྱུར་ལམ་ཐོད་ནས་
དང་། འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་ཐེ་ལྟར་རྩལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་བཞག་
གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་ཀྱིས་ ཅེ་སྒྱུར་དུ། ཅ་བར། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་
སྟེ། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་གང་དག་གནས། ཞེ་འདིར་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། ཞེས་སོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གནས་
ཡང་དག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་
ཐོབ་པའི་སེམས་དབང་དེ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉོན་སྒྲིབ་
སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་
ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་ཀྱིས་ དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐེ་ཆོམ་སྤངས་པའི་སེམས་དབང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་

དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུང་ལམ་ཐོབ་མ་སྒྲུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་ཤེས་ལྡོག་
པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། གྲུག་
བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
ཅ་བར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་ལམ་ཐོབ་སྒྲུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་
ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཅ་བར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྒྲུང་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་
འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལོག་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་མཆན་ཉིད་ལ་སོང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་སྒྲུང་གི་སེམས་དཔལ་
ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཅ་བར། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །ནས། དེ་འབྲེལ་སྐད་ཅིག་བཏུ་
བྱལ་ནི། །སྒོ་ལྷན་མཐོང་པའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་
རྟགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་
ལྡོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཉི་ཤུ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་སྒྲུང་ལམ་པ་དབང་རྣོན་བློང་པ་བ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་ཐོབ་

ཕར་ཐལ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཉི་
ཤུའི་ནང་གི་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟོག་པ་ནས་གོས་སོགས་གཙང་བའི་བར་བརྟུག་ཅིག་ལས་མ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་ལ་དེ་བརྟུག་ཅིག་དང་། ཅེ་མོ་ལ་ལུས་ལ་སྤིན་བྱ་མི་འབྱུང་བ་ནས་གཞན་
དོན་དུ་དཔྱལ་བ་འདོད་པའི་བར་དུག་དང་། བཟོད་པར་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་བཀྲི་མི་བརྟུབ་པ་དང་།
ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་དང་། ཚོས་མཚོག་ལ་སངས་རྒྱས་
དགྲེས་པའི་སྦྱོད་པ་གཅིག་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། གོས་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་བརྟུག་ཅིག་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། འགྲོ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་དཔྱལ་བ་འདོད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དུག་དང་། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་དགྲེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་རྣམས་པ་གཅིག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བློ་བ་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་
ལ་གནས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། དང་པོར་རྟགས་བརྟུག་ཅིག་དང་། གཉིས་པར་
བརྟུག་བརྟུན་པ་དང་། གསུམ་པར་བརྟུག་དགྲུ་དང་། བཞི་པར་རྟགས་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བའི་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་
ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ།
དེ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བའི་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་
གསུམ། ཁྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
སེམས་དཔའ་དབང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་དཔའ་དབང་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་
ན། སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣེ་འབྱེང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
རྟགས་ཐོབ་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། ཅ་བར། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་དག་གནས། །དེ་འདྲིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་རྒྱ་རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་
ལས་བྱང་བར་དུ་བྱུར་པའི་སྒྲེ་མེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་དུ་བྱུར་བ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་བསྐྱུས་ན་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་
གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་བཞི། འབྱེང་དུ་སྒྲོར་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་བཞི། མཐོང་སྒྲོམ་བར་ཆད་
མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གསུམ་དང་བདུན། རྒྱས་པར་བྱེན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་སྒྲོམ་
པའི་ཅེ་སྒྲོར་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཡོད་དེ། གསེར་འབྱེང་ལས། དབྱེན་ཅེ་མོ་བདུན་དང་། ཞེས་དང་།
རྣམ་བཤད་ལས། དབྱེ་བ་བསྐྱུས་ན་བཞི་དང་། རྒྱས་པར་ན་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་དོན་གསུམ་ནི་ཅེ་སྒྲོར་བདུན་གའི་རེ་རེའི་སྐབས་ནང་ཡོད་དོ། །ས་
མཆམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྟོན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
སེམས་དཔལ་དེ། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྒྲོར་
མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་པ་གསུམ་ཡོད། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སྒྲོར་ལམ་པ་དེ། སྒྲོར་
ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
མཐོང་ལམ་པ་དེ། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་པ་དེ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་
གྱི་མཆན་ཉིད། སྒྲོར་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་

སློབ་པ་དབང་རྣམ་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྦྱར་མཐོང་སློམ་གསུམ་གྱི་དབང་རྣམ་གྱི་མི་
ལྷོག་པ་གསུམ་ཡོད། མཐོང་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་སློབ་པ་དབང་འབྲིང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས། སློམ་ལམ་ནས་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་དེ། སློབ་པ་དབང་རྩལ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་
གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གསུམ་ཡོད།

ཅོད་སྲོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་
ཅན། དབང་རྩལ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་རྩལ་གྱི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁ་ཅིག་སྤངས་པ་ལས་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་
ལ། འོ་ན། དབང་རྩལ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། དབང་རྩལ་ཡིན་པར་ཐལ།
དབང་རྩལ་སངས་རྒྱས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འགྲིག་འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། དབང་
རྩལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་འཕགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེམས་དཔལ་དབང་རྩལ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
བ་ཆོས་ཅན། དབང་རྩལ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་དཔལ་དབང་རྩལ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་མཐོང་
ལམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སར་གནས་
གྱི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཆོས་སྟོ་
བརྒྱ་འབྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པའི་སེམས་
དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལས། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་བརྒྱ་རབ་རུ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། ནས།
བསྐལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རབ་རུ་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་ནས་
པར་འབྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། སེམས་འཇུག་པ་སྦྱར་བུལ་གྱིས་དབང་

པོ་ནོ་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཤེས་
 མི་དགོས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་རྟགས་གོ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟགས་པ་
 སྟོན་སོང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེས་རྟགས་སམ་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་པར་ཐལ། དེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་སྒྱིར་འགོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་
 པོར་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་ཆེ་སྒྲིབ་ལམ་པ་དང་
 དེ་ནས་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་བའམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་ཆེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་ཤིང་མངོན་སུམ་གཞན་གྱིས་རྟགས་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པས་བྱུང་བར་
 འདོད་པས་དག་བཅོམ་རྟགས་པ་སྟོན་སོང་ཆོགས་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པ་
 འཐད་ཀྱང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རང་གཞན་
 མང་པོས་སྒར་དེ་ལྟར་གྱིས་འདུག་པས། དེ་མ་ཐུན་བྱས་ཀྱང་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་བྱས་པ་མིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་། ཅུ་བར། དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་སྟོང་
 ཉིད་རྟགས་པའི་སྒྲོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པར་དེ་རྒྱན་མི་འཆད་
 པར་མི་ལྡན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པས་དེ་རྟགས་པ་ཡང་བརྗེད་
 བས་སྒྲར་རྟགས་དགོས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་

རྟོགས་པ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་གཅིག་ཤོས་བར་ཆད་པར་
སྤང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར། འབྲེལ་
ཆེན་ལས། བར་ཆད་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་སུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་
དང་མི་ལྡན་དང་། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་སུ་སྤང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལྡན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེད་ཀྱི་བར་
ཆད་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཆེན་
གངས་མེད་དུ་བསྐྱོམ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆེ་གསུམ་སོགས་ཡུན་རིང་མ་བསྐྱོམ་པའི་ལག་རྗེས་སོ་
སོར་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་སུ་བར་
ཆད་དང་བཅས་པར་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་ལྡན་པ་དང་
མི་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་ལམ་དེ་དག་
གི་བར་ཆད་མེད་པ་དེའི་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་དག་རྒྱན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཅིང་ཡོད་ན་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་
འཇུག་པ་ལ་འཆད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་མ་བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་མཚོན་
ནས་དཀའ་གནས་སྤྱོད་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོལ་ལམ་ཅེ་སྒྲོལ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོལ། སྒྲོལ་ལམ་ཅེ་སྒྲོལ། བར་ཆད་མེད་
 པའི་ཅེ་སྒྲོལ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྫོང་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྲོལ་བཞི། དང་པོ་སྟོན་
 པར། ཅུ་བར། མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་བྱང་། འཕྲོས་སྒྲོལ་མཐའ་དབྱུང་
 པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱེར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
 ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཉན། གང་དེ་ལྟར་སྒྲོད་པའི་རྣམ་མཁྲིན་ཉིད་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་
 པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་དབང་རྣམས་
 གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་རྟགས་ཆོས་ཅན། བརྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྫོང་ཅེ་འདི་དེའི་རྟགས་དང་
 པོ་དུག་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་དེ་ནས་སད་མི་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་དང་ཐ་མ་བཞི་
 སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བརྒྱད་འབྲས་རྟགས་དང་ཕྱི་མ་
 བཞི་རང་བཞེན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བརྒྱད་ཅེ་སྒྲོལ་ཐོབ་རྗེས་སུ་དེ་དཔོག་བྱེད་དང་། ཐ་མ་
 བཞི་ཅེ་སྒྲོལ་དང་དུས་གཅིག་པའི་དཔོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅེ་སྒྲོལ་རྫོང་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལས། དེ་ལ་འགྲོད་གཉིད་མི་
 དགོ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་
 སས་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་མི་དགོ་པའི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དགོ་པའི་གཉིད་ཡོད་
 པས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གཉིད་ལུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རང་དབང་
 མེད་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དགོ་བར་བསྐྱང་བ་གཉིས་ཡོད་

པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོར་ལམ་དུ་མ་ཟད་ས་བརྩ་ལའང་
 མིས་ལྟས་གསེར་འོད་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅ་བར། བྱས་ས་ལུས་
 སོགས་དང་སྒྲིབ་པ་ནི། རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འཁྲོགས་དང་། ཞེས་སྒྲོར་ལམ་འོད་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་
 རྟགས་ལ་གཉིད་རྟགས་སོགས་སྒྲིབ་པ་དང་མི་ལྟན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 དབང་ཚོན་གྱི་འོད་པ་བར་མི་ལམ་འོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མ་བྱལ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་
 དང་མི་ལྟན་ཡང་དགེ་བའི་མི་ལམ་འོད་པ་སར་གནས་ལའང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲང་
 ལས། འདི་དག་མིས་ལྟས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན་འོད་ནས་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་མི་
 འཁྲོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དགེ་བར་བགྱང་བའི་གཉིད་འོད་པས་སྒྲ་མ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་
 འོད་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་སྒྲོ་བྱར་བའི་སྒྲུང་བ་ལ་
 མི་ལམ་བརྟགས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །འོད་པ་དབང་ཚོན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་རྟགས་བརྩ་གཉིས་དང་ལྟན་པས་བྱལ་
 ཟེར་ན། དབང་ཚོན་གྱི་འོད་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ན་རྟགས་བརྩ་གཉིས་ཐོབ་པས་བྱལ་བར་ཐལ། དེའི་བྱང་
 སེམས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོ་ན། འོད་ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྒྲོར་ལམ་པ་དབང་ཚོན་གཉིད་
 མ་ལོག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་འོད་ཅེ་སྒྲོར་ཆོས་ཅན། རྟགས་བརྩ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཐལ། དབང་ཚོན་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་འོད་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་རྣམས་
 ཅེ་སྒྲོར་མཚོན་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བརྒྱད་
 འབྲས་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་ཅེ་ཐོབ་རྗེས་སུ་བྱང་བའི་དེ་དགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲང་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་འབྲས་རྟགས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །དང་པོ་བཞི་དྲུག་པ་དང་ལྔ་པོ་མི་ལམ་དང་། ལྔ་བདུན་གཉིས་གཉིས་ཀ་དང་། ཐ་མ་
 ལྔ་སད་པའི་རྟགས་སུ་བྱེད་ཟེར་ན། རྟགས་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བརྒྱད་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཐ་མ་ལྔ་སད་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐ་མ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་
 མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་ཐ་མ་བཞི་
 མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞོད་སྤྱོད་དང་ཤ་ཟ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བདེན་ཆོག་གིས་བསྐྱད་པ་སད་པ་
 ཁོ་ནའི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་མ་ལྔ་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་དྲུག་མི་ལམ་དང་།
 དེ་ནས་གཉིས་གཉིས་ཀའི་དང་། ཐ་མ་བཞི་སད་པའི་རྟགས་སུ་བྱུང་བྱིས་བཞེད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་འབྲེང་ལས། བརྒྱད་པ་ནི་མི་ལམ་མཐ་སད་པའི་ཆེ་གཞོད་སྤྱོད་དང་ཤ་ཟ་སོགས་པའི་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་སོགས་བཤད་པས་སད་མི་གཉིས་
 ཀའི་སྐབས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐ་མ་ལྔ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགུ་པ་མན་ཆད་ཐ་
 མ་བཞི་སད་པ་ཞེས་སྐར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དགུ་པ་ནི་སད་པའི་ཆེ་ཞེས་བཞི་
 ག་ལ་སྐར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྔ་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོད་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་དབང་པོ་
 རྟལ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཅེ་སྦྱོར་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་འདོན་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་གཉིས་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སེམས་དབང་དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་བཅུ་
 གཉིས་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་སྦྱོར་ལམ་དེ། སེམས་དབང་དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོད་ཅེ་སྦྱོར་

གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོན་དབང་རྣམས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིད་མ་ལོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱོང་ཆོས་ཅན།
 ཉགས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་ཐལ། བྱོང་ཅེ་སྒྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མི་ལམ་
 གྱི་ཉགས་བཅུ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྱུར་ལམ་བྱོང་ཐོབ་ནས་མ་
 གཉིད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། མི་ལམ་མམ་སད་པ་གང་རུང་ལ་
 བྱོང་བྱེད་མེས་ཆོག་པ་བདེན་པའི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ལ་ལ་ཆོག་ཅིང་འགའ་ཞིག་མ་ཆོག་ན་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྤངས་པའི་རྣམ་སྤྲོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉི་ཁྲི་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཆོས་སྤངས་པས་ལ་ལ་ཆོག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད།
 བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་དང་གཉིས་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བརྒྱད་སྟོང་པས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སེམས་དཔའ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་
 མེད་པར་ཐལ། ངོས་འཛིན་ཐ་དད་པ་གསུམ་བཤད་ཅིང་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་བྱུབ་
 སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་ལུགས་གསུམ་བཞེད་པའི་དང་པོ་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་
 སྟོམ་ལམ་རྟོགས་པ་པོ་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་སྒྱུར་ལམ་བྱོང་ཅེ་སྒྱུར་སོགས་བཞི་ལ་
 གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་མོས་སྟོད་དང་མ་དག་ས་བདུན་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དང་ས་བཅུའི་བྱང་
 བར་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་ན་
 ལེ། ཅི་རིགས་པར་སྤར་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་
 གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་པོ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པས་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཉི་སྤང་ལས། རི་ལྟར་སྤིང་པར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པའི་ལམ་དག་གི་རྟོགས་པ་པོ་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་པ་
 ནས། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་དེ་ཉི་སྤང་གི་སྐབས་དང་
 པོ་དང་མཐུན་པར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ལུགས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་

ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ནི་རྟགས་དང་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་བརྟན་པ་དང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་དབྱེ་
 བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཅེ་སྒྲོལ་བཞི་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་རྩ་བར། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟན་བརྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བསམ་
 པར་མངོན་ནོ། །རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷགས་གསུམ་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་རང་ལྷགས་ཡིན་ཞིང་
 ཉི་སྒྲུང་གི་སྐབས་དང་པོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ཐེག་པ་ལ་དང་པོར་
 ལྷགས་པ་ནི་མོས་པས་སྒྲོད་པའི་སའོ། །སྒྲོད་པ་ལ་ལྷགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་
 པའོ། །སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ནི་ས་བརྩུ་པའོ་ཞེས་གཞན་དག་འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་
 འཕྲེང་ལས། ཕྱི་མ་ནི་རང་ལྷགས་སུ་མངོན་པས་དེ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། མི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ན་བདུད་ལས་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐགས་གྱི་
 མཐུས་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། མཆོན་མ་འདི་དག་སྐབས་མ་
 ཡིན་པར་བྱུང་ན་སྐགས་སམ་བདུད་གང་རུང་གི་མཐུར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆོག་གསལ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལྷགས་ལ། ཅེ་སྒྲོལ་རྟགས་གྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོད་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་
 དེ་སྟུང་། དབྱེ་ན་སྒྲོལ་ལམ་རྟོད་པ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གསུམ་ཡོད། བསོད་
 རྣམས་འཕེལ་བས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ། ཅེ་མོའི་
 ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ། ཐབས་ཤེས་རྟོགས་པ་བརྟན་པོས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གསུམ་པ་དེ། བསོད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་འབྲ།
སེམས་ཀྱན་ནས་གནས་པས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཞི་པ་
དེ། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད།

ཅོད་པ་སྒོར་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ན་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་ཆང་བས་བྲབ་པར་
ཐལ། དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མེ་ལས། བཅུ་དྲུག་ཉིད་ནི་ཅེ་མོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་དེ་སྐད་འདོད་པ་ཡོད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ། འོ་ན་རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་ཐོབ་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་འཐོབ་དགོས་མེད་པར་
ཐལ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ན་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་ཆང་བར་ཐོབ་པས་བྲབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། འདིའི་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་
བཅུ་དྲུག་དང་སྒྲུར་ནས་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྔ་ཕྱིའི་
གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་དང་སྒྲུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་
འཕགས་པ་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། བསོད་
ནམས་དེ་ལས་དང་པོ་དང་དེ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲབ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་རྒྱལ་ཆབ་གྱིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོར་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ནས། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དཀའི་
གནས་ཡིན་པས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་ལ། སྒྲུང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཅེ་སྒྲུབ་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 འཇུག་ལྡོག་གི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སྟོན་པར། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །སོགས་བྱུང་། གཉིས་
 པ་ཐུས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སྟོན་པར། སོ་སོ་སྤྱི་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སོགས་བྱུང་།
 གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་
 དགུ་སྟོན་པར། རོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །སོགས་བྱུང་། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་སྟོན་པར།
 སྤིད་དང་ཞི་བར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། །སོགས་བྱུང་། གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་གི་ཐུས་འཛིན་དགུ་སྟོན་པར།
 འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །སོགས་བྱུང་། བཏགས་འཛིན་དགུ་སྟོན་པར། ཆེད་བཞིན་ངེས་
 བར་མི་འབྱུང་དང་། །སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་འཕྲོས་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་
 ལས། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྟུམ་དུ་སེམས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མཐོང་
 བས། ཉས། ཤིང་གི་འཕྱུལ་འཁོར་གྱི་དཔེ་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་འཇུག་ལྡོག་ཤུགས་ལ་བཤད་
 པ་དངོས་སུ་སྟོན་པར། རོ་བོ་ཉིད། སོགས་བྱུང་། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་པ་ཉས། དབྱུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་
 དུ་འདོང་ངོ་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཤུགས་ལ་བཤད་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པར། སྤིད་
 དང་ཞི་བར། སོགས་བྱུང་། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་གང་ཡང་འཛིན་པ་དང་
 གཏོང་བར་མི་བགྱིད་ལགས་སོ། །ཉས། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདིའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མདོན་པར་
 ཆགས་པ་མེད་ངོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་ཐུས་འཛིན་རྟོག་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དངོས་
 སུ་སྟོན་པར། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །སོགས་བྱུང་། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།

འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རྩ་བའི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཅིང་ལམ་གཉའ་ནས་འགྲོ་ལོ། །ནས།
དག་དང་ཕྱིར་ཁོ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱལ་བར་དགའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་བཏགས་འཛིན་
ལྷགས་ལ་བཤད་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པར། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །སོགས་བྱུང་།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདྲ་ཟེར་
ན། འོ་ན། མདོ་ལས་ཡུལ་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བསྟན་བཅས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སོ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བདེན་འཛིན་
སོ་དྲུག་དང་ཞེན་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་སོ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། དངོས་སུ་གཉེན་པོ་རྟོགས་པའི་ཤིང་ཕྱིན་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་བ་
སོ་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་སྤྱོད་ལྡན་པའི་འཛིན་དགུ་བཞི་ནོ། །གསེར་འབྲེང་ལས།
ཡུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། གཉེན་པོ་འོ་སྟོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
ལྷགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དགུ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་དགུ་ལྡན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་བཅས་ལས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ལྡན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཞེས་བ་དང་གཉེན་པོ་འོ་སྟོན་ནས་
ཞེས་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྡན་འཛིན་སོ་སྟེ་འོ་རྟོན་ཅན་དུ་བཤད་ནས་
བཏགས་འཛིན་སོ་སྟེ་འོ་རྟོན་ཅན་དུ་མ་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་ཡང་བཏགས་
འཛིན་རྟོག་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་ཡང་གང་ཟག་བདེན་སྟོང་
སྟེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྟེས་བྱར་བཏགས་པའི་འཛིན་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བ་པོར་བདེན་པར་
འཛིན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། སོ་སོ་འོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བཞག་བ་དང་བོ་ནི་མ་ཁྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སོ་སྟེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཛོན་

སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་རྒྱས་འཛིན་སོ་སྐྱེའི་རྟོན་ཅན་དང་། འཕགས་པ་ལ་དེ་མཛོན་སྐྱུ་དུ་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པས་བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདིར་ནི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་
 དམ་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་
 ཟེན་ནོ། །ཡང་སྐབས་འདིའི་དོན་ལ་སྦྱར་ན་སྐྱེས་བྱ་ལོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྒྱས་
 འཛིན་སོ་སྐྱེའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་འཕགས་པ་དག་གི་རྒྱད་ལ་
 མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤང་གི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྱི་པས། མཐོང་བའི་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་ཅེ་
 སྟོར་དང་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལས་མེད་ཟེར་ན། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་དུག་པོ་ཁམས་ཀྱི་ཕྱི་ན་
 བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དང་བཟོད་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་མི་རུང་བར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཐོང་སྤང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་དབྱེ་བ་
 ལྟར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟོག་པས་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་
 ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཅེ་སྟོར་འདིར་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་དེ་རྟོགས་པར་སྐྱེས་པ་ནས་མཐོང་སྤང་གི་གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བདག་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་རྒྱས་འཛིན་དང་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ནར་ཡོད།
 འཕགས་པའི་བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་བཏགས་འཛིན་དང་འཕགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་གཉིས་ཤེས་སྐྱེབ་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་

གཉིས་ཀར་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅུ་བ་དང་འགྲེལ་བ་ཉི་ལྔ་དང་སོགས་ལས་སེམས་ཅན་
ཟུ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་
ཅན་ཟུ་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བ་ལས།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཟུ་དང་བཏགས་པར་
ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དག་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཅུ་བར་སེམས་
ཅན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་ལས་སྐྱེས་བུ་ཞེས་འཛིན་རྟོག་གི་ཡུལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་
རྣམ་བཞག་མ་བྱེད་པོ་ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་བརྩད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་
ཆོག་གསལ་ལས། སོ་སྐྱེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཟུ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་འཕགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་
ནས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་གཉིས་
ཀ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྔ་དང་ལས། དེ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་
ཟུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་འཛིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་རྟེན་དུ་བཤད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཟུ་དང་བཏགས་པར་ཡོད་
པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བུ་རྟོག་
པའི་དཀའ་གནས་བཤད་ཅིང་རྒྱས་པར་སྤར་བཀོལ་བྱེད་ཀྱི། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ལ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རོ་བོ་
གཉིས། དང་པོ་སྟོན་པར། དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་འཕྲོས་ནི། མདོ་ལས།

ཀུན་དགའ་པོ་ཡུམ་ནི་ཟད་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟད་པར་འདོད་ཏུ་ཟད་དོ། །ཡུམ་
 ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ནས། རྣམ་མཁུན་བར་ལ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་དེ་དག་
 ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ན་དེ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པར་འདི་
 བྱུང་། །མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་དེན་པར་མེད་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། འོན། སྐྱེ་
 བཞི་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་
 བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
 ལ་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟུན། ཅེས་སོགས་
 སྐྱེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་། འོན། བྱེད་མཆོན་བཅུ་གཅིག་དང་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་བཅུ་
 སྟག་གངས་འདྲེན་ཆུལ་འགྲེལ་ཆེན་དང་འགྲེལ་བ་འདི་གཉིས་མ་ཐུན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་འགྲེལ་ཆེན་དང་འགྲེལ་བ་མི་མ་ཐུན་པ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆོད་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་
 མཁན་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁས་ལེན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སེམས་ཅན་པས་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་བྱི་མ་
 ཟད་སྐྱེ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་དེར་ཐལ། བྱང་
 ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་

འབྲིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་ས་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་ཐང་
ཀྱི་བཏ་ཆེན་འབྲུམ་ཐུག་གསུམ་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་སོགས་སྐྱ་མེད་པས་སོགས་སྐྱ་མི་འཐད་ཟེར་ན།
དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱ་དཔེ་དེ་མ་དག་པར་མཛོན་པར་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བར་
སོགས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར་སོགས་སྐྱའི་བཤད་པ་མཛད་པའི་
ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱ་བཞི་ཆར་གཟུང་སྟེ། ཞེས་
དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཆོག་གསལ་ལས་སྐྱ་ལྟག་མ་སོགས་ཁོང་ནས་བཏོན་ཞིང་རྟོགས་དཀར་
ཡང་སོགས་སྐྱ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། མཐའི་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བ་
ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅུ་བར། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོད་དང་། ཞེས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཞེས་པས་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་བསྟན་ཅིང་། རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏོད་ཅེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱར་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་མི་ཉམས་པར་གཏོད་ཆུ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་དེ་
བས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཇི་མ་ཟད་སྟེ་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་
དེ། འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། སྐྱིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཡོད། ཚྱོད་
སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་དེ་འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། སྐྱར་བསྐྱབས་ཟེན་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་སྐྱའི་ཁས་ལེན་རིགས་པས་བཀག་པར་མ་ཟད་ནང་འགལ་སྟོན་པར།

གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་སྟེ་བ་དང་འཇིག་
 བས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་འདི་དག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནར་སྟོར་བ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྣམས་སྐབས་འདིར་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་
 གཉིས་ལས། གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བྱས་ནས་གཉིས་པ་རང་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ལྟ་བ་དང་མཐུན། གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་
 བསྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་མཐུན་པར་བཤད་ཟིན་
 བས་འདི་ཡང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་པས་སྤྱི་རོལ་དོན་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བསྟན། གསུམ་པས་ནང་ཤེས་པ་
 ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བསྟན་ཟེར་བ་
 ཡང་མ་བཟླ་ཉམས་དགའ་བ་ཅམ་ལས་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པར་
 ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ལྟག་པའི་ལྟ་བ་
 སེམས་ཅམ་པ་སྤྱད་ཀྱང་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བྱེད་པ་
 ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་སྟོ་སྐྱང་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་ནས། སྟོ་
 སྐྱང་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མ་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་གི་
 ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་
 ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་

ས་གཉིས་པར་སྔོན་པོ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་བྱ་ཇས་གཞན་
 ཅམ་མི་ཁེགས་པས་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པས་སྟོན་ཟེར་
 བའང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྔ་མ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཕྱི་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེར་ཡང་བརྟན་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་
 ཅམ་པའི་ལྟ་བ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཀྱས་ལ་དེ་
 ལས་གོང་ན་དབྱ་མ་པའི་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། །ཁ་ཅིག་ལ་
 བློ་གཉིས་རྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་བློ་གཉིས་མི་རྟེན། །ཟབ་མོ་ཁྱ་འབྲེགས་ཅན་འཛིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་
 སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀྱང་པ་
 དང་པོས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལྟར་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དང་། གཉིས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་
 དང་། གསུམ་པས་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐེག་པའི་རིམ་
 པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རྒྱང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། འབྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་
 ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདིས་རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་
 དུ་ངེས་པ་དང་བསྒྲོམ་བྱའི་བདག་མེད་སྤངས་གསུམ་དང་། སྤང་བྱའི་སྦྱིབ་པ་གསུམ་དང་། ཐོབ་
 བྱའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མཆོད་བརྗོད་དུ་
 དང་པོར་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཤེས་གསུམ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་
 མཆོན་གསུམ་དང་། སྟོར་བ་གསུམ་དང་། འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཀྱང་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། དེ་རྗེས་སུ་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་

དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་
 བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བཅེ་ལྷན་སྒྲུག་བསྐྱེད་གཞོམ་
 པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མདོན་སྒྲུར་མཛད། །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ཁྲོག་གྱུར་པས། །དེ་འཆད་པ་
 ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་ན། གཞུང་ཆན་པ་བཞི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ས་གཉིས་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་སྒྲོམ་གྱང་
 གོ་བུས་ཏེ། བར་པས་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་བུས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་ས་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབྱ་མ་པའི་སྒྲོམ་རིམ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་ལྟ་བའི་སྒྲོམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་
 ག་ཤེས་ལས། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་བསྐྱེད་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་
 བས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཅན་ལས་གྱང་
 བསྐྱེད་བར་བྱ། །ནས། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པར། །སྤང་བ་མེད་པས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྒྲེ། ཆོག་གསལ་ལས་གྱང་། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་པོའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་འདི་ནི། ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའ་
 ལས་གྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྒྲ་མའི་མན་
 དག་མདོར་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པས་འབྱུག་པའི་སྒྲོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འབྲེང་
 ལས། འདིར་བསྟན་པ་བཞི་དབྱ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་དུ་འབྲེལ་བཤད་གཉིས་གྱང་བཞེད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་
 བཤད་ལས་གྱང་། འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཤད་པ་འདི་དག་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཇི་ལྟར་
 གསུངས་པའི་སྤྱང་པོའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་གྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བསམ་

བྱང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་རྗེས་གཞན་ཀྱིས་སྤྱང་
བར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་
རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་ཉག་པ་སྤྱང་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྐབས་གཉིས་
པ་དང་གསུམ་པའི་གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་བར་
དུ་སྒྲོམ་ལོ། །བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་
མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་
པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅོད་པ་སྤྱང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གང་ཞིག །ཁྱོད་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མ་ཡིན་ན་སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། སྔོན་འཛིན་ཆད་
མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་
སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་
ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཉམས་སྤྱང་གི་ཆད་མར་
ཐལ་ལོ། །སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་ཉམས་སྤྱང་གི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན། སྔོན་འཛིན་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉམས་སྤྱང་གི་རང་རིག་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ལ་ཤེས་པས་མ་བྱུང་བར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་ནམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྔོན་འཛིན་

མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོན་པོ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་བྱིར་དང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཡིན་ཟེར་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
 དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་
 པ་ནི་དུས་མཉམ་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་བྱུང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་ཡོད་པར་
 ཐལ། སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་
 སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། བོད་དུ་འདོད་ན། སྟོན་པོ་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་དགག་གཞི་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཞེ་
 བ། སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
 སྟོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གངས་རི་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་སྒྲུང་བའི་དབང་
 ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། རིགས་པའི་དབང་སྐྱབ་གིས། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་བས་རྒྱ་བ་གཉིས། །མེད་
 པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཅིག་ཡིན་
 ན་དུ་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པས་བྱུང་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་འཛིན་

མིག་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་གིས་སྟོན་པོ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོན་པོ་དང་སྟོན་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་
ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་བྱིར། །སྟོ་དང་དེ་སྟོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
པ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ལ་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ཟེར་ན། འིན་རྟམི་རུང་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟོ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་གཞི་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ།
སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྟོས་སྟོན་པོ་དམིགས་ན་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པས་བྱུང་བས་
དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འཛིན་པའི་བྱིར་
ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་སྤང་བ་
བདག་འཛིན་གཉིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་
ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ན་དེའི་སྤང་བ་བདག་འཛིན་སྤྱོད་བ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེས་ན་སྤང་བ་བདག་འཛིན་དེ་སྤྱོད་བས་
བྱུང་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་པའི་གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོ་བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་མང་པོ་ན་རེ། ལྷན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་དམིགས་ན་སྟོ་དེས་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དངོས་
སུ་དམིགས་པས་བྱུང་། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ན་སྟོ་དེས་སྟོན་པོ་ཡང་དངོས་

སྤྱད་མིགས་པས་བྱུང་བེད་རོ། །འོ་ན། སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སྤྱོན་
 དམིགས་པར་ཐལ། སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་སྤྱོན་སོ་དངོས་སྤྱད་མིགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 འདོད་ན། སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་
 ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་དངོས་ལྷུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་
 དངོས་སྤྱོད་འཇལ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁྱོད་ལ་རང་རིག་མཛོན་
 སུམ་ཡིན་པ་བྱད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྒྲོག་སྤྱར་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་རྩོད་རང་ལ་སྒྲོག་སྤྱར་དུ་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་བྲལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་ལྷུང་རང་
 མཚན་གསལ་པར་སྤྱང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་
 མཚན་མཛོན་སུམ་དུ་སྤྱང་བའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྷུང་
 ཕྱི་རོལ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རྟགས་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྷུང་ཕྱི་རོལ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། དབང་སོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་
 །ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མ་གྲུབ་དཔེར་སྒྲ་གཉིས་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་ཟེར།

འོན། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཆོད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་པའི་དོན་ཆོད་མས་དམིགས་པ་
ལ་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་
སྟེ། མདོར་ན་སྟོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་མིན་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་དཔེར་འགོད་རིགས་
ཀྱང་། གཞན་ལ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེར་འགོད་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། རི་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བས་རྒྱ་བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་སོ་གཉིས་ནི་
གཅིག་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སྟོས་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་ཀྱི། སྟོན་སོ་
ཅམ་དང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན། ལྟས་སྟིན་དང་མཆོད་སྟིན་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་
སྟོན་སོ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་ལྟས་སྟིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་མཆོད་སྟིན་གྱི་མིག་ཤེས་ངེས་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་སྟིན་གྱི་མིག་
ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་སོ་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་སོ་ལ་ལྟ་བའི་ལྟས་སྟིན་
དང་མཆོད་སྟིན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀས་སྟོན་སོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན།
རིགས་རྒྱན་གྱིས་མ་བྱ་སྟེ། གཅིག་ལ་སྤང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་བེད། རྟེ་བདུན་རྒྱན་ལྟར་
ན་གཅིག་ལ་སྤང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་བ་རྟགས་མ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་བག་
ཆགས་སད་པའི་མིག་ཤེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེལ་ལས། རིགས་མ་ཐུན་བག་ཆགས་སད་
པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟེ་བདུན་རྒྱན་ལྟར་ན། སྟོན་སོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཆོད་མ་
དུས་མཉམ་དུ་ཆོད་མས་དམིགས་པས་བྱ་བ་ཀྱང་སྟོན་སོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གཅིག་གིས་སྟོན་
འཛིན་ཀྱང་བྱ་བ་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལོགས་པར་སེམས་ཉེ། ཆོས་མཆོག་གིས་འབྲེལ་
བ་ལས། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་
ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

བྱིར། བྱིར་སྟེ། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་ཤེས་པ་
 དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པའི་བྱིར།
 འདི་རིགས་རྒྱན་གྱི་ཡང་དགོངས་པར་སྤང་ངོ། །བཙུན་པ་དགེ་འདུན་སྤྱང་བ་ན་རེ། རྩས་གཅིག་པ་
 དང་ལྷན་ཅིག་པ་འགལ་བར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་པ་ལ་རྩས་གཞན་གྱིས་བྱིར་པའི་བྱིར། དེ་སྤྱད་དུ། བྱི་
 རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། ལྷན་ཅིག་གཟུང་བ་གཅིག་འཛིན་ལྟོ། །གཅིག་པར་འདོད་ན་དེ་མ་གྲུབ། །ཅེས་
 སོ། །དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པས་བྱིར་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བན་ཚུན་ཐ་དད་གཅིག་དམིགས་ན་གཅིག་ཤོས་དམིགས་དགོས་ན་འབྲེལ་བ་
 གྲུབ་པས་བྱིར་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་གམ་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་དགོས་པས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཁེགས་པའི་
 བྱིར། བྱིར་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱིར་པའི་
 བྱིར། བྱིར་ཅིང་། ཉགས་བྱིར་སྟེ། བན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་བྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་དགེ་འདུན་སྤྱང་བ་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ལ་རྩས་གཞན་ཡིན་པས་བྱིར་པར་ཐལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་
 གྱང་རྩས་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཡིན་གྱང་རྩས་གཞན་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཞན་སེམས་
 དང་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་འབྲེལ་བྱིར་ངོ། །ཞེས་
 སོ། །དེའི་ཉགས་རེ་རེ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་གྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 ངེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་མ་དམིགས་པར་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ཡོད་ཅིང་
 སེམས་བྱུང་མ་དམིགས་པར་སེམས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཆད་

མས་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚས་མཚོག་གི་འབྲེལ་པ་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་
 བྱུང་བས་ཀྱང་འབྲེལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནམས་ཀྱང་སོ་སོར་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དམིགས་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་དཀའ་གནས་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་
 དུས་དྲུས་དེར་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཡོད་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། སུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ད་ལྟར་
 བ་ཡང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གོ་དོན་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སུ་རམ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་ན་སུ་རམ་གྱི་རོ་སྤྱོད་བས་སྒྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བས་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་ཅེས་
 པ་སྐབས་འདིར་དུས་དྲུས་གཅིག་པའི་དོན་དང་། དམིགས་པ་ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་དང་། ངེས་པ་
 ནི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཅིག་ཆད་མས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་དེའི་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་སྤྱོད་པས་སྒྲུབ་
 ལ། གཅིག་ཤོས་ཆད་མས་སྤྱོད་དུས་ཀྱང་གཅིག་ཆད་མས་སྤྱོད་བས་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱོད་དུས་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་
 རང་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱོད་བས་སྒྲུབ་ལ། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་སྟོན་པོ་ཡང་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྤྱོད་
 བས་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་
 དང་དེ་སྟོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོན་པོ་དང་ནི་དེའི་སྟོ་དག ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཚས་མཚོག་གི་འབྲེལ་པ་ལས། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མིན་ལ། ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་པན་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་

བས་ཁྱབ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཐ་དད་བ་ལ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་རུང་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་བ་ལ་ནི་འདི་འཐད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། དེ་བས་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་
ངེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྟོང་བས་ཁྱབ་ཅེས་
བ་ལྟ་བུ། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཛིན་ཤེས་བ་དང་ལྟན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འཛིན་ཤེས་བ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག་ཁྱོད་དམིགས་ན་སྟོན་འཛིན་ཤེས་
བ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟེས་པས་ཁྱབ། དེ་དམིགས་ན་ཡང་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དུ་སྟེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོས་སྒྲིབ་བ་སྟོང་ཚུལ་སྟོན་པར། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་
པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཕྲོས་དང་མཐའ་དབྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར།
དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་དེ་དག་ཕྱེ་ཞིང་།
སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ནས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པར་འདི་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
ཤེས་པའི་དག་ལྟན་ལས། སྐབས་འདིའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་དེ་ཐོད་ཀྱིས་སྟོར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་
བསྐྱེདས་དེ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། གསེར་འབྲེང་ལས། སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་ནི། ནས། ཐོད་ཀྱིས་
ཀྱི་སྟོར་བ་ལ་བཤད་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་དེ་ཡིན་པར་འཆད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོག་དོན་གང་ལའང་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་ལ་དེ་
གཉིས་གཅིག་བ་མི་འཐད་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་
ཚན་རྒྱལ་རྫོགས་རྗེས་ཀྱི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་སྐབས་སུ་ཉེན་འབྲེལ་རྫོགས་ཚུལ་མདོ་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཉི་མེ་ལས། དེ་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐོད་ཀྱིས་

གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཐོད་ཀྱིས་
གང་ཞེན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ། གསེར་འབྲེང་ལས། ལྷག་ཆོན་ལྷག་རྫོགས་རྗེས་
སུ་གསུངས་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ཚུལ་མདོ་ལ་མེད་པས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་གཉིས་གསུངས་
པའི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟེར་དང་། གཉིས་པ་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟེར་ཡིན་པ་འཕགས་སེང་གཉིས་
ཀས་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཉི་ལྔ་ལས། དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་པའི། ཞེས་པ་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་
བཤད་ཟེན་རྟོ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་
པ། རས། དེ་རྣམ་མཐོང་བའི་ལམ་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཉི་
ལྔ་ལས། སྟོམ་པའི་ལམ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་
ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་
སྟོང་ལས། རབ་འབྱོར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་པས། ཞེས་
དང་། དེའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་སྟོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །དེ་
ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་
སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟེར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཁོ་ནར་བཤད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ལྟ་བུ་གཉིས་གསུངས་པའི་སྟེ་མ་མཐོང་ལམ་དང་། བྱི་
མ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དེ་སྟོམ་ལམ་ལ་བཤད་པ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེས་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་

མཐོང་ཅེ་ལ་དབང་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཐོད་ཀྱི་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པ་དང་
སྟོབ་དཔོན་རྣམས་བཞེད་པ་ཉིད་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ཉིང་འཇིན་ཐམས་ཅད་ཉིང་དེ་འཇིན་བཞིས་བསྟན་
བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། སྐབས་འདིའི་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱིདས་སྤྲ་མ་མཐོང་ལམ་དང་ཕྱི་མ་སྟོམ་
ལམ་ལ་བྱེད་བར་འཕགས་སང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཅོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉི་ལྔ་ལས།
རྣམ་བར་བསྐྱིདས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་བར་ཞུགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་
སོ་སོར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་དགྲ་དང་མཉམ་བར་མ་
བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར། ཞེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་བར་ཐལ། དེར་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱིདས་ཞེས་པ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་
སྟེ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་དགྲ་དང་། ཞེས་པས་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱིདས་ཕྱི་
མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱེས་པ།

འཕགས་ཡུལ་འཛམ་གླིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱན། །

མཁས་མཆོག་རྒྱ་བའི་ངོ་ནའང་ར་རི་ཅན། །

ཐུབ་བསྟན་བཅུ་གཉིས་བདག་པོའི་འོད་སྣང་གིས། །

བཙམ་པའི་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འདབ་མ་བཞད། །

ཁེངས་པའི་མེ་བྱེར་ངང་ཚུལ་མི་འཛིན་ཀྱང་། །འཆར་རྒྱབ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཀུན་གསལ་
བའི། །ཀོར་བུའི་སྟོན་མེ་སྟུན་སྟོང་ལྡན་བས་ཀྱང་། །རྟེན་མིན་དམ་པའི་བཀའ་ངིན་དྲན་བྱག་
བྱས། །ཞེས་བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་སྒྲིམ་པ་ལ། འགོ་ག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་དགུ་ལ། ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་འཕྲོས་དང་། སྤྱི་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་
 ཆེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱིདས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་དངོས་ཀྱི་
 དོན་འཆད་པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིའི་མདོ་ལས་སྒྲིམ་པ་འཇུག་ཆར་ལྷ་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཉེ། མཐར་གནས་སྒྲིམ་པ་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྒྲིམ་པར་འཇུག་པའི་
 སྒྲུབ་པ་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱིདས་ཆར་གཉིས་དང་། ཐོད་ཀླལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་མཐར་གནས་སྒྲིམ་པ་
 འཇུག་དགུ་ལ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོ་ག་པ་
 སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། མཐར་གནས་སྒྲིམ་པ་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་
 འོངས་གཅིག་རྣམས་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱིདས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་པས་
 དབེན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་ལའོ། །དེ་ནས་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་ལའོ། །དེ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱིདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐོད་ཀླལ་གྱི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམ་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས།
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཐོད་ཀླལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་པར་འཇུག་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འགོ་ག་པའི་བར་ལ་སྒྲིམ་པར་འཇུག་པ་དང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་
པོ་ཉི་བར་སྐྱབ་སྟེ་གནས་སོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་པ་
ནས། དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལོ། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། མཉམ་
པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། དེ་
ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན།
ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་
དགུར། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས། ཞེས་པས་ཡར་སོང་མར་འོང་གི་སྒྱུར་བ་སེང་གེ་རྣམ་
བསྐྱེད་པ་གཉིས་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་ཞེས་པས་གང་ཡང་མ་སྟེལ་བར་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་
མ་ཐུན་དུ་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། འདོད་པར་ཞེས་སོགས་ཆིག་རྒྱུ་
གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དངོས་སུ་བསྟན། གཅིག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་
རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མར་འོངས་འདོད་སེམས་སྟེལ་བ་དོན་བསྟུ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།
གང་ཡང་བར་དུ་མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་དང་། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་བའི་ཡར་
སོང་སྟེ་བར་པ་དེ་གཉིས་ལུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལྟར་རོ། །བསྟན་ཚུལ་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ། གཅིག་དང་ནས། མི་འབྲར་འགྲོ། ཞེས་པས་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་བརྒྱད་
སྟེལ་ནས་ལུགས་མ་ཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒྱལ་བསྟུས་ལ། འདོད་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་
ཀྱིས། སྤྱི་ཅེ་ལས་འདོད་སེམས་ལ་གནས་པའི་བྱད་རྒྱུ་བསྟུས། འདོད་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་
གཉིས་དང་། གཅིག་དང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། མི་འབྲར་འོང་ཞེས་པས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་

དང་འདོད་སེམས་དགུ་སྒེལ་ནས་ལྷགས་མི་མ་ཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀླུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཅིག་དང་ནས། མི་འབྲར་འགྲོ་ཞེས་པས་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་
དང་འགྲོག་པ་བརྒྱད་སྒེལ་ནས་ལྷགས་མ་ཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀླུ་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདོད་པར་ཞེས་པ་ནས། འདོད་སེམས་ལ་གནས་
པའི་རུད་ཚུང་བསྐྱུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདོད་
པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་། མི་འབྲར་འོང་ཞེས་
པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་འདོད་སེམས་དགུ་སྒེལ་ནས་ལྷགས་མི་མ་ཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀླུ་
བསྐྱུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤད་ཚུལ་དེ་རྒྱུ་བ་དང་པོ་སྦྱར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྦྱར་བའི་དོན་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྒྱུ་བ་དང་པོ་སྦྱར་དངོས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བེན་ཏུ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་རོ། །

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་
རོ་བོ་དང་། བསྟན་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་སོགས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་
མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་པོར་ཐོབ་ཟེར་ན། འོ་ན། འཇུག་པ་ལས། བེས་རབ་གནས་པས་
འགྲོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་འཇུག་པ་དང་རྣམ་བཤད་
གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཐར་
གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་
མཐར་གནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་སྤྱིངས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར།
དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་སྤྱིངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཞུགས་ནས། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་
མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་

དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་སང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་ཐོབ་པར་ཐལ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཐོད་ཀྱལ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷང་དེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འགོག་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་དུས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱལ་བ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་བ་གངས་
 མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་དང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐོད་
 ཀྱལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཐོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུང་གི་བྱང་བ་ཞེས་མ་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་འདས་ངེས་འབྱུང་ཡིན་ཅིང་། ངེས་འབྱུང་གི་བྱ་བའི་ཆོག་དུས་གསུམ་
 ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་བྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཐད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་མེད་དེ།
 དེ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་བྱིན་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཟེར། འོ་ན། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་འགོག་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅུ་བར། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་
 ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་
 ཡོད་ཟེར་ན། མཛོད་ཀྱི་ཐོད་ཀྱལ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་ན་འདིའི་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་ལ་

ཁས། འདོད་ན། མདོ་ལས། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་བཏང་ནས་ཐོད་ཀྱིས་
 གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོར་བ་སེང་གེ་
 རྣམ་པ་བསྐྱེད་ས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཏང་མ་ཐག་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀྱིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་དུ་མ་
 བཅུག་པའི་ཡར་སོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོད་ཀྱིས་
 དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་
 དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་
 སྤང་ལས། སྟོམ་པའི་ལམ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ས་རྗེས་གྱི་གང་དང་མ་སྟེལ་བའི་ཡར་སོང་གི་
 སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་
 ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ས་རྗེས་སུ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་
 པར་བཤད་པའི་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་གི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཁྱི་དེ་གྱིས་མི་འདྲ་བ་མ་སྟེལ་ན་ཐོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསེར་འབྲེང་ལས། མདོ་འགྲེལ་དུ་མས་བཤད་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉི་སྤང་དང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པས་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུགས་བཞིན་སེང་གེ་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ས་གྱི་རྗེས་
 སུ་དངོས་གཞི་ལ་གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཉི་ཁྱི་ལྟར་སེང་གེ་རྣམ་

བསྐྱེད་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡར་སོང་འགོ་ག་པ་སྤྱི་ལོ་བར་མ་བཤད་པར་ཐལ། མོད་ཀྱི་ཡི་དཔྱད་སྤྱི་ལོ་གཞི་ལ་
གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འཕགས་པས་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་གང་ཞིག། སྒྲིམ་དཔོན་གྱིས་དེ་མེད་པའི་ཡར་སོང་འགོ་ག་པ་སྤྱི་ལོ་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། བྲང་ཆེན་གྱི་མོད་ཀྱི་དེ་གང་ཞེ་ན་རབ་འབྱོར་
འདི་ལ་ཞེས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟར་ལྟ་སྤྱི་ལོ་བར་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ནས་བཅུ་མས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ཅེ་ལོ་བར་ལ་འགོ་ག་པ་སྤྱི་ལོ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་
སྟེ། འབྲེང་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་
གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་འགོ་ག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་
སོང་ཞིང་འོང་ནས་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་སྟེ་དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོ་ག་པ་
ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲུང་སྟེ། འཕགས་སེང་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དེ་མདོ་སོ་སོའི་དབང་
གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་གཉིས་ཀྱི་མདོ་མི་མཐུན་པ་ནི་སྒྲིམ་དཔོན་གྱིས་ཉི་མེ་
དང་འཕགས་པས་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་བྲངས་པར་འཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་
འདི་དག་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་པ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཐོན་པས་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། གཞན་ཡང་། སྒྲིམ་
དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཉི་མེ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉི་མེ་ལྟར་ཡིན་པས་འགའ་ཞིག་དང་
མི་མཐུན་ཀྱང་ཐེ་ཆོས་མི་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འབྲེང་ཆེན་ལས། སྟོང་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་
དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་ནི། ལས། སོ་མཉི་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འོ་ན། ལྟར་བཤད་ལས། གང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་ནི་དགུ་ལ་ས་
བསྐྱེད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པས་མོད་ཀྱི་དཔྱད་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་མོད་ཀྱི་དཔྱད་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་གཞི་
སྤྱི་ལོ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྤྱི་ལོ་བའི་དཔྱད་སྤྱི་ལོ་གཞི་མོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟར་

བཤད་ལས། སྤེལ་གཞི་དང་མི་འབྲ་བ་སྤེལ་ནས་འགྲོ་བ་ཐོད་ཀྱིས་དུ་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་དངོས་གཞིའི་གཙོ་བོ་དང་སྤྱོད་བཤད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་སྟོམས་འབྲུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་གནས་གྱི་སྟོམས་
པར་འབྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོམས་འབྲུག་དགུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་སྟོམས་པར་འབྲུག་
པའི་སྟོམས་འབྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྤྱོད་བཤད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་གྱི་
བཀའ་དགུགས་པར་མི་བྱུང་། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་སྤྱིད་ཅེའི་རུད་རྒྱུད་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་དབང་
རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཉི་ཁྱི་ལས་རུད་རྒྱུད་མ་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཟེར་ན། མདོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་འབྲ་ལ་དགོངས་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉི་ཁྱིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་ཁྱི་བརྒྱད་
སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་མ་ལས་
ཕྱི་མ་རྣོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མགོ་སྟོས་པ་ཅན་གྱིས་གོ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། མགོ་སྟོས་པའི་གོ་བ་མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
རྗེས་སུ་འཛིན་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གདུལ་བྱ་
དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་སྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་མ་བྱང་བའི་ཆེ་རུད་རྒྱུད་བྱེད་དགོས་པ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་བའི་
ཆེ་རུད་རྒྱུད་མི་དགོས་པ་ཉི་ཁྱི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་ཡར་འགྲོའི་
སྤེལ་ཆོས་གྱི་འགོག་པ་དང་མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུད་རྒྱུད་གསུངས་
ལ་མར་འོང་གི་སྤེལ་གཞིའི་འགོག་པ་ནས་སྤེལ་ཆོས་འདོད་སེམས་བར་དུ་རུད་རྒྱུད་མ་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། བྱམ་སྒྲེ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་དང་པོར་མ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིཅ་དུས་དང་། སྒྲིམ་ཟེན་བྱང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱམ་སྒྲེ། ཡར་སོང་གི་སྒྲིལ་ཆོས་འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་རིང་
 བ་བཞིས་རིང་བར་མ་ཟད་སེམས་ཆེས་ཞི་བ་དེ་ལས་ཏ་ཅང་མ་ཞི་བས་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་འགའ་
 ཞིག་གསར་དུ་དང་པོར་སྒྲིཅ་པའི་ཆེ་ལྡང་མ་རྒྱས་པས་སྲིད་ཅེ་ལ་རྒྱད་ཚུང་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསེར་
 འཕྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་གསར་པ་སྒྲིམ་པ་དང་པོར་སྒྲིཅ་པའི་ཆེ་
 འགོག་པ་ཆེས་ཞི་བ་དེ་ལས་འདོད་སེམས་ཏ་ཅང་མ་ཞི་བ་དེས་ལྡང་མ་རྒྱས་པས་སྲིད་ཅེ་ལ་རྒྱད་
 བར་གསལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྒྲེ། མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཟག་འགའ་
 ཞིག་དང་བྱང་མ་བྱང་ལ་སྤར་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཉག་གཉིས་པ་བྱམ་སྒྲེ། བྱང་བའི་ཆེ་འཕགས་གང་ཟག་གི་
 བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་འགོག་པ་ལས་འདོད་སེམས་ཀྱིས་ལྡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱང་བའི་ཆེ་འཕགས་གང་ཟག་གི་བྱང་པར་ལ་དེ་ལྟར་ལྡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉི་མེ་དང་
 འགྲེལ་པ་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མར་སྲིད་ཅེ་ལ་རྒྱད་ཚུང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེས་ན་
 བྱང་བའི་ཆེ་འཕགས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་བྱངས་པ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་འདོད་སེམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ལྡང་རྒྱས་མོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོར་བ་ལ་རིང་སྒྲོར་དང་
 ཉེ་སྒྲོར་གཉིས་བྱས་ནས་དང་པོ་ལ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ལྷགས་གཅིག་དང་གཉིས་པར་གང་ཡང་
 མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་སྒྲོམས་འཕྲུག་དགུ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་དེ་འདྲ་རྗེ་
 ཡབ་སྤུས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་གཞིའི་བསྐྱུས་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་
 ལས་ཀྱང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོང་བ་དང་འོངས་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགོག་པ་དང་མ་སྒྲིལ་
 བ་དང་སྒྲིལ་བའི་སོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཉིས་པ་ནི་མདོ་
 ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གང་ཡང་མ་བརྟག་པའི་ཡར་སོང་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་

སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ས་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་མདོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིན་གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཡར་སོང་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་ཚེས་ཅན། མོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་གཅིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིན་ཉི་མའ་དུ་མཛོད་དངས་པ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མོད་ཀྱི་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་བར་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་གོ། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་མར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན་ཁྱབ་སྒྲིག་དེའི་ཆེ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་པོར་བའི་ཡར་སོང་གི་མོད་ཀྱི་བྱིན་པའི་བྱིན་དེར་ཐལ། སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་ལ་མར་འོངས་མ་བྱས་པར་ཡར་སོང་གཉིས་བྱེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་བྱིན་འཁོར་གསུམ། དེར་ཐལ། ཡར་སོང་སྒྲིམས་ལ་མ་སྒྲེལ་བར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཡར་སོང་གཉིས་པར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པ་སྒྲེལ་ནས་སོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིན་གསེར་འབྲེང་ལས། ཉིང་རེ་འཛིན་མོད་ཀྱི་དེ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཞེས་སྒྲིམས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་བར་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤྱད་ཅེའི་བར་ལ་འགོག་པ་སྒྲེལ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན་ཁྱབ་སྒྲིག་དེ་ལས་ལངས་ནས་ཞེས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་ལ་འགོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱར་པའི་བྱིན་དེ་སྒྲིགས་ས་ཡོད་པའི་བྱིན་འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། མོད་ཀྱི་ཉི་མའ་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ན་སྒྲེལ་གཞི་སྒྲེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྒྲེལ་ཡན་ཆད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཐེང་ན། མོད་ཀྱི་ཉི་མའ་སྒྲེལ་གཞི་སྒྲེལ་ཆོས་མེད་པར་གོ་རིམ་འཆོལ་ནས་སྒྲེལ་བ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མོད་ཀྱི་ཉི་མའ་སྒྲེལ་གཞི་སྒྲེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཆོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིན་འདོད་ན། སྒྲིམས་པ་སོང་གོ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་ལ་

ཡར་སོང་གི་སྒྲིམ་ས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་གཞི་སྒྲིམ་
 ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཆོག་ས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བར་དུ་བརྒྱུད་པོར་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཐུབ་སྟེ། མོད་ཀྱི་ལ་བར་དུ་པོར་བ་དང་སྒྲིམ་བ་གང་རུང་གིས་ཆོག་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་མཐར་གནས་སྒྲིམ་ས་འཇུག་དགྲའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་བར་དུ་བརྒྱུད་པོར་ནས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་ས་པར་འཇུག་པའི་མོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་
 གྲུག་གཞན་ཡང་། ཡར་སོང་བསམ་གཏུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྒྲིམ་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སྒྲིམ་ས་འཇུག་གཅིག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་གཞི་
 སྒྲིམ་ཆོས་གཉིས་ཆོག་ས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲིམ་གཞི་རྒྱུད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་སྒྲིམ་ཆོས་ཡང་ཆང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་སྒྲིམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མོད་ཀྱི་གྲི་ཉིང་དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིམ་གཞི་སྒྲིམ་
 ཆོས་གང་རུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡར་སོང་སྒྲིམ་ཆོས་འགོག་པ་དང་སྒྲིམ་
 གཞི་དངོས་གཞི་བདུན་པོ་དེ་རེ་ནས་སྒྲིན་དུ་འཕེན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་
 སྒྲིམ་པའི་འགོག་སྒྲིམ་ས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིམ་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲིམ་གཞི་སྒྲིམ་ཆོས་གང་རུང་གི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡར་སོང་འགོག་པ་དང་སྒྲིམ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། མོད་ཀྱི་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་གཞི་སྒྲིམ་ཆོས་གཉིས་ཆོག་ས་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་
 གཏུགས་དགྲུ་པོར་ནས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲིམ་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། ཐུབ་སྟེ།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པ།

རང་གི་ཕྱོན་དུ་བསམ་གཟུགས་དགུ་པོར་རྗེས་སུ་བཞི་པོར་ནས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལོག་སྒྲུབ་བསལ་
བ་གཉིས། དང་པོ་སྒྲོན་པར། སྒྲོང་གསུམ་སྒྲེ་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ནས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་
ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། འདི་ལ་འཕྲོས་སྒྲོར་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དུམ་བར་བ་ལས། འགའ་
ཞིག་གིས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་བས། ནས། བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཁེལ་བ་
ཉིད་དང་། ཞེས་པ་འདིའི་དོན་བཤད་པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་
མཁྱེན་བར་མ་ཆད་པར་འབྲེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་དེ་དེའི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་དང་པོ་བྱུབ་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་ཡང་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་དོན་བདུན་ཅུ་ལས། ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་
ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དང་། བར་ཆད་མེད་
པའི་ཅེ་སྒྲོར་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། འོ་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱིས་
མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་
ཅེ་སྒྲོར་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱིས་ཁྲུབ་པར་ཇེ་ཡལ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་

འབྲེང་ལས། འདི་ནི་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བར་ཆད་མེད་ཅེ་སྟོམ་ཅེ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་སྟེ་དང་། བར་ཆད་མེད་ཅེ་དེའི་ཁྱད་
བར་ལ་བཤད་པའམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་སྟེ་ཚུལ་ལ་སྟེ་
མེད་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོམ་ཅེ་སྟོན་ལ་
སྟེས། དེའི་རྗེས་སུ་བར་ཆད་མེད་ཅེ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་གིས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སྟོམ་ཅེ་དེ་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཅེ་མོ་སྟེ་བ་ཡིན་པས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་མ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་བར་མི་རུང་
བར་ཐལ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ལོ། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། སྟོམ་ཅེ་ལ་དེ་མ་མ་དག་པས་ཁྱབ། གཅིག་ལོས་ལ་དག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་
ལས། ཡང་ན་སྟོམ་ལམ་ཅེ་མོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་དེ་དུས་ན་ས་བོན་རྩེ་ཟང་ཟང་ཡང་མེད་པས་ཁྱད་བར་གིན་ཏུ་ཆེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ནས་བཤད་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོ་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་སྟོམ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། རྣམ་
མཁྱེན་དངོས་སུ་སྟེན་བྱེད་དེ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་མོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འབྲས་བུར་
བྱུར་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་ཁས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་སྟོམ་རབ་བྱུར་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་སྟེན་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དམན་
ལམ་སྟོན་དུ་སོང་མ་སོང་གི་གཉིས་སོགས་ཡོད། ས་མཚམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། ཚུད་

སྒྲོང་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 ཉགས་མ་གྲུབ། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་རྒྱད་ལ་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་ཐལ།
 དེའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ཁོ་ནས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་ཐུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མར་མེ་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ནས་སྒྲོང་བྱ་སྟེག་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཅ་བར། སེམས་ནི་སྤྲ་མས་
 བྱང་ཚུབ་བར། །རིགས་མིན་གྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་དེས་བྱང་ཚུབ་
 བར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
 མཚན་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་བསྟེག་པར་བྱ་བ་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འཐད་
 བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་གྱིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དེ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་གྱི་མ་ཁས་མི་
 ལེན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གྱི་མ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་ཅིང་ཉགས་བྱུབ་སྟེ།
 དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མི་
 སྲིད་པས་བྱ་རྩོགས་ཀྱི་བྱང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་
 སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་ཐོག་མཐའ་དབྱས་བཞགས་དགོས། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་
 བདག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་སེལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར། འདི་ལ་ནི། རབ་དུ་སྤྲ་རྣམས་

རྒྱུད་མར་ཤོལ། །ནས། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། མདོ་ལས། ཅིའི་སྤྲད་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ལགས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱང་པོ་གསུམ་དུ་ཕྱང་བསྟན་⁽¹⁾ ཏོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་
པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཐུན་དང་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
གཉིས་འགལ་བར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར། ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གཅིག །གཞི་བདེན་གཉིས་ལ་གཉིས། སྦྱོད་
པར་གཅིག །སྦྱོད་པའི་རྟེན་སྒྲུབས་འགྲོ་ལ་གསུམ། སྦྱོད་པའི་བྱུང་པར་ལ་གཅིག །མདོན་རྟོགས་
དང་དེའི་སྤང་བུ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཅིག །སྦྱོང་གཉེན་དབྱེ་བར་གཅིག །སྒོམ་བྱའི་སྦྱི་ལ་
གཅིག །དེ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
གཏུལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་ན་ཡང་། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསལ་བུ་ལོག་སྒྲུབ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་
ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། ས་བོན་གྱི་སྒྲ་ཀྱ་གཅིག་སྦྱེད་པ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་རང་ངོས་
ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སྒྲས་དབྱེ་མ་པ་ལ་འཕངས་པའི་སུན་འབྲེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲུག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
ན། སེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཁྲན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མ་སུན་དུ་འདུ་བར་མི་རུང་
བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་། དེ་མདོན་གྱུར་གང་རུང་འདིར་བསྟན་བསལ་བུ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆན་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཕྱང་བསྟན་ཏེ།

ཉིད་ཟེར་ན། འདིར་བསྐྱེད་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐལ་ངག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འདིར་བསྐྱེད་ལོག་སྒྲུབ་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོབ་སྒྲོ་ཅན་དང་། འོན་དམ་སྒྲོ་
 ཅན་གཉིས་དང་། ཕྱི་ན་བཅུ་དྲུག་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 དེ་བས་ན་ཀྱི་ཐོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཀྱི་ཐོབ་ཀྱི་ལ་ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀྱི་
 ཐོབ་སྒྲོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས། ཞེས་དང་། ཉི་མེ་སྒྲུབ་བ་ལས་ཀྱང་། ངག་གི་བཞེད་པའི་ལམ་
 མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་བཞེད་པ། ཞེས་དང་། ཅ་བར་ཡང་། རྒྱུ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྒྲུ་
 རྒྱུ་སྒྲུ་མར་གྲོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་ན་ཡང་། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་
 ལས། ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་ལ་ལ་ཐན་གདགས་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་བཞད་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དགུ་ཆོས་ཅན། བདེན་གཉིས་དོ་ལོ་གཅིག་ལ་
 གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་ཐོན་དང་། དེ་མཛོན་གྱུར་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ།
 བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། རྟགས་སྒྲུ་ འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་ས་ཐོན་ཡང་
 མ་ཡིན། མཛོན་གྱུར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱི་ཐོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཀྱི་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་ལན་འདེབས་པས་ཁྱབ། དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་དེ་ལ་ཀྱི་ཐོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པས་
 རྩབ་ཟེར་ན། ལམ་གསུམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཉན་རང་
 གི་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཀྱི་ཐོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན། དོན་
 དམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། ཀྱི་ཐོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས།
 རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཀྱི་ཐོབ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱི་ཐོབ་རྟགས་སུ་
 བྱས་ནས་ཀྱི་ཐོབ་ཀྱི་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐོབ་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། རྟགས་གསལ་གཉིས་ལ་

ཀུན་རྫོབ་ལྷ་བྱ་བཀོད་པ་རིགས་མ་སྐྱུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལ་རིགས་
མ་སྐྱུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲིན་ས་ཁྲབ་མེད་ཀྱི་ལན་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས།
རིགས་མ་སྐྱུན་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་
དུ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དུ་ཡུལ་གཉིས་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་
པའི་ལྷན་ཀ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིན་ས་ལན་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་སྒྲིན་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དོན་དམ་གྱི་རྟགས་གསལ་རིགས་མ་སྐྱུན་གྱི་ལྷན་ཀ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ལྷན་ཀ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་རིགས་མ་སྐྱུན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།
གསེར་འབྲེང་ལས། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་དུ་དེའི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་
ལན་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དོན་དམ་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་སྒྲིན་ས་ལན་གདབ་
དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྩ་བ་ལ་བདེན་བ་གཉིས་ཀའི་ལན་
དང་། བརྩ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་ལན་དང་། དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་
པ་དྲུག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་རྟོགས་དཀའི་ཕྱགས་སུ་བྱེད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེས་དགྲ་པར་བདེན་བ་གཉིས་ཀའི་ལན་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་
ཡང་ལོག་བྱེ་བའི་ལན་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པའི་བྱིར།
གསེར་འབྲེང་ལས། རྟོགས་དཀའ་དགྲ་པ་ལ་བདེན་བ་གཉིས་ཀ་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་པ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལམ་རྟོགས་དཀའི་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་

བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགུ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལན་བྱེད་ཚུལ་དེ་གཞན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ན་དགུ་པའི་ཚྱོད་ལན་གཉིས་ཀ་ཀྱན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསེར་འབྲེང་ལས། ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པ་ལ། རས། མཚུངས་པར་སྤང་བས། ཞེས་
 དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འདིའི་ཚྱོད་ལན་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་ནོ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་།
 རྟོགས་དཀའ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ལན་བྱེད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་བཅུ་དྲུག་
 གི་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་གང་ཞིག །གཞན་རྣམས་
 ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་འཕྲོ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་དང་། རྟོག་འཕྲོའི་སྒྲུབ་ཀ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ལན་
 བྱེད་པ་འབྲེང་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་སོ་བྱུང་སྟེ། དེ་གསུམ་ཀྱན་རྫོབ་རིགས་
 མཐུན་གྱི་སྒྲུབ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་
 གསུམ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གསེར་
 འབྲེང་ལས། གཞན་རྣམས་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སྟེ། ཐལ་བའི་
 རྗེས་འཕྲོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གཞན་རྣམས་
 ཀྱན་རྫོབ་རིགས་མི་མཐུན་ཏེ་རྟོག་པ་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ས་བོན་རང་ངོས་ནས་སྒྲུབ་བྱ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་སྒྲུབ་བྱ་སྐྱེད་པ་སྟོའི་
 སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཆོས་ཅན། ཀྱན་རྫོབ་
 སྟོ་ནས་རྟགས་མ་བྱུང་གྱི་ལན་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དབུ་མ་བའི་དོན་དམ་བྱུང་ཆད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་
 འགྲུར་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱབ་པ་མ་བྱུང་གྱི་ལན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཞེས་པ་དོན་དམ་
 སྟོ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཀ་ཡིན་ཡང་ཁྱབ་པ་མ་བྱུང་པའི་ལན་རིགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྒྲུབ་ཀར་ཡང་རྟགས་མ་བྱུང་གྱི་ལན་ཁོ་

ནས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཁྲམ་ཀ་ལ་ཀྱན་རྩོམ་ལ་ལྟོས་ནས་
རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་འབའ་ཞིག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ས་པོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པ་སྒོ་ལ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྔོན་ལུགས་གྱི་ངོས་
ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་པོན་རང་གི་ངོས་ནས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
ཅན། རོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་ལན་གྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཀྱན་རྩོམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་པའི་འདོད་པའི་ཀྱན་རྩོམ་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་རྩོམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཀྱང་། ཁུབ་པ་
མ་གྲུབ་པར་ལན་གྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཞེས་པ་ཀྱན་རྩོམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་
ཡིན་ཡང་། ཁུབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གདབ་རིགས་བཤོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གངས་འབྲེན་
རྩལ་ལའང་བྱད་པར་རྩང་ཟད་ཡོད་དེ། འགྲེལ་བ་འདིར། དམ་པའི་རོན་དང་ཀྱན་རྩོམ་དང་། ཞེས་
བས་གཉིས་བསྟན་པར་བཤད། གཤགས་ཆར་ཡང་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་
དུ། གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། ཞེས་བས་གཉིས་བསྟན་པར་བཤད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་
ལེགས་པར་རྩིས་གསུངས་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྒྱན་སྦྱང་དུ་སྦྱང་གཉེན་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་
བཞིན་ཅུ་བའི་དགོངས་བཤོ། ཞེས་གསུངས། ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་རྒྱུད་དང་རྣམ་བཤད་ལྟར་
བྱ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཅོད་པ་གཉིས་དང་འདི་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཞེས་སྟོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་འཆད་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སོགས་བྱད་པར་མང་ངོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བདེན་སྟོང་དང་བྱ་བ་གྱེད་རུས་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་
རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་པོན་དང་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་ཅིང་འདིར་བསྟན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་གྱེད་པ་དེ། འདིར་བསྟན་ལོག་སྐྱབ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ལོག་སྐྱབ་

བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལྟར་ཆོལ་བའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་ལོག་རྟོག་
དང་། ཕྱི་མ་ཁྲུན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུན་འབྲིན་བཅུ་དྲུག་བསྐྱུས་ན་དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲུན་ཀ་
དང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲུན་ཀ་གཉིས་སུ་འགྱུར། དབུ་མ་བས་ཁས་སྤངས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་
རིགས་ཉགས་སུ་བཀོད་བས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་དེ། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲུན་
ཀའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉགས་གསལ་རིགས་མ་ཐུན་དང་། རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་ཁྲུན་ཀ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། ལན་གྱིས་སེལ་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་བས་ཁས་སྤངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
གཉིས་གང་རིགས་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་
དེ། འདིར་བསྐྱར་ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲུན་ཀའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉགས་གསལ་རིགས་མ་ཐུན་
དང་། རིགས་མི་མ་ཐུན་གཉིས་ཡོད། ལན་གྱིས་སེལ་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཐིན་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

ཚུད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅུ་དྲུག་གི་གངས་བདེན་གཉིས་ལ་གཉིས་བྱེད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤང་གཉེན་སོ་སོར་བགྱང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཉགས་བྱུ་བ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ནས། གཉེན་སོ་དང་
མི་མ་ཐུན་པའི་ཚྭ་གསལ་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་མི་རིགས་ཉེ། འགྲེལ་བ་འདིར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བགྱང་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས།
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། གཉིས་
དང་། ཞེས་པའི་སོ་སོར་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཚུད་པ་གཉིས་དང་འདི་
གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཉེན་སོ་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གསལ་ལ་གཉིས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། གཞིའི་
གནས་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་ཚུད་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ཕྱི་ཚུལ་ཡིན་པས་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་མ་ཐོན་པ་སྐྱབ་ཞི་

སོགས་མང་པོ་བཤད་པས་འདི་དབང་བཅན་དགོས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་སྒྲེད་པར་གདམས་པ། འགེལ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་
བ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་བྱང་བ་ལྟར། དེ་སྒྲེས་པ་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ལ་
ཆུ་བོ་ལྟར་འདུ་བའི་བྱིར། ཅ་བར། བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་ལྔ་པ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྒྲུས་པ།

ཅེ་སྒྲོར་ནམ་བཞིའི་ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བའི། །
རྒྱལ་ཡུམ་རི་དབང་སྒྲོར་བཞིའི་བང་རིམ་སྟེང་། །
སྒྲུ་བཞིའི་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ན། །
མཁུན་པའི་སྐྱན་སྟོང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་། །

ཡུམ་དོན་ཅེ་སྒྲོར་སོ་སོའི་ནམ་སང་གི། །
རོ་མཆར་དགའ་སྟོན་ཡོན་ཏན་ལོ་འདབ་དང་། །
འབྲས་བུའི་རོ་དང་མཛད་པའི་ཁ་དོག་སྟོང་། །
ལྟ་འདོད་ལེགས་བཤད་མེ་ལོང་ཆལ་འདིར་སྟོས། །

ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་འབྲུལ་སེལ་གསྐྱའི་ཆུ་རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་
བྱང་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ། མཁྲ་ལོ།

༡༡། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཐར་དཔྱོད་འབྱུང་སེལ་
གསུམ་ཅུ་རྒྱུན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་ལས་སྐབས་དུག་པའི་
མཐར་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

ན་མཆོད་ར་སྤྱི།

མཐུན་པའི་མཁའ་ལ་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་སྐར་བཟླ། །

ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིས་སྐལ་ལྷན་ཀུ་མུད་ཆོགས། །

མ་ལུས་བཞད་པའི་སྤྲུལ་བཞིའི་ཆུ་གཏེར་ཆེ། །

འཕེལ་མཛད་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་གུས་པས་འདུད། །

བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཟབ་དོན་མ་ལུས་ཀུན། །མཐར་གྱིས་སྒྲོམ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་ཅིས་ཟེན་སྒྲན། །མ་
ལུས་ཡམས་ནད་སེལ་བའི་བདུད་ཅི་དང་། །འདོད་པ་ཀུན་སྦྱར་དཔག་བསམ་ལྟོན་འདིར་སྟེལ། །

དེ་ལ་འདིར་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། བརྟན་བྱེད་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་།
བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འཕྲོས་སྦྱོར་བ་མཐར་དཔྱོད་པ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
ལ་བྱང་ཆེན་མཐར་གྱིས་སྦྱོད་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བགྱི།
སོགས་གྱི་དོན་འཆད་པར་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་ནི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་

རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
དགྲེ་བ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་དགྲེ་བ་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་དགྲེ་བ་བརྒྱ་གསུམ་དང་བརྒྱ་དོན་
གསུམ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་གོ་རིམ་གྱིས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་
ན། དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གོ་རིམ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
མ་ལུས་བ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྱུར་བ་
བཞི་ཀ་མཁྱེན་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་རྫོགས་པར་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་དེ་སྒྲོམ་པ་རབ་དུ་
ལུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བའི་ཅེ་མོ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
པའི་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། དེ་ཡི་
སྒྱུར་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །དེ་མཐའ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། དེ་ཡི་
གོ་རིམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་བ་ཉིད་དུ་རྫོགས་
པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྲགས་ནས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
པས་མཐར་གྱིས་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། མཐའ་དག་དུ་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་ཐལ། མཐར་གྱིས་པའི་
ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཚམས་
སྒྱུར་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་བ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་དོན་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་བྲགས་
ནས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བཞི་བར་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་
 དུ་བསྐྱུས་ནས་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་མཆོམས་སྦྱོར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་རྟ་རྒྱལ་པ་ལྟར་དགུས་ཐོག་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་པ་མཐར་
 གྱིས་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པས་ཆོག་
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མཐར་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
 ན་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མཐར་གྱིས་སྦྱབ་པ་ཡིན་ན་བྱང་འཕགས་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 ཟེར་ན། འོ་ན། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མཐར་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར།
 མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པར་ཐལ།
 མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། བོང་དུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
 ན། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲུ་ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་

ཕར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
རང་ལུགས་ལ། མཁའ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་མཐར་
གྱིས་བྱ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སློབ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། གཙུ་བོ་
ཆོགས་ལམ་ལ་འཛོག་། གཉིས་པ་ནི། གཙུ་བོ་སྦྱོར་ལམ་ལ་འཛོག་། གསུམ་པ་ནི། གཙུ་བོ་སློབ་
ལམ་ལ་འཛོག་གྱང་། སྦྱོར་ཡོད་ཅམ་ལ་དེ་གསུམ་གཞོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད།
ཡང་དེ་ལ་དབྱེན་པར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དྲུག་། རྗེས་པར་དྲུག་གི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་
དྲུག་། དངོས་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་
གསུམ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྦྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་དྲུག་། དེ་དག་གི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་པར་བ་གསུམ་དང་། མི་མཐུན་
སྦྱོགས་ལས་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ལ་འབྱུག་པའི་གཏོང་བ་དང་དབང་པོ་ཉིད་དུ་
ལྷ་དང་ལྷ་མ་རྗེས་སུ་པར་བ་དང་། དེ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པའི་
དངོས་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅོད་སྤྱོད་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མེད་ཕར་ཐལ། དེ་ལ་ཅེ་སྦྱོར་
ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བར་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་བ་
དང་བསྐྱུས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་འོག་དུ་མཐར་གྱིས་པ་བཤད་པའི་
ཆོག་འགྲེལ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སློབ་དཔོན་ལྷར་
ན་ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་སློབ་པར་མངོན་ཡང་དེ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་འཆད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
དུ་དགོངས་པ་བརྟགས་ལུས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཅུ་བར་འདོད་
མི་ལུས་ཏེ། དེ་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་མངོ་དང་འཕགས་

བས་བཞེད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྗེ་ཡབ་སྐུ་ས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 ཡུམ་བར་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ན་མཐར་ཀྱིས་བགྱི་བ་དང་།
 མཐར་ཀྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། མཐར་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་རི་ལྟར་གདགས་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ལྷུང་སྟེ། མཐར་ཀྱིས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་འཛོག་ མཐར་ཀྱིས་སྒྲོབ་
 པ་སྦྱོར་ལམ་ནས་འཛོག་ མཐར་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མཐོང་སྒྲོམ་ལ་གཙོ་བོར་འཛོག་པའི་བྱིར། རྟགས་
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། བགྱི་བ་སྒྲོམ་པས་ནི་སེམས་སྐྱེད་པ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་འོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་སྐྱེད་ཅམ་ལས་ཟུར་གཞན་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་
 སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལ། སྒྲོབ་པ་སྒྲོམ་པས་ནི་དེས་བར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 དོན་དུ་འོ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་པས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་
 དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷུང་སྟེ། དེ་གསུམ་སྒྲོམ་
 བས་མཐར་ཀྱིས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། གསུམ་སྒྲོམ་པས་ནི་མཛོན་
 པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ཀྱིས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་
 པ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གསུམ་སྒྲོམ་ནས། ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོགས་ལམ་
 ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཡོད། ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་
 རྒྱན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་བར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པའི་ལུགས་
 ལ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་ལུགས་ལ་དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་ཁོ་
 ནར་བཤད་པའི་བྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གོ་རིམ་བཞེན་དུ་དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ལྷུང་སྟེ།
 འགྲེལ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་དེ་གསུམ་ལས་མ་སྦྱར་ཡང་འཕགས་པའི་ལུགས་དང་མི་འགལ་
 བ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྒྲུང་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ་འདིར་

དགག་པ་བྱུང་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སློབ་དཔོན་འདིའི་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་
གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མཛད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཆོག་དང་བསྟུན་པར་སྤང་ཡང་འཕགས་
བ་དང་མི་འགལ་བར་ཆོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།
འོ་ན་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྱ་བྱེད་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་བཞེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་གཉིས་
སུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་ནས་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་བྱ་
ཚུལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལྟར་འགྲེལ་བ་གཉིས་
སུ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཆོན་པ་གསུམ་
དུ་བཅད་ནས་ལམ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་བྱ་ཚུལ་དེའི་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། འོ་ན་དམ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་
སུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་མཐོང་བ་
དང་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་རྒྱུད་ཡང་འབྲེལ། ཅ་
བར་འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
མཆོན་དཔེ་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྟར་དང་། སྟོབས་སོགས་སུ་དང་། ཉེན་འགྲེལ་དུ་དོན་
དམ་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱ་ཚུལ་ལྟ་བུས་ནས་དང་པོ་ཆོགས་ལམ།
གཞན་བཞི་སྒྱུར་ལམ་བཞི་ལ་འཛོག་པར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསེར་
འབྲེང་ལས། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་ཉི་སྤང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་གསུངས་ཏེ། དང་
པོ་ཆོགས་ལམ་དང་ལྷག་མ་སྒྱུར་བ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལེ་བརྒྱད་མ་
སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་རྣམ་
པ་ལྟའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་བཞིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུལ་བ།

སྤྱི་ཞིང་འགྲུག་ས་དཀའི་ཡུམ་དོན་གནམ་རུ་དེ། །

འཕགས་སེང་དགོངས་བས་བཀྲུགས་ཀྱང་མོད་མ་རྟེན། །

ཡབ་རྗེས་འདོམས་སུ་བཀང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུལ། །

ལོག་སྒྲུའི་ལྷ་མིན་གྲང་འགམས་ས་གསུམ་གྲགས། །

མཐར་ཁྱིམ་སྒྲོར་བའི་མེན་ཀ་ཡི་སྒྲུ། །སྒྲུན་ཅིང་བཀྲ་བར་འདོད་ན་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །མཁོ་
དགྲའི་ཆོག་སྒྲོར་ལོ་འདབ་སྒྲ་ཆོགས་ཅན། །ནམ་སད་མེ་ལོང་དགའ་བའི་ཆལ་འདིར་ཞུགས། །

ཞེས་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ཞོར་བུའི་འཕྲེང་མཛེས་ལས། །སྐབས་
བྱུག་པའི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ། དགོལ། ། བཀྲ་ཤིས།

༡༡། །སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དབྱིད་འབྲུལ་སེལ་
གཏུའི་ཚུ་རྒྱན་མི་པམ་ཞལ་ལུང་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལ།

ཡི་ཁྲིའི་མདོག་འཆང་ལྷན་ལ་བྱར་མིག་གཡོ། །

དབང་སྟོན་ཐོར་ཅོག་རྒྱ་སྐར་འབྲེང་བས་སྤྲ། །

གདོད་བྲལ་ཆོས་སྐར་ཀུན་ཅོག་ལུས་མེད་ཐིམ། །

ཀུན་གཟིགས་སྤྲ་དབང་འཇམ་དབྱངས་བླ་མར་འདུད། །

གསང་གསུམ་ཆེར་འཕགས་གཟི་བྱིན་འབྲུམ་ཆགས་པའི། །འབྲུམ་སྐྱུ་འབྲུལ་གྱིས་ཀུན་
བཟང་མཛད་འཕྲིན་གྱིས། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ལ་རིས་མེད་བྱུང་ཆོ། །ཁྲིད་ཉིད་བསྐྱགས་ལ་
རྒྱལ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། །མཁའ་གསུམ་ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་ཆོན་རིས་བཟ། །སྒྲོར་བཞིའི་བཟོ་བོས་
བསྐྱུས་སྟོམ་རིང་སྤངས་པས། །སྒྲོ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་འབར་བའི་དགའ་སྟོན་འཆར། །རྒྱལ་དེ་སྟོན་
ལ་མགོན་ཁྲིད་ཨེ་མ་མད། །

གཉིས་པ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་འཆད་
པ་ལ། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་གྲང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་
པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་བྱང་། །འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྒྲོར་བ་མཐའ་དབྱིད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

མདོ་ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོང་པའི་
ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་
དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ལ་སྟོང་པའི་ཆེ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་སྟོར་བ་འགོད་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐར་གྱིས་སྟོར་བས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
ཡུན་ལ་སྟོམ་པར་བྱས་པ་ལ་གོམས་པ་རབ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མ་ལུས་པར་སྟོམ་པ་ལ་
ཞུས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་ལ་
ལྷན་མཐའི་སྟོར་བའི་ལམ་དང་། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་ལྷན་
མཐའི་སྟོར་བའི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་
མའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཅ་བར། དེ་མཐའ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་ལས་
ཡང་། དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་མེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཞེས་དང་། ཉི་སྤང་ལས་ཡང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གསེར་
འབྲེང་ལས། སྐད་གཅིག་མ་གཅིག་ནས་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་ལམ་ན་དེ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་
འགྲོ་བར་མེད་པས་སོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་ཡིན་ན་དེ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོབ་ལམ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་མཐའི་སྟོར་བའི་

ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། དེའི་གོང་ན་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 དང་པོ་ཁས། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་ལ། མཆན་ཉིད་ནི། མཐར་
 གྱིས་སྒྲུང་བའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གོ་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་
 མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ལམ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་
 ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བའི་ས་མཆམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ནས་འཛོག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ས་མཆམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའ་ཐོབ་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་
 སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའ་ཐོབ་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 སྟེ། དེའི་ལ་མཐའ་རྒྱན་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་
 གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་གྱིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་བཤད་ལས། བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཐེན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྐད་ཅིག་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། རྣམ་བཤད་ལས། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་
 མའི་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་སྒྲུང་ལ་རྒྱན་མཐའི་སྒྲུང་
 བའི་ལམ་གཅིག་དང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། བར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱགས་ཐེག་
 ཆེན་སྒོ་འབྱེད་ལས། སྐད་ཅིག་སྒྲུང་ལ་སྒྲུང་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་

པའི་ཕྱི་མ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་
 བར་སྟོན་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱན་མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྟོར་ཡོད་པར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 ན་རེ། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པའི་
 ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྟོར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ཏེ། དཀྱུས་
 རོགས་གཅིག་ལ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མཐར་གྱིས་སྟོན་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་མཐུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀྱུས་རོགས་གཅིག་ལ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཐུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
 ཏེ། དེ་རྒྱན་མཐའི་སྟོར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཟག་མེད་གྱི་
 ཆོས་གཅིག་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཞེས་བ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྟོར་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དཀྱུས་རོགས་གཅིག་
 ལ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པའི་ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྟོར་བ་ཡིན་
 བར་ཐལ། མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་
 ཅ་གསུམ་དཀྱུས་རོགས་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པའི་ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མཐར་གྱིས་པའི་སྟོན་ཆུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། མཐུན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དཀྱུས་རོགས་གཅིག་ལ་རྟུག་པ་ལྟར་ཞེས་བ་ནས།
 འདོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་བ་གཅིག་གིས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་བསྐྱེམས་

པའི་ཚོལ་བ་ཅུང་ཟད་དགོས་ཀྱང་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་བསྐྱེམས་པའི་ཚོལ་བ་ཅུང་ཟད་
 གྱང་མི་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དང་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་ཆེ་ཚོལ་བ་
 མི་དགོས་པར་མ་ཟད་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོལ་བ་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པའི་སྐབས་ལ་སྐད་ཅིག་
 སྒྲོར་དང་། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
 ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཚོལ་བ་དགོས་ལ་ལྷག་མ་དེ་དེའི་སྐབས་ལ་ཡང་ཚོལ་བ་ཅུང་ཟད་དེ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱུན་མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་ས་བཅའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་
 ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེམས་པའི་ཚོལ་བ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། དེས་དཀྱུས་ཐོགས་གཅིག་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ས་བཅའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བར་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་ལ་དེས་ཁུབ་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཚོལ་བ་གཅིག་གིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རིམ་
 གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ས་བཅའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དཔེ་དང་
 མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཇི་ལྟར་སྒྲེས་བྱས་ཆོ་རྒྱན་རྒྱུ། །ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤོས་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། སྒྲེས་བྱས་སྒྲོག་ཐབས་ཀྱིས་ཆོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་
 བསྒྲོད་པ་ན་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་གྱི་ཆེ་དང་པོ་ཡིད་ལ་
 བྱས་པ་ན་ལྷག་མ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ལྟལ་དུ་འཆར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འགྲུལ་པ་ལས། ཆོ་རྒྱན་
 གྱི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐག་
 མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་མདོན་དུ་གྲུར་པ་ན་རིགས་མཐུན་གྱི་ལམ་མདོན་དུ་འགྲུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། ཅིག་ཅར་དུ་བྱས་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པའི་

རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཅག་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཟག་མེད་གི་ཆོས་སྒྱུན་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱིས་ཟག་མེད་
གི་ཆོས་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་མི་རྒྱས་པར་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་དེའི་ཆེ་མཐར་གྱིས་སྒྱོར་
བ་དང་། ཟག་མེད་གི་ཆོས་སྒྱུན་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཟག་མེད་གི་ཆོས་
མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ནི་རིམ་སྒྲོམ་མཐར་ཕྱིན་བ་དང་། སྐད་ཅིག་སྒྱོར་ཐོབ་པ་ཡིན་
ལ། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆད་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཅད་ལས་ཟག་མེད་གི་ལམ་གཅིག་སྒྲོམ་
བ་ན་ཟག་མེད་གི་ལམ་མཐའ་དག་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་དེ་ལྟར་
སྒྲོམ་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་ཆད་ཞིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། མཐར་གྱིས་སྒྱོར་བ་ལ། མཚན་ཉིད་
ནི། མཐུན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེ་བའི་རྟོག་པ་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐུན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་
མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་
དོན་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་དང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་
ལམ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་དེ་
ཆོས་ཅན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཅ་བར། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་བ་ནས། དེ་
ཆེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་
སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་འགག་ཟེན་པར་ཐལ། དེའི་ལམ་དེ་ཤེས་

སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་འགག་
ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་འགག་པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲེ་བ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་གཉེན་སྙིང་སྤང་བུ་སྒྲེ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱུ་གྱི་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ངེ་མ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་རྒྱའི་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པའི་
ངེ་མ་དང་བྲལ་བ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་འཛིན་སོགས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་
ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་བ་རྩལ་དང་ཁུག་སྒྲ་སོགས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེ་དཀར་བའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་བདེན་འཛིན་སོགས་དང་བྲལ་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པས་རྣོས་སྟོན་ཡང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དཔེ་དཀར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ཆར་གྱིས་རྩལ་
གྱི་ཆོགས་མནན་པ་ན་ཁུག་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ངེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བ་ལས། བདག་མེད་སྟོམ་པའི་ཆེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། གཟུང་བར་ལྟ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ་རྣོས་པར་འགྱུར་ལ་རྒྱན་སྤང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དང་
མ་བྲལ་བའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ལམ་དེ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ལས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ལས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ་ཡིན་པས་རྒྱན་དང་བཅས་ཡང་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ཁས་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱས་
ནས་དེའི་ཡུན་ཆད་ལ་འདྲོའོ་ཞེས་དངོས་བརྒྱུད་མེད་ཟེར། ལ་ལ་དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཟེར་བ་
གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་བྱང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
ལས། རྒྱན་གྱི་མཐའ་ནི་དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མི་སྲིད་པས་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་
མཐའ་ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། དེས་ན་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ནི་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལས་
སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་ཕྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་འཐད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་པར་སློན་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དང་། རྣམ་པར་སློན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་
དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
པས་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན་རྣམ་པར་སློན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་

རྒྱལ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོབས་བཅུ་མ་འདྲེས་པ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། རྒྱ་མཆན་འདི་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་
 ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་མཛད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་ཅུ་མ་ཉི་མ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པས་ཆོས་ཅན་ཟག་མེད་
 གྱི་ལྷོག་པ་རྟོགས་པ་ཡང་གཟུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། འདིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་དང་སྟོབས་བཅུ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་
 ཅུའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་
 དེ་ལྟར་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་
 ཅུའི་བར་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་ནས་དཔེ་བྱད་
 བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། ལྟོང་
 ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་ཇེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོང་
 ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་ནས་དཔེ་བྱད་
 བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་སྟོ་མཉམ་ཇེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 སོང་བ་མ་གཏོགས་པར་སྟོབ་ལམ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟག་མེད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་ནས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་དེ་དག་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། འདིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྒྱལ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་
 བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་ཡོངས་

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ཉི་ལྔ་པ་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ཙུ་ཙུ་བདུན་ཡོངས་
སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་བུ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རྣམ་པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་མ་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་མ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་དང་། ས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་
པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ལས་ཐོག་པ་རྣམ་པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་དང་། ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་སོགས་རྣམ་
པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་སོགས་རྣམ་པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མེད་ན།
དེ་གསུམ་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོ་ཡང་མི་འཐད། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད། གསུམ་པ་ཡང་
མི་འཐད་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། འདིའི་རྣམ་པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་ལ་མི་བྱེད་པར་
ཐལ། ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྤྱི་ལོ་གཞི་
ཟག་མེད་མིན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟག་མེད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མ་ཡིན་
པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
བ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་སྤྱི་ལོ་དང་རྣམ་སྤྱི་ལོ་མ་ཡིན་པའི་དོན་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་
པར་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདིའི་ཟག་མེད་ལ་སྤྱི་ལོ་སོགས་ནས་སྤྱི་ལོ་
བཅུ་མ་འདྲེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དེ་དག་
མེད་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལ་མཚན་དཔེ་དང་སྤྱི་ལོ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་འཆད་པ་
ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲིག་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིའི་རྣམ་
སྤྱི་ལོ་དང་རྣམ་སྤྱི་ལོ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་རང་གི་དོས་ནས་འབྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་

བར་ཐལ། འདིའི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དང་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་
 སྐྱོར་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ལ་མི་བྱེད་བར་ཡུལ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་
 ལས། འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་ལྟོག་པས་བྱེ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱ་
 རྩེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མཆན་དཔེ་སྟོབས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ཟག་མེད་དེ་དག་གི་རྟོགས་
 རིགས་ཀྱི་རུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཐོབ་ལ། སྟོམ་པའི་ཆེ་ཡང་འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་
 རས་སྟོམ་དགོས་པས་རྣམ་པར་མ་སྦྱོན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། བྱ་
 བར་དུ་རྒྱན་མཐའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་རིགས་དེ་དག་གི་རུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམ་
 པའི་ཆེ་ཡང་འབད་རྩོལ་མེད་པས་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཟག་མེད་དེ་དག་ལ་རྣམ་
 པར་སྦྱོན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། རྒྱ་མཆན་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ཁོ་ན་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆན་མས་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྟོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
 ཐུག་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་
 ཅིག་སྐྱོར་དང་། རྣམ་པར་སྦྱོན་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དང་།
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་འཆད་པ་
 ལ། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་གྱང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བྱང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
 རྣམ་པར་མ་སྦྱོན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུང་པར་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱང་།

དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
བརྒྱད་ཅུའི་བར་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྦྱོར་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་བྱུང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་
ནས་བཞག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་
ལ། ཆོས་ཀྱན་མི་ལས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
ཅིང་ས་མཆམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྟོང་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྣམ་པར་མ་སྦྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་མ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མ་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་
བར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་ཐོབ་
པས་རྣམ་པར་མ་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་
པས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་འགལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་
སེམས་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་དོན་འདོད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། འཛིགས་དང་བཅས་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཚོགས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ན་གཏན་གྱི་
 སྐྱབས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་
 དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཛོང་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། འཕགས་པས་ན་དང་ག་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྐྱག་
 བསྐྱལ་ཅུད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྟེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མས་གནང་བའི་སྐྱབས་བདུན་པའི་དཔེ། མཆོ་སྟོན་དུས་འབྲུགས་སྐབས་
 གཞན་དུ་འབྱུང་ཏེ་མ་རྟེན་པས། རེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐྱབས་བདུན་པ་འདིས་ཁ་
 བསྐྱངས་པར་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་ཡིན་པས། ད་དུང་ཀྱན་མཁྱེན་མཆོག་གི་གསུང་
 ལ་འདིས་པའི་ཉམས་རྒྱས་ཅན་དག་གིས་འབད་པས་འཆོལ་བར་རིགས་སོ། །

༡༡། །སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་འབྲུལ་སེལ་
གཞུང་ཚུ་རྒྱལ་མི་པམ་ཞལ་ལུང་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མེ་ལྷ་ཐ་མཆུ་མོ་ལྷ་ཡ་ཅ་རྟེ་ཉི་ལྷ་སྤ་མ་མ་སུ་སདྲུམ།
ཆོས་དབྱེངས་མཁའ་ལ་སྐྱབ་ཞིའི་ཆད་མེད་སྤྱི། །
ཆོས་འཕྱིན་རྒྱབས་ཆེ་འགོ་བའི་རྒྱར་འཆམས་པར། །
ཆོས་སྒོ་འབྲམས་གྲས་རང་སྐད་ཞེན་སྐལ་ངོར། །
ཆོས་འཁོར་རིམ་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་དེ་སྤམ་མཆོད། །

མཆོད་པར་འོས་མཆོག་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས། །དབྱངས་བདག་འཇམ་དཀར་ལ་
སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ། །ལྷ་སོགས་སྐྱེ་དགའི་རེ་སྒོར་རིན་པོ་ཆེ། །ཆེ་བའི་མཆོག་བརྟེན་བརྒྱད་པར་
བཅས་ལ་འདུད། །ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱང་ལ་གནས་འཕང་འགྲོའི་རྒྱད། །དཀྱོལ་བཞུགས་ལ་འཁོར་
ལོ་བཞོད་ཅམ་གྱིས། །མྱོངས་སྐབས་ཀྱན་མོལ་དབྱངས་ཅན་ལ་འདུད་ཀྱེ། །ཆེ་བའི་འཆད་ཅོད་ཅོམ་
པའི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱེ། །ཁམས་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེན་ཅོང་ཁ་བ། །སྤང་མཐའི་རྣམ་འབྲུལ་སྒོ་བཟང་
ཆོས་རྒྱན་དང་། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བད་དཀར་འཛིན། །རྣམ་གསུམ་ཡབ་སྤམ་བརྒྱད་
པར་བཅས་ཕྱག་འཆལ། །སྒོ་གྲོས་ལང་ཆོ་དར་བའི་ས་སྤང་སྤྱང་། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་ཅེ་བརྒྱ་
གདེངས་ཅམ་གྱིས། །འབྲུལ་ལྷན་རེ་པོ་འབྲུམས་པའི་ཆོགས་བཅོམ་སྤྱེ། །རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་མགོན་

སྐབས་བརྒྱད་པ་མི་པམ་ཞལ་ལྷང་།

མཛད་ནམས་ལ་འདུད། །གསང་ལས་ཆེས་གསང་སྐྱ་བཞིའི་གསང་བའི་གནད། །མཆོགས་རབ་རིབ་
མཁར་བས་ཆོལ་མཐོང་འཁོར། །པན་ཆེད་གྲགས་འདོད་དབྱུག་གྲུས་བསྐྱུན་མིན་ཞིང་། །སྒྲག་བསམ་
ནམ་སད་རྩ་མོ་ཆེ་འདི་གྲགས། །རང་ལས་དཔན་ལ་པན་དང་མཉམ་སྒྲོ་འཕེལ། །མཐོ་ལའང་དོགས་
སྒྲོང་ཆེད་སྐབས་བརྒྱད་པ་ཡི། །དཀའ་སར་ཉེས་བཤད་ཤིང་འཁྱོགས་གཙོད་པའི་སྒྲད། །འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་རབ་རལ་གྱི་གདེངས་བཞིན་ཞུགས། །

འདིར་ཆོས་སྒྱུ་ལི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། ལེའུའི་དོན་བཤད་པ་དང་།
 མཐུག་སྒྱུད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་འཆད་པར། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱུང་། འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྒྲིབ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་དུས་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྱུ་འབྲུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྱུ་བཞི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འགོད་ལ། སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྒྱུར་བ་མི་འགོད་ཅིང་། སྒྱུར་དག་
 འདི་འབྲེལ་བར། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
 གཙོ་བོར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྱུར་བ་རྣམ་དག་ཡིན་ཟེར་ན། འོན་ཀུན་འདི་གཙོ་བོར་སྐབས་བདུན་
 པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་གཙོ་
 བོར་འཆང་རྒྱ་རྩ་ལ་འཆད་བྱེད་ལ་སྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉལས་ཁས། དེར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་
 བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདི་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུ་ཕྱིའི་མཚམས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྗེ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་བཤད་
 གཉིས་ལས་འབྲེལ་བའོད་པས་མཚམས་སྒྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྟེགས་ས་རེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་སྐབས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་གོ་རིམ་
 ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་བྱེད་ལ་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གཞན་དང་གཞུང་ཚན་སྒྱུ་ཕྱི་ལའང་
 འབྲེལ་དེ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས། སྐད་

ཅེག་སྐྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅེག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་⁽¹⁾སྐྱོར་བ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྐད་ཅེག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྐད་ཅེག་
སྐྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅེག་མ་གཅིག་
པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྐད་ཅེག་མ་གཉིས་པ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་སྟོན་གྱི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞུང་གཞན་དང་སྐབས་གཞན་བཞིན་ལོ་མོགས་སྟོ། ཡང་ཁ་ཅིག །འབྲེལ་བར། སྐད་ཅེག་མ་
གཅིག་པའི་ཞེས་པ་ནས། བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་རིལ་ལོ་སྐབས་འདི་གཉིས་
ཀྱི་མཚམས་སྐྱར་གྱི་གཞུང་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འདི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ནང་གི་སྐུ་བཞི་འཆད་གྱིད་
ཀྱི་གཞུང་ཆོན་སྤྱིའི་མཚམས་སྐྱར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་
བརྒྱད་པ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་ཆོས་སྐུ་རིལ་འཆད་ཅེ་ན།
དེ་ངོ་བོ་འཕམ་དེ་གྱེ་བའི་སྟོན་པ་བཞིར་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྐྱར་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པར། འབྲེལ་བར།
དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
གསེར་འབྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དེ་གྱེ་བས་རྣམ་
པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་བརྟན་རྟོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐྱད་པ་མངོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་སྐབས་བརྒྱད་པས་ཆོས་
སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་འབྲེལ་སྟོན་པར། འབྲེལ་བར། སྐད་ཅེག་མ་གཅིག་པའི། ཞེས་སོགས་

1 ལྷ་དཔར་དཔེ་རིང་། ལྷ་རྒྱལ་པའི་སྒྲོན་པ།

བྱང་། སྐབས་བརྒྱད་པས་ཆོས་སྐུ་སྐུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་སྤྱིའི་འབྲེལ་མིང་ཅན་གྱིས་འཆད་
 པར། འབྲེལ་བར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་
 བྱང་། དེ་ལྟར་སྐུ་བཞིའི་འབྲེལ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། གྲེ་བཀ་ཏུ་སྐུ་དང་འབྲེལ་སྟོན་པར། འབྲེལ་བར།
 དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། ཞེས་དང་། སྐུ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་སྟོན་པར། འབྲེལ་བར། གཉིས་པ་ཆོས་
 ཀྱི་སྐུ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། སྐུ་གསུམ་པའི་འབྲེལ་སྟོན་པར། འབྲེལ་
 པར། གསུམ་པ་ལོངས་སྟོང་ཆོགས་པའི་སྐུ། ཞེས་སོགས་དང་། སྐུ་བཞི་པའི་འབྲེལ་སྟོན་པར།
 འབྲེལ་བར། བཞི་པ་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་གྱིས་པའི་སྐུ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་སྐུ་ཡང་། བོང་གི་མངོན་པར་ཆོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ།
 ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ལ་སྟེགས་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལ་དེ་འཆང་འདུག་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྐུ་བཞི་པོ་དེ། གཞུང་བོང་མའི་དངོས་བསྟན་
 ཀྱི་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་
 སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བཞི་རེ་རེ་ལ་འང་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་
 ཡིན་མིན་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐབས་བརྒྱད་པས་བསྟན་པའི་སྐུ་བཞི་རེ་རེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་
 པ་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་
 ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས།
 ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་
 བཞི་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་སྐབས་འདིའི་རྗེ་ཀླར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ཞེས་
 པ་དེ་ཆོས་སྐུ་སྤྱི་ལ་སྐུར་ནས་བཤད་མི་རིགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་སྐུར། ཞེས་སོགས་ལ་སྟེགས་རིགས་པའི་བྱིར། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུར་
 རྩལ་དང་ཞེ་འདོད་དག་འཐད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་ལ་སྐར་བཤད་པ་སྟ་བུའི་དོན་

སྒྲོར་གཏན་ནས་མི་རུང་བེར་ན། དེ་རུང་བར་ཐལ། གཞུང་འདིས་ཆོས་སྐྱེ་འབྲུག་དུས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བར། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། དངོས་བསྟན་ལ་དེ་འདྲ་མི་རུང་བེར་ནའང་། མི་
འཐད་པར་ཐལ། དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་མིན་ཀྱང་དངོས་བསྟན་པལ་བ་དང་ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲུག་དུས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འབྲེལ་བའི་གཞུང་གཅིག་འདིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདིར་སྐབས་སུ་ཡང་བབས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བའི་ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
བཤད་རིམ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཐོབ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ལམ་འབྲས་ཐོབ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་འདི་ལྟར་འོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་
སྒྲོར་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་སྐྱེ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་འདི་གཙོ་བོར་འདི་
ལྟར་བཤད་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདི་སྐབས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་
བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་བསྟན་པལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་དུས་ལའང་
སྒྲོར་རིགས་ཏེ། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐབས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་སྤྱི་
མཚམས་སྒྲོར་ལས་གཞན་ས་བཅད་མ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་འཐད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོགས་རྒྱང་དུར་དགོངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་
གསེར་འབྲེང་གིས་ས་བཅད་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཡབ་སྐས་ཀྱི་གཞུང་མི་མཐུན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་
བཤད་ཀྱང་གསེར་འབྲེང་གི་རྗེས་འབྲང་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ཡང་། ཞེས་མོགས་ལ་སྐབས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྒྲོར་གྱི་བཤད་པ་མི་སྒྲུང་བའི་

ཕྱིར་དང་། ཅ་བར་གོང་དུ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་
འདིའི་གཞུང་ཚན་བཞིའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་སྐུ་བཞིའི་དབྱེ་བ་མཆམས་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་
དེའི་ཕྱིར། བེན་ཏུ་སྦྱོས་པས་ཚག་ལ་ཉོགས་ཀྱང་སྒྲོལ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། བེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་
སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐུ་བཞི་ཅིག་ཅར་འགྲུབ་སྟེ།
དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཅིང་སྒྲིབ་གཉིས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
གཞུང་འདི་འཆང་བྱ་ཚུལ་ལའང་སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་དངོས་བསྟན་
གྱི་གཙུག་པོར་དེ་ལྟར་འགོད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྗེ་ལ་བ་
སྤུས་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་དེ་དངོས་བསྟན་ལ་བཞེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
སྦྱོར་བ་དེ་འདྲ་མ་བཞོད་པར་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་མཆམས་སྦྱོར་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་འགོད་
མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དངོས་བསྟན་གཙུག་པོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བར།
བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱོད་ཡང་སྐྱའི་རུས་པ་ལྷུང་ནས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་དུས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཐད་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡང་
ང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སོགས་བཞི་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་སྐུའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
དེ་སྐྱོས་པས་འོག་མ་འབྲེན་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཆགས་པ་དེ་སྐུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
སྐྱ་ལྟག་མ་འབྲེན་ཆོག་དང་། ཡང་སྐྱ་འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་གཞག་དང་། འཕྲིན་ལས་འཆད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆམས་
སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་ངོ་པོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་

དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་གསར་དུ་
འཛང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལང་ག་ཤེགས་ལས།
འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཛང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཛང་རྒྱ་ལོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་མེད་ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་
མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་
གསར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་
ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ།
སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་
ཁམས་སྟ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཛང་རྒྱ་
བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆེ་འོག་མིན་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཛང་རྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་མ་ཁྲབ་
ཟེར། ཅ་བར་འདོད་ན། གདུལ་བུའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རི་བོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
ཀྱི་སྦྱལ་སྦྱང་། འོར་བུ་དང་ལྷོན་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྦྱལ་སྦྱང་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྦྱལ་སྦྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དག་དགོན་
པར་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འོག་མིན་ཀྱི་ལུས་
རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། ཁམས་གསུམ་གང་གི་འང་ལུས་རྟེན་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། བོད་དུ་མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ་ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། སྤྱག་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་
ལས། སངས་རྒྱུ་མཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། འོངས་སྤྱད་དང་དངོས་རྒྱ་ཉེར་ཡོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོངས་སྤྱུས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་
མཆོག་སྤྱུལ་སོགས་འོངས་སྤྱུས་བྱུང་མ་ཐག་གི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བྱུང་གི་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཅམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག གྱི་མ་དེའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། འོངས་སྤྱུས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཆེས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་དེའི་ཆེ་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་ཆེད་དུ་སྒྲོད་བཙུང་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རབ་འབྲམས་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་པའི་གང་ཐག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་
དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་བོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་གི་འདྲ་ཉེན་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དེའི་ལུས་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་མ་བྱུང་ན། དེ་འདྲ་བའི་འོངས་
སྤྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་མ་ཐག་གི་སྤྱུལ་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་
བཞི་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་
ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུ་དང་། འབྲམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོད་བཙུང་རབ་འབྲམས་སྤྱུལ་
ནས་དེ་ལྟར་སྟོན་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་
རྣམ་ཀྱི་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་
བཞིན། །སངས་རྒྱུ་མི་དེས་པར་སྟོན། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་

དེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཤེས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁ་
ཅིག་གིས་ནི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་སྟོན་པོར་མཛོང་ཁ་ཅིག་གིས་ཁ་དོག་སེར་པོར་མཛོང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་ཅེས་པ་གཉིས་ཀའི་དུས་
ཀུན་དུ། ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞེན། ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདིས་ནི་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱང་རུང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་བྱ་བ་མེད། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱ་
བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་དུ་སྦྱ་ཆོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྦྱལ་
བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱ་བ་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།
བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྦྱལ་བ་རྣམས་སྦྱ་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ལྟ་བུ་བ་དག་
གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྦྱིང་པོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
ལས། རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི། །གང་དང་གང་ན་གང་གང་ཆོ། །སྐལ་ལྷན་སྦྱེ་བོ་གང་དང་
གང་། །དེ་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་བྱ་བར། །རྣམ་པ་དེ་དེས་དེ་དང་དེར། །དེ་ཡི་ཆེ་དང་དེ་ཡི་ཆོ། །ཐུབ་
པའི་བ་སྦྱིང་ཁྱད་སོགས་ནས། །སྦྱལ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
མེད་ཅེས་པ་རྣམས་པ་གང་དང་གང་གིས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གང་དང་དུས་གང་དང་གང་གི་ཆོ། །སྐལ་ལྷན་
སྦྱིན་ཆེད་དུ་བ་སྦྱིང་ཁྱད་དང་བྱག་ཞབས་སོགས་ལས་སྦྱལ་བ་སྦྱ་ཆོགས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་པ་འདྲ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཤེས་པའི་སྦྱིང་བྱེ་བྱག་འགྲེལ་ཞིག་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་
པའི་སྦྱ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བྱ་བ་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོབ་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་དེ་དང་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྦྱལ་ན་སངས་རྒྱུ་ཤེས་པ་
ཐག་གི་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་དུས་སྤྱོད་སྦྱལ་བས་འདུལ་དགོས་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་
གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ན་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དུས་སྦྱ་བཞི་མ་བྱ་བ་པར་

འདོད་པ་འདྲ་འདིས་ཁེགས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱལ་མ་ཐག་པའི་འདོད་རྟེན་ཅན་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མེད་
བྱང་ཆུབ་རྟེན་མ་ཐག་གི་འདོད་རྟེན་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་མ་ཐག་པའི་
ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ལ་འོག་མིན་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཇུག་
འབྲེལ་ལས། སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་
བརྟེན་སོ། །ཞེས་དང་། རྗེའི་གསུང་དུ། འཛང་རྒྱ་པའི་རྟེན་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལྟར་འོག་མིན་
གྱི་ལྷའི་རྟེན་ཁོ་ནར་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། བྱ་སྐབ་ཡེ་ཤེས་ལོངས་
སྐྱའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐུལ་སྐྱའི་རྒྱད་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལོངས་སྐྱའི་རྒྱད་གྱི་
མཁུན་པ་གང་ཞིག །བྱ་སྐབ་ཡེ་ཤེས་སྐུལ་སྐྱའི་རྒྱད་གྱི་མཁུན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་
འདྲ། །ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །ཅེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྐྱར་བཤད་པ་
དང་། ཅན་གོ་མིས་ཀྱང་། གང་ཡང་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་
ཡང་ཆོས་གྱི་དབྱེངས་གྱི་ནི། །རོ་བོ་ཉིད་དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། །ཉོན་ལོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་
པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་
དེ་ལོ། །དེ་དག་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་སྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལོངས་
སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལོངས་སྐྱར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་འཕྲེང་ལས།
འདི་ལོངས་སྐྱར་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཅན་གོ་མིས། བྱ་བ་སྐབ་པ་ཙམ་ཉིད་ཐོབ། །དེ་ཡང་
རྟག་པར་ཐམས་ཅད་དུ། །དུས་ཇི་བཞིན་དང་བསམ་ཇི་བཞིན། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་སྐུལ་སྐྱ་

སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཙམ་གྱི་མིས། དེའི་ཇེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྐུལ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། ཡོངས་སྐུལ་ནམ་ཉིག་མེད་ཅིང་ཅི་འདོད་འདོད་ཀྱི་སྐུལ་བ་
སྟོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྐུལ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཉིག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་
ཀྱི་སྒོ་ནམས་འབྱུང་བ་དང་སེམས་ཙན་གྱི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐུ་སྟོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
མེད་པར་ཐལ། ཡོངས་སྐུལ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་གང་ཞིག །སྐུལ་སྐུལ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ནམ་ཉིག་མེད་བཞིན་དུ་མངོན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོན་པ་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མ་བྱུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་སོར་
ཉིགས་ཡེ་ཤེས་ནམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། དུས་ཀུན་ཏུ་སོགས་པ་
མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་ཉིགས་པ་དེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་ཇེས་གང་ཞིག །རྒྱལ་བ་ནམས་
ཀྱིས་སེམས་ཙན་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བཅེ་བ་དང་དེའི་དབང་གིས་སྤངས་ལས་མི་འདའ་བ་དེ་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་ཇེས་ཡིན། རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་སོགས་མེད་
པར་མདོན་སུམ་དུ་མཁུན་ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་མི་གཡོ་བར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ་དེ་སོར་
ཉིགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལག་ཇེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ཉག་ཏུ་ལྡན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྒོངས་པ། །ཉག་ཏུ་དེ་ལ་མདོན་
སྟོགས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདོན་སྟོགས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གསེར་
འབྲེང་ལས། ཁྱད་པར་བྱི་མའི་དོན་ནི་ནམ་བས་བར་མ་ཆོད་པར་ཡུལ་མཁུན་ཞེས་སམ། ཡང་

ན། འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ནམ་པ་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་
 བའང་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 སྒོ་མ་པ་དག་པ་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་
 བློ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྤྱར་
 བས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བློ། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྒྱུས་ཀྱི། །གཏེར་དང་འབྲུ་བ་
 ཁོ་ན་ཡིན། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུས་སུ་ནི། །འཕྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་པ། །ཐེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ཡི། །ཆོས་ཆེན་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་ཅུ་གོ་མིའི་གསུང་གི་ཆོག་ཐེན་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་དང་པོ་གསུམ་
 ལོངས་སྐྱེད་དང་། ཕྱི་མ་སྐྱུལ་སྐྱར་བཤད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཞི་གས་ལོངས་སྐྱུལ་གྱི་བདག་རྒྱེན་བྱེད་
 ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡེ་ཤེས་བཞིས་ལོངས་སྐྱུལ་གྱི་བདག་རྒྱེན་བྱེད་ཚུལ་གཙོ་
 ཆེ་ཆུང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བདག་རྒྱེན་བྱེད་ཚུལ་དང་རྒྱུད་ལ་ལྟན་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྐྱར་བྱས་ནས་གཞུགས་སྐྱབས་གཉིས་དེའི་བདག་རྒྱེན་ལས་བྱུང་པའི་སྐྱར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག །ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའི་སྟེང་དེ་མ་ཐག་གི་འོག་མིན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཐེར་ན། འོ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་གོང་འཕོ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་སྟེལ་བསྟོམ་
 ཀྱིས་སྟེ་བ་ལེན་པའི་འོག་མིན་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་
 གནས་འོག་མར་བཞག་པའི་སྟེང་ན་འོག་མིན་སྐྱབས་པོ་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་དེར་སངས་
 རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་ལས། རིན་ཆེན་སྤྲོ་ཆོགས་མཛེས་པ་ཡི། །འོག་མིན་གནས་ནི་
 ཉམས་དགའ་བར། །གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་སྟེང་བཞུགས་ནས། །ཡང་དག་ཞོགས་སངས་དེར་

སངས་རྒྱལ། །སྤུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཆང་བྱ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། འོག་མིན་དེ་
གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་ཏེ། དེའི་
གོང་ན་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེར་སྤྱེ་བ་བླངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་སྤེལ་བསྒོམ་
གྱིས་སྤྱེ་བ་བླངས་པའི་འོག་མིན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེར་སྤྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་བསགས་ཤིང་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་
པའི་སྒོ་བྱེ་བ། སྒོན་ལམ་ཆེན་པོ་འབྲུམ་སྤྱག་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་བཏབ་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
པ་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤེལ་བསྒོམ་བྱུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། འོངས་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་སྤྱེས་པའི་ཉན་རང་སོགས་མེད་ལ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། དེར་ས་བརྩུ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབང་མིན་པ་ཐ་མ་བ་ཁོ་ནར་སྤྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མིན་པ་
ཐ་མ་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །འདིའི་གནས་འོག་མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩུ་
བདུན་གྱི་ནང་གི་འོག་མིན་དུ་མ་གཏོགས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆང་བྱ་བའི་གནས་
དེ་ཤེར་ཐོགས་ཀྱི་མདོ་ཅ་འགྲེལ་དང་། མདོན་པའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་བཤད་
པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩུ་བདུན་པོ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འོངས་སྤྱེ་དེ་མདོ་སྤེ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་འོག་མིན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུབ་སྟེ། གནས་རིགས་བརྩུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་དང་དེ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་འོག་མིན་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྤེར་བཤད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འདོད་ན། དེ་མདོ་དེ་དག་ནས་བཤད་
པའི་གཟུགས་ཁམས་སྤྱ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁམས་གསུམ་པོ་

གང་གི་ཡང་རྟེན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདིས་གཞུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙུ་བདུན་དུ་མ་གཏོགས་པའི་བཙུ་བ་མི་འདོད་
 ཟེར་བ་ཡང་ཁོགས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། །འོག་
 མིན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གནས་གཙང་ལྷ་ལ་མ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོག་མིན་ལ་མ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྒྲུ་
 བ་ལེན་པའི་གནས་གཙང་ལྷ་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་བཞི་ཐོབ་དུས་ལ། ཁོ་ན་
 རེ། སྒྲུ་བཞི་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆོལ་
 པ་ནི། །སྒྲུ་མེད་པ་དང་སྒྲུ་བཅས་སྒྲུ་ཐོབ་དང་། །སྒྲུ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། །ར་
 རྒྱལ་སྤྲད་ར་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་ཆོགས་ལམ་གྱི་དུས་སྤྱོད་སྒྲུ་མེད་ལ། སྒྲོར་ལམ་
 གྱི་དུས་སྤྱོད་སྒྲུ་དང་བཅས། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་དུས་སྤྱོད་སྒྲུ་ཐོབ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་
 དུས་སྤྱོད་སྒྲུ་རྫོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སྒྲུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལས་སྒྲུལ་སྒྲུ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལས་སྒྲུལ་བའི་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ། །ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་
 པར་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོབ་ལམ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འཆང་རྒྱ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་
 ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཅིག་ཅར་ཉོན་ཐོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་
 པ་སྒྲོང་ངོ་ཅིག་ཅར་དག་བཙུག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་སྤྲད་དུ་གསེར་འབྲེང་ལས། ཞེས་བཤད་ཀྱང་སྒྲོབ་ལམ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་པས་
 མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ཆོས་སྒྲུ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་ངོ་ཐོ་

ཉིད་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ལོངས་སྐྱལ་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འབྱུང་གི་རིགས་རྒྱད་ལྔ་གི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། རྟོགས་པ་ཡི་
 བྱི་ཆོས་དྲུག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པའི་རྟོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་དེ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འོག་མིན་དུ་རྒྱན་མཐའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ངོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱིབ་པ་ཀྱན་བཅོམ་
 སྟེ་དེའི་རྣམ་ཐོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་། མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐྱེ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རང་ཉིད་ལོངས་
 སྐྱེ་དང་། གདུལ་བུའི་གྲངས་སྟེང་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཐོབ་པ་བཞི་དུས་མཉམ་པས་སྐྱེ་བཞི་ཅིག་ཅར་ཐོབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲུ་བའི་སྐྱེ་བཞི་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བྲུ་ཆོས་སྐྱེ་ཐོག་
 མར་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཡང་རི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་རགས་
 པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཐོབ་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྩིས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྟ་ལེགས་པར་སྒྲོམ་པས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཆོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ། སྐྱིབ་པ་སྤྲུལ་མོ་གཞིག་པར་དཀའ་བ་བཞིགས་པའི་ཕྱིར། རྟོ་
 རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་དེ་དག་གནས་སྐྱུར་པས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་ཐོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཤེས་བྲུ་རི་ལྟ་བུ་ལ་
 གཉིས་སྐྱང་རྒྱབ་ནས་ཚུལ་ཚུ་བཞག་དུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་ཤེས་བྲུ་རི་སྟེང་པ་ཐམས་
 ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་སྐྱེ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་

སྒྲུང་ས་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་དུ་བྱས་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མདོན་དུ་བྱས་བ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནུམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་བར་རྫོགས་བར་བྱང་ཚུབ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་
 རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་མཆན་དཔེས་སྐྱ་ས་བའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་
 པའི་ཆེ་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟོན་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟོན་དང་། དེས་བ་ལྟ་ལྟོན་གྱི་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་
 སྐྱ་འགྲུབ་ལ། ཞེས་དང་། སྐྱ་ལ་པའི་སྐྱའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག །ཅེས་སོགས་སྒྲུང་དང་ས་བ་དེའི་ཕྱིར་
 གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ལ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་
 གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལག་རྩེས་
 མཐར་ཐུག་ཐོབ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལག་རྩེས་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་བར་
 ཐལ་བ་སོགས་སྒྲུ་མ་གོང་མའི་གཞུང་བཞིན་མཐའ་ཡས་སྤོས་པས་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་
 སྐྱ་འགྲུབ་བ་ལ་ཕྱང་པོ་ལྟ་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་ཐོབ་མི་དགོས་བར་ཐལ། བྱང་མེམས་ལ་
 ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར་། འདོད་ན། དེ་འགྲུབ་བ་ལ་དབང་
 འབྱོར་བ་ནུམ་བ་ལྟ་ཐོབ་མི་དགོས་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་བ་དང་
 དབང་འབྱོར་ལྟ་ཐོབ་བ་ཕྱང་པོ་ལྟ་གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་ལྟ་ཐོབ་བ་དག་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཡང་དབང་འབྱོར་བ་ནུམ་བ་དུས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དབང་འབྱོར་བ་འཐོབ་ཅེ་ན།
 མདོར་བསྐྱས་ན་ནུམ་བ་ལྟ་ཐོབ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞིང་དང་ལུས་དང་
 མཆན་དང་དཔེ་བྱང་བཟང་པོ་དང་། དབྱངས་མཐའ་ཡས་བ་དང་། སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་
 དབང་འབྱོར་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་གནས་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་
 ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་བ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྫོགས་བ་དང་། བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་
 འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འཆང་རྒྱ་པའི་ཆེ་སྐྱ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་
 གྲུབ་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའ་བ་དེས་རང་དུས་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་བ་ལ་རང་དོན་ཆོས་སྐྱ་

དང་གཞན་དོན་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཁོ་ན་ཅམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ནམ་ལས། ས་
བརྒྱུ་བ་རྫོགས་མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་དོན་རྩ་བུ་འདི་
འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྤྱོད་གཉིས་བརྟེན་ཏེ་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་ཐོ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
སྤྱོད་བཞིའི་གོ་འཕང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་པ་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཁོངས་སྤྱི་གནས་
འོག་མིན་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འོག་མིན་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། འགལ་ཁྱབ་ལ་འབྱུང་རིགས་ཏེ། དེ་འོག་མིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གཙང་མའི་གནས་
དག་སྤངས་ནས་ནི། འོག་མིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། འདོད་ཆགས་
བྲལ་ཁྱོད་འཆང་རྒྱལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་བྱང་ལེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་
རྒྱས། དེ་རྗེས་སྤྱི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་ལོར་བྱུང་ནས་འོད་སྤང་གི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་
ཡིན་ལ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་པའི་རྒྱུན་ཅོམ་པའི་རྗེ་བརྒྱན་བྱམས་པ་ནི་
འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྤྱོད་བརྟེན། དེ་རྗེས་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཆད་ལྡན་གྱི་ལུང་མེད། ཡོད་
ན་སྟོན་ཅིག་ཟེར་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་ལོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རི་རྟུང་འཆང་རྒྱ་སྤྱོད་
ན། དེ་འཇམ་གླིང་འདིར་ལེབས་པར་ཉེ་བ་ན་རང་གི་ནམ་སྤྱིན་གྱི་ལུས་བཞག་ནས་འོག་མིན་དུ་
ཕྱིན་ནས་འཆང་རྒྱ་ཟེར། ཁྱོད་ཀྱི་ཉམ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཞིག་ལུང་ནི། རྗེའི་གསུང་རབ་ལས། དགའ་ལྡན་དུ་སྤྱེས་པ་སོགས་སྟོན་སངས་རྒྱས་
ཟེན་པའི་མཛད་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུད་གྲུ་མའི་སྐབས་ཀྱི་
མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་མཁན་ནམས་སངས་རྒྱས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བརྒྱ་གཉིས་

པོ་གང་རུང་ལ་སངས་རྒྱུ་གི་མཛད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་མཛད་
 པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། དགའ་ལྡན་གི་རྒྱལ་ཆབ་ལ་སངས་འཕགས་གིས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སངས་
 རྒྱུ་པར་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། འོན་རྒྱུད་ཟླ་མ་
 ལས། ཆོས་གི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྐུ་ལ་བའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་གིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་
 པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་ལས།
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟེགས་ནས་ཆོས་གི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར་རྣམ་པ་སྐུ་ལ་བའི་
 རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་གིས་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་དོན་མཛད་དོ། །འདིས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐུ་ལ་བ་སྐུ་ལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་
 ཚུལ་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་གི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གི་གནས་ནས་ནི་འཛམ་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་པོར་བྱེད་ན་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བལྟམས་པ་གཅིག་ཏུ་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་དེ་དག་གིས་རྒྱན་མཐའ་བ་རྣམས་འོག་མེན་དུ་
 སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་ཆོས་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཆབ་བུམས་མགོན་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱན་མཐའ་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 དེ། དེ་སྐུ་ལ་སྐུ་སྐྱེའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། འདི་རྒྱན་ཚུལ་པ་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་བྱེད་མིན་ཟེར་ན། འོན། དེ་སངས་རྒྱུ་པའི་དུས་གི་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་སྟོན་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཟླ་མའི་གཞུང་གིས་དེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 འདིས་མ་བསྟན་པའི་མདོ་ལུགས་འདིར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་མ་བསྟན་
 པའི་རིགས་གཉིས་དང་དེ་གནས་འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐུ་ལ་སྐུ་སྐྱེའི་

མཛད་པ་དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འདིས་མི་སྟོན་པའི་ལུང་ནམ་དག་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག །གཞན་ཡང་། ལུང་
ལས། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཆང་རྒྱ་
བ་ནམས་དེ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ལ་དེའི་ཕྱིར། སོགས་དང་། གཞན་
ཡང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བསྟུས་ལས། སྤྱལ་བའི་སྤྱི་གང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་རྟེན་པ་ཉིད་དེ། དགའ་
ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཕྲོ་བ་དང་། བསྟུམས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་
པ་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱུད་པ་
དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤྱལ་སྤྱིའི་
མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་དགའ་ལྡན་དུ་གནས་པ་ནས་འདྲིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱལ་བའི་སྤྱི་དགའ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བའི་རྟེན་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱལ་གནས་
བཞེན་དུ་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་སོགས་བྱེད་པ་པོར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་པ་ཉོག་
དཀར་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་དེས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལས། དགའ་ལྡན་གྱི་
གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སང་བཟང་གིས་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་གྱི་
གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པར་རུང་བ། ཞེས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། མཛད་
པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་ཆབ་ལ་བཞུགས་པ་ནས་འཕྲོ་བ་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་
མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་སྟོན་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཚུམ་པ་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
མཛད་པ་དང་པོ་ལ་གནས་མཁན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དང་པོར་འོག་མིན་དུ་སངས་
རྒྱས་ནས་དེ་རྗེས་འདོད་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་མཛད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ཁམས་སུ་
སྤྱལ་བའི་སྤྱིའི་མཛད་ཆེན་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མཛད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁྱབ་

སྟེ། འོག་མིན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུབ་པོ་བཀོད་པ་
 ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །སངས་རྒྱས་
 མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། རིགས་པས་སྒྲུབ་ན་འདྲ་
 འོན་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་དོན་སྒྲུབ་སྒྲིལ་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་འདྲ་ཆང་པར་ཐལ། འདི་སྒྲུབ་སྒྲི
 སྒྲིལ་རྣམས་གཞག་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། རྩབ་སྟེ། སྒྲིལ་སྒྲིལ་བྱེ་བྲག་ལ་འདྲུག་ཚུལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དོན་བསྐྱལ་བཟང་གི་མཆོག་སྒྲུབ་སྟོང་ལ་ཆང་བར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དོན་དེ་སྟོང་གི་ལུ་པ་ལ་ཆང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་
 ཡང་། དེས་སྒྲུབ་སྒྲིལ་གཞན་རྣམས་དང་མཛད་པ་མི་མ་ཐུན་པ་ཞིག་སྟོན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་བྱེད་འདིས་དེའི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་གཞུང་འདིས་དེའི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་
 འདིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲིལ་མཛད་པ་
 བསྟན་མ་བསྟན་དང་། མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་པའི་དེ་བསྟན་མ་བསྟན་སོགས་དང་།
 དེ་དག་གི་ལམ་དང་རིགས་སོགས་ལ་དབྱེད་ནས་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་སྟེར་བ་ཡིན་པས་མིན་
 ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག །ཡང་ཁ་ཅིག །འོངས་སྒྲིལ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་
 མཆོག་སྒྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་དེ་
 འདྲའི་མཆོག་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་
 ཆོས་འཁོར་སོ་སོར་བསྐྱོར་པའི་སྒྲུབ་སྒྲིལ་དེ་འདྲ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གདུལ་བྱ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་སྒྲུབ་སྒྲིལ་ལ་མཆོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་རང་དུས་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་སྐྱོབ་པའི་ཆེ་ལོངས་སྐྱའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ལོངས་སྐྱས་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱའི་ལོངས་སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་རང་
དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་རྒྱ་བའང་མི་འཐད་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དུས་
ནམ་དུའང་འཆང་མི་རྒྱ་བར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སྐྱ་འཆང་མི་རྒྱ་བ་གང་ཞིག་ཤེས་རང་དུས་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་ཡང་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དངོས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་
དུས་སྐྱ་འཆང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་པ་མ་སྤངས་པའི་དུས་སྐྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་
ན། དེ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཐོགས་པའི་དུས་དེ་འཆང་རྒྱ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད།
དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལོངས་
སྐྱར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་
སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཐོགས་དུས་དེ་ལྷ་གྲུ་སྟེ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་
རྒྱ་དུས་སམ་དེའི་ས་ཐོན་གྱི་དུས་དེ་དེ་སྟེ་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་
རྒྱ་འགག་པ་དང་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུང་
རིགས་མཐའ་ཡས་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མཁས་བྱུང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བྱུང་ཅན་ནས་འཇིག་པ་
ལ་མངོན་དུ་ཐོགས་པར་སྐྱེས་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། དངོས་པོ་དེའི་
རང་དུས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེའི་འཇིག་དུས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་འཇིག་དུས་དང་གནས་
དུས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ཁོ་རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་སྐྱེའོ་ཞེས་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་བས།
འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཐོགས་པའི་དུས་དང་འབྲས་བུའི་སྟེ་དུས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དཔེར་ན།
བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་དང་དེ་འཆང་རྒྱ་

བ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲུགས་པའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་དེ་
འཆང་ཆུ་དུས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འཆང་མི་ཆུ་བར་
ཐལ། དེ་དུས་སུ་སྒྲེབས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཆར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ་འོན། བྱས་པ་ཆོས་
ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་འཛིག་པར་ཐལ། དེ་དུས་སུ་སྒྲེབས་པ་ན་ཞིག་ཟེན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནམ་འཛིག་ན་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་
ཅས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་ནམ་སྐྱེན་རང་རྒྱ་འཛིག་དུས་སམ་འགག་དུས་
སུ་སྐྱེ་བེད་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། དངོས་པོ་དེ་དུས་
ནམ་གྱི་ཆེ་འཛིག་ན་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་འཛིག་གོ་ཞེས་འཛིག་དགོས་ཀྱི་རང་དུས་ན་འཛིག་
གོ་ཞེས་འཛིག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནི་རྒྱ་འགག་དུས་ལ་བྱ་
དགོས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཆང་
ཆུ་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་དུས་སུ་དེའི་ཕྱིར་ན་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་འཆང་ཆུ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
འཛིག་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་ཞིག་ཆར་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་དུས་གཉིས་པར་འཛིག་དགོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་སྤར་
གྱི་པོད་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་⁽¹⁾སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་
གཟིགས་པ་དེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས།

1 དཔར་བེད་ས་གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་བྱུང་།

སེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཟེར་ན། འོ་ན་འཇུག་
བ་ལས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་མཛོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །ཅེས་དང་།
སྟོད་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །ཀུན་ཏུ་སོགས་མེད་གཟིགས་པར་
ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་རྣམས་པས་མེད་ཟེར་ན། རྒྱང་པན་དང་དཔྱོད་
བ་པ་དངོས་པོ་འདི་སངས་རྒྱུ་རང་སྣང་ལ་མ་གཟིགས་ལ། གཞན་ངོར་⁽¹⁾གཟིགས་ཟེར་བའང་
ཞིགས་ཤིང་འདི་དག་འགོག་སྟེ། ཡང་སྟོན་གྱི་ཐང་སག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་དང་། སྐག་ཆང་ལོ་
རྩ་བ་དག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་གཏན་མི་འཆར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་འབའ་
ཞིག་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་
འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བཞུགས་ཏོ། །ཞེས་
དང་། སྐབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། །གནས་པའི་སྒོ་
ལ་སངས་རྒྱུ་བཞུགས་ཏོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབའ་ཞིག་དང་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་རྣམ་
བཅད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མེད་དང་སྣང་མེད་གཟིགས་པ་མཛོད་དང་།
སྟོད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟེར་ན། ལུང་བྱངས་མཛམས་ལ་མ་ཁུབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོས་
གཟིགས་པའི་ངོར་དངོས་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་པར་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་
དང་ཆོས་ཉིད་⁽²⁾ཁོ་ནར་གཟིགས་ནས་མཉམ་བཞག་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱུ་སུ་འཆད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་དག་ལ་འོ་ན། མངོན་རྟོགས་

1 དཔར་ཐངས་གཉིས་ལ། གཞན་ངོར་གཟིགས་མེད་པའང་།

2 དཔར་ཐངས་གཉིས་ལ། ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནས་མཉམ་བཞག་

རྒྱུ་དང་མདོ་ལས་མཁུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུག་གསུམ་བཤད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཙུ་
 འབྲེལ་དང་དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་སྟོབས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་བཤད་པ་
 དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། རི་ལྷ་རི་སྟེང་མཐའ་དག་མདོན་སུམ་དུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་
 མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་སངས་འཕགས་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ནི་གཏན་
 ཉན་མེད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སེམས་སེམས་བྱང་མཐའ་དག་ཞི་འགོ་ཟེར་ན། འོན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་
 ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་དེ་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ནམ་མཁའི་སྐུ་ཤད་སྤང་བ་བཞིན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལས་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་མི་སྤང་ཟེར་ན། འདི་དང་སྤང་མ་ཀྱན་
 ལ་སྟོན་ནི། འོན། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་
 པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་མི་སྤང་བའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྒྱུད་ཆ་མ་
 ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཐོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་བྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་
 བྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། སངས་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱིབ་སུན་སེལ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པས་ན་འོད་གསལ་བ་དང་མཚུངས།
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རི་སྟེང་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པར་གཟིགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
 ཡེ་ཤེས་ནི་བྱད་པར་འཕྲོ་བའི་ཟེར་དང་མཚུངས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉི་མ་དང་དཔེ་དོན་སྒྲུར་མི་
 རིགས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། གསལ་དང་ཞེས་པས་མཉམ་བཞག་དང་། འཕྲོ་དང་ཞེས་པས་རྗེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་བཤད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་སྤང་བའི་ཆ་ནས་མཉམ་

བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཉིད་རི་སྟེང་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་སྟོན་པ་
ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ལུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྟོགས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་སྟུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་
སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བ་འསྟོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་སྐད་དུ། རྟོང་སྟུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་སྟོན་པ་ཆོས་ཉིད་
ལ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་མཉམ་བཞག་དང་། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྟོ་
ནས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་རྗེས་སྟོན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་འདི་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་དང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་
ཏོ། །ཡང་བོད་ཀྱན་སྐྱེས་པོ་མང་པོ་ཞིག །མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་འགྲོ་འདུག་སོགས་རུས་པ་
མཉམ་རྗེས་འབྲེས་པའི་དོན་ཟེར་ན། འོ་ན། མཉམ་རྗེས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པར་
ཐལ། དོན་དེ་ལྟར་སྟབས་པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དེ་འབྲས་པས་མ་གཟུགས་བརྒྱད་སྟོན་ཆེ་ལྟ་
ཅི་སྟོན། སེམས་གནས་དགུ་པའི་རྗེས་ཞི་གནས་བྱུང་མ་ཐག་ནས་འོང་བར་ས་སྟེ་དང་ཀྱན་བརྟུས་
འབྲེལ་བ་དང་ཉན་སར་བཞད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བདེན་གཉིས་མདོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་
སྟོ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གསལ་
དང་འསྟོ་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་ཀྱན་མཐུན་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མདོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མདོན་
སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། མ་ཉི་ཅི་བྱའམ་དཔལ་པོས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་
ལྷག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་གཉིས་སྤྲུགས་སུ་རྟུང་པས་
སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔལ་བོ་དང་ཞི་བ་ལྟ་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་
ལྷགས་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱི་མཐུན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ལ།
བྱང་འཕགས་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པས་ཤེས་བྱ་ལྷག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྲུལ་
དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སོགས་མཐའ་
ཡས་པ་སྒྲིམ་ལ་ཆར་བཅད་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཐོབ་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ས་བཙུ་བ་བ་དང་སངས་འཕགས་གཉིས་ཇི་སྟེད་
པ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ས་བཙུ་བ་བ་མཐུན་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་ཐལ་ལོ། །སངས་འཕགས་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅུ་ལས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་ཉན་རང་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་མི་མངའ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁེགས་སོ། །ཞེས་པར་
ཁོ་ལོས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་རབ་རྟེ་
གསལ་བའི་སྒྲོན་མེར་བཤད་ཟེན་པས་དེར་བལྟའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་རྟེ་སྤྲང་བ་ཆོས་
ཅན། ཀུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྲང་བར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ལ་
བདེན་གྲུབ་རྟེ་སྤྲང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་རྟེ་སྤྲང་བ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་
སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཁྲལ་བ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟར་
འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་
གྲུབ་པར་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་རྟེ་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། དང་

པོ་བྱུང་སྟེ། དེས་གདུལ་བྱ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་དེའི་དབང་གིས་རི་ལྷོ་རྒྱ་དང་བ་
དང་འཁྲུལ་བ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཐ་རགས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྷོ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་དོན་རང་གིས་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་ནས་གདུལ་བྱར་འདོམས་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་བས་
བརྒྱ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་ན་གཞན་ལ་རང་དབང་གིས་བཞད་མི་ཐུབ་པར་བ་སྐྱང་
རྩིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས། ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲེས་པ་བརྒྱ་གཅིག་པ་
ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་དོ་ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཆེག་གཅིག་ལ་འདུག་པས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་
སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །རི་ལྷོ་རིས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་
པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དཔོན་པ་བསྟན་པ་ཤེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་བས་རེ་རེ་མདོ་
དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེས་འཁྲུལ་རྒྱ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དེར་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་
སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་བྱུང་ཏུ་སྤང་བ་སྤང་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་སྤང་བ་
ཡིན་གྱི་རྒྱལ་བ་རང་ངོས་ནས་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བ་རང་ངོས་ནས་གཟུགས་སོགས་བདེན་
པར་མ་བྱུང་བ་དང་བདེན་པར་མེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས། དེའི་ཕྱིར་
གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐུན་པ་ཡང་

མ་རིག་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་དོས་ནས་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་
མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་དོས་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པ་མིན་པས། ཞེས་པ་
ནས། དེ་ལྟར་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་རང་དོས་ནས་ནི་དདོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རོ་པོར་སྤང་བས་རྩོན་པ་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་སྤང་གི་བདེན་པར་མི་སྤང་ལ། སྦྱ་
སྦྱབ་གྱིས་ཀྱང་། དདོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། །དདོས་པོ་མི་རྟག་སྦྱ་བའི་ཆོས། །གསོག་
དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་
རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱིས། འདི་ལྟར་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་ནི། དདོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སྤྱད་ག་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་གི་རྟོག་པའི་བྱི་མས་སྦྱགས་ཤིང་ལོག་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་
མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། འདིར་ཡང་སངས་འཕགས་རང་སྤང་ལ་བདེན་སྤང་དང་གཉིས་སྤང་མི་སྤང་བར་
ཐལ། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་
སྟེ། སངས་འཕགས་རང་སྤང་ལ་འང་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་སྟེ། བོད་དག་གིས་
སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་མི་སྤང་ཟེར་བའི་དོན། སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་བ་དེ་མི་སྤང་ཡང་གདུལ་བྱའི་
རོ་པོར་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཡང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་
འདིར། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་ཡུལ་འཇུག་བཞུགས། དེ་ཅིང་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དེ་ལ་
ཆད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་དེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་
གཞི་མ་བྱུང་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་རུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་རང་རེའི་མཁས་པ་མང་
པོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་རིགས་ཤེས་གཉིས་འགལ་ཡང་ཡུལ་ཡིན་ཐུབ་མཉམ་དུ་⁽¹⁾བསྟན་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཡུལ་ཡིན་ཐུབ་མཉམ་དུ་ཟེར།

ཟེར། ལྷག་ཆང་བ་སོགས་མང་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་སྟམ་ནས་ཚད་བ་ལྟར་སྤང་སྤྲོ། །དེ་དག་
ལ་འོན། ཇི་ལྟ་བ་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྟེད་བ་ལ་འང་གསར་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་
རིག་བར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་འང་གསར་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་རིག་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་
ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་འང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་སོང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སོང་བའི་སྟོ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སོང་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་སྟོ་བྱེ་བྲག་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཆོས་ཀྱན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཀྱན་མཆེན་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉ། བདེན་གཉིས་ལས། མཆེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་བྱབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ་རྗེས་རྣམ་མཆེན་ལ་ཆད་
མ་མེན་བ་མི་རྟེན་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཇི་སྟེད་བ་ལ་ཐ་སྟོད་དཔྱོད་པའི་
རིགས་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉ། ཇི་སྟེད་བ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱབ་བ་ཁས། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཆོས་རེ་རེ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་ཡང་བདེན་གཉིས་འཇལ་བའི་ཆད་མར་འགལ་བར་སྤྲུའམ།
དེས་ན་ལྟར་དེས་ལྟལ་དེ་གཉིས་ལ་སྟོས་ཉ། ཆད་མར་སོ་སོར་སོང་བ་འགལ་ཚུལ་བཤད་བ་ཅུ་
མོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཆེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་
ཇི་སྟེད་བ་མ་གཟིགས་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། དེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་དེ་མ་
གཟིགས་ལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་ཇི་སྟེད་བ་གཟིགས་ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱེད་ཅག་
གིས་རྣམ་མཆེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་ཇི་སྟེད་བ་ཡོད་མེད་བཅད་པའི་དོན་
མེད་པར་ཐལ། གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་ཞེས་སྟོས་པ་དོན་ཆུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཇི་
ལྟ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་དེའི་
གཟིགས་རོར་ཇི་སྟེད་བ་ཡོད་མེད་ཚུད་པའང་མིན། ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཟིགས་པའི་རོ་དེ་

རང་ལ་སློ་ཅེ་གཏད་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ན་སློན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་རོ་ཞིག་གམ་གཟིགས་རྒྱ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདི་ལ་ཆོག་འཁྲི་བེར་ན། འོ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཟིགས་པའི་བྱམ་པའི་གཟིགས་པ་ཡོད་པ་དོན་ཐོབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་ཤེས་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་པའི་འཛིན་རོར་ཞེས་པ་འང་ཞིགས་སོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པ་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཟིགས་རོར་རི་སྟེང་པ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་རི་སྟེང་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་གཟིགས་རོར་རི་སྟེང་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་ཅིང་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་ནས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་རོར་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ཏུ་སྒྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྒྲུངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེའི་གཟིགས་རོར་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེ་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རི་ལྷ་བ་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སོང་བའི་རོ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་ལ་གཟིགས་རོར་རི་སྟེང་པ་ལ་མ་གཟིགས་བྱས་པ་འདིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེས་ཆོག་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་གཉིས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་ཡབ་སྐས་སུས་ཀྱང་། དེའི་རི་ལྷ་བ་ལ་གཟིགས་རོར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཉིས་སྒྲོས་ན་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་

མེད་ཡིན་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཅག་ཆོག་དོན་གང་ལ་འང་པལ་ཆེར་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་
ཁར་ཐོན་ཆད་གིས་པས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོམ་མང་པོས་ཆབ་ལ་དང་ཉད་དེ་བ་དོད་ལྟ་བུ་
འབྲེལ་མེད་ཀྱང་གིས་འདུག་པས་བག་ཡོད་གིས།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱའི་མཆན་ཉིད། སྤྱོད་བཤད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བཞི་སྤྱོམ་སྤྱོམས་གིས་འཛོལ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱོད་བཞི་རེ་རེ་ནས་མཆན་གཞི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅུ་བར། དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན། ཞེས་
དང་། ཆོས་སྤྱོད་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱོད་བཤད་བ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོམ་
བ་དང་། བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱིངས་མདོ་ལས། རྒྱུ་འཛིན་བ་ལའོ། ཞེས་པས་རྒྱུ་འཛིན་བཞག
ཉ་རྩེས་འབྲེལ་གིས། ཨ་རྟེ་རུ་སྤྱོད་ཆེ་ཆེ་གི་སྤྱོད་སྤྱོམ་ལས་མདོ། ཞེས་པས་མ་རྒྱུན་གྱིན།
རྒྱ་མི་མཐའི་བྱིངས་དང་མི་ཀ་ར་ཏ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལོ། ཞེས་པས་རྒྱུ་འཛིན་སྤྱོག་གི་རི་དེའི་ཡོན་ཏན་
ཨར་རུ་བྱས་མཆོམས་སྤྱོད་བས། བྱིངས་སམ་དབྱིངས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པས་རྣམ་བྱ་བ་སྟེ།
ཆོས་ཞེས་པའོ། ཅི་ཉ་གསོག་པ་ལའོ། ཞེས་གསོག་པའི་བྱིངས་སམ་ཁམས་ཅི་ཉ་བཞག་ཉ་སྤར་
ལྟར་གྱིས། རྒྱུན་རྒྱ་ཉ་ཉ་གྱིན། ཉ་ཏ་འཕེལ་བའི་དོན་ཡིན་པས། ཅིའི་ཨི་ཨི་རྣ་དང་ཉ་གྱིས། ལུས་དང་
གནས་དག་ལ་དང་པོའི་ཀའང་ངོས་ཅ་ཀར་བྱས། རྒྱུན་གྱི་ཨ་དང་མཆོམས་སྤྱོད་བས། གྲུ་ལ་བྱ་བ་སྟེ།
མཆོག་དང་འབྲེལ་ན་སྤྱོད་དང་པལ་ཆེར་ལུས་ལ་འདུག་འདི་ཆོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་དོན་ལོ། །ཡང་།
གི་སྤྱོད་ལའོ། ཞེས་སྤྱོད་བྱིངས་གི་ཨ་ཅ་གྱིན། ཅ་གྱིས་མཆོམས་སྤྱོད་བས། ཨི་ལྷ་ཡར་བསྤྱོད། བྱངས་
པས་གྲུ་ལ་སྟེ་སྤྱོག་པས་ན་སྤྱོད་འདི་སྤྱོག་པ་ལ་འདུག་གོ།

གཉིས་པ་སྤྱོད་བཤད་བ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་སམ་ལམ་གྱི་བརྟོད་བ་རྣམས་
གིས་འདུས་ཉེ་བསགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་སྤྱོད་བརྗོད། བསམ་གཏན་སོགས་འཛིག་རྟེན་

དང་དམིགས་མེད་སོགས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་
 བསམ་ན་དེ་ལྟར་བརྟུན། རིགས་པས་རྗེས་འབྲངས་སྟེ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་དེ་⁽¹⁾ཐོབ་པར་གནས་
 བའི་སྐུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྟུན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
 གྱི་ལུས་ཡིན་བྱིར། ཆོས་སྐུར་འདོད། ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་
 བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ངོ་བོ་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་དང་། ཤུན་ཏི་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བརྟུན་དེ། གང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་ཅི་ཉ་
 བསྐྱུབ་པའི་བཤད་པ་དང་། ལུས་ལ་བསྐྱུར་བའི་བཤད་པ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འདྲུག་པར་
 གསེར་འབྲངས་ལས་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཚུ་བོ་དག་བཞིན་དུ་འདུས་ནས་རྟེན་ཅིང་བསགས་ནས་གནས་པས་
 དེ་ལྟར་བརྟུན་པའི་བྱིར་ཉེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཀྱང་རྟེན་བྱིར། ཆོས་སྐུར་
 འདོད། ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ནམ་ལུས་ནི་ཆོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རམ། ཞེས་དང་། སྐུ་བཤད་པ་དག་གིས་ཀྱང་།
 ཆོགས་དང་ལུས་དང་འདུས་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་དག་སྟེ་དེ་བཞིན་སྐུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 འདི་གཙོ་བོར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་བཤད་དགོས་ཉེ། དེ་ཡང་། ཀླ་ལ་ཆོགས་པར་བྱས་
 ཆེ་ཐོབ་བྱེད་ལ་སྐུར་བ་མ་གཏོགས་བསགས་སྐུ་དེ་ལ་མི་རུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་
 གཉིས་ལས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ངོ་བོའི་བྱིར། སྐུ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་འདོད། ཅེས་དང་།
 འགྲེལ་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རིགས་པས་རྣམ་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐཆིག་གོ། །དེ་
 ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་ཆེ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་ཆོས་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། དེ་ཐོབ་པར།

ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་དེའི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་པར་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བཤད་དགོས་
སོ། །གཙོ་བོ་རང་བཞིན་ནམ་དག་ཡིན་ཡང་སྒོ་བྱར་ནམ་དག་ཀྱང་རིགས་པའི་ལག་རྩེས་ཡིན་པས་
སྒྲ་བཤད་རུང་ལ། གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་དང་ཐུབ་པའི་གསུང་དབྱངས་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་
སྒྲོག་པའི་དབྱིངས་ལས་ཀྱང་ཀླ་ཡ་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་
འདིར་ཆོས་ནམས་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འདི་གི་ལས་སྒྲུབ་པའི་བཤད་པའོ། །དེས་
ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སྒྲའི་སྒྲ་འདི་དག་ལ་ཞུགས་པར་ནི་མི་སེམས་
ཏེ། ཀླ་ཡ་ཞེས་པ་ལུས་ཁོ་ནར་བསྐྱར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོགས་པ་དང་བསགས་པ་དང་
འདུས་པ་དང་སྒྲོག་པ་དང་རིས་ལའང་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་ལ་འདི་ག་ཆོགས་དང་ནི་ཀླ་
ཡ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་རིས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཉིས་སུ་དང་། གསུམ་དུ་དང་། བཞི་རུ་དང་། ལྷན་དབྱེ་
བ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་དོན་དོན་དམ་ཆོས་སྒྲ་དང་གཞན་དོན་རྒྱ་
མཐུན་ཀྱང་རྫོང་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། ཆོས་སྒྲ་ནམ་གཉིས་ཤེས་
བྱ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་ནི་ལྷོན་
པའོ། །ཞེས་བྱང་། འདིའི་ཟབ་པ་ལོངས་སྒྲ་དང་། སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲུལ་སྒྲའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་
དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྒྲ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོང་སྒྲ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རིགས་གཉིས་གནས་འགྱུར་བས་སྒྲ་དེ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
ལས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་དང་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ལས་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་
པོས་སྒྲ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་བྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསུམ་

དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་དོན་ཡོངས་སྐུ་དང་གཞན་དོན་སྐུ་ལ་སྐུ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་
 དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི། སྐུ་བལྟས་
 བར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི། རྟོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་བར་བསྟན། ཞེས་
 དང་། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། དེའི་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། ཆོས་
 ཀྱི་རབ་དབྱེ་རང་བཞིན་ལ། སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རོགས་མེད་དང་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཞིར་དབྱེར་
 ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་ཆོས་སྐུ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བར། དེ་ཡང་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ཅུ་བར། རོ་བོ་ཉིད་
 ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། འུས། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་སྐུ་ལྟར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ཡོངས་སྐུ། མཆོག་སྐུ་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་
 སྐུ། སྐུ་བཟོའི་སྐུ་ལ་རྣམ་སྟོན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྟར་རུང་། ཡང་ཆོས་ཡོངས་སྐུ་ལ་བའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་
 བར་ནས་ཆོས་སྐུ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐུ་སྟེ་གསུམ་
 དབྱེ་བས་ལྟར་ཡང་རུང་། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སྐུ་ལ་བ་རྣམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལྟར་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་དག་ནི་སྐུ་ལ་བའི་སྐུ་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་སྐུ་ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྟ་འདྲིན་ཆེ་ཡོངས་
 སྐུ་དངོས་བཏགས་གཉིས་སམ། ཡང་ན་སྐུ་ལ་སྐུ་གཉིས་བྱས་ནས་ལྟར་བྱེད། ཡོངས་སྐུ་བཏགས་པ་
 བ་མི་ལེགས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་
 པས། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ཆོས་སྐུའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཡོངས་
 སྐུ་དང་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྐུ་ལ་སྐུ་ལོ། ཞེས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་

ཅིག །དབྱེ་གཞི་ཡ་གྲུལ་དུ་མི་རིགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་
དབྱེ་གཞི་འདྲེན་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རྟེ། ཆོས་ལོངས་སྐྱལ་གསུམ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱུབ་ཏེ།
ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྲེག་པའི་རྩོམ་ཆེས་རོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྐྱོད་རྩོགས་པ་དང་
ནམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་སྐྱལ་བ་དང་ཆོས་སྐྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ལ་
དག་གོ་ན་མདོ་དང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་མང་པོ་གོ་བ་ལ་པན་པར་སྤང་བས་ཐེས་ཀྱི་བྱིས་
པའི་བྱི་ན་དག་དོར་བར་བྱས་སོ། །བཞི་པ་ས་མཆམས་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིའི་ས་
མཆམས་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རིགས་ངེས་མ་ངེས་གང་ཡིན་
ཀྱང་འཆང་རྒྱ་ཆེ་སྐྱ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱིར་རྟེ། རིགས་གཉིས་གནས་འགྱུར་མཐར་
ཐུག་བྱུབ་དུས་ཀྱང་གཅིག་ ཆོགས་གཉིས་ལག་རྩེས་མཐར་ཐུག་བྱུབ་པ་ཡང་དུས་མཉམ་། བྱང་པོ་
ལྷ་གནས་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་འཕྲོར་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དག་བྱུབ་པ་དུས་མཉམ་པར་
ལུང་རིགས་དུ་མས་བསྐྱབས་ཐེན་པ་དེའི་བྱིར་ལ་ དེ་བཞི་གསར་བྱུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་དེ། དེ་བཞི་འབྲུབ་
ཁ་མའི་རྟེན་ཅན་ལ་སྦྱིར་གཟུགས་ཁམས་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་
རྟེན་ཅན་གྱིས་བྱུབ་པའི་བྱིར་དང་། གནས་རིགས་བརྩ་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་
རྟེན་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཆང་རྒྱ་ཁ་མའམ་རྒྱན་མཐའ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ།
དེ་ལ་གནས་གཅང་ལྷ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བྱུབ་པའི་བྱིར་རྟེ། མདོ་ལས། གཅང་
མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་
གཟུགས་མེད་ན། ཤོགས་དང་། ས་སྡེ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་དེའི་བྱིར་ འོན་ཀྱང་། དེ་གཟུགས་
ཁམས་གནས་རིགས་བརྩ་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ཁམས་པ་དང་འོག་མིན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་
གཟུགས་ཁམས་པ་དང་འོག་མིན་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་རྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་
མིན་དུ། འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཆང་རྒྱའོ། །ཞེས་དང་། ས་སྡེ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་

གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཉིན་གྱིས་སྤང་བྱར་གཞོན་ཚུལ་
འདི་སྒོར་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་མཁས་སྒྲོམ་མང་པོས་རྣམ་བཤད་དག་གི་ཆོག་གིས་
བ་ཅམ་ལས་མི་སྤང་བས་ཉུང་གསལ་བཟོད་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་
མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་བ་བསྒོམ་པའི་བྱང་ལེམས་གྱི་ལམ་
ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་མཉམ་བཞག་ཐ་མ་དེ་ལ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་ལེམས་གྱི་སྒོམ་
ལམ་རྩི་རྩུབ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། རྩིང་ཉིང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིང་ལ་
རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་གི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་ངོན་ཤེས་བྱ་རི་སྤྲོད་པའི་རྣམ་
བ་སྤྲོད་མེ་ཅམ་མི་གཟིགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་
ལག་རྩེས་སམ་རྩི་མ་མེད་ཀྱང་དུང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་
བྱའི་ཡུལ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་
གྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀུན་སྒྲོང་སོགས་གཞན་ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་བ་
ཕྱེད་གྱིས་བཀའ་བའི་མིག་བཞིན་ནོ། །

སྤྲོད་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། སྒོ་བ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་
ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་གྱི་རི་མ་མ་སྤངས་པས་སྒོ་གཅིག་ལ་དོན་
དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་རྩེས་རེས་
འཛིག་ཁོ་ན་དང་མཉམ་རྩེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། རི་སྤྲོད་ཀུན་
སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་མི་རུས་ལ། ཞེས་དང་། ས་བརྩུའི་རྒྱན་གྱི་མཐའ་མའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ན་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དུས་དེའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་དེའི་གཟིགས་ངོན་ཤེས་བྱ་རི་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་
མི་འཆར་ཏེ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

ཐོགས་མེད་ཞབས་གྱིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་རིག་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཐོབ་ཅེན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཉན། ཐམས་ཅད་དུ་ཆོགས་
ལེགས་པར་བསགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྲུལ་མོ་གཞིག་པར་དཀའ་བ་བཞིག་པའི་ཕྱིར་རྟོ་རྟོ་སྤྱི་བུའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་མཆམས་ལ། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱི་ཆེ་དེ་ལགག་ཆར་ཀྱང་གཏན་ནས་སྐྱེ་མི་རུང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་གཅིག་གིས་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་
དབྱུང་བ་དང་སྒོ་འཕར་གཙོད་པར་མ་བྱས་ཆེ་རྒྱན་པོ་ཕྱིར་དབྱུང་སྤྲུལ་ཀྱང་སྒོ་གཙོད་མ་སྤྲུལ་པས་
ད་དུང་རྒྱན་པོ་འོང་རུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་
དེ་ལས་ལངས་ཏེ་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་ལག་རྩེས་འཛོག་མ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་
ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེར་མི་རུང་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་ཡིན་གྱི་སོ་
སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དཔགས་ནས་ས་བཅུའི་རྒྱན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་སྤྲོ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཞེས་
མི་བྱ་སྟེ། དངོས་གཉེན་གྱིས་ལག་རྩེས་བཞག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེར་མི་རུང་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་
རང་འདྲེན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལག་རྩེས་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བར་ཆད་མེད་
ལམ་དུས་ན་ལག་རྩེས་བྱུང་ཆར་བར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ནས་དེ་གཏན་ནས་སྐྱེར་མི་
རུང་བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་མེད་ཅིང་སྐྱེར་མི་རུང་པའི་
ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དུས་ན་མེད་ཅིང་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་མི་
སྤིད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཅམ་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
མ་གྱུབ་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱིས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་པའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་མི་

དུས་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ནས་དེར་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་མི་སྤྱད་པའི་བྱིས། འདོད་
ན། དེ་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་འདི་ཅུང་ཟད་མ་མཁྱེན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རིང་པོས་
ཀྱང་མཐོང་ལམ་ལ་འགག་འགྱུར་དང་། རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་ཚུལ་བཤད་སྤང་དོ། །དེ་
ལ་དཔྱད་ལྟན་ན་རེ། འོན། དེའི་ཆོ་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་
ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་སྒྲོག་གྱུར་བག་ལ་ཞ་བ་ལྟར་གྱུར་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་
གྱི་འགྲེལ་པར། བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་ཅད་
ནས་བཏོན་པ་ཉིད་གྱི་བྱིས། ཞེས་དང་། འཇུག་པར། སེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སྲུས་
མཛད། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། གང་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་ཞེས་སོགས་གྱི་རྣམ་རྟོག་འགག་པར་བཤད་
དུས་དེ་ཡོད་པའི་བྱིས། འདོད་ན། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་གྱི་རྣམ་སྟོལ་ལམ་པ་བ་དེའི་རྒྱད་
གྱི་ཟག་མེད་ཡེ་མེས་སྡེ་ཆཅན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཀུན་རང་གི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་དངོས་སྲུ་མི་སྐྱེ་
བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིས་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་ཆོ་བསྐུལ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོའི་ལམ་ཀུན་སྒྲོག་གྱུར་
དུ་འགག་ཅིང་ཟག་མེད་ཡེ་མེས་སྡེ་ཆཅན་ཉེར་གཅིག་པོ་དངོས་གནས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རིགས་
འདྲ་སྲ་མ་རེ་དེ་དུས་ནས་ཐོབ་ཡོད་པའི་བྱིས་ཏེ། དེ་དུས་གྱི་ལམ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། བར་ཆད་མེད་
ལམ་དེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཡེ་མེས་སྡེ་ཆཅན་ཉེར་གཅིག་གི་ཉི་རྒྱུ་བྱེད་ཐུབ་པའི་བྱིས་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་
དུས་སྲུ་རྒྱུན་མཐའ་བ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆོ་ལོངས་སྐྱར་འགྱུར་བར་མ་
ཟད་སྐྱལ་སྐྱར་བ་འབྲམས་གྱི་ཉི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་བྱིས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཡེ་མེས་སྡེ་ཆཅན་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། འདིའི་འོན་ཀྱང་གི་རུས་པ་དེ་ལྟར་འདོན་དགོས་
པ་ནི་སྤྱི་ཤིང་གྱུན་སྒྲོང་གི་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་དེ་དག་དང་འགལ་དོགས་དང་། རྣམ་རྟོག་སངས་
རྒྱུས་སར་མི་འགོ་བར་འགག་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དོགས་སེལ་རྗེ་སྒྲ་མའི་བྱིས་སྲུ་མདོ་སྤགས་

ཀྱི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པའི་མདོ་སྒྲགས་སེང་གེ་འཛིང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ཐོན་མེད་ཅིག་ཡིན་ཡང་
མཚན་ཉིད་པ་ཀླན་པོ་དག་གིས་སོ་མ་ཐེབས་པར་བཞག་འདུག་པ་ཁོ་ལོས་ལེགས་པར་འཆད་པ་འདི་
རྗེ་སྒྲ་མ་བྲིད་མཉེས་པའི་རོལ་མོར་འབྲུལ་གྱི་སྒྲགས་རྗེའི་སྒྱུན་རས་གཟིགས་འཆལ་ཞུས་སོ། །སྒར་
ཀྱི་ཞེན་རིག་གི་ལམ་རྒྱུ་མ་འདིའི་དུས་སུ་འབྲུལ་བའི་རྫོགས་པའི་རོ་ལོ་འགག་ནས་དེའི་རྫོགས་མེད་དུ་
འགྱུར་ཉི་ཡང་མདོན་གྱུར་དུ་སྒྲེ་མ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མི་རྟག་སོགས་མདོན་སྒྲུལ་དུ་
རྫོགས་པའི་མདོན་སྒྲུལ་ཡོད་ཀྱང་མདོན་དུ་གྱུར་མ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྗེའི་རྒྱལ་
ཐར་ལས། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དབྱུང་བ་སྒྲ་མོ་ནས་རྫོགས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཡང་དག་མཐའ་དཔྱིས་ཕྱིན་
པར་གོ་བ་སྒྲགས་ལ་རག་ལས་འདུག་གསུངས་པ་ནི་འདི་འདྲའི་དོགས་པ་ཟབ་མོ་འགའ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་བྲལ་ལ་རྒྱལ་གངས་མང་བས་མགོ་མ་འཁོར་ཅིག །འདི་དུས་སུ་
དམིགས་བསལ་ལ་འདི་འདྲ་དགོས་ཏེ། རྫོགས་པ་གནས་འགྱུར་གྱི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་བའི་
ཞེས་ཆ་མ་གོ་བར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་ཟེར་བ་དང་། དེ་
ཡང་དེའི་སེམས་དེ་རེས་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་། རེས་རྫོགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་སྒྲུལ་པ་ནི་
ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱལ་འབྱོར་མདོན་སྒྲུལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་ལུགས་བཤད་པ་སོགས་མི་མེས་
པའི་ཅ་ཅ་ཡིན་ཏེ། ལྷོད་ཉིད་མདོན་སྒྲུལ་དུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་མེས་སྒྲར་རྫོགས་པར་འགྱུར་ན་རྒྱལ་མཁྱེན་
ཀྱང་སྒྲར་རྫོགས་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་པ་གནས་འགྱུར་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་མདོན་སྒྲུལ་ཅམ་
དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་ཕྱིན་ཆད་དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་
འབྱུང་བས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞོན་དུས་ལྟ་བུའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
ན་ཀླན་པོའི་དུས་སུ་འདྲ་རྫོགས་པ་མི་འབྱུང་བས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་འབྲེལ་ལས། བད་ཡི་རྒྱ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཀྱི་ཡེ་མེས་རྫོགས་
མེད་ཅིག་སྒྲར་རྫོགས་པར་འགྱུར་ན། དེ་དུས་ཀྱི་དབང་མེས་རྫོགས་མེད་ཀྱང་སྒྲར་རྫོགས་པར་འགྱུར་དགོས་

ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདྲོད་ན། དེ་བཞིན་
 དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲུ་བའི་རོ་ཆ་འང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་
 བལྟས་ན་ཤེས་པས་དོར་ཅིག་དེ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་
 ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེའི་
 གཟིགས་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ལག་མཐེལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་བཞིན་དུ་བྱི་གསལ་ནང་གསལ་
 དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་དེ་ལྟར་གཞལ་བ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྐྱིབ་
 རྗེ་ཇི་ལྟ་བུའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་དེ་དག་མ་ཟད་བར་དུ་ཡུལ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་འགྲུར་
 མི་སྟབ་ཀྱང་ཟད་པ་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གོགས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སྐྱིབ་བྱེད་དང་
 བུལ་བའི་ལག་གི་སྐྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནས་སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་
 སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ། རང་ལག་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན། ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་བཤད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སོགས་
 ཤེས་བྱེད་མང་ལ། སྐྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་ནི་ནང་ཆུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བྱི་ནང་ཀུན་གསལ་བ་འདི་དག་
 ཡིན་པ་མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་འཇམ་མགོན་ཐིམ་ཕེ་ཆེ་ཡབ་
 སྐུ་དག་གསུང་ངོ། །ཤོད་དུ་མ་ཐུབ་མཆོམས་ལ། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་མི་གཅིག་བྱ་དེས་རྒྱན་པོ་
 ཕྱིར་སྤྱང་བར་མ་ཟད་སྒོ་ཡང་བཅད་ཟིན་ནས་སྤྱར་འོང་མི་སྟབ་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྐྱིབ་པ་སྤྱར་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་སྐྱེས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

རྒྱུ་ལོ་ལྷང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་བ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གཉེན་པོ་སྦྱེ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་
འགག་བ་དུས་མཉམ་བ་དག་གོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་
བསྐྱས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངོས་སྤེལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་ཟད་བ་དུས་
མཉམ་པའི་རྒྱུ་ལོ་ལྷང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་བ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ལ། ཞེས་དང་། གཉེན་
པོའི་ལག་རྩེས་ཀྱིས་སྦྱར་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་འགྲོག་བདེན་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ལ་
དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒོ་འཕར་གཅོད་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་ལ་སྦྱར་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཀ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་དུས་སྤྱད་དེའི་རྩེས་སྤྱར་གི་ལག་
རྩེས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་གཞུང་འདིའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་གཞུང་འདིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་
ཀའི་སྤང་བྱ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་འཆད་པ་དོན་དུ་མ་མཐོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་མཐའ་བས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་ཆེ་སྒྱུ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཆེ་སྤང་དེ་མ་ཐག་པའི་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་རྩེས་ངོ་བོ་གཅིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱར་གྱུར། དེའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྦྱོབ་བྲལ་གྱི་
ངོ་མ་ཉིད་སྤྱར་གྱུར། དེའི་ཆེ་མཚན་དཔེས་སྤྱོད་བརྒྱན་པའི་རྒྱུ་མཐའ་བ་དེ་ལོངས་སྤྱར་གྱུར་ཅིང་།
དེའི་ཆེ་སྤྱོད་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱན་སྦྱོང་མེད་པར་ཕྱོགས་བཅའི་སྤྱལ་སྤྱའི་ཞིང་སོ་སོར་
སྤྱལ་སྤྱེ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཡོ་བྱེད་
ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་སྤྱོད་

མངོན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་། དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་དང་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་འདུག་གི་སྒྲོར་སོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཆེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་
སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་
དང་། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག་། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས། །དེ་
ནི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་ཅད་ནས་
བརྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ན་བཞེངས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་
དུ་མར་གྱུས་པར་མཛད་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལེགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་གྱི་ཤེས་བྱེད་དགོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
ཡང་རྣམ་མཐུན་གྱིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འམ་དེ་ལ་གཟེགས་པའི་རྩ་རི་སྟེད་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་གཟེགས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་གཉིས་སྤྲང་རྒྱབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེའི་རྩ་རི་དག་མ་གཟེགས་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་དོན་
དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་ནས་མ་རྟེད་པ་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱིར་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་རི་སྟེད་པ་མཐུན་པ་
མ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རི་སྟེད་པ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་དང་།
དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་པས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རེག་དང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་
རྣམས་མི་མཐོང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། ཞེས་དང་།

ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་
འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་
ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཀྱང་རྫོག་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་གང་ཡང་ཤུགས་ལ་འང་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
བྱིར་བྱིབ་སྟེ། ཤུགས་ལ་གཟིགས་ན་འང་གཟིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤུགས་ལ་
རྟོགས་ན་རྟོགས་པས་བྱིབ་པའི་བྱིར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སངས་འཕགས་ཀྱི་མཆོན་པ་འབའ་ཞིག་
གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་སྐལ་
བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། གཞན་དུ་ན་ཤུགས་ལ་རིག་པས་རིག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཤུགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ནི་
ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྟོགས་པའི་དང་། རྫོགས་པར་ནི་མ་ལུས་པའི་དོན་དང་། མངོན་པར་ནི་མངོན་སུམ་
དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་སྒྲུབ་ལས། སངས་རྒྱུ་གི་སར་ནི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་
བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཆོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཆོན་
པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་འབྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། མཆོན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་
ཀྱང་། །སོགས་སོ། །

ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་ཟད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་སུ་སོང་བའི་བྱིར་ ཅ་

ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་ཤེ། དེ་དེའི་ཆེ་⁽¹⁾འཇམ་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་
བཞི་པ་བྱུབ་ཤེ། དེའི་ཆེ་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པར་སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་དེའི་སྤྱུལ་
བར་གྱུར་པའི་དེ་འདྲ་མཐའ་ཡས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་དུས་མཉམ་གྱི་དེ་
མེད་ཀྱང་དེའི་སྤྱུལ་བ་ཅན་མཐའ་ཡས་པར་དེ་དུས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་དང་དུས་མཉམ་རྩ་
འབྱུལ་ཡ་མ་རྩུང་སྤྱུལ་བ་བཞིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ལས། དེའི་ཆེ་རྣམས་ཉེན་མེད་པ་དེའི། །སྒོན་
གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན། ཉག་ཏུ་ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུབ་ཤེ། དེ་ཆེ་ཞེས་པ་དེའི་གོང་གི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་
ལ་སྤྱོད་གས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདིས་ནི་དེ་ཆེ་འདོད་ཁམས་སྤྱུང་སྤྱུལ་སྤྱོད་འབྱུང་བར་བཤད་དེ།
ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་ལས་ལོང་བྱུང་བས་ཀྱང་སྤྱི་ཕྱི་མི་
དགོས་པ་བཞིན། ཁ་གདེངས་ནས་ཉལ་བྱས་པ་ཡང་སྤྱི་ཕྱིའི་ཆོག་མ་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་
པ་དང་མཛོད་འགྲེལ་སོགས་དང་སྐྱད་གཤམ་པ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། འདིའི་སྤྱུལ་བར་ཡང་མཆུངས་
ལ་སྤྱུལ་མཁན་མེད་པའི་སྤྱུལ་བ་བྱུབ་མཐའ་སྤྱུས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་དེ་མ་སྒྲོས། འོག་ཏུ་ཡང་ཅུང་
ཟད་འཆད་དོ། །འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྒྱུག་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡང་མི་⁽²⁾འགོད་པའམ་
དེའི་རྒྱུག་བྱལ་གྱི་རྒྱུག་པ་དེ་གང་སྤྲུལ་ན། སྤྱིར་རྒྱུག་པ་ཞེས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
ཤེས་གང་གང་ལ་སྤྱོད་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྒྱུག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆད་མ་མདོར། མིང་དང་
རིགས་སོགས་སྤྱོད་བའི། རྒྱུག་པ་དང་བྲལ་མདོན་སྤྲུལ་མོ། །ཞེས་སྤྱི་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་
རྒྱུག་པ་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྒྱུག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་
གསུམ་པ། །ཞེས་གཉིས་སྤྱང་འབྱུལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱུག་པར་བཤད་པ་སྤྱོད་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། དེ་དེའི་ཆེ་ཆངས་པ་ལྷ་ལྷན།

2 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། གང་ཡང་མི་འཐད།

གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་དང་། སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །ཞེས་བདེན་འཛིན་
ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། གཞན་ལའང་། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ཙམ་ཅིག་གི་ནང་གི་ཅིང་བར་རྟོག་
པར་བཤད་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་སོར་རྟོག་གི་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ལ་ཞིབ་པར་རྟོག་པའི་འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་གི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་དང་
གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་འདིར་མི་འོང་རྒྱ་དང་བྱུང་བར་དུ་ཞེན་རིག་ལ་རྟོག་བྱལ་
ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དུག་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་དག་བཅོམ་ལའང་མེད་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པ་
སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྲེམས་འཇུག་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོར་རྟོག་
གི་རྟོག་པའང་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ནང་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལྷག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་ཡང་
དག་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་ཡང་དག་རྟོག་པའང་ཡོད་དེ། འདི་
སྒོ་བ་ལས་དུ་སྒྲོད་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཞེན་རིག་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྟོག་མེད་གྱི་
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་བཟང་པོ་འོ། །འདི་ལས་ནག་པོ་འོ། །འདི་ལས་འདྲེས་མའོ་སྦྲུམ་པ་ལྟ་
བུའི་མཛོན་སུམ་གྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཐུགས་ཡོད་པར་བྱུང་མཐའ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོད་མང་པོས་འདིའོ་སྦྲུམ་པའི་སྒོ་ཀུན་སྒྲོང་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བ་
དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དག་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་འདི་ངའི་ཆོས་གོས་
སོ་སྦྲུམ་པའི་ཐུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བྱལ་གྱི་དབང་ཤེས་དང་། རྟོག་བྱལ་གྱི་ཡིད་ཤེས་
གཉིས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོམ་གྱིས་སྤྱོད་ཐུབ་མི་སྤྱོད་དང་མཁས་སྦྱོན་བྱུང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན། མདོ་
ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲོན་པོ་ཤེས་གྱི། སྒྲོན་པོ་འོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བཤད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་བྱལ་ལ་དེ་འདྲས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེས་དབང་ཤེས་གྱི་

རྟོག་བྲལ་ཙམ་བསྟན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་པཱི་ཏ་ཆེན་
 སོ་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་གང་ཡང་དེས་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་དེས་ཤེས་མེད་བའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ནའང་མ་བྱུག་འོན། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྒྲོ་སྒྲོས་ཆེན་པོའི་མཐོང་ཉིད་ལས། རྣམ་བ་ཐམས་
 ཅད་དེས་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། འདོད་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་
 ལན་མེད་དོ། །དེས་ཤེས་འདྲེན་བར་དགོངས་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེས་ཤེས་ཡོད་བར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་དོ་བོ་གཅིག་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མཁྱེན་བ་གང་ཡིན་ཐམས་
 ཅད་ལའང་ཆང་འདུག་པ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་སྣང་སོགས་འབྱུང་སྣང་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་
 བའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་རང་ངོས་ནས་མི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 སོགས་བདེན་བར་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སྒྲེ་ལ་བདེན་སྣང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤར་བྱུང་སྣང་དུ་རྟོགས་
 བའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་མིག་སེར་ཅན་ལ་དྲུང་དང་སོལ་བ་གསེར་རྣམས་བསྟན་ཆེ་འདི་རྣམས་
 སེར་སོར་སྣང་ཞེས་སྒྲས་ཆེ། དེ་དག་ངེ་བཞིན་མཐོང་མཁན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ཀྱང་
 སེར་སོར་མི་སྣང་ཡང་། དེའི་ངག་ལ་བཞེན་ནས་སེར་པོའི་རྣམ་བ་འཆར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་ཆེ་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་མཁན་འབྱུང་ཡང་ཁོའི་སྣང་ཚུལ་སྒྲས་བ་ལ་ལྟོས་ཉེ་དེ་
 ལྟར་སྣང་མཁན་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དང་སངས་རྒྱས་ལའང་འབྱུང་མ་འབྱུང་བྱེད་བར་
 འབྱེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ལས། མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ངོས་ནས་
 ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་སྣང་བས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་མེད་དེ། དེ་ནི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྲད་བ་ཡོད་ནས་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དགོས་
 པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་མ་ཤེས་ན་ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་

ན་དེས་མཁྱེན་པས་མ་བྱལ་བ་དང་། ཡང་ན་ཐོད་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལའང་དབྱུང་མི་བཟོད་
པའི་འབྲུལ་བ་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་གཏུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སྤང་
ཡང་སངས་འཕགས་རང་གི་ངོས་ནས་མི་སྤང་བར་ཐལ། གུང་མེར་དང་གངས་རི་སྒོར་སྤང་དང་རི་
རྒྱལ་པར་སྤང་བའི་གང་ཟག་དེ་དང་དེ་ལ་སྤང་ཚུལ་སྤྲས་ཆོ། དེ་ལྟར་མ་འབྲུལ་བ་ལའང་དེ་ལ་སྤང་
ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ཡང་རང་གི་ངོས་ནས་གུང་དཀར་དང་གངས་རི་དཀར་པོ་དང་རི་མི་རྒྱལ་
པར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་སྐབས་བ་དང་རང་གི་ངོས་ནས་བདེན་པར་སྒོ་མ་བཏགས་པར་རི་ལྟར་གནས་
བ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་འབྲུལ་རྒྱ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བདེན་གཉིས་
ལས། བཏགས་པའི་ངོ་ཐོས་དབེན་བ་ཡིས། །རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །བཏེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་
ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་
དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་དབེན་པ། བཏེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། ཉོག་པ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་དང་། །བག་ཆགས་མ་ལུས་གཏན་བཅད་ཅན། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་
རྣམས་མི་ཤེས་པའི། །ཆོགས་ནི་མཐའ་དག་རྣམ་སྤངས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་
བྱ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་འགལ་ཚུལ་ཡོད་
དེ། རི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་རིགས་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །རི་སྒྲིད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་གཅིག་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྒྲིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆད་
མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཅིག་བྱ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། རི་སྒྲིད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པའི་ཆད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ངེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཆད་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཡུལ་དེ་དང་དེ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ལ་ཆད་མར་སོང་ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
པར་ཆད་མར་འགྲོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་ཚུལ་དེ་སྤྲད་དུ། ལམ་རིམ་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་
སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇལ་བ་ན། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཐད་ཡུལ་དེ་ལ་ཆད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་
ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་
པར་རུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་སྐུལ་སྐུ་
མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ལ་འོག་མིན་གྱི་
རྟེན་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་འདོད་པའི་གང་
ཐག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐུལ་སྐུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་ཅེང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་
བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུ་ལ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་
བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བཟོ་བ་སྐུལ་སྐུ་ལ་འང་མ་བྱ་བ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུ་ལ་འང་མ་
བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱ་བ་ན། ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་བའམ་གར་མཁན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
སྐུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། ཉགས་སྒྲ། འདོད་ན། འདོད་རྟེན་ཅན་དུ་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གཞན་གཉིས་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷའི་
ལུས་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་གཞུགས་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་གྱིས་
བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུད་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། རི་
པོར་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུ་དང་ཤིང་ལྗོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་དགོན་པར་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །སྤྲོད་དང་

རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་འདོད་པ་འབྲིན་ཤིང་དང་། །ལམ་གོལ་
འབྲུམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་དག་འདོད་ཅེན་
ཅན་མ་ཡིན་པར་སྤར་བཞིན་སྒྲུབ་ཆོག་པ་དེའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་
རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། སྟོབ་ལམ་ན་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། བྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་སྟོབ་ཅེས་པའི་
དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱལ་སྟེ། སྟོང་བྱན་ལས། དེ་ཡང་སྟོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་
མཉམ་བཞག་ལས་དུས་བྱིས་བྱུང་བའི་རྗེས་སྟོབ་མ་ཡིན་གྱི་མཉམ་བཞག་དེའི་སྟོབས་ལས་སྟོབ་
པས་རྗེས་སྟོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དར་རྒྱུག་འང་འདི་ལྟར་ཡོད།

འདིར་སྐྱས་པ།

སྐྱབ་ཞིའི་རི་མོ་ཆེས་བཀའི་སྟོང་གསུམ་དར། །

ཉེས་བཤད་རྩལ་གྱི་ནང་དུ་མི་མངོན་པ། །

རྣམ་དཔྱོད་མེ་ཞལ་མིག་གིས་ལེགས་རྟོགས་ནས། །

ལེགས་བཤད་རྩལ་མཆོན་ཆེན་པོ་སྟབ་སྟབ་གཡོ། །

བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འོངས་སྐྱབ་ཞིའི་མཆོ། །མ་མཐོང་སྟོས་བྱས་ཁྲོན་པའི་ཚུ་
ཅམ་གྱིས། །ཡབ་སྐས་རྣམ་དཔྱོད་རྒྱ་མཆོ་གཞལ་འདོད་པ། །ཀྱེ་མ་བྱིས་པའི་ཀྱམ་བཞད་གང་
རྒྱ། །བསམ་བཞིན་དབྱེད་ན་འཕགས་ལྷལ་རྒྱན་དུག་ཀྱང་། །གང་གིས་གྲོལ་བའི་རྩ་རྒྱལས་བཟོད་
དཀའ་བའི། །གངས་ལྗོངས་ཞོར་འཛིན་སྟོང་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷིད། །ཀྱན་མཁྱེན་ཆད་མའི་སྤང་གིས་
འདེགས་སམ་སྟུམ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱུ། རོངས་སྐྱུ། སྐྱལ་སྐྱུ་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི། དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ཅ་བཞི། ཐུབ་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཞེས་བྱུང་། གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ་དངོས་དང་། དང་པོ་ལས་སྐྱུ་ལྷག་མ་གསུམ་
ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱི་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བོད་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་སྐྱུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཁྱི་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་སྐྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ནི་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ། ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་སྤྱད་ན་དེར་དབྱེར་
མེད་པས་བསྐྱུ་མི་ཐུབ་པོ་སྟུམ་ན་སྟོབ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་མིང་
ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ་ཐ་སྟོད་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་སྟོབ་
ལམ་གྱི་རྒྱུའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ནི་ཡེ་
ཤེས་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཡོན་ཏན་ཙམ་
ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་ས་འབའ་ཞིག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་
མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཙས་སྤངས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། འབའ་
ཞིག་གི་དོན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

འཆད་པར། དར་རྒྱུ་ལས། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་བཞིན་དང་སྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་རྩ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་
 གཉིས་ཀ་ཡོན་ཏན་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་
 ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་མཆོན་ཉིད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ནི། རྩ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་ལྡན། མཛོད་ན་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ནི། ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་
 པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་
 པ་ལས་སྒྲིག་ཆེ་བ་མེད་པ་དང་། སྐངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ན་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲིག་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲིག་
 རྟེ། ཞེས་དང་། སྐངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ན་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མ་
 ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་བཀག་གོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
 བ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་དུ་ཐལ། རྩ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། རྩ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་
 རང་བཞིན་རྣམ་དག་གིས་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་
 གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་རྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་
 བེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་རྩབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་མཛོད་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོང་
 ཉིད་མཛོད་སྐྱེ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མ་ཐུན་སྐྱོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྩ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཛོད་སྐྱེ་དུ་རྟོགས་པས་
 རྩབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྱུང་།

འོ་ན། རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཟེེ།
འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། གཅིག་ཤེས་ན་ནི་
ཐམས་ཅད་ཤེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་
བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

ཡང་མོད་ཀྱི་ལོ་ཆེན་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ཆོས་
ཉིད་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོད་འབྲུག་ལས། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། བདེན་གཉིས་ལས། དེགས་པའི་རྗེས་
འབྲངས་ངོ་མོའི་ཕྱིར། །སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུར་འདོད། །ཅེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དེ་སྟོབ་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རང་
དོན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་དང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བྱད། ཡང་ཁ་
ཅིག །དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དགག་བྱ་སྟོ་བྱར་གྱི་ངི་མ་སྤངས་པའི་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། དབྱིངས་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་པར་
ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་བཞིན་དེས་དག་པ་མེད་
ཀྱང་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་དག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་པས་དག་པ་དང་བྱམ་པ་
དག་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་སྐྱེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས།
འདོད་ན། སྐྱེ་བཞེར་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྐྱེ་བཞེར་བྱེ་བའི་དབྱེ་གཞི་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁུན་རྡོ་ནང་ན་རེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་
སྐྱེ་བ་པ་རང་དབང་བའི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་དང་དུས་འཁོར་ལུགས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉག་
པ་རྣམས་འདྲིལ་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅེས་ལ་མི་འདྲིལ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ལུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉག་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཁྱེཀ་ཆེན་
ལས། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྐྱོ་བ་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཉག་
པ་ནི། འདྲིལ་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅེས་ལ་འདོད་ཀྱི་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒོ་ཡུལ་དུ་
འཆར་བའི་སྐྱེ་བ་པ་རང་དབང་བའི་ཉག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་རང་གི་སྡེ་བ་ཉག་དངོས་ཁས་ལེན་
པ་དག་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་རྩས་
སྐྱེ་ཆོད་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་བྲུབ་ཟེར་
ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། དེ་དག་སྐྱབ་ཞི་གང་རུང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དབྱིངས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག་ །སྒོ་
བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་
དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་དམ་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་བྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་
བཤད་ལས། རིགས་པའི་རྩས་འབྲངས་རོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
ཀྱི་ཉིད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་སའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སྐྱ་སོང་
པའི་ཉིད་དོན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དུ་བསྟན་ཀྱང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྩི་མས་དག་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཉིད་

གྱིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན། རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་གཉིས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱེ་བཤད། ཁྲད་པར་བཤད་པ་དང་བཞི་དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱེངས་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སྐྱོ་བར་རྣམ་དག་གི་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བདག་གསུམ་གྱིས་དབེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་མ་བཙས་པས་ན་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཆོགས་གཉིས་བསགས་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པས་ན་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བཙས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། རོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བཙས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཁྲད་པར་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ལྡན་པའི་ཁྲད་པར་ཟག་མེད་ཡེ་མེས་སྟེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་དང་ལྡན། གལ་བའི་ཁྲད་པར་སློབ་གཉིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དག་པ་སྟེ། སྤངས་པ་དང་། རོ་བོའི་ཁྲད་པར་ཡེ་མེས་དེ་དག་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར།
དེ་དག་རང་བཞིན་མཆོད་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཅམ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་འཛོལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ཐོབ་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཇིག་གནས་གསུམ་
གྱི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་དབྱེར་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་
དང་། སྤྱིབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཆོད་ཉིད་དམ་རང་
བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་
རྣམ་དབྱེ་མེད། རེས་གསུངས། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། ཞེས་
གསུངས། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི། སྤྱིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་
ཏེ། ཞེས་གསུངས། ལྡན་པ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
ཡིན་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆད་འདི་ཙམ་ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་ལ། ཡོན་
ཏན་གྱི་གངས་མཐའ་མེད་ལ། ལུ་བཞིར་རྟོག་གས་བསམ་དུ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་
ཡོད་པས་གཞན་དང་མི་མཉམ་ལ། ཇི་མས་དག་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཞེས་སྐར་བ་དེ་ལྡན་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་ལ། མཉམ་མེད་དག་
པའི་མཐར་ཐུག་པའི། ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ལྡན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེ་ལྡེ་དོན་ཡང་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གངས་མེད་
ཕྱིར། རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་
མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། །ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་

དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་⁽¹⁾འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 འབྱུང་དུས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་ཚེ་ལ་མི་དགོས་པར་གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་
 བ། དེ་རེས་འགའ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 གྲུབ། གྲུབ་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །སྤྱག་བསྐལ་འདི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་
 མེད་ལས་ཡུང་སོགས་སྟེ་བ་འཕོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུང་སོགས་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་ན་རྟག་
 ཏུ་སྟེ་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟེ་བར་རེས་འགའ་སྟེ་བ་དེའི་ཕྱིར་⁽²⁾ན། ཡུང་སོགས་སྤྱག་བདེན་
 འདི་རང་རྒྱ་ཅན་ཉིད་གྲུབ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རེས་འགའ་མི་འབྱུང་ལ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་
 འདི་མི་རྟག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་སྒྲུབ་པོ་རང་དགའ་བ་ལ་ཚུ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་
 དང་། རྒྱན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཚུ་འདི་རྟག་ལ་འདི་མི་རྟག་ཟེར་ཡང་དེ་ཙམ་མཁས་པས་རྟག་པར་
 མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་མིན་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཆོས་གང་གི་
 རང་བཞིན་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་མེད་གིས་མི་རྟག་པར་དང་རྟག་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་རང་
 བཞིན་མི་འཇིག་པའི་ཆོས་ནི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པར་འཇོག་པ་དེ་ཡུང་གི་མདོན་པ་དང་
 རིགས་པའི་ཆད་མར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་
 གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། མཛོད་ལས།
 འདུས་མ་གྲུས་ཆོས་རྟག་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་རྒྱག་ཅེས་སོགས་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། དུས་མཉམ་པར་ཐལ།
 2 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། སྟེ་བ་དེའི་ཕྱིར།

ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་རྣམ་བཤད་ལས། མཁས་མྱོངས་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པའི་
བྱད་པར་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བའི་བྱད་པར་མ་བྱེ་བས་ཞོངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་སྦྱབ་ན། འོ་ན་བྱམ་པའི་ལྷོག་པ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་
དག་བྱམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱལ་བར་ཐལ། བྱམ་པ་མེད་པར་དེ་དག་བྱལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་
བྱལ་ན། དེ་དག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱལ་བར་ཐལ། དེ་དག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདི་ཡན་ཆད་དུ་
མ་བྱལ་གྱི་མཆམས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱད་གཞི་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཡོད་པར་
ཐལ། བྱམ་པའི་ལྷོག་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་བྱམ་པའི་རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད། དེ་དུས་བྱམ་པ་གཏན་
ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་དག་རེས་འགའ་བར་ཐལ། བྱམ་པ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱལ། བྱམ་པ་མེད་སོང་ཆེ་དེ་དག་ཀྱང་མེད་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་
མ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དབྱེད་ནས་བྱལ། འདོད་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཁང་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཐོག་མེད་ནས་བྱལ་བར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ། དེ་
སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་
སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འཆད་པར། འགྲེལ་བ་ལས།
སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ། ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་
ལོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཆོག་སྦྱལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་སོ་སྦྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། ལུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དུག་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་རྩ་འབྲལ་འགྲན་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ལས་སྤང་གཉིས་ཀ་མ་དག་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྟོན་པ་དམན་པར་སྤང་ཞིང་རང་ཉིད་རྩ་འབྲལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལས་

མཐོ་བར་འདོད་པའི་ལོག་ཏུ་ཆེ་དེ་ལ་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་ཅིང་གིས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་དབང་གིས་ཆེའི་དུས་བྱས་པའི་ལོག་ཏུ་དཔྱུལ་བར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདི་ཡང་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་ལྷན་གྱིན་དང་ལེགས་སྐྱར་སོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་
བྱས་པ་ཁས། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། བྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། ཆོས་
ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པོ་ཆེའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་ཐུབ་ཆ་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་བརྩུང་བའི་ཕྱིར་ ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མ་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་མ་དག་པ་གང་ཞིག །སྒྲུབ་བ་མ་དག་པ་དེའི་ཕྱིར་ དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལྷན་སྒྱུན་
ནི་མཆོམས་མེད་གསུམ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དང་། ལེགས་སྐྱར་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་ཐོག་
པོར་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ དེའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ གཉིས་པ་བྱུང་
སྟེ། གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐོག་དུ་སྒྲུབ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་
མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་
སུམ་དུ་ཏྲགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་ཏྲག་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲགས་པའི་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
ཅན། བྱོད་མི་ཏྲག་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་བྱོད་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲགས་
པས་བྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་དང་བྱོད་ཀྱི་མི་ཏྲག་པ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་བ་དེ་
རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། བྱུང་བར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཐོས་ཆེན་པོའི་
མཐོང་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་བར་བྱེད། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་
ཡུང་འདིས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་ན་དེའི་རྣམ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཀྱན་དེས་དགོས་
པར་བསྟན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །མ་བྱུང་མཆོམས་ལ་ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་
སྤར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ་འོན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་
འཕགས་ཀྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིབ་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལེས་སྦྱིབ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྣམ་མཁྱེན་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩལ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་
འབྲལ་བྱེད་དང་སྦྱིབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་རྣམས་དང་རྣམ་གཅིག་པ་རྣམས་གཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྦྱིབ་པ་ཡོད་ན་རྣམ་གཅིག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཅིག་ཅར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྟགས་སོགས་
བརྗོད་དགོས་ན། གང་ཟག་ཀྱན་ལ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འབྲལ་ཟད་སངས་རྒྱས་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་
དེ་ཡིས་དེ་དང་རྣམ་གཅིག་ཀྱན་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་ངེས་པས་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོའི་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་
དག་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མེས་དུ་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་མེ་མཐོང་ནས་དེ་མ་མཐོང་བ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རུས་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ། །སྤྱར་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་
མེད་པས། །འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཚོངས་འགྱུར་ངེས་གསལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲལ་རྒྱ་མེད་ན་དེ་ཡིས་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
རང་དང་ནི། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སློ་སྦྱེད་བྱེད། །ཅེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་

མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འབྱུང་བྱེད་དམ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་ན་གཟུགས་དེས་རང་དང་
 རང་མི་རྟག་པ་བྱུང་བ་དེ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་སྒོ་སྐྱེད་པ་ནི།
 དེ་ཡིས་ནི། རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་ནི། །རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་སྐྱེད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 རོན་དང་། འབྱུང་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེད་པ་འབྱུང་བྱེད་མེད་ན། ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་རོན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རང་དང་རང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་སྒོ་དེ་
 ལྟར་སྐྱེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རྣམ་མཐུན་
 བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་སོགས་ཁེགས་སོ། །

ཡང་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་རོན་རང་དང་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ན་
 རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པས་རང་དང་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྩལ་གཅིག་རྣམས་རྟགས་པས་
 བྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་
 དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་སྟོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེ་བྱེད་དུ་བཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་བ་དེ་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 རྩལ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་པར་གྱིས། འོངས་སྐྱེ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
 དེ་ལྟར་མཐོང་བ་འོག་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་རོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། དེ་དང་ཐ་དད་དུ་བཞག་
 བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་རོ་མོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བ་
 རི་ལྟར་མོས་པ་ཐ་དད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རོ་མོ་ཐ་མི་དད་པ་གང་
 ཞིག །ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདྲ་བར་སྤང་བ་རི་ལྟར་མོས་པ་ཐ་དད་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རོན་དམ་པར་བདེན་པས་སྤང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་མོར་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟའི་ཕྱགས་ལས། སྤྱོད་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། །གཞན་ནི་འགའ་ཡང་

ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དབེན་པ་དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་དབེན་པ་
ཆོས་ཉིད་དབེན་རྒྱ་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ལས་ངོ་པོ་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལེགས་
བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། །དབེན་པ་དགག་པ་ཆོས་ཅན་དང་། །དབེན་གྱུར་དགག་གཞི་ཆོས་ཉིད་
གསུང་བ་ནི་གོ་བ་ཆོག་ན་འགྲིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཅ་ཏགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། །ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་། །ལོངས་སྐྱ་བྱང་
འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་། །མཆོག་སྐུལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
སོ་སྟེ་ལས་དག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་ཆེད་དུ། །ཉན་པ་ཉེར་བཞག་། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དང་། །མཆོན་ནི་
སུམ་ཅུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྐྱ་དང་། །གང་གི་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐུལ་སྐྱ་བྱར་དུ་འཆད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། །འབྲེལ་བར། །ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་རི་ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ནི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་དང་སོ་སྟེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་
ཅེས་བཤད་མི་རུང་སྟེ། །དེ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པར་མ་ཟད། །རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཤད་ཆུལ་དང་
མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། །སངས་རྒྱས་ནང་པན་
ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
སྟོན་ཡུལ་དུ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་། ཅེས་དང་། །ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། །སྐྱ་ལྷག་
མ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་དང་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་དེས་པ་འབྲས་བྱ་གང་ལའང་མ་ཞུགས་པའི་སོ་སྟེ་ལས་དག་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། །རྣམ་མཁྱེན་སྟོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། །རྣམ་

མཁའ་ཤེད་ལྷོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་
 ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོན་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་
 མི་བྱུང་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་
 པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲོ་དངོས་སུ་མ་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། འོ་
 བ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོན་ཅུས་བར་
 ཐུལ། རྣམ་མཁའ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་སྟེང་གི་བདེན་བྱུང་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
 བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོ་བ་ལམ་ན་སྒྲོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ལ་ཅིག་ཅར་མངོན་
 སུམ་དུ་སྐྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོན་
 ཡུལ་མེད་པར་ཐུལ། སངས་རྒྱུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅ་ཅོ་ཡིན་པས། ཆོས་གྲགས་
 གྱིས། ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོས་སོ། །འོན་ཀྱང་། སངས་
 རྒྱུ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོན་ཡུལ་ཡོད་བྱས་པ་དེ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱིས་མཁའ་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ལ་
 བྱེད་པར་ཐུལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་བྱས་ཆད་དོན་གཅིག་ལ་བྱེད་
 པར་ཐུལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ལས། ལ་ལ་ཤར་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་
 བབས་པའི་མི། །ཞེས་པའི་ལ་ལ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་ཐུལ་ལོ། །དེས་མཆོན་ནས་ལྟར་སྤང་ལ་
 ལན་འདེབས་ཤིན་ཏུ་སྤོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུབ། དངོས་དོན། དེའི་བྱེད་པར། ཅོད་སྟོང་དང་གསུམ། དང་པོ་
 ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུབ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ། ཐ་མི་དད་དགག་པ། ཐ་དད་བསྟན་པར་

ཅོད་སྒྲོང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་མཆམས་སྒྲུར་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུ་དང་པོ་བསྟན། སོགས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ཅ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ལ་སྟོས་
ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་ཤེས་ལྟ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུར་ཐལ། མཆན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་
ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐུན་
མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་དབང་ཤེས་
ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་སམ་མི་རུས། དེ་རུས་ན་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་རོ་མོ་ཐ་དད་དཀའ་
ལ། མི་རུས་ན་སྟོབ་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་འགོག་དཀའམ་སྟམ་པས་དཔྱེད། ཡང་
ཁ་ཅིག ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་མི་བཞེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆན་ཉིད་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
སོང་། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་
སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་
ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆན་ཉིད་གཅིག་པོ་རང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་རོ་མོ་ཉིད་སྒྲུའི་སྟངས་གཞིར་ཁས་མི་ལེན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐུབ་པའི་རོ་མོ་ཉིད་སྒྲུ་ནི། །ཟག་
པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་
བདེན་པས་སྟངས་པོ་མོ་ཉིད་སྒྲུར་མདོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེན་སྟེ་
ཆན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་ཅེས་འཆད་པར། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན། །ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོང་གཞི་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། དེ་དག་

བདེན་སྟོང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱུས་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིད་
 གཅིག་བཞེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་མིང་མི་འདོགས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་དག་ལ་ཆོས་
 སྐྱེའི་མིང་ཡང་མི་འདོགས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། འཕགས་པའི་ལྷགས་གཞིར་ཞོག །དེ་དག་འབྲས་བུ་
 ཆོས་སྐྱར་⁽¹⁾འདི་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་དག་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་སྐྱེའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འདི་ཁས་ལེན་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་གསུམ།
 འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཙན། ཡོན་ཏན་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མ་
 ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཉགས་གཉིས་པ་
 སྒྲ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དེ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་ཡིན། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། རྣམ་བཤད་
 དང་ཁྱོད་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བོད་ཁ་ཅིག་ཆོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་བྱས་པ་འགོག་དུས་གང་སྒྲས། ཅ་བར་
 འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་མཁན་ཁྱོད་ལས་སྟེག་ཆེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཡོན་ཏན་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། སྤར་གྱི་
 རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་འབྲེན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་གང་ལ་འང་འཕགས་པས་
 ཆོས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་བཞེད་ཟེར་ན། ཡང་དེའི་ལྷགས་ལ་འང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་རང་དོན་
 དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་དབྱེ་བའམ་དངོས་འགལ་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། སངས་རྒྱུས་
 སའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་དང་དེའི་ལ་གྲུལ་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་དང་ཞེ་བརྒྱ་དེ་ལོ་གང་རུང་ཡིན་
 བ། ཆོས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མ་ཡིན་པས་ལྷག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྐྱེའི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། སྟེ་ཆོན་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཆོས་སྐྱར་ཡང་།

ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། མོངས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་གང་
རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་མི་རུང་པའི་
ཕྱིར། མ་བྱབ་མཆམས་ལ། ཉགས་དེར་ཐལ། དེ་མོངས་སྐྱེར་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འང་འཕེན་ནོ། །འདི་དག་རང་ཆོག་དངོས་འགལ་གྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ཀྱོལ་
གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་མི་བཞེད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་
བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་པར་འཆལ་ཤིང་ཤེས་པར་འཆལ་
བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་མདོ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་པར་འཆལ་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཕྱོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པ་འཕགས་ཀྱོལ་གྱིས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཐ་སྙད་མདོ་
བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་བྱབ་སྟེ། འཕགས་པས་མདོ་
དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱི་ལ་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་དེའི་ཡེ་ཤེས་བཏགས་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱེའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་ །དེས་
དེའི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེས་མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྤྱི་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྐྱེའི་མིང་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ཉགས་ཁས། མ་བྱབ་ན། དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྐྱེའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་སྤྱི་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། དེས་སངས་རྒྱས་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འདོད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མི་འདོད་པའི་བྱང་པར་འཐད་

བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་
 ཉིར་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་ལེན་བར་ཐལ། ལུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་དེ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་ཁས་སྒྲངས་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 སྟེ། སྐྱེའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་དག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་ཁས་ལེན་བར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་འདོད་བར་ཐལ། དེས་ཆོགས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་
 པའི་རང་དོན་ཆོས་སྐྱོད་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱོ་གཉིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་དོན་ཆོས་སྐྱོ་གཅིག་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲང་བ་ལས།
 སངས་རྒྱུ་མཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་
 མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྲངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ། ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱ་ནི། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྲངས། ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་ཅིང་། འབྲངས་ཞེས་པ་
 སྐྱེས་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལས་འབྲངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་ས་ལས། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟུང་དཔལ་ལྷན་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའོ། །ཞེས་དང་། ཅ་བར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་
 རྒྱ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་དང་། ཉི་མི་སྒྲུང་བ་ལས། ཆོས་སྐྱོད་མཚུངས་ལྟན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་བར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་མི་འདོད། དེ་དང་
 མཚུངས་ལྟན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སིན་ཏུ་སྟོ་སྟེ། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཅོད་པའི་འཕགས་ལུལ་བ་ལ་འཕགས་

སེང་གང་རྒྱུ་གིས་བྱུང་བེད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པར་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་ཚོད་
མཁན་ལ་འཕགས་པ། བཅུན་པ། འཁྱི་པ། ཨ་མུ་ཀ་ར་རྩ་གི་རྟེ་རྣམས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
ལྟར་བསྟན་པར་འདོད་ཅིང་ཚོད་མཁན་ཞི་འཆོ། སློབ་དཔོན་འདི། ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཆོས་བཤེས།
སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་། བུ་རྩ་ཤི། གཞོན་ཀྱུ་དཔལ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་
བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། རྣམ་འབྲེལ་ཡང་ཉི་སྤང་དང་འབྲེལ། །སྤྱིང་པོ་མཆོག་ལས་ཀྱང་། ཞེས་
དང་། སྤྱབ་དགོངས་སུ་ཡང་མཛོད། ཞེས་དང་། གྲགས་ཆ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་འབྲེལ་བ་
གང་དུ་གང་གིས་བཅད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོག་གསལ་
ལས། འདི་ནི་མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྤང་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་གཙོ་བོར་བཤད་དོ། །ཞེས་
དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གསལ་དང་རྟོགས་དཀའི་བཞེད་པ་ནི་
བཤད་ཐེན་ཅིང་། ཤེར་འབྱུང་དང་བུ་རྩ་ཤིས་ཀྱང་སྐུ་བཞིར་འདོད་ལ། གཞོན་ཀྱུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་
བཞིར་མི་འདོད་པ་བཀག་ནས་བཞིར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་འབྲེལ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་གཉིས་ནི་རྒྱན་སྤང་དང་དོན་གསལ་འདི་གཉིས་ཡིན་
ཅོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་སུ་གཉིས་པོ་འབྲེལ་བ་འདིར་བཀོད་པའི་དངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་
སུ་དང་ཚོད་ལན་ཐེར་ནའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལ་འཕགས་
པ་དང་བཅུན་པ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བཀོད་དུས་མཁས་པ་ཕྱི་མ་
གསུམ་གྱི་ལུགས་ད་དུང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བཀོད་ཀྱི་ཚོད་ལན་ཡང་ཞི་འཆོ་དང་སློབ་
དཔོན་ཅམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་དུས་ཡི་གེ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
འདི་དག་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་སེང་གཉིས་སྐུའི་གངས་ངེས་ལ་ཚོད་
ཐེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐུའི་གངས་ངེས་ཅམ་ལ་བྱུང་ཆེར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཀྱང་འདོད། བཞིར་ཡང་གངས་ངེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། སློ་སྟེ།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་སྐྱེ་གཉིས་སུ་དང་། གསུམ་དུ་དང་། བཞིར་དང་། ལྔར་ཡང་
 གངས་ངེས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན། སྐྱེའི་གངས་ངེས་དེ་དང་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་
 ལ་ཉུང་ན་མི་འདུ་བར་ཐལ། དེས་གངས་ངེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟུར་དུ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། སྐྱེ་གཉིས་ལས་མང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
 ཏེ། གསུམ་དུ་དབྱེར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་གཉིས་ལས་གསུམ་མང་པའི་ཕྱིར་སོགས་སྐྱེ་ལ།
 ཁོ་མོའི་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྒྱུར་བར་གཉིས་སོགས་སུ་གངས་ངེས་མི་འདོད་ཅིང་། རང་དོན་
 གཞན་དོན་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་སོགས་ཡིན་ཟེར་ན་བཞད་གད་དེ། འོ་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱེའི་གངས་ངེས་མི་ཉུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱེའི་གངས་ངེས་གཅིག་
 བས་གངས་མེད་ཀྱི་བར་གང་ཡང་བཞག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟར་གངས་ངེས་འདོད་པ་
 ལ་དོགས་པ་ནམ་གཞག་འདི་ལྟར་སྟོང་སྟེ། རེ་ཞིག་གངས་ངེས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་ན་གཞན་གོ་སྐྱེ་
 བས། འོ་ན། སྐྱེ་གསུམ་བཞི་གཉིས་ཀར་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱེ་ལ་གསུམ་བཞི་རེ་རེར་དབྱེར་
 ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་དེ་དེ་ལ་གསུམ་བཞི་སོ་སོར་གངས་ངེས་པའི་དོན་
 མ་ཡིན། དེ་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཡོད། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱར་གསུམ་སེལ་བ་དེ་ཡང་དེའི་དོན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འོངས་སྐྱེའི་དབུ་སྐྱོད་ཆེ་མས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་
 ཤེས་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དེ་དག་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་འོངས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞི་གང་རུང་མ་བགངས་པའམ་མ་དབྱེ་ན་སྐྱེ་རྣམས་དེའི་
 ལྷག་མ་གསུམ་དུ་སྤྱད་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་ལ་དེ་བཞི་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འབྲེལ་སྟེ། ཉུང་ན་མི་འདུ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འོངས་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་
 གསུམ་དུ་མི་འདུ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཆེ་ལན་ཞིབ་སོ་གཅིག་དགོས་འདུག་གོ། །ཡང་
 མ་འབྲེལ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་བསྐྱེས་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་དགོས་ལ། འོ་ན་འདྲ་སྐྱེ་

སྒྲུག་མ་གཉིས་ཀྱང་དེར་འདྲ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སའི་
སྟོང་གཞི་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སའི་ཤེས་བྱ་ལ་
རང་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་བདེན་གཉིས་གང་
རུང་གཅིག་མེད་ན་མི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་
ལུས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་རྣམས་དེར་འདྲ་བུ་བར་བུད་སྤྲུལ་ཆེ་རྣམ་དཔྱོད་གསར་པའི་
ལན་གཅིག་དགོས་ལོ། །དེས་སྒྲུག་མའི་གངས་ངེས་དབྱུང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་ལོ། །

ཡང་གསེར་འཕྲེང་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབས་ལུས་ཞེས་པ་ཆོས་ལོངས་
སྐྱལ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་ལུས་ཀྱི་གངས་ལ་གཏན་མི་འདེན་ཟེར་ན། འོ་ན།
གསེར་འཕྲེང་ལས། སྐྱེར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྐྱལ་གསུམ་ཞེས་
འཕགས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
སྐྱབས་ལུས་འདེན་ཆེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་ལུས་ཀྱི་གསེར་འཕྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །སྐྱབས་ལུས་འདེན་ཆེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ངེས་པར་གངས་
གཅིག་ཏུ་འདེན་དགོས་པས་རྒྱན་སྒྲིབ་སྟོན་ལམ་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་
གསུམ་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་ལུས་ཡང་དེ་ལྟར་ཟེར་ན། འོ་
ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་འདེབས་ཆེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་
པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་དོན་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྡེས་ཤིང་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱབས་ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྡེས་པར་ཐལ། འདོད་
པ་གང་ཞིག །ཅེ་བར། ཡང་དག་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
སྟེ། རྒྱ་འབྲུང་མཁན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་སྟོད་མེད་པར་མི་རུང་ཆེ་ཐོག་མར་

སྒྲོད་འཆོལ་བ་བཞེན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་གསུགས་སྐྱུ་ཡིན་
 ཡང་རང་དོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཐོབ་པར་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས་
 གཙོ་བོར་སྒྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདིར། ཡང་
 དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱུ་
 བྱངས་གཅིག་བྱས་པའི་སྐྱུ་གསུམ་དག་ཀྱང་འདྲེན་པར་བྱའོ། །འདོད་ན། སྐྱུ་ནི་གསུམ་པོ། ཞེས་
 པའི་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་དོན་སྤངས་ཏྱིགས་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་གཙོ་བོ་རང་དོན་བྱང་
 ཆུབ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། ལྷ་ཤྲེ། བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་སྤངས་ཏྱིགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་ཏྱིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤོབ་དཔོན་སྤྱིར་སྐྱུ་གསུམ་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བཞེད་ཀྱང་། རྒྱན་སྤང་གི་
 སྒོན་ལམ་གྱི་སྐྱུ་གསུམ་པོ་རང་དོན་ཆོས་སྐྱུ་ལོངས་སྐྱུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱུ་བྱེད་རྣམ་དག་འཆད་པར། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འབྲེང་བ་ལས། འོན་
 ཀྱང་འབྲེལ་བ་གཉིས་སྐྱུ་ནི་མི་བཞེད་པས་རྒྱན་སྤང་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ལོངས་སྐྱུལ་གསུམ་ལ་
 དགོངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཆེ་ཡལ་སྤྱས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གཉིས་མཐུན་པར་
 བཤད་མི་ཤེས་པར་གསེར་འབྲེང་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ཞིང་ཁྱབ་སྐྱོར་གཅིག་གཉིས་གྲིས་པའི་དཔེ་
 རྒྱང་ལ་ལྟ་བུ་ནི། རང་ཡང་སྤང་བར་བྱས་ལ་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་བྱེད་
 པའོ། །ཐོན་སྤོན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
 བྱང་དུ་རྣམ་བཤད་དང་གསེར་འབྲེང་གང་ཁས་ལེན་ལུས་ཁྱེད་ཆེ་ངས་འདི་གཉིས་ལ་དགོངས་
 པ་འགལ་བ་མ་མཐོང་། སལ་ཆེར་རྣམ་བཤད་ཀྱང་གསེར་འབྲེང་གི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ལ། ཆོག་
 ཟེན་འགལ་བ་ལྟར་རེ་རེ་ཅམ་སྤང་བ་ཕྱི་ཅོམ་དང་དགོས་ཁྱད་ཡིན་གསུངས། ཞེས་དོ་རྗེ་འཆང་
 བྱི་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་འབྱུང་བ་ལས་ཐོས་ཤིང་། སྤྱིར་ན་སྐྱག་ཆང་ལོ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། གསེར་འབྲེང་

མཐོང་ནས། ཁྱོད་སྒྲིའི་གཞོན་ཀྱའི་ཉིན་མོའི་དུས་ཀྱི་ཆེ། །མདོ་དང་རྒྱུ་གི་བད་ཚལ་རྒྱས་མཐོང་
ནས། །བདག་ཡིད་ཁེངས་པའི་ཀྱ་མཉུ་ལྷག་པར་ཟུམ། །ཟབ་ཡངས་མཁུན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་རྒྱུ་སྒྲོར་ཚལ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་
འཕགས་ལུལ་མཁས་པས་བཀའ་ཚུལ་གསེར་འཕྲེང་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས། རྣམ་བཤད་ཀྱི་མཐུག་
ཏུ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པ་ནི། ཀླང་བ་བརྒྱངས་ཏེ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་རྟོགས་ཆེད་དུ་བྱས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེར་མ་བཤད་
ན་ཁས་མི་ལེན་པས་མ་བྱལ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གྲ་ཆང་འདིའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་ཀྱན་གྱིས་རྣམ་བཤད་
གཉིས་ཀ་བསྐྱེགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དགོ་བཤེས་སྐྱག་ལུང་གྲགས་པ་དོམ་འབྲུག་
བརྩོན་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛད་འདུག་པ་བཞིན། ཁོ་མོས་དཀའ་གནས་འདི་དག་གཡས་འཛོག་
བྱས་པ་མ་བཟོད་ནས་བྲེས་པར་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་མཛོད།

ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་སྐྱུར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཅུ་བར། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
རྟགས་བྱལ་སྟེ། ཉི་ཁྱི་སྒྲུང་བ་ལས། རྒྱུན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས། འོ་ན། འཕགས་ལུགས་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
ཀྱི་སྒྲངས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་ཇས་སྐྱེ་ཆོད་ན་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དེ་ལ་སྒྲོང་གཞི་ཙན་
ཀྱིས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས། རས། ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་གི་
བར་གྱིས་སྒྲོང་གཞི་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དེ་དག་བདེན་སྒྲོང་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་རྒྱུ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྟགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཅིས་བསྐྱས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། བག་ཆགས་དང་བཅས་

པའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅམ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཅམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་
 བྱལ་གྱི་སྤང་འདས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། དོན་
 དམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དབུ་སེམས་དང་ཐལ་རང་སྤྱི་ལུགས་ལ་འང་དོན་དམ་ལ་དོན་
 དམ་བདེན་པས་མ་བྱལ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐར་བ་དེ་དོན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དོན་དམ་པ་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་གཅིག་ལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། མ་བྱལ་ན། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོས་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པས་བཤད་ཚུལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཚུལ། འཕགས་སེང་གིས་
 བཅད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱལ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་མཛོར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། མཆོན་ནི་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་ཡོངས་སྐྱེ་མཛོར་བསྟན། དུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི། ནས། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱང་བཟང་པོར་
 བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། གང་གིས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 སྐྱལ་སྐྱེ་མཛོར་བསྟན། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའི་བྱིར། འོ་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་རྒྱས་པར་དེ་ལྟར་འཆད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་བྱང་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་བྱིས་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་རྟོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྩ་བའི་མཛོར་བསྟན་གྱི། བྱལ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་ནི། ཞེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ཉི་མི་སྤང་བ་ལས། རྒྱུ་
 བྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་

ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྐྱེ་
 ལ་བྱེད་པར་ཐལ། འདིའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཆོས་དེ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གང་རུང་ལ་སྒྲུབ་དགོས་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་
 པ་ཁས། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་དང་དེའི་ཆོས་ཅན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆན་རྣམས་གང་
 རུང་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཆོག་ཟེན་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་
 མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། འདུས་བྱས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱུ་
 གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྐྱེར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། ཐུབ་སྟེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེའི་གཙོ་བོ་དོན་གཅིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་གསེར་འཕྲེང་ལས། གཞུང་དེ་དག་དང་ཐུབ་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ནི་མདོར་
 བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཞེས་གསུངས། འདོད་ན། བརྒྱད་པ་འདིར་གཏན་
 ཅན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བཤད་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེར་སྟོན་བྱེད་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བཤད་པར། ཉི་མེ་སྒྲུང་བ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེའི་དོན་བསགས་པ་ལ་འགྲོ་བའི་
 འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལུས་རྣམ་གཞག་ལས་
 ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་
 བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི། ཞེས་པས་སྐྱེ་གསུམ་དང་འཕྲིན་ལས་བཞི་དོས་བབྱང་ནས་ཆོས་སྐྱེ་

ཞེས་པ་བསྟན་བཤད་ཁོ་ནར་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་དང་། བྱང་ཚུབ་སྟོགས་མ་ཐུན། ཉན། ཉག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱབས་དང་། ལོངས་སྐྱལ་ལྟ་ཞིང་། གང་གིས་སྤྱིད་པ་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐྱལ་སྐྱབས་དང་། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་འཆད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་རྒྱལ་གཞག་ཀྱང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟ། ཚོས་སྐྱབས་པས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱབས་སྐྱའི་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀར་རུང་སྟེ། དེས་བསྟན་བཤད་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱབས་འཕྲིན་ལས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དགོས་ཁྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པ་བཞི་ཞེས་པ་ཚོས་སྐྱལ་དཔེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟེ་དཔོངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཙོད་ཚུལ་ལ། རྒྱས་བཤད་ལ་ཙོད་ཚུལ། ལུས་རྒྱལ་གཞག་ལ་ཙོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་སྐྱའི་གངས་ངེས་ཙམ་ལ་མི་ཙོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱལ་དོ་དང་སོགས་མེད་སྐྱལ་ཆེད་རྒྱུད་སྟོགས་ལས་བཤད་པ་མཐོང་མཉམ་དང་ཁས་ལེན་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱལ་ཁས་མི་ལེན་ན་དེ་འཕགས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མེད་ལྟ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྐྱའི་བསྟན་ཚུལ་གཅིག་ལ་ཙོད་ཀྱང་སྐྱབས་བཞི་གའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་མི་ཙོད་དེ། ལོངས་སྐྱབས་བསྟན་ཚུལ་ལ་མི་ཙོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱར་སྐྱབས་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱབས་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱལ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཙོད་དེ། ལུས་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་དེ་ཟུར་དུ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཙོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བཅུད་ཚུལ་ནི། ཁའི་གཉིས་སྟེ་ཞི་འཆོ་དང་སློབ་དཔོན་འདི་ན་རེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་ཁོ་

ན་རྒྱས་བཤད་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་ཆོག་བཅོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདིས་
སྐྱབ་ཞེའི་ཡ་གྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབ་ཅུང་འཆད་པའི་བྱེད་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཕྱོགས་མ་ཐུན་སོགས་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཆོས་སྐྱབ་ཅུང་བ་བྱས་ནས་འདིའི་མདོ་ལས་
དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། འཆད་པར། ཆོས་གྱི་སྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
བར་གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་བར་བརྒྱ་
ཞེ་བཞི་མཐའི་དང་གིས་བསྐྱས་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་ཞེ་བྱལ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཆོས་གྱི་སྐྱབ་ཞེས་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བརྗོད་དེ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་
མ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པ། རྣམ། ཁ་ཅིག་གིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་ཏེ།

ཡང་སྐྱབ་ཞེས་བཤད་ཆུང་ལ་འདི་ལྟར་མི་འདོད་པའི་འཕགས་བཙུན་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ།
དོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་སྐྱན་བཤད་གཉིས་གྱིས་བཤད་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད། ཅེས་སོགས་གྱི་ནང་
ཆན་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་ཁས་སྦངས་ནས་དེ་དག་བདེན་
མེད་ལ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་བཤད་དགོས་པའི་བྱེད་ཏེ། འཆད་པར། འགྲེལ་བ་ལས། ཐུབ་པའི་ཞེས་པ་
ན། མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་ཏེ། འདོད་ན། རྒྱས་བཤད་དུ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་
ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱབ་ཞེས་བྱང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟར་བྱང་
ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་སྡེ་རྣམ་ཏུ་ཀླ་
ཡ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་གྱི་སྐྱོའོ་ཞེས་རྣམ་ཀླ་ཡ་ཞེས་དོ་བོའི་རྒྱུན་ཏུ་མི་མདོན་པའམ་
བྱིས་ནས་སྡེ་བ་སྐྱོར་སྐྱར་སྐྱའི་ཆེད་དུ་བསྐྱན་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྡེ་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པའི་
བྱེད་ཏེ། འགྲེལ་བར། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་གྱི་སྐྱོའོ། །ཞེས་དོ་བོའི་རྒྱུན་
མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་བསྐྱན་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱན་བཤད་གྱི་སྐྱབ་དོན་གཅིག་སྐྱམ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས།

མདོར་ན་གཞུང་སྤྱི་ཏེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་རོ་མོ་ཉིད་སྐྱུ་ཁོ་ན་ཆོས་སྐྱར་བཤད་དོ་སྟེ་
 བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་བཤད་ཅེས་པ་བྱད་པར་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པའི་སྐད་དོད་བེ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་དང་བྱད་པར་དང་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་ཆོག་ཕྱོགས་དབང་གིས་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དུ་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉི་མེ་སྤང་བ་ལས། གཞན་དུ་ནང་རོ་མོ་ཉིད་
 བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཡེ་མེས་དེ་དག་རོ་མོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་རོ་མོ་
 དབྱེར་མེད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་ལམ་རིགས་འདྲའི་སྟོན་པ་དབྱེར་ཡོད་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལྟར་བཤད་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉི་སྤང་རྣམ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་མེས་མང་པོ་སྟོན་པའི་གཞུང་དོན་
 འབྲེལ་མེད་པར་ཐལ། ཡེ་མེས་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་ལ་གཞན་བཤད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 སྟེ་མ་སྤྱི་མ་འབྲེལ་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་སྤྱི་མའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན། རས། ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལེའུར་
 བྱས་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་གང་དག་གི། ཞེས་པ་ནས།
 འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཀག་ཚུལ་ནི། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་སོགས་
 སྐྱུ་བཞིར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ཡེ་མེས་དེ་དག་སྐྱུ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པར་
 མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན། དེས་པར་སྐྱུ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་དགོས་
 པ་ལ་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཡེ་མེས་རྣམས་སངས་རྒྱུ་སྐུ་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། སྐྱུ་གཞན་
 གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱབ་པ་གངས་ངེས་ཀྱིས་ཁས་སྤངས། འབྲེལ་བར།
 དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་དང་། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་བསྐྱུས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཡེ་མེས་དེ་དག་སྐྱུ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་སྟོན་དུས་སུ་དེ་
 ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་པར་ལུགས་ལ་འཕེན། ཡེ་མེས་དེ་དག་ངེས་པར་སྐྱུ་གཞན་གསུམ་ལས་

གཞན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་སྐྱ་གཞན་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གནས་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤར་སྒྲེ་
མི་རུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལྟར་ཟག་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ། རོ་བོའི་བྱེད་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་
སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སྒྲེད་པ་དང་ཆོས་
སྟོན་འོད་ཕྱིར་འགྲོད་སོགས་རྩ་འབྲུལ་དུ་མའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། སྐྱ་གཞན་གསུམ་འདི་ལྟར་གནས་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་སེམས་
སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བར། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་
རྫོབ་དུ་དོན་བྱེད་པར་ཅན་སྤང་བ་སྒྲེ་བའི་སྟོན་སྟེ། ཞེས་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་འདི་ལྟར་བདག་རྒྱུན་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་པར་གསུམ་⁽¹⁾པོ་འདི་དང་ལྟག་དུ་བྱེད་པར་བྱེ་མ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་སྐྱ་གཞན་
གསུམ་ལས་ཟུར་དུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་
པར་བཤད་པ་གཞོད་བྱེད་དང་མ་འགྲེལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲུང་བར། བྱེད་པར་བྱེ་མ་འདིས་ནི་དེ་དག་
ཁས་སྤངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་རྟེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ན་བདག་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་
བདག་འབྲས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གདོན་
མི་ཟ་བར་ཁས་སྤངས་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ལས་སྐྱ་གཞན་དུ་ཁས་
སྤངས་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་འཆད་དགོས་རྟེ། དགོས་ཅན་སྐྱབ་ན་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའམ་འཕགས་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། བྱེད་པར་གསུམ་པ།

བས་སྐྱ་དེ་ཁས་མི་ལེན་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱ་ཟུར་བར་སྐྱབ་བ་རྗེ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀའི་
 དགོངས་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སྐྱ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་
 མི་འདོད་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རོ་པོ་ཉིད་ལས་
 གཞན་དུ་མི་འདོད་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། བྱད་བར་གསུམ་པོ་འདི་དེ་སྐྱ་
 ཟུར་བར་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་དུ་བཀོད་ཀྱང་ཡབ་སྐུས་གྱི་གསུང་བརྗེད་བ་མ་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་ཆད་
 སུས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་བཤད་འདུག་པས་ཉུང་གསལ་ཐོ་ཅམ་གྱིས་སོ། །ཡང་བྱད་བར་གསུམ་
 དང་ལྡན་ཀྱང་སྐྱ་གསུམ་ལས་ཟུར་དུ་བཤད་མི་དགོས་ཟེར་ན། འོངས་སྐུལ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོར་
 བཤད་མི་རིགས་བ་⁽¹⁾ལ་མཚུངས་པས་ལན་མི་ཐེབས་སོ། །ཚོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་རྒྱ་
 སྤང་ལས་བཤད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དེ་ལྟར་བྱད་བར་གསུམ་དང་ལྡན་ཡང་སྐྱ་གསུམ་གང་རུང་
 གིས་མ་བསྐྱས་བའི་སྟོན་མེད་བར་ཐལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་
 བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བསྐྱས་བ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་དེས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་བསྐྱས་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། འོངས་སྐུལ་
 གཉིས་ཀྱང་སྐྱ་གཞན་བ་བྱས་ནས་བཤད་མི་རིགས་བར་ཐལ། དེ་ལ་སོགས་རིགས་བ་དེ་མཚུངས་
 བའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཤད་དགོས་བར་ཐལ། རྒྱད་ཁྲ་མ་དང་ཐོགས་མེད་དང་སྐྱ་
 སྐྱབ་གྱི་གཞུང་ལ་སོགས་གསུང་རབ་ལས་སྐྱ་གསུམ་བཤད་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྐྱའང་ཟུར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱ་བཞིར་ཡང་བཤད་རིགས་བར་ཐལ། གསུང་རབ་དང་དགོངས་འབྲེལ་
 ཆད་ལྡན་གཞན་ལས་སྐྱ་བཞིར་ཡང་བསྐྱན་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་མ་
 བཀོད་དོ། །དེ་དག་རྒྱས་བཤད་ལ་ཚོད་ཚུལ་སོ། །

གཉིས་བ་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་ཚོད་ཚུལ་ལ། ཚོད་བ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། མི་རིགས་བ་ལས།

བ་སོགས་ན་རེ། རོ་མོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བྱུང་
དུ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་བཤད་དང་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པར་རོ་མོ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཐུག་
དེ་མ་ཐག་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། བསྟན་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དེ་ལུས་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གཞན་བདུན་ལ་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་
ཆོག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདི་ལ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་
བཤད་པ་ཁོ་ན་འཐད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འགྲེལ་བར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་མོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་
དང་། །ནས། སྐྱེ་གསུམ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ནི།
སྦོལ་དཔོན་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ། བསྟན་བཤད་དེས་པར་གོ་རིམ་མཐུན་མི་དགོས་པར་ཐལ།
དགོས་པ་ཡོད་ན་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོངས་འཛིན་དང་རྟོག་པ་བཞིན།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྫེས་སྤྱི་ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤར་
བཤད་ཟིན་ལྟར་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་དེ་སྐྱེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱེར་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དང་། དེ་ལྟར་ནའང་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་སྦོས་ན་ཆོས་སྐྱེའི་བསྟན་བཤད་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀར་གོ་ཞིང་ཆོགས་བཅད་སྦྱར་སྦྱེའི་རོར་ཏེ་ཆེད་དང་། ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ན་དང་
མཛད་པ་སྦྱར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
པ་དེ་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པའི་རྫེས་སྤྱི་བཤད་པའི་འུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་འུགས་ཀྱི། ཞེས་
གསུངས་ལ། རྒྱན་སྒྲུང་དུ། འདིའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། སྤར་ལན་གྱི་སྐབས་སྤྱི་
ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་གཞན་གསུམ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་ཆོས་སྐྱེར་

འདུ་དགོས་སོ། །ཞེས་བས་དགོས་པ་འདིའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཏེ་ཆེད་དུ་སྐྱེ་གཞན་གསུམ་བཤད་པའི་
 འོག་ཏུ་ཆོས་སྐྱེ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་
 མོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་ཤེ། འགྲེལ་བར། ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྦྱར་བའི་ངོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གྲུབ་ཤེ། འགྲེལ་བར། ཁོ་ན་དང་མཇུག་པ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་དགོས་པ་ལྷག་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་རྒྱན་གྱི་ཆིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གཞན་
 སྐགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མ་ནས་སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འགྲེལ་བར། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐྱེ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསེར་འོད། དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ཙམ་འགྲེལ། དུས་འཁོར་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་
 བཞིར་བཤད། འདི་ལ་ཤེལ་ལྟར། རིན་གྲགས་རྣམས་ཀྱིས་བཅུད་ཚུལ་མ་བྲིས། གསེར་འབྲེང་ན་
 ཡོད། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། སྐྱེ་ལ་གཉིས་ནས་ལྡེའི་བར་རེ་རེ་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྲངས་
 དེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ནས་ལྡེའི་བར་དབྱེར་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་རེ་རེ་ལས་མང་ཡང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དབྱེ་བ་དེ་དང་དེར་མ་འདུས་ནས་ཡང་དབྱེ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དེ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་
 སྦྱད་མ་སྦྱབ་པར་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འདུས་ཀྱང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་བྱུང་
 པར་ཙན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་འང་འདྲ། དབྱེ་བ་དེ་
 དག་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བར་ཐལ། དབྱེ་བ་དེའི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཆད་པའམ་ཁས་མ་སྦྱངས་
 བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། དབྱེ་བའི་སྡེ་ཆོན་དེའི་ཡ་གྲུལ་རྣམས་སྐྱེ་
 གཞན་གང་དུ་འང་འཛོག་མི་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུང་པར་གཞན་ལ་མེད་པ་

དག་འཆད་པ་དང་སེམས་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་བཞིར་དབྱེ་ཆེ་ལོངས་སྤྱུལ་གང་རུང་གཅིག་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་དེའི་འཁོར་དང་སྐྱུའི་བྱང་པར་ཞིང་ཁམས་སྐྱུ་ཆེ་སོགས་སྐྱུ་གཞན་ལ་བཤད་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་བྱས་ཆེ་འདྲ་། གསུམ་བཞི་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་དབྱེ་ཆོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཤེས་ན་སྤར་གངས་ངེས་ཀྱི་ཚོད་ལན་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆ་དང་ལན་ཐེབས་སོ། །སྤར་གྱི་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདི་ལོ། །ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཞིང་འཁོར་སྐྱུ་སོགས་གང་ལའང་ལོངས་སྤྱུ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཆེར་སྤྲིན་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱུལ་སྐྱུ་བདག་འབྲས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱུལ་སྐྱུ་ལའང་མཆོག་སྤྱུལ་རྣམ་སྤྲིན་དང་སྤྱེས་སྤྱུལ་སོགས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤར་མ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་སྤྲིན་སྤྱངས་གསུམ་ལ་བསམ་མོ། །ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་མེད་དོ། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་རྣམ་མཁུན་དོན་གཅིག་དབྱེ་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་བྱ་བྱུ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡོད། མཆན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱིས་བྱུ་བ་ཟིན། སྤགས་ལུགས་ལ་མཁུན་པ་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་རུང་ཡང་འདིར་མི་རུང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་སྟེ་ཆན་དང་པོ་བྱང་སྟོགས་དང་། གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི། གསུམ་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱན། བཞི་པ་མཐར་གནས་དགུ། །ལྔ་པ་ཟད་པར་བརྟ། དུག་པ་ཟེལ་གཞོན་བརྒྱན། བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་སེམས། བརྒྱད་པ་སྟོན་མཁུན། དགུ་པ་མདོན་ཤེས་དུག་བརྟ་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་བཞི། བརྟ་གཅིག་པ་ཡོངས་དག་བཞི། བརྟ་གཉིས་པ་དབང་བརྟ། བརྟ་གསུམ་པ་སྟོབས་བརྟ། བརྟ་བཞི་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི། བཙེ་ལྔ་པ་སྤྱང་བ་མེད་པ་གསུམ། བརྟ་དུག་པ་བརྟ་

པ་ཉེར་བཞག་གསུམ། བརྩ་བདུན་པ་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད། བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་
ཡང་དག་བཅོམ་པ། བརྩ་དགུ་པ་སྤྲུགས་ཇི་ཆེན་པོ། ཉི་ཤུ་པ་སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་
བརྒྱད། ཉེར་གཅིག་པ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཆོན་གྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་
དེ། དངོས་བསྟན་སྡེ་ཆོན་དང་པོ་ལ་སོ་བདུན་ནས་ཉེར་གཅིག་པ་ནས་མཁུན་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་
ཞེ་བཞི། དང་སྐྱུས་བཤད་པའི་མཁུན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག། ཅེས་པའི་ཟག་མེད་
དེ་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྩུས་
ཏེ། དེ་དགག་བྱའི་ཟག་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསྟན་བཤད་འཕགས་པ་
ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་ཟག་པ་
མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་འཕགས་པས་བཤད་པ་ལྟར་
མི་རུང་བར་བཞེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་བཀག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བཞེར་
བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མཐོང་ནས་བཤད་པ་ཅུ་ཡིན་གྱིས་གསུམ་དུ་བཤད་མི་རུང་བར་
མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རྩུས་ཏེ། ལེུ་བརྒྱད་མར་སྐྱེ་གསུམ་འཕགས་པ་ལྟར་བཤད་
ཅིང་། སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་མདོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མདོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞི་བར་ཐལ། ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཞི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དགོས་པའི་དབང་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩུས་ཏེ། རྒྱུས་བཤད་
ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་སྐྱེ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུས་མ་བསྐྱུས་
པའི་སྐྱེ་རྒྱར་བར་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་དེས་དེ་སྐྱབས་
བརྒྱད་པར་རྒྱར་དུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཚྭ་གསུམ། ཅས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་

ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཟུར་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བྱང་
ཆུབ་ཕྱོགས། ཉན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་གི་བར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་པ་གང་
ཞིག །གཞུང་འདི་དེའི་བར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

སྤྲེལ་པ།

ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་བཞིན། །

རྣམ་བཟླ་མཛད་པས་མཁས་རྣམས་ཡ་མཚན་ཡང་། །

ཚོངས་པས་མ་ལྷེབས་བཅུ་གཉིས་བདག་པོའི་གཟེ། །

མཐོང་བའི་བྱ་རོག་དག་བཞིན་མི་བཟོད་བྱེད། །

འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཞུང་མ་མཐོང་ཐལ་བསྐྱས་ཅམ། །ཁྲིས་པས་པར་ཕྱིན་ཤེས་རྣོ་མ་མེ་ཁྲིར་
འོད། །སྤྱོད་བཞིར་དབྱུང་པའི་ཉིན་བྱེད་གྱིས་བཅོམ་དང་། །ལྟན་ཅིག་སྤྱབ་བསྟན་པད་ཆལ་མགོ་ལྷོག་
རྒྱས། །དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་རྒྱས་མ་བཏུང་སྒྲིགས་རལ་དག །བསྐྱམས་པ་མིན་ཡང་སྡེ་སྡོད་འབྱམས་
གྲས་གཞུང་། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པས་རྒྱན་དུག་སྤྲར་བྱོན་ལྟར། །གསལ་མཛད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
མི་གུས་སྟུ། །ཞེས་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ནི། དེ་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས།
མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲལ་ཟེར་
ན། སངས་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེ་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འཁྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སློབ་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་དེ་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། སློབ་པ་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཁྲལ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མི་སྤྱལ་པའི་

ཉིད་དེ་འཛིན་དང་ཟད་པར་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་གང་རུང་གི་སྒྲུབ་ཆ་དང་སྒྲུབ་ཆ་ལ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྗེ་བ་
 གྱིས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མི་སྤྱད་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་པལ་བའི་དེ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་གྱི་ཟད་པར་གྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་སར་བསྐྱར་བ་དང་།
 ས་ལམ་ཆུ་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། རྟགས་
 བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྤྱོད་གྱིས་གང་སྒྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་བ་ཅམ་ཡིན་ཅིང་དོན་དེ་སྒྲུབ་མ་
 བྱུང་བ་མང་ཡང་འཕགས་པས་དེ་སྒྲུབ་མོས་ནས་བསྐྱར་བ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་དོན་བྱེད་ཀྱས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། སའི་དངོས་གཞིར་གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་
 མོས་སུ་ཟད་པར་གྱིས་བསྐྱར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
 དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་བརྟུས་
 འབྲེལ་བ། སའི་དངོས་གཞི། ཀྱན་བརྟུས་དར་རྟེགས་སོགས་ལས་བཤད་ཀྱང་མ་གྲིས་སོ། །འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སྒྲུབ་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲུབ་དུ་འབྲེལ་
 དོན་བྱེད་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་རིམ་བཞིན་ས་
 དང་གསེར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པར་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱུད་གང་རུང་ཡིན་ན། སེམས་
 རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། བརྒྱུད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་
 མཐའ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་སྒྲུབ་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཁས་སྒྲུབ་ན་གཅིག་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་རྣམ་ཐར་སྐབས་སུ་རྣམ་བཤད་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཉི་སྒྲུབ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྔ་མ་ཁས་སྒྲངས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཁས་
སྒྲང་དུ་མི་རུང་བཞི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་སྒྱུར་པའི་ས་སོགས་ལུལ་བཅུ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་སློབ་ཅུས་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པ་དེ། ཟད་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲོན་
ཡོད་དེ། རང་གིས་ངེ་ཙམ་དམིགས་ལུལ་ཟད་པར་ཉེ་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་
ཉེ་འགྲེངས་པར་བྱེད་པས་ཟད་པར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཟད་པར་གྱི་མིང་
དོན་ནི་ཟད་པར་ཉེ་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གཉིས་སོགས་མཐུན། དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུ་མྱེ་འབྱུང་བ་བཞི་
ལ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། སྒྲོན་པོ་སེར་པོ་དཀར་པོ་དམར་པོ་སྟེ། འབྱུང་འབྱུར་བཞི་ལ་དམིགས་
པ་བཞི་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཉེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅེ་བར།
ཟད་པར་བཅུ་ཡི། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུ་དང་སྒྲོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་
དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟད་པར་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་རང་གི་དམིགས་
ལུལ་སས་ཁྱབ་པར་སློབ་ཅུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་དེ། ཟད་
པར་སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ལ་འདྲ་ཞིང་ལྷག་མ་གཉིས་ལ་སེམས་
རྟེན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྱུར། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་
སྟེ། གཙོ་བོར་སློབ་པས་དེ་དག་ནི། །སྒྱུར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གཙོ་ཆེ་བས་དེ་དག་སློབ་ཀྱང་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་
ལས། རོ་བོ་ནི་ཆོས་བཅུ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་

པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཤེས་རབ་མཚུངས་སྒྲན་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཐལ། ས་སོགས་དེ་དང་དེ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཙོ་འཁོར་ཀྱན་མཚུངས་
 པར་འབྱུག་དགོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལུས་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་སེམས་
 གཏོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྒྲུ་དེ་སྒྲེ་མཆེད་གང་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཚས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་ནམ་མཁའ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་
 མཆེད་ལ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་བད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲེ་
 མཆེད་ལ་བརྒྱད་འཛིན་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་བརྒྱད་འཛིན་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་
 སོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་འཛིན་ །ས་སོགས་བཞི་དེག་བྱའི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྔོ་སོགས་བཞི་ཁ་དོག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ས་སོགས་བཞི་འབྱུང་བ་དང་དེག་བྱའི་
 སྒྲེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་ལ་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། སྒྲ་ལ་དེ་ཡོད་ན་དེ་བད་པར་གྱིས་རང་གི་དམིགས་ལུལ་རྩལ་པར་བྱེད་དགོས་ལ་
 རིགས་འབྲའི་རྒྱན་མེད་ན་རྩལ་པར་སྒྲོ་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིགས་རྒྱན་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་
 མ་ཆད་པར་ལུལ་རྩལ་པར་སྒྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉི་ཁྱི་སྒྲུང་བ་ལས། རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྩལ་པར་
 སྒྲོ་བས་ན་བད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབང་པོ་ལྷ་ལ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་
 སྟེ། དེ་ལྷ་ལ་བད་པར་ཡོད་ན། དེས་རང་གི་དམིགས་ལུལ་སྔོན་ལ་ཡང་རྩལ་དགོས་ལ། སྔོན་ལ་དེའི་
 རིགས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རོ་གཉིས་ལ་དེ་མི་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་
 གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། འདིར་གཟུགས་ཅན་གྱི་བད་པར་དག་གཟུགས་
 ཁམས་མན་ཆད་ལ་སྒྲོ་བར་བྱེད་ལ་དེ་ན་རིགས་ཅམ་ཡང་མེད་ན་སྒྲོ་མི་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་ཁམས་ཕྱིན་ཆད་ལ་བད་པར་བྱེད་པར་

སའི་དངོས་བཞི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོད་ལ་རྣམ་ཤེས་མེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་དྲག་
 བར་བྱས་ཆེ་རིགས་རྒྱན་མེད་པས། ཉི་སྒང་ལུང་དོན་དང་དེ་གཉིས་ལ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟུང་
 ན་དེ་གཉིས་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་
 བྱི་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ས་སྒྲེར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
 གི་དམིགས་པ་གཞན་གོ་སྟེ་ལ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་སའི་མིང་བཞི་ཡིན་པར་མཛོད་
 འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲུངས་པའི་དམིགས་པ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་ལ། གསར་
 དུ་སྒྲུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉི་སྒང་ལྷར་དམིགས་རྒྱུན་བརྩ་བུ་རྩུང་སོགས་བཅས་ཉེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ས་
 ས་ཞེས་ཟད་པར་ས་དང་རྒྱ་རྒྱེས་རྒྱའི་ཟད་པར་སོགས་སོ་སོ་ལ་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་ས་
 གྲུབ་བར་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད། གྲུབ་ནས་ཡང་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟུང་བ་དང་རྩ་འབྲུལ་སྟུབ་པ་དང་།
 དགུ་པས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་འགྲང་བྱེད་པ་དང་། བརྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་དང་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟུབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཟིལ་གཞོན་
 ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 ཐར་ཟིལ་གཞོན་ཟད་པར་དག་སྟེས་པའི་རྒྱ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་བྱེད། དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ཕྱི་
 མ་ཕྱི་མས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆེན་དུག་པ་ཟིལ་གཞོན་ནི། ཅུ་བར། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་
 བྱི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། ཉང་ག་ལྷགས་དང་ག་ལྷགས་མེད་
 བར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་སོ་སོར་རྒྱུད་དུ་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ག་ལྷགས་རྣམས་
 ལ་ལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ཉང་ག་ལྷགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
 པ་དག་ཁོ་ནས་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་།

ཞེས་བྱ་བ་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཞེས་བྱུང་།
 འདི་ལ་དོན་སྦྱར་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟེལ་གཞོན་
 གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་དོན་གྱིས་བཤད་དེ།
 ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་ཞེས་
 པ་ནས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ་
 ཞེས་པས་དོན་གྱིས་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
 གསུངས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་འདིས་དངོས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་
 མ་བཤད་པས་འཕགས་པས་དེ་སྐྱེ་བྱུང་བར་རྒྱན་གྱིས་ཀྱང་མ་བསྟན་སྟམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་
 སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་མདོ་ལས་བཤད་ཚུལ་སྐྱབས་པ་ཡིན་པས་དོན་སྦྱར་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པར་སྐྱབས་པ་ཅམ་གཙོ་པོས་དོན་སྦྱར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
 ཅེས་པ་ཅ་འགྲེལ་སྡེ་ཆོན་སོ་སོའི་མཐུག་ཏུ་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་འདེན་ཆེ་གཞུང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་འདེན་པས་བྱབ་པ་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་
 འཁྲིང་སྒྲོར་དགྲའི་དགོངས་པ་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་གཟུགས་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་
 གཟུགས་རྒྱུད་ཏུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བུའི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་གཉིས། སྟོན་པོ་སོགས་བཞི་ལ་ལྟ་བ་བཞི་
 སྟེ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དུག་ནམ་མཁའ་དང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་བརྒྱད་
 པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་འདི་ལྟར་བརྒྱད་འདེན་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱས་འཁྲིང་བསྐྱས་པ་སྒྲོར་དགྲ་
 གང་རུང་གི་དགོངས་པའི་འདེན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་
 པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། བམ་མཁའ་དང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཟེལ་གཞོན་དང་
 བཅས་ཉེ་བརྒྱད་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཐུན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་

འདོད་ན། འབྲེལ་བ་འདི་དང་ཉི་མེ་ལས་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེའི་གངས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་ནམ་ཤེས་གྱི་
དེ་གཉིས་བགྲངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཉི་མེ་དང་འབྲེལ་བ་འདིར་དེ་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་གྱི་དམིགས་པ་སྦྱོར་ཆེད་དུ་ཟེལ་གཞོན་སྟོན་ཡང་གཟུགས་ཅན་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་དཀའ་བས་གཟུགས་གྱི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་བརྒྱད་བཤད་ནས་གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་
ཐར་ལ་སྦྱོར་བྱེད་དེའི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཟུགས་ཅན་
གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཟེལ་གཞོན་བཤད་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་མ་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། གཟུགས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ན་གཟུགས་མེད་པ་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དབང་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཤད་མི་དགོས་པ་བཤད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་གྱི་ལུང་དོན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང་སྟེ། དེས་ཆོག་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ལའང་དེ་མེད་དམ་སྟེ་མ་བསྐྱོག་ཆེད་དུ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་ལུལ་གཟུགས་
སོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་དབང་འཕྱོར་བའམ་མངའ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ཟེལ་གཞོན་སྟེ་
མཆེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ལྟར་གཟུགས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་མངའ་འཕྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེའི་མཆན་
ཉིད། འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་གཟུགས་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེས་བྱུང་བོ། །ཟེལ་གཞོན་སྟེ་མཆེད་ཆོས་ཅན།
དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དབྱིབས་ཟེལ་གཞོན་བཞི་དང་། ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་རང་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་གྱི་སྟོན་སྟེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ལ་ལྟ་
བའི་དེ་དང་། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དེ་དང་། ཡང་རང་
རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ནས་སྟེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དེ་དང་། དེ་ལྟར་སྟེ་

རེལ་གྱི་གཞུགས་ཆུང་དུ་ལ་ལྟ་བུའི་དེ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་སྤྱར་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ།
ནང་གཞུགས་ཅན་དང་གཞུགས་མེད་རེ་རེ་ལ་འདར་ཕྱི་རེལ་གྱི་གཞུགས་ཆེ་ཆུང་གིས་གཞོན་གཉིས་
གཉིས་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཡོད་དེ། ནང་བཅུད་ཀྱི་གཞུགས་ཆུང་
དུ་དང་། ཕྱི་སྦྱོད་དང་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཆེན་པོ། བཅུད་ཀྱི་ལྗེའི་དེ་བཟང་བ་དང་། མེའི་དེ་ངན་བ་
དང་། སྦྱོད་ཀྱི་གཞུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཛེས་པ། མི་འོང་བ་མི་མཛེས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་
ལས། ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་འགྱུར་
བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་མཐོང་འདུ་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་
ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་ནས་མ་ཞོན་གྱང་རུང་ར་རྒྱལ་མེད་པར་ཞི་ལྷག་གིས་ཤེས་
མཐོང་ལྟར་གནས་པས་ན་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་གྱི་
དེ་བཞི་ཡོད་དེ། ནང་རང་ལ་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་པ་ཕྱི་རེལ་གྱི་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་
ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ། དམར་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ། དཀར་
པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དེ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆན་ཉིད་སྤྱིའི་རིགས་འདྲ་སྦྱོར་སྟེ། འདི་བཞི་རེ་
རེ་ལ་འདར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་མདོ་ལས་བཤད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་པོ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་
རྒྱབས་སྟེ། མདོ་ལས། ནང་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རེལ་གྱི་གཞུགས་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་
སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་པོར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟར་མའི་མེ་ཉྟག་
ཡུལ་ཤར་ཁ་མའི་རས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་
པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རེལ་གྱི་གཞུགས་སྒྲོན་པོ་ཁ་དོག་
སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲོན་པ་འོད་སྒྲོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་གཞུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་
མནན་ནས་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ནང་གཞུགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ལྟ་སྟེ་ཡན་
ཆད་མདོར་བསྟན་དང་། དཔེར་ན་མན་ཆད་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བཤད་དེས་གྱང་དཔེ་

དོན་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དེ། དཔེར་ན། ཉམས། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཔེ་དང་། དེའི་ལྷག་མས་དོན་
བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ལས་སྟོན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། སྟོན་པོ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་
ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ནི་སྟོན་སྒྲིམ་ཀྱི་དང་སྟོན་པོ་སྟོན་སྒྲིམ་སྟོན་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཁ་བསྐྱར་བའི་སྐྱར་བྱུང་འོད་
སྟོན་པོ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་དང་། མེ་ཉོག་ནི་སྟོན་སྒྲིམ་ཀྱི་དཔེ་དང་རས་ནི་སྐྱར་བྱུང་གི་དཔེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་གི་ཆབ་ཏུ་སེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཉོག་གི་དང་དམར་པོ་ལ་བརྩ་
ཇི་བ་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་བ་བ་སངས་དང་སྐྱར་ནས་གཞན་འདོན་པ་བསྐྱར་ནས་
གསུངས་སོ། །འདི་དག་རྣམ་ཐར་གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བཞི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། བྱི་མ་བཞི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོ་བཞི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། གསེར་
འབྲེང་ལས། གཉིས་ཆོན་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བ་སྟར་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྐྱངས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱི་མ་བཞི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་
ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་ནི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གོ་སྤྱོད་པས་མ་བྱིས་སོ། །

སྐྱུས་པ།

མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་བཞེད་གཞུང་འོ་མའི་མཆོ། །

ཡབ་སྐྱུས་རྣམ་བཤད་འོར་སྐྱུས་བསྐྱབས་པ་ལས། །

ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་བྱེ་བ་སྟོོ་བའི་ཟླ། །

ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱོགས་ས་འཛིན་ཅེ་ནས་ཤུག། །

ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་བའོ། །

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་གཞི་འཆད་པ་ལ། མཚན་སྤྱོད་པ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པར། འགྲེལ་བར། གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་གཞུགས་
 གི་སྤྱོད་རོ་པོ་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར་བ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ། ཅ་བར། མཚན་ནི་སྤྱོད་ཅ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་
 འདི། ཐེག་ཆེན་ཉི་ལྔ་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ལྷན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་བཞེད། ཅེས་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ལ། མཚན་སྤྱོད་ཅ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ ཞེས་པ་
 བས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལུས་དཀྱུས་མ་ལས་འཕྲོས་
 དོན་གི་ཚུལ་དུ་མཚན་སྤྱོད་ཅ་ཅ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། ལྷན་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་
 ལུས་སྤྱོད་ཞབས། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་བར་འཆད་པར། ལྷན་མ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བསྤྱོད་
 པ་ལ་སོགས་པས། ལྷན་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྷན་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། འདི་ལ་མཚན་ནི། ཞེས་བྱུང་དོ། ། འགྲེལ་བར། མཚན་གང་གིས་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དཔེ་བྱད་འཆད་པ་ལ། ཅ་བར། ལྷན་པའི་སེན་མོ་ཟངས་
 མདོག་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འགྲེལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གི། ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། འདི་དག་གི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་གཞི་སྤྱོད་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 གནས་ངེས་པ་འོག་མེན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། རོ་པོ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་
 ས་བཅུའི་བྱང་སེམས། ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ལུས་ངེས་པ་
 རྒྱན་མི་འཆད་པའོ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་རྒྱད་སྟེ་སྟེ་རྣམ་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག གནས་ངེས་
 པ་འོག་མེན་ཁོ་ནར་ལས་གཞན་དུ་གཞུགས་པ་མི་སྟོན། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་

ན་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསུང་བ་མི་སྤྲོད། རྣམ་པ་དེས་པ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྤྲུའི་རྣམ་
 པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྤྲོད། འཁོར་དེས་པ་ས་བརྩའི་བྱང་སེམས་ལས་སོ་སྤྲེ་སོགས་གྱི་
 འཁོར་མི་སྤྲོད། དུས་དེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་གྱི་བར་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པ་སྟེ།
 དེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་འདོད་ཟེར་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱིར་གང་ལ་ཡང་མ་སྦྱར་བར་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་
 དུ་འདོད་ཟེར། ལ་ལ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་
 དེ་ལོངས་སྤྲུའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དེས་པ་ལྷ་ལོངས་སྤྲུའི་འཛོག་
 བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་མདོ་དང་། རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་གང་ཞིག །དེར་མ་ཟད་
 ལུང་རིགས་དུ་མས་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེ་ལས།
 དེས་པ་བཞི་ཙམ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལྷར་བཤད་པ་ཡང་མེད་ལ། འདིས་ལྷ་བཤད་ཀྱང་ཁྱངས་
 རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲང་ལས། འདི་ལ་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་དུ་
 སྤྲ་བ་ལ་ནི། རོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེར། དེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སྤྲ་
 སྟེ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་འདི་ནི་ཁྱངས་མི་བྱུང་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལྷར་ན་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་མོས་པ་རི་ལྷ་
 བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཆན་གཞོན་དར་བབ་སོགས་སྤྲ་ཆོགས་ཤིག་ཏུ་སྤྲང་བ་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་
 གསུངས་པས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། གསེར་འབྲང་ལས། དེར་མ་ཟད་ཐེག་
 བསྐྱུས་ལྷར་ན་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡང་སྤྲང་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེའི་ཕྱི་
 རྩོམ་འབྲུག་ལྷོ་གསེགས་སྤྲ་ལོངས་སྤྲུའི་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་རྩར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དབྱེད་
 པར་བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ནའོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་དེས་པ་ལྷ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྤྲུམ་དེས་པ་སྤྲ་ཆོགས་སྤྲང་
 པ་དང་། གསུང་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གདུལ་བྱ་གདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྤྲ་ཆོགས་གསུངས་པ་

དང་། འཁོར་ཡང་རེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སྒྲག་གིས་བསྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད། ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་བཤད། སིང་
 རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་མ་ཐུན་པར་བཤད། རྒྱ་གར་གྱི་ཀུན་མཁུན་དབྱིག་གཉེན་
 དང་པོད་གྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་ཀྱང་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག་གི་མ་གསུམ་
 པོ་ལ་རེ་རེ་ནས་དེའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྤྱི་སྤྱོད་གས་སྤྱི་སྤྱོད་བཞི། སྤྱི་སྤྱོད་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་
 ལས། སྤྱི་སྤྱོད་དེའི་ལྷན་པོ་བཞུགས་ཤིང་སྟེ། སྤྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་ནི་བྱི་མེད་གནས། སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་ཆམས་གྱི་
 བདེ་བའི་གཞི། རང་དང་གཉིས་གྱི་པ་རོལ་མཆོམས། ཐུབ་པ་གཞུགས་ནི་རྣམ་གཞུང་ནས། བྱི་
 མེད་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་འབྱོར་ལྟོ། རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ལ་སྤྱོད། སྤྱི་སྤྱོད་པོ་བཞོད་པ་གང་ཤེས་གྱི། སྤྱི་
 ཆོགས་གཞུགས་སྤྱི་མཛེས་པ་ནི། གང་ལ་གང་སྤྱོད་གང་གིས་ཀྱང་། རི་ལྟར་གང་ལ་དེ་བདེ་
 བ། དེ་དག་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། དེ་བྱིར་ཆ་བྱིས་མིག་ལ་གནས། ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་
 ལས། གཞུགས་རྣམས་དང་ནི་ལྷན་རྣམས་གྱི། ཐུབ་པ་རྣམས་འབྱོར་མཁས་པའི་སྟོན། གཞུགས་
 གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱང་། སྤྱི་སྤྱོད་པོ་དེའི་ལྷན་པོ་རྣམ་པ་བཞུགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་རྣམས་འབྱོར་ཅན་
 གྱིས་བསྟན། ཞེས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་ཚུལ་ཡང་། མདོ་དེ་ཉིད་
 ལས། ཚུལ་གྱི་གཙུག་ལག་སྟོན་པར་ཡང་། ཅི་བཞིན་རིགས་པར་རབ་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་དང་།
 འཁོར་བྱང་སེམས་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བཞུགས་པ་ནི། མདོ་
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་ཞིང་གསལ་གསལ་ན། སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་བྱེ་བ་ཡིས། རྟག་དུ་རྣམ་
 འབྱོར་མཉམ་པར་བཞག སྤྱོད་པ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་རོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐུབ་
 སྟེ། སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱོད་ཆེན་ཆམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་བཞོད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ལང་སྤྱོད་མི་རུང་པའི་བྱིར། གཞུགས་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱང་། སྤྱི་སྤྱོད་པོ་དེའི་ལྷན་པོ་
 རྣམ་པ་བཞུགས་ཤིང་། ཞེས་གཞུགས་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་བཞོད་པའི་དེའི་ལྷན་པོ་འཁོར་

གྱི་གཙུག་པོ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཤོད་པའི་གཙུག་པོ་ལ་ཡོངས་སྐྱུས་བྱས་ཀྱིས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་རང་གི་སྐྱུལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱུལ་བ་དག་དང་ཐབས་
གཅིག་རྒྱུ། །ཞེས་པའི་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཉག་གས་གཉིས་པ་བྱུ་
ཉེ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱན་སྐྱུག་པོ་བཤོད་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
སྐྱུ་མ་ངེས་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་ནོར་བུ་ཤེལ་སྒོང་ལྟ་བུ་དང་། གསུང་བྱང་དོན་ངེས་དོན་སྐྱ་
ཆོགས་སུ་གསུང་བ་སོགས་སྐྱ་ཆོགས་པ་རྣམས་པ་ལྟ་ཆང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས།
བརྩོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུ་མི་འཆད་དང་། །མདོན་བར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རོ་བོར་མིན་
སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྐྱ་ཆོགས་རྣམས་ལྟར་བརྩོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བཙུན་གྱིས་
སྐྱ་སྟོན་པ་སྐྱ་ཆོགས། གསུང་བརྩོད་པ་སྐྱ་ཆོགས། ཐུགས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་མཛད་པ་སྐྱ་ཆོགས་
སོགས་སྐྱ་ཆོགས་རྣམས་པ་ལྟ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་སྐྱ་ཆོགས་རྣམས་ལྟར་བརྩོད། །ཅེས་པའི་
དོན་འཆད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱ་ཆོགས་སྟོན་པ་དེས་ཀྱང་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་གསུང་བྱང་ངེས་སྐྱ་ཆོགས་སུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྩེ་བཙུན་པ་ལྟ་རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས། རྩེ་བཙུན་ཆོན་ནི་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་
དེ་དངོས་མིན་སྐྱང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུ་སྐྱ་ཆོགས་པས། །ཁྱུ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་
སྐྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་གི་བྱང་ཆོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས། ཆོས་
ཀྱི་ངེས་ནི་སྐྱུ་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁྱུ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
ལ། །མངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱུ་བཙུན་པ་ལྟར་འཐད་དེ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྩེ་བཙུན་གྱིས་ཁྱུ་བདག་ཅེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཉག་གས་གསུམ་པ་ཡང་བྱུ་བཙུན་
སོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །སྐྱ་སྐྱུ་བཙུན་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱུ་བཙུན་གྱི་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡོངས་སྐྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱ་ཅེའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

རྒྱ་བྱུག་གི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྒྲུང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་
 མེད་བ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲུང་བས་གཡོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་འདྲེས་པས་འདྲེས་པར་
 སྒྲུང་བ་དང་། ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གནས་གྱུར་བ་
 མི་རིགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སྒྲོན་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་ཤེ། སྐྱ་གསུམ་ལ་བསྟོན་པ་ལས། རང་གི་འགྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་འདས་
 པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ལགས་མཛད་བརྒྱུ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། །མོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 ཕྱིར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱས་པར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་སྟོན་
 རྒྱ་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་འཕྲོ་བར་མཛད་པ་ལོ། །སངས་རྒྱལ་ཡོངས་སྒྲོན་ཇོགས་སྐྱ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤིང་གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཤེ། ཀྱང་
 པ་དང་པོས་འགྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལགས་པར་མཛད་པ་དེ་
 བསྟན། ཀྱང་པ་གཉིས་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྐྱའི་མཛད་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པར་མཛད་ཆུལ་བཤད།
 གསུམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་སྟོན་ལྟའི་རྩ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པར་གསུང་ཆུལ་
 བཤད། བཞི་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཇོགས་པར་ཡོངས་སྒྲོན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་
 པའི་རྒྱལ་སྤིང་མཛད་པའི་སྟོན་པ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀྱང་པ་དང་པོས། རང་གི་འགྱུར་བ། ཞེས་
 དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། ཅེས་དང་། ཀྱང་པ་གཉིས་པས། འཁོར་གྱི་ནང་
 དུ་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱས་པར། ཞེས་དང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པར། ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་
 ཏུ་འཕྲོ། །ཞེས་དང་། ཀྱང་པ་བཞི་པས་ཡོངས་སྒྲོན་ཇོགས་དང་། རྒྱལ་སྤིང་། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 འོན་བཤད་ཆུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་བྱུབ་ཤེ། དཀྱིག་གཉིན་གྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སྐྱ་

ནམས་ཀྱི་འཁོར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་མཚན་དང་། སྐྱ་དང་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་
སྟོང་ཚུལ་དང་མཛད་པ་དག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཅམ་
དུ་མཚུངས་ན་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཐ་དད་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཀུན་ཆོས་དབྱིངས་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མཚུངས་བདེན་པར་མེད་པ་ཡང་མཚུངས་པས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་
ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་
མི་ཤོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་ཉགས་བྱལ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་འཁོར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། མཚན་དང་། སྐྱ་དང་། ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་
དང་། མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེར་མ་བཟད་དེའི་རྩ་བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་
ཀྱང་། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་སྐྱད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྐྱ་དང་
ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྟོང་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
ཆོག་མོད་ཀྱང་སྟོ་གསལ་ནམས་ལ་པན་ཆེད་དུ་དེ་དག་སྟེ་ནས་ཅུང་ཟད་སྐབ་ན།

གཞན་ཡང་། ཐེག་བསྐུས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དག་ན་
ཐ་དད་སྣང་བ་དང་། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། སྐུལ་པ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་རོལ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་དེ་རང་གི་འཁོར་དུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐུལ་པ་མང་པོ་དང་ཐབས་
གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་རྒྱུར་པའི་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
པའི་སྐུལ་སྐྱ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཁོར་ངེས་པ་བྱང་མེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ་སོང་། གཞན་ཡང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ལྷ་ཆོགས་ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྟོང་། །ཅེས་
པ་ནས། ཡིད་བཞིན་འོར་བུའི་རྩ་འབྱུལ་གྱིས། །རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་ནམ་པར་གནས། །ཞེས་
དང་། ཐེག་བསྐུས་ལས། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་གང་སངས་རྒྱས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་

ཆོག་མ་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བཞེན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོང་སྟོང་བར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་
 བར་ཐལ། ཡོངས་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་འཁོར་སྤྱོད་ཆོག་མ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། ཆོས་སྐྱེ་ལ་བཞེན་པ་
 དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དོན་དེས་དོན་ལ་ཡོངས་སྟོང་ཚུལ་སྟོང་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེའི་འཁོར་ན་སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་མེད་པའི་བྱིར། སོགས་སྤར་ལྟར་སྒྲུབ། གཞན་ཡང་ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་ས་
 བཅུའི་ཡོན་ཏན་ཐལ་བཅུ་གཉིས་བརྒྱ་དང་སྟོང་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ས་དང་པོ་བ་དེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས་ནས་ས་བཅུ་བ་བ་དེས་སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་གངས་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་རང་གི་ལུས་སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་གངས་རི་སྟེང་
 ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་མཛད་ནས་དེ་རེ་ལའང་འཁོར་རྩལ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་
 དང་མཉམ་པར་སྐྱལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 སྟོར་བ་ལ་གནས་པའི་འོག་མེན་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྩལ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་
 པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བ་ལ་རང་
 དུས་སུ་དེ་ལྟར་བསྐྱོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རང་དུས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གཙོ་བོ་དེ་
 ཡོངས་སྐྱེ་དང་རང་གི་སྐྱལ་པའི་འཁོར་ནམས་སྐྱལ་སྐྱར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡོངས་སྐྱེའི་
 འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་འཁོར་ལ་སྒྲོ་ཅི་གཏད་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱུ་སྐྱལ་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས།
 དུས་རྒྱུས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །སངས་རྒྱུ་མ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་དུས་ལ། །སྐྱལ་ན་བཞུགས་པའི་
 དུས་སྐྱལ་ཏེ། །རྒྱུ་མར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་མཛད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུས་དག་
 གིས། །རྒྱུ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་ཅན་རྒྱུས་དང་། །དེ་ན་བཙེམ་ལྟན་ཐབས་གཅིག་བཞུགས། །སྐྱལ་

པོའི་དགྲིལ་བཞུགས་བསམ་གཏན་བཞུགས། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་སྟག་པོ་བཞོད་པའི་ལོངས་སྐྱའི་ལའོར་དུ་བྱོན་ནས་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལོངས་སྐྱའི་ལའོར་དུ་བྱོན་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལའོར་བྱང་སེམས་དེ་དག་དང་། དེ་ན་སྟེ་གནས་ལོག་མིན་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོངས་སྐྱའི་དག་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་སྟག་པོའི་དགྲིལ་ན་བཞུགས་ཤིང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས། ཞེས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་ཐབས་གཅིག་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རེ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོ་འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐེག་བསྟུས་ལས། གཟུགས་སྐྱར་སྤང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བསྟུས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་མདོ་འདི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སྒྲིམ་པའི་མདོ་ལང་གཤེགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིའི་བཤད་གཞི་བྱེད་པའི་མདོ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བ་སྒྲ་གསེར་དང་རྒྱ་ལོད་ཅམ་པ་ཀ་དང་མ་བྱའི་མགིན་པ་བརྗོད་དང་། །ཞེས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། མཐོང་ངོ་ཉི་མ་སྟོང་ལྟར་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབར་བའི་སྟུ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱ་མདོག་ཀྱང་ངེས་འགར་བ་སྒྲ་དང་གསེར་སོགས་བཞིན་སེར་པོ་དང་རྒྱ་ལོད་ཅམ་པ་ཀ་ལྟ་བུའི་དཀར་པོ་དང་མ་བྱའི་མགིན་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱོན་པོ་དང་བརྗོད་ལྟ་བུའི་དམར་པོ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་སྐྱའི་ཆད་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱ་ངེས་པ་སོགས་སུ་སྤང་ལྟར་རོ། །འདིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་པའི་ངེས་པ་ལྟ་ཡང་ཞེགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། ཐུབ་ཅན་ལ་ལས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལ་སྟག་དབུས་ཚུ་སྐྱེ་རེ་རེར་བཞུགས་པར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས། ལ་ལས་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྒྱ་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་མཐོང་། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བསྟུས་ལས། གཞན་དང་།

གཞན་དུ་སྤྲོད་པས་གཡོ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྤྲོད་བ་དང་། ཞེས་བ་དང་། རྩེ་སྤྲོད་པས། ཐེག་བསྐྱུས་ལྟར་
 བ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྤྲོད་པས། ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱེ་གསུམ་
 ལ་བསྟོད་པར། གློ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་སྦྱེད་ཕྱིར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་སྤྲོ་བར་སྟོན་
 མཛད་པ། ཞེས་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་གདུལ་བྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
 རང་གི་མོས་བ་བཞིན་དུ་བཞེངས་བཞུགས་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་ཆོག་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ངེས་བ་
 བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཞེས་བ་ནི་སེམས་ཅན་གཞིར་བཞག་ཟེར་ན། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་ཆོག་དང་འདྲེས་པས་འདྲེས་པར་
 སྤྲོད་བ་དང་། ཞེས་དང་། རྩེ་སྤྲོད་པས་ཐེག་བསྐྱུས་ལྟར་བ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྤྲོད་པས། ཞེས་པའི་
 ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདིའི་འཁོར་དུ་བྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་ལྟ་སོགས་མེད་པ་གང་
 ཞིག་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འཁོར་ངེས་བ་བྱང་འཕགས་ཤི་སྟག་
 གིས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་
 སྟོམ་པའི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་གྱི་
 གསུང་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྤྱལ་
 སྤྱུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་ཉན་ཐོས་ལྟ་སོགས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མིན་སྤྱུག་པོ་བཞོད་པར་སྦྱེས་པའི་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འོ་
 བ། སྤྱུག་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། འོག་མིན་ཆངས་པ་ཐོར་ཚུགས་ཅན། ཞེས་བ་ནས། གལ་ཏེ་
 ཡང་ན་ཐུབ་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངའ་བ་ལྟའི་ཡང་ལྟའི། མཐུ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་མཁུན་རྣམས་
 ཀྱིས། །པོ་བྱང་སྤྱུག་པོ་དེར་འགྲོ་འཇམ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་གནས་གཙང་མར་
 ལྟད་མོ་ལྟ་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་འགྲོ་འཇམ་རང་མཐུས་འགྲོ། ཞེས་བཤད་པའི་ལན་དུ། དེ་

ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་འགྲོ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱང་རང་མཐུས་འགྲོ་མི་ཐུབ་
པར་བཤད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་མངའ་བ་སྣའི་ཡང་སྣའི། །མཐུ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་མཐུན་རྣམས་
ཀྱིས། །སོ་བྲང་སྤྱག་པོ་དེར་འགྲོ་འཇ། །ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཀྱང་དེར་འགྲོ་བ་ཞིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འགྲོ་འཇ་
ཞེས་ངེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་གང་ཟག་དེ་དག་ལྟ་ཅི་
སྟོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བ་སྣའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེར་མངོན་སུམ་
དུ་འགོད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་སྤྱལ་སྤྱོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་ལོངས་སྤྱོ་བྱུང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་གཞུང་
དེ་ལོངས་སྤྱོ་འཆད་བྱེད་གང་ཞིག །ཁྱད་པར་རྒྱུད་དུ་ཀུན་གཞི་འདོད་མི་འདོད་དང་དབྱ་སེམས་ཀྱི་
ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོར་ཐོགས་མེད་བཞིན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་སྒྲ། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་པའི་སྤྱོ་ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོ་མ་
ཡིན་ཞེས། རྒྱ་བྱག་གི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོ་རྒྱ་བྱག་གི་ཁྱད་པར་དུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱལ་སྤྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་ཐེག་བསྟུས་ལས། སྤྱལ་བའི་སྤྱོ་ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོ་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་ན་ཐེག་བསྟུས་སུ་ལོངས་སྤྱོ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྤྱོ་ལས་རྒྱུད་དུ་འབྱེད་པའི་བཤད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་བསྟུས་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་འཛོལ་བའི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྤྱོ་ཆང་པར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བསྟན་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཤེས་
བའི་མཆན་ཉིད་གནས་དང་དེར་འབྲུག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལོངས་
སྤྱོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོ་ཡིན་ཟེར་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་

ན་རེ། ལོ་ན། དེའི་ལོའང་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ལང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་འཛོག་སྟབས་པར་ཐལ།
 དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ལང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་འཛོག་སྟབས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
 ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལོའང་ལ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་འཛོག་སྟབས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལོའང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལོའང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལོའང་ལ་སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་ལོའང་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལོའང་སྤྱི་བ་
 བཅས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱོད་ཁྲུབ་སྟེ། སྤྱི་བ་བཅས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་
 དག་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པར་འདིར་རུང་། སྤྱིར་མི་
 རུང་། ཡང་ཁ་གཅིག་ ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་ཤེས་ལ་དེས་པ་ལྟ་ཆང་བར་ཐལ། དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཕྱང་
 ལ་དེ་ཆང་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲུབ་ཟེར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འོན། དེའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་གཟུགས་སྤྱོད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་
 ལ་ལང་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེའི་གཟུགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་ཅན་གྱིས་ཁྲུབ་པར་
 ཐལ་ལོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ལོངས་སྤྱོད་ལ་དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གཏན་ནས་མི་འཐད་ཟེར་ན། དེ་འཐད་པར་
 ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་དེས་པ་ལྟ་ལྟ་མཆོད་ཉིད་ལྟ་ལྟ། ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་རྣམས་དང་ལྟ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་མཆོད་ཉིད་ལྟ་ལྟ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་
 དང་། དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་འགྲུབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་ལོའང་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་
 ཁྲུབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ལོའང་ལ་ལང་ས་བཅུ་གཤི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་། རྒྱུ་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆེན་ས་བརྩ་ལ་བཞུགས་པ་ནམས།
ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་ས་བརྩ་ག་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་
ཞིང་། ཤེར་སློན་གྲགས་ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ས་
བརྩ་པ་ལ་གནས་ནམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐྱར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག་ལྟེན་པར་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་མེས་ཅན་པལ་བ་ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
མ་ལུས་པ་བསྐྱེམས་པ་བརྩུ་འགྱུར་གྱིས་སྐབ་པའི་བ་སྐྱ་གསེར་མདོག་གི་བྱ་ག་གཅིག་འགྲུབ།
དེ་བཞིན་དུ་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་མ་ལུས་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱུ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་
འགྲུབ། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བསོད་ནམས་བརྒྱུ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་བཟང་གཅིག་
འགྲུབ། འཆད་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་མཆན་གཞན་ཆོའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མདོད་སྐྱ་
གཡས་འཁྲིལ་འགྲུབ། དེའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ།
དེའི་བསོད་ནམས་གངས་མེད་བརྩས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་འགྲུབ་
སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བྱུང་དང་། སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་བྱུང་
དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྐྱེས་པའི་མཆོག་ །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ཟེར་ན། འོ་ན།
དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་དཔེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆད་འདྲིན་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། གདུལ་བྱ་གཞུག་ཆེད་དུ་དེའི་ཆད་གདུལ་བྱའི་སློ་འོར་བ་རྒྱང་བ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དར་རྟེན་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་
པའི་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འདྲིན་ཉེན་པའི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་བརྩུར་སྐྱེས་པ་མ་
ལུས་པ་བཞེད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་གཟུང་བར་མི་རུས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་
འོར་གདུལ་བྱ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཆད་དང་ལྡན་པར་བག་ཙམ་བཞེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། མདོ་འབྲུག་པ་སོགས་དུ་མ་ལས་ཀྱང་སྐབ་པའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེ་ཀྱང་བསོད་ནམས་
 གྱི་ཆོད་གཟུང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཆོན་དཔེ་འདི་ནམས་བསོད་ནམས་གྱི་
 ཆོགས་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དག་ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ཁོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཆོགས་གཉིས་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་གཟུགས་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཆོགས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་བསོད་
 ནམས་གྱི་ཆོགས་ཁོ་ནའི་ལག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཆོན་དཔེ་རེ་རེ་
 ལ་འང་མར་ཕྱིན་དུག་ཀའི་ལག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐབ་པའི་མཛོད་སྤྱི་གཡས་འབྲིལ་
 གྱི་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་། གཡས་སུ་འབྲིལ་བ་དང་། སྤྱི་ཁྱེ་སྤྱི་མཛེས་ཤིང་ཐེལ་གྱིས་མི་འོན་པ་
 དང་། རིང་བར་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་དང་། འོད་མཐའ་ཡས་པ་དུག་ནི་རིམ་བ་བཞིན་
 དུ་ཕྱིན་དུག་གི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེ་བསྐྱལ་བཟང་ལས། སྤྱི་མཆོམས་གྱི་མཛོད་
 སྤྱི་བ་མོ་དང་དྲུང་དང་ཀུན་ཏུ་ལྟར་དཀར་བ་ནི་སྤྱི་པའི་འབྲས་བྱའོ། །གཡས་སུ་འབྲིལ་བ་ནི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་བྱའོ། །སྤྱི་ཁྱེ་ཐེལ་གྱིས་མི་འོན་པ་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བྱའོ། །རིང་བར་གནས་
 པ་ནི་བཙོན་འབྲས་གྱི་འབྲས་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བྱའོ། །འོད་མཐའ་
 ཡས་པས་བྱུང་བ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་འབྲས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རི་ལྟར་རི་མོ་བྱི་བྱེད་པ། །གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་
 དག །ཅེས་པ་ནས། གཅིག་གཅིག་ཡུལ་གཞན་སོང་རྒྱུར་པ། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། །དེ་
 མ་ཆང་ཕྱིར་རི་མོ་དེ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །མི་འགྱུར་བཞིན་ཞེས་དཔེར་
 བྱས་སོ། །དེ་ནམས་འབྱི་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །སྤྱི་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་
 གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བཛོད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་གཟུགས་འབྱི་བའི་ཆེ། ལ་ལ་དབྱུ་འབྱི་ཤེས་པ། ལ་

ལ་ཕྱག་ཞབས་སོགས་འབྲི་ཤེས་པ་དྲུག་ཚོགས་པའི་ཆེ་དེའི་གཅིག་མ་ཚང་ན་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་
གཟུགས་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་པར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་གཅིག་མ་ཚང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་སྐྱེ་མི་འགྲུབ་པར་བསྐྱར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་དཔེ་རེ་རེ་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག མཚན་དཔེ་དེ་དག་ལ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་སྤར་སྤར་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། མདོ་སྤྱད་
པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་
པར་རྟུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འདུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་
ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་པའི་ཕྱིན་སོགས། པར་
ཕྱིན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཚན་དཔེ་རྣམས་འགྲུབ་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་གཤམ་ཆེ་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐུབ་པའི་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཟེར། ལ་ལས་ཐུབ་པ་རྣམས་
ཀྱི་རང་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྡོན་པོ་སོགས་སྤྱང་བ་ཡིན་ཟེར་ན།
འོལ་ཚོད་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་འོ་ན། ཐུབ་པའི་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཚོས་ཅན། ཁ་
དོག་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དང་། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁ་དོག་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། པགས་
པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ལ་སྡོན་པོ་ལྷན་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལྷན་ལ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་མདོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཞོབ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་ཆུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སངས་རྒྱས་དེའི་རང་གི་མདོག་ཁྱོད་ཀྱི་གཞོབ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའང་མ་ཡིན། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་མི་
སྤང་བའི་སྡོན་ལམ་བཟུབ་པའང་མ་ཡིན། གཞན་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་
རང་མདོག་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ལ་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྒྲུ་ནི་ཅུ་གྲོ་ད་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གས། །ཅེས་པའི་ཅུ་གྲོ་ད་དེ་ཤིང་ཅུ་གྲོ་ད་ཁོ་ན་ལ་
 བྱེད་ཟེར་ན། དེ་ཤིང་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །སྒྲུ་ནི་སྒྲོ་སྒྲོ་མཉམ་པ་ལ་ཡང་ཅུ་གྲོ་ད་
 ཟེར་འདོམ་ལ་ཡང་ཅུ་གྲོ་ད་ཟེར། ཤིང་ལ་ཡང་སྒྲུར་ནས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལས། ཅུ་གྲོ་ནི་དམའ་བ་སྟེ་སྒྲུ་སྒྲོ་དོ། །དེ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་ཕྱེ་བ་ནས་བཟུང་
 བས་སྒྲུ་སྒྲོ་དང་སྒྲུ་སྒྲོ་ད་ཆད་མཉམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཡང་ན་འདོམ་ནི་ཅུ་གྲོ་ད་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་
 ལས། ཤིང་ཅུ་གྲོ་ད་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གས་པ་ནི། ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་མདོ་དང་ཉི་མུང་གི་དགོངས་པ་
 སྒྲ་མདོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །མཛོད་ལས། གང་ནས་མཆོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱལ་
 ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་ནས་དེ་རྗེས་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱར་མཆོད་དཔེའི་རྒྱར་ཆོག་ས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་
 སྒྲ་རོལ་ནས་སྒྲ་མ་བསུ་སྒྲེལ་སོགས་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་པར་བྱས་
 པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་ས་
 གཉིས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དུས་ནས་མཆོད་དཔེ་རྫོགས་གསལ་འབྱུང་བ་
 ལ་སྒྲར་ཆོག་ས་གཉིས་བསགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་མ་བསུ་སྒྲེལ་སོགས་གྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། བྱུང་སྟེ། ཅུ་བར། དེ་ལ་མཆོད་ནི་གང་གང་གི་ །སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཆོད་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་
 འབྲུག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མ་བསུ་སྒྲེལ་སོགས་གྱི་ཆོག་ས་དེ་དང་དེ་རྫོགས་པ་
 བྱུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆོད་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་དེ་དང་དེ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དང་
 དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཕྱང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་ས་བཅད་འདིའི་སྒྲ་འབྲེལ་

ལས། རྒྱ་བྱུང་པས་མཆན་བྱུང་པོ། ཞེས་དང་། མཆན་གང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
པ་དེ་རབ་དུ་རྫོགས་པས་མཆན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ། ལོངས་སྐྱེའི་མཆན་
ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོངས་སྐྱེ་དེ་དུས་ངེས་པ་དང་གནས་ངེས་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཛོག་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལོངས་སྐྱེད་རྫོགས་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱར་གྱི་ལོངས་སྐྱེད་དེ་
ལ་འཛོག་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྐྱེད་རྫོགས་ཚུལ་གྱི་ཆ་
ཁོན་ལ་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོན་རེ། ངེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱལ་སྐྱེ་འཛོག་
ཟེར་ན། འོ་ན། ངེས་པ་ལྷ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་དགག་ཕྱོགས་ནས་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་
ཕྱོགས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྷ་མི་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་དེ་འཛོག་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པས། དཔག་མེད་བསམ་ཡས་
སྐྱལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་སྐྱབ་པ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེས་
པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ལོངས་སྐྱེ་ཆུང་བ་དེ་ལོངས་སྐྱེ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་རྩི་སྲིད་
མ་སྟོངས་གྱི་བར་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དེ་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་བརྩོན་ཆེད་དང་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་སོགས་དགོས་པ་ལྷའི་ཆེད་དུ་
སྐྱལ་བའི་སྐྱ་གཏན་དུ་བཞུགས་པ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། མཛད་པ་རྫོགས་པར་
འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་མི་འདོད་བརྫོག་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བརྟེས་པ་བརྫོག་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་
བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སོ་སོ་རང་བརྩོན་བརྩམ་བྱའི་ཕྱིར། །སྐྱར་དུ་ལོངས་སུ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྐྱལ་བའི་སྐྱ། །གཏན་དུ་བཞུགས་པར་མི་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲིན་གཏོང་སྟེ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།
སྤྱལ་སྤྱལ་རྒྱན་ཆད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་
ལས། ལ་ལར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སྟོན། །ལ་ལར་དེ་བཞིན་སྤྱང་ན་འདས། །ནམ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པའི་སྒྲུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡོངས་སྤྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱོད་བཤད། གནས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆ་
ནས་བཞག་པའི་གཟུགས་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་དེ། ཡོངས་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅེ་བར། མཆོན་ནི་སྤྱུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། ཐེག་
ཆེན་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བཞེད་རིགས་ཀྱི་དང་
ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ་ཀྱི་དང་འཁོར་ཞིང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་གི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་བཞི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བཏགས་
པ་བཞི་དང་དེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱང་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་པོས་གནས་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་རྒྱུན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་བསྐྱར་པ་
ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་གོ་མེས། དེ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་ཉིད། །ཁ་ཅིག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་རྟོགས། །དེ་ཡང་དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་བཏགས། །ཞེས་
དང་། བཅུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྟེན་ལས། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་ལས། འདི་ཡོངས་

སྐྱར་བཤད་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་འདི་ནི་བདག་སྟེན་གྱི་སྟོན་པ་བཏགས་པར་མ་ཟད། དེའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་ལ་རྫོགས་པར་
ཡོངས་སྟོང་ཅིང་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡོངས་སྐྱར་བཏགས་ཏེ། ཅན་གོ་མིས། དབང་པོ་ལྷ་ཡི་རྣམ་
ཤེས་གང་། །དེ་ནི་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་གཉིས་པ་
བདག་འབྲས་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དངོས་གནས་པ་ནི། ཅ་བར། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས།
སོགས་དང་། ཅན་གོ་མིས། ཆོས་ལ་རྫོགས་ཡོངས་སྟོང་སྟོན་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས། །ཆོས་ལ་རྫོགས་ཡོངས་སྟོང་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་བསྟོན་
ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན་གཉིས་སམ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྫོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་ཡོངས་སྐྱ་
དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཡོངས་སྐྱ་དང་གཉིས་སམ་ཉན་
རང་གི་རྫོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་ཡོངས་སྐྱ་གཉིས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འདྲ་བ་
དུག་གི་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལྟོ་ཟླ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་ཟླ་བ་
མི་ཟད་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཐ་དད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱད་པའི་དང་། ཤེས་དང་བློ་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱབ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཐ་དད་པའི་བར་དང་། ཡོངས་སྐྱ་ཡོད་དཔག་མེད། ཡོངས་སྐྱ་
རྣམས་སྐྱར་སོགས་མཚན་ཐ་དད་པའི་དང་། སྐྱའི་མདོག་དམར་བ་དང་དཀར་བ་སོགས་སམ་ཆུ་ཞིང་ཐ་
དད་པའི་དང་། ས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྟོང་པའི་
དང་། འཁོར་གྱི་གདུལ་བུའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མཛད་པ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བ་དུག་གི་སྟོན་པ་མཐའ་
ཡས་པ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་དེ་དག་ཡོངས་སྐྱ་ཅམ་དང་། གནས་ལོག་མིན་ཅམ་དང་།
འཁོར་བྱང་འཕགས་ཅམ་ལྟ་བུར་མཆུངས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་སྐྱར་ཚུལ་
གྱིས་ཡོངས་སྐྱ་དེ་དག་གི་སྐྱ་མཚན་སོགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད། དཔེར་ན། ཞིང་ཁམས་གཅིག་
ལུ་ལ་ཡང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱིབས་བཞོན་པ་སོགས་ཀྱང་མི་

འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གཅིག་གི་སྒྲོན་ལམ་དང་འཕེན་པ་གང་བྱས་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཁམས་
 ཀྱན་ཏུ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
 ཅད་ན་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཞེས་སོགས་སྤར་བ་ཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་གཅིག་
 གིས་ཀྱང་མཛད་པ་སྤྱོད་ཆོག་སྒྲོན་ཚུལ་ཡང་སྟོན། དེས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་པའི་
 ཞིང་ཁམས་འོག་མིན་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་འོག་མིན་ནམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
 ཁམས་གཅིག་གི་འོག་མིན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་བརྩའི་རེ་རེ་ལང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོག་མིན་མཐའ་
 ཡས་པ་དང་། ཕྱོགས་བརྩའི་ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱར་འཆང་རྒྱ་བ་འོག་མིན་གཅིག་ཁོ་ཟེར་བ་ཡང་ལྷག་མ་མེད་པར་
 བསལ་ལོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ཤད་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པ་དང་། ཆོག་པ་གཉིས་བསགས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་
 སྟོག་པས་ན་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས། སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་
 ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །ཅེས་དང་། འདི་དེ་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའི། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་
 རྒྱལ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཅུ་བར། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་
 སྤྱོད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གནས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལྔ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་འོག་
 མིན་དཀྱིལ་མའི་གོང་གི་འོག་མིན། སྤྱོད་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། ཅུ་བའི་གདུལ་བྱའི་འཁོར་
 དེས་པ་ས་བརྩ་གའི་བྱུང་སེམས་འཕགས་པ། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་ཆོས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ། དུས་དེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྤྱོད་གི་བར་དུ་བཞུགས་

པ་ནམས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ནམ་ལྟར་ནའང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ་གཞན་ནམས་སྤྱི་
ལོངས་སྤྱིའི་སྤྱི་ལའང་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་སོགས་མ་ངེས་ཀྱང་དཀྱུས་མའི་སྤྱི་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པ་དེ་འགྱུར་མི་སྤིད། འཁོར་ཅམ་ལ་བྱང་འཕགས་སུ་མ་ངེས་ཀྱང་རྩ་བའི་གདུལ་
བྱའི་འཁོར་ལ་ས་བརྩའི་བྱང་སེམས་སུ་ངེས། ཚོས་གསུངས་ཚུལ་མ་ངེས་ཀྱང་ཐེག་ཚན་ལ་རྩོགས་
བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྤྱི་ལུས་ཅམ་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་
གང་གིས་ཀྱང་མ་ངེས་པ་གང་ཞིག །དཀྱུས་མའི་སྤྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དེ་འགྱུར་མི་སྤིད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྤྱི་ལུས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་མི་འབྲ་བའི་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་
བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དང་ཐེག་བསྟུས་རྒྱུད་ལྷ་མ་སོགས་བྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དཀྱུས་མའི་སྤྱི་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་གདུལ་བྱའི་ཚད་མས་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འཁོར་ཅམ་མ་ངེས་བར་མ་ཟད་གདུལ་བྱའི་འཁོར་ཡང་
མ་ངེས་པ་གང་ཞིག །དཀྱུས་མའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། དེའི་འཁོར་ཅམ་ལ་རང་གི་སྤྱི་ལ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཡོད། རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་འཁོར་ལའང་སངས་རྒྱས་
གཞན་གྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ཡང་ཡོད། གདུལ་བྱ་ཅམ་ལ་ཡང་སྐབས་འགར་ལྟ་སོགས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་
ཀྱང་ཡོད་སྤིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲ་བའི་སྤྱི་ལ་བ་མདོ་ལས་བཤད་
པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེགས་པས་ཀྱང་བསྐྱབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཟུར་གསུམ་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་སྐབས་འགར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རང་
གི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱར་འཛོག་ན་གདུལ་བྱ་ཅམ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོང་མི་ཤོང་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནས་ལོངས་སྤྱིའི་འཁོར་བཤད་པའི་སྐབས་
སུ་བྱང་འཕགས་བཤད་པ་མང་བ་ལས་ཉན་ཐོས་མ་བཤད་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ། དེའི་འཁོར་ལ་

ཉན་ཐོས་སྤྱི་དཔེ་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་འཁོར་དུ་སྦྱེས་པའི་རན་འགོ་བ་སྤྱི་དཔེ་བར་
 ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་སྦྱེས་སྤྱི་དཔེ་བྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་ཟེར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
 མི་འགལ་ཡང་རང་དབང་དུ་འོང་མི་རུས། དེ་རུས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་
 ལས་ལྟ་སྦྱ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྦྱ་སྦྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་
 འཕགས་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་བྱིར་ན་ཁོ་རང་ལ། འོ་ན། མདོ་བསྟན་བཅས་མང་པོ་
 རས་སྦྱལ་སྦྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སོ་སྦྱེ་ལས་
 མ་དག་པ་མང་པོས་ཀྱང་མཐོང་བའི་བྱིར་རྟེ། མཆམས་མེད་བྱས་པའི་ལྟས་སྦྱིན་ལེགས་སྐར་ཕྱ་
 སྟེགས་རན་པ་སྦྱོད་མིན་དུ་མས་མཐོང་བ་དང་བཅད་པ་དེའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་བལ་ཆེ་
 བ་ལ་དགོངས་པས་མཐའ་མ་བཀག་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡོངས་སྒྲིག་ལ་མཐའ་ཇི་ལྟར་འགོག་སོམས་ཤིག་
 གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེའི་འཁོར་དུ་སྦྱེས་མ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ། ཡོངས་སྦྱུའི་གནས་
 འོག་མིན་དུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱང་འཕགས་མ་གཏོགས་པ་མི་སྤྱི་དཔེ་བྱིར་རྟེ། རྒྱན་སྦྱག་
 པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ན་སྤྱར་འདུག་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་
 བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་སྤྱར་འདུག་ནི་སྦྱ་སྟེགས་པའོ། །གོང་གི་རྟགས་གསུམ་
 པ་ཆོས་གསུངས་རྒྱལ་ཅམ་མ་ངེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྦྱོད་པར་ངེས་རྟེ། ཆོས་
 གསུངས་རྒྱལ་མ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྦྱོད་པར་ངེས་
 པའི་བྱིར་ན་རྟགས་གཉིས་པ་སྒྲིག་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཆོས་གསུང་
 ད་བྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱང་པར་ལྟའི་རྩ་བ་ཞིན་སྦྱོར་པའི་
 བྱིར་རྟེ། རྒྱད་ལྔ་མ་ལས། དེ་བཞིན་བྱུང་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགོ་བ་མ་ལུས་
 པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་བྱུང་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྦྱོར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ན་བྱུང་སྟེ། ཆིག་ཤང་དང་པོའི་བྱུང་བདག་ཅེས་པས་ཡོངས་སྒྲིག་བསྟན། འབད་སོགས་

དང་བུལ་ཡང་ཞེས་པས་འབད་ཚེ་ལ་མི་དགོས་པའི་མཛད་པ་ལྷན་གྲུབ་དེ་བསྟན། འཁྲོ་བ་མ་ལུས་
པ་ཞེས་པས་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་བསྟན། སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་
ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་
ཁྱབ་ཀྱང་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཐོས་ལ། སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཐོས་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱ་གསུམ་ལ་བསྟོན་པའི་ནང་ནས་ལོངས་
སྤྱུ་ལ་བསྟོན་པའི་སྐབས་ལས། ཉག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་སྤྲང་རྒྱ་ཆེན་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ཏུ་འཕྲོ་
བར་མཛད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ཏུ་ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཀྱང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཆ་བ་ཀྱི་རྒྱུད་མ་དང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་བཤད་དག་
ལས་ངེས་པ་ལྟ་འདེན་ཚུལ་སྤྱི་རྣམ་དང་མ་ཐུན་ནས་སྟུམ་ན། རྒྱུད་མ་དང་རྟེན་གྱི་ལས། དེས་སྤྱ་སྟོན་
པ་གསུང་རྒྱུ་མི་འཆད་ལ། རོ་བོ་ངེས་པ་དང་། ལོངས་སྟོན་ངེས་པ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པ་སྤྱ་སྟོན་
པ་དང་གསུང་གཉིས་རོ་བོ་ངེས་པ་དང་ལོངས་སྟོན་ངེས་པར་བསྟན་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་དང་
དུས་དང་གནས་ངེས་པ་བསྟན་ཏེ་ངེས་པ་ལྟ་འདེན་པར་མཛོན། དེས་ན་ལོངས་སྤྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱི་གནས་སོགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་འོག་མིན་ནི་གནས་དང་། རང་
ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་ཆང་ལ། ས་བརྩའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་
བསྐྱོར་ལ། སྤྱལ་བའི་སྤྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱོ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་ལས་བརྒྱལ་བའི་སྟེང་ན། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་
འོག་མིན་ཞེས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་དང་མི་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་ཁྱི་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱ་ཡོངས་
སུ་མ་ཆད་པ་དེར་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་
འཕྲོར་སྟོན་པའི་ས་ལས། གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ན་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་
ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ས་བརྩ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་ནས་

གང་དུ་སྒྲེལ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་སྐབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་
 ལས། གཞལ་མེད་ཁང་གནས་གཞན་ལ་ཡང་། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་། །མཚན་
 བཟང་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ། །ས་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི། །སྤར་འདུག་འདུས་པའི་དེགས་པ་
 སེལ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་འདིའི་སྒྲིང་གཞིའི་ལེ་འུ་ལས་ཀྱང་། བཞེངས་ནས་ཀྱང་སོ་བྱང་འཇམ་དང་
 སྒྲོག་གི་འོད་ཅན་རྒྱན་དང་ལྷ་བ་ལྷ་བ་དུ་མས་བརྒྱན་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་བའི་མ་མེད་པའི་
 སྤྱང་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་སྟེང་དུ་གཤེགས་སོ། །གཤེགས་ནས་ཀྱང་སྒྲུག་པོའི་རིས་ཀྱིས་རྒྱན་སེང་
 གའི་གདན་དམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདིའི་འོག་མིན་དེ་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འོག་མིན་དུ་མི་སྟོར། གནས་
 རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་སྟོམས་འདུག་དང་འབྲས་བུའི་ཆེ་སྒྲ་འོག་གི་རིམ་པའི་སྟོན་མ་འཛོག་པ་བཞིན་
 དུ། འདིར་ཡང་དེར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་སོགས་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་གཉིས་དང་
 སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུས་གནས་ཀྱང་གནས་གཞན་བཅུ་བདུན་ལས་སྒྲ་འོག་
 གི་ཁྱད་པར་ཡང་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་སོ་རྒྱ་དེ་ལྟར་གང་ཞིག །གནས་
 ལའང་སྒྲ་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་བཅོ་བརྒྱད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་
 སྟོན་པའི་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྟོམ་
 བས་གང་དུ་སྒྲེ་བའོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་
 མེད་ལས། །བྱང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱར་
 གཟེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་སྟེ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་
 གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། །ཞེས་དང་། གནས་གཅིང་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ན། དབང་སྤྲུག་ཆེན་

པོའི་གནས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མེས་ས་ཀུན་འདི་ལྟར་མ་ཐུན་པས་ན།
མཛོད་ལས། པོ་མོའི་དབང་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དག། མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་
པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དེས་ནི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ལྷ་ལ་པོ་མོའི་དབང་པོ་
མེད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁམས་ལ་གནས་རིགས་བཅུ་
བདུན་གྱི་འོག་མིན་ལས་མཐོ་བའི་གཟུགས་ཁམས་མ་བཤད་ཅིང་མ་བྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོང་གི་བྱང་པར་གཉིས་པ་ནི། འོངས་སྐྱ་ཆོས་ཙན། བྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྷ་རྣམས་
གྱི་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷན། མཚན་ཉིད་དང་གནས་སྐྱར་ལྷ་ལྷན། དབང་ཐེབ་ལྷ་ལྷན་
རྣམས་སོགས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་དེ། མཚན་དཔེས་སྤྱས་པ་
སོགས་གྱི་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་པར་སྟོན་པ་དང་ཤར་རེས་གྱི་གསུང་སྐྱ་ཆོགས་པ་བཛོད་པ་དང་། ཐུགས་
མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཀུན་སྟོང་མེད་པའི་སྟོན་གྲུབ་དང་། དེ་ལྟར་
སྐྱ་དང་གསུང་དང་མཛད་པ་དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་བདེན་ཞིང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའམ། དེ་དང་དེའི་
རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱ་གསུང་མཛད་པ་སྐྱ་ཆོགས་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། བཛོད་སྟོན་མཛད་རྒྱན་མི་འཆད་དང་། ཞེས་སོགས་
དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། སྐྱ་སྟོན་པ་དང་གསུང་བཛོད་
པ་དང་ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་།
དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོངས་སྐྱ་ཆོས་ཙན། སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་
པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་ཤར་རེས་སྐྱ་ཆོགས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་
རྟེ། སྐྱ་ལྷར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ལ་གང་འདུལ་སྐྱ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། གསུང་ཡན་ལག་བྲུག་ཅུའི་
དབྱངས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཙན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། སྐྱ་ཆོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱས། ཞེས་དང་། དེའི་

དར་རྒྱུ་ལས། ལྷ་ཚོགས་པའི་དམ་ཚེས་ཀྱི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྤྱོད་ཞེས་པས་སྤྱོད་
 པ་དང་གསུང་བཟོད་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་ལྷ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོར་
 ལྷ་དང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་ཚོགས་དམ་ཚེས་ཀྱི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་ཞེས་སྤྱོད་
 ལྷ་ཚོགས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་དང་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་གི་བྱིར་བྱ་བ། རྒྱུད་
 རྒྱ་མ་ལས། ལྷ་ཚོགས་ཚེས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །རང་བཞིན་ཚེས་ནི་ལྷ་དེ་བྱིར་དང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་བྱ་དང་པོས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཚེས་ལྷ་ཚོགས་དང་། གཉིས་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་
 ལྷ་མཚན་དཔེ་རང་བཞིན་ཅན་གསུང་ཚེས་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་
 དངོས་སུ་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱང་འཕགས། བརྒྱུད་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་འགྲོ་དོན་མཛད་
 པ་དང་ཀུན་རྟོག་མེད་པས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་དུ་མར་སྒྲིང་
 རྩེ་ལ་གོམས་པའི་བྲགས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ནོར་བུ་ལ་ཀུན་སྟོང་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྟོང་བ་བཞིན་འབྱུང་བའི་བྱིར་བྱ་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱ་མ་
 ལས། ཐུགས་རྩེ་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་ལ། །འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་བྱིར་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་
 ལྷན་གྲུབ་པར། ཞེས་དང་། འགྲོ་བའི་རྣམ་ཐོལ་དོན་གྲུབ་ལ་བཙོན་ལ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་
 བུ་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འདིའི་དར་རྒྱུ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་རྣམ་ཐོལ་
 ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་བཙོན་པར་མཛད་ལ། དེའི་བྱང་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བོ་བཞིན་ཏེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱ་དེ་ཚེས་ཅན། ལྷ་ལྷ་
 ཚོགས་སུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་དེ། ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་རང་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། བེམ་ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྤྱང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དང་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་གཞི་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་
 པའི་བྱིར་བྱ་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས། ལྷ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། ཞེས་དང་། དར་རྒྱུ་

ལས། སྤྱི་སྤྱོད་ཆོག་པའི་དངོས་པོར་སྤང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
བྱུང་བ་མིན་པ་ནི། སྤང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་གཏུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་རྟུལ་སྤྲོ་རབ་
བསགས་པའི་ལུས་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་
མ་བྱུང་གྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་པར་ཕྱི་མ་འདིས་སྤྱི་སྤྱོད་ཆོས་ལྟར་ཡང་བསྟན་པས་
སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལའང་དེའི་སྤྱི་བ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་ཏེ། སྤྱི་བ་སོགས་གཞན་དབང་རྣམས་བྱང་གི་གཞན་དབང་དུ་གནས་སྤྱར་གྱི་
མཚན་ཉིད་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། རྒྱན་གྱིས་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་
ཏེ། སྤྱི་བ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་དག་པ་དང་། དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོད་མེད་
ཀྱི་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་དང་། གཉིས་སྤྱོད་མེད་པ་
དང་རྟོག་གི་དང་དཔེ་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་སོ་སོར་རང་རིག་པར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ལྟན་པ་
དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། །

མདོར་བསྟུས་ན་མཚན་ཉིད་ལྟ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལོངས་སྤྱོད་
ཀུན་ལ་ཡོད། རྣམ་བཤད་ལས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་བཤད་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་དུས་ཀྱི་དེའོ། །དེའང་
ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་ལྟན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དབང་འབྱོར་ལྟ་དང་གནས་འབྱུར་ལྟའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྟན་དེ། བྱང་པོ་ལྟ་གནས་སྤྱར་པའི་རིམ་པ་ལྟར། ཞིང་ལུས་ལ་དབང་འབྱོར་ག། བདེ་བར་གནས་
པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་ག། དཀར་པོའི་ཆོས་བསྟུ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་
ག། ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་ལྟ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྟུས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་
སྤྱར་པའི་ཕྱིར་ཞིང་དང་ལུས་དང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་།
སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་འབྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོ་

བ་མེད་ཅིང་ཆད་མེད་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་
 སོ་གྲུར་བའི་ཕྱིར་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་
 བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་སོ་གྲུར་བའི་ཕྱིར་སྦྱུལ་བ་དང་བསྦྱར་བ་དང་འཁོར་
 བསྦྱར་བ་དང་དཀར་སོའི་ཚོས་བསྦྱར་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་སོ་གནས་
 གྲུར་བའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དབང་འབྱོར་བས་དབང་འབྱོར་བ་འཛོལ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་
 ཡང་ལོངས་སྦྱུལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་འདི་ལེགས་པར་གོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་མཛད་པ་མང་སོ་གོ་བར་སྒྲུང་བས་བྲིས་སོ། །སོགས་སྒྲ་སྒྲོས་བས་ནི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གྲུག་ཅུ་དང་ལྟན་པར་བཤད་དེ། འདིར་མ་བྲིས་རྒྱུད་སྒྲ་མར་བལྟོ། །གསུམ་པ་འཁོར་ས་བཅུའི་བྱང་
 སེམས་ཡོད་པ་དང་བཞི་བ་སྦྱུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོ་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་དེ། འཁོར་ས་བཅུ་ཀའི་བྱང་
 འཕགས་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་འཁོར་འོང་བ་གང་ཞིག །རྩལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་
 གངས་ལས་འདས་པའི་སྦྱུལ་སྒྱུ་འབྱུམས་ཀླས་པ་དུས་རེ་རེ་འང་སྟོ་བའི་ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་
 སེམས་ས་བཅུ་བ་ལའང་འཁོར་རྩལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་འོང་ན་ལོངས་སྦྱུལ་རྩལ་དེ་ལས་འདས་པ་
 ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་པ་ཡི་ཚོགས་ཐོབ་ཅིང་། །བསོད་ནམས་
 རབ་ཆེའི་ལས་མངའ་བ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་མིག་གི་ །ཡུལ་དུ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་
 འགྲུལ། །ཞེས་དང་། སྤར་ཀྱི་ཕྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལོངས་སྦྱུ་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་སྟོན་ཀྱི་གཞན་ལོངས་
 སྦྱུ་དེ་མིག་གིས་མཐོང་མཁན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་
 ལས་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་འཕགས་བཤད་པ་མང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྐད་དུ། རྟེན་ཆེན་དགོངས་

བ་རབ་གསལ་ལས། འོངས་སྐྱེ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲོས་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་རང་གི་ཚོགས་གཉིས་
ལས་ཤེས་རབ་བྱི་མ་མེད་པའི་མེ་འོང་ཐོབ་པའི་ས་ཐོབ་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྤྲང་བར་འབྱུང་གི། སྒྲོས་
བ་དང་བཅས་བ་སོ་སྟེ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་སུ་སྤྲང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་
ཀྱང་སོ་སྟེ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ལ་ཉན་རང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་ནས་བཅད་དམ་དབྱད།
གཉིས་བ་བྱལ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་འདོད་པའི་དོན། །དུས་བཞིན་རབ་ཏུ་
བྱལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་སྐྱལ་བའི་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ། །ཀྱན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུང། །ཞེས་བ་ནས།
སྐྱལ་བ་ཡིས་ནི་སྐྱལ་བ་ཡང་། །རྗེ་ལྟར་བཞེད་བཞིན་མཆན་ཉིད་དེ། །མཛད་བ་ཀྱན་ལ་འཇུག་བ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རྟེན་ཆེན་དགོངས་བ་རབ་གསལ་ཡང་འདི་ལྟར་ལ་སྤྲང་བྱངས་
བ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྐྱལ་བ་མེད་པའི་འོངས་སྐྱེ་དང་། འོད་མེད་པའི་ཉི་མ་སོགས་
ཁས་སྒྲང་བར་ག་ལ་རིགས་ལ། ལེགས་ལྡན་ལྟར་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་ཆེ་འོངས་སྐྱེའི་རྣམ་ཤེས་
འོངས་སྐྱེར་འཛོག་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་འོངས་སྐྱེའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་འཇུག་
བཞིན་བ་དེ་འོངས་སྐྱེར་འཛོག་བ་པར་བྱིན་ལམ་བསྐྱིགས་ལྟར་དང་། རྒྱུན་སྤང་གི་འད་དགོངས་པར་
འཕྱོ་དེ་འོངས་སྐྱེར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆེ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་བྱད་པར་དང་། དེས་བ་ལྷ་ལྡན་གྱི་
ཆེ་སྐྱེ་ལྷོག་ལས་མི་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། མཆན་དཔེའི་རྒྱ་ཆད་བཟུང་
བ་གདུལ་བའི་སྒོ་རྩོམ་འཆར་སྐྱེའི་ཆེད་དུ་བཏགས་བ་མཐའ་བཟུང་ཡིན་གྱི་ཆད་དེ་ལས་མེད་ཟེར་མི་
རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཆད་མེད་པར་མདོ་སོགས་དང་རིགས་
བས་ཀྱང་འབྱལ་བའི་ཕྱིར། མཆན་དཔེ་འདི་དག་ཚོགས་གཉིས་འབྲས་བྱ་ཅམ་ལག་རྗེས་ཡོད་མེད་
ཅམ་དང་འདི་རྣམས་འབྱལ་བ་ལ་ཚོགས་གཉིས་དགོས་ཅམ་མཚུངས་ཀྱང་ལག་རྗེས་ལ་གཙོ་ཆེ་
ཆུང་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་འབྱུང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་གཙོ་བོར་སྤངས་རྟོགས་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །སྒྲོས་བས་ཆོག །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡོངས་སྒྲུ་རང་གི་འཁོར་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲུབས་འགྲོ་བ་དུམ་བུ་པ་ལས། ས་བུ་པ་ནི་གནས་རྣམས་
 ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྒྲུར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དེའི་འཁོར་གྱི་འདོད་
 པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 རྟགས་སོང་། སྒྲུབ་སྟེ། དེའི་འཁོར་ན་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་
 བྱང་འཕགས་ལ་དེར་འགྲོ་བྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། ས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་པ་བུ་གཉིས་
 སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། ས་ལོག་མའི་གང་ཟག་གིས་གོང་མ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བ་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་སྒྲུབ་
 སྟེ། དེ་རྩ་འབྲུལ་མ་ཐོབ་པ་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྩ་འབྲུལ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་སོ་སྟེ་རང་ག་བསམ་དེ་
 ལྟར་མ་མཐོང་ཞེས་བཤད་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། རྩ་འབྲུལ་གཞན་བརྟེན་མ་གཏོགས་
 པར། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེའི་འཁོར་འདོད་
 རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ།
 བདེན་གཉིས་ལས་ཡོངས་སྒྲུའི་སྒྲུབས་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མིག་གི་ཡུལ་དུ་བསམ་
 ཀྱིས་མི་སྒྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། འོག་སའི་རྟེན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་སྒྲུབ་སྟེ། འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་
 བཤད་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་གོང་མའི་མིག་དང་དེའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཐོང་བ་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་འཁོར་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སྒྲུ་
 མཐོང་བར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཡོངས་སྒྲུ་
 ཆོས་ཅན། དེ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་

བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱལ་བ་ཆོས་ཅན། སོ་སྤྱིའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་འགྲིག་རྟགས་བྱལ་སྟེ། དེའི་
མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་གསལ་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་ཁྲབ་ན། གསལ་བར་སྤང་ཡང་མཐོང་བའི་གོ་མི་ཆད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། མཐོང་མཁན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འབྲེལ་ལྷན་ནག་རྣམས་བ་
ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་མི་ཤེས་པར་རྫོམ་བ་མང་
པོས་དེའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་མ་མཐོང་ལོངས་སྤྱོད་གཟུགས་མཐོང་ཟེར་བ་རྗེའི་རྒྱུ་ཆེན་
གཉིས་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་སོགས་དང་དར་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཤིན་ཏུ་སྟོས་པས་ཆོག་
གོ། །གོང་གི་རྩ་བའི་ཐལ་ཆོས་གཉིས་ལ་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་བ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ལོངས་སྤྱོད་དེའི་མིག་ཤེས་གཉིས་འཛིན་བྱ་འཛིན་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་དེས་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་རང་ལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱལ་བ་ཆོས་ཅན། དེའི་མིག་ཤེས་དང་
གཟུང་བྱ་འཛིན་བྱེད་དུ་ཐལ། དེས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་འགྲིག་། འདོད་ན། ཕྱི་དོན་དེའི་གཟུང་
བྱར་ཐལ། དེའི་མིག་ཤེས་ཕྱི་དོན་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལོག་
མེན་དེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
སོང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཟུགས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁམས་གསུམ་གང་དུའང་མ་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྦྱག་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་པོ་བྱང་སྦྱག་། ཅེས་བ་ནས། གཟུགས་མེད་གཟུགས་དང་འདོད་
བ་ལས། །ཡང་དག་འདས་ཏེ་གནས་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཁམས་གསུམ་བ་

ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་གྱི་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འཁོར་བས་
བསྐྱུས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པར་བཤད་ཅིང་འདས་ཚུལ་ལའང་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཤད་
འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བས་བསྐྱུས་
པའི་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྟེ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་ནི་གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་
ལ་འཆང་བྱ་ཚུལ་བསམ་དགོས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་འདོད་ཁམས་
ཀྱི་བྱང་འཕགས་ཡིན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དེ་ཡི་
ཕྱིར་ན་དེར་འགྲོ་བ། ཆངས་བ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཐུབ་པས། གཟུགས་མེད་འདོད་དང་གཟུགས་ཅན་
ནམས། དེར་འགྲོ་ཡོད་པ་ཡོངས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་འགྲོ་བ་པལ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱང་དེར་མི་འགྲོ་
བར་ཐལ་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན་འཁོར་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བས་ཁུབ་པར་ཐལ།
ཁོད་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་ལྟའི་འཛོག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་ཅོད་གཞི་སྒྲོན་ཅན་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་
སྤྱོད་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་སངས་རྒྱས་ངེས་ཀྱི་སྤར་ལྟར་
ངེས་པ་ལྟ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་གྱི་ཆོད་མདོན་དུ་མ་བྱས་པར་སངས་
རྒྱས་པའི་གང་ཟག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །

དེས་ན་མང་པོ་ཞིག་རྟོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མེད་ཟེར་ཞིང་།
ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཁོར་མེད་པ་གཅིག་འདོད་པ་དག་ནི་ནང་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའདད་གང་ཆེ་ཤོས་
ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་ཁུབ་སྟེ། ཁོ་རང་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱལ་པའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་
 ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་ཆེ་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱལ་པ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་སེམས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ལྷ་པ་། ཁོ་རང་ལ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་བྱང་
 སེམས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 གདུལ་བྱའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བཞིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ། འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་
 ལའི་སྤྱོད་པ་ཞིན་དེའི་ཆེ་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་དང་དེའི་ཆེ་འཆང་མི་རྒྱ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་པས་
 ཁོངས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་
 མེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་དུས་ཀྱི་འོངས་སྤྱོད་ལ་འཁོར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་
 བ། རྩ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་འདི་འདོད་པ་ཁོ་ན། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། དངོས་པོ་ཞིག་པའི་དུས་མེད་པར་
 ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་ལྷན་ན། ལྷ་པ་པར་ཐལ། དེ་དེ་མེད་དུས་སུ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བོད་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆེ་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་སོགས་
 དངོས་པོ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་པ་འགྲིག་གོ། །ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། ཕྱོགས་གང་ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་དམ་སེམས་ཅན་ཡིན་ཆད་སངས་རྒྱལ་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྷན་ན། འོ་ན། ཕྱོགས་གང་
 ནའང་ལྷ་གྱའི་ས་བོན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གྱའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དམ་ལྷ་
 གྱའི་ས་བོན་ཡིན་ཆད་ཞིག་ནས་མེད་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་པ་འགྲིག་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིའི་
 ས་བོན་ལ་ཕྱི་མཐའ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ཆད་སངས་རྒྱལ་དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་དོས་འཛིན་

ཐུབ་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ལྷན་པོ་ཚོ་འདི་འབྲེལ་འབྲུལ་ནས་ས་བོན་
 ཡིན་ཆད་ཞིག་དུས་འདི་འབྲེལ་ཞིག་ཅེས་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཁུབ་པ་འགྲིག་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་དུས་གཅིག་ལ་ཚོགས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དག་དུས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་འཁོར་བ་མཐའ་ཡོད་
 སོགས་བཞེད་ཀྱང་འདི་ནས་འཁོར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཆད་མི་འཛིན་པ་སྟོན་པོའི་དཔེས་
 བཤད་པ་བཞིན་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་དོན་
 རིལ་ན་འདི་ལྟར། དུས་འདི་ཙམ་ཞིག་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཆར་ཐོབ་
 ཞེས་བཤད་པའི་དུས་གཅིག་ངོས་འཛིན་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། སྤྱིར་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཙམ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག །མཐའ་འདིའི་དུས་ཞེས་ངོས་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲོ་ཞིང་གཤགས་ཀྱང་ཆེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པས་བྱུང་པོ། །གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འཁོར་
 བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཆང་བ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་བའི་མཐའ་འདི་ཞེས་ངོས་
 འཛིན་ཐུབ་ལ། གཏན་ནས་རིགས་ཆད་མེད་ཀྱང་ལོག་སྟེད་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་ཏེ་འཁོར་མཐའ་
 འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུཤེ་ལས། འཁོར་བ་སོག་མ་མཐའ་མེད་དེ། །དེ་ལ་སྟོན་
 མེད་ཕྱི་མ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། འགྲེལ་བ་བྱུང་བ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་མ་དང་ཐ་མ་མེད་
 པར་གསུངས་པས། ཞེས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཉན་པོ་མཉན་བྱ་འཆད་པོ་རྣམས། །འབྱུང་
 བ་མིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་སྟེ། །དེས་ན་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་མེད་མ་ཡིན་མཐའ་བཅས་
 མིན། །ཞེས་པ་དང་དེའི་དར་རྟེན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འཁོར་བ་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་
 དགོན་མཚོག་གསུམ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོས་ཏེ་མཐའ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བ་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མཚོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོས་ཏེ་མཐའ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ཙམ་ན་འཁོར་བ་སྟོན་པའི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཅུཤེའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་

གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་ཁོ་ནའི་འཁོར་བ་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་ཉོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་ལྷོན་གྱིང་དུངས་ལུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འདྲིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་མེས་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷོན་གྱིང་མ་ལུས་པ་བསྐྱེགས་པ་དེ་དག་
ལ་ནི་མཐའ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
སོགས་སུ་གསུངས་པས་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་དགོངས་པ་འབྱུང་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་བྱས་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་འདི་ལྟར་རུང་མི་རུང་བཤད་
མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དུས་ཙམ་ཡང་འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
བྱབ་སྟེ། བྱུང་གཞི་མེད་པར་དེའི་བྱུང་ཚུལ་འཛིན་མི་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་དུས་ཀྱི་
མོངས་སྤྱུ་འཁོར་མེད་ཅིག་ངོས་འཛིན་མི་རུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་
སྤངས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་རྣམ་ལས། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་པོ་
ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་བ་སྟེ། ཞེས་མོངས་སྤྱུ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་འབྲུག་འགྲེལ་སོགས་དང་རྟེན་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མོངས་སྤྱུའི་སྤྱུ་ཆེ་དང་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཆད་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་མེད་
ན་མེད་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་བ་སྟོངས་ཆར་རྗེས་སུ་ད་དུང་མོངས་སྤྱུ་ཞིག་
ཁྱེད་རྣམས་མང་པོས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་འདི་དག་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
ཆུང་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྟོན་དེ་ལྟར་འོང་བ་ནི་འཁོར་མཐའི་དུས་ངོས་བཟུང་བ་དང་
དེའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་ངོས་བཟུང་བ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ནོ། །ལེགས་བཤད་འདི་ཡང་འཇམ་མགོན་ལྷ་
མ་ཡབ་སྤྲུལ་བཞི་སོགས་མཉེས་པའི་རོལ་མོར་འབྱུང་ལོ། །

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤིན་ཏུ་ལོག་སྟེད་ཅན་གྱི་འཁོར་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་བ་ལ་
ཐོག་མཐའ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་མེད་དེ། ཞེས་

དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་གྱི་ནག་འབྲམས་ལས། དེ་དག་ཁོ་ནའི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་
 མ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདི་ཞེས་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བའི་དར་རྟེན་ལས། དེ་དག་མ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐའ་
 དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཅམ་ན་འཁོར་བ་ལྟོག་ངེས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་རུང་དང་དེའི་སེམས་རྒྱུད་སྟེང་གི་
 རིམ་འབྲལ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རིམ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་
 མ་ཞུགས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ། རིམ་རྣམས་ནི་སྟོ་བྱར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་
 མཐའ་མེད་ཀྱང་ཐ་མའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟེང་གིས་
 འཁོར་བ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱལོ། ཞེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས། རི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་
 ཞིང་། རྟེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། རྟེ་བཞིན་རྒྱ་ནི་མ་ཆང་ཕྱིར། སྦྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་འདི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཐོག་མ་མེད་པ་འདི་འཁོར་བ་གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་དངོས་པོ་མཐའ་དག་
 ལ་འང་རྒྱན་གྱི་དབང་གིས་ཐ་མ་ཡོད་མེད་མི་འབྲ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་
 རང་ཆོན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ལ་འང་དུས་ཀྱན་ཏུ་གཞུགས་རྒྱན་བརྒྱུད་ནས་འོངས་པ་མིན་ཡང་
 གཞུགས་དང་གཞུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཁམས་ཅི་རིགས་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་དུ་དེའི་
 རིགས་འབྲའི་རྒྱན་ཅམ་ཡང་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྦྱེ་ན་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་
 ཅ་ཤེ་ལས། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་གྱི་མཐའ། ཡོད་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་
 དང་ནི། མཆོན་ཉིད་དང་ནི་མཆོན་གཞི་ཉིད། ཆོར་དང་ཆོར་བོ་ཉིད་དང་ནི། རྟོན་ཡོད་གང་དག་
 ཅི་ཡང་རུང་། རྟོང་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་།

བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏ་ལས། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི་དངོས་པོ་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཇི་
ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིན་
ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་གསུང་རབ་ལས་ལོངས་
སྟུ་ལ་ངེས་པ་ལྟེ་ཐ་སྟོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ལ་
ངེས་པ་ལྟ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྟུ་ལ་དེ་ལྟེ་ཐ་སྟོན་འདོགས་མི་
གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་ལ་ངེས་པ་ལྟེ་ཐ་སྟོན་མ་སྟུར་ཡང་དོན་ཆང་བའི་
ཕྱིར། ཅ་བའི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་ཐོངས་པ། ཆོས་ངེས་པ་འཁོར་ངེས་པ་གསུམ་
ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། མཆན་ནི་སུམ་
ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཞེས་ངོ་ཐོངས་པའི་དོན་བསྟན། ཐེག་
ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཆོས་ངེས་པའི་དོན་དང་འཁོར་གྱི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ལོངས་སྟེ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ལྟ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད། ཅེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་
ཉེ་བར་ལོངས་སྟོད་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྟས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
པ་གཞུང་འདིའི་དོན་སྟོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དོན་མི་འགལ་ཏེ།
གསེར་འཕྲེང་གི་གསུང་རབ་ན་ངེས་པ་ལྟེ་ཐ་སྟོན་མ་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྟོར་ལུགས་ལ་སྟོན་
བསྟན་ཅིང་། རྣམ་བཤད་ལས་དོན་བཤད་རུང་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ།
སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་དེ་ལྟེ་དོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། ལོངས་སྟེ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
སུ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུས་ངེས་པ་དང་། གནས་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་
འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཏྲག་ལ། ཞེས་པས་

དུས་ངེས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཅུ་བར། སངས་རྒྱུ་ཞིང་རྣམས་དག་པ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་གནས་ངེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དུས་
 ཀྱི་བྱད་པར་བཤད། གཉིས་པས་ས་བརྩུ་བ་རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དང་
 དེར་འགོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་
 མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། མཆོན་
 བེ་སྤུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཐུབ་
 པའི་གཞུགས་སྐྱེ་འདི་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེར་བཞེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྤྱོད་སྤུལ་པའི་འོག་མིན་རྟེན་ཅན་ཀྱི་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྐྱེར་
 ཐལ། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་ཅིང་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་ཐུབ་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་རང་གི་གདུལ་
 བྱ་གར་ཡོད་དུ་ཐེབས་པའི་མཛད་པ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤུལ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དུས་མའི་སྐྱེ་ངེས་པ་དང་། གསུང་ངེས་པ་གཉིས་ངེས་པ་ལྟའི་རེ་རེར་
 འདྲེན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་
 ལ་ངོ་བོ་འཕྲུ་རྣམས་པ་དང་ཆོས་ངེས་པ་གཉིས་འདྲེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་
 དང་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་། གཉིས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་
 རྟག་གཉིས་འདྲེན་ཆེ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་འདྲེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྐད་
 ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་འདྲེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་འགྲིག་། དེ་ལྟར་
 ར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་གཞན་ཉུང་གསལ་འབྲུལ་བྱས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་སྐྱས་པ།

ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པར་ངེས་པ་ལྟ།

རྟག་མིན་རྟག་པར་རོལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས།

མཐོང་བ་མིན་ཀྱང་གསང་གསུམ་མཛད་པའི་གར།

སེམས་ངོར་གྱིས་ལ་ངོ་མཚར་ཅི་ཡང་སྐྱེས།

ཕུན་ཚོགས་འབྱུང་གནས་སྤྱི་བཞིའི་གཞལ་ཡས་སྒོར། ཚོགས་གཉིས་ཐེམ་སྐྱས་བཅུ་གཅིག་
སའི་རིམ་པར། རྒྱལ་སྤྱི་འཁོར་བཅས་པར་བྱིན་བཅུས་བཤོད་པར། ཡབ་མེས་རྒྱལ་རྣམས་དབྱེས་
བསྐྱེད་སྒོམ་གར་མད། ཞིང་གིས་རིང་ཡང་སྤྱགས་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཉེ། མཐོང་བར་དཀའ་ཡང་ནམ་ཡང་
འཆར་བའི་སྒྲ། དབྱངས་གཅིག་ཡིན་ཡང་བྱུག་ཅུའི་ཡན་ལག་ཅན། བསྐྱས་མིན་དཔལ་སྤྱུག་ཀྱན་
འདུས་དེར་བྱུག་འཆོལ། ལ་ལར་མ་ཡིན་གསང་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་བྱུག། དུས་འགའ་ཅམ་མིན་རྟག་
པར་རྒྱན་མི་འཆད། ཉི་ཆེ་བ་མིན་སྤངས་རྟོགས་པ་མཐར་བྱིན། ཁྱོད་བཞིན་གྱུར་ཅིག་བདག་ཅག་
མ་རྣམས་བཅས། སྤུབ་བསྐྱར་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐྱས་ཐོས་བསམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་གོམ་སྐབས་རྣམ་དཔྱོད་
ཤེལ་མིག་ཏུ། ཞལ་འཇུག་གཤེགས་ལུང་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར། མ་འདྲེས་མཛད་བཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་
བྱུག་དེས་སྤྱོདས། ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་བཤོ།

བཞི་པ་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ཉི་མ་གཞག་ཉོན་པར། ཅ་པར། གང་གིས་སྤིང་བ་རི་སྤིང་བར། ཞེས་
 སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། འབྲེལ་བར། སྤྱུ་ལྷུ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་གང་གིས་འཁོར་བ་
 རི་སྤིང་བར་འཛིག་ཉོན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྤྱུ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་
 རྒྱུ་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། མཐའ་དབྱུང་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། རྣམ་མཁུན་རྒྱུ་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འདོད་པར་གནས་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ལ། འདོད་པའི་ཉོན་
 ཅན་གྱིས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ལྷོན་ཤིང་དང་ནོར་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱེ་བ་སྤྱུལ་སྤྱུ་
 རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱལ་པའི་གདུལ་བྱ་འདོད་ཉོན་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་རྗེས་འཛིན་ལ་ལྟོས་པ་མཐའ་ཡས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་དེ་འདྲ་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་རྗེས་འཛིན་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དེ་འདྲ་པའི་སྤྱུལ་
 སྤྱུ་མི་ཉོན་པའི་སངས་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྟོབས་བཅུ་དང་སྟོན་ནས་མཁུན་པ་མཐར་
 ཐུག་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རེ་རེ་ནས་རྒྱུ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། བོད་གི་མ་ཁྲབ་མཆམས་ལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་འདུལ་དགོས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་
 འོངས་སྤྱུལ་གྱི་ཞིང་སྤྱངས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སངས་
 འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐོབ་ཀྱིས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོངས་སྤྱུའི་སྤྱུ་དངོས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་འཕགས་དེའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་
 དེའི་སྤྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཡིན་ན་རང་གི་གདུལ་བྱ་ཅམ་

ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའོད་པས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། འོངས་སྤྱི་སྤྱི་དངོས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལོ། འདོད་ན། སངས་འཕགས་མུ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་
རྗེས་ཀྱི་དེའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འདོད་པ་རིགས་སུམ་ཅ་
ཅ་དུག་གི་གང་ཟག་དང་དེའི་བར་བདོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལུས་ཉེན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་ཀྱི་
སྒྲ་ཅི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་བརྒྱད་ཀྱི་ལུས་ཉེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་
མི་རུས་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ན་སྤྱལ་སྤྱལ་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་དགོས་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཅུ་སྟགས་སུ་སྤྱལ་བའི་སྤྱལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོས་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་
མོས་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། བྱང་སེམས་དབང་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མོས་ཅམ་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དབང་བརྒྱའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཆོས་
སྐར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བ་དཔག་མེད་
པ། །སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཉི་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་སྤྱལ་སྤྱལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱལ་རང་ཡིན་
ཀྱི་སྤྱལ་བའི་དབྱེ་བ་གངས་མེད་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་འབྲེལ་པར་དབྱེག་
གཉེན་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་བའི་སྤྱི་ཉི་སྤྱལ་བའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །བརྗོ་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་འགལ་བེར་ན། འོན། སྤྱི་སྤྱལ་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་མ་
ཡིན་པས་བྱལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གདུལ་བྱ་དེ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གར་མཁན་
ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྤྱི་སྤྱལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་སྟེ། དེ་འདའི་སྤྱི་བ་

(1) སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་རྣམས་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་བསྟན་པའི་སྐུ་ཡི་ཆ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་རྟེ། བཟོ་བ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གར་མཁན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པས་ཁྲུ་ཟེར་ན། མཆོག་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པའི་བཟོ་བ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་དང་། ཡང་བཟོ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་དེའི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲུ་བ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུ་བ་སྐྱེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲུལ་ལས། སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིས་ནི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡི་ཡང་། །རི་སྒྲར་བཞེད་བཞེན་མཆོན་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་རྟེ། སྐྱེ་བ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་དང་བཟོ་བ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་སྒྲོན་རང་གི་རྩོགས་སྒྲིན་སྐྱུངས་གསུམ་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་མི་སྒྲོང་རྩལ་འཛིན་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་མིན་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཆོག་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་ན་རང་གི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བས་ཁྲུ་ཟེར་ན། རི་བཙན་འཇམ་དབྱངས་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས་དང་། རྒྱལ་བ་མིག་མི་འཇུ་མ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། དང་པོའི་རང་གི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉན་རང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མས་རང་གི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་གི་ཞལ་གྱིས་ཆོས་མ་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུ་ཐུབ་པ་བྱེ་མདའི་ལུགས་ལ་རང་གི་སྤྲོལ་གྱི་རྒྱལ་བ་དེའི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་ཟེར་ན། འོན་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པ་ཤུ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།

ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་
སྤྱལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་མཆོག་སྤྱལ་དུ་བསྟན་ལ་ཐེག་དམན་ལས་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་
མ་བསྟན། དེ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འདི་བཀར་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ཅི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་མི་འདོད་དམ། ཞེས་སོགས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་བཤད་རིག་པར། མིའི་སྐྱེ་བ་ཉིད་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་
མེད་ན། ཇི་ལྟར་མི་རྣམས་སུ་མ་སྐྱེས་པར་སངས་རྒྱས་ཤེ་ན། ཞེས་པ་ནས། གང་དུ་མིར་སྤྱལ་པ་ཁོ་
ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་དེར་ཅི་ལྟར་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། གལ་ཏེ་སྤྱལ་
པ་དེ་མི་འདོད་ན་ཅིར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱད་སྡེ་
སྤྱི་རྣམ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག ། བྱེ་མདོའི་ལུགས་ལ་དེའི་སྤྱལ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་
པས་འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྟག་བརྒྱར་ཤུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཐེག་ཅེག་ཅེག་བསྟན་པར་མི་
འདོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་གྲེ་བ་སྟག་བརྒྱ་ལོ་རྒྱུད་གཅིག་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་རྣམས་
པན་ཆུན་གཅིག་གཅིག་གི་སྤྱལ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སྤྱལ་པར་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་།

རང་ལུགས་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་རྒྱལ་པའི་མོས་དབང་གིས་གདུལ་བའི་དོན་སྟོན་གྲོལ་
གསུམ་བུའི་ཆེད་དུ་སྟོན་བཅུད་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་སྤྱལ་པའི་གཟུགས་སྐྱེ། སྤྱལ་སྐྱེའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བུའི་ཅིང་ལོངས་
སྐྱེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱོད་མར་མི་ཉག་སྤྱག་བསྐལ་བདག་མེད་དང་། ། ཞི་བའི་སྤྱི་ཡིས་
ཐབས་མཁྱེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་

འཛོག་པར་ནམ་བཤད་ལས་སོ། །དབྱེན་བཟོ་བ་སྐྱུ་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་སྐྱེ་མཆོག་གི་སྐྱུ་སྐྱེ་སོགས་
ཡོད་དེ། རྒྱལ་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཆེ། །ཕྱ་ངན་འདས་པ་ཉག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱལ་སྐྱུ་
པའི་སྐྱེ་འདི་ནི། །ནམ་བཟོ་ལ་བའི་ཐབས་ཆེན་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གཞི་ནི་རིམ་
བཞིན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུ་ལ་བའི་བེ་ལུ་ཀླུ་དང་། ཇི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་ཕྱིར་དུ་མི་མང་
དགོལ་མཁན་སྐྱུ་ལ་བ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་དེས་བདག་རྒྱུན་
བྱས་ནས་སྐྱུ་ལ་བ་ལ་དེ་དང་སྐྱེ་བྱས་ཁྲབ་ཀྱང་དེས་སྐྱུ་ཙམ་ལ་དེ་དང་སྐྱེ་བྱས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཅིག་
ཅར་དང་གཙོ་འཁོར་དུ་སྐྱུ་ལ་བ་དང་རྒྱ་འབྱུལ་ཡ་མ་བྱང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་
པ་མ་ག་རྩ་བ་ཟང་མོས་སྐྱུ་ན་བྱངས་ཆེ་དེའི་ཕོ་བྱང་ལ་སྟོ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པས་རང་འབྲུ་བཅུ་བདུན་
རང་ཉིད་དང་བཙོ་བརྒྱད་དུས་མཉམ་པར་སྐྱུ་ནས་ཐེབས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་
པ་འདི་ལ་སྐྱུ་ལ་ཞིང་སྐྱུ་མོང་དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་དེ། སྐྱུ་མོང་བ་ལ་ནི་ཞིང་འཛམ་གླིང་
ཁྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོང་ཆེན་པོ་དེ་ཁྲེ་
བ་ཕྲག་བརྒྱ་རྒྱུད་དང་སོ། །དེ་གངས་དེ་སྟེད་རྒྱུད་གཉིས་པ་དང་། དེ་གངས་དེ་སྟེད་རྒྱུད་གསུམ་པ་
སྟེ། དེ་གངས་དེ་སྟེད་རབ་འབྱུམས་རྒྱ་མཆོ་གཅིག་སྟེ་གྲགས་པ་ལྟར་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་ཡང་གངས་དེ་
སྟེད་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་འདི་ལྟར་དང་གཞན་འདེན་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་
མོད་མཐའི་གངས་འབྲུའོ། །

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོངས་སྐྱེ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་
རག་ལས་གྱི་སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། འོངས་སྐྱེའི་དབང་གིས་བྱང་བར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས།
འོངས་སྐྱེའི་དབང་གིས་བྱང་བ། ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོངས་སྐྱེ་ལས་བྱང་
བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། ཉི་འོད་ཆོས་ཅན། ཉི་མ་ལས་བྱང་བར་ཐལ། ཉི་མའི་
དབང་གིས་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་ལུགས་ལ་གླིང་འདིའི་

ཤུག་ཐུབ། མིང་བཞི་གཞན་གྱི་ཤུག་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། མིང་གཞན་གྱི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། བན་ཚུན་སྒྲུལ་བྱ་
སྒྲུལ་བྱེད་ཡིན་པ་མི་མྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བན་ཚུན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་
དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ཡིན་པ་མི་མྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བེན་ཏུ་སྒྲོ་སྒྲ། ཡང་ཁོ་ན་
རེ། སྒྲུལ་སྒྲུའི་མཚན་དཔེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྒྲར་ཐལ། གཟུགས་གང་ཞིག །སྒྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་ཅ་ཅོའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐོན་ཤིང་ནམ་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་
བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་སྒྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྲབ་པོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་ཡིན་བར་ཐལ། ཤིང་གི་ནམ་བ་ཅན་ཏུ་སྒྲུལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་བར་ཐལ། འཕགས་
བས་གསེར་ཏུ་སྒྲུལ་བ་ལ་དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་ཏུ་མ་
ཡོད་ཅིང་དེའི་དོན་བྱེད་རུས་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ། མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་བདག་ཉིད། ཅེས་
 སོགས་བྱུང་། ཅུ་བར། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་
 པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པར།
 དང་པོར་⁽¹⁾འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་
 མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་ནས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། །མཐའ་དབྱེད་པ་
 ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དེ་སྒྲུ་སྒྲུལ་སྒྲུ་
 ཁོ་ནར་སྒྱུར་བེད། ལ་ལས་དེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལྟར་ན་འདྲ་དེ་ལྟར་བེད་ན། འོ་ན་འཕགས་
 པ་སོགས་ཀྱིས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་
 ནི། ཞེས་པའི་ཆོས་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཁོ་ནས་ཁྲབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ལོངས་སྒྲུལ་སྒྲུ་གསུམ་ག་དེའི་ཆོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་
 བཤད་པར་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་དང་
 དག་ལྡན་དུ་འང་འབྱུང་ཞིང་དེ་གསུམ་གས་སྒྲུ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་དེའི་འཕྲིན་ལས་
 སྒྲུ་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་གསུམ་གས་ཞེས་པའི་གང་ཟག་དེ་གསུམ་
 དང་སྒྲུ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་བཅུན་
 པས། རྣམ་འགྲེལ་དང་འཁྱི་བས་དག་ལྡན་དུ་སྒྲུ་གསུམ་ག་ཅུ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་སྒྲུ་དང་
 དེའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དུ་བཤད་པ་གསེར་འཕྲེང་བཞིན་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། འགྲོ་བ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ།

ནམ་བཤད་གྱི་འདུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནམ་བཤད་ལས། ཙ་བ་འཕགས་པའི་
བཞེད་པར་མཛད་ནས་པརྟེ་ཏ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཤད་སྒྲོལ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་ལུགས་ལ་གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཡོངས་སྐྱའི་
འཕྲིན་ལས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱལ་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་སྐྱའི་འདོད་ཟེར་ཆེན་པོས་ས་བརྩ་
བར་དབང་སྐྱར་བ་དང་དེས་དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་བར།
སངས་རྒྱས་བསྟེན་སོགས། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་མདོ་ལས། ཐོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་ཏུ་མཆིས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ན་
སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྦྱོར་བ་དང་ཆོས་སྟོན་བ་དེ་
དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བའི་བ་དང་ཆོས་ཉན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོབ་
དཔོན་མེད་བཟང་གིས་དེ་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་ཁོ་ནར་སྦྱར་ཟེར་ནའང་། འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་
འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡོངས་སྐྱལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་དུ་མ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། སྐྱལ་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་དུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཡོངས་སྐྱའི་དེ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོགས་སྦྱོར་མན་ཆད་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྐྱལ་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་གཙོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མན་ཆད་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱལ་སྐྱའི་བསྟན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྐྱ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཡོངས་སྐྱའི་
བསྟན་པ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཡོངས་སྐྱལ་གང་ལའང་ཆོས་ཉན་ཐུབ་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཇུག་པར། དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་

ལ་ལོངས་སྐྱལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཅ་བ་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱལ་རག་ལས་པས་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འབྲེལ་བར། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་
ཁོ་ན་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱལ་ལོགས་པར་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པ་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་
ན། གདུལ་བུའི་སྐྱེ་བོའི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་
ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ནས་གདུལ་
བུའི་དོན་བྱས་པར་ཐལ། འཕྲིན་ལས་རྣམས་དེ་ཁོ་ནའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་
སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་
ཞེས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལོགས་ཀྱིས་ཁེགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་
རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱལ་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ལའང་སྟོར་ཟེར་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་རང་ཉིད་དང་དུས་མཉམ་དུ་
བྱུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེའི་འཕྲིན་
ལས་ལ་བྱེད་པ་སོ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱལ་སྐྱེ་དཔལ་ཁེགས་སོ། །ཡང་
ཁ་ཅིག །རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་སྐྱེའི་ལའང་སྟོར་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེའི་འཕྲིན་ལས་
ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་ལ་དང་སྐྱ་སྟོར་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། སྐྱལ་སྐྱེའི་ལའང་རིགས་འདྲ་སྟོར་རྩལ་ཁ་སྟོས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། རང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་ཁུབ་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤར་ལྟར། ལོངས་སྐྱལ་གང་ལ་སྤར་ཡང་འདྲ།

ཡང་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་གང་རུང་ལ་འགོད་
 པ་པོ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགྲོ་བ་དཔྱལ་
 པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་ལ་འགོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱལ་སྟེ། ཉེར་བདུན་གྱི་དང་པོར་འགོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་དངོས་
 བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་རྩ་འབྲུལ་སྣ་ཆོགས་པས་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། འགྲོ་ལྷན་པའི་ཞི་བའི་ལས་ཞེས་པའི་
 བཤད་བྱའི་ཅ་བའི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལ་
 ལྷན་པར་གཟིགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ན་བྱང་
 ཆེན་དག་ཆེད་དུ་བསམ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་དོང་ཞིང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་
 ལྷན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་པལ་ཆེར་
 ལའང་བྱང་སེམས་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་ངག་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་གདུལ་
 བྱ་དེ་ལྟར་འགོད་པ་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉ། དེ་དག་གིས་རྩ་འབྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་
 བཏུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེའི་འཕྲིན་ལས་ལ་གདུལ་བྱ་འགོད་མཁན་ལ་
 ལམ་ཁྱལ་གྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་གདུལ་བྱ་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་འགོད་མཁན་ལ་ལམ་
 ཁྱལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་
 ལ་འགོད་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་བྱང་སེམས་སྲིད་
 པ་ཐ་མ་པ་གཅིག་ལ་འཆོང་རྒྱ་བའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱལ་ཉ། དེས་ཀྱང་དང་དུ་བཞེས་ནས་སངས་རྒྱས་
 པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་འཕྲིན་ལས་ལྷག་མ་ཉེར་དུག་མཛད་པ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་མེད་པར་

ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བྱ།
གཞན་ཡང་། ས་བཅུ་བ་མན་ཆད་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་འགལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སོགས་རེ་རེ་གསུངས་ཆེའང་གདུལ་བྱ་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལ་ལའི་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། ལ་ལ་རིགས་གྱི་⁽¹⁾ས་ཐོབ་བ་དང་། གཞན་མང་པོས་
ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་
པར་བཤད་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། མདོ་དེ་དག་གསུངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་དག་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་དེ་གསུངས་པ་རྣམས་འཕྲིན་ལས་དེ་དང་དེ་དག་ལ་འགོད་བྱེད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དུས་གཅིག་ཀྱང་འགལ་ནའང་། དེ་དག་འགོད་བྱེད་གྱི་
འཕྲིན་ལས་མི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འཕགས་པའི་ལུགས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱལ་སྤྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་གྱི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱང་རྒྱན་མི་འཆད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྟིང་མ་སྟོངས་བར་དུ་ཁྱོད་གྱི་ལས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་
ལ་འཇུག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གང་
རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཆོས་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱལ་སྤྱུ་
ལའང་ཁ་སྤྲོས་སྤྲ། དེ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་འགོད་པ་ཉེར་
དྲུག་འབྲས་བྱ་ལ་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་དྲུག་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ་ལ་གསུམ།
སྟོར་ལམ་ལ་བཞི། མཐོང་ལམ་ལ་གཅིག་སྟེ་སྟོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་དེ་བཙུན་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
བྱུང་། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བར། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན། ཅས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་བྱུང་།

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། ལ་ལ་རིགས་གྱིས་ཐོབ་པ།

གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཙམ་པ་ གཉིས་ཟད་དང་། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ་སྟོམ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་དེ་
བཙུང་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་གཅིག །ས་བཞི་པ་ས་ལྔ་པ་ས་དྲུག་པ་གསུམ་
ལ་གཅིག །ས་བདུན་པ་ལ་གཅིག ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞི་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་གཉིས་དང་། ས་བརྒྱ་
པ་ལ་འགོད་པའི་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཙམ་པ་ བརྒྱད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཙམ་པ་ དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
བྱུང་སྟེ། ཙམ་པ་ ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤོང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་
སྟེ། ཙམ་པ་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི། རྣམ། རྣམ་པར་དག་དང་། །ཞེས་གསུངས། ལྔ་པ་བྱུང་སྟེ།
ཙམ་པ་ དེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་གསུངས། དྲུག་པ་བྱུང་སྟེ། ཙམ་
པ་ སངས་རྒྱལ་བཞུགས་པའི། རྣམ། བྱུང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ཞེས་གསུངས། འབྲས་
བུ་ལ་གཅིག་ཡོད་དེ། ལྔ་པ་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་གྲང་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཁས་ལེན་པ་དང་ཉེར་བདུན་དེའི་འཕྲིན་ལས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཙམ་པ་གི་སྐབས་
སུ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་⁽¹⁾བདུན་མདོ་
ལས་བཞེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཙམ་པ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་འཕགས་
ལུགས་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ཙམ་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་པར་མཛད་ནས། བརྟེ་
ཏ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཤད་སྟོལ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོ་སོར་འགོད་པའི་
འཕྲིན་ལས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
ཞེས་པ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་འབྲེལ་ཆེ་སྟེ། དེ་བཤད་མ་ཐག་དང་སྐྱུ་གཞན་ལ་མཛད་པ་
མི་གཙོ་ལ་སྐྱུ་སྐྱུའི་དངོས་སུ་འཕྲིན་ལས་སྐྱུ་ཆོགས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཙམ་པ་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་

1 དབར་ཐངས་གཉིས་པ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་མདོ་ལས་བཞེད་དེ།

འབྲེལ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་གོ་སྒྲ།

གཉིས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཁྱིད་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་དེ། འཁོར་བ་རི་སྲིད་མ་སྒྲོངས་བར་དུ་ཡོངས་སྒྲུལ་གྱི་
 སྐྱའི་སྒྲང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་འདུག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བྱིར། དེ་སོ་སོའི་རྒྱ་
 ཆོགས་པ་མཐར་བྱིན་སྒྲོན་སོང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་
 བ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཆན་
 ཉིད། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་ལ་འཕགས་སོང་གཉིས་ཀས་འདོད།
 དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཉེར་དུག་དང་འབྲས་བུ་ལ་གཅིག་ཡོད་
 པའི་བྱིར། ཉེར་དུག་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ་ལ་དུག། སྒྲོར་ལམ་ལ་གཅིག། མཐོང་ལམ་ལ་གཅིག། སྒྲོམ་
 ལམ་ལ་འགོད་པའི་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར། འགྲོ་རྣམས། རས། སངས་
 རྒྱས་ལམ་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས། སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོ། །གསུམ་
 པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་ཟད་དང་། ཞེས་སོ། །དེའི་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ལ་
 གཅིག། དུག་པ་ལ་གཅིག། བདུན་པར་གཅིག། བརྒྱད་པར་གཉིས། དབྱུ་པར་གཅིག། ས་བཅུ་བར་
 འགོད་པའི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། བཟུང་དང་། ཞེས་དང་། དམིགས་པ་
 མེད་པ། ཞེས་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྒྲིབ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་
 སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནས། བསྐྱོག་པ་དང་། ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་། ཞེས་སོ། །དུག་
 པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ལ་གཅིག། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་གི་གསུམ། སྲིད་པ་ཐ་
 མ་ལ་འགོད་པའི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། རྟགས་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཞིང་། རྣམ་
 པར་དག་དང་། ཞེས་དང་། དེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྟེན་
 སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ནས། ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་དེ་དང་ལྷག་མ་སྤར་བཞིན། དེས་ན་འཕགས་སེང་འཕྲིན་ལས་ལའང་
ཅོད་དེ། དེ་ངོས་འཛིན་འདི་ལྟར་གཉིས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་ཤེའི་པ་དག་སྐྱ་གསུམ་ག་ཆོས་
སྐྱར་བྱས། དེའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དང་། ཀུ་ལ་ཆུ་འམ་རིགས་བྱིན་སྐྱ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འདོད་
པར། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱ་འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ལ་དངོས་སུ་
བཤད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་དོན་རྣམས་བཤད་ཅི་ལྷོག་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱ་ལ་སྐྱ་གང་ལ་བྱེད་མི་གསལ་བར་གསེར་འཕྲེང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་འདིར་བསྟན་འཕྲིན་ལས་ལ་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་ཁོ་
ནའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ་ཅིང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་
བརྟེན་པར་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐུགས་ལ་མ་དགོངས་པའི་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་དེ་ལ་མི་མངའ་
པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན་
དེའི་བསྟན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་དངོས་བསྟན་ཉེར་བདུན་ལམ་ལྔ་ལ་སྦྱར་བའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། སྤར་བཤད་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཆོགས་
ལམ་གང་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཇི་ལྟ་བུས་བཀོད་ཅིང་སྦྱེད་ཚུལ་ཤེས་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅེ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རྒྱ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱོང་འཇུག་ལས། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་མ་ཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་
ན། །འདི་གཉེན་བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་ཐང་འགའ་བྱུང་། །ཞེས་དང་། ཁྲུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས།

ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་འགོ་བ་དག་ཁ་བྲངས་རྒྱད་པ་དེ་གང་མཆིས། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོན་ལས་
ལས། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྲུ་སྟེ་དང་། བཅས་ཏེ་ཡུན་
རིང་གནས་ཞེས་སོགས་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་དག་ལས་བྱུང་བོ། །

འདིར་སྟུས་པ།

མཐོང་ན་མི་མ་སྟུན་མེད་ཅིང་ནམ་ཡང་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྟུབ་དབང་མཚན་
དཔེའི་སྒྲ། གང་དེའི་མགྱར་ལས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱན་ཐུབ་དུས་གསུམ་དགེ་
བའི་ལས་སྟོན་གསུང་། ཆོས་ཀྱན་བཀྲ་བར་གཟེགས་ཀྱང་སྤངས་ཏོགས་རོ་གཅིག་དབྱིངས་ལས་
མི་བཞེངས་ཏེང་འཛིན་འབྱམ་འགྲེད་ཐུགས། ལུང་ཏོགས་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་འཁོར་དང་
ཆབས་ཅིག་རྒྱལ་ཡུམ་སྟོན་མཛད་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་དེ་སྤྲས་སོགས་
མེད་སོགས། འཕགས་མཚོག་གྲེ་བའི་གཞུང་ལས་པར་བྱིན་གཞུང་། བ་རོལ་བྱིན་ལྟར་སྒྲོ་ཡིས་
དེད་སྟོད་པ། སྟོན་བསགས་མི་དམན་མི་ལས་མིན་ནམ་ཅི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པ་བཞིན། སྟེ་སྟོད་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་ཀྱན་ཉི་མ་ལྟར། གསལ་མཛད་ལེགས་བཤད་བྲ་པ་མེ་ལོང་
ལ། འཕགས་པོད་ཐུགས་བརྒྱ་གསལ་བའི་དད་འདུན་རྒྱས། ལྷག་བསམ་དག་པས་རབ་བསྐྱུན་
འདིར་བསགས་ཀྱི། དགེ་བ་དཔག་ཡས་གང་བསགས་ལུས་ཅན་གྱིས། དུས་གསུམ་པ་རོལ་བྱིན་
པ་ལ་སྟོད་ཅིང་། སྟུབ་དབང་གོ་འཕང་འཛོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ། བདག་ཀྱང་རིགས་གསུམ་མགོན་
དང་ཀྱན་བཟང་བཞིན། དཔག་ཡས་རྒྱལ་སྤྲས་སྟོད་པའི་སྟོང་སྟོང་བས་བྱུག། མཁའ་ཐུབ་མ་རྣམས་
འཁོར་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། སྐྱབ་ཞེའི་སྤྱིང་བཟོད་དེད་དཔོན་གྱུར་ཅིག་གྱ། མཚོག་གསུམ་མཐུ་
དང་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་གཤིས། རྟེན་འབྱུང་བསྟེ་ལྷག་བསམ་ལྟན་ཅིག་མཐུས། གཞུས་
ས་སྟེང་ཅ་ཅ་སྟོག་དེ་སྟེད། ལེགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་སྟོག་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་འབྲུལ་སེལ་གསྐྱེ་ཆུ་རྒྱན་མ་ཙམ་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། དག་བཤེས་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཆོག་གས་སུ་འཕྲིན་ལས་འབེལ་གཏམ་ཅུང་ཟད་བྱས་པར་བརྟེན་ནས། གཞུང་ལུགས་
རབ་འབྲུམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་སྤྱོད་བཟང་དང་། དཀའ་ཆེན་བརྒྱ་སོགས་སྤྱོད་བྱལ་མཆན་བཀའ་ཤིས་
གཉིས་ཀྱིས་ནན་ཆེར་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟེན་སྤྱོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་རྟེན་བཞི་དང་སྤྱོད་ཆད་
སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་རང་གཞན་གྱི་བྱུང་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དག་སྤྱོད་མང་དུ་སྤྱོད་
བ་འངས་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟེན་རྟེན་གྱིས། འདིས་ཀྱང་བསྐྱེལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་སྤྱོད་དུས་ཀྱན་ཏུ་
རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། །

༡༡། །པར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བསམ་འཕེལ་
ཡིད་བཞིན་ཁོར་བུའི་འཕྲེང་མཛེས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ། །
མཁས་དབང་གྲེ་བ་འབྲམ་གྱི་གཙུག་ཏོར་རྒྱན། །
ཉོན་མོངས་དུག་གིས་མི་འཆིའི་ཅི་མ་སྟེ། །
ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་མ་ལ་གྲུས་བཏུང་དེ། །

གཞོན་ཀྱའི་དུས་ན་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ། །དོ་བོ་དབྱེ་བ་ནམ་གངས་འཕགས་སེང་
གཉིས། །གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུའི་རྒྱས་བཤད་མང་དགས་ཞེས། །བསྐྱལ་དོར་སྒྲུབ་ཞི་འཕྲིན་ལས་མྱད་
བྱུང་སྟོན། །

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནམ་པར་བསྟོམ་པས་སྐད་
ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྒྲུབ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ནམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ལ་འཕྲོས་སྒྱུར་བ་མཐའ་དབྱེད་
པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྒྱུད་པའི་ཆེ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་གནས་ཤིང་སྒྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ནས་ཤེས་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་བསྟོམ་ཞེས་པའི་

དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བའི་རྗེས་
སྤྱི་ཆོས་སྐྱབས་པ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་འབྱུང་བས་ཞེས་བྱུང་།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱོབ་པའི་གནས་དང་། ཉེན་དང་། འབྱུང་དུས་དང་།
བྱུང་བའི་སྐྱབ་བཞི་དང་། འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསར་དུ་འཆང་
རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འདོད་ཁམས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སྐལ་བ་པོ་གཅིག་འདིར་སངས་
རྒྱ། །ཞེས་དང་། གཞོན་ཏུ་དོན་འབྱུང་གིས་དཀའ་བ་སྒྲོད་དུས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། མདོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དག་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་
ལུགས་ཀྱི་འཆང་རྒྱ་རྩ་ལ་ཅམ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་ལུགས་ལ་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གཉིས་ན་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་པར་
བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལང་ག་ཤེགས་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་
ནས་པར་འཆང་མི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ན་རེ། འོག་མིན་དུ་
སངས་རྒྱས་ནས་འདོད་ཁམས་འདིར་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་སྟོན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་།
འདོད་ཁམས་ཉིད་དུ་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་སྟོན་ཅིང་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོག་མིན་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པར་འདོད་ཁམས་སྤུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་པ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པོ་བཞུགས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་
དུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སྤུ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གཞོན་ཏུ་དོན་འབྱུང་གི་བདུན་ལས་རྒྱལ་བའི་བར་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཛད་པ་དང་། མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་

བར་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞོན་ཏུ་དོན་འབྲུག་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 ཀྱན་བརྟམ་ལས། གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་
 འདའ་བའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡང་
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱས་པ་ལ་ཁོན་
 རེ། ཁྲབ་བར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡང་
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་
 སྟོན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས་ཀྱང་། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་
 གཅིག་ལ་ཀྱན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མ་ཐུག། །ཞེས་སྟོན་པ་དང་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གཉིས་ཆོགས་
 ལས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་རང་རང་གི་མི་
 སྟོབ་ལས་ཐོབ་བར་འདོད་པ་དང་ཕྱོགས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་གསར་
 ཏུ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་ངེས་བར་དབྱ་སེམས་ཀྱན་འདོད་བར་ཐལ། ཐོགས་མེད་
 གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱང་བཞེད། འཕགས་པ་རྗེ་རྗེ་སྟེ་ཡང་བཞེད། སྟོབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡང་བཞེད། ལུས་འབྱམ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་པོ་
 བྱུང་སྟེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ནི་དེའི་ཡོངས་སྦྱོད་རྟོགས་པའི་སྤྱ་
 ཞེས་བསྟན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་སྤྱ་གསུམ་གྱི་ནམ་
 གཞག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། སྤྱ་གསུམ་ནམ་
 བར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་བཤད་དེ་
 འོག་མིན་པོ་བྱང་དུ་མཛོན་བར་རྟོགས་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པ་རྗེ་རྗེ་སྟེ་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱ་འོག་མིན་

གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 སྟོང་ན་ལོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཡོངས་སྐྱའི་པོ་བྱང་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་
 གོ་འབར་བ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སྟོང་ན་ལོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། གནས་གཙང་ལྗེའི་སྟོང་ན་དབང་ཕྱག་ཆེན་
 པོའི་གནས་དེར་ཡོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཞིག །འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་རྩོ་རྩེ་
 གདན་དུ་སྐྱལ་སྐྱར་འཆང་རྒྱ་ཆུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་འབྲུམ་བ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་ལྷའི་འདིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་
 གནས་པ་མངོན་བར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 འབྲུམ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་འགོ་བཙུག་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མ་ཐག་གི་སངས་འཕགས་ལ་ཡོངས་སྐྱས་ཁྲབ་ཟེར་ན།
 སྐྱལ་བ་མི་སྟོན་པའི་སངས་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་གི་གང་ཟག་ལ་ཡོངས་
 སྐྱས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ནས་སྟོན་ལམ་དབང་
 གིས་སྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་སྟོབའི་ཕྱིར། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། སྟོང་པ་གང་དང་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་དེ་དག་དང་ཆ་བྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་རྟག་མེད་བཞིན་དུ་འདུག་པར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་དང་། ཉི་སྟང་ལས། ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་བ་རི་སྟོང་པར་སྟོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
 སུ་སྐྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཆོགས་པ་
 འདུག་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་མཆོག་
 གི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་གྲུབ་
 སྟེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་པའི་

ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ལོངས་པའི་སྐྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོག་པ་མཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལོངས་
 སྐྱོད་བདག་རྒྱུན་སྒྲུལ་པའི་སྐྱོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་འབྲས་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་བྱིར། ཉག་ས་དང་
 བོ་བྱུང་སྟེ། ཉག་གི་འབར་བ་ལས། དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ཉིད་ན་བཞུགས་བཞེན་དུ་འཛུལ་བུ་སྤྱིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་
 བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་བ་དང་། སྐྱམས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཉག་གི་འབར་བ་ལས། །ལྷ་ཁྱུ་བྱུང་བ་ཡང་སྐྱུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ།
 འོག་མིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ལོངས་པའི་སྐྱོད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱོད་དེའི་ཆེ་ཆོག་པ་གཅིག་ཏུ་
 མེད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་
 སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་སྤྱིང་ན་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མཁའ་ཆོད་
 དང་མཉམ་པའི་དབུས་སུ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་བན་བཅེངས་
 ཏེ་དབང་སྐྱར་བ་དང་འཆང་རྒྱ་ཞིང་སྐྱུ་བཞི་ཅིག་ཅར་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འོག་མིན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཞིག །འཁོར་བྱང་སེམས་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱ་བ་
 དག་གིས་མཆོད་པར་ཡང་བྱེད། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དག་གིས་ཅོད་བན་བཅེང་སྟེ་འཆང་རྒྱ་
 བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་
 ཉིད་མཛོན་དུ་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་དང་། ཉག་གི་ལས། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱིང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དགྱིལ་ན་
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱ་དང་དབངས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་

འཛིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་དང་ཐུ་ཉིག་གི་ཕྱིང་བ་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་ཏུ་སྤྲུམ་པའི་ཕྱིར། དབྱུ་མ་སྤྱིང་པོ་
ལས། སྤྱིང་གཞིགས་ཀ་བ་འབར་བའི་དགལ། །ཐུ་ཉིག་འཕྱིང་བ་འབྱུང་བ་དང་། །ནས། འཛིན་ཏུ་
མཐོ་བ་མཁའ་མཉམ་བཤ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། མཐོ་བྱུང་ནམ་མཁའ་ལ་རེག་བས་ནི་འཛིན་
ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་དེ་སོགས་
སྤྱུལ་ནས་མཆོད་པར་ཡང་བྱེད། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉོག་གོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་དཀྱིག་པ་དག་གིས་
མཆོད་ཅིང་ཞེས་སོ། །ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉོག་གོ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟོགས་
བཅུ་ན་བཞུགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཕྱག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་
ལ་མངའ་གསོལ་བའི་ཅོད་པན་དང་དབྱ་བྱ་གསོལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མཆོད་ཅིང་དང་། སྐྱ་བཤད། དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོགས་
གཉིས་བསགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་དེ་ཆོས་སྐྱུའི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་
ཅིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཆོས་སྐྱ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དབྱུ་མ་སྤྱིང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་ཐག་གངས་མེད་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉི་བར་བསགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་ཞེས་དང་། བྱམས་པས། མཉམ་
པ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལྷན་དེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་ཀྱང་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཡང་བཞེད།

འབྲས་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། འཕགས་པ་
 རྟགས་མེད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནས། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྟན་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཀྱན་
 མཐེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དེའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་འདུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དུམ་ཆེན་ལས། གཟུགས་
 ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ལུང་དེས་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་པར་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། འདིར་
 ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དེ་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་གསུངས་ཏེ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བཞིར་དབྱེ་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་ཆོས་སྐྱར་བསྟན་
 བ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་སོ་སོར་བྱེན་སྐྱེ་བཞིར་ཡོད་པས་སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་གིས། ཅ་བར། བྱང་
 རྩལ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཞེད་པ་འདི་འཁྲལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། བྱེན་བཞི་ཡིན་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱང་
 འདི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ་སྐྱེ་ལ་དབྱེན་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ལྟར་དབྱེ་
 བ། བཞིར་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་
 སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱེ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་
 རྩལ་སྐྱེ་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། རིགས་པ་བྱུག་བྱུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་

པ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་སོ། །གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱི་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི། སྤྱི་བསྤྱུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷར་བཞེད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི། ས་དང་པོ་
སོགས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལོངས་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། ས་བཅུ་ཁོ་ནས་མཐོང་བའི་ལོངས་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་ལྷར་
འདོད། གསེར་སྤྱིང་པས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི། ལོངས་སྤྱི། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་སྤྱུལ་སྤྱི་དང་།
རྣམ་སྟོན་མེན་པའི་སྤྱུལ་སྤྱི་དང་ལྷར་འདོད། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྤྱི། ལོངས་སྤྱི། སྤྱུལ་སྤྱི་དང་ལྷར་འདོད་དེ། སངས་རྒྱུས་སྤྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་འཆད་པར་འབྲེལ་ཆེན་ལས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་སྟེ་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱེ་
བ་གསུམ་དང་། ལོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་དང་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་རྫོང་དང་སྤྱི་ཉི་
དང་། གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལའང་སྤྱི་ལྷར་འདོད་དེ། རྟེན་
རྫོང་གིས་རོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་སྤྱུལ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཞེས་
དང་། སྤྱི་ཉིའི་འབྲེལ་བ་ལས། དབྱེ་ན་སྤྱི་ལྷ་སྟེ། ལོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་སྤྱི་དང་། སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་དང་། རྣམ་པར་
སྟོན་པའི་སྤྱི་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་འབྲེལ་བ་
ལས། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་དང་། ལོངས་སྤྱི་དུ་རྫོགས་པ་དང་། སྤྱུལ་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་སྤྱི་ལྷ་པོ་དེ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤྱི་བཞིར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོར་ཡོད་
དེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། ཤེན་ཉི་པ། ཨ་རྒྱ་ཀར་དང་། རྩ་ཀོ་ཏི་རྣམས་སྤྱི་བཞི་སྐབས་འདིར་མི་འདོད།
སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་། མཁས་མཆོག་ཤེར་འབྱུང་། ལ་ཆེ་བྱུང་ཤི་རྣམས་སྐབས་འདིར་སྤྱི་བཞི་བསྟན་
པར་འདོད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉི་སྤྱང་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཉི་སྤྱང་ལ་རྩར་བའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བ་འདིར། དེ་ཡང་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་

འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། མེད་ས་སྟོན་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེ་དང་། སྐྱེལ་པའི་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་གསུང་ན་རེ། སྐྱེ་
 གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅུ་བར། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་
 བཟོད། ཁེས་དང་། རྒྱས་བཤད་དུ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཁས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན། ཞེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའམ་ངོ་བོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏ་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་
 ལ། འཕགས་པའི་གསུང་ན་རེ། སྟོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཉིད་དམ་རྒྱུ་ཏ་ཞེས་
 པའི་ངོ་བོའི་རྒྱུ་ཏ་ཕྱིས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། རྒྱུ་ཕྱིས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་གསུང་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གཞུང་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྤང་ལས། གཞན་
 དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འབྱུར་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལུང་བྱངས་པའི་སྟོན་གྱི་ཐལ་འབྱུར་ལ་མ་ཁྱབ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་སོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྟོན་བྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་
 གཞུང་སྐྱེ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་འཆད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འཕྲེང་
 ལས། ཆོག་གིས་ཐེན་ཆོད་ལ་ནི་སྐྱེ་སོགས་པར་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྟོབ་དཔོན་ཤན་ཏེ་པའི་གསུང་ན་རེ། སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐུ་བས་འདིའི་ཤེར་མདོར་སྐྱེ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཆོན་གསུམ་ལས་བཞི་
 མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་ལྟན་ལས། བཅོམ་ལྟན་འདས་མ་ལས་སྐྱེ་གསུམ་ཉིད་དུ་

གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་དང་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་བེར་ན་མ་
ཁྲབ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་
ཆོན་གསུམ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། སྦྲིབ་
གཉིས་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། ཀྱན་མཁུན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་དེའི་འགྲེལ་བར།
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་སྐྱེ་བཞི་བཤད་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་
འདྲན་མི་རུང་བར་ཐལ། སྐགས་ལས་སྐྱེ་གསུང་སྐགས་གསུམ་ནང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སྐྱེ་མཉམ་
ཉིད་ཡེ་ཤེས་འདྲན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐགས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འདིར་ཡང་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་
བཞག་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ཀྱི་རྟགས་བྱབ་སྟེ། དག་ལྟན་ལས། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྐགས་
ནི་སྐྱེ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སྐྱེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཨ་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆད་ལྟན་གྱི་གསུང་རབ་ལས་
མ་བཤད་པས་རང་བཟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབ་དགོངས་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་
བོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞི་བའོ་ཞེས་གང་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ཀྱི་ཞེས་སོ། སྦྱོན་དེ་ཡང་
མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་དང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཕྱེ་བའི་འདུས་
བྱས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པར་མཐུན་བྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིག་གཉིན་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་གི་རྟེ་
ན་རེ། ལུས་མདོར་བསྟན་ལས། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། ཁེས་པས་སྐྱེ་བཞི་བསྟན་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེ་སྟེ། གྲགས་ཆ་ལས། མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བཞིར་ཁས་སྤངས་པ་
དེ་ནི་རང་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྦྱོར་རྗེའི་གནས་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སངས་

རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཕྱགས་མཐུན་སོགས་སྐྱེ་ལོགས་སུ་བགྱང་བར་སྤྱིང་མེ་བར་བྱས་ནས་དེ་དག་
ལོངས་སྐྱར་བཤད་པ་དེ་སྤྱིང་མེ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྱིང་མེ་བའི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ཏུ་ཐ་ཆད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་
གང་ཞིག །ཤེར་མདོ་དང་ཡང་འགལ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཕྱགས་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་
དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཉྱག་གོ་འབར་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་དང་གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྐྱབ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་
དག་ནི་སྤྲོམ་བ་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་པ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཡེ་ཤེས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་བ་བྱབ་སྟེ། དུམ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་ལྟ་བུར་འདོད་པས་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་བ་བྱབ་སྟེ། ཉྱག་གོ་འབར་བ་ལས། འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བ་ནས། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སྐབས་འདིར་སྐྱབ་ཞེས་འདོད་མི་འདོད་བཅད་པ་དེ་དབྱེ་བསྐྱེལ་གངས་
ངེས་བཅད་ཅམ་ཡིན་ཟེར་ན། སྐབས་འདིའི་བསྐྱེལ་ཚུལ་ལ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་ཞིག་
མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དབྱེ་བའམ་གངས་ངེས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་
ཁས་སྐྱངས་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་གསེར་འབྲེང་ལས།
འདིར་སྐྱབ་ཞེས་བཞག་པ་ནི་སྐྱབ་དེ་དང་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབ་སྐྱབ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་མི་བཞེད་
པར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་གི་ཕྱང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་སྐྱབ་ཞེས་བཞག་མི་བཞག་བཅད་དུས་དེ་
དང་དེར་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་ཅིང་གངས་ངེས་ཅམ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཡང་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་

པར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་སོ་སོ་
གོ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐྱབ་བཞེར་མཛད་པ་ནི་དབྱེ་བསྐྱུ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་
པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབ་སྤྱེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ཆོས་
ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་ཆེན་མོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་ཆེན་མོས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སངས་རྒྱས་སའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། སངས་རྒྱས་སའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཉུགས་བྱུང་སྟེ། སངས་
རྒྱས་སའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལཁོར་གསུམ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་སའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་གཏོགས་
པར་ཐལ། དེའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

སྒྲུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྒྲུ། རོངས་སྒྲུ། སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་
 བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་འཆད་པར། འགྲེལ་པ་ལས། དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་
 ཉིད་སྒྲུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 །ཞེས་སོགས་ལ་འཕྲོས་སྒྲུར་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་མི་ལས་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པར་ཅ་
 འགྲེལ་དག་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཚོས་ཅན། རྒྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ།
 །ལྡན་པའི་རྒྱད་པར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་ལྡན། རྣམ་པའི་རྒྱད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ། རོ་བོའི་རྒྱད་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དེ། རོ་བོ་
 ཉིད་སྒྲུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོན་པར་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད། །སྒྲིབ་གཉིས་དག་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་
 འགྲེལ་པ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་རྣམ་
 པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིབ་གཉིས་དང་བྲལ་
 པའི་ཚོས་དབྱེད་པ་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོན་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་བྱར་རྣམ་
 དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་བྱུན་ཚོགས་ཚོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གྱུར་པའི་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་། སློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་དེའི་སྟེང་གི་སློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དག་བ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཉིད་
ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་འབའ་ཞིག་
ལ་བྱུང་བར་ཐལ། སྐྱ་བཞིའི་ཐོབ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ཉག་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ།
རེས་འགའ་བ་ལ་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བ་གཉིས་བྱེད་དགོས་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བའི་ཁྱད་པར་
མ་བྱེད་པས་ནོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཉི་སྣང་གི་ཁྱད་ཕྱི་མས་བཤད་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་སྐྱ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་པས་དེ་སྐྱ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་དེ་བསྟན་ཚུལ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། ཉི་སྣང་གི་ཆོག་ཕྱི་མས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སྐྱ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་
ཞེས། ལེགས་པར་མ་སྐྱངས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་ཅུ་ཡང་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ས་གང་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ནི་སྟེག་
བ་ཆེན་པོ་དག་བ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་
སངས་རྒྱས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་ནི་སྟེག་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྟེག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་སྣང་ལས། སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཞེས་གསུངས་པས་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཡོ་མེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་། འབྱེད་བ་རྒྱུའི་

དབང་གིས་འབྱེད་ཅེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་སྒྲུ་དེ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆཅན་ཉིད་གཅིག་
 བསྟུས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་འབྱེད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་
 པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྟོན་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲུ་འབྲང་བའི་ཉེ་བར་གདགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དགོངས་རྒྱན་
 ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲུ་འབྲང་བས་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྒྲུ་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་མཆན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དེ་དང་། སྒྲུ་བྱར་རྣམ་དག་གི་དེ་གཉིས་ཡོད། ས་མཆན་མས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། རྒྱད་ལྔ་མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། གསེར་འབྲང་ལས། འབའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའོ། ཞེས་སོ། །

ཅོད་སྟོང་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱད་ལྔ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ལ་མ་མ་ཞུགས་དང་སྟོབ་ལ་མ་
 བྱ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་བྱད་
 བར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལ་མ་མ་ཞུགས་དང་སྟོབ་ལ་མ་ན་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་དང་
 སྟོམས་འབྲུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ཀ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ལ་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟར་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་ལྔ་མ་
 ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་མཆན་ཉིད་ལྟ། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྟ་
 དང་ནི། ལྟན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཆན་ཉིད་ལྟ་ནི་སྟེ་

འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་གཉིས་མེད་དང་།
སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་མིན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལྟ་དགོས་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་
ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་
གི་སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་ནི་དེས་གྲོལ་སྟེ། །བྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་བྱིར། །ཆོས་དབྱེར་སྤོང་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་བྱིར་ན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། །བྲལ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ལྟའི་གསུམ་པ་སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་སྟོབ་ལམ་
དང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་མེད་པའི་བྱིར། །གསེར་འབྲེང་ལས། མཆོན་ཉིད་གསུམ་པས་ནི་འདི་སྟོབ་
ལམ་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་འོད་པའང་བཀག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །གཞན་ཡང་དེ་ལམ་
མ་ཞུགས་དང་སྟོབ་ལམ་ན་མེད་པར་ཐལ། །དེ་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དང་མཆོན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་དུ་མ་
ཟད་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྡན་ཞིག་འོད་དགོས་པའི་བྱིར། །དེར་ཐལ། རྒྱ་ཆེ་བས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན། གངས་ལོགས་ཀྱིས་མི་དཔོག་པའི་གངས་མེད་དང་། རྟོག་གའི་མངོན་སུམ་ལས་འདས་
པའི་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྒྲ་
མ་ལས། གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་
ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། །དེ་ལྟའི་
དོན་འཆད་པར། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རྒྱ་ཆེའི་བྱིར་དང་གངས་མེད་བྱིར། །རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་བྱིར་
དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཉམ་པ་མེད་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་། །དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སྟོབ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་མེད་
པའི་བྱིར། །གསེར་འབྲེང་ལས། ཡོན་ཏན་བྱི་མ་འདི་གཉིས་དང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པས་ནི་སྟོབ་

ལམ་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་པ་འང་བཀག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ངོ་ཤོ་
 ཉིད་སྒྲུ་ཐོག་མེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་དུས་ཁོ་ནར་བྱུང་ན་རེས་འགའ་
 བ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བེད། འོ་ན་སྤྱི་ཤིང་ཁང་བ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ་
 རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་ཤིང་ཁང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་རེས་འགའ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་པ་རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རེས་འགའ་
 བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བྱམ་རེས་འགའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་སོགས་ཀྱང་
 འཕེན། གཞན་ཡང་སློབ་ལམ་ན་སྟོབས་བརྩ་ཡོད་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་ན་ངོ་ཤོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་དེའི་ལྷན་ཆོས་དུག་ཅུང་ནང་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། དང་པོའི་སྒྲུ་
 ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚམས་སྒྲུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
 སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་བླ་ན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ངོ་ཤོ་ ཞེས་སོགས་ལ་འཕྲོས་སྒྱུར་མཐའ་དབྱེད་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་
 བས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚམས་སྒྲུ་ཆོས་
 ཅན། དབྱེ་ན་སྤེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོན་པ་
 ཉིད་གཅིག་དང་། བྱེ་ན་བརྒྱ་དང་ཞེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་
 ཤེས་པ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཚམས་སྒྲུའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡེ་

ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་ལས། བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་བཅ་པོ་མེད་པས་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ངོ་མོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དགོངས་
ལས། མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ན་སྤངས་པས་ན་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པས་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་གེད་པ་
བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཉོགས་པར་
ཐལ། དེའི་དབུ་སྐྱོད་མངོན་སྟེ་སོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེར་སྤང་ཞིང་བཅ་
པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྱར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །ནས། དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་རེ་རེས་ཀྱང་གཟིགས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་
ཅད་དུ་གཟིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་
གཟུགས་སྐྱར་ཤར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དབང་
པོའི་སྒོར་སྟོན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱམས་ཐམས་
ཅད་དུ་གཟིགས་སོ་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་དབང་པོའི་སྒོར་སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་པོད་སྔ་ཕྱིའི་མཁས་སློན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། འཇུག་པ་ལས། སེམས་འགག་
པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་ཟེར་

ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱའི་སྐྱལ་སྐྱེ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བསྟོད་
པ་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ལགས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་སྐྱལ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་
པ་སྤྲག་བརྒྱུར་ཤར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྤྲ་དར་རྟེན་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་གནས་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་ནི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ཡིན་གྱི་སེམས་མེད་ཟེར་ན།
འོན་ཅུགས་སྐྱལ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ལྟར་སྐྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་
སོགས་བཅ་བྱུང་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དབྱིག་གཉེན་འགྲེལ་པ་ལས། སྐྱུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་སྐྱལ་བའི་སྟོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ཅན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱལ་བས་དུད་འགོ་རྒྱ་སྤོན་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དབྱ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་མདོ་བསྟན་
བཅོས་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། ཐུགས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས། གང་
གིས་ཤེས་རབ་དམན་པས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པར་མཛད་པ་དང་། དབྱ་བ་ཉམས་
པས་དབྱ་བ་ཐོབ་ཐོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐུགས་སྐྱལ་བ་ནི་གང་གིས་ན་དེས་རྟོགས་པར་གྱུར་པར་གཞན་གྱི་སེམས་
སྐྱལ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐུགས་ཀྱིས་སྐྱལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་
གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་ཤིང་། སྟོན་པར་སྐྱལ་བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐུགས་

ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་མེད་པར་ཐལ། ཐུགས་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་
ཆོས་མི་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་པར་མཛད་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། ཅ
བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྩ་འཕྲུལ་དང་།
ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་དང་ཐུན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བཅུ་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རིག་
པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་སར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་
མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་ག་ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
སྤང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྒྱད་ཟླ་དར་རྟེན་ལས། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིན་རྟེན་པའི་སྒོ་ལ་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་
ལས། མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྲབ་ཅན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་གིས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
སྟོམས་འཇུག་ཡང་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་པོ་དེ་
སྟོམས་འཇུག་དགུ་ག་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གཅིག་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་
བྱིར། འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་
ཡང་མེད་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དག་མ་

དག་གི་སྒྲོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེས་
 མཁྱེན་ན་སྒྲུང་ནས་མཁྱེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་རྩུང་དུ་ལས། དེས་ན་རི་སྟེང་བ་མཁྱེན་
 བ་ལ་རི་སྟེང་པའི་དོན་ཐམས་སྒྲུང་དགོས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་མ་དག་པའི་སྒྲོང་བཅུད་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་པའི་སྒྲོང་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་རིག་པའི་སྒྲུང་བ་གཟིགས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་སྒྲུང་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། བདེན་སྒྲུང་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྒྲུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ལ་སྒྲུང་བར་ཐལ། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་བདེན་སྒྲུང་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་རང་ངོས་ནས་དེ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་རྩུང་དུ་ལས། གཞན་ལ་དེ་སྒྲུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་དག་པའི་སྒྲོང་བཅུད་དང་མ་དག་པའི་སྒྲོང་བཅུད་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་བར་མེད་པར་
 ཐལ། བདེན་སྒྲུང་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དང་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མ་དག་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དེའི་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟོག་དོན་མེད་ལ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གཉིས་པ་ནི་ས་དེར་རྒྱ་ལོག་པས་ལྟོག་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲུལ་སྒྲུང་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེས་མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 འདྲའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་
 པ་དྲངས་པ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་བརྒྱུད་ནི་བཞི་སྟོང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་
 པའོ་ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་ཤིང་མི་

འདྲི་ག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་
ཤེས་ཚོས་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། སུལ་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས། མཚུངས་
མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས། གོང་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། འདུག་འགྲེལ་
ལས། རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཞེས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སུལ་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་
མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སུལ་གྱིས་སྤྱེ་ན་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་དེ་དང་། རི་སྟོང་བ་མཁྱེན་པའི་དེ་གཉིས།
བྱེད་ལས་སྟོས་སྤྱེ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད་
དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། མཉམ་པ་
ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས། བྱ་བ་བྱུབ་པ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་དང་། སུབ་དགོངས་ལས། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་
དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སོ་འདི་རྣམས་དང་ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱི་
ཚོས་ལྟ་སོ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཞིས་བསྐྱུས་སོ་ཞེས་དང་།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཐམས་ཅད་ནས། བསྟོམ་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། ཞེས་
དང་། མཚན་བརྗོད་ལས། བྱུང་བ་དག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བདག་ཅན། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་བཤེས་
གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་བ་
བྱུབ་པ་དང་། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་གྱིས་སྤྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་
དང་། སོ་སོར་སྤྱེ་ན་བརྒྱ་དང་ཞེ་བྱུག་ཡོད་དེ། སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་དང་
གཅིག ཁོད་མེད་བཞི་དང་གཉིས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་གསུམ། མཐར་གྱི་གནས་སྟོམས་

འཇུག་དགུ་དང་བཞི། ཟད་པར་བརྩ་དང་ལྔ། ཟེལ་གཞོན་སྒྲེ་མཆོད་བརྒྱད་དང་དྲུག ། ཉོན་མོངས་
མེད་དང་བདུན། སྒོན་ནས་མཁུན་དང་བརྒྱད། མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་དགུ ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་
དང་བརྒྱ། ཡོངས་སྤྱད་ག་བཞི་དང་བརྩ་གཅིག ། དབང་བརྩ་དང་བརྩ་གཉིས། སྟོབས་བརྩ་དང་བརྩ་
གསུམ། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་བརྩ་བཞི། སྤང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་བཙེ་ལྔ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
གསུམ་དང་བརྩ་དྲུག ། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་བརྩ་བདུན། བག་ཆགས་ཡང་དག་
བཙེམ་པ་དང་བཙེ་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བརྩ་དགུ ། མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་ཐམ་
པ། རྣམ་མཁུན་སོགས་མཁུན་གསུམ་དང་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་རྣམས་སྤར་
བཤད་ཟིན། རྣམ་མཁུན་ཉི་སྤང་ལས་འདོད་ཚུལ་བཞི་བཤད་ནས་ཐ་མ་ལེགས་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་
བྱ་བརྩས་བསྐྱེལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་རྣམ་མཁུན་རང་ལུགས་བྱས་སོ། ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། མཁུན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་
ཀྱན་བྱབ་ཅན། ། ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། མཐར་མ་བྱིན་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འཕགས་སེང་བརྩད་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ན་རེ། སྐྱབ་ཞེར་བཤད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོགས་
སངས་རྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་སྐྱབ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་མངོན་པར་བཤད་
པའི་བྱིར། རྒྱན་སྤང་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ནི་གཉིས་
པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བརྗོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲེང་
ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
ངོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཁུན་པོ་རྣམ་སྤང་མཛད་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་
གིས་བཞེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ནས། ཆོས་

ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་མི་བྱེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་བྱེད་
པར་ཐལ། སྐྱེ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
འབྱུང་རིགས་ཀྱང་སྒྲེབ་སྦྱོར་དབང་གིས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲོས་ཅམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་འདུས་བྱས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། གཞན་དག་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ནས།
དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་ངོ་བོའི་རྒྱུན་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་
བསྟན་ཏོ་ནས། འདུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པ་ཁྲོལ་སྒྲེ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དག་ནི་ཐུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་སོ། །གསེར་འབྲེང་ལས། སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་ལས་གཞན་
པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །སོགས་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་སློབ་དཔོན་སེང་
བཟང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ན་རེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་
མ་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །ཡོངས་སྒྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། འདིས་
ནི་རྣམ་བཤད་རང་ལུགས་ལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་ཞིགས་
སོ། །ཡོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་སྟེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་མ་བསྐྱུས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེས་
དེ་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོས་ཅན་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡང་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་

སེམས་བྱུང་རྣམས་ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། ཉགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འོངས་སྐྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུས་བསྐྱས་པར་ཐལ། དེས་
 དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལས་
 དེ་གཉིས་ཟུར་བའི་སྐྱུ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུས་བསྐྱས་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཟུབ་པ་རིམ་བཞེན་ཁས་སྒྲངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་རྒྱན་སྒྲུང་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་
 པའི་ནས། འོངས་སྐྱུ་དེ་རྣམས་པ་དང་སྐྱུ་ལ་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱར་པ་ཡིན་པས། འོགས་ཤིག་ཏུ་
 བསྐྱར་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོངས་སྐྱུ་ལ་གཉིས་སྐྱུ་
 ཟུར་བར་སྒོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱད་ཆེ་མ་སོགས་གསུང་རབ་དུ་མས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། རོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ཡང་ཟུར་བར་བྱས་ནས་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཟུར་བ་
 བྱས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྟན་དང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་གྲགས་དང་རྒྱུད་དང་འབུམ་
 སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་སྟོང་པོའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡེ་ཤེས་དང་
 གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྐྱ་གསུམ་པོ་ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དང་། མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉི་
 བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ངེ་སྟེད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་
 ཐུག་པའི་བར་དུ་སྒྲུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། རྒྱུད་ལས། སྐྱུ་ལྟེ་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཆེན་མོ་ལས། དེ་བཞེན་གཤེགས་
 པ་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཟུར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རིགས་པ་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་འོགས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སྐྱུ་བཞིར་བཤད་པ་
 ལ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་འཕགས་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱུ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་ཐལ།

མདོར་བསྟན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲིའི་མཛུགས་གསུམ་ཆོས་སྒྲིའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་
སྒྲ་ལས། ཁ་ཅིག །སྒྲ་བཞིར་བཤད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་ནས། རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བའི་སྒྲིའི་མཛུགས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བས་སྒྲ་ནི་གསུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
ཟེར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་སྒྲ་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། མདོར་བསྟན་གྱིས་ཆོས་སྒྲ་མཛད་པ་
སྒྲར་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྟན་ཅིག་སྒྲར་བའི་ཆེད་དང་།
མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིའི་མཛད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོགས་
གཞན་དུས་འཁོར་སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
སྐད་དུ་རྒྱུ་སྒྲ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་།
རྩོགས་གཞན་ནས་སྒྲ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚོད་སྟོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཀྱན་
རྫོབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་
ཀྱན་རྫོབ་དང་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྒྲར་བ་ལས། ཡང་
དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་ནས། ལྟོས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཅིག་ལ་གཉིས་པའི་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཁོ་
ནར་ངེས་པར་ཐལ། རྒྱུ་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གང་རུང་
ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱའི་གངས་ལ་འདྲེན་རྒྱའི་ཆན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་

བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོའི་མཚན་གསུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྲད་བརྒྱ་དང་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། དེ་བའི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། བན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་མཁུན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྲབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དབྱུས་མེད་པའི་བརྒྱ་ཆེན་དང་པོ་ནས་བརྒྱ་ཆེན་སྤམ་ཅུ་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བརྒྱའི་བར་ཆོས་ཅན། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྤམ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དབྱུས་མེད་པར་བརྒྱ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཐར་བ་བརྒྱའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསལ་གསུམ་པ་བརྒྱ་བའི་མདོ་རྟོག་གེར་བྲངས་པ་ལས། དེ་དག་གི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དབྱུས་མེད་པ་བརྒྱ་ཡིན་པོ་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཐར་བ་བརྒྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྤམ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་ཆེན་ལྷ་པ་འཆད་པར། ཟད་པར་བརྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩ་དང་སྟོན་པོ་དང་ནས། ཟད་པར་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་ཞེས་བྲུང་། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཟད་པར་སྤྱི་མཆེད་བརྒྱ་ནི་འདི་སྟེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩ་དང་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་སྟེ་ཟད་པར་བརྒྱ་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པར་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་རྩ་འགྲེལ་བྲུང་།

མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་

ཡུལ་བཅུ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བར་སྟོན་ཀྱང་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 དེ། ཟད་པར་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འཛོག་ཟེར་ན། ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་ཟད་པར་ནམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དེ་དེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟད་པར་ཐ་མ་གཉིས་
 གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཟད་པར་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གཟུགས་
 མེད་པ་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཟད་པར་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་ཆོར་འདྲུ་སོགས་སེམས་བྱུང་
 གཞན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཟད་པར་ཀྱི་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། ཟད་པར་སྟེ་མཆེད་རྣམས་
 ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཟད་པར་
 ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཅས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཟད་པར་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་ན་
 གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དང་རེག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། ཟད་པར་ཀྱི་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱང་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟད་པར་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་ལ་
 ཟད་པར་རྒྱང་གི་དམིགས་པ་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ལ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བདུན་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་
 ཡིན་པར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བདུན་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
 སྟེ་མཆེད་ཏུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས་བྱུང་། འདོད་པ་

ན་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོན་ཀླས་ཐར་དང་ཟེལ་
གཞོན་གྱི་དམིགས་པར་འབྱུང་བཞི་མ་བཞག་ཀྱང་ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་བྱུང་པར་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། གནས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ལ་དབང་བྱ་བའི་ཆོད་དུ་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་བཞག་
པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟད་པར་སྟེ་མཆོད་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་གདགས་
པ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཀུན་བདུས་དར་རྟེན་ལས། རྣམ་ཐར་དང་ཟེལ་གཞོན་གྱི་
དམིགས་པ་ལ་འབྱུང་བཞི་མ་བཞག་པར་ཟད་པར་གྱི་དམིགས་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་ཆེན་པོ་མང་པོ་འང་འབྱུང་པར་གསེར་འཕྲེང་ལས་གསུངས་
པས་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་མཐའ་ན་ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཅུང་ཟད་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ཐེག་དམན་
ལུགས་དང་མ་ཐུན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྐབས་འདིར་ཉི་ལྔ་དྲུག་བསམ་གཏན་བཞི་གར་བརྟེན་པ་ཡོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉི་ལྔ་དྲུག་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེས་དང་།
ཉི་ལྔ་དྲུག་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་
པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མ་སྤངས་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་
བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཟད་པར་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་
གཞན་ལས་ཉི་ལྔ་དྲུག་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟད་པར་གྱི་རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་རྟེན་དང་སྦྱོང་
ཚུལ་དང་མཚན་མ་དང་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་བྱེད་ལས་དང་སྟེ་མཆོད་གཞན་ལ་མི་འཛོག་པའི་
རྒྱ་མཚན་དང་ངེས་ཆིག་གི་བར་དགྲུར་གསེར་འཕྲེང་གིས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྤར་མེད་པས་ནོར་
འབྱུང་མཁས་པ་དག་ལ་འང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཚུལ་འདི་ལྟར་ཟད་པར་འཆད་པ་

ནི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཉི་མུང་འབའ་ཞིག་གི་བྱང་ཚུལ་སྤྱང་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཟད་པར་ས་ལ་ས་དངོས་གནས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མདོད་འབྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ལྟར་
འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། འཕགས་པས་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་བ་དངོས་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ།
དེས་སྤྱལ་བའི་ཟད་པར་ས་ལ་ས་དངོས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ་ཞིང་། ཟད་པར་
ས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བྱབ་པར་བྱད། འདོད་ན། གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་མོས་
ལྟར་གསེར་སོགས་སྤྱ་བ་སྤྱར་མི་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་གསེར་དངོས་གནས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། སའི་དངོས་
གཞིར་གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་མོས་སྤྱ་ཟད་པར་བསྤྱར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་
ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། འཕགས་པས་མོས་པ་དང་ཞེས་
བ་ནས། དེ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་མོས་པ་དང་རི་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྤྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དེར་འགྱུར་ཏེ་
ཞེས་པའི་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་རྩ་མེ་སོགས་གང་དུ་རི་སྤྱིད་མོས་པ་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དངོས་
གནས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རི་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་པས་གང་དང་གང་ལ་རི་
སྤྱིད་དུ་བསྤྱར་བ་དེ་བསྟན། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པས་དེ་དངོས་གནས་པར་འགྱུར་བ་
དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཟད་པར་སེར་པོའི་དབང་གིས་དངོས་
པོ་དེ་གསེར་དུ་བསྤྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པས་སྤྱལ་བས་ས་སོགས་གསེར་དུ་བསྤྱར་
བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཟད་པར་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བྱབ་
པར་བྱད། འདོད་ན། ཉི་མུང་ལས། ཟད་པར་སེར་པོའི་དབང་གིས་ནི་གཟུགས་སེར་པོར་སྤྱལ་བ་
དང་གསེར་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཟད་པར་སེར་པོས་ས་སོགས་གསེར་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།

གསེར་དུ་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་
 པས་གསེར་དུ་སྦྱུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གསེར་མིན་ཟེར་ན། འོ་ན་མའི་དངོས་གཞི་ལས། རི་སྤྱོད་ཀྱི་
 བར་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་གསེར་དུ་
 བསྐྱར་བ་གསེར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་ལས། རི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
 དུ་དེར་འགྱུར་ཏེ་གསེར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། འཕགས་པས་ཟད་པར་མེས་བསྟེན་མི་ལུས་པར་ཐལ། དེས་སྦྱུལ་པའི་ཟད་པར་མེ་
 མེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཐུང་ན་འདའ་དུས་རང་གི་གདུང་
 མེས་བསྟེན་པ་སོགས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཟད་པར་མའི་དབང་གིས་ནི་ཞེས་བ་ནས།
 ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་མའི་ཁམས་ཀྱིས་ལུས་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཉི་སྒྲུང་ལས། ཟད་པར་མའི་དབང་གིས་ནི་ནས། མེ་
 ཀྱན་ཏུ་ལེན་པ་དང་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་བསྟེན་པར་ལུས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་དོན་
 ཞིག་མེད་པར་ཐལ། ཟད་པར་མའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་མེ་དངོས་གནས་པ་སྦྱུལ་བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། དེའི་མེ་དངོས་གནས་པ་སྦྱུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་
 དང་དེ་བསྟེན་ལུས་པ་དངོས་སུ་སྦྱུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆ་ཞིང་སྟེན་པ་མའི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བཏུས་ལས། མའི་ཁམས་གང་ཞེ་ན། ཆ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། ཀྱན་བཏུས་དར་
 རྟེན་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བ་ནས་ཆ་ཞིང་སྟེན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟད་པར་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་མི་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེ་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟད་པར་
 རྒྱུ་མཁའ་དང་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཚས་ཅན། མི་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བར་ཐལ། ཟད་པར་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་
 མི་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་བསྒྲོམ་པའི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་
 ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ཞེས་དང་།

གནད་སློན་ལས། གཞུགས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ཟད་པར་དག་ནི་
ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟད་པར་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁམས་
གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྦྱེ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་མ་ལུང་ལས་སྦྱེ་དགོས་ཤིང་ལྷ་སོགས་
ལ་ལུང་མེད་པས་མིའི་རྟེན་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱིར། ཅ་བར། ལྷག་མ་མི་ལ་སྦྱེ་ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་
ལས། དེ་དག་ནི་མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལུང་གི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དང་།
ལྷ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ན་ལུང་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཟད་པར་སྦྱེ་མཆེད་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན་སྦྱོང་ཚུལ། མཚན་མ། དེ་
ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། བྱེད་ལས། སྦྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན། དེས་ཚིག་དགྲུ་ལས།
རོ་མོ་ཉིད་ནི་ཚོས་བརྩ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཤེས་རབ་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རིག་པ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཉིང་ངེ་འཇིན་
དང་ཤེས་རབ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་
ནི་ཟད་པར་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་བ་བརྩ་ཡོད་དེ། ཟད་པར་ས་དང་།
རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་སྟེ་ཟད་པར་
བརྒྱད་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཟད་པར་གཉིས་དང་བཅུ། རྟེན་གཞུགས་མེད་གཉིས་
ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན། ལྷག་མ་བརྒྱད་མིའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་མཛོད་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་
དག་གིས་སོ། །སེམས་རྟེན་དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཞུགས་མེད་
དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་མཛོད་དང་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལའང་བརྟེན་པ་ལེགས། བཞི་པ་ནི།
སྤར་གོམས་པར་དམིགས་པ་རྩུང་ཟད་དེ་དེའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་འབྱུང་སྟེ། རྩ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཟད་པར་
རྩེའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསར་དུ་སྦྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྩ་ཀའི་དམིགས་རྟེན་དང་། དེ་
ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དམིགས་རྟེན་ཡོད་དེ། ཅིག་པའམ་རིབ་མས་བསྐྱོར་པ་

སོགས་ཡིད་མཐུན་གནས་སུ་སྡེ་སོགས་བྲལ་བའི་སྡོད་ཆུས་གང་བ་དང་། ཅིག་པ་སོགས་ལ་མཐོ་
 གང་སོར་བཞིའི་ཆད་ཀྱི་བྱ་ཁང་ལོག་ཁང་གི་མེ་འབར་བ་མཐུག་པོའི་བྱང་པོ་དང་། ཅིག་པ་སོགས་
 ཀྱི་བྱ་གནས་རྒྱང་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་ལ་སོག་པས་རྒྱང་དང་གོས་དང་སྡོད་དང་ཟ་མ་རྟོག་གང་རུང་
 སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་མདོང་ཀའི་མེ་རྟོག་དང་རས་སེར་པོ་ལྟ་བུ་དང་དམར་པོ་བན་རྩི་⁽¹⁾་བ་ཀའི་མེ་
 རྟོག་དང་། རས་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་ལ་སྐྱར་མ་བ་སངས་སམ་རས་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་ཟད་པར་
 དང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཅིག་པ་དང་རེ་ལྡེ་དང་སྐྱམ་བྱ་གང་རུང་གིས་གཡོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོ་གང་
 སོར་བཞིའི་བྱ་གཞི་དང་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། བུམ་ནང་དུ་མར་མེ་སྐར་ཞིང་ཁ་བཅད་ནས་དེ་ལ་བྱ་
 ག་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བ་བརྟོད་པའི་མར་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཅིག་པ་ལ་སོག་པས་སྐར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟད་
 པར་ནམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བར་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་ཆུ་ལ་ཡོད་དེ། ཅིག་པ་འམ་
 རེ་ལྡེ་འམ་སྐྱམ་བྱ་གང་རུང་གིས་གཡོགས་པའི་གནས་སམ་ཤིང་རྒྱང་སོགས་དམིགས་པ་དེ་དག་
 མཐོང་བའི་གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྐྱུན་བདེ་བར་འདུག་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་
 ས་ཆུ་ཆུ་ཞེས་སོ་སོའི་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བདུན་པ་ཟད་པར་གྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ཀྱིས་སྦྱལ་བ་དང་ས་
 གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱར་བའི་རྩ་འབྲུལ་བསྐྱབ། ཟད་པར་ནམ་མཁས་ནམ་མཁའ་ལ་
 འགྲོ་འོང་བྱེད། ཟད་པར་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྡོང་བ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་སྡོན་ནས་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད། ཟད་པར་སྦྱེ་མཆེད་བཞི་བཞི་ཁོ་ནར་
 འཛོག་རིགས་ཏེ། གཟུགས་རིག་གཉིས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ཅིང་དབང་པོ་
 རྩ་གཞན་རྒྱད་ལ་མེད། རི་རོ་གཉིས་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པས་མ་བཞག་པར་སའི་དངོས་གཞིར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་བཤད་ཡོད་དེ། ཉི་སྐར་ལས། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱལ་བར་སྡོ་བས་ན་ཟད་པར་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། བན་རྩི་བ་ཀའི།

སྐྱེ་མཆོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཅོད་སྤོང་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་རྩོན་སྤང་ཡོད་དེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་སྤྱལ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྤང་བའི་བྱིར་ཟེར་
ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་སྤྱལ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མི་སྤང་བར་
ཐལ། དེ་ལ་ས་གཞི་ཀོང་རུས་སུ་མི་སྤང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཀོང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་
གཟུགས་བརྟན་དུ་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀྱན་བཏུས་དར་རྒྱུག་ལས། ཀོང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་གཟུགས་བརྟན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱི་ཀོང་རུས་སུ་མི་སྤང་བས་འཁྲལ་བ་མངའ་བ་ག་ལ་འགྱུར་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བ་ཞིན་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་བྱུང་བ་ཞིན་དུ་སྤང་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་གཟུགས་བརྟན་རང་རེ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་སྤང་
བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བ་ཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བ་ཞིན་དུ་སྤང་བའི་
བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་དེ་འཁྲལ་བ་གཏན་ནད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་
བརྟན་སྤང་ཚུལ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་འཕགས་དེ་ཐག་པ་ཀྱན་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་
གང་ཐག་ཡིན་པའི་བྱིར། འཆི་མེད་མཛོད་ལས་ཀྱང་། མཛོན་ཤེས་དུག་དང་སྟོབས་བརྩ་བ་ཞེས་དང་།
བདེན་གཉིས་ལས། ཉེས་པ་ཀྱན་ཀྱི་ས་མ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཀྱན་ཀྱི་ས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
མི་སྤྱལ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡང་ས་གཞི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྤང་བ་སྤང་ཙམ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་
ཤེས་པར་གྱིས།

སྐྱེས་པ།

དེ་ལྟ་དེ་སྟེད་མཛོན་གཟུགས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིལ། །ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་གངས་མེད་
ཀྱན། །ཤེས་པར་དཀའ་ཡང་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ཏུ། །རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་དཀའ་གནད་ཤིང་རྟ་
ཆེ། །སོ་སོའི་ལུགས་བཞིན་མ་འདྲེས་མ་རྟོར་བར། །མེ་ལོང་ཚུལ་བཞིན་བཤད་འདིས་རྒྱལ་རྣམས་

མཆོད། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ལེགས་བཤད་གིས། །འཕགས་སེང་དགོངས་འགྲེལ་མ་
ལུས་ལེགས་བཤད་སྐབས། །སྒོ་གསལ་རྒྱལ་མང་རྣམས་ལེགས་བཤད་དབྱངས། །དར་དེར་
ད་སྒོགས་གྲགས་སྟན་རྒྱལ་མང་ལྷིང། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱོད་འཆད་པ་ལ། མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་
བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
སྤྱོད་བཞེད་ཅེས་དང་། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་གཉིས་པ་བཤད་ནས་སྤྱོད་གསུམ་པ་ལོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
སྤྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཕྲོས་སྤྱོད་བ་མཐའ་དབྱེད་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་ནས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙུག་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། །བྱད་ཆེན་རྣམས་
ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པ་ལྟ་ལྟར་བཤད་པ་སྟོན་པར་ཙུག་འགྲེལ་དག་བྱུང་། །གཉིས་པ་ནི། མཆོན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་འོག་
མེན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་གཞུགས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་བཞེད་དེ། །ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་དེས་པ་ལྟ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །དེས་པ་ལྟ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱེས་སྤྱོད་
ཟེར་ན། །འོ་ན་སྤྱོད་སྤྱེས་དེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་སྤྱོད་རྫོགས་པ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་
སོགས་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། །དེ་ལ་དེས་པ་ལྟ་ལྟར་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་
ན། །ལོངས་སྤྱོད་མཆོན་དཔེའི་སྤྱོད་རྫོགས་པར་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་། །སྤྱོད་སྤྱེས་སྤྱོད་སྤྱེས་ཆོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་
ཡང་སྟོན་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་

བར་དེ་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། སྐལ་
བ་ཡང་དང་ཡང་སྟོན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་ངེས་པ་གཟུགས་
ཁམས་གནས་རིགས་བརྩ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ།
གནས་གཙང་ལྗེ་སྤངས་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་གི་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་
སྤྱ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི་རྒྱད་ལས། གཙང་མའི་གནས་ནི་རབ་སྤངས་ནས། འོག་
མིན་སྤྱུག་པོ་ཉམས་དགའ་བར། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྐལ་བ་པོ་ནི་འདིར་
འཆད་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཟུགས་ཁམས་སྤྱ་སངས་མ་རྒྱས་
བར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩ་བདུན་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག་
འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་དབུ་སེམས་ལྷགས་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གནས་རིགས་བརྩ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་གཞན་པའི་འོག་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་
ཏེ། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པ་གནས་གཙང་ལྗེའི་སྤྱིང་ན་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་
གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ན་
དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩ་ལ་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་ས་
བརྩ་བསྟོམས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོག་མིན་ཡིན་
ན་གནས་གཙང་ལྗེའི་འོག་མིན་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། འོག་མིན་སྤྱུག་པོ་བཞོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། འོངས་སྤྱོད་བཞུགས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་
དབང་གཤགས་པའི་གསུང་ལས། དཔལ་ལྷན་སྤྱུག་པོ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་སྤྱུགས་རྒྱུད་ཅིང་། །དགའ་ལྷན་
སྐྱེ་བོའི་དོན་མཛད་ཕྱིར་ན་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། འོངས་
སྤྱོད་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེས་
སྐྱེ་བ་ལ་ས་བརྩ་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། ས་བརྩ་ལ་གནས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ས་བརྩ་བསྐྱོམས་ནས་གང་དུ་སྤྱོད་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོག་མིན་
སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སངས་རྒྱ་བའི་གནས་མིན་ཟེར་ན། འོན་ཏེ་རྗེ་གདན་དེ་མཆོག་
གི་སྤྱལ་སྤྱུས་བདུད་བརྩལ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོན་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་
སངས་རྒྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་སངས་རྒྱས་
སྤྱོད་སོགས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་བའི་གནས་དང་། རྗེ་རྗེ་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་བརྩལ་བའི་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལས། གཙང་མའི་གནས་ནི་རབ་སྤངས་ནས། འོག་མིན་སྤྱག་པོ་ཉམས་
དགའ་བར། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། སྤྱལ་བ་པོ་ཞིག་འདིར་འཆང་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ནས་ཀྱང་། སངས་
རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲེས་ཤིང་། མཛེད་པ་གཅིག་གི་མཛེད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་མཛེད་པར་
འདོད། ཅེས་གསུངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་གཅིག་སྟོམས་འཇུག་གཅིག་ཟེར་ན།
སེམས་ཅན་རིགས་དང་མོས་པ་ཐ་དད་པས་སྟོན་ལམ་སོ་སོར་བཏབ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་དང་སྟོམས་འཇུག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་ཆོགས་དང་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་འཁོར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་། མཆོན་དང་སྟོམས་འཇུག་དང་། ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
བ་དང་། མཛེད་པའི་བྱེ་བྲག་བདུན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་འགྲེལ་བ་
ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་གས་པ་ནི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་དང་།
དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འཁོར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱེ་བྲག་
གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱང་ཆོགས་པའི་ཞིང་ལ་
ལ་ཤེས་དང་། ཞིང་ལ་ལ་བྱེ་བྲག་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཞིང་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེལ་ལའི་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནི་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ལ་ལའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ནི་བེ་རྩུའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། མཚན་
ཡང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། བདོ་སྟེ་རྒྱན་འགྲེལ་བཤད་ལས། མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དཔེར་ན་
འོད་དཔག་མེད་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་དང་། འདིས་ཆོད་པག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་གསལ་བར་བཤད་དོ། །རྟགས་བཞི་པ་བྱུབ་
སྟེ། སྐྱེལ་ཡང་དཀར་པོ་སོགས་དང་ཆེ་ཆུང་ཡང་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། སྐྱའི་
བྱེ་བྲག་ནི་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། འགའ་
ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དང་། རྒྱན་སྦྱག་པོ་བཀོད་པ་ལས། གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱང་། །སྦྱག་
པོ་དཀྱིལ་ན་རྣམ་བཞུགས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱག་པ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ས་བཅུ་
པའི་རྣམ་གཞག་དང་། གློ་བྲོས་མི་ཟད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
མི་འདྲ་བ་འཁོར་གྱི་བསམ་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་
དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ས་བཅུ་བ་དང་གློ་
བྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་ཐ་དད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟགས་བདུན་པ་
བྱུབ་སྟེ། བསམ་པ་ཐ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མཛད་པ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱུང་པར་
དེ་བདུན་ཡང་། བདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་
ཞིང་དང་མཚན། །སྐྱེད་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་དང་།
འགྲེལ་བཤད་ལས། མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་འདུས་པའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་
ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོད་དཔག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་
ཐལ། ཞིང་བཀོད་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་འོད་དཔག་མེད་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་སྐྱེལ་

སྤྱི་ཡིན་པས་དེ་སྤྱི་ལ་མཁན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། འོད་དཔག་མེད་
ལོངས་སྤྱོད་གནས་པ་སྤྱི་ཅན་དང་བདེ་ལྡན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཏིའི་མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་པ་
ལས། ལོངས་སྤྱོད་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་འོག་མིན་དང་གནས་པ་སྤྱི་ཅན་དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ལོངས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་ལྟ་བུས་ནས་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་གྱི་
གནས་ཁོན། སྤྱི་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ཁོན། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་འབའ་ཞིག །འཁོར་
ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གམ་ཁོན་ས་བསྐྱོར་བ། རུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་
དུ་བཞུགས་པར་ངེས་པ་ཟེར་ན། འོན་ལོངས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོན་ར་བཞུགས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་གནས་ངེས་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་མིན་གྱི་ས་གཞི་ཁོན་ར་གནས་
པར་ཐལ། འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོན་ར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་
དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་བྱང་འཇའ་དང་སྟོག་ལྟ་བུའི་
འོད་ཅན། རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱང་བཞུགས་
པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྒྲ་པོའི་མདོ་ལས། སོ་བྱང་འཇའ་དང་སྟོག་གི་འོད་ཅན། རྒྱན་དང་ལྟ་བུ་སྤྱི་མས་
བརྒྱན་པ་ནས་མདོན་པར་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། གནས་གཙང་མ་
ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤྱང་མཛད་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གནས་ངེས་པ་དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་ན་འོག་
མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མཁའི་ཁྱོན་ལྟར་ཡངས་པའི་སོ་བྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐོ་བ་གང་
ཞིག །གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་སྟོང་གཡོགས་དང་ཀ་བ་རྣམས་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འོད་དང་མཉམ་ཞིང་
རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་ཡང་ཡིན། ལྷ་ཏིག་དང་ཨ་རྩ་རྩི་ལ་དང་བྱི་རྩ་བ་སོགས་
ཀྱི་སྟོང་བ་འབྱུང་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བཙོ་སྦྱར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འོད་ཟེར་བརྒྱས་

མཆོན་པས་གངས་མེད་འཕྲོ་བའི་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་དང་པོ་
ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་ན་འོག་
མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞེས་དང་། མཐོ་བྱང་ནམ་མཁའ་ལ་རེག་པ་ནི་མིན་ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པའོ་ཞེས་གསུངས། སྐབས་འཕྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
ནི། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟོག་གི་འབར་བ་ཡང་ཡང་
བྱངས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་རེས་པའི་ལས་འདག་ཚུལ་སོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡང་ལེགས་ལྷན་
གྱི་རིགས་པ་སྒྲང་བར་མཐོང་ནས་ཡིན་ནོ། །བྱང་པར་གཉིས་པ་སྟེང་གཡོགས་ཀ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
ཆོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་འོད་འབར་ཚུལ་ཡང་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མངོ་དང་མཁས་པས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། སྐྱག་པོ་བཞོད་པ་མངོ་ལས། ཞིང་དེ་དྲི་མེད་བསོད་ནམས་དེ། །སྐྱག་པོའི་སྟོང་པོ་མིན་ཏུ་
མཛེས། །དེ་བཞིན་ཐར་པ་ཐར་ཤེས་ལ། ཞིང་གི་ནང་ན་ཞིང་གི་མཆོག་ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་
ལས། རིན་ཆེན་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །འོད་ཟེར་སྟོན་མ་བརྒྱ་སྟེང་འབར། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་གསུམ་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ལུ་ཏིག་གི་བྲ་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བཟོ་སྦྲར་
བའི་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། མངོ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་འོད་གིས་ཀྱང་། །ཀུན་
ནས་བཟང་པོའི་སྐྱག་པོ་དེ། །ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་སྦྲང་། །དུས་ཀྱི་⁽¹⁾སྟེ་འགྲིབ་དེན་མེད། །ཅེས་
དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ལུ་ཏིག་སྟེང་བ་འཕྱང་བ་དང་། །རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་དུ་མ་ལས། །སྣ་
ཆོགས་ལས་ཀྱི་བཟོ་སྦྲར་བ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གང་ལ་ལུ་ཏིག་གི་སྟེང་བ་འཕྱང་
བའི་རང་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལུ་ཏིག་གི་སྟེང་བ་འཕྱང་བའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་
ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་རེས་པ་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནས་བསྐྱོར་
པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀུན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཟང་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། དུས་ཀྱི་སྟེ་འགྲིབ།

པོའི་དུས་དང་གསུམ་ལྟ་བུ་གི་དུས་གཉིས་ལྟ་བུ་གི་དུས་ཅོད་ལྟ་བུ་གི་དུས་བཞིར་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་
 ཅད་སྤྱག་པོར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ལས།
 དུས་རྣམས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱིས་དུས་དུས་ལ། །སྤྱག་པོ་བཞུགས་པའི་དུས་
 སྤྱལ་ཏེ། །རྣམས་པར་བྱེ་བ་རབ་ཏུ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་པའི་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་གཞན་གྱི་ཡོངས་
 སྤྱའི་ཁྱིམ་ལའང་སྤྱག་པོ་བཀོད་དུང་ཅམ་ཡོད་མོད། སྟོན་པ་འདི་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་པའི་ཁྱིམ་སྤྱག་པོ་བཀོད་
 གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱག་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཡོངས་སྤྱའི་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་ཁྱིམ་གཞན་དུ་མའང་
 ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྤྱག་
 པོ་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་ཁྱིམ་གཞན་དག་གྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱག་⁽¹⁾བཀོད་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་
 གསུམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་བྱེ་བ་སྟོང་སྤྱག་བརྒྱུད་འདས་པའི་སྟོང་སངས་རྒྱུ་
 མཐའ་ས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱིམ་དེ་བཞིན་དུ་ས་ལའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཁྱིམ་དང་། སྐར་མའི་རྒྱལ་
 པོ་ཁྱིམ་སོགས་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་ཁྱིམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་
 ཁྱིམ་གྱི་བྱེ་བ་སྟོང་སྤྱག་བརྒྱུ་མཐའ་ས་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཤིན་ཏུ་
 ཡངས་ཤིང་ཆེ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་འཁོར་བྱང་སེམས་
 ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པ་ལྟར་རང་རེས་སྤྱལ་པའི་འཁོར་སངས་རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་གྱི་
 གངས་སྟེད་གྱི་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱག་པོ་བཀོད་པར་རང་གིས་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་
 དེ་སྟེད་དང་ལྟན་ཅིག་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་དག་སྤྱག་པོའི་ཁྱིམ་གཤེགས་ན། །སངས་
 རྒྱུ་མཐའ་ས་ཀྱི་བྱེ་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་པར་བཞག །སྤྱལ་པ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་

1 དཔར་ཐངས་གཉིས་པ། སྤྱག་པོ་བཀོད་མ་ཡིན་པའི།

རོལ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་བྱང་སེམས་ཀྱང་ས་བརྩ་བ་འབའ་ཞིག་
ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་ས་བརྩ་གའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་
པོ་བསྐྱོམ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་ལ་ཞེས་དང་།
ཆེ་བྲགས་ཀྱིས། ས་བརྩ་ལ་ནི་གནས་ནམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐྱར་གཟེགས་སོ། །ཞེས་དང་།
གསེར་འཕྲང་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་ས་བརྩ་ག་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐོམ་པའི་སྐོམ་དག་གི་གསུང་ལས། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
དུ་གསལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འོངས་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་
གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་སྐྱལ་སྐྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོག་མིན་དུ་འོངས་
སྐྱར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་གི་མདོ་ལ་སློན་གྱི་སློན་ལམ་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱལ་པའི་སྐྱས་
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་ཆེད་དུ་ཆེ་བྲགས་རྒྱ་དངོས་ཐམས་ཅད་ན་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སྐྱ་གསུམ་ནམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་
གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་བཤད་དེ། འོག་མིན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་
བྱང་རྒྱལ་པའི་མོད་ལ་ཞེས་བ་ནས། སློན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱལ་པའི་སྐྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་འདོགས་པར་བཟོད་པ་ཞེས་དང་། རྒྱ་སྐྱུག་པོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཞིང་དུ་ཆེ་བ་ལྟར། །གང་
ལ་གང་གིས་དབང་འགྱུར་ག། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གསལ་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འོག་མིན་དུ་
འོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེའི་
ཐོག་མར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འོག་མིན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་
བྱང་རྒྱལ་པའི་མོད་ལ་ཞེས་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ་ཞེས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་པའི་སྐྱེའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་འོངས་སྐྱོད་རྟོགས་

པའི་སྤྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོག་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རགས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་དུ་ཐོབ་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྤྱོད་ལ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་
 ཡུལ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་
 ཡུལ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་ལས། རྒྱུ་རྒྱུ་པར་མངེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
 སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ས་བརྩུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་
 གྲང་། ཐམས་ཅད་སྤང་མོད་ཀྱི་ཞེས་དང་། རྒྱུ་བས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ས་བརྩུ་ལ་ནི་གནས་
 རྣམས་ཀྱིས། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྤྱོད་གཟེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྟ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དབུ་
 མ་སྤྱོད་པོ་ལས། འདི་ལ་ཆོག་དག་བསྐྱོག་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། ཞེས་
 དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཆོག་སྤྱོད་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 ག་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དེས་པ་ལྟ་ལྟ་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་དེ། ལོངས་སྤྱོད་མཆོད་
 ཉིད། དེས་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། གནས་དེས་པ། སྤྱོད་དེས་པ། འཁོར་དེས་པ། ཆོས་དེས་པ། དུས་དེས་པ་ལྟ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་འོག་མིན་གཞལ་ལས་ཁང་རྒྱ་དབང་མཐར་ཐུག་མཐའ་དང་མཉམ་ཞིང་། ཉི་མ་
 གྲེ་བའི་འོད་ཅན་རྒྱུ་གྱི་པོ་བཞུགས་པར་དེས་པར། སྤྱོད་དེས་པ་མཆོད་དཔེས་སྤྱོད་པ། འཁོར་དེས་
 པ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་དབང་པོས་བསྐྱོར་བའི་མཐའ་མི་གཟེགས་པ། ཆོས་དེས་

པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས། དུས་ངེས་པ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་ཉག་ཏུ་བཞུགས་
པར་ངེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་གྲགས་ཀྱིས། འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
ནི། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། གནས་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་དབང་། །བཞུགས་སོ་སྟུག་པོའི་དགྲིལ་
འཁོར་ན། །བརྒྱ་འདྲ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཞེས་དང་། ཉོག་གོ་འབར་བ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་དང་། དབུ་
མ་སྟོང་པོ་ལས། རིན་ཆེན་འབར་བའི་གཟལ་ཡས་ཁང་། །འོད་ཟེར་སྟོན་མ་བརྒྱ་སྟེད་འབར། །ཤིན་
ཏུ་མཐོ་བ་མཁའ་མཉམ་པ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། མཐོ་བྱད་ནམ་མཁའ་ལ་རེག་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་མཁའ་མཉམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བར།
མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཞེས་དང་། མཚན་བརྗོད་
འགྲེལ་བ་ལས། སྟོན་པ་བྱད་པར་ཅན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱད་པར་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། སྟུག་པོ་དགྲིལ་བཞུགས་བསམ་གཏན་བཞུགས། །སངས་
རྒྱས་ས་མཆོག་རྣམས་ཞིང་ལ། །དེ་ལ་བཞུགས་ཤིང་གཟུགས་འཛིན་པ། །རྣལ་འབྱོར་མཁས་པ་ཉིད་
ཚུལ་གྱིས། །དེ་ཡི་མཐའ་མ་མི་གཟིགས་པ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་ཉིས་འཁོར་བྱད་པར་ཅན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དང་། རྒྱ་བས། ས་བརྩལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱར་གཟིགས་
སོ། །ཞེས་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། རྒྱན་སྦྱང་དུ་འང་བྱང་ཆེན་ས་བརྩལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་
ཞེས་འབྱུང་བས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་ས་བརྩལ་ཀ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེར་སྟོན་དང་གྲགས་
ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་རྣམས་ལ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་སོ་སོར་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་
གཏམ་མདོ་སྟེ་ས་བརྩལ་དང་། སྟོང་པོ་བརྒྱན་པའི་མདོ་པལ་ཆེན་ལྟ་བུ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་
གནས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་མདོ་དང་། དཔལ་སྤངས་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་མཐའ་

བསྟན་པ་སྒྲིབ་པ་མི་བདེ་བ་དང་། ལྷག་པར་བཟུང་བ་རྒྱུ་ལྷ་བྱ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལྟར་ཉག་
 བར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱོད་མཐའི་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འཁོར་གྱི་ཆོག་པ་དེ་དག་དང་།
 དེ་དག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གི་སོ་སོར་རང་གི་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གཏམ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་
 ཆོས་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མའི་མཐའི་སྤར་གཏུགས་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་
 གསུངས། སྤྱི་ཏིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱང་པར་ཅན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ཞེས་དང་། ཤེར་མདོ་ལས།
 བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཡོངས་སྟོན་ལྟ་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཆོམ་པ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་པར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། མདོ་དེ་དག་འོག་མིན་ལས་བྱུང་བ་
 སྤྱུལ་པའི་བྱང་མེས་ས་ལོགས་ཀྱིས་འདིར་བཞད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པོའི་མདོ་ལས། ས་བཅུ་
 བ་ཡི་མདོ་ཆོག་དང་། ཞེས་པ་ནས། མདོ་སྟེ་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དག ། ལྷག་པོའི་རྒྱུན་ནས་རྣམས་པར་
 འབྱུང་། ། ལྷག་པོའི་རྒྱུན་གྱི་མདོ་སྟེ་འདི། ། མདོ་སྟེ་ཀུན་ལས་འཕགས་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཤེས་ན་ཡོངས་སྤྱོད་ཐེག་ཆེས་ཆོས་འདིར་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྫོངས་པའི་སྟུན་
 ཆོགས་ཆེན་པོ་བསལ་ཡོད་པའི་ལོགས་བཞད་སྤང་བའི་དགའ་སྟོན་མཛོད། ། བྱང་པར་ལྷ་བ་དུས་
 དེས་པ་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའི་བར་ཐུང་ན་མི་འདའ་བར་དུས་ཉག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་
 ལས། འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤྲད་ཉག ། ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་འདི་ནི་འཁོར་
 བ་ཇི་སྤྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱོར་བའི་སྤྲད་དུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས།
 སྤྱི་དང་བཟུང་བྱེད་ཉག་པ་སྟེ། ། འགག་པ་མེད་ཕྱིར་བརྟན་པ་འདི། ། ཞེས་དང་། ཐོགས་འགྲེལ་ལས།
 འདུམ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ། རྣམས་པར་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཇི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་
 དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཞེས་དང་། དར་རིག་ལས། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྤར་
 བཞད་པ་བཞི་བདེ་བར་སྤངས་པས་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཉག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཙོད་སྤོང་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡོངས་སྐྱེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ངེས་པ་ལྟ་
ལྟ་བྱི་ཁྲངས་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་མདོ་བསྐྱུས་སྟོན་མེ་ཅམ་ལས་ཁྲངས་མེད་ཅིང་།
དེས་ཁྲངས་མི་སྐབ་པའི་བྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་
དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་དོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེར། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སྐྱེ་
སྟེ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། སྤར་བཀག་པའི་ངེས་
པ་ལྟ་ལྟ་བྱུ་ལ་ཁྲངས་མ་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་ཡོངས་སྐྱེ་
ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་མཚན་ལྟ་ལྟ་བྱི་སྐྱེ་འབྱུབ་པའི་
བྱིར། རྒྱད་ཟླ་དར་ལྷོ་ལས། ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་། ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་ངེས་པ་ལྟ་
ལྟ་བྱི་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འབྱུབ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ།
དེས་ཁྲངས་མི་སྐབ་པ་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱུས་དང་འགལ་བས་གཞོད་པའི་བྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས།
འདི་ནི་ཁྲངས་མི་སྐབ་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱུས་ལྟར་དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡང་སྤང་བས་དབྱུད་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། དོགས་པ་ཅམ་ལས་གཞོད་མི་གཞོད་དབྱུད་གཞིར་
བཞག་པའི་བྱིར། དབྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་བྱུབ་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ཞེས་པའི་དོན་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། ཡོངས་སྐྱེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྟོན་པའི་
བྱིར་ན་མ་བྱུབ། ཏྲགས་བྱུབ་སྟེ། གནས་ངེས་པ་འཐད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་། ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་བྱི་
སྐྱལ་སྐྱེ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་སྤང་བར་བྱས་ནས་སྐྱལ་པ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་ངེས་པ་སྟིང་མཐའི་བར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
མ་བྱུབ་ན། སྐྱེ་ངེས་པར་བྱད། འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། དེ་ཟེའི་རྒྱལ་པོའི་ཆེད་དུ་པེ་མང་རྩེང་མཁན་དང་

སོགས་ཁོང་ནས་རྩོན་པ་བརྩོན་པར་སྐྱེལ་བ་དང་། མི་དབང་བརྒྱ་སྐྱེས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཀླན་པོའི་
གཟུགས་སུ་སྐྱེལ་བ་སོགས་གངས་མེད་ཅིག་ཅར་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་
སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །ཞེས་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་ནི་རྟག་ཏུ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་བི་མང་
ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་དང་ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
རྩོན་པ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་རྩོན་པའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེལ་བ་དང་། མི་དབང་བརྒྱ་སྐྱེ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་
ཀླན་པོའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེལ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་བསྐྱས་ལས། སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་རྒྱན་གྱིས་དེ་མི་སྤང་བར་བྱས་ནས་ཡང་
ཡང་དུ་སྐྱེལ་བ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བའི་དོན་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིད་མཐའི་བར་དུ་
མཆན་དཔེའི་སྐྱ་མི་འགྱུར་བར་བཞུགས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བ་ལྷ་ལྡན་
གྱི་སྐྱེལ་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྐྱེལ་བའི་སྐྱ་ཡང་ཡང་མི་
སྤང་བར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་བ་ལྷ་ལྡན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་སྐྱེན་
པོ་ཁ་ཅིག་། དང་པོ་རིགས་སོ་སོར་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མི་སྟོབ་པའི་
སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བཞུགས་ན་དེ་དག་
ཀྱང་། ཉེན་ཡང་གཅིག་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
གྱི་གནས་སམ་རྟེན་ཆོས་སྐྱ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས།
དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ཐ་དད་པ་མིན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཐེག་ཅན་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་རིགས་སྐྱུགས་ཀྱི་ཁིང་རྟ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་སོགས་
ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བ་དང་མ་དེས་པའི་བྱུག་རྒྱུའི་མདོ་ལས། འཇམ་དབལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་ཁིང་རྟ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་
ཁིང་རྟ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་དང་། སྤང་བ་དང་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུའི་

འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མང་པོ་ཡིན་ངེས་པའི་ལན་གསུམ་ཡོད་
དེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན་སངས་རྒྱས་ཡོད་དུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཞན་ན་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བེད། གཞན་དག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་
སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་མཛད་པ་མཛད་ཀྱི། མང་པོས་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་མི་མཛད་བེད།
ལ་ལ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་མང་ལ། སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་ཡང་མང་བར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་སྟེན་
དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན་ཡོད་པ་དེ་སྟེན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་
མི་འབྱུང་བེད་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་བ་འད་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་ཞིག་ནས། མང་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པས་
རྒྱས་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་བ་འད་དེ་ཉིད་
ལས། སངས་རྒྱས་ནི་མང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ནས། སྤངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོ་ཉིད་
དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་
གཅིག་ལས་མེད་པའི་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་དུ་མ་ཡོད་པས་སངས་
རྒྱས་གཅིག་མི་འཐད། ཆོགས་གཉིས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་མི་འཐད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པ་རྫོགས་པ་ཡོད་པས་ཀྱང་མི་འཐད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོགས་བསགས་ཡུལ་གྱི་
སངས་རྒྱས་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཐ་དད་རིགས་དོན་མེད་ཕྱིར་
དང་། རྫོགས་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གཅིག་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
སོགས་སྟོ་ཞེས་སྟེ། །

སྒྲུལ་པ།

རྒྱལ་དང་རིན་ཆེན་ཡོད་དོ་ཙམ་གི་འོད། །

ཉི་མའི་འོད་བཞིན་རྒྱ་སྐར་བཟམ་བཞིན་མང། །

དཔལ་དང་འབྱོར་བས་སྒྲུག་པོའི་ཕོ་བྲང་མཆོག།

ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ལྷར་ཡངས་ཚུལ་འདི་དོ་མཆར། །

དོ་མཆར་ཆེ་མང་འདི་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །དུས་བཞིར་འདུས་པའི་པ་མཐའ་ནམ་མཁའི་
མཐར། །སོང་བ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་མིན་ས་བཅུ་ཡི། །རྒྱལ་སྐས་འཁོར་གྱི་པ་མཐའ་ཅི་ལ་ཡོད། །དེ་
ལྟའི་ཕུན་ཆོགས་འཁོར་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་མོད། །ས་བཅུ་སྤོང་བཀོད་མདོ་སོགས་རྒྱལ་སྐས་གྱི། །ཡུལ་
འདི་སྐྱ་ཅམ་ཐོས་ཆེ་འོག་མིན་གྱི། །ཕོ་བྲང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱིན་ནམ་སྒྲུལ། །ཞེས་བའང་བར་
སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

བཞི་པ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ནི། ཅ་བར། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ནས། ཐུབ་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་
རྒྱལ་མི་འཆད། །ཅེས་དང། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུ་གསུམ་བཅུན་ནས་བཞི་པ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་
ཁྲེས་པའི་སྒྲུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་ནས། །ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྒྲུ་གང་
གིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་
དོན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཇུག་པའི་སྒྲུ་དེ་ཞེས་པ་ནས། །རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱང་། །འདིར་
གསུམ་གྱི་དང་པོ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཡུམ་འདི་ལ་སློབ་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། །ཁྲོགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་མེད་མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པས་སྒྲུལ་བ་སྒྲུ་ཆོགས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་

མཛད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར་ཅ་འགྲེལ་འདི་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་སོགས་
དེས་པ་ལྷ་མིན་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་མཐའི་བར་དུ་དག་མ་དག་གི་འགྲོ་
བ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་ནས་པན་པ་སྐྱ་ཆོགས་མཛད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་སོགས་
ཁོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་གསུམ་འདོན་ཟེར་ན། དོན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་གསུམ་ལ་སྤང་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནས།
སྐྱེ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིས་
སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབས་ན། བྱང་འཕགས་ཡུལ་དུ་ལོངས་སྐྱབས་ན།
ཉན་ཐོས་དང་སོ་སྟེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་
སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུར་བཏགས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས་མཆོག་ཏུ་དག་པའི་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་
ལ་མཆོན་དཔེ་རང་མཆོན་པར་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྐྱེ་དང་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དག་པའི་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་ཅེས་པས་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་གདུལ་བྱ་ལ་མཆོན་དཔེའི་
གཟུགས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱལ་སྐྱུར་བཏགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། པར་ཕྱིན་མངའ་བདག་བྱང་ཡེ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཆོས་སྐྱེ་དང་སོགས་ཁོང་ནས་ལོངས་སྐྱེའི་སྤང་བ་སྐྱལ་སྐྱེའི་སྤང་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་
རུས་པ་གཉིས་ལ་སྐྱོར་ཟེར་ན། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་

ཆོས་སྐྱབས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་གང་ཞིག ། སོགས་ཁོང་ནས་ལོངས་སྐྱེའི་མཆོན་དཔེ་
 བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་གས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་དག་
 ལ་ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉག་གས་དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་
 རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་དོན་ཁྲུང་པར་ཅན་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་བ་ནས།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོག་གས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སངས་
 རྒྱུ་ཁོ་ནའི་མདོན་སྐུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་
 བསགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉག་གས་གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བ་ནས། གཞལ་དུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་པ་
 མཆོན་དཔེས་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་སྐྱེ་ནི་ལོངས་སྟོན་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉག་གས་གསུམ་པ་བྱུ་བ་
 སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་བྱིས་པ་དང་ཉན་
 རྩོས་དེ་བ་ཤུ་གྲ་བྱུ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། མཆོག་
 གི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་ནི་ཆོག་གས་གཉིས་ཀའི་ཆ་བསགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་བྱང་ཡེ་ཤེས་ན་
 དེ། ལྷ་མ་བཀག་ནས་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་དང་སོགས་ཁོང་ནས་ལོངས་སྐུ་ལ་བསྟན་པར་
 འཆད་བའང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་སོགས་ཁོང་ནས་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ཆོག་གས་དང་། ཆོག་གས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་དང་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་གསུམ་བྱུང་
 བར་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་ལག་རྩེས་གཙོ་བོར་ཆོས་སྐྱེ་བྱུང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་ལག་རྩེས་གཙོ་བོར་ལོངས་སྐྱེའི་མཆོན་དཔེ་དང་ལོངས་ཡུལ་པོ་བྱང་
 འབྱོར་བ་རྣམས་འབྱུང་། ལོངས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལས་མཆོག་སྐུ་ལ་གྱི་བྱུ་གས་དང་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཆ་ལས་མཆོག་སྤྱལ་གྱི་མཆོན་དཔེ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོད་བསྐྱུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། དེན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་དང་། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་གཅིག་གི་སྟེང་གི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་གིས་ཞིང་གྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་གཟུགས་སྐྱེ་གྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སོགས་སྤྱལ་སྐྱེ་མཐའ་ཡས་པ་གཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར། དེག་པ་བྱུག་ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་ཅེས་དང་། རྒྱུད་ཟླ་དར་འེག་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་སྐྱེ་གྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྤྱལ་སྐྱེ་སངས་རྒྱུ་མིན་པ་དང་། ཐུགས་མེད་ཟེར་བ་དག་ཞིགས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐྱེའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཟེར་ན། འོ་ན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐྱེའི་སྤྱལ་པའི་གངས་དང་མཛད་པའི་གངས་འཛིན་བྱལ་པར་ཐལ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱལ་པ་གངས་མེད་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྱལ་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། གདུལ་བྱ་རི་བཞིན་སྤྱལ་པ་ཡིས། །སྤྱལ་པ་ཡིས་ནི་ཕྱོགས་བཀང་ནས། །བསྟན་པ་དེན་ཆེན་ཆར་ཐབ་པས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་བདེ་བ་སྦྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་གངས་ལྟར་སྤྱལ་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐར་པ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གདུལ་བྱ་གང་དང་ང་ལ་སྤྱལ་པ་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་དང་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་

དང་མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་བྱས་ནས་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་ཆད་མེད་པའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཡོང་བས་
མིག་ཐོབ་པ་དང་འོན་པས་རྣ་བ་ཐོབ་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལྟ་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། མ་དག་པའི་ཞིང་
དག་པའི་ཞིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། དུས་གསུམ་
ཆད་མེད་འདུས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་
ལས། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་རྣམས་སུ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ལུས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་བྱེད།
ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
སྟེ། དེར་མ་ཟད་རང་ལུས་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རང་ལུས་སུ་བརྒྱུར་བ་
སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་ཀྱང་གངས་ཅམ་ལ་དོན་དུ་མཛད་
པ་བརྟུ་གཉིས་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སྒྲུས་སྒྲུལ་ཚུལ། རྒྱུད་བྲམ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་
རྟེན་མཐེན། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྒྲུལ་པའི་
རང་བཞིན་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དར་རིག་ལས་བཤད། སྟེ་བ་མདོན་པར་སྟེ་བ་དང་།
དགའ་ལྗན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་
མཁས་པ་དང་། །བརྟན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱད་པ་དང་། །བྱང་
ཆུབ་སྟོང་པོར་བཞེགས་པ་དང་། །བདུད་སྟེ་བཙུང་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་དང་། །ཕྱ་ངན་འདའ་བར་གཞེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་
རི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་ལ།

པོད་ཀྱི་པཎ་ཆེན་རིགས་རལ་ན་རེ། དགའ་ལྗན་ནས་འཕོ་བ་དང་པོར་བྱེད་ཟེར། དེ་ལ་མཁས་
པ་རྒྱུང་རོང་པ་སོགས་དགའ་ལྗན་ན་གནས་པ་བྱེད་དགོས་ཟེར། དགའ་ལྗན་ནས་འཕོ་བ་ཐོག་མ་

བྱས་པ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་བ་
རྣམས། །གཤེགས་དང་བལྟམས་དང་རོལ་བ་དང་། །ཞེས་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་ཐོག་མར་
བཤད། ཐོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་སྤྱུབ་དང་པོ་
དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་བབས་པ་ཞེས་བ་ནས། ཐ་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱུངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་
སྟོན་པའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟོན་ཞེས་དང་། དར་ཤིག་ལས། དེ་
ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། གཉིས་
བ་ལུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་གཙོ་
བོར་འཛིན་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་། ཡར་དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་དང་པོར་བྱེད་པ་ཡང་ཤིན་
ཏུ་མང་སྟེ། ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་དང་ལེགས་ལྡན་དང་སེང་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ཞི་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། འཕོ་བ་དང་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རི་ལྷར་སྟོན་གྱི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། དགའ་ལྡན་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་
པ་སྟོན་པའི་སྟོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་
དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། ཅ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུ་ལས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྤྱུངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་
སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་
གྱི་གནས་ནས་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགའ་
ལྡན་ན་གནས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་གཉིས་གང་བྱང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་
བྱས་པས་མི་ཆོག་པར་ཐལ། དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་ཐོག་མར་བྱེད་ན་ལྷམས་ཞུགས་དང་བལྟམས་

བ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དང་ཐེག་བསྟུས་དང་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་།
 ལྷམས་ཞུགས་མ་གསུངས་པར་བལྟམས་བ་གསུངས་པའི་བྱིར། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་
 ལས། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་མཆོག་ན་བཞུགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གཞོན་ཏུ་
 རྩོལ་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བརླངས་སྟེ།
 འཕོ་བ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་གནས་
 པ་དང་། འཕོ་བ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དར་རྟེན་ལས། དགའ་ལྷན་ཏུ་སྐྱེ་
 བ་དང་པོར་བྱེད་ན་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་བལྟམས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཅུ་
 གཉིས་པོ་གང་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ཐེག་པ་སྐྱོན་མོང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་ཁམས་དང་། བྱུང་བར་འཛམ་གླིང་
 གྲེ་བ་སྐྱབ་བརྒྱ་རྣམས་སུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གྲེ་བ་སྐྱབ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་ཏུ་བསྟན་པར་རྒྱ་ཆེར་རོལ་
 བ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་དག་གིས་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་
 སྤྱང་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྐྱབ་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྷན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་
 ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། གཞོན་ཏུ་རྩོལ་བ་དང་། བཅུན་མོའི་
 འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མདོན་པར་བྱང་བ་དང་། དགའ་བ་སྦྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སྤྱང་པོར་གཤེགས་པར་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་
 པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐུབ་དགོངས་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱེ་གཅིག་
 ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་ལྷན་
 རས་འཕོ་བ་གྲེ་བ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དང་། ལྷམས་ཞུགས་གྲེ་བ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དང་། བལྟམས་པ་གྲེ་བ་
 བརྒྱ་ཅིག་ཅར་མཛད་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་

པོའི་སྒྲིང་བཞིའི་འཛམ་སྒྲིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་ཟེལ་གཞོན་མེ་པོ་རྟའི་ལོ་དགའ་ལྡན་དུ་ཆོས་སྤང་བའི་
སྟོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། དེའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཙེ་ལྷ་ལ་ཡུམ་སྦྱུ་མ་སྦྱུམས་མཛེས་ཀྱི་ལྷུམས་
སུ་ཞུགས་ཤིང་ཤོལ་དང་བཙས་པའི་རྒྱ་བརྒྱ་རྩོགས་པའི་མེ་རྟའི་དགུན་ཐ་རྒྱུང་རྟ་རྒྱའི་ཆོས་བདུན་གྱི་
སྤྱོད་སྐར་མ་རྒྱལ་འཆར་བའི་དུས་བསྟུམས་པ་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། རྩོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་མཛེས་པ་
རི་སྟེང་པ་ཞེས་པ་ནས། སྒྲིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་
གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེས་མཆོད་ཇས་སྐབས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་
འབྲེལ་ལས། འཛམ་དབལ་སྦྱལ་བའི་སྦྱ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པོར་གྲགས་པའམ་སྦྱིན་གནས་སུ་གྲགས་པའི་བྱིམ་
དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ། ⁽¹⁾བཙས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་མངོན་པར་འབྱུང་
བ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱོང་པའི་ཅིག་ཅར་དུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་རྩོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་སྟེ།
དེར་ཐལ། ལྷུ་བ་བསྟན་གྱི་དོར་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་རྒྱལ་པོ་འདིས་མི་མཛེད་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་ལ། སྒྲིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་རེ་
རེར་ཡང་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་རེ་རེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་
བསྟན་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་སྟེ་སྦྱི་ནམ་ལས། འཛམ་སྒྲིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཤུག་ལྷུ་བ་པས་མཛད་
པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་སྟོན་ལོ། །དེ་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་
གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ་ནས། སྤས་རྒྱལ་བྱུ་དོན་གྲུབ་སྦྱུ་བསྟུམས་པའི་ཚུལ་གྲེ་བ་ཕྲག་
བརྒྱ་ཅིག་ཅར་སྦྱ་ཆོགས་སྟོན་ལོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། བཙས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཞིང་འདྲིའི་འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱུ་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་གཙོ་པོར་མདོ་དང་
 བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀས་བཤད། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྤྱུགས་བཞེད་ཚུལ་དར་ཁྱིམ་རྒྱུད་ལྟེ་སྤྱི་ནམ་
 དང་སྟོན་གསུམ་ལྟར་ཡོན་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་བསྟན་པར་བཤད། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་གྲེ་བ་
 སྤག་བརྒྱའི་གླིང་ན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པར་བཤད་གཤེགས་བསྟམས་སོགས་ལུགས་ལ་འཕེན་
 བ་ལྟར་ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འཛམ་དབལ་གྱིས་
 ལུས་བ་ལས། ཐུལ་པའི་སྤྱི་སྟོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་དང་། དཀའ་བ་སྟོད་པའི་ཅིག་ཅར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་དང་། གཟུངས་
 རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱལ་བ་ཉི་མ་ཇི་བཞེན་འཕགས་ཏེ་ཞིང་རྣམས་གྲེ་བ་བརྒྱ་དག་ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་
 གདལ། རྒྱལ་པའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་ཏེ་ཕྱིན་ཏུ་མཛེས་མཛད་
 བ། ཞེས་དང་། ཐུབ་དགོངས་སུ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱུམས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 དགའ་ལྟན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མ་མཛད་ནས་འཕོ་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ལྷམས་ན་
 བཞུགས་པ་དང་། བསྟམས་པ་དང་། ཉང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བ་དང་།
 དཀའ་བ་སྟོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་ཡང་དག་པར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་
 མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་
 ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་འཕོ་བའི་ཆེད་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་གྲེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྟན་པར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་དུ་སྤར་བཤད་པའི་མདོ་མ་ཟད་རྒྱ་རོལ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རྗེ་ཡབ་
 སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཆེ་རོལ་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་སོགས་པ་གླིང་

བཞི་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་དང་ཞེས་བ་ནས། འོག་མིན་གྱི་སྤྲིའི་རིས་ཀྱི་བ་
སྤག་བརྒྱ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཅེས་བྱ་ཞེས་དང་། རྟོག་
གི་འབར་བ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་
བའི་ནས། དེ་ཉིད་ནས་བཞུགས་བཞིན་དུ་འཛམ་གླིང་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་
ན་བཞུགས་བ་ཐོག་མ་མཛད་དེ་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་འཇུག་བ་དང་། ལྷམས་ན་བཞུགས་བ་དང་།
བལྟམས་བ་དང་། གཞོན་ཀྱ་རོལ་བ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་བ་དང་། མངོན་
པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྟོད་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་གཤེགས་བ་དང་། བདུད་འདུལ་
བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་།
ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱལ་བ་དག་གི་ཞེས་སོགས་དང་།
རྗེའི་བཞེད་བ་ལྟར་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་པོ་གཉིས་ཀས་བཤད་དེ། རྒྱུད་གླེང་རྟེན་གྱི་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གསུགས་ཀྱི་སྤྱི་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་བ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་
དུ་བརྟེན་ནས་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྟོམ་གསུམ་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་བ་ལྟ་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་འདིས་མི་མཛད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་གླིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་ཡོད་བ་
དག་གི་གླིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་རེ་རེར་ཡང་མཛད་བ་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཛད་བ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྟེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་
ལྟ་བུ་བས་ཞེས་བ་ནས། མཛད་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ། །དེ་
ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཡབ་རྒྱལ་
པོ་ཟས་གཙང་མ་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་དང་ཡུམ་སྤྱོམ་སྤྱུམས་མཛེས་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་དང་། སྤས་རྒྱལ་བུ་
དོན་བྱུང་སྤྱོད་སྤྱུམས་པའི་རྒྱལ་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ཀྱ་
རོལ་ཅེད་མཛད་བ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་

སྒྲིད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕིང་བྱང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གྱི་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་གྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་བསྟན་པར་སྟོབ་དཔོན་སྒྲུ་བྱང་དང་ཐེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིང་གཞན་གསུམ་དུ་མི་སྤྱེ་བར་འཛམ་སྒྲིང་གྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱར་སྤྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་གི་བྱང་སེམས་ཚུལ་བཟུང་དམ་པ་ཏོག་དཀར་འཕྲོས་ཏེ་བར་དོ་བ་མཆོན་དཔེས་སྤྲུམ་པ་སྒྲིང་བཞི་གྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་འོད་ཀྱིས་གསལ་བ་མེ་རྟའི་ལོ་ས་ག་རྩ་བའི་ཉ་ལ་ཡུམ་ཡུམས་མཛེས་ཀྱི་ལུས་སུ་ཞུགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་ཡང་སྤྲང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་ལྔ་ལས། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་བར་འགྱུར་ཏེ་རི་ལྷར་སྤྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་དང་ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤིང་པ་བར་མ་ན་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུག་གོ། གྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་ཡང་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྤྲང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁོར་དཔེར་ན་གཞོན་ཅུ་དོན་གྲབ་ལྷ་བྱ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤིང་པ་མ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ཡུམས་སུ་ཞུགས་པ་སྒྲིང་བཞི་གྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་སྤྲང་བར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་གཞག་གི་ལུང་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གཉིས་ཀས་ཞིང་གྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་བར་དོ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་བར་དོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲང་བཤད་པ་དེ་དག་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་དེ་འདྲར་དགོངས་ནས་སྟོམ་གསུམ་ལས། དེ་ལྷར་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་གྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་

མདོ་སྤེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དང་། ཉན་ཀྱང་མཐུན་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཆད་ལྡན་དག་གིས་བཤད་དེ། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་མཐའ་གྲས་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་རེ་རེས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཤི་འཕོ་བ་དང་། སྤྱེ་བ་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བ་དང་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུས་མཐའ་གྲས་པ་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་སྒྲུབ་ལྟར་ཆུང་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་རིགས་མཐོན་པོའི་བྲིམ་མམ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་གཅིག་བཅས་པ་དང་། སྤྱེ་བ་གཉིས་དང་གསུམ། འདོད་པ་ཡོངས་སྟོད་དང་བཞི། མདོན་བྱང་དང་ལྔ། དཀའ་སྟོད་དང་ལྔ་ལྔ། དེ་གཉིད་བ་དང་བདུན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བརྒྱད། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་དགྲ་དངོས་སུ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། བདུད་བཅུལ་བ་དང་། དཀའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་། ཐ་མ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་རྣམས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དཀའ་སྟོད་ལས་དཀའ་སྟབ་བཏང་བ་མཛད་པར་འདྲན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ནས་དཀའ་སྟོད་གཅིག་སུ་མཛད་པར་བྱངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་བཅུལ་ཞུགས་ངན་པས་དག་གོལ་དུ་འཛིན་པ་བཅོམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་དགོས་པའི་སྟོས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དཀའ་སྟོད་བཏང་བ་རྒྱལ་བ་ནམ་མཁའ་གང་བས་ལམ་དེ་འབྲས་སངས་⁽¹⁾རྒྱ་མི་རུས་ཞེས་བསྐྱལ་བའི་མཛད་པ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་ལྔ་ལས། དེ་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས་གསུངས་པ། སྤྱུ་སེང་གེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་བཞེད་པ་འདི། །ནས། དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དོ་རྩེ། །བཞུགས་པ་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟར། །གང་བས་རྒྱལ་བའི་སྤྱུས་དེ་ལ། །སེ་གོལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། །ནས། སྤྱི་རེངས་ཤར་བའི་དུས་སུ་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་མི་རུས།

ནི། རྟོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། བདུད་ནི་བཅོམ་པར་མཛད་པར་འགྲུག། འཁྲུ་མགོན་པོ་དེ་
 ཉིང་གྱིས། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་ལེགས་ཐོབ་ནས། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་། ཅིའི་
 ཕྱིར་འཁྲུ་སྐྱབ་པ་ཡིས། བྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ཀྱང་། འདི་དོན་མ་ཉོགས་ནི་
 རན་ཇར། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉིང་འཛིན་གནས། དེ་ཆེ་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། ཐལ་བྱང་སྒོ་
 ཅན་དེ་བསྒྲོགས་ནས། ཉན། བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་བཞུགས་བྱས་ནས། དབྱང་ཆེན་བདུད་རྣམས་
 རབ་བཅོམ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཐེག་བསྐྱུས་ནས་
 བཤད་པ་དང་། ཀྱན་བརྟུས་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་། དབྱ་མ་སྣོད་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་
 དང་། རྒྱད་སྒྲ་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
 དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕོ་བ་དང་བསྐྱམས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་
 དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་།
 མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྦྱུ་རྩལ་འགྲན་པ་དང་བདུད་བཅོམ་གཉིས་བསྐྱར་དགོས།
 ཉོགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གང་ཞེ་ན།
 གང་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ནས་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བྱ་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་
 གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མ་བསྐྱར་གོང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཚུལ་བསྐྱར་པ་དེའི་སྦྱོད་པ་དང་ལྷག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དར་རྟེན་ཆོས་
 མཛོན་རྒྱ་མཚོའི་སྣོད་པོ་ལས། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་

ཅད་དར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་འདོད་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་ནི་ནས། མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱེའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱ་མ་སྦྱིང་པོའི་འགེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
སངས་རྒྱས་མང་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བྱིར་སྦྱལ་བ་སྦྱལ་བ་སྟེ། གང་དགའ་ལྡན་
ཀྱི་གནས་ན་གནས་པ་དང་འཕྲོ་བ་དང་བལྟམས་པ་དང་བཟོ་བའི་གནས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་།
བཅུན་མའི་འཁོར་ན་བཞུགས་པ་དང་། མདོན་བྱང་དང་། དཀའ་བ་སྦྱོང་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་
དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་
པ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྟོན་
པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལོན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་ཤིང་བྱང་དུ་གཤེགས་
པ་མ་བཟང་བར་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་མཛད་ཆེན་དུ་བཟང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་
འཛིག་པའི་མ་བྱང་བ་འབྱང་ཚུལ་ལུང་བསྟན་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་འདུལ་བ་
བྱམས་པ་སྐལ་བཟང་བྱང་སེམས་སོགས་འཁོར་ས་གང་བའི་དབྱས་སུ་བསྟན་འབར་མ་དང་བསྟན་
པ་འབར་བའི་སྒྲགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུག་ཏུ་
གཡོས་ཤིང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས་མ་བརྒྱང་བའི་རྩ་གྲགས་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་བའི་སྦྱིང་
པོ་ལས། བྱམས་པ་ལ་སོགས་སྐལ་བ་ནི། །བཟང་པོ་བ་ཀུན་ལངས་པར་འགྱུར། །བྱམས་པའི་འཁོར་
དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ། །ཐལ་སྦྱར་ནས་ནི་འདི་སྐད་དུ། །བདག་ཅག་གང་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་བསྐྱང་བར་བགྱི། །རི་ལྗར་སྟོབས་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་སྦྱོན་
བགྱི། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲགས་ཆིག་འདི་གསུངས་པ་ན། སྟོང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དུག་ཏུ་གཡོས། མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས། མ་བརྒྱང་བའི་རྩ་དག་སྦྱ་འབྲིན་པར་
གྱུར་ཏེ། རི་ལྗར་འདུས་པའི་འཁོར་ས་གཞི་གང་བར་བ་ཏུ་མགྱུན་ཞེས་པ་ནས། ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་བྱིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྒྱ་མ་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། རྒྱ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་མ་གཏོགས་
 བཤ། །སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས། །ནས། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་ནམས་སུ། །སྤྱིད་པ་
 རི་སྤྱིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དང་རྒྱུ་ལས།
 དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ནི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འཕོ་བ་དང་
 བཅས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བྱང་དུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པའི་སྟོན་ལས་བཏབ་ཅིང་ཆངས་པར་སྟོད་པ་སྤྱད་ནས་ལྟའི་བྱ་དམ་པ་ཉོག་དགར་དུ་སྦྱེས་ཏེ། ལོ་
 གྲེ་བ་ལྷ་བཅུ་ཙ་བདུན་དང་ས་ཡ་བྲག་ཏུ་གནས་ནས་སྣ་ནམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གདགས་པ་
 ལས། དེ་དེའི་ཆེ་ཆད་རི་སྤྱིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱ་བཤྱེ། དེས་དགའ་
 ལྡན་པའི་ཆེ་ཆད་ཙམ་སྤྱབ་པར་བཤད་ཅིང་རྒྱ་གདགས་པར་ལས་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་པའི་ཆེ་ཆད་
 གྲེ་བ་ལྷ་བཅུ་ཙ་བདུན་དང་ས་ཡ་བྲག་ཏུ་གནས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་གྲེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་དང་ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་བ་ལྟར་
 བ་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
 བཤྱེ་བ་གྲེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་དང་། སྤྱན་མོང་མེན་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོའི་
 དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་པོར་གྲགས་
 པའོ། སྤྱིན་གནས་སུ་གྲགས་པའི་བྱིར་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་སྤྱན་མོང་མེན་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་པལ་པོ་ཆེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་པ་རབ་འབྱམས་
 རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་དང་སྤྱིང་རེ་རེ་དང་སྤྱིའི་སྟོན་ཙམ་རེ་རེར་དགའ་
 ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཤི་འཕོ་བ་དང་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེའི་ལྷས་དང་པོ་བྲིས་དེར་ཆེར་མ་གསལ་མ་
 སོགས་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། ལྷས་གཉིས་པ་ནི་ཙོ་རི་ཤང་ཤང་ཉི་ཉུ་སོགས་སློག་ཤོག་མཛེས་
 པ་རྒྱལ་པོའི་ཁང་སྟེང་དུ་སྐད་སྟན་འབྱེན་པ་དང་། ལྷས་གསུམ་པ་ནགས་ཆེལ་ཉམས་དགའ་བ་དང་
 སྟེང་ཆེལ་དག་ཏུ་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་ལྗོན་པ་སྤྲོའི་གསུམ་པ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ལ་ཁ་འབྲུས་
 ཤིང་མེ་རྟོག་རྒྱས་པ་དང་། ལྷས་བཞི་པ་རྩིང་བུ་ཐམས་ཅད་པད་མ་འདབ་མ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སོགས་
 ཆད་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙོ་མ་གྲིས་ཁེབས་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྷས་ལྔ་པ་མར་དང་ཤ་ཁ་ར་སོགས་མི་
 ཟད་པ་དང་། ལྷས་དྲུག་པ་རྒྱལ་པོའི་རྩ་མོ་ཆེ་རྩ་རྩ་འཁར་རྩ་སིལ་ཕྱོལ་མེག་སྐྱབ་ཆལ་སོགས་རང་
 གསལ་པ། ལྷས་བདུན་པ་བྲིས་དུ་གསེར་དངུལ་ལོར་བུ་ལུ་རྟོག་བྱི་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་གཉེར་བ་བྱེ་
 པ་དང་། ལྷས་བརྒྱད་པ་ནི་རྒྱའི་འོད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། ལྷས་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་འོད་དང་
 བརྒྱད་འབྲུང་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཞིང་འདིར་ཟིལ་གཞོན་མེ་པོ་རྟའི་ལོའི་དབྱིད་སྤྲོ་ཐ་རྒྱུང་གི་ཆེས་
 བཙོ་ལྡེའི་སྤྲོ་བ་ཉལ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཡུམ་གསོ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་རུམ་དུ་སྤང་ཆེན་ཐལ་
 དཀར་མཆེ་བ་དྲུག་ལྟན་ཞུགས་པར་མིས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཞིང་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་དང་ཞིང་ཁམས་རབ་
 འབྲམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷམས་ཞུགས་ཅིག་ཅར་མཛད་དེ། དེའི་ཆེ་དགའ་ལྟན་ནས་འཆི་འཕོའི་རྒྱལ་
 བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བར་དོ་བ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱའམ་རབ་འབྲམས་ཞིང་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱའམ་ཞིང་
 ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དེ་སྟེང་ཅིག་ཅར་
 བསྟན་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་གི་གསུང་ལས། རི་ལྷར་སྟེ་བ་གཅིག་
 གིས་ཐོགས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་ཡང་ཆོ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། སྟིང་པ་བར་མར་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ཡང་
 འདིའི་འོད་ཀྱི་སྤང་བས་གསལ་བར་བྱེད་⁽¹⁾དོ་ཞེས་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད་རྩིའི་གསུང་ལས། སྟིང་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། གསལ་བྱེད་དེ།

བཞི་བྱེ་བ་སྤྲལ་བ་རྒྱུར་ཡང་བྱང་སེམས་བར་དོན་གནས་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་བར་
 བར་མ་ལ་གནས་བ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འདུག་པ་སྤྱིར་བཞི་བྱེ་བ་སྤྲལ་བ་རྒྱུར་བར་མཛད་དོ་
 ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ཆེས་བཙེ་ལཱའི་རྒྱ་བ་ཉ་ལ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཡུམ་གསོ་
 སྤྱོད་སྤངས་པའི་རུམ་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དམ་པ་ནས་འཕོས་ཏེ་ནས། མའི་སྒོ་གཤམས་བ་ནས་
 རྒྱགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྒྱགས་གཉིས་པ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་མངལ་འདུག་རབ་
 འབྲམས་རྒྱ་མཚོའི་གངས་ལྗན་བསྟན་པར་བྱལ་སྟེ། མདོ་པལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་
 རེ་དང་། སྤྱིར་རེ་རེ་དང་ནས། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་འདུག་པ་
 དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷམས་སུ་རྒྱགས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་ན་རིན་པོ་ཆའི་ཁང་པའི་ནང་ཕྱི་
 གསལ་ནང་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ལྷ་
 དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ནས། གསེར་
 བཞིན་དུ་ཁང་བ་བཅེགས་པ་དེ་རྣམ་པར་མཛེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མའི་རུམ་ན་འདུག་པ་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་
 བ་ལ་གདོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤང་བ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱུ་བལྟམས་པ་བྱེ་བ་སྤྲལ་བ་རྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། ཟིལ་གཞོན་མེ་རྟའི་ལོ་
 ས་གའི་ཉ་ལ་ལྷམས་སུ་རྒྱགས་ཤིང་ཆུ་སྟོད་རྒྱ་བ་ཤོལ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བ་བརྒྱ་རྩོགས་པའི་དགུན་
 རྒྱ་ཆ་ཐུང་མཆུའི་རྒྱ་བའི་ཉ་དང་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྲལ་པའི་ཆེ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་
 གཉིས་ཀྱིས་ལྷའི་གོས་ཀ་ཤི་ཀའི་སྟེང་དུ་གདན་བྱངས་པས་སངས་རྒྱས་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་ན་ཁྱི་
 ལ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་རྩ་ཡབ་སོགས་ཀྱི་མཚོད་རྩས་དག་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྒྱ་བ་བཅུ་འདས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་
ནས་བལྟམས་བ་དེའི་ཆེ་ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ཉོག་ལས། ང་ནི་ས་ལ་མངལ་དུ་རྒྱ་བཅུ་གནས་བ་དེ་
ནས་ཞེས་དང་། མངོན་བྱང་གི་མདོ་ལས། ཡུམ་ལ་གཟིགས་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་
རྒྱ་བ་བཅུ་དུ་འཛིན་ཀྱས་ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དེ་རྒྱ་བ་བཅུ་ཆང་ནས་མའི་སྒོ་གཡས་བ་ནས་བྱན་
ཤེས་བཞེན་དུ་མངལ་གྱི་རི་མས་མ་གོས་པར་སྦངས་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་ཆེ་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དང་
མི་མཛེད་གྱི་ཆངས་བ་གཉིས་མདུན་ན་འཁོད་དེ་ནས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་སྦངས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་སེམས་ཁང་བ་བཅུགས་བ་གང་གི་
ནང་དུ་འདུག་ཅིང་ཞེས་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་པོ་དང་ཉེར་དགའ་གཉིས་ཀྱིས་ནས། བྱང་སེམས་
ཀྱི་ལུས་བཟུས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་བ་དང་འཛིག་རྟེན་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་བ་ལྷའི་བྱ་བརྒྱ་སྟོང་
མང་པོ་དག་བྱང་སེམས་བཅས་མ་ཐག་དུ་སྟོས་རྩ་སྟོན་ཆོགས་དང་། མེ་ཉོག་སེལ་མས་ལུས་འབྱུ་ཞིང་
མངོན་པར་འཛོར་རོ། །བར་སྦྱང་ལས་ཀྱང་རྩལ་གཡལ་གྱི་རྩ་མ་གཉིས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་
བྱང་བར་བྱར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱུ་བཅས་དུས་རྒྱལ་པོའི་སྟེང་ཆལ་དུ་ལྷས་
སུམ་རུ་ཅ་གཉིས་བྱང་ཞིང་། བལྟམས་ནས་སུས་བལྟན་བ་མེད་པར་ཕྱོགས་བཞིར་གོམ་བ་བདུན་
བདུན་བོར་ནས་སང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་བར་བྱའོ་
ཞེས་ཤར་དུ་གོམ་བ་བདུན་བོར་བས་གོམ་བ་བོར་བ་དེ་དང་དེར་བད་མ་བདུན་བདུན་སྟེས། ལྷ་
མའི་སྟེན་གནས་སུ་འབྱུར་བར་བྱ་ཞེས་སྟོར་གོམ་བ་བདུན་བོར། ལུབ་དུ་གོམ་བ་བོར་བདུན་པར་
གནས་ཏེ། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ལུལ་དུ་བྱིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་སྟེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་ཐ་མར་དབྱང་ངོ་ཞེས་
ཆོམ་པས་སང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱ་ན་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བྱང་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གོམ་བ་བདུན་བོར་རོ། །བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་སྟེ་གཞོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་
ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གོམ་བ་བདུན་བོར་རོ། །སང་གའི་སྐྱ་བསྐྱགས་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་པལ་ཆེན་ལས།

བལྟམས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པས་སྒྲངས་པ་དང་། གནས་བཞུགས་པ་དང་། གོམ་པ་བདུན་
འདོར་བ་དང་། རྒྱུགས་བཅུར་རྣམ་པར་གཟིགས་པ་དང་། སེང་གེའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་
དང་། མདོ་ལས། སྤྱི་ཆེན་པོ་བཅུན་པ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནས། བདུན་དང་བདུན་གྱི་སྤྱི་གཞིམ་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་བཅོ་གནས་སོགས་ལ་སྤྱངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསྟན་
བཅོས་གང་ཡོད་དང་གངས་དང་ཡིག་རིགས་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་། ཅིས་དང་སྤྱི་ཆེན་པོ་དུག་ཅུ་ཅ་
བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བཅོ་སོགས་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབ་པར་མཐུན་ཅིང་གྱིས་པ་སྤྱོད་ཐག་
བཅུ་སོགས་སྤྱི་ཆེན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱངས་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་བསྟན་བཅོས་
གང་ཡོད་དང་། གངས་དང་ཡི་གེ་ཅིས་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་དག་དང་། འཛིག་རྟེན་བཅོ་ཡི་སྤྱོད་པ་
ཆད་མེད་མང་པོ་དག གླེང་པ་བྱེ་མང་སྤྱོད་ཆད་འདིས་ནི་དེ་དག་བསྐྱབས། ཞེས་དང་། བལ་པོ་
ཆེ་ལས། ལས་དང་། བཅོ་དང་། སྤྱི་ཆེན་དང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དང་། གཞོན་
ཀུའི་ས་ཀུན་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཡིག་རིགས་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་དེ།
རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། གྱེ་མཁན་པོས་བདག་ལ་ཡི་གེ་གང་བསྐྱབས། ཚངས་པའི་ཡི་གེ་ལས། ཁ་
རྒྱུའི་ཡི་གེ་ལས། བད་མའི་སྤྱོད་པོ་ཡི་གེ་ལས། ཡུ་ལའི་ཡི་གེ་ལས། བསྐྱེད་ཡི་གེ་ལས། ཡུ་ལ་མ་ག་
རྒྱུའི་ཡི་གེ་ལས། བཀྱ་ཤིས་པའི་ཡི་གེ་ལས། སོར་མོ་བའི་ཡི་གེ་ལས། ས་ཀ་ནའི་ཡི་གེ་ལས། ཡ་
བ་ནའི་ཡི་གེ་ལས། ཏུ་ནའི་ཡི་གེ་ལས། ཡི་གེ་འབྲིང་ལས། རྒྱས་པར་བྱི་བའི་ཡི་གེ་ལས། རྒྱལ་གྱི་ཡི་
གེ་ལས། ལྷའི་ཡི་གེ་ལས། ལྷུའི་ཡི་གེ་ལས། གཞོད་སྤྱི་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ལས། རྩི་ཟེའི་ཡི་གེ་ལས། མེའམ་ཅེའི་
ཡི་གེ་ལས། ལྷ་འབྲེ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་ལས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡི་གེ་ལས། རྣམ་མཁའ་ལྷེང་གི་ཡི་གེ་ལས།
རི་དྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡི་གེ་ལས། ལྷ་སྤྱོད་ཤིས་པའི་ཡི་གེ་ལས། ས་སྤྱོད་ལྷའི་ཡི་གེ་ལས། བར་
སྤྱོད་གི་ལྷའི་ཡི་གེ་ལས། ཏུ་བ་གྱི་བ་ལང་སྤྱོད་གྱི་ཡི་གེ་ལས། བྱང་གི་སྤྱི་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ལས། སུར་

གྱི་ལུས་འཕགས་པོའི་ཡི་གེའམ། བཞག་པའི་ཡི་གེའམ། བསྐྱར་པའི་ཡི་གེའམ། རྒྱ་མཚོའི་ཡི་གེའམ། རྩེ་རྩེའི་ཡི་གེའམ། སྤྲིང་ཡིག་དང་། ལན་གྱི་ཡི་གེའམ། རྣམ་མཐོར་གྱི་ཡི་གེའམ། རིངས་མེད་གྱི་ཡི་གེའམ། བསྐྱར་བཅས་བསྐྱོར་བའི་ཡི་གེའམ། ཅིས་བསྐྱོར་བའི་ཡི་གེའམ། གདེགས་པ་བསྐྱོར་བའི་ཡི་གེའམ། བཞག་པ་བསྐྱོར་བའི་ཡི་གེའམ། རྒྱང་པས་བྲིས་པའི་ཡི་གེའམ། ཆོག་ལན་གཉིས་སུ་གདབ་པའི་ཆོག་གི་མཆོམས་གྱི་ཡི་གེའམ། ཆོག་གི་མཆོམས་བཅུར་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་ཡི་གེའམ། སྤྲ་ཐབས་སུ་བསྐྱར་པའི་ཡི་གེའམ། སྤྲ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བསྐྱད་པའི་ཡི་གེའམ། རིག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེའམ། རྣམ་པར་འབྲེས་པའི་ཡི་གེའམ། དང་སྟོང་གི་དཀའ་ཐུབ་སྐྱད་པའི་ཡི་གེའམ། ལྷ་དེས་པའི་ཡི་གེའམ། ས་བལྟ་བའི་ཡི་གེའམ། རྣམ་མཁའ་བལྟ་བའི་ཡི་གེའམ། ལྷོ་ལྷོགས་པའི་ཡི་གེའམ། དྲག་ཤལ་ཅན་གྱི་ཡི་གེའམ། གངས་གྱི་ཡི་གེའམ། སྤྱི་ལུ་ཚུགས་པའི་ཡི་གེའམ། རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡི་གེའམ། བྱ་ཤེད་ཡི་གེའམ། ཀ་ཤེད་ཡི་གེའམ། རྒྱའི་ཡི་གེའམ། བྱ་ནའི་ཡི་གེའམ། སྤྲ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཡི་གེའམ། སྤྲིང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྐྱད་པའི་ཡི་གེའམ། འབྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲ་སྐྱད་པའི་ཡི་གེའམ། གྱེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡི་གེ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་དག་གི་ནང་ནས་བདག་ལ་གང་བསྐྱབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡི་གེ་ཞེས་པ་བདུན་ཅུ་བྱང་བས་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་སྐྱད་ཚུལ་ཤེས་སོ། །འདིར་རི་ལི་བཞི་དྲར་བས་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་དང་། གསལ་བྱེད་ཀ་སོགས་སོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། གཞོན་དུ་ཁྱི་ཁྱག་སྐག་དང་ལྷན་ཅིག་ཨ་བརྩོད་པས་འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་སྤྲ་བྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཨྲ་བརྩོད་པས་བདག་མེད་པའི་སྤྲ་དང་། ཨི་བརྩོད་པས་དབང་པོ་མིན་ཏུ་ཡངས་པའི་དང་། ཨྲི་བརྩོད་པས་འགོ་བའི་ཡམས་ནད་མང་བའི་དང་། ཨྲུ་བརྩོད་པས་འགོ་བ་ནི་འཆེ་བ་མང་བའི་དང་། ཨྲུ་བརྩོད་པས་འགོ་བ་ནི་དཔའ་བོ་དམའ་བ་དང་། ཨི་བརྩོད་པས་ཉེས་པ་བཅའ་བ་ལས་བྱང་བའི་དང་། ཨི་བརྩོད་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ནི་དགོལ། ཨོ་བརྩོད་པས་རྒྱ་བོ་བཀལ་བའི་དང་། ཨོ་བརྩོད་པས་རྒྱ་འཕྱལ་འབྱལ་བའི་

དང་། ཨི་བཟླ་དཔལ་བདག་གི་བཟེ་འབྱུང་བའི་དང་། ཨུལ་བཟླ་དཔལ་སྐྱེ་བ་རུ་བའི་སྐྱེ་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར། འདིར་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཀ་བཟླ་དཔལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཁ་ཡི་ཚོས་ཀྱུན་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་དང་། ག་ཡིས་ཚོས་ཟབ་པའི་དང་། ལྷ་ཡིས་མ་རིག་
 གི་གཏི་མུག་གི་ཡིང་ཏོག་སྐྱུག་པོ་བསལ་བའི་དང་། ང་ཡིས་ཡན་ལག་རྣམ་པར་དག་པའི་དང་། ཅ་
 ཡིས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཆ་ཡིས་འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་དང་། ཇ་ཡི་ཁ་ཤི་ལས་འདས་པ་དང་།
 ཉ་ཡིས་འཆི་བྱེད་ཀྱི་དབྱང་ཚར་གཅད་པས་དང་། ཉ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱེད། ཏ་ཡིས་ལམ་ཤིན་ཆད་
 པ་དང་། ཐ་ཡིས་བྱི་བ་བཞག་པའི་དང་། ཏ་ཡིས་དགྲ་གསལ་དང་བདུད་ཚར་བཅད། ལྷ་ཡིས་ཡུལ་
 མི་གཅང་བ་དང་། ཏ་ཡིས་ཉོན་མོངས་ནི་སྤྲ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བྱུང་བའི་བར་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་ཡོད་དེ། ཏ་ཡིས་དེ་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཐ་ཡིས་སྟོབས་ཤུགས་མི་འདིགས་པ་
 དང་། ད་ཡིས་སྤྲིན་དང་དུལ་དང་ཡང་དག་སྟོམ་དང་ངེས་པའི་དང་། ལྷ་ཡིས་འབགས་ལོར་བདུན་
 དང་། ཏ་ཡིས་མིང་གཟུགས་ཤེས་པའི་དང་། བ་ཡིས་དོན་དམ་པའི་དང་། བ་ཡིས་འབྲས་བྱ་རྟེན་
 པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། བ་ཡིས་བཅིངས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ལྷ་ཡིས་སྲིད་པ་འདིག་པ་
 དང་། མ་ཡིས་ར་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ཡ་ཡིས་ཚོས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཏོགས།
 ར་ཡིས་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་དོན་དམ་པར་དགའ་བ་དང་། ལ་ཡིས་འཁྲི་ཤིང་ཆད་པ་
 དང་། ལྷ་ཡིས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དང་། ཤ་ཡིས་ཞི་གནས་སྐྱུག་མཐོང་། ཏ་ཡིས་སྤྱི་མཆོད་དུག་
 གཞོལ་ཅིང་མངོན་ཤེས་དུག་དང་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་དང་། ས་ཡིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་དང་། ཏ་ཡིས་ཉོན་མོངས་བཅོམ་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 སྐྱེ་བྱུང་། ལྷ་བཟླ་དཔལ་ཡི་གཤེ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟླ་དུ་མེད་པའི་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་
 སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་བྱུང་བས་ཡི་གཤེ་གྲནས་བྱིས་པ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བྲ་
 མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་སྐལ་ལྷན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྒྱལ་དུག་ཅ་ཅ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤན་ཆེགས་

ཀྱི་འབྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། སྐྱུ་ཅལ་དྲུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། སྐྱུ་ཅལ་རོལ་མོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྐྱུ་མའི་གཡུལ་དང་མེ་ཉོག་ལས། །སྤེ་དཔོན་
བྱམ་དང་བདག་ཉིད་ཅན། །གཡས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་ལོ། །གང་ཞིག་ཆོང་དང་ཁམས་སྤྲ་དང་། །རྒྱན་
དང་ལག་ཅིས་བརྟན་ལེན་དང་། །འཁྱལ་འཁོར་སྤྱར་དང་ཞལ་ཞལ་དང་། །འཕོང་སྤྱད་དང་ནི་ཅེ་སྤྱང་
སྐད། །ཡི་གེ་དང་ནི་ཁ་སྐད་དང་། །སྒྲན་དགས་མཆོན་ཆས་བརྟག་པ་དང་། །འབྲིག་ཐབས་དང་
ནི་སོག་ལེ་དང་། །སོ་སོར་དང་ནི་སློབ་དང་། །འགྲོ་དང་འོང་བ་ཤེས་པ་དང་། །ཁྲིམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་དག་ཀྱང་རོ། །མདུང་ཐུང་རྩོམ་བརྟག་པ་དང་། །ཞེར་བོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། །བྲུག་
རྩ་འབྲེན་དང་མི་འཕྲུལ་གྱི། །བསྐྱན་བཙོས་པ་ཏ་དང་ཞེས་བྱ། །བཅིངས་པ་བསྐྱན་དང་སྒྲོམ་པ་
དང་། །དེ་བཞིན་རྩོམ་ལེན་པ་དང་། །ཤེས་མཚན་བཅད་དང་བྲག་པ་དང་། །རྒྱ་ཡི་སྤྱོད་བ་ཉིད་
དང་ནི། །དུང་སྐད་དེ་བཞིན་རིག་བྱེད་འདོན། །ཁྲོང་རྩལ་དང་ནི་སྒྲེགས་འབྲ་དང་། །མཚན་མོ་ཆོས་
རྒྱན་ཤེས་པ་དང་། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གསོ་བ་དང་། །མི་རྣམས་གཉིད་ནི་ལོག་བྱེད་དང་། །སློ་
ལྷགས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །མཆོན་དང་སྤྱིང་བྱ་འབྱུང་པ་དང་། །སྤྱེས་པ་བྱུང་མེད་སྤྱང་སོ་
རྟ། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་གར་སློབ་དང་། །འབྱུང་སོ་རྣམས་ཀྱི་གསོ་བ་ལོ། །ཟངས་དང་མཁར་བ་
གསེར་དང་ནི། །ཤིང་དང་དུང་གི་མིང་ཤེས་དང་། །རི་མོ་ཆོན་དང་སོ་དག་ནི། །ལས་རྣམས་དེ་
དག་གོམ་རིམ་བཞིན། །རྒྱ་སྐར་གཏན་ཆོགས་རིགས་པ་དང་། །ལྷས་དང་གསུང་གི་རེས་ཆོག་
ཉིད། །ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་དེ་དག་ནི། །སྐྱུ་ཅལ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱང་
སེམས་གཞོན་རྩེའི་ས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། །ཁང་སྒྲོན་གྱི་བྱ་དག་ལྷན་ཅིག་ཞིང་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་
སོང་ཞིང་སྐབས་ཤིག་ནས་གཅིག་བྱར་སའི་མཐའ་ཞིག་ཏུ་འཛུལ་བྱ་བྱིས་ལོན་པ་ཡལ་ག་ལོ་མ་
བུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱིབ་མར་སྐྱེལ་གྱང་གི་བསྐྱོམས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་མངོན་
དུ་བྱས་ཏེ་བྱི་རྩོའི་དུས་སུ་ཡང་འཛུལ་བྱའི་བྱིབ་མས་སྐྱེལ་བྱུང་བར་གནས་པ་ཡབ་སོགས་མང་

པོས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་བསྟོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་ཆེན་ལས། ས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐུལ་བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་ལས་ཆེར་སྐྱེས་པས་
ལྷན་ཞུན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་འདི་ལྟས་མཁན་དང་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་
གཞོན་ནུ་འདི་རབ་ཏུ་བྱང་ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱིམ་ན་གནས་ན་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང་ལྷན་པར་བཤད་པས། བཅུན་མོ་སྐྱང་བར་བྱ་ཞེས་ཞུས་
ནས་ལྷན་ལག་ན་བེ་ཅོན་གྱི་བྱ་མོ་དགོས་སྤྲུལ། སྐྱ་རྩལ་མི་ཤེས་པ་ལ་མི་གཏོང་སྤྲུལ་སོ། །དེ་ནས་
སྐྱ་རྩལ་འགན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་རྟེ། མེས་པོ་སངས་ལ་འགྲམ་གྱི་གནམ་རུ་འཕམ་གཞུ་སྐྱངས་པས་
ལྷན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱུད་མ་རྩུས་པར་བྱང་སེམས་དེས་སྐྱངས་རྟེ་སྟན་ལས་སྐྱེལ་གྱང་
བཅས་རྟེ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྐྱངས་ནས་གཤམ་པས་སོར་མོ་གཅིག་གིས་བརྒྱུད་སྟེ་གཞུ་སྐྱ་
བྱས་པས་སེར་སྐྱའི་ཁྲོང་ཁྲོར་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་སྟོག་པོར་གྱུར་རྟེ། འདི་ཅིའི་སྐྱ་ཤིས་པས་གཞོན་ནུ་
དོན་གྲུབ་ཀྱི་མེས་པོའི་གནམ་རུའི་སྐྱའོ་ཟེར་བས། ལྷ་མི་བརྒྱ་སྟོང་ཨ་ལ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱང་གྲགས་
བཅུའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕེན་ལྷག་རྩ་བཅུགས་པ་དང་། ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྟེག་དང་། སག་
ལོད་ཀྱི་གཟུགས་འཁྱལ་འཁོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་དེ་མདའ་གཏོང་ཏུ་ལྷག་པའི་ཤུལ་ཁོན་པའི་
ཁྲང་བྱ་བྱང་བར་མདའི་ཁོན་པར་གྲགས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྐྱངས་པའི་སྐྱ་རྩལ་ནི་དགྲ་བཅུ་གོ་
དྲུག་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། ལག་ཅིས་དང་། བྱངས་དང་། བྱང་
ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་དང་། རྒྱངས་ནས་ཤོག་པ་དང་། བར་དང་། ཆར་དང་། སྐྱལ་དང་། འཕང་དབྱང་
དང་། སྐྱང་པོ་ཆེའི་གཉམ་ཞོན་པ་དང་། རྩ་རྩལ་དང་། ཤིང་རྩའི་ཐབས་དང་། མདའ་གཞུའི་ཐབས་
དང་། བརྟན་པ་དང་། མཐུ་དང་། དཔའ་བ་དང་། འགྲེད་སྟོབས་དང་། ལྷགས་ཀྱས་སྐྱར་ཐབས་དང་།
ཞགས་པའི་ཐབས་དང་། མདུན་དུ་སྐྱར་བ་དང་། ཕྱིར་སྐྱར་བ་དང་། བཟུར་བ་དང་། འཛིན་སྐྱངས་

དང་། གོམ་སྟོབས་དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། གཅད་པ་དང་། དལ་བ་དང་། དབྱག་པ་དང་། གཞིག་
པ་དང་། གཤག་པ་དང་། མི་འཆོར་བར་འཕྱོག་པ་དང་། གནད་དུ་འཕྱོག་པ་དང་། སྤྲ་གྲགས་པར་
འཕྱོག་པ་དང་། ཆབས་ཆེ་བ་དང་། ཆོ་ལོ་ཅི་མོ་དང་། སྟན་ངགས་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་དང་། རི་མོ་
དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལས་དང་། ཐགས་ཀྱི་དབྱུད་དང་། མེའི་ལས་དང་། རོལ་མོའི་
དབྱུངས་སྤྲ་དང་། གར་དང་། སྤྱ་དང་། ཡི་གེ་སྤྲུགས་པའི་མིག་ལོར་དང་། གཏམ་དང་། བཞད་གད་
དང་། ཅེད་མོ་དང་། མོ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། འཕྲེང་བ་རྒྱ་བ་དང་། རྒྱང་ཡབ་གཡོབ་པ་དང་། རོར་བུ་
ཆོན་གྱིས་སྦྱར་བ་དང་། གོས་ཆོན་གྱིས་བསྦྱར་བ་དང་། མིག་འབྲུལ་གྱི་དབྱུད་དང་། མི་ལམ་གྱི་
དབྱུད་དང་། འཁྲུང་དང་། འཁྲུང་མེད་ཀྱི་མཆན་དང་། སྦྱེས་པའི་མཆན་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་མཆན་
དང་། རྟའི་མཆན་དང་། བ་ལང་གི་མཆན་དང་། རའི་མཆན་དང་། ལུག་གི་མཆན་དང་། ཁྲིའི་མཆན་
དང་། ཤེས་གསལ་དང་། སྤྲ་དེས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ར་རོ་སྦྱར་བ་དང་། སྟོན་གྱི་རབས་དང་། སྟོན་
བྱང་བ་དང་། རིག་བྱེད་དང་། ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེས་པའི་ཆིག་དང་། ཡི་གེ་སྦྱི་ཡང་དང་། ཆིག་
སྒྲིབ་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆོ་ག་དང་། སྐར་མའི་ལུགས་དང་། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་། ལྷ་པ་
འབྱོར་གྱི་ལུགས་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། རྩེ་བྲག་པའི་ལུགས་དང་། རོར་གྱི་རིག་པ་དང་། ལུང་
བུ་པའི་ལུགས་དང་། རྩའི་ལུགས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལུགས་དང་། རྩ་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་སྐད་དང་།
གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་སྦྱེགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། སྤྲ་ཆོལ་གྱི་ལས་དང་། འབྲུབ་
ལུང་དང་། བཞོ་བཞོག་དང་། ལོ་མ་བྱ་བ་དང་། སྟོས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱ་ཅལ་འཛིག་རྟེན་
པ་དང་། ལྷ་དང་མི་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབའ་ཞིག་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཉེར་ལྷ་པ་སྤྲུགས་པོ་རྟའི་ལོ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ས་འཆོ་མ་སོགས་བཙུན་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ནང་
དུ་བཞུགས་ཏེ་དགའ་ཞིང་ཅེ་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་ས་འཆོ་མ་བཙུན་མོའི་མཆོག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ཅིང་།

ས་འཆོ་མས། འདུག་དང་འབྲེང་དང་འཆགས་པ་ལ། །འཕགས་པ་དག་ནི་མ་གཡོགས་མཛེས། །ཁོར་
བྱ་རིན་ཆེན་འོད་གསལ་བ། །རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་གསལ་ན་མཛེས། །སོགས་སྤྲས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་ཟས་གཙང་དགྲེས་ནས་རས་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་དུ་མས་སྤྲས་པ་དང་སྤྲུག་གི་དོ་ཤལ་སྤང་བརྒྱ་
སྟོང་རི་བ་དང་། སྤྲུག་དམར་པོ་བཟང་པོས་སྤྲས་པའི་གསེར་གྱི་འབྲེང་བས་མཆོད་དེ་བསྐྱགས་པར་
མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་འཁོར་ལྷ་སྤྲུ་སོགས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་སྟོང་
བ་དག་གིས་དགའ་བའི་སྤྲུ་འབྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཙུན་མའི་འཁོར་
གྱི་ནང་ན་འདུག་པ་ན་ནས། ལྷ་དང་། སྤྲུ་དང་། གཞོད་སྤྲིན་དང་། ཇི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། རྣམ་
མཁའ་ལྗང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
སྟོང་བ་དུ་མ་དེ་དག་རང་རང་གི་དགའ་བའི་སྤྲུ་འབྲེན་ཅིང་ལྷག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཉེར་ལྷ་བ་ལྷགས་རྟ་ནས་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྒྱ་མོ་བྱའི་བར་ལོ་བཞིའི་བར་དུ་ཁབ་ཏུ་
བཞུགས་ཤིང་། ཉེར་དགུ་པ་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་ཁྱི་ལ་རོལ་མའི་སྤྲུ་སོགས་གྱིས་སྟོ་བཞིར་
ཐེབས་པས་ཤར་སྟོར་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་པ་གཟིགས། དུས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ལྷ་སྟོར་ནད་པ་དམུ་
ཇིང་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རུབ་སྟོར་ཐེབས་པས་ལམ་ན་མི་ཤི་བ་ཁྱོགས་ལ་བཏེགས་ཉེ་དུ་དུ་
བ་གཟིགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོ་རྒྱུ་ལ་བསྟན་ཅིང་། བྱང་སྟོ་ནས་སྟེང་ཆལ་དུ་ཐེབས་པའི་ལམ་ཀར་
ལྷའི་སྤྲུལ་པའི་དགོ་སྟོང་ཞི་བ་དུལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཟིགས་ནས་དད་པ་སྟེས་པས་རབ་ཏུ་
འབྱུང་བར་བཞེད་པས། ཁྱོང་ཁྱོང་གྱི་སྟོ་བཞིར་དབྱུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞིས་བསྐྱངས་ནས་
ཡོད་པར་ནམ་ཐུང་སྐར་མ་རྒྱལ་འཆར་དུས་བྱང་སེམས་གྱིས་འདུན་པ་ལ་སྤྲས་པ། ང་ཡི་བཀའ་ཤིས་
དོན་ཀྱན་འབྱུང་། དོན་རུབ་གདོན་མི་ཟ་བར་དོན་འབྱུང་གྱི། །འདུན་པ་སྤྱི་བཤོལ་མ་ཐུང་ལ་གོར་
དུ། །རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ང་ལ་བྱིན། །གསུངས་ཤིང་ནམ་ཐུང་གྱི་དུས་སྐར་མ་རྒྱལ་འཆར་
དུས་མཛོན་པར་གྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ལྷའི་བྱ་ཞི་བའི་སྟོ་གོས་གྱིས་སེར་སྟེང་མི་རྣམས་གཉིད་པར་

བྱས། ལྷའི་བཀོད་པས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་སོགས་སྤྲུལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒོ་ཕྱེ། རྒྱལ་ཆེན་
བཞེས་ཆེབས་གྱི་རྒྱུད་པ་བཏེགས་ནས་ཤུག་ལྷུ་ལ་དང་། ཀོ་ཡུལ་དང་། བྱད་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ་
མེ་ཉེ་ཡའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དཔག་ཆད་དུག་ཏུ་བྱང་སེམས་སྤྱིན་པས་ནམ་ལངས་
པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་པོ་
ཀུན་གཉིད་གྱིས་ལོག་པར་རིག་ནམ་གྱུང་ལ་བབ་པར་རིག་སྐར་མའི་བདག་པོ་རྒྱལ་དང་ལྷན་པར་
རིག་ཅེས་དང་། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོན་པར་བྱང་ནས་ཤུག་ལྷུ་ལ་
དང་། ཀ་ཏའི་ཡུལ་དང་། བྱད་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ། མེ་ཉེ་ཡའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
དཔག་ཆད་དུག་ཏུ་བྱང་སེམས་སྤྱིན་པས་ནམ་ལངས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་བྱང་སེམས་གྱིས་ཉེར་དགུ་པ་དངོས་པོའི་ལོར་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཆེ་འཁོར་ལྷ་སྤྱུ་གཞིར་སྤྱིན་ཅི་བ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་སོགས་སྐར་བཀྲེ་ཞིང་རྒྱན་དང་ན་བཟའ་
ཆེབས་ལ་བཀལ་ནས་འདུན་པ་ཕྱིར་ལོག་པས་ས་དེ་འདུན་པ་སྐར་ལོག་གི་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་པ་
དེང་སང་ཡང་འདུན་པ་སྐར་ལོག་གི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས། དེ་ནས་གཙུག་ལྷན་རལ་གྱིས་བཅད་དེ་
བར་སྐར་ལ་འཁོད་པ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅག་སྤྲུལ་པས་ཁྱིམ་ནས། དེང་སང་ཡང་ལྷ་རྣམས་གཙུག་ལྷན་གྱི་དུས་
སྟོན་བྱེད་ལ། དེར་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་པས་གཙུག་ལྷན་སྐངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས། དེས་
ན་གནས་གཙང་གི་ལྷ་རྣམས་བཀོས་ནས་ལྷ་ཞིག་རྫོན་པའི་གཟུགས་གྱིས་གོས་དུར་སྤྲིག་གྲོན་པ་
སྐངས་ནས་མནའས་ཏེ། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཉེར་དགུ་པ་དངོས་པོའི་
ལོ་ས་དེར་འདུན་པས་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་ཏེ། དེང་སང་ཡང་དུར་སྤྲིག་སྐངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དུ་
གྲགས་པའི་ཕྱིར། མན་སྟེ་ལས། དབུ་སྐྱ་བཅད་དེ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཏད་དེ་གོས་དུར་སྤྲིག་གོན་ནས་
དགེ་སློང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་གྱིས་བྱང་སེམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སངས་རྒྱས་
ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་ནས་འཆི་མེད་

ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་འོག་མིན་པར་བྱའི་དེ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
 གྲོགས་པོ་དག་གཞོན་ཏུ་དོན་གྲུབ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནས། ཨ་ལ་ལ་ཞེས་དང་། ཅ་ཅོ་དང་ག་
 ཞའི་སྐྱ་སྐྱད་བྱུང་བར་རོ། །སྐྱ་དེ་ཡང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གྲགས་
 པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རི་སྐྱ་པོ་ལ་གནས་པའི་ཐུ་སྟེགས་
 རངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྦྱོང་འཁོར་སྐྱུ་བརྒྱ་ཅན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མེས་པོ་ཐོབ་པ་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གསན་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ན་
 སྐྱ་ཅལ་མེས་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་རུང་འཕུར་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ཅན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཐོབ་པ་
 ལ་གདམས་དག་བཞེས་ནས་སྤེད་ཅེ་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་དགའ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་དུས་ནས་འཛམ་གླིང་ན་ལྷ་རན་སྐྱུ་བརྒྱ་དུག་
 ཅུའམ་ཉིས་བརྒྱ་དང་སྐྱུ་ཅུ་ཅམ་ཡོད་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་ལོའི་དགུན་རྒྱ་ར་བའི་ཆེས་
 བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བ་མོ་ནས་རྒྱ་པོ་ནི་རན་ཇ་རའི་འགམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཁའ་ཁབ་ཀྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་བྲགས་ཤིང་དང་པོར་རྒྱ་བྲགས་འབྲུ་གཅིག་བཞེས་ནས་དགའ་བ་སྦྱུང་པས་མདོག་སྟོ་སང་
 དུ་གྱུར། དེ་ནས་འབྲས་འབྲུ་གཅིག་ཁོ་ན་བཞེས་ནས་དགའ་བ་སྦྱུང་པས་མདོག་སྟོ་སང་ཉ་མིད་
 ཀྱན་ཏའི་མདོག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་ཟས་དེ་བས་ཀྱང་རྩེད་ཏེ་ལ་འབྲུ་གཅིག་ཁོ་ན་བཞེས་པས་སྤར་ལྷར་
 ལས། དེ་ནས་ཟས་ཅི་ཡང་མི་ཟ་བར་བཞུགས་པས་སྐྱ་སྐྱུ་མའི་རིད་པ་དུས་པ་བགས་པ་སྟོན་པོས་
 གཡོགས་པ་ལྷར་གྱུར་ཅིང་བདུད་ཀྱིས་བརྒྱུགས་ཀྱང་མ་གསན་པར་ལོ་དུག་གི་བར་དུ་དགའ་བ་སྦྱུང་
 པས་ལྷ་དང་མི་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་གཉིས་ཆང་བ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྟོན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས།
 མཁའ་ཁབ་བསམ་གཏན་བསམ་གཏན་བྱེད། ལྷ་མི་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་གཉིས་ཆང་། ཐེག་པ་གསུམ་རབ་
 ཏུ་བདུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་འདོད་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 དགའ་སྦྱུང་ཀྱི་མཐར་སངས་རྒྱས་ན་ངའི་འཁོར་རྣམ་བཞི་ངལ་དུ་བ་ཀྱི་མཐར་ལྷང་སྐྱུ་མ་ནས་སྟན་ལས་

བཞེངས་ཏེ་བདག་གིས་ཁ་ཟས་རག་པ་བྱ་རམ་དང་མོན་སྒྲིལ་གྱི་འཕྲུལ་ཟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
བྱང་སེམས་ཀྱིས་དང་པོ་དཀའ་བ་སྤྱད་དུས་ནས་བྱ་མོ་ལེགས་སྦྱེས་མས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བྲམ་
རེ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་ཟས་སྟེར་ཅིང་བདག་གི་ཟས་ཟོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྲན་མོ་གྲུབ་
མ་ཤི་བའི་རོ་ཤ་ནའི་རས་ཀྱིས་དཀྱིས་པ་བཟུས་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་པོ་དག་འཁོར་སྐྱུར་གོས་
པོར་ནས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་བསྟེན་ཞེས་རོ་མཆར་ཞེས་བརྗོད་པས་འདོད་ལྷ་དྲུག་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་
གྲགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ངས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་བཞེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ནས། འཁོར་ལོས་
སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་པོར་ཏེ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ལ་སེམས་བརྟུང་བ་རོ་མཆར་ཏེ་འདི་མཛད་དུ་བྱུང་བའོ་ཞེས་
སྒྲ་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གཅིག་གིས་འོག་མིན་བར་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་ས་ག་རྒྱ་བའི་བཙུ་བཞིའི་སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་དང་ཆོས་གོས་བཞེས་གྲོང་དུ་རྒྱ་བར་ལྟེང་
རྒྱས་སྟེ་དཔོན་གྱི་གྲོང་མི་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་བསྦྱེས་མར་བསྐྱལ་བས་སྐྱུར་བ་སྐྱུ་བར་བ་སྟོང་
གི་འོ་མ་ལན་བདུན་དུ་ཉིང་ཁུར་བྱས་པའི་སྟིང་པོའི་འོ་མར་འབྲས་ལྷག་པ་བཙོས་པའི་འོ་མར་དཔལ་
ལེའུ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཤར་ཞིང་ལྷས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤེས་ཤིང་མེ་ཏོག་གཏོར་
སྒོས་རྒྱས་བཟུང་ནས་གཡོག་མོ་གོང་མས་བྱང་སེམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལེགས་སྦྱེས་མའི་ཁྱིམ་དུ་སྟོན་
ལ་བཞུགས་ཏེ་ལེགས་སྦྱེས་མས་འོ་ཐུག་སྤྱང་ཅི་ཅན་གྱིས་གསེར་སྟོད་ཆེན་པོ་བཀའ་བྱང་སེམས་ལ་
ཕུལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དེ་ཐོགས་ཏེ་ལྟེང་རྒྱས་གྲོང་ནས་བྱང་སྟེ་འོ་མ་བབས་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱང་ནེ་
རེན་རྩ་ནའི་སྤྱི་ལུ་མོས་ཡིད་ལས་བྱང་བའི་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་འདུག་པར་ཟས་དང་འོ་ཐུག་བཞེས་ནས་
གསེར་སྟོད་རྩུར་བོར་བ་སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཁྲིར་བ་བརྒྱ་ཁྱི་མཁའ་ལྷིང་དུ་སྐྱལ་ནས་འཕྲོག་པར་
བརྩམས་ཀྱང་ལེན་མ་ཐུབ་པར། བརྒྱ་ཁྱི་རང་ག་ཐུགས་ཀྱིས་བྲངས་ནས་སུམ་རྩ་ཅ་གསུམ་དུ་ཁྲིར་
ཏེ་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆེ་བཙུ་བཞི་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་སྟོད་ཆེན་པོའི་དུས་སྟོན་དང་། སུམ་རྩ་ཅ་གསུམ་དུ་སྟོན་

ནམས་ཀྱང་ལོ་རེ་བཞིན་དེར་དུས་ཡང་ས་ག་རྒྱ་བའི་བཙུ་བཞིའི་དུས་སྟོན་བྱེད་དོ། །ཁ་ཟས་དེས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྟོབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཤིང་སྒྲུག་སེར་འོད་འབར་རོ། །

བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིའི་ཐོར་གཤེགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པར་བཞེད་པ་ལ་རྫོལ་གདན་དུ་གྲགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འདེགས་པར་མི་རུས་
པ་ཡིན་པས། དེར་གཤེགས་པའི་ལམ་ཁ་རུ་རྩ་ཆོང་བཀྲ་ཤིས་བྱ་བ་ལས་དུར་བ་སྟོན་པོ་བཞེས་
ནས་རྫོལ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ཁ་ཅིག་མེ་ཏྲོག་གི་རང་བཞིན་དུ་འཕང་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡོད་
པ་ཅན་སོགས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བརྒྱད་ཁྲིའི་དྲུང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡང་དེ་སྟེད་བཀོད་ཅིང་བྱང་
སེམས་དང་ཤིང་དྲུང་གི་དེ་སྟེད་ལ་ཡང་བཞུགས་ཀྱང་། དམན་པ་ལ་མོས་པའི་འཁོར་བྱང་ཆུབ་
ཤིང་དྲུང་བྱིན་ཏེ་བསྐོར་བ་བདུན་མཛད་ནས་རྩའི་ཅེ་མོ་མདུན་དང་རྩ་བ་བྱིར་བསྟན་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་པར་
བཞུགས་ཚུལ་མཛད་པའི་བྱིར། མདོ་ལས་པོ་ཆེ་ལས། དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་ཞལ་ཟས་གསོལ་བ་
དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིའི་ཐོར་བཞུད་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་ཞེས་དང་། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་
བརྒྱད་ཁྲི་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་ན་སང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱན་མོང་སྒྲུང་
ངོར་དེ་ཡོད་དེ། ལོ་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཙེ་ལྷའི་སྟོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་
དྲུང་དུ་རྩའི་སྟོན་ལ་བཞུགས་ཏེ་བདུད་བདུལ་བའི་བར་མཛད་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། དམན་པ་ལ་
མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་བྲོས་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྩ་སྒྲར་གང་ཐོགས་གོ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་སྐོར་བ་བདུན་བྱས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྩའི་ཅེ་
མོ་ནང་བསྟན་རྩ་བ་བྱིར་བསྟན་ཏེ་རྩའི་གཏིང་བ་ནས། ཆོགས་ལྷ་བྱར་སྒྲིལ་མོ་གྱང་བཅས་ནས་རྩ་
བཏིང་བ་དེ་ལ་ཤར་ཐོགས་སུ་བསྟན་ཏེ་འདུག་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དགྲ་པ་བདུད་སྡེ་མ་ལུས་བཅོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྙན་འདི་
ལས་མི་ལྷང་ཞེས་དམ་བཅས་སྟེ། སྟོན་མཆམས་ཀྱི་མཛོད་སྟོན་ནས་བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་འཛོམས་པའི་འོད་ཟེར་སྟོས་པས་བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གཡོས། ས་འདི་ཡང་རྣམ་པ་
རྒྱག་ཏུ་གཡོས་པས་བདུད་ཀྱི་དམག་མགོ་གཅིག་ནས་སྟོང་གི་བར་དང་། མགོ་མེད་པ་དང་། ལག་
པ་གཅིག་ནས་སྟོང་གི་བར་བསྟན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལག་པ་མེད་པ་དང་། ཀྱང་པ་གཅིག་ནས་སྟོང་
གི་བར་དང་། ཀྱང་པ་མེད་དང་། ཁ་སྙྱ་ན་པ་ལུས་དབྱེ་བས་སྙྱ་ཆོགས་པ་མི་སྟུག་པ་མཆོན་ཆ་སྙྱ་
ཆོགས་བསྟམས་པས་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཅུ་ཁོར་ཡུག་ཁེངས་པ་མཛོང་བ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུད་
མ་ཐུ་ཆུང་བའི་ཆེད་དུ་གང་མཛོང་བའི་བདུད་དབྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཁའི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ་སྙྱ་དུ་
བྱོས་པས། སྟེག་ཅན་གྱིས་བྱོས་པ་ཅང་མིན་སྙྱ་ནས་སྒྲར་ལོག་སྟེ་མཆོན་ཆ་སྙྱ་ཆོགས་འཕངས་
པ་མེ་ཏྲོག་གི་འབྲེང་བ་དང་མེ་ཏྲོག་གི་ལྷ་བྱེ་དང་ཆུན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འིང་ལ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། དེ་ནས་སྟེག་ཅན་གྱིས་ལོང་ལ་སོངས་ཤིག་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ་ཅུ་ཀྱིས་ཐར་པ་ག་
ལ་འཐོབ་སྟུས་པས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྟོན་གཅིག་གིས་འདོད་པའི་
དབང་སྟུག་ཐོབ་ན་ངས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྟོན་གངས་མེད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྟུས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་བདུད་ཀྱིས་ངའི་མཆོད་སྟོན་དབང་པོ་ཁྱོད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོད་སྟོན་དབང་པོ་
སུ་ཡིན་ཞེས་སྟུས་པས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟེག་ཅན་ས་འདི་ནི་ངའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ་སྟུས་ནས་
ཕྱག་གིས་སར་རེག་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་གཡོས། ལྱར་ལྱར་ཆེམ་ཆེམ་ཀྱི་སྟུ་ཆེན་པོས་སྟོང་
གསུམ་བྱུང་ཅིང་། སའི་སྙྱ་མོ་བརྟན་མ་འཁོར་བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་ས་བརྟོལ་ཏེ་ཐོན་
ནས་བྱང་སེམས་ལ་ཐལ་མོ་སྟུར་ནས་རི་སྐད་གསུངས་པ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་བདག་མཛོན་
སུམ་མོ། ཁོན་ཀྱང་སྙྱ་དང་མིར་བཅས་དབང་པོ་དམ་པའི་སྟུས་ཏེ། བདུད་བྱུ་རོག་ལ་དོ་འཕང་བ་
སྟུར་བྱོས་སོ། །སྒྲར་ཡང་བྱ་མོས་བྱད་མེད་ཀྱི་འཇུ་མ་པ་སོགས་སོ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་བྱང་སེམས་

ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ལྷན་པོ་དང་ཁོར་ཡུག་གི་རི་དང་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་སྒྲུང་པོ་ལྷན་ཤིན་ཏུ་དུལ་བས་
འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་ནས་ཕྱིར་བཞོགས། གནས་གཙང་གི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་
རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་གིས་སྤྲད་དེ་བདུད་དབྱེད་མི་འཁྲུག་གི་གངས་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོར་ཏེ་
ཞག་བདུན་བར་དུ་མ་འཕྲད་པར་འཛོར་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདུད་བྱེ་བ་སྐུལ་ཏུ་སོ་བྱུག་དང་ཞག་
ཞིག་ཉེ་བར་བརྟལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་
ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཅལ་སྐུལ་མཐོང་བ། །བྱེ་བ་སྐུལ་ཏུ་བྱུག་དང་
ཞག་ཞིག་ཉེ་ལུ་བཞེ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོན། །ཞེས་དང་། བལ་
ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་བཞུད་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། བདུད་བརྟལ་བ་དང་ཞེས་དང་།
མདོ་གཞན་ལས་གྲང་། ལ་ལ་དག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གིས་
ནི་བདུད་འཛོམས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྩ་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། སོ་བྱུག་པ་ཁྱུ་མཆོག་ལྷགས་སྐུལ་གྱི་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆེས་
བཙོ་ལྷའི་སྟོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱེད་དུ་ཕྱིར་ཁྲོལ་བའི་བདུད་བཙོམ་པ་དང་དབྱ་བརྟལ་བ་དང་
གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་བསྐྱེདས་པར་
མཛད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་བྱུག་བཞེས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ལྷགས་
སྐུལ་གྱི་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཙོ་ལྷའི་སྟོད་ལ་བདུད་བཙོམ་རྗེས་ནས་གྱི་སྐྱོན་དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་
བཞེ་དང་ལྷའི་མིག་ལས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་གྱུང་སྐྱོན་ལ་སྟོན་གནས་
རྗེས་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་ནམ་གྱི་སྤྲད་སྐྱེད་པའི་ཤིང་ལ་ཤིང་
དུས་ཀྱི་ཆེ་རྩ་བརྩུང་བའི་ཆོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ཤིང་ཟག་པ་གྲུན་
ཟད་མཐོང་བའི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་ལྷའི་མིག་

ལས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཉམ་གྱི་གྲང་ཐུན་ལ་སྡོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་ཞེས་དང་། དགེ་སྦྱོང་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་གྱི་ཆ་སྤྲད་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུ་བའི་ཆོད་ཅམ་ན་ཞེས་པ་ནས། མངོན་སུམ་བྱ་བ་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིག་པ་གསུམ་ཐོབ་པོ་ཞེས་དང་། འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པའི་བམ་པོ་སོ་བདུན་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱུ་བ་གང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་པར་གསོལ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་དབྱིད་སྐྱེ་ཐ་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་བདུན་པོ་ན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ཞེ་ལྟའི་བར་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྒྱ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསགས་པ་ལས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་ལྟ་དང་སོ་བདུན་པ་སངས་རྒྱས་པ་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །རིག་པ་གསུམ་ཡང་ལྟའི་མིག་ལས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་དང་། སྡོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་རིག་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྲད་ཅིག་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས་ཤིང་། རྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་གཡོ་བ་སོགས་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལེགས་སོ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དག་པ་དག་བསྐྱར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་གཅིག་གིས་ཁེབས་པར་གྱུར་ཏེ། རྟོགས་བཅུའི་ཁམས་ཀུན་སྤང་བས་ཕྱོགས་བཅུའི་བྱང་སེམས་དང་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་བརྗོད་དུ་མ་མཛད་དོ། །སྡོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱ་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་

ཅམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་འཕགས་ཏེ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བརྗོད་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུས་
 མོ་རྒྱབ་ཅམ་བཀའ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་ཆེན་པོར་བཞུགས། ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྲིར་དུ་ཞུགས།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་དགོངས་པ་ཡང་དག་པར་ནི་འདྲེས་ཤིང་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲུགས་སུ་རྟུང་
 པ་ལས་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་དུ་རྒྱ་རོལ་
 ལྷར་སྤྱན་མོང་པའི་རོང་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐྱོར་བ་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་དབྱེར་གས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བདུན་
 བཏུལ་བ་དང་། བདུན་སྟག་གཉིས་པར་གཞན་འཕྱུལ་གྱི་གནས་སུ་མདོ་སྤེ་ས་བརྩུ་བ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་སྤེ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་ཏེ།
 བདུན་སྟག་གཉིས་པའི་ཆེ་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞིང་འདིར་གསུངས་པ་ཞིང་བྱེ་བ་སྟག་བརྩུ་བའི་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་པོ་བྲང་
 བྱེ་བ་སྟག་བརྩུ་དང་རབ་འབྱུངས་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་
 ལས། འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་བདག་ཇི་ལྷར་ཕྱིན་པ་བཞིན། ཕྱོགས་བརྩུ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་བཞི་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེའི་གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་སྤྱིའི་
 རྒྱལ་པོ་དབང་སྒྱུར་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་
 བ་སྟག་བརྩུ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕྱང་སེམས་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིང་བཞིའི་
 ཞེས་པ་ནས། ཁང་པ་ན་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཆོས་བསྟན་པ་
 མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་བྱེ་མ་འདིས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོར་ཆོས་
 བསྟན་པར་བཤད་དོ། །དེར་མ་ཟད་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གྲང་། སྤྱང་གསུམ་གྱི་སྤྱང་ཆེན་པོའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་པ་ནས། མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཅོམ་པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་།
 འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ཀུན་ཏུ་

སྟོན་པ་དང་། དེ་གཏོང་བ་དང་། མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པར་ཀུན་ཏུ་ཞེས་པ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རེའི་རྣམ་བཤད་དང་། རྒྱུད་མྱ་དར་ལྷོ་ལ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་
གྱི་སྐྱེ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་གནས་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ལྷ་བྱང་གིས། རི་ལྷར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པའི་ནས། བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ཡང་
འདྲིའི་འོད་གྱིས་སྤང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། རེས་དེའི་ལྷ་རྒྱལ། སྤྱིང་བཞེ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ཡང་བྱང་
སེམས་བར་དོ་ན་གནས་པ་འདྲིའི་སྤང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། ལུབ་བསྟན་གྱི་དོར་
ལས། འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དག་གི་སྤྱིང་རེ་རེར་ཡང་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་རེ་རེ་སྟེ་
ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཟས་གཙང་མ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་སོགས་དང་། རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་རྣམ་ལས། དགའ་
ལྷན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ངན་ལས་འདས་
པའི་ཆུལ་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་མྱ་མ་ལས། ཡོངས་སུ་
མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་དུ་དུས་འཁོར་མ་སྟོངས་བར་དུ་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་སྟོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དར་ལྷོ་ལ་ལས།
མཛད་པ་གང་དུ་སྟོན་ན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུའོ། །དུས་ནི་སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་
པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཟིལ་གཞོན་མེ་རྟར་འབྱུངས་པའི་སངས་རྒྱལ་
པའི་ལོའི་འདོད་ཆུལ་ཡོད་དེ། སོ་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་སངས་རྒྱལ་པར་ཀུན་དོར་སོགས་དང་། སོ་
བརྟན་པ་རྒྱ་རྟ་ལ་སངས་རྒྱལ་པར་མཁས་མཆོག་གཡུང་ཆོས་སོགས། སོ་དུག་པ་ལྷགས་སྤྲུལ་ལ་
སངས་རྒྱལ་པར་མཁས་མཆོག་སྤྲན་ལྷ་དོན་གྲུབ་དབལ་དང་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་གྱི་འདོད་ཆུལ་
གསུམ་ཡོད་པས་ཕྱི་མ་སོ་དུག་པ་ལྷགས་སྤྲུལ་ལ་སངས་རྒྱལ་པར་འདོད་པ་ལེགས་པའི་ཕྱིར། སོ་
ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ནས་ལོ་ཞེ་དུག་དགོས་པས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅིང་། སོ་བདུན་ལ་ཡིན་ན་

སངས་རྒྱལ་ནས་ཞེ་བཞིར་འགྱུར་བ་ས་ལོ་གཅིག་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་ནས་ཞེ་
ལྷ་ཡིན་པར་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གཉིས་མ་ཐུན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྒྱ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསགས་པ་ལས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ཡར་འབྲས་བྱ་
འབྲུང་བར་མ་གྱུར་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལས། ཆོས་འཁོར་གནས་དང་
ཡངས་པ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་ལྷ་ཡི་གནས། །བྱིས་པ་གསོད་དང་གོ་ཤམ་སྟེ། །འཕྲོག་དང་མཆོད་
རྟེན་རི་དང་ནི། །འོ་མའི་⁽¹⁾ སྒོང་དང་སྒྲ་བཅས་དང་། །སེར་སྒྲུའི་གནས་ཀྱི་སྒོང་བྱེར་ཏེ། །དེ་རྣམས་སྲུ་
ནི་ཐུབ་པ་ཡི། །སྒྲེས་མཆོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། །ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་མཉན་ཡོད་དུ། །སྒྲན་གྱི་ནགས་
སྲུ་ལོ་བཞི་སྟེ། །འབར་བའི་ཕུག་གི་གནས་སྲུ་གཉིས། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སྒོང་དུ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདིར་སེར་སྒྲུའི་སྒོང་པན་གྱི་བཅུ་གཅིག་དང་། མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་གསུམ་དང་བཅས་པའི་
སོ་བཞི་དང་། སྒྲན་གྱི་ནགས་སྲུ་བཞི། འབར་ཕུག་གི་གཉིས་དང་དུག་བསྐྱེམས་པས་བཞི་བཅུ་ཐམ་
པ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལོ་ལྷ་དང་ཞེ་ལྷ་པོ་འདི་སངས་རྒྱལ་ནས་དབྱར་གནས་པའི་གངས་ཀྱང་ཡིན་
ཏེ། སངས་རྒྱལ་ནས་ཞེ་ལྷ་དང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀའ་བ་སྒྲུད་པའི་ལོ་
དུག་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་དུག་པ་ཁུ་མཆོག་ལུགས་མོ་སྒྲུལ་གྱི་ལོའི་
ས་གའི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་བདུན་པྲག་བདུན་དུ་ཆོས་མི་གསུངས་
ལ། དེ་ཡང་བདུན་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཤིང་བྱུང་དུ་བཞུགས། བདུན་གཉིས་པར་སྒྲོང་གསུམ་དུ་འཆག་
པར་མཛད། བདུན་གསུམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་སྒྲུན་མི་འཇུག་པར་གཞིགས། བདུན་བཞི་པའི་ཆོ་
ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོའི་བར་འཆག་ཅིང་། བདུད་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་ཞུས་ཀྱང་འདྲི་གཞེན་
དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་སེམས་དཔག་མེད་ལྷང་མ་བསྟན་པར་ཐུ་

1 དཔར་ཐེངས་གཉིས་ལ། འོ་མའི་སྒོང་དང་།

ངན་ལས་མི་འདའ་ཞེས་གསུངས། བདུན་ལྔ་པར་ཡུལ་ངན་བྱང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཏང་
 བཟུང་གི་གནས་ན་བཞུགས། བཏང་བཟུང་སོགས་སྟུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟུ་
 ལ་ལན་བདུན་རེ་དགོས་སོ། །དེའི་སྟུ་དེ་དག་གིས་བདེ་བ་སྒྲ་མེད་བརྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་
 བསྐྱོར་བ་བྱས་སོ། །བདུན་བྱུག་པའི་ཆེ་ཤིང་རྒྱ་ཁྱོད་རྒྱ་ཁྱོད་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་ཅི་
 ལུས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ། ཆོས་ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་། དཔེན་པར་དགའ་བ་
 བདེ་བ་ཡིན་སོགས་གསུངས། བདུན་བདུན་པའི་ཆེ་ཆོང་དཔོན་ཀ་གོན་དང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྟུང་
 ཅི་ཕུལ་ཆེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞེས་གསེར་གྱི་སྟུང་བཟེད་བཞི་ཕུལ་བ་དག་སྟོང་གི་ཆ་མིན་པར་དགོངས་
 བས་མ་བཞེས། དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་གྱི་བཞི་དང་། བྱེད་ཅུའི་བཞི་དང་། ཤེལ་གྱི་བཞི་དང་། སྟུག་གི་
 བཞི་དང་། རྩི་སྟེང་པོའི་བཞི་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱས་པའི་སྟུང་བཟེད་བཞི་རྣམས་མ་
 བཞེས་པར། རྒྱལ་ཆེན་བཞེས་རང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པས་མེ་ཏོག་སྟོས་འཕྲེང་བ་སོགས་འདུལ་
 ཆེ་སྟུང་བྱངས་ལེན་ཅིང་མེག་རྩོད་པ་དང་སེལ་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་རྩི་སྟེང་བཟེད་བཞི་ཐོགས་ཏེ་མེ་
 ཏོག་གིས་བཀང་ནས་ཕུལ་བ་སྟུང་བཟེད་གཅིག་ཏུ་བསྟུར་བར་མཛད་ནས། སྟུང་ཅི་སྟངས་ཤིས་པ་
 བརྩོད་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཤིང་སྟོལ་རྒྱུའི་དུང་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་ཐུགས་ལས་
 རྒྱུང་བར་བཞུགས་པར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལུས་ཀྱང་མ་གསུང་། ཆངས་པས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ཅིབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཕུལ་ཏེ། མ་ག་རྩ་འདི་སྟོན་ཆད་ཆོས་གསུངས་པ། །དག་པ་མ་ལགས་ཅི་
 མར་བཅས་པ་བྱུང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་བྱེ་མཛོད་ལ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅི་མ་མེད་པ་
 གསུངས། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟུན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་ཡང་
 དག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་རིགས་དང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་ལོག་པར་ངེས་པའི་རིགས་གསུམ་ཡོད་
 པས། དང་པོར་རིགས་ས་ངེས་འདུལ། དེ་ནས་མ་ངེས་པར་འདུལ། རིགས་ཆད་དམ་ལོག་པའི་
 རིགས་བཏང་སྟོམས་བྱེད་པས་ན། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་འདུལ་སྟོན་པས་སྟུག་སྟོད་ཤི་ནས་

ཞག་བདུན་དང་། རིང་འཕུར་གི་ནས་ཞག་གསུམ་ལོར་མཆེན་ཅིང་། ལྷ་ར་ཏ་སིར་ལྷ་སྡེ་ལ་ཁྱོད་དག་
གོ་ཏམ་ལྟོད་སོགས་མ་བསམས་སམ། དག་སྒྲོང་དག་དེ་སྒྲོང་མ་ཟེར་སྒྲུབ་བས། དེ་དག་དག་སྒྲོང་དུ་
གྱུར་ཏེ་ཞབས་ལ་བརྟུང་དེ་བཤགས་པ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དང་
གྲུས་སྒྲུས། དེ་ནས་ཚུ་སྟོད་ཆུ་བའི་ཆེས་བཞིའི་ཉིན་ལྷ་སྡེ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་ལྷ་སྡེས་དག་
བཙོམ་ཐོབ། ལྷ་བརྒྱད་ཁྲིས་བདེན་པ་མཛོང་ཞིང་། ས་འདི་ཡང་རྣམ་པ་དུག་དང་ལྷས་ཆེན་པོ་བཙོ་
བརྒྱད་དུ་གཡོས་ཤིང་། ཞིང་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱར་ཆོས་འཁོར་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བལ་ཆེན་ལས། སྤྱི་ཅེ་གཅིག་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང་། བམས་ཅད་རྩལ་མེད་
སྤྱི་ཆོགས་དབྱིབས་སུ་གནས། གྲུན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བཞུགས། ཞེས་དང་།

ཡང་པལ་ཆེན་ལས། རྟོགས་རྣམས་གྲུན་ན་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་སྣང་། ལ་ལ་རྒྱུས་པོ་ལ་ལ་
ཟུར་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལ་རྟོགས་ན་གྲུ་བཞིར་གནས། ཞེས་དང་། དེས་མ་དེས་ལ་འདུག་
པ་ལྷག་རྒྱའི་མདོ་ལས། དེས་གཅིག་བཤད་ཀྱི་བར་ལ་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བརྒྱད་ཁྲི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་འདའ་བུས། དེ་གཅིག་འདའ་བའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་རེ་རེར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་ཀྱང་། འཛམ་བུ་
སྒྲིང་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱར་རྒྱལ་བ་ཤུ་ཐུབ་པས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱར་སྟོན་
ནོ་ཞེས་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་རྣམ་གཞག་ལས། འོག་མིན་གྱི་པོ་བྲང་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
བྲང་ཆུབ་པའི་སེམས་ཀྱི་མོད་ལ་ཞེས་པ་ནས། འཛམ་བུ་སྒྲིང་གྲེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་
པོ་བྲང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མ་མཛད། འཕོ་བ་དང་། བཙོས་པ་དང་བདུད་འདུལ་བ་དང་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་བྲང་ཆུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་གྲུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་འབྲུང་ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འཇམ་གླིང་གྲེ་བ་ཐག་བརྒྱ་ཞེས་དང་། མཛད་པ་ཀྲན་ཏུ་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བརྒྱད་ཁྱི་བདེན་པ་མཐོང་། གཤམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་ལྟ་སྟེ་དང་། ཁྱོད་
བའི་ཁྱེུ་ལྟ་བུས་ཀྱང་དག་བཅོམ་སྟོབ། སྐར་ཁྱོད་ཁྱེད་བདེན་ལྟ་དུ་གཤམ་ནས་དགའ་མོ་
དང་དགའ་སྟོབས་མ་བདེན་པ་ལ་བཞོད། དེ་ནས་ཚུ་སྐྱུང་ནི་རྩལ་ལྟའི་འགྲམ་ན་ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྤྱང་
འཁོར་ལྟ་བརྒྱ་དང་། ཚུ་སྐྱུང་འོད་སྤྱང་དང་གྲ་ཡ་འོད་སྤྱང་གཉིས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བུ་
རེ་སྟེ་དེ་དག་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་དག་བཅོམ་སྟོབ། དེ་རྗེས་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ལྟ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་
འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བུ་དག་བཅོམ་སྟོབ་ཅིང་། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དགེ་སྟོང་བརྒྱ་ཐག་ཕྱེད་དང་
བུ་གསུམ་དང་བཅས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཉེ་ཆོ་བ་བུ་གཉིས་ན་ཚུ་ཉའི་ནག་ཆོ་ལ་ཕྱི་རྩ་ན་ཀ་ལ་
ཀར། རྒྱལ་པོ་ཆོ་བཟང་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བྱུག་དང་དེ་རེ་རེ་འཁོར་སྟོང་སྟོང་སྟེ་འཁོར་དགུ་ཁྱི་
བྱུག་སྟོང་དང་བཅས་པར་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་བསྟན་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་བྱ་ཆོད་སྤྱང་པོའི་རིར་
ཤར་ཕྱིན་སྐྱ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མཛད་དེ། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས།
སྟོན་པས་བྱ་ཆོད་སྤྱང་པོ་བྱ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། །ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤྱངས་སྟ། །དེ་བཞིན་གསང་སྟགས་ཚུལ་རབ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ཀྱང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བྱུག་བརྒྱ་ན། །ཤམ་རྩ་ལའི་ལྟ་ལྟ་དུ་ཤུའི་རིགས་
ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་སྟམ་དུ་མི་བྱ་སྟེ། འདིའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཞེས་བ་
སངས་རྒྱས་དུས་ལ་སྟོར་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱི་བ་ཀྲན་ཐད་པའི་སྤྱང་འདས་སྟོན་པ་ལོ་བྱུག་
བརྒྱ་ན་རིགས་ལྷན་འཇམ་གཤམ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་བཞད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་
འདི་མེམས་ཅོམ་པ་མན་ཆད་གྱི་སྤྱང་འདས་པར་གནས་དབྱུ་མ་པས་སྤྱང་འདས་འདོད་ཚུལ་སྟོན་
པའི་ལེའུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་འགྲུར་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྲེ་ཐག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་། མདོ་
སྟེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་རྣམས་གྱིས་སྤྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ། །དབྱུ་མ་བ་རྣམས་

ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དོར་ནས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕུང་འདས་ཞེས་པ་ནས། དེས་
ན་སྒྲིགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་གཤི་ཉིའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཤུག་བྱུ་བྱུ་བ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། རྒྱ་
བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཤི་རྩ་ན་ཀ་ཀ་ཀར་ནས། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་པར་སྒྲོས་སོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་མང་པོ་སོང་ན་ལོ་གཅིག་གྲང་མི་གསུང་བར་
རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་གསུང་དོན་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས་གྲང་། ནག་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ཡིན་གྲང་
ས་ག་རྒྱ་བ་དེ་ནས་བཟང་བའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀོ། །དགྲའ་ལོ་སོ་དགུ་བ་ཉི་སྟོལ་བྱེད་ཤིང་སྟེལ་ལ་ཡུམ་གྱི་དོན་དུ་ལྷ་ཡུལ་དུ་
བྱོན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་སོགས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་
རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྟན་པས། ལྷ་སྐྱ་གཞོད་སྦྱིན་སྦྱིན་པོ་ཏི་ཅ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ནམ་མཁའ་ལྷིང་
མེའམ་ཅི་སོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ལྟར་སྦྱིན་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་ནས། ཡུལ་ཀ་ཤིར་
ཏོར་རྒྱ་དགུ་བ་ཐ་སྐར་རྒྱ་བ་སྟོན་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ་ལྷ་ཡུལ་ལས་ཐེབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མན་སྟེ་
ལས། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ནས། ལྷ་དུ་མ་དང་།
སྐྱ་དུ་མ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་པོ་དང་། ཏི་ཅ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྷིང་དང་།
མེའམ་ཅི་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་སྟོང་ནས། ཆོས་སྟོན་པའོ་ཞེས་དང་། གྲེ་བྲག་བཤད་པ་ལས། ཆོས་འཁོར་
གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་གནས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་བཞི་བར་
བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཡལ་སོ་སོར་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ཐེབས་ནས། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་

སྟོང་དང་རྒྱད་སྟེ་སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་སོགས་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ལས་བ་སྟོན་གྲོལ་
ལ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མན་སྟེ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གནས་རྣམས་སུ་བསྐྱལ་
ཞིང་། ལྷ་ཚོགས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་
ལ་ནས། རོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་པ་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ཞེ་ལྷ་པ་ཁྲོ་བོ་ཞེས་ཤིང་
སྤང་འདས་ནས་ཟད་པ་མེ་སྟག་གི་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཉའི་ནམ་ཟུང་ལ་གུད་ཡུལ་ཅ་མཚོག་གི་ཤིང་ས་
ལ་རྒྱང་གི་དྲུང་དུ་གཤེགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲེ་ཕྱག་བཤད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་
བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཚོག་དམ་པ་ལྷ་ངན་འདས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཞིང་ལ་ལར་སྐྱའི་སྤང་
བསྐྱལ་གྱང་ལ་ལར་བསྐྱལས། ལ་ལ་རོལ་ཅིང་། ལ་ལར་ཆོས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་བ་ཕྱག་བརྒྱ་སྟོན་
ཏེ། སྤྱི་རྣམ་ལས། ཞིང་འདིར་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གྱི་བ་ཕྱག་བརྒྱ་སྟོན་ལ། ཞིང་གཞན་
དུ་ལ་ལར་སྐྱ་བསྐྱལས་པ་དང་། ལ་ལར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་བ་
ཕྱག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟེས་པ།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཚུལ། །

གྲེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་སྟོན་པའི་ཕུང་རིགས་ཚོགས། །

བརྟུ་གཉིས་བདག་པོའི་འོད་ལས་ཆེས་གསལ་བ། །

ཕུང་བཞིན་རིགས་པ་བཞིན་དུ་མ་འཁྲལ་གསལ། །

བརྟུ་གཉིས་འདྲན་ཚུལ་མང་ཐོས་སྟོན་གྱི་ལྟས། །མ་སྤྱོད་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་བཤད་ཚུལ་
དང་། །ངེས་པ་ལྷ་ལྟན་གསུང་རབ་གསྒྲའི་རྒྱན། །འདིར་བྲངས་རྩ་ཏུ་དེས་ཡིན་པར་རྫོམ། །ཞེས་

བའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལྷ་པ་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལ། འཕྲིན་སྒྲིབ་མཐའ་དབྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་
 ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་གིས་འཛིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས། རྣམ་
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར། དེ་
 བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྟེང་འདིལ། །ལས་ནི་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་བྱུང་། སྒྲིབ་བཞི་
 སྐབས་འདིའི་ཉེར་བདུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིབ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་
 པ་ཆོས་སྒྲིབ་ཡོངས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོས་ཁྱོད་སོགས་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པའི་
 ཕྱིར། འབྲེལ་པར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕྲིན་ལས་སྒྲིབ་ཞི་གའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་
 རིགས་ཀྱི་གིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། རྟགས་བྱུང་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རིགས་
 ཀྱི་ནི་སྒྲིབ་ཞི་གའི་མཛད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་
 དང་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གཉིས་ལ་ལས་དང་ལས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་དང་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གཉིས་ལ་ལས་དང་ལས་ཅན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྲིབ་དང་པོ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 སྒྲིབ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་
 ལས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཕགས་པས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལྟར་ན་མ་
 ཁྲུབ། རྟགས་དེར་ཐལ། ཉིད་སྒྲིབ་ལས། ཐོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྒྲིབ་གིས་བྱུང་ཅིང་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲིབ་ཆོགས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་
 སྒྲོས་གནས་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ཏུ་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་

ལས། འཕྲིན་ལས་སྐྱེསྐྱེག་མ་གསུམ་དང་ལས་དང་ལས་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བར་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར། ཆོས་
སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་
དང་མཛད་པར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་
བཞིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེསྐྱེལ་སྐྱེལ་སྐྱོར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་
སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱེད་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱི་མདོར་བསྟན་དང་། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཡི་འཕྲིན་
ལས་ནི། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས། དེ་བཞིན་
ནི་སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ལ་འཕགས་ལྟར་ན་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཡིན་པར་བཤད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅ་བའི་འབྲེལ་བྱས་ན་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་སྐྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར།
ཐུབ་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་རྒྱུན་མི་འཆད། །དེ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཅ་བའི་
འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་འབྲེལ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་སྐྱེལ་
མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། ལམ་ཁྱགས་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་པས་
བྱེད་ཅེར་ན། ལམ་མ་ཁྱགས་གྱི་ངན་འགྲོ་གསུམ་ལྟ་མིའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཞི་བར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་
དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་
དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས། ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྟ་མིའི་འགྲོ་
བ་རྣམས་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཞི་བ་བསྐྱེད་པའི་ལས་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སངས་
རྒྱུས་གྱི་འཕྲིན་ལས་འགྲོ་བ་དུག་གི་རྒྱད་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་
གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཁྱགས་ན་ཡོད་པས་བྱེད་ཅེར་ན། འཕྲིན་ལས་ལྟག་མ་ཉེར་དུག་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་མཁས། རྟགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟག་མ་ཉེར་དུག་ལམ་

ལ་བཞོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པའི་གསུམ། སྒྲོར་
 ལམ་ལ་འགོག་པའི་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འགོག་པའི་གཅིག་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོག་པའི་
 འཕྲིན་ལས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྐྱ་
 རྣམས་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་བ་ཡིས། །རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་
 དང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ངེ་བཞིན་གྱིས། །དོན་དང་པ་རོལ་
 བྱིན་དུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། གཉིས་ཟད་དང་། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བད་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ནས། ཐ་
 དད་ཡོངས་སྤྲི་མེས་དང་། །ཞེས་སོ། །ལམ་གྱི་མི་གནས་པའི་སྤྱ་འདས་ལ་འགོད་པའི་དེ་ཡོད་
 དེ། སྤངས་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ཉེར་བདུན་ཡོད་ཚུལ་སྟོན་པར། ཚས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་འཕྲིན་
 ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་སོ། །འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ཡང་སྤྱི་མཐའི་བར་དུ་
 དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། །འབྲེལ་བ་ལས། །འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ཡང་
 འཁོར་བ་ངེ་སྤྱི་པར་བཞེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྲིས་པ།

ཨེ་མ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དང་། །
 ཉན་རང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱན། །
 སྤྱི་མཐོང་དུས་གསུམ་ཐར་པར་བཞོད་པའི་ལམ། །
 གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་ཡུམ་རྣམས་མད། །

ཀྱེ་མ་མདོ་སྤགས་གཞུང་མང་གྲུབ་མཐའ་ཀྱན། །ཡུན་རིང་ངལ་བརྒྱས་དུབ་པའི་ངལ་བསའི་
 གནས། །པར་བྱིན་གཞུང་དོན་ལེགས་སྟོན་ལམ་རིམ་ལས། །མདོ་སྤགས་ལམ་གྱི་སྒྲོ་རྟེན་ངལ་

གསོ་ཐོབ། །རིགས་བརྒྱའི་ཁྲབ་བདག་སྒེ་བ་རྫོ་རྩེ་འཆང་། །མགོན་དེའི་ཞབས་བརྟེན་མདོ་ལྷགས་
གསང་བའི་གནད། །མ་ལུས་ཀྱན་བལྟས་ཁྱིད་ཆེན་ཨ་མི་ཉ། །ལྷ་དབང་གྲགས་ཐོབ་ལེགས་སྟོན་
དགའ་བདེས་ཁྲབ། །ལོངས་སྤྱུལ་མེས་པོས་མངགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །དག་བྱེད་མཆོད་
ཡོན་སྟོན་བྱོན་ཤིང་རྟ་ཆེའི། །སྟོ་གྲོས་རབ་བར་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱར་བཟུང་། །བདག་སྟོ་སྐལ་ལྷན་
ཤིང་རྟས་རྒྱན་འདི་བསྐྱེདས། །འདིར་འབད་དགོ་བ་ཆེས་དཀར་མཁའ་ཁྲབ་འགྲོའི། །ལེགས་བྱས་
འདབ་བརྒྱ་བྱེ་བའི་ཆོགས་བཞད་ཅིང་། །སྐལ་བཟང་ལུང་བས་དར་དེར་མགྱོན་སྤྱད་དང་། །ལེགས་
བཤད་སྤང་བས་ཅིག་ཅར་ཀྱན་ཁྲབ་ཤོག། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་བྱོན་ལྔ་བས་དང་། །རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཐུས། །ཆོས་འདི་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་ལྱུར་ཅིག།

ཅེས་པར་ཐུན་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱའི་འཕྲེང་མཛེས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ལྷག་ན་པད་དཀར་འཆང་བས་བཀའ་སྤྱུལ་གྱི་མེ་རྟོག་ཡང་གནང་ཞིང་། །ཉེ་ཆར་མཁས་འདུས་
དཔལ་ལྷན་བཀྲ་ཤིས་སྟོ་མང་གིས་ལན་གསུམ་ཆོས་ལྱར་ཁང་ཆོན་ཀྱན་དང་ལྷ་ཆོན་འདུལ་བ་ཆོས་རྩེས་དུང་དཀར་གསེར་
གཤོག་ཅན་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་མོ་ལབ་ཀྱི་སྟོན་མའི་དབུ་ཐོད་རིང་བསྐལ་ཅན་འབྲས་བུ་སྟོ་ཆོགས་དང་
སྤྱ་ལྟས་བརྒྱན་བ་དང་བཅས། རབ་འབྲམས་སྤྱ་བ་དག་དབང་དགོ་འདུན་གྱིས་དཀར་ཡོལ་མཆུལ་དང་བཅས། ཆོགས་ཀྱི་
མཆུལ་རང་གི་འབྲལ་ཆོན་དང་། ཁྱད་པར་མང་ཐོས་མདོ་ལྷགས་སྤྱ་བའི་དབང་པོ་དཔོན་སྟོ་བ་གྲ་ཆ་མ་ཉི་དང་། རང་གི་ལྷ་
ཆོན་སྤྱ་མ་ལྷགས་རམས་བ་དཔལ་འབར་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་རིམ་མཆོད་རྟེན་མཆུལ་ཆེ་ལེགས་འབྲལ་ཆོན་དང་བཅས་ཉེ་
བསྐྱལ་བའི་ཐོར་བཀྲ་ཤིས་སྟོ་མང་ནས་དབུ་བཅུགས། སྐབས་ལྷ་བ་ཡན་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོས་ལྷ་
ཆོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟེན་སྤྱ་བསྟམས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་སོ་
གསུམ། སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་དང་གོ་བརྒྱད་ལོན་བ་རྣས་འབྲུང་ཞེས་པ་ས་པོ་ཁྱིའི་
ལོ་མགོ་རྒྱ་བའི་ལྷ་མཆོད་ཆེན་པོའི་དུས་སྤྱ། ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་མང་ཐོས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོ་རྩེས་སྤྱར་བ་འདིས་
ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩལ་དལ་འབབ་ཟུང་།
 ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
 ཇི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
 གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
 དེས་ལེགས་ཅོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ལོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱད་བརྒྱམས་པའི་སྒྲ་སྟོང་ཕྱི་སྒྲོད་མི་ཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཚོས་ལྷན་
 གྱི་ཞིང་དུ་སྐབ་པའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས།
 རྒྱལ་ས་དང་རྒྱལ་ས་ན་རྩལ་ཐུན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་ཆེ་གྲ་བྱའི་སྒྲོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་
 སོགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྒྱལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་ས་པོད་ཁ་བ་ཙན་
 དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྒྱར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་སྐབ་པའི་བཞེད་དགོངས་ཇི་མ་
 མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤང་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ན་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཛེན་ལྟ་ལྟའི་
 རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕུལ་ལྷན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་བསྐྱུན་བྱུང་མཐའ་རིས་
 མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤེས་སྒྲོན་ཆིག་ཏུ། ལྟའི་དགེ་སྦྱོར་
 ཚོས་སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བཤོ། །

༣༡ ། ཀྱུན་མཁུན་གསུང་འབུམ་པར་སྤྱོད་ཆེད་ཞལ་འདེབས་བྱུང་ཁག

མཆན།	སྒྲིང	མཆན།	སྒྲིང
བསམ་སྒོ་ཞི་བ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ནས།	༥,༠༠༠	མངའ་དགོ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དབྱིན་གཉེན་ནས།	༥,༠༠༠
མངའ་དགོ་བཤེས་སྒྱིན་པ་བསོད་ནམས་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་རྒྱ་མེད་ཆེད།	༡༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་བཀའ་ཤིས་མགོ་དམར་གྱི་ཆེད་དུ།	༩,༠༠༠	དད་ལྡན་དགོ་བཤེས་ཉི་མ་ནས།	༣༠༠
སྒོ་མེ་སྒོ་བཟང་བཟའ་རྒྱ་གཉིས་ནས་པ་མའི་དགོ་ཅད།	༣༠,༥༥༥	ཆེ་འདས་དགོ་སྒྲིང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད།	༥༠,༠༠༠
སྒྱ་སྒོ་ཤོས་རྒྱ་མཆོས་པ་མའི་དགོ་ཅད།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་རྟོན་བྱ་བཀའ་ཤིས་ཆེད།	༡,༠༠༠
བསམ་དགོ་བཤེས་བསྐྱར་བ་དར་རྒྱས་ནས།	༡༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་ངག་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་སྤྱོད་ཆེད།	༣,༥༠༠	གྲང་དགོ་བཤེས་ཐུབ་བསྐྱར་སྤྱོད་བས་རྒྱས་ནས།	༣,༣༠༠
དགོ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༣,༠༠༠	དད་ལྡན་སྒྱུ་དགོ་བཤེས་སྒོ་བསྐྱར།	༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་ངག་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ཆེད།	༡,༠༠༠
སོག་ལུལ་གནས་བཞུགས་བསམ་དགོ་བཤེས་བཟོད་བ་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༣,༩,༡༩༩	དད་ལྡན་མ་གྲུ་མོ་ནང་མའི་ཆེད།	༡༩,༩༩༩
རེབ་ཅ་དགོ་བཤེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོ་ནས།	༡,༥༠༠	དད་ལྡན་རྩོམ་ཆེ་ཐར་ནང་མའི་ཆེད།	༥༠༠
ཆེ་འདས་རྩོམ་ཁམར་གྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	དད་ལྡན་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་ཆེ་ཐར་ནང་མའི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དབང་ཆེན་ཆེ་རིང་གི་ཆེད།	༦,༠༠༠	ཆེ་དད་ལྡན་པ་བསྐྱར་འཛིན་ཉི་མ་ནང་མའི་ཆེད།	༡,༠༠༠
གྲང་དགོ་བཤེས་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས།	༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་མའི་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཉི་ཤེང་གནས་བཞུགས་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཟའ་རྒྱ་གཉིས་ནས།	༡༦,༥༠༠	ཆེ་འདས་དགོ་བཤེས་དགོ་འདུན་བཙོན་འགྲུས་ཆེད།	༣,༥༠༠
ཆེ་འདས་སྒྲི་རྒྱུ་ཆེད།	༡,༥༥༠	ཆེ་འདས་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
དད་ལྡན་ལོ་རྒྱུ་ནང་མའི་ཡོངས་ནས།	༩༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བཀའ་ཁྲི་དང་མ་པ་ཁྲི་ཆེད།	༩,༥༠༠
ཆེ་འདས་མཐར་ཕྱིན་དང་གནས་མཆོ་ཆེད།	༩,༥༠༠	ཆེ་འདས་ཁྲིང་ཕྱིག་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་འཛམ་གླིང་ཆེད།	༡༣,༩༠༠	ཆེ་འདས་ལྷ་དབལ་རྩོམ་ཆེད།	༣,༣༠༠
དད་ལྡན་ལག་སྒྲིང་སོ་མའི་སྐྱུ་ལྷ་ཐར་ནང་མའི་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགོ་སྒྲིང་ལུན་ཆོགས་འོད་ཟེར་ཆེད།	༩,༥༥༠

ལྷ་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ལུན་ཚོགས་ནས།	༡,༠༠༠	གཞུང་དགེ་བཤེས་སྐྱལ་བཟང་བཀའ་ཤིས་ནས།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་མགོན་པོ་ཆེ་རིང་ཆེད།	༩,༥༠༠
༡༠༡ རྩ་ལོའི་གྲུ་ཆང་དགེ་བསྐྱོས་ལྷ་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན། ཆབ་རིས་འགག་ཤིང་བཀའ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རེབ་ཅ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་ མཚོ་བཅས་ནས་སྐྱབས་ཀྱིན་སོགས་ལས།			༥,༠༩,༡༠༠
ཆེ་འདས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད།	༩,༠༠༠	དད་ལྡན་ཨོ་རྩ་དང་བདུད་འདུལ་གཉིས་ནས།	༩,༠༠༠
ཆེ་འདས་རྒྱ་འབྲུམ་གྱི་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་སྟོ་བཟང་གི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དགེ་སྦྱང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་ལྷུན་གྲུམ་དང་མཁར་གྲུམ་གྱི་ཆེད།	༡༡༤
ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆེད།	༡༠༠	ཆེ་འདས་བཀའ་ཤིས་དོན་འགྲུབ་ཆེད།	༡༠༠
ཆུན་སྐལ་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་ནས།	༡༠༠	ལྷ་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་དར་ནས།	༥༠༠
ཆེ་འདས་ས་རའི་ཆེད།	༥༠༠	ཆེ་འདས་བདེ་སྤྱིའི་ཆེད།	༥༥༠
ཆེ་འདས་རེན་ཆེན་ཆེ་དབང་ཆེད།	༥༠༠	དད་ལྡན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ནས།	༥༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ནས།	༩༥༠	དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་བསྟན་རྒྱས་ནས།	༩༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན།	༥༠༠	ཆེ་འདས་ཆེ་རིང་སྤྱིད་ཐར་ཆེད།	༥༠༠
ཆེ་འདས་ལུང་བའི་ཆེད།	༤༡༥	ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ཆེད།	༥༠༠
ཏར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་སྟོ་བཟང་།	༩༠༠	གྲུང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ནས།	༡,༡༦༦
བསམ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ནས།			༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་རྩོང་པོ་དཔོན་པོ་ཆེ་དབང་བཀའ་ཤིས་དང་དཔོན་ལྷན་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས། རྒྱུ་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས། རྒྱུ་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས། རྒྱུ་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས། རྒྱུ་ལྷ་སྐྱབས་གཉིས། གཉིས། དད་ལྡན་རྩོང་པོ་དཔོན་སྟོར་ཁྲིམ་ཁྲུང་ལོངས་ཀྱི་ཆེད།			༡,༩༡,༩༩༠
བཟོད་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཉིན་བྱེད་ནས།			༡༥,༥༥༥

བསྟོ་སྟོན།

འཇམ་དཔལ་དཔལ་ལོས་ཅི་ལྟར་མཁུན་པ་དང་། །

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །

དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྟོབ་ཕྱིར། །

དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ། །

དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

བསྟོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་དེས། །

བདག་གི་དགེ་བའི་ཅ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། །

བཟང་པོ་སྟོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བསྟོ། །

དཔར་སྐྱོན་རྒྱ་སྦྱོར་བ།

ཨ་རི་ཨ་མ་སེན་ཏེ་རྒྱ། Ama-Sandra Esner

དཔེ་སྐྱོན་བྱེད་པོ་དང་བདག་དབང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་བགྱིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།

ལྷ་དགེ་བཤེས་འཛིགས་མེད་བསྐྱན་འཕེལ།

འགན་འཛིན་གཞིན་པ།

ལྷ་དགེ་བཤེས་སྤུན་ཚོགས་དར་རྒྱས།

སྒྲིག་ཁྲུང་པར་ཅ་སྤྱི་ཁྱོར་བ།

གྲུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲིག་ཁྲུང་ཡིག་འཁྲུག་པ།

ཏར་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཏར་དགེ་ལེགས་གྲགས་པ། བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།

ཏར་དག་དབང་འཇམ་དཔལ། ལྷ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་།

པར་ཅ་ཞིབ་སྐྱར་བ།

ཏར་དགེ་བཤེས་རྒྱུང་བདག་ ལྷ་དམ་ཚོས་སྒོ་གསལ། བྱ་ཉེ་བསྐྱན་འཛིན་ཉིན་བྱེད།

འགྲེམས་སྤེལ་བ།

བྱ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་མ་མགུར་བྱམས་པ།

ཀྱན་མཁྱེན་གསུང་འབྲུག།

སྤྱིགས་བམ་བརྒྱད་པ།

༡༠༡༥ ལོའི་ ༤ ཚེས་ ༡༡ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ བོད་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥

ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུའི་གྱ་སྒྲོན་ཉིན་དཔར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཚད་ཨང་17.3x24 CM

མ་ནི་པལ་དཔར་ཁང་དུ་ཐངས་དང་པོར་དེབ་གངས་ ༡༠༠༠ དཔར་དུ་བསྐྱུན།

